x-rite
colorchecker
MSCCPPCC0210
mm
mm
MSCCPPPE0210
x-rite

x-rite
COLORchecker
MSCCPPCC0210
mm
mm
MSCCPPPE0210
x-rite

בשם ד אל עולם

יהי שם ד׳ מבורך אשר בחר בנו מכל עוברי דרך ושם תורתו לפנינו
ערך ובה לשוננו כקשת דרך · כי הוא אורח שלולה בלי שרך דורשה
לבו לא ירך · חוקרה תלמודו לעדי עד עבורך · ולאהג הרבה יגיעת
בשר לא יצרך · ונחלה נירו שלה יערוך ומנחילה שמו יתברך

אתחיל לכתוב גבורה של אותיות התורה
הנתונה משמי שפרה על ידי לור עניו כקרא

אפירת חבור הכל ודבור אמירת הכל תחת האותיות עשרים
ושתים מנויות · אשר משמים אתויות · על יד לור עניו קניות ·
ישובם עשרים ושתים ובכפל יוסיפי חמשתם וכולן חקוקות על
לוחותים מהם פעולות בכפלים בכתב ובהגיון שפתים מהם
אותיות ברשימה מעמיקים לתהומה · ומהם סתומות כגנה
אתומה · ואחד מיוחד בהן תלול לרומה · זקוף בגובה קומה, ומהם
אותיות ערופות מתוחות וכפופות · ומהם אותיות כפולות בלשון
נגאמים ביופי לחשון שבעה עומדים ברגשון · והם שבעה כפולים
אשר מכלים סגולים בגד כפרת כלולים בשתי דרכים במקרא
ערוכים כחלים דרוכים בשני פנים תמוכים בדגשה נסוכים וברפי
רפים ומוכים · ומהן ארבע כגפן נטועה במקרא תקועה כמעיני
הישועה על שני דרכים יופאים · והם למאוד נפלאים · כי כאות אשר
במקרא יוצאים בדיבור ואמירה חוץ מן אוי״ה המאושרה · כי סודם
נפלא ובהם הוא נכלא ועוד הרבה מהם אין באותיות כמוהם כי עוד
שני דרכים להם · כי האותיות אשר ממשה קניות, כאות מלך אחד
מסרת בדרך אחד שבילו בנועם דבר מלילו · מן אה״ע הידועים, אשר
במקרא קבועים כי שני כתרים נתלו בכ״ד ספרים בלמוד נביאים וסופרים
ועוד ג׳ מן הארבעה אה״ע דרך אחרת להם קבועה · מן האותיות גרועה

כי

ויוציא וירמה ויפרש גם ילמדו את האדם דעת בוראו והדרך הישרה אף מצורת
האותיות וסמיכתן זו לזו כמו שדרש ר' עקיבא וכל זקני מסבה כמו שאמרו א'
מפני מה ידו של אלף זקוף ועומד ויש לו שני רגלים כבני אדם מפני שהוא
אות אמת ואמת יש לו רגלים וידו זקוף שהוא מעיד להקב"ה שהוא אמת שנאמר
וה' אלהים אמת · ב מה בית סתום מכל צדדין ופתוח מצד אחד כך אין
רשות לומר מה למעלן ומה למטן מה לפנים ומה לאחור ויש לו נקודה
שלמעלן ויש לו נקודה מלמטן מאחוריו אומרין לבית מי בוראך והוא מורה
להן בנקודה שלמעלן ואומרין לו ומה שמו והוא מראה להן בנקודה שבאחוריו
אחד שמו · ומפני מה פניו כלפי ג' וג' כלפי ד' מפני שב' דומה לבית
שהוא פתוח דלתותיו לכל וג' דומה לגבר שהוא רואה את העני ונכנס
לבית ומוציא ומפרנס לדל · ג' ד' ויריכו של ג' סמוך לד' מפני שגמילות
חסדים אינו אלא לדל · וד' דומה למקל ופניו כלפי ה' לפי שהדל אינו
מסתכל אלא לטיבו של עולם הזה שנברא בה' שנא' בהבראם ה' יש
לו ב' פתחים דומה לאסדרה ו' דומה למקל עתיד להכות בו הרשעים
בגיהנם לפי שטבעו בהבלי העולם · ז' יש לו שני תגין א' כלפי ואו ואחר כלפי
חית שכך דרכו של זונה עינה אחד כלפי בני אדם הדומה לעץ ועינה א' לאחוו ·
ח' אין קשור עליו תג אלא כאוי למטה שאין לבעלי חטא תג אלא בושה וכלימה
ט' ידו טמון וראשו זקף שכל מעשה טוב ראוי להיות בסתר שהוא מכפה
אף · י' קטן שכל המקטין עצמו בעה"ז זוכה לעה"ב שנברא ביוד שנ' כי ביה ה'
צור עולמים שני עולמים כאן העה"ז בה' והעה"ב ביוד ומפני מה תגו
של יוד כלפי פניו שכל צדיק אין לו אלא שכר מעשיו שהקדים לפניו
שנ' והלך לפניך צדקך ונא' הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו לפי שפעלתו לפניו
כ' דומה לכפה ופניו כלפי ל' שאין כפה אלא למלך והוא כתר תורה שלמעלה ·
ל' גבוה מכל האותיות שהוא דומה למלך באמצע ודומה לכרוז לפי
שהאזהרות אינן אלא בו לא תרצח לא תנאף וכדומה · מ' ראשו נמוך כלפי
קרקע

כי מן הרגשה פרושים ובה לא נדרשים וגם לא נגשים · ומהם אותיות
רחבת ידים והם מאירות עינים מחכימות לבותים · וחמודות למשמיע
אזנים. ומהם תוספות בראש לברר ולדרוש. נצבות כתובות לפרש.
מראות דגן ותירוש כולם כבודות באיך ובלשון ממידות · סתורות כמים
בכדות וכעדי לבעליהן ענידות · מזהב ומפז חמודות · אשר דינאל
צופה עתידות · מספר כולם כ״ד אותיות ויסודם כ״ב אות מן הכלל
י״א אותיות נקראים שרשים והם חט״ ספ״ר גז״ע צד״ק נדרשים והם
נקראים נקבות כי הם הולכים נתיבות ובראש הקרואים נצבות · וי״א מהם
ענפים · פעמים הם עיקר ופעמים הם נוספים והם סמלאכתובינה
ידועים והם כנחלי מבועים והן הנקראים זכרים לפי שהן מרכבים
ברוב הדברים וכולם גלוים לעיני כל ודורשיה לא יחסרו כל ·
אלה הם האותיות של כל דיבור ודיבור נפרד או חבור ואי אפשר שיחסר אחד
מהן כי לשון הקודש בנויה עליהם ולא להוסיף אליהם כי אין הלשון צריכה
להם והכתב הזה שלנו והלשון אינו · ככתב שבעים לשון כי הוא מרום
מראשון ככה ירד מן השמים בצורותיו ושמותיו והוא הנקרא אשורי · כי אותו
קדשו גואלי וצורי — ועוד יש לומר כי צורות האותיות האלו ושמותם כבר
חברו עליהם הראשונים מדורות קדמונים ונתבלבל בפי האחרונים עד
שנגלה הקב״ה על אבותינו פנים בפנים ושמעו קולו מן השמים · ויורד חקוק
על הלוחות הראשונות והשניים אזי ידועהו והכירהו וחקרוהו והשיגוהו. ואי
אפשר לומר מה הטעם והעילה כי אות זה יורד וזה עולה או אות זה קטנה וזו
גדולה או למה זו שמה כזו ולמה לא היתה שם זו כשם זו או למה נקראו בשמות
אלו ולמה נקראו בצורתן זו השאלה אין קץ לתשובתה שאם היתה חולף זו
עדיין יש לומר ולמה כזו וסוף התשובה ככה חוברו עליהם העליונים
והתחתונים אבל על דרך המדרש אמרו שזה האות צורתו כזה מפני טעם זה
ונסמך אות זה לאות זה מפני ענין זה כדי שילמדו לדרוש כל אד ידון וידרוש

ויוצא

קירקע נירו זקוף למעלה שהוא דומה כלפי מעלה שהמלכות שלו שנא'
כי לה' המלוכה. נ' מפני מה ירכו לאחורין ופניו כלפי מים שהוא נרחק
כנופל ומתחנן כלפי מלך להקימו שנ' נפלה לא תוסיף קום. ס' שהוא סומך
את הנופלים שהוא נכון לפניו שנ' סומך ה' לכל הנופלים והוא ~~סגור~~ סתום שהוא
מגין כחומה על הצדיקים שנ' ואני אהיה להם נאם ה' חומת אש סביב. ע' שתי
ידיו פרושות כלפי מעלה ורגליו מוטות שהוא דומה לאסיר שעיניו כלפי
מעלה שהוא קורא להם פקח קוחי. פ' סמוך לע' וע' סמוך לס' ללמוד
שהוא מתיר אסירים המיחלים לו ופותח להם שערים. צ' צד כפוף שכל
צדיק כפוף לפני יצרו וכופו את יצרו. ק' שהוא מרים קרן צדיקים ומגדע
קרן רשעים שנ' וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק. ר' פתוח
ואין לו תג ולאחורי קוף שאי אפשר לקדש להסתכל ברשעים שהן רשים מן
התורה והמצוות. ש' יש לו ג' ענפים למעלה ואין לו שורש למטה שהוא
אות שקר ושקר אין לו רגלים ואם עומד לפי שעה תבוא השנייה ויעזר. ת' רגלו
שבור שכל הלומד תורה צריך לכפוף את רגליו עליה שנ' והם תכו לרגליך
אלו ת"ח שמכתתין רגליהן מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה. ועל
דרך זה כל הדומין לפירושין אלו׳ הנה למרת כי אין לאותיות טעם גדול
ועיקר אלא ע"ד המד' בלבד והמשכילים יבינו

זה השער לה' צדיקים יבאו בו

דע והבן כי כל דיבור שבעולם בכל הלשונות כולן לשון אשורי או יוני או
עברי או טורסי או ארמי או ערבי ושאר כל הלשונות אינו אלא שם או פועל
או אות מחבר והוא הנקרא אות ~~לענין~~ לענין. השם כמו בגד צמר קבר גשם
שמש זרם זבל יקב שמן כרם לחם שמן גפן דרך פגר פסל קרץ רשת
שקר חמור שור סוס גמל שפן זאב ערב זבח צלמנע גלל הימן ידותין כח
שם משה אברהם יצחק יעקב וכל הדומה להן. והפועל כגון אמר
יאמר בחר יבחר שמר ישמר הרג יהרג נתן יתן שאל ישאל ברא יברא
עשה

עושה עשה, עשה עשה יעשה לו לווה לוו וכל הדומה להן ·
עלת השם והפועל והאות כבר נודע לכל בעלי מדע כי אין
בנמצא אלא הוא יתברך שמו ויתעלה מרומו ובריותיו והוא המצוי לבדו
והממציא בריותיו כחפצו וכל מה שברא הקב״ה והוא דבר שיש לו שכר והוא
יש כלו׳ דבר מצוי כמות מלאך או גלגל או אחד מד׳ יסודות או כל הנהיה
מהן תחת השם הכל באים ועל פיהו נקראים והוא הנקרא בלשון ערבי
אלגוהר זה הוא עיקר השם לזה נקרא מלאך ולזה גלגל ולזה כוכב
ולזה אש ולזה רוח ולזה מים ולזה ארץ וכן פרי עץ וחיה ועוף ואדם
ובהמה ובגד ובית וכל הדומה להן ולאלו הגופות מאורעין וקראין כגון
עמד ישב הלך סבב הטה שכב רכב רץ שב עלה ירד קנה עשה אמר באחר
דבר יצא אכל שתה שמע ראה משש הריח והוא הנקרא בלשון ערבי
אלערץ והגוף אחד והמאורעים תשעה והן כמה כל הנכנס
תחת מנין אחד או רבים· כיצד· כל הנכנס תחת תואר
ומראה וצורה נקרא נקראת· צירוף. כל שהוא מצטרף לאחר והוא
והוא טפל לו· אנה· כל הנכנס תחת מקום באיזה מקום מן
המקומות הוא· מתי· כל הנכנס תחת זמן באיזה זמן הוא
ישיבה· כל שהוא נפרד ונחבר ומתהפך לכל צד·
קנין· כל הקנוי לו ונקרא על שמו ונודע בו· עושה·
כל עשיה שבעולם צריכה לעושה שיעשה אותה·
נעשה· כל עושה שבעולם אינו עושה אלא בדבר
וכיון שנעשה אותו דבר נקרא אותו הפועל עושה
והפועל עשוי משל לאומר אותו החכם פלוני
בן פלוני האריך ~~ועטוף בטליתו~~ היפה התואר
העטוף בטליתו היושב בבית בשנה פלונית למד
ומלמד לאחרים הרי נכלל בזה המשל הגוף והתשעה

האליף . התואר העטוף בטליתו היושב בביתו בשנה
פלונית למר ומלמד לאחרים הרי נכלל בזה המשל
הגוף ותשע המאורעות אותו החכם פלוני הוא הגוף
בן פלוני הוא הצירוף האלוף הוא כמה יפה התואר הוא
בעצי העטוף בטליתו הוא הקנין היושב בו הישיבה בביתו
אנה בשנה פלונית הוא מתי למר הוא נעשה ומלמד
הוא עושה ותחת אלו התשעה המקוראים יכנס כל דבר
שבעולם והוא הפועל וכולו עבר או עתיד כגון אכל או
אכל עשה או יעשה ואין שם בעולם פועל כזב כי הזמן
נחלק לשני חלקים עבר או עתיד ואין בו כזב כי החלק
שאתה עומד בו לפניו הוא עבר ואחריו הוא עתיד
והחלק הזה עצמו אינו נחלק כי הוא כנקודה שאינה
נחלקת הרי נתבאר עלת השם והפועל עלת האות
מחבר הדברים זה עם זה והחיבור על ג׳
דרכים שם עם שם כמו ראובן אחיך שמעון אביך לוי דודיך
ודומה או שם השם עם פועל כמו ראובן ברח ויעקב
שמע ולבן הלך לוי בא זבולון יצא ודומ׳ או שני הדרכים
נתחברו בלא אות ביניהם והדרך השלישי הוא הצריך
לאות כמו ראובן בבית שמעון בחוץ כי הבית ע״מ
במקום אות ולולי הוא לא נתפרש ענין הדבר וכגון ראובן
לא יצא שמעון לא הלך אות לו הוא המחבר וכן נודע
ענין ושם עם אות לבדו לא יתכנו כגון ראובן מן לוי
שמעון לא ודומ׳ וכן פועל עם פועל לא יתכן כמו
יצא עבר או הלך שמר לא אם קדם להם שם או היה
בינ׳ כמו ודו׳ חמק עבר הגשם חלף הלך לו ויצא
יעקב וילך וישכב דוד ויקבר או יהיה השב אחריהם
כמו ויקח ויתן את העדות ויקם וילך מנוח ויבא ויעש
כאשר דבר ואות גם אות לא יתכנו לעולם כגון מן לא
גם לא אם נצטרכו למעשה או לשנ׳ במצא השם
מוכיח על דבר בלבד לא יתנך בו זמן לעולם כגון ראש
שת אנוש בגד בית כלי גמל חמור אש רוח השם יוכיח
על דבר בלבד או מיוחד כמו איש פלוני וכולל כגון בני
אדם ולא יוכיח על זמן לא עבר ולא עתיד ולא נצב
והפועל מוכיח על דבר כמות השם ומוסיף עליו שהוא
מוכיח על הזמן גם אותו דבר כגון אכל יש בו שם
אכילה ויש בו זמן שהוא לשעבר וכן אוכל יש בו שם
אכילה ויש בו זמן שהוא לשעתיד וכן עשה יעשה קרא
יקרא ודומ׳ והאות המחבר אינו מוכיח לא על דבר
בעולם ולא על זמן כי אם מחבר ומפריד בין השמות
והפעלים בלבד הרי נתבאר שהפועל למעלה מן הכל
שהוא מוכיח על שם דבר ועל זמן והשם למטה ממנו
שהוא מוכיח על שם דבר בלבד ואין בו זמן והאות למטה
מן הכל שאינו מוכיח לא על שם ולא על זמן זה מחבר
ומפריד ומחריז ומפרר כלם נכוחים למבין וישרים

למוצאי דעת ודע שהדבור נחלק לשתי מחלקות
חלק לשון ספור ונגידה והוא לשעבר בלבד כמו היה
פלוני או לא היה והחלק אינו לשון ספור והגדה והוא נחלק
לשש מחלקות או דרך הבנה וידיעה כמו האתה זה
הכתנת בנך היא אם לא ודומ׳ או דרך קריאה כמו אברהם
אברהם יעקב יעקב שמואל שמואל ודומ׳ וכמו שמעוני
שמעוני אח׳ ועמי עמי מה עשיתי לך הדור אתם ראו דבר
יי׳ האמור בית יעקב ודומה או דרך אוי והמוד כמו מי
יתן החרש תחרישון מי יתן ידעתי ואמצאהו מי יתן כל
העם ומי יתן כל עם יי׳ נביאים ודומ׳ או דרך תחנה ושועה
כמו הושיעה יי׳ המלך וכל התפלות והתחנונים מדרך זו
או דרך צווי שמע ישראל שמעו בקולי עשה לך אשר
תמצא ידך אמר לנער ויעבר לפנינו קום לך פדנה
ארם ודומ׳ או דרך אזהרה כמו לא תלך בדרך אתם
לא תעשה את הנבלה הזאת ולא תביא תועבה אל ביתך
ובאו המחלקות נכלל כל דבור שבעולם וראוי
לחלק העניינים שבלשון הקדש צריכה להם
ושעמודי המקרא בנויים עליהם לשלשה חלקים יהיו
כראי מוצק חזקים ולצואר השרידים יהיו כענקים
ומזן אל זן הן מפיקים וכלם בספרי החכמים חקוקים
והדברים עתיקים החלק הראשון בענין האותיות
ותולדותיהם ומוצאיהם ומובאיהם והנחנך
מהם ומה מהם שרשיים ומה מהם שמשים ודרך צרוף
החלק השני בענין המלכים והדגשין והרפין ומתן
ויצדיהן ומוצאיהן ומובאיהן ונכר אליה
האותיות בהן והעיקריים והנוספין והצריכין
החלק השלישי בענין הטעמים והמשרתים והעצמים
ושמותן וצורתן ומחלקותן ושאר ענייניהן וכל הנלוה
אליהם

עזרנו מעם יי׳ עשה שמים וארץ

החלק הראשון

בכך ביארנו הצורך לאותיות והם
בית גימל וכו׳ כי כל דבור בעולם לא יתכן אלא בהן והאות לבדו
אין עולה ממנו לא שם ולא פועל ולא ענין כי כל דיבור
לשון הקדש מתחיל במלה באות בד ומפסיק באות כח
והאות לבדו לא יתכן לו להיותו כד אח ומיעוט מלה
משתי אותיות כמו שם בר את גר והמלה הגדולה
שאין למעלה ממנה עשרה אותיות כמו האחשדרפנים
למשפחותיכם ושלש תיבות במקרא בנות אחת עשרה
אותיות וכן והאחשדרפנים ובמעלותיכם וכתועבותיכם
ואפשר שימצא בת שתים עשרה אותיות אע״פ שאינו במקרא
לא אפשר לום וכתועבותיהנה ובמעלליהם
שמלת שתי אותיות תתהפך לשתי תיבות כל
אג כי יד את תא שב בש ודומ׳ ומלת שלש
ממנה שש מלות כגון גרע עגר ערג רגע

ארבע אותיות יעלה ממנה ארבע ועשרים מלה
כמו כרסם כרמס כסמר כמרס כמסר רכסם רכמס רסמך
רכסם רמסך למכס סמכר סמרך סרכם סרמך סכמר
סכרם מכרס מרסך מסכר מסרך ומן מלת חמש יעלה
ממנה מאה ועשרים וכן לעולם ועילת זה לפי שעלה
ממלת שתי אותיות שתי מלות נמצא כשתחשוב בשלשה
והן מנין אותיות המלה השלישית יעלה ממנה שש מלות
וכן תם שש בארבעה והם אותיות המלה הרביעית יעלה
ממנה כ״ד ואם תחשוב כ״ד בחמשה והוא מנין אותיות המלה
החמשית יעלה ממנה מאה ועשרים כמו שביארנו
נמצא האות לבדו אינו עומד לא בצירוף ובצירוף
האותיות תשלם המלה אבל אינו יודע כיצד היא
לא במלכים והן הנקודות וזהו הצורך השני שאם ימצא
אדם שלש אותיות בלא מלך כמו עשה אינו יודע אם היא
עָשָׂה לשעבר או עֲשֵׂה לעתיד או עֹשָׂה לשון נקבה או עֹשֶׂה
או עָשׂוּ עד שימצא מלך אז ירוץ הקורא בו אז השנוי
וחילופים בכל לשון ועוד יש צורך רביעי והוא הטעמים
כי אפשר שתי תיבות שוות באותיותיהן ובנקודותיהן
וזו עבר וזו עתיד או זו לשון זכר וזו לשון נקבה ולא ידע
אדם היאך הן אלא בטעמים כמו הבאה הבאה קומי אורי
ליום קומי לעד ודומ׳ הרי נתבאר שארבעה צירופים יש
בלשון הקודש ובכתב הקדש האותיות עצמן וחיבור אות
לאות והמלכים והטעמים

שער תוצאות האותיות בפה

האותיות הם עשרים ושתים
והן נחלקים לחמש מחלקות בתוצאותיהם החלק הראשון
א[...] אחה״ע והן אותיות הגרון ונקרא עיקר הלשון
ובית [...] והן קלין מכל האותיות לפי שאין הדגש
נכנס בהן כלל חוץ מן האלף בארבעה מקומות והן ויביאו
לו את המנחה ממושבותיכם תביאו ושפו עצמותיו לא
ראו ויביאו לנו כיר אהיבן ויש להן דרך ביציאתן ואינן
כשאר [...] ואות הי׳ אע״פ שיש בה במקצת מקומות
נקודה [...] הנקודה לא כדי להוציא הענין בלבד
ואין לדגש [...] החלק השני גיכ״ק והן אותיות
הלשון ובזמן שאותיות הנעים הן באמצע
גד דפים והן בשליש הלשון סמוך לחניכיים ואם לאו כולם
באמצע הלשון וכולם ראויין לדגש לא שגר ישלה דרך
אחרת שהיא מן בגד כפת החלק השלישי דט לנת
והן בקצה הלשון עם בשר השניים וכולן ראויין
לדגש ולית לה דרך אחרת שהיא מן בגד כפת החלק
הרביעי זסשרץ והן אותיות השנים וכולן ראויין
לדגש החלק החמישי בומף והן אותיות
השפתים וכולן ראויין לדגש ובפ לה דרך
אחר[ת ...]יא מאותיות בגד כפת ודע שאע״פ שיש להן
חמש [...]ים אין אותיות כל חלק יוצאים ממקום אחד
בשוה [...] קרוב מזה שאלו היו בשוה היה הנשמע

אות אחת ואות כזו יש לה עיקר [...] שבזמן
אדם אוחז הטמן בידו אינו יוצא בידו ובזמן
[...]יצא לעמוד על תוצאות האותיות תוקיף על האות
אלף והוא יצא כיצד אם תרצה לידע תוצאות חית
תאמר אח ומן אג וכן אש וכן אף ואינו יוצא אלא עיקר
האות בלבד אבל אם תאמר אלף שלם האלף מאותיות
הגרון והלמד מאותיות סוף הלשון והפי מן השפתים
נמצאת משלשה מקומות ודון על דרך זה

שער

כבר ביארנו שהאותיות הן עשרים ושתים
מהן שרשים והן חט קפר גדע צדק ונקראים כן
לפי שלא יהיו לעולם מוסף על התיבה ולא טפל
אלא הם עיקר התיבה כגון שמבין פועל ואחת עשרה
מהן נדרשין והן שמולאכתו בינה ונקראים דבריב
לפי שיורכבו על אותיות התיבה ונוספות עליהם
ופעמים יהיו עיקרים ושלוש אותיות מהן והן אוי
והן אותיות הנטייה והרפיה וההארכה יתר משרתים
יתר מכולן ברוב המקומות וזהו דרך שמושן על
סדר אחד אות שין ישרת במקום אשר כמו
שככה השגעתנו שבשפלינו שעלו מן הרחצה
ודומ׳ אות למאד תבא למשול במקום על דרך כמו
אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם ודומ׳ ותבוא
במקום בית כמו וישבו אתו לארץ ודומ׳ ותבוא במקום
את כמו הרחות למוברי וישאל המלך לאשה ודומ׳
[...] לבד
ודומ׳ ותבוא על תירוץ הענין כמו [...]
למתוק ודומ׳ ותבוא על המלה האפורה [...]
כמו לדעת חכמה ומוסר להבין אמרי בינה ודומ׳
ותבוא על המלות הנבנות כמו אם תהיה לטוב לט[...]
הזה ודומ׳ ותבא על המספר תחלה כמו השלישי
לאבשלום ודומ׳ ותבא על הפועל בלשון תחלה כי
וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות ודומ׳
ותבוא במקום הקנייה כמו לאברם למקנה ודומ׳
ותבוא במקום וו הליווי כמו ויכתב משה את מוצאיהם
למסעיהם ודומ׳ ותבוא במקום על כמו ואמר פרעה
לבני ישראל ודומ׳ ותבוא במקום מן כמו הבאים למלחמה
ודומ׳ ותבוא במקום אל כמו לבכות הנאן ודומ׳ ותבוא
תוספת אין לה צורך כמו ויעל מעל ליונה מעל
לגבול ודומ׳ ותבא במקום תחת כמו לקושש קש
לתבן ודומ׳ ותבוא במקום למען כמו להיטיבך
באחריתך ודומ׳ ותבוא במקום דבר מאד כמו ויפלו
מכושים עד לאין מחיה ודומ׳ ותבוא על תחלת הזמן
למימי אבותיכם ודומ׳ ותבוא תוספת במקום עד
כמו עד לבא חמת ודומ׳ ותבוא במקום שבועה לתורה
ולתעודה ודומ׳ ותבא במ׳ הי הידיעה כמו אשר למל[ך]
נשען על ידו ודומ׳ ותבוא במקום הקריאה כמו ש[...]

לאשר

לאשר העמיקו סרה ודומ׳ **אות וו** תבוא בתחלת
התיבה ללווי את השמים ואת הארץ דגן ויקב
ודומ׳ ולוו הלווי דרך במקורתה אזכירו בחלק המלכים
בעזרת רוכב על כרובים ותבא תוך התיבה למשוך
בה להאריך כמו גבור שכור שופט חונן קובב ישמור
יעבור ודומ׳ ותבא תוספת בלא צורך כמו מזוז
ועתה ואני עבדך ודומ׳ ותבא במקום עם כמו לא תוכל
און ועצרה ודומ׳ ותבוא במקום פי בלשון כמו צאו ויצא
והמו בעיר ודומ׳ ותבוא במקום תימה כמו הלא ארחץ
וטהרתי ודומ׳ ותבא במקום קל וחומר לא יערכנה
זהב וזכוכית ודומ׳ ותהיה במקום על ובניהו בן יהוידע
והכרתי ודומ׳ ותבא במקום ואם כמו ואמרו לי מה שמו
ודומ׳ ותבא במקום קודם כמו ותבואת הכרם ודומ׳
ותבא במקום אחר כמו וישא אהרן את ידיו אל העם
ויברכם וירד מעשות החטאת והעולה ודומ׳ ותהיה
פתיחת דבור כמו וידבר ודומ׳ ותבא במקום או כמו
ומקלל אביו ואמו ודומ׳ ותבוא במקום ויהי כאשר תתן
ויון משל לשבת את האיש לפי תירוץ הדברים ותבא
להשוות דבר לדבר כמו דלף טורד ביום סגריר
ואשת מדינים נשתוה ודומ׳ ותבא במקום וכשיהיה
כך יהיה כך כמו וחם השמש ונמס ודומ׳
ותבא במקום לא כמו ועבדיך באו ודומ׳ ותבא במקום
תוספת על לשון רבים ואמרו ועשו ילכו יבאו ודומ׳
ותבא ותחזיר מלת עבר למלת עתיד כמו ויצאו
וראו והתגדלתי והתקדשתי ודומ׳ ותבא על מלת עבר
ולא תשתנה כמו כל הבא אליו ועמד ודומ׳ ותבא על
מלת עתיד ותחזור עבר כמו ויהרגו בשושן ודומ׳
ותהיה תוספת בסוף המלות ללא צורך כמו בנו בעור
וחיתו ארץ ודומ׳ ותבוא עם המ״ם בסוף התיבה כמו
יחבלמו יבהלמו ודומ׳ ותהיה עם הנון כמו ששון
זדון לצון ודומ׳ ותהיה במקום בעת כמו ונח בן שש
מאות שנה והמבול היה ודומ׳ ותבא במקום שמא
כמו אפיר ודר ולא יערכה הגשם ודומ׳ ותהיה במקום
כי כמו מה אתה חסר והנך מבקש ודומ׳

אות מ״ם תבא בתחלת השמות הבנויים
על הפעלים כמו משכן משלך מקטיר
מקטר ודומ׳ ותבא בתחלת השמות בלא פעל כמו
והעביר אותם במלבן עגל מרבק ודומ׳ ותהיה תוספת
ללא צורך כמו במלכנה ונמק ודומ׳ ותהיה תוספת
בסוף המלת כמו ריקם חנם הכנם ודומ׳ ותבא להוכיח
על רבים כמו ארקם ארקעם ופעמים יהיה עמה וו
כמו תמלאמו תורישמו ודומ׳ ותהיה תוספת בתחלת
התיבה ללא צורך כמו מאשר שמנה לחמו ודומ׳
ותהיה עם הנון כמו ממכון ממני ודומ׳ ותהיה עם הנון
כמו כמוני כמוך כמו שבלול ודומ׳ ותבוא במקום
כי כמו ההלכים מדרך אחרינו אשר תפול לכם
מנחלה

אות יו״ד תבא בפועל העתיד כמו
ישמור ישמרו יעשה יעשו ילך ילכו ותהיה כמו
וישרנה הפרות ויחמנה בבאן מגוי יעמדנה ודומ׳
ותבא בתחלת השמות כמו יגש ימיהן ויחזקיהו
ודומ׳ ותהיה תוספת באמצע התיבות כמו לדריוש
הדבר כלבך דותינה ואמינון אחיך ותגבהנה ותעשינה
ודומ׳ ותבא לייחוס כמו האשרי הנוקיטי ודומ׳
ותהיה בסוף השם לא לייחוס כמו לבני ושמעי יתרי ערי
צאצאי ודומ׳ ותהיה עם המ״ם להוכיח על רבים כמו
מלכים [illegible] חיים מלכין חיין [illegible] אין ודומ׳ ותהיה בסוף
בסוף השמות הפועלים ובסוף האפודות כמו מקימי
מעפר דל המגביהי לשבת המשפילי היושבי הזופי
שבני תפשי חקקי בסלע אסרי לגפן להושיבי יבמי
ודומ׳ ותבוא על הנפעל כמו נאדרי בכח ודומ׳
ותבוא תוכיח על לשון נקבה כמו תשכחו תלכי ודומ׳
ותהיה עם הנון כמו תשמרין תדבקין תשתברין ודומ׳
ותבא עם תיו שלנקבה כמו רבתי שרתי אהבתי כחוש
ודומ׳ ותהיה עם הכף לשון נקבה כמו הסולח לכל עונכי
תחלואיכי חייכי המעטרכי ודומ׳ ותהיה למשוך בה
בלבד כמו שדיך פליט ודומ׳ ותהיה תוספת עם הפועלים
שהיו״ד שלהן במקום פי פעל כמו על נבו ועל מידבא
ייליל יהיה בה שלוש יודות יו״ד העתיד ויו״ד הפועל
ויו״ד המשיכה ותיבה נכתבת לא כפרת נדבור בלבד
וכן ויידע וייף ודומה ותהיה מוקף בסוף המלה אחרי
החצי מני בטן ודומ׳ ותהיה מוכחת על היחיד המדבר
כמו עשיתי ראיתי בניתי כם עבדי ודומ׳

אות אלף תבוא בתחלת הפועלים שהן עתידין תוכיח
על המדבר כמו אעלה אעשה אכל או בקבה ודומ׳ ותהיה
תוספת ללא צורך כמו אדוש ירושנו אזרוע אגרוף
אקרח והאזניחו אצבעות אפפים על האבנים
באפפי השערים ודומ׳ ותוסף באמצע כמו ואסמרה
ופי תשמאילו משאלה תפאילו והיא מן שמאל בעשתו
בעשתו השימי השמאלי אם יש להימן ולהשמיל
ודומ׳ ותבוא במקום יוד המשיכה כמו מימינים
ומשמאלים ודומ׳ ותבוא במקום וו המשיכה כמו
והיו שאפיך ופי אתם באשים ודומ׳ ונוספי בדודאי
תאנים כי האחד בקרא דוד והשנים דודי וכן
לולאות כי היא מן ובלולים וכי קרובה לה בענין ודומ׳

אות כף תהיה מוקף בתחלת התיבה לדמיון כמו
והייתם כאלהים והיה כצבי מחו וכנה שבה
כבשרו ודומ׳ ותהיה להשוות להשוויה כמו כצדיק
כרשע כחטאת כאשם כתפלה כתורה ודומ׳ ותהיה
לאמיתת הדבר כמו כי כעשים חמה במורה כי

איכן בקירוב שהרי במדה ואפשר שיהיה בחצת הלילה כמו זה לפי שהוא אומ׳ ויהי בחצי הלילה · כאיש אכמת כשכב אדוני ודומ׳ ותהיה תוספת ללא צורך כמו ולאדם לא מצא עזר כנגדו כשגגה שיצא מלפני ותקראנה אתי כאלה ודומ׳ ותהיה בסוף התיבה ליחיד כמו עבדך לגלך בכך הקולך זה בני ודומ׳ ותבוא עם לשון רבים עם המ״ם כמו ידיכם בין עיניכם ואביכן התל בי ותהיה עם הי כמו ולא תעשינה כמתכנה״ ותהיה תוספת בסוף התיבה ללא צורך כמו כערכך הכהן כסף הערכך עד מאך שמה עד באכה יזרעאלה ודומ׳ · אות תיו תהיה בתחלת הפעל כמו תשמורו תשמרנה תשמר ותדברנה הנבאות ותבאנה ודומ׳״ ותבוא על תחות השמות בלבד כמו ותפרק בון מבין על תלמוד ודומ׳ ותהיה בסף המלה האפורה כמו לבת שבת יום הלדת בצדקתך אחיותך ולקחת גם את דודאי בני ולקחת רצון מידכם ודומ׳ ותבא על הנפעלים כמו והתגדלתי והתקדשתי ודומ׳״ ותבא במקום הי הנקבה אכמו אם אתן שנת לעיני שפעת אני ראה עשה רע מאת מכת בלתי קרה בכל אשת ושבת לנשיא ודומ׳ ותבא במקום הי כמו תרגלתי לאפרים עיקרה הרגלתי כמו שאמן הרגליני בדבר מצוה״ ותבא הי במקום תיו כמו הפוגות עיקרה תפוגות כמו תבונות ותון במקום הי כמו ותפוצותיכם ונפלתם ודומ׳״ אות בי תוסף בתחלת התיבות כמו הנרתק והפלי והבית כמו בבית אחד בשבתך בביתך כבגד צמר או בבגד פשתים בעיר או בדור או בקהלת או בפר ור וכן מים כן מזה הענין לפי שהוא כלי מום ותהיה במקום בעת כמו למען תצדק בדברך תזכה בשפטיך והיה באכלכם בהתודע יוסף בכלות בשרך וכן בהשמה מזה הטעם ודומ׳ ותהיה במקום מן כמו והנותר בבשר ובלחם ואם מעט משאר בשנים בגר ובאזרח הארץ במקדשים לא יאכל לכו לחמו בלחמי והנותר בשמן באשרי כי אשרוני ודומ׳ ותהיה במקום הי הידיעה כמו שמחו לפניך כשמחה בקציר לקראתכם בדרך ויהי בדבר הזה לחטאת ודומ׳ ותבא במקום על כמו אם הבהמה אשר אני רוכב בה כי דם הוא בנפשו · כפר״ וישאוהו במוט בשנים ודומ׳ ותהיה לדבוק ולחיבור כמו נתדבק נפשו בדינה כי צ פה אדבר בו רוח יי׳ דבר בי ומזה הטעם בי אי מה אומר אחרי אשר הפך ישראל ובו מלה נסתרה כמו פנה בי

יו׳

יו׳ כמו פנה אלי וחנני כמו שנ׳ ועתה הואילו פנו בי ותבא לעזור כמו ואני כותב על הספר בדיו ופעל בפחם ובמקבות יצרהו ולאחוז בקפלות הדם האנשים ההם בנפש׳ כי בנפשו דבר אדוניהו ותהיה נוספת כמו ונסע דגל מחנה בני יהודה בראשונה בתחלת שבתם שם בטרם לא יבא עליכם אני טרם הן בעודני חי וצמחו בבין חציר אראנו בישע אלהים כי לא נפלו בו בתוך שבטי ישראל בנחלה ודומ׳ ותהיה במקום למען כמו התשחית בחמשה בארם דמו ישפך ובמכר בבגדתו והוא נחש יבחש בו את אשר עשה יי׳ בבעל פעור ודומ׳ ותהיה במקום תחת כמו בפאת מטה ובדמשק ערש לפי תירוץ הענין אכל בכסף תשבירני ודומ׳ ותהיה לשבועה כמו ואקרא אל אברהם ליצ׳ ולי יע׳ בא׳ שדי״ ותהיה במקום וו׳ הלוי כמו במחוקק במשענותם ופקדתי על כל מול בערלה לפיט בע חת בכל בתי״ ותהיה במקום עד כמו בלא יוכלו יגעו בלבושיהם ודומ׳ ותהיה במקום ו׳ ודם כמו ויכל אלהים ביום השביעי כלומ׳ קודם יום״ ותהיה במקום אחר כמו בשבעתים זאת עולת חדש בחדשו ודומ׳ · אות נון יוסף בפועל העתיד לשון זכר או לשון נקבה נעשה ונשמע נחנו נעבור חלוצים ודומ׳ ותבא על הנפעלים כמו נמצאו חמשת המלכים נחבאים״ ותבא בתחלת השמות כמו כמלך מי נפתוח נסבה מאת האלהים ודומ׳ ובסוף מלת רבים העתיד כמו ישבון יקומון ישובון היה כי תלפון ודומ׳ ותבא על העובר כמו ויחכון ותבא במלת נקבה וכה תדבקין תשתפרין תתחמקין ודומ׳ ותבא בסוף הפועל העתיד יבובבנהו יברכנהו יעברנהו וארוממנהו יכבדנני יברכנהו תברכני נפשך יסתר יסרני ודומ׳ ותבא תוספת בסוף מלות כמו באבן מולדתי לתת שם את חרון האל׳ והוסיפוה באמצע כמו בשנה אפרים יקח שבענה בנים ודומ׳ ותבא עם היוד כמו אכלני המם ושמרני ישקלע הלהרגני לנחמני לצהלני בשלחני ודומ׳ ותבא בתוך התיבה במקום אות שחקרה כמו מעזניה עיקרה מעזיה דבושה וכן חסדי יי׳ כי לא תמנו הנון תחת מי הכפל ודומ׳ ותבא עם הה׳ כמו כדגלים תרמסנה ירה ליחד תשלחנה והיה כי תקראנה ודומ׳ · אות הי תבא על הפועל השלשי הקל ותכבידיהו כמו הגדיל הקריב השמיד השליך השכיר ודומ׳ ותורה על הנקבה כמו כי חכמה מאד חברה בעד חתניה ירה שלחה שחורה ונאוה אתה תבונה מהומה ודומ׳ ותהיה תוספת ללא צורך כמו ויאמר רחב מלפני השער התחתנה זאת מבוא יאלך החיצונה בחלה על נפשינו ודרכנה בחרב יפלו ויבא

דוד

דוד נבה בטרם יבא החרקה ודומ׳ ותבא על מלה
אפודה כמו פשתה ועורה ותגרה על חלצים״ רגבה
בטחות בבחה רגליה רעה התרועעה ולדבקה בו
לשבקה בטמאה בה ודומ׳ ותבא על הדיבור כמו
זכרה לי שמעה תפלתי אספה לי שלחה המער וגם
לבועדיה הנביאה ודומ׳ ותבא על לשון נקיבות רבים
כמו נחלת אביהן להן ולהנה בכפים ואתנה צאנה ודומ׳
ותבא על תו הנקבה ותהפוך הי שלנקבה לתו כמו
ישועתה לי ארץ עיפתה ודומ׳ ועל היחיד הנסתר כמו
ותעגבה עליהם ימהר יחישה ותקרב ותבאה ודומ׳
ותהיה עם אות העבין כמו נגדה נא לכל עמו מי
האיש הלזה ודומ׳ ותהיה לקריאה כמו התבי ישראל
האמור בית ישראל יעקב הדור אתם האשה המנאפת
הישבת בגנים ודומ׳ ותהיה במקום הא לכם זרע
האם תמכו לגוע האם אין עזרתי בי ודומ׳ ותהיה
במקום הבי כמו היש בלשוני עולה הרוב רב עם שדי
ודומ׳ ותהיה לברר הדבר ולאמתו כמו הנגלה נגליתי
התשפוט התשפט הרואה אתה שובה הנקל לכתו
ודומ׳ ותהיה לידיעה כמו הנער הלוי העבד העברי
ודומ׳ ותהיה במקום אשר הרימו המלך הושיבו
נשים נכריות ההקדיש שמנו ההלכוא אתו במלחמה
ודומ׳ ותהיה בראש התיבה ללא צורך כמו עד היום
מוקד ביתך ויחלטו הממנו ודומ׳ ותהיה במקום בי
כמו שקדו ושמרו עד תשקלו הלשכות בית יי ודומ׳
ותהיה במקום תו המוספה בראש המלות כמו הפוגות
ודומ׳ הרי זכרנו האותיות שפעמים יהיו משרתים
והן שלומי אמ״ן תכנ״ה וביארנו שמושן בדרך קצרה
והכל מבואר בספר הקרחה ושאר האותיות הן
שרשים לעולם בשמות או בפעלים או במלות׳׳

כבר ביארנו עיקרי האותיות ותוצאותיהן
והשרשים מהן המשרתים וביארנו
דרך שירותן על כמה פנים ונשאר לנו עתה לבאר דרך
חלוף האותיות זה בזה ודרך צירוף התיבות ותוצאות
לשון הקודש ומובאיה ועל כמה פנים הם עיקרי יסודותיה
והוא ב״ה יעזרינו ויכונן אשורינו ויאיר עינינו ויפתח לבינו
ויביא כגשם לנו ויהיה עם פינו בעת הטיפינו ועם ידינו בעת
מעבדינו אבי אבינו מלכינו״

שער חלוף האותיות זה בזה

דע והבין שאו
האותיות שהן עשרים ושתים מרוב הרגל
הלשון מתחלפין זה בזה ברחשון והענין עומד ורוב
החלוף יהיה באותיות אהחע אוי״ה לפי שהן אותיות חשיבה
והארכה כשאר האותיות וזהו ביאורן״ **אות אלף**
יתחלף תחת הי כמו אתחבר יהושפט הענין התחבר

וכן אשכם ודבר ויקראו לפניו אברך ודומ׳ ותתחלף תחת
וו כמו וכדמו כאנת השלום מקום כוות ודומ׳ ותתחלף תחת
יוד ווו בפעלים הקלים עלולי העין וכן בשמות עלולי העין
כמו שב קם חש דג דש רש ופעמים יהיה בתיבה אלף כמו
וקאם שאין דמות לאויל אחד עשיר ואחד ראש מביאים
ראש ודומ׳ ותתחלף תחת אות הדומה הכפול כמו ימאסו
כמו מים עיקרן ימסו מבלי עין סמך אחת ומדגישין
אחרת במקומה כמו וימסו אסורין מעל ידיו עורי רגע
וימאס וימסס כמו וימס לבב העם ודומ׳ וכן בלא יומו
תמלא האלף תחת למד הכפל ועיקרה תמלל כמו ידרך חציו
כמו יתמוללו ודומ׳ ותתחלף תחת יוד כמו לפי שכאן
עיקרה שכן כמו קנן וכן שביאות מקום שביות ודומ׳ ותבא
תחת הי והדבור אחד כמו אותיות למנף כמו שיתבאר״
וכן עם כל אות נח בשוא כמו וקראתם ודומ׳ כמו שיתבאר
בחלק המלכים ודבר זה בלשון בלבד לא בכתב״

אות בי תתחלף במקום פי כמו שובך שופך נזר פזר
יבזור יפזור סוחב סוחף ודומ׳״ **אות גים** תתחלף במקום
כף כמו לא יחסר המזג מקום המסך וסכרתי מקום וסגרתי
ותבא במקום מים כמו בגשה כמשה ודומ׳ **אות דל**
תבוא במקום תו המתפעלים כמו הזדמנתון רחצו
הזכו עיקרה הזדכו״ ותבא במקום ריש כמו הדד הדר
דודנים רודנים חמדן חמרן ודיפת וריפת דעוא רעוא
והדאה והראה ותבא במקום זין דהב זהב ודומ׳ **אות הי**
תבא במקום אלף כמו המה הבשר והיא הסיר ואתכם
הוציא מתוכה עיקרה אוציא ביד דוד עבדי הושיע מקום
אושיע היתיו לאכלה איתיו״ והיך יוכל מקום ואיך בלהטיהם
מקום בלאטיהם שהוא מן לאט ודומ׳ ותבוא במקום אות
הדמיון ם הכפול כמו זבה חיה וחלה ודומ׳ שעיקרן הן
עלולי הלמד והן זך חי חר ויהיו באות הכפל זכך חיי חרר
לפיכך החלפו אות הכפל בהי וכן בכולן״ ותבוא במקום תו
כמו הפוגות שהיא תפוגות כמו עלכן תפוג תורה ממנו
וכבר ביארנו אותה בשמוש האותיות״ ותבוא במקום
יוד המוכיח על הנקבה כמו קול מלאכבה והיא מלאכבי
כמו שלוחיכי״ **אות וו** תשמש במקום הי כמו כי עשה
יעשה לו בנה בניתי במקום בנו קנו קנה וכן שלותי
מן שלה ודומ׳ **אות זין** יבא במקום סמך כמו המזג
מקום המסך ותבא במקום ריש כמו הבזק
מקום הברק ותבא במקום דל קפוד קפוז ובמקום צדי כמו
יעלז יעלץ מזער מצער ותבא במקום תו המתפעלים
כמו שביארנו במלת זכה ודומ׳״ **אות טית** תבא במקום
תו המפעל כמו וילכו ויצטיירו הצטיידנו
אותו ומה נצטדק ודומ׳ ותבוא במקום תו פסתרין פסנטרין
אות יוד תבא במקום תאו כמו בארבע מלכיות עילדה
מלכיותיהם והאחת מלכות גלות עליות מקום״ עליתיו

והאחת עלית ודומ׳ ותעמוד במקום אלף כמו וממעמדך יהרסך כמו אהרסך״ אות כף תבוא במקום בי כמו כי בארבע רוחות השמים מקום בארבע כרוח קדים אפיצם מקום ברוח כאשר ילכו אפרוש עליהם רשתי מקום באשר ודומ׳ ותבוא במקום גם כמו וכנה אשר נטעה ימינך מקום וגנה׳ ואנית גם עצמה תבוא במקום כף כמו וירגל מן לא תלך רכיל ודומ׳ אות למאד תבא במקום בי כמו וישבו אתו לארץ ונפלו איביכם לפניכם לחרב ודומ׳ ותבא במקום ריש כמו התדע על מפלשי עב מקום מפרשי ודומ׳ אות נון תבא במקום מם כמו הנה באו עד תוך הבית לקחי חטים מקום המה׳ מלכם מלכין חיים חיין את קול הדיין הרצים יתאו אהי צידונין קח לך חטין גרשם גרשון ודומ׳ ותבא במקום למד כמו נשכה לשכה ונשכות מעין גניל מקום גלים כמו גלת מים ודומ׳ ותבא במקום הי כמו אתנן זונה מקום אתנה במה לי ודומ׳ ותבא במקום אות יכפל כמו לשמיר מעטניך מקום מעזיה ותבא במקו׳ הי הנקבה כמו חנת מקע ושריב ושריון קשקשים״ אות סמך יבא במקום צדי כמו נתצו נתיבתי מקום נתצו ואת פריה יקוסס מקום יקוצץ ודומ׳״ אות עין תבא במקום חית כמו עשנו מקום חנשו״ ודומ׳ אות פי תבא במקום בי מטר סוחב סוחף ודומ׳ וכן במקום חית ירופפו מקום ירחפו ודומ׳״ אות צדי תבא במקום זין כמו יחפץ זנבו כמו ארז מקום יחפז זנבו ניף אותו ואוע׳ דהוא כמו ארז׳ אות קוף תבוא במקום גם כמו ויציקו את ארון הא׳ מקום ויציגו ובמקום כף כמו כובע קובע ודומ׳״ אות ריש יתחלף בכף כמו חשרת חשכת מים״ אות שין תבוא במקום תו המתפעל כמו תשומם עיקרה תשתומם ודגשות השין יעמוד במקום שין אחר״ אות תו תבוא במקום אלף כמו בנוי לתלפיות עיקרה לאלפיות כמו פן תאלף אורחותיו כלומ׳ בנין גדול ילמדו ממנו כל עוברי דרך״ ובמקום הי כמו שביארנו בשירות האותיות ועל הדרכים הללו שאר כל הדברים והכל מבואר בספרי בעלי הלשון והדקדוקין״

שער אחר באותיות

יש אותיות נכפלות ויש אותיות שאינן נכפלות ואלו הן שיכפלו״ אות בי יבובון יכובב בתופות״ אות גם ויחגולי חגבים אות דל ולא תנוד כי מדי דבריך בו תתנודד״ אות הי והכה מכעס עיני כהה תכהה״ אות זין בוזו כסף ובזזו את בוזזיהם אות חית אשחה אשוחח״ אות טית ימוטו התמוטטה ארץ״ שטו העם ישוטטו״ אות יוד כתים כתיים״ אות כף כשך חמת המלך וחמת המלך שככה״ אות למד ימל ימולל״ אות מם דום דומם״ אות נון והכינתי וכוננתי״ אות סמך לדוס את הסלת רסיסים

אות עין תרועם רעה התרועעה״ אות פי והעף ידו ינופף ידו״ אות צדי ויחץ ומספר חדשיו חוצצו״ אות קוף ומקום לזהב יזקו מזקק״ אות שין ויחנו עד בוש כי בשש משה״ אות תו ויחתו והתחתתי״ אות ריש אלו מהוז ארו ארור״ אלו הן האותיות הנכפלים ויש מהן שיכפל אות לאות ונמצאו שתי אותיות״ ויש שיכפלו שנים בשנים ונמצאו ארבע וכמו הכרים ויתפתפע״ ארזה ערה ערער תתערער ודומ׳ והכל מבואר בספרי הדקדוקין״ ודע שאות הי פעמים בסוף המלה להשלמה ולהחלימה ופעמים יחסר והענין אחד כמו וירא ויראה והעוף ירבה ירבה הבא הבגבה״ ותתעד תעדה כליה״ ויתאו ויתאוה״ ויבז בעיניו לא תבזה וימח תמחה״ ויט ויטה ידו אי הבל אי חסדך ותבך עליו ותבכה ולא תאכל ויעל נשיאים ויעלה נשיאים ויכס את עין תעלה תכסה וישע יי׳ ישעה האדם אל תרף ידך הרפה לה ותירץ את שבתותיה אז תרצה הארץ״ וישק את בני ישראל ואשקה את כל הגוים״ אל תער נפשי אשר הערה למות נפשו ויקש דבר יהודה לא יקשה בעיניך״ העירותי מצפון ויאת ואתה מרבבת קדש״ ועל הדרך הזו הכל נדרש׳ וילמוד קחים מן המפורש׳

שער ידיעת בנין התיבות וצירופן

כבר הודענו שהאות לבדו אין בו ענין עד שיצטרף עם שנים או שלשה או ד׳ או ה׳ וכן יש מלות בת עשר ורוב בנין המלות משלש אותיות והן השרשים ותוסיף במשרתים כמו ארץ בגד אמל עשה ארצות בגדים אמללים עושים ודומ׳ ויש תיבות מארבע אותיות שרשים כמו צפחת דלקת דבשת ודומ׳ ויש תיבות מחמש אותיות שרשים כמו אגרטל אלגביש אחשתר׳ ודומ׳ וכל זה בשמות אבל בפעלים עיקר התיבות לעולם משלוש אותיות והשאר משרתים״ וכל שהוא פחות מג׳ אותיות יאמרו שיש בו אות נעלם בתחלתו או בסופו או באמצעו כמו קב יש בו אלף נעלם בר כמו וקום שאון בעמיך לכך היא עלולה אות אמצעית אעפ׳ שאינו יוצא בלשון ולא יכתב בכתב וכמו כח שהוא מן ונחה עליו לכך היא עלולת אות אמצעית או עלולה אות אחרונה כמו נחית כתאן עמיך או עלולת אות ראשונה כמו ויני חהו בגן עדן וכל הדומה לזה״ וכבר חלקו השמות והפעלים על משקל פעל ואם בנין התיבה מארבע אותיות יוסיפו על משקל פעל למד אחר ותהיה פעלל כבנין ארץ האלף במקום פי פעל והריש במקום עין פעל והצדי במקום למד פעל וכן עשה אמד בחר קרץ ודומ׳ ונקרא האות הראשון פי הפעל והשני עין הפעל והשלישי למד הפעל״ ואם היתה המלה משתי אותיות בלבד

כמו

כמו קם הקוף במקום פי פעל והמם במקום למד
הפעל נשאר עין הפעל במקום האלף שבתוך קאם
ויקראו זאת המלה התיבה עלולת עין הפעל לפי שאין
בה אות כנגד עין הפעל" ואם חסרה התיבה מתחלתה
יאמרו עלולת פי הפעל וכן אם חסרה בסופה יאמרו
עלולת למד הפעל" ועל הדרך הזה כל שתמצא
בספרי בעלי הלשון והדקדוק" ואם יש במלה תוספת
בן יאסיפו במלת הפעל כמו הפכפך עיקרה הפך
ונכפלו בה שתי אותיות יהיה משקלה פעלעל אות
השורש כנגד השורש והטפל כנגד הטפל" ואותיות
שהן מוכיחות על המדבר או על אחרים לא ישתנו
בפעל כמו חמרמרו עיקרה חמר ונכפלו בו שני
אותיות והוו וסכית על אחר יהיה משקלה פעלעלו
וכן הגדיל עיקרה גדל והה"י יתירה על הפעל והיוד
מאותיות המשיכה לכך משקלה הפעיל וכן בכולן
והריני זוכר מעט מן הבנינים ותלמוד מהם על הכל"

הבנין השלשי

ארץ אבן ערב זרע קמה משקל זהו פעל וכן ספר

וחשב אפדתו מטה אהרן ונקך רביעית אבל התצבי
או לעקר כלם כמו משקל פעל בקירוב" וכן משקל
פעלה או פעלה כמו בנין שלשי כגון פלגה שטנה
פטדה שמלה חמאה מלחה" ומזה הבנין עלולי העין
כמו וגיר ברזל משקלה גיר על משקל פעל לא
שנה היוד ונעלם וחירק תחת הגימל לכך נקראת
עלולת העין כמו משקל עיר עיקרה עיר כמו שלשים
עירים להם כמו בגד בגד בגדים" ומזה הבנין עלולי
הלמד כמו הרבה בכה כי עיקרה בכי והה"י במקום
היוד והיוד היא לתואר הדבר ועיקרה בכה ובמקומות
היא עלולה כמו ויבך ותבך" ומזה הבנין עלולי
הלמד כמו הרבה בכה כי עיקרה בכי והה"י במקום
היוד והיוד היא לתואר הדבר ועיקרה בכה ובמקומות
עלולה כמו ויבך ותבך ומזה הבנין כרת חטא אדר
על משקל פעל" ומזה פעל דגש מלעיל כמו שב
האחד בעה אלה הדברים ודומ'" ומזה הבנין פעל
מלרע כמו תבל הילל ודומה" ומזה בבנין פעל כמו
זאב שכם והאגה ויתחפש באפר ודומ' ומזה הבנין
דבלה לבנה הבלת שחלת וכן חרם ובית אנת מזה
המשקל" ויבא על פעלעל כמו דבשברת קנת סלין
סתיו הקדר ערש דוי במצר משפם הדבלה אחרי
הספר אין גחלת לחמם לחנכם הולכים בקרב וכן
עלטה קערך לטמאה ודומ' ויבא על משקל פעל כמו

איתי בן ריבי חערי הכרמלי מוכיח אדם אחרי שהוא
מן ידע אחר כלומ' המוכיח אדם שהוא כאיש אחד מן
הדרך הטובה ומחזירו בתשובה טוב ממחליק לו לשון
ומכשילו" ויבא על פעל כמו וביתמן הסרת עיקר הרש
בדגש" ויבא על פעל כמו חין עול ויבא על פעל מלרע
כמו קבר ילע לע כבר" ויבא על פעל בדגש כמו
חילון" ועל פעל בדגש כמו יער ושלם והדבר אין בהם
ויבא על פעל בדגש כמו לאסר אשר חפר יקר כבר
ויבא על פעל מלעיל כמו בקר עזי גפר" ויבא על
פעל מלרע כמו שלק רב החובל" ויבא על פועל
הפועל כמו תולע שופר עוגב שועל וכן אהל עיקרו
אוהל כמו עולל עוללים כך אהל אוהלים" ויבא
על פועל כמו שוהם ובדגש ואת אדן שאור וכמותו
בסמת קבעת ויבא על פועל בדגש כמו חלס גמן
ויבא על פעיל כמו צניף קדין ויבא על פעיל
כמו עלית חתיתם והדגש במקום תו אחר ועיקרה
חתת" ויבא על פעיל כמו שחין זדיר גליל חמיץ
ויבא על פעיל כמות שעיר חזיר לוי" ויבא על
פועיל כמו ואתה ליו אוכיל את אופיר" ויבא על
פעלול ופעלו לביטון ליח כיתם" ויבא על
פעלול כמו ונאפותה וכל פנים קבצו פארור ויהיה
כמו שבלול ויבא על פעלול כמו חבקוק" ויבא
על פעליל כמו קדקד חכליל ויבא על פועלל
כמו חוכלל" ויבא על פעלה כמו עלוה תפתה
ויבא על פעלה כמו מקל לבנה ויבא על פעול כמו
ערוב בחון נתוך" ויבא על פעול כמו אלוש ממעק
חרול ויבא על פיעול פיעול כמו כנור צפור כיור
פגול" ויבא על פיעול פעול כמו אימור דם חזור
בית האיסור איטון" ויבא על פעול פעול בדגש
כמו עשה תרתוק ובמון ירק תכור חמוק ויבא על
עפול הכוך את כל היקום עיקרה קים" ויבא על פעלה
בדגש כמו סגולה חומה ויבא על פעלה כמו שמטה
קהלה ויבא על פעלות וכלמות עולם" ויבא על
פעלות כמו בכברות" ויבא על פעילות כמו בעל
פקידות כריתות" ויבא על פעלות עבדות מלדות ויבא
על פעלות כמו רפאות וסכלות ויהיה בדגש כמו
עקשות פה ויבא על פעלות כמו אמנות ויבא על
פעלות כמו פתיות ובל ידעה מה" ויבא על פעלילות
כמו קוממיות ויבא על פעל פועל ואת חוקק חוקקי
ויבא על פעל בדגש כמו הכתנת כי גנב ויבא על

פעלעול פעלעול הזעפעוף שחרחרת ויבא על פעלעל
כמו ירקרק עקלקלות ויבא על פעלעיל כמו יפה פיה
ויבא על פעלונית כמו אחורנית קדורנית ויבא על פעלון
כמו חברון שמעון זברון ויבא על פעלון בדגש כמו גבתון
דניאל גערון ולשלש קלשון ויבא על פעלון כמו אגמון
ויבא על פעלמון כמו דרבמונים ויבא על פעלון ופעלון
כמו עורון שברון אילון לשרון ויבא על פעלון כמו זבנון
כסלון ויבא על פעלון כמו חברון ויבא על פעלון כמו
מגדון ויבא על פעולון כמו ישורון ויבא על פעליון כמו
קיקיון ויבא על פעלן כמו גרזן ויבא על פעלתן כמו
בפרעתון ויבא על פעלן כמו זמרן ובפתח קרבן ויבא
על פעלן ופעלן כמו קרבן שלחן וכן פעלם ופעלם כמו
אמנם האמנם ויבא על פעלם כמו חנם וכן ריקם ויבא על
פעלום כמו פתאום ויבא על פעליה כמו תחתיה ויבא על
פעלי כמו דדי החמישי מהדי הנטופתי ויבא על פעלית
כמו באחרית ויבא על פעלית כמו חתיתם ויבא על תפעול
כמו תידוע ויבא על תפעל כמו תדהר ויבא על תפעל כמו
תלשר ויבא על תפעול כמו ותאשור ויבא על תפעיל כמו
ותבריך בוץ ויבא על תפעיל כמו תשבץ ויבא על תפעול
כמו תעפוג ויבא על יפעול כמו ובילקוט ויבא על יפעל
כמו יצחק ידלף ויבא על יפעלי כמו יאתרי ויבא על
יפעל כמו ירוחם ויבא על יפעול כמו יעקב ויבא על
מפעל כמו במלבן במדע ויבא על מפעל כמו במלמד
הבקר ויבא על מפעל כמו מכמש ועל מפעל מקנן ויבא
ויבא על מפעלות כמו במקבות ויבא על מפעל דגש
כמו מקדש מצהרו ויבא על מפעלון כמו המסדרונה ויבא
על מפעל המקוה וכן המקפה ויבא על מפועל כמו
ומיצר אבנים המישר ויבא על מפעיל כמו משחית משכיס
ויבא על פעלהן כמו עקלתון ויבא על פעעל כמו ארטט
ועל פעועל כמו שפופס ויבא על פעלון כמו הצללפונית
ויבא על אפתעול כמו אשתמוע וכן בקמץ אשתאול ויבא
על מפעול ומפעול כמו מטמון משקוף מסלול מבעול
ויבא על מפעל כמו מגדול משקול ויבא על פלילון בלא
עין כמו שפיפון ויבא על נפעול ונפעול כמו כמרד נפתוח
נפתולי ויבא על אתפעל כמו אגרוף אתמול וכן אתמול
וכן אשמורת ואשמורה וכן מעלולי העין כי אם אמרשמן
עיקרה אסיך ויבא על אפעל כמו אקבח אשנב ובפתח כמו
ארבע חרמר ויבא על אפעל כמו אלקר ויבא על אפעיל
כמו אכזיב ויבא על אפעיל כמו אבטיחים ויבא על אפעלי
כמו אדרעי ויבא על אפעולין כמו אדרכמונים ויבא על
אפעלי כמו אחקבי ויבא על אפעלת כמו אנחרת ויבא
על אפעפועות כמו אבעבועות חסרה למד הפעל והיא מן
תבעה אש ויבא על אפעליות כמו אבדריות ויבא על יופעל

כמו יוכבד ויבא על יופעל כמו יאחז ויבא על יפעלה
כמו יגבהה ותבא על הפעלה כמו הוגרמה ויבא על
הפעלה כמו לוה והצלה ומן עלולי העין והעתה למדינות
עיקרה הניתה ודין בכל הדברים כפי משקלות או
הנזכרים

הבנין הרביעי

והוא בשמות בלבד יבא על פעלל כמו סלבש ברוך
קרפד ועל משקלזה והוא כפול העין והלמד כמו חר
הבדגר צנצנת המן ויבא על פעלל כמו פנחס כמן
השמות החמושים כמו כשתן אשכנז ארגון ויבא על
פעלל כמו כסלן ויבא בפתח כמו וגנזביו שרעפי ויבא על
פעלל כמו ברזל ויבא על פעליל כמו ברמלי ויבא על
פעהל כמו קמרד ספרד ויבא על פעהל כמו עטלף חבצלת
ויבא על פעלול כמו שקערורות ויבא על פעליל כמו
כמו סנפיר ויבא על פעליל כמו פתיגיל ועל פעילל כמו
שמדע ויבא על פעליל כמו עכביש חלמיש
ויבא על פעלול כמו כפתור השרק כמו עכשוב קד
קדקוד וכן בקמץ כמו קדקד וכן בחירק כמו בבעל
גלבוע ויבא על פעולל חרומף חמוטל ויבא על
פעליל כמו סתליש ויבא על פעלל כמו ערוער ויבא
על פעולל כמו בדלח ויבא על פעלל כמו דמשק ויבא
על פיעלל כמו פילגש חרקל ויבא על פויעלל כמו
שותלח דומשק ויבא על פעללין כמו שעלבין ויבא
על פעלל כמו הילצב ויבא על פעללל כמו רעמסס
ודומה ודין בשאר הדברים על הדרך הזאת

בנין החמישי

והוא בשמות בלבד יבא על פעללל כמו שב
שמאבר חרנפר פתשגן ודומה ויבא על פעללל כמו
זלפחד ובפתח כמו צפרדע אחרחל חברטל ויבא על
על פעללר כמו צלמנע ובפתח כמו עבקבקר ויבא
על פעלליל כמו כרכמיש ויבא על פעללל כמו שעטנז
ויבא על אפעללל כמו ארפכשד ויבא על פעללל
כמו אמרפל ויבא על תפעללל כמו תחפנחס ודומה
וכן על דרך זה שאר כל השמות החמושיים הרי
נתבאר לך דרך יציאת הדיבור מלו על משקל פעל
ודון על כל דבור לפי משקלותיו והעמדו על מחלקותו
והתשית עליו תו ויש בתוספת השמות דרך אחת יש
שם שתחלתו או סופו מוסף עליו ויש שם שכל אותיותיו
והריני מבאר דרך ידיעתם בדברים קצרים ודון עליהם
בכל הדברים ודהו בזמן שתמצא בתחלת השם אף
או מם או תו או יוד או נון סימן אמתין והיה השם
משלש אותיות דע שהוא עיקר כמו אדם משך תחת יהן
נרד ואם יהיה השם מארבע אותיות יהיו אמתין תוספת
בראש השמות כמו אנטש ארבע מכמש תענך הדעל

ינשוף יחמור במרד בפתוח ונחשוב כאו השם מג׳
אותיות בלבד ואו תוספות כמו אגלף חזרוע ותמול
ואם יהיה השם מחמש אותיות ותחלתו אות מאותיות
אמתי״ן דע שהוא עיקר וכי הוא מן הבנין התמשי כמו
אגרטל אחשתר ורומ׳ לא אם יהיה השם נלקח משם אחר
יהיו בו האותיות נוספות כמו מכרסם עקרה כרקם מתפקם
עיקרה חספס מכרבל כרבל ודין על דרך זו כל שאפשר
שתלמדו ותדע שעיקרו כך כך עמוד על העיקר
והשאר יהיו תוספת וכל שאין ללמדו משם אחר עמוד
בו הדרך שאמרנו והמשכילים יבינו והש׳ יגלה עינינו
ונשכיל ונצליח כפי כחינו וכפי ישלנו ידינו **שער**
ידע הקורא בכל המקרא ויטה אזנו
ודעתו יקורהו׳ כי יש במקרא דברים שמורים וערופים
פעם ידבר בדרך קצרה׳ ויעלים דבר בשפה ברורה״
ופעם יוסיף דברים שאינם צריכים לזרז ולהורות לנבונים
ופעם יכתוב מלה שאין זה מקומה והיא תעמיד במקומה
לפי שאפשר שתשוה לה בצד מן הצדדים והכל גלוי לשרידים
ופעם יהפוך אותיות המלה והענין אחר והכל הולך למקום
אחר׳ ופעם יהפוך דברים ויקרסם וכל בן חיל יעלה דברו
וימסם׳ והריני כותב קצת מהם והשאר יוכיחו עליהם״

מדרך קצרה כמו וימד שש שעורים שחסר
מן המדה אם היא קבה או
רובע או איפה או חומר״ וכן לא יצעק ולא ישא שחסר מן
הקול״ כי ליי׳ ולי יבא ליי׳ ואמרתם ליי׳ ולגדעון חרב ליי׳
ולגדעון״ כי יודע כל שער עמי שער בת עמי׳ ותכל דוד
המלך נפש דוד המלך ואמר להרגך ותחס עליך ואמר
אדם להרגך ותחס עיני עליך״ ואת כל הארץ היא לי היא׳
כבדים ורבב נשוק אלם ורבב נשוק וירב היער לאכול חית
היער בני יצאוני ואינם יצאו ממני״ בשלם הבשר בשל
להם הן אראלם אראה להם״ **ומן הנוספין** כמו
אמור אל הכוהנים ואמרת אליהם ויאמר
המלך אחשורוש ויאמר לאסתר וראיתי אני דניאל את
המראה אשר כשמענו שמענו אנחנו״ ויאמר אלהים לישראל
במראות הלילה ויאמר יעקב בראתיו יצרתיו אף עשיתיו
וילכו שלשת בני ישי הגדולים הלכו״ וכל צריך כולם בשב
ילכו ופעתי אני בכל מעשי״ ואין אתי ואחי ונערי ואנשי
המשמר אשר אחרי אין אנחנו פשטים״ ועתה אם ובתמים
עשיתם׳ גם אנחנו אתה גם טפינו גם אשר נמצא
הגביע בידו״ ורחובות העיר ימלאו ילדים וילדות משחקים
ברחובותיה״ **ויש מן הנוספין** מי שנוסף לצורך
כמו כדברה אל יוסף יום יום בכל יום
יום״ וכן ואותי יום יום ידרושון״ וכן בבקר בבקר בהיטיבו״
ביום השבת ביום השבת בכל שבת ושבת׳ וכן יעשה שנה
בשנה״ וכן חמשת חמשת שקלים׳ איש אחד איש אחד למטה

אבותיו וכן איש איש על עבודתו״ חלק כחלק יאכלו׳ וכמו
כל בבר יהיה לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן׳ לא יהיה לך בביתך
איפה ואיפה׳ הכל כצרך לו וכן כל הדומה על זו הדרך״
ומן המלות העומדות זו במקום זו כמו לעם נכרי לא
ימשל למכרה עניינה לאיש אחר ״ולקחתי את
לחמי ואת מימי עניינה ואת ״אני שאינו מקפיד עליהם׳ על
ואינו כמות של בעובדיה ואכלכלם לחם ומים שזו מים מחש
כמו שאמרו למה הזכיר את המים מפני שהיתה מציאתו
קשה בימים ההם כלחם״ וכן המריקים מעליהם הזהב עניינו
השמן הזך כזהב׳ וטהרתים מכל עונם אשר חטאו לי מקום
אשר עוו לי ״כיוצא בו וסלחתי לכל עונם אשר חטאו לי״
וכן והצילו גזול מיד עושק מקום גוזל׳ ויקח את העגל אשר
עשו וישרוף אתו באש מקום ויתן באש״ כיוצא בו וטמא ראש
נזרו מקום שערו כיוצא בו גם זרע יעקוב ודוד אמאס מקום
אהרן ודוד״ כיוצא בו ואת חמשת בני מיכל מקום מירב כי
היא מקום מקראו עש אחותה לפי שגדלה אותם״ וכן כי יואב
נטה אחרי אדוניה ואחרי אבשלום לא נטה עמנו ואחרי
שלמה לא נטה שבו היה ב׳ הענין״ וכן והיתה יד יי׳ בכם ובאבותיכם
ובמלככם׳ כי עיר כמשלם ועור כעבד יי׳ מקום וחרש שכן
הוא ענין הדבר׳ וכן ושם אחותו מעכה מקום אשתו״ וכן
המזבח עץ שלש אמות קומתו מקום השלחן שכן הוא אומ׳
בסופו וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יי׳״ וכן ויאמר לו
מיכה שבה עמדי וילך הלוי מקום וישב״ וכן ובצאתם אל
החצר החיצונה אל החצר החיצונה אל העם עניינו ובצאתם מן
החצר הפנימית אל החצר החיצונה וכן כל הדומה לזה כולו
על דרך זה״ **ומן האותיות** המהופכים והענין אחד
כמו כשב כבש שמלה שלמה כי בלעג
שפה נלעג לשון ולשון עלגים תמנת קהו תמנת חרס ונכבט
גמא ואת האגמים שרפו באש התשים אגמון באפו׳ ויחלש
יהושע כל הנחשלים והיית לזעוה רק זועה בני עולה בני עולה
ומתלעות לביא לו מלתעות כפירים ויחרד האיש וילפת
כפתולי אלהים נפתלתי גוער בים רוגע הים יושבי חלד האזינו
כל יושבי חלד נגזרתי מנגד עיניך נגרזתי מנגד אגמים
אמגים ויחגרו ויחרגו ויעבר בם ויפרץ בו ודומ׳
ומן התיבות ההפוכים המוקדשים כמו על
הרים יעמדו מים ענינה על מים יעמדו
הרים״ כמו לרוקע הארץ על המים וכן נרפא נגע הצרעת
מן הצרוע עניינו נרפא הצרוע מנגע הצרעת וכן ותשם פוך
עיניה מקום ותשם הפוך בעיניה כי כמו תקרע בפוך עיניך״
ותולעת שני שני התולעת׳ עד דוד הגדיל עד הגדיל דוד
וכן כד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר
עניינה קמח הכד לא תכלה ושמן הצפחת לא תחסר׳ וכן כל
היוצא בזה על דרך זו״ **והמסורסים** כמו שאמרו
במקצת מקומות קדם המקרא הזה והפכהו
כמו אף אני צליך תאכלם עניינה אף צליך אם תאכלם״

ואשר נתן כתר מלכות בראשו עעצו והדר וכתר מלכות
אשר נתן בראשו" אדם כי יקריב מכם קרבן ליי' ענינ' אדם
מכם כי יקריב' ויקבר בקבר יואש אביו בעפרה אבי העזרי
ענינ' אבי העזרי בעפרה" תזבחו זבחי שלמים ליי' אותם
ענינ' וזבחו אותם זבחי שלמים ליי' אשר החכמים יגידו ולא
כיחדו מאבותם' ענינ' אשר חכמים יגידו מאבותם ולא כיחדן
ויהי כבוא עליו הרוח ענינ' כבוא הרוח עליהם "והנה איש צרור
כספו בשקו מקום והנה צרור כסף איש בשקו" ונר אלהים טרם
יכבה ושמואל שוכב בהיכל יי' ענינ' ונר אל' טרם יכ' בהיכל יי'
ושמואל שוכב" ותשא רבקה את עיניה ותפל מעל הגמל
ותקח הצעיף ותתכס' ענינ' ותשא רב' את עיניה ותרא את יצ'
ותאמר אל העבד ותפל מעל הגמל ותקח הצעיף ותתכס"
ויקחו את עיר העם בידם ענינ' ויקחו את צידם בידם" וכן כל
הדומה לזה על דרך זה הוא הולך והערום יבין לאשורו"
וכן יש **מלות כתובות** ואינן נקראות ויש מלות
נקראות ואינן כתובות **החלק הראשון**
הן שמונה" כי אם אמנה לבדומת אם נכתב
ולא נקרא' כי אם. במקום אם לא נקרא' "סלח נא יי' לעבדך
כא לא נקרא" חי יי' את אשר עשה לנו' את לא נקרא"
אל ידרך ידרך הדורך ידרך תכינא לא נקרא' עשיתי
כאשר צויתני כת' ונקרא ככל אשר צויתני" ופאת נגב
חמש חמש מאות" חמש תנינא לא נקרא" כי אם גאל חנכי
אם לא נקרא' **החלק השני** והן עשרה ולא
אבו יי' בעמק כת' ונקרא בני בנימין"
בלכתו לה צו' ידו בנהר יי' מעבר כת' בנהר פרת נקרא"
כאשר ישאל יי' בדבר כת' ישאל איש בדבר נקרא" כי על
יי' בן המלך כת' כי על כן בן נקרא" ואדרמלך ושראצר יי'
הכוהו כת' ושראצר בנין הכוהן נקרא" קנאת יי' יי' תעשה
זאת כת' קנאת יי' צבאות נקרא" הנה ימים יי' נאם יי'
כת' הנה ימים באים נקרא" לי יהי יי' פליטה כת' יהיה לך
פליטה נקרא" כל אשר תאמרי יי' אעשה כת' תאמרי אלי
אעשה נקרא" כי אמר יי' אל תבואי ריקם כת' כי אמר אלי אל
תבואי נקרא" הן הן אלו הנזכרים ואין זולתן בכל ארבעה
ועשרים ספרים" זהו שלא יכול לכתבו בזה החלק הראשון
והכל בדרך קצרה והכל מבואר בכתבי בעלי הלשון
והדקדוקין וכל שכן בספר הקרחה והשם יעזור לכל דורש
לחקור ולפרש ויהיה לו ענף ושורש" **כבר ביארנו**
שהאותיות לבדם בלא מלכים והם
הנקודות לא יעלה מהם ענין שבזמן שאדם כותב לחברו
תיבה בלא נקודות אינו יודע מה ענינ' כגון שכתב שלש
אותיות שמר אין הקורא יודע אם היא שמר לשון צואה
או שמר לשון הגדה וסיפור או שמר על שם איש או
שמר מלה אפנזה או שמר מקום מעל ודומה להן
ואם יש בה מלך אז יודע הענין בלא קישוי ודין על זאת
וגם יודע במלכים האות הנח מן הנד ויודע בהן דרך

הצירוף ומקום הפסקה באתנחה ובסוף פסוק ודומ'
ואם יאמר אדם מי חיבר אלו המלכים וכן
הטעמים והתקין צורתן כמו שהן עתה בידינו"
ידע תחלה כי צורתן היא ממה שחברו על ידי
האחרונים ואמרו זו היא צורת הקמצה וזו היא צורת
הפתחה וכו' וכן זה צורת הזקף וזה צורת האתנחה
וכולם הסכימו על זה ועשו אותן סימנין ללמוד
וללמד בהן" ויש מי שאומ' מימות עזרא הן שכתבן
אותן והעלין והעלו להן אלו הצורות כמו שנ' ויקראו
בספר בתורת האלהים מפורש ושום שכל ויבינו
במקרא' ואמרו חכמ' מפורש זה התרגום' ושום שכל
אלו המסורות ויבינו במקרא אלו פסקי הטעמים כמו
שתיקן התרגום וחיברו וכן תקנו כל התפלות והברכות
כך תיקנו אלו המלכים והטעמ' והעמידום על צורה זו"
ויש מי שאומ' מקודם עזרא" וזה שאמרנו בצורתן
ושמותן אבל ענינם ממשה מסיני כמו תורה שבעל
פה והיו על פה כותבין תיבות הפסוק בלא מלכים ולא
וקורין אותו בתיקון כמו ששמעו ממשה בדרך הטעם
ובדרך שחייה ובדרך נצב ומוציאין אותו על הענין
וכן קבלו איש מפי איש ועד שבאו שהתחילה הגלות
ונתבלבלה הלשון עמדו וסימנום וחקקום ונקדו בהן
החומשין כדי שילמדום הכל בטהרה ותהיה לשון הכל
צחה בלשון הקדש על פי הדקדוק ששמעו ממשה

מסיני ונשאר ספר תורה
המקודש בלא נקודות כעיקר
כתיבתו מסיני כמו שהוא
בלא תרגום והרי אנו מה'
מבארים בזה החלק המלכים
וצורתן ומחלקותיהם"

פירוש נאה בספר שערי אורה
ראוי ליודע למה ספר תורה אינו
נקוד לפי שכל התורה כולה
שמותיו של הקב"ה מבראשית
עד לעיני כל ישראל והתורה היא
כמו הנשמה שלא תקח צורה
בעולם ולכך לא היה נקוד
כי הנקודה היא דבר שעושה
צורה לפסוק אבל ס"ת הוא
כנשמה שאין לו תופס צורה וכו'

שער שמות המלכים

וצורתן ומקום יציאתן' שם הראשון חלם ונקרא מלא
פום והיא נקודה אחת בין שני אותיות מלמעלה כמו
עושה קונה ונקרא חולם כמו שאמרו כל הראוי למלכות
מלכות חולמתו כלומ' יפה כתר מלכות מלא ראשו
בשוה וכמו שנ' ותחלימני והחייני כלומ' בריא ושלם
מלא ומפואר" שם השני קמצה והוא ונקודה
תחתיו תחת האות כמו ברא עשה והיא קמיצת הפה
כמו וקמץ הכהן" שם השלישי פתח והוא קו תחת
האות כמו תחן גחם והוא פותח הפה כמו פתח לבטן
דלתיך" שם הרביעי סגלה ונקרא פתח קטן
והיא שתי נקודות מלמטה ונקודה אחת תחתיהן
כמו ארץ גבר ונקראו לו פתח קטן לפי שאינו פותח
הפה כולו לא העדרין בלבד ונקרא סגלה שהוא כמו
אשכל נברם ונכרם נקרא סגלה והוא ג' נקודות

משולשין כמו שביארנו צורתו" שם החמישי צירי ונקרא קמץ קטן והוא שתי נקודות זו כנגד זו בשוה תחת האות כמו הישב תהן ונקרא קמץ קטן לפי שהוא קומץ את הפה מעט ונקרא צרי שכן קוראין רבנן לשוקת בוקעת מן היאור צירתא לפי שהיא בוקעת ועוברת כך זה המלך בוקע בין השנים ועובר" שם הששי חרק והיא נקודה אחת תחת האות כמו בין תבין ונקרא חירק שהוא חורק השנים כמו וחורק עלין שנין" שם השביעי שרק והיא נקודה אחת בתוך וו הסמוך לאותו האות הצריך לו כמו חושו קומו ואם אין שם וו עושין אותו שלש נקודות מלמטה תחת האות זו תחת זו באלכסון דרך ימין כמו קמה שבה ונקרא שרק שהוא שורק בשפתים כמו שריקות עדרים" אלה הם שבעת המלכים המשוחים הנכסופים והשוא יוצא עמהם ומתחלק בתוצאותיהם ולבסוף נכתוב במערכת צור ישראל ושומרו"

ואלה

תוצאות מחלקותם תוצאותם

הראשון הוא החולם עיקרו עיקר הלשון ובית הבליעה כמו אותיות אחה"ע והוא מהלך על כל הפה כולו ולכן נקרא מלא פום" השני הוא קמץ בשליש הלשון ותנופתו למעלה לחניכיים ולכך נקרא קמץ" השלישי והוא פתח והוא פותח הפה ומניף הלשון למטה" הרביעי והוא הסגול יוצא בצדי הפה ומניף ע"ה הלשון ומצותה למטה" החמישי והוא צירי בוקע בין השנים ויוצא" הששי והוא חירק חורק את השנים בחזקה" השביעי והוא השרק מקבץ את השפתים ושורק בהן למעלה"

נמצא

סדורן כך הוא או המפוארה גם אָ הגבילה גם אַ הגדורה גם אֶ הקשורה" גם אֵ הסגורה" גם אִ העצורה" גם אֻ ותופס אֹ החמורה" והשוא משרת עם כולן בכל המקרא' ודע כי יש לאלה המלכים דרכים נסוכים אחת באחת נמסכים" ועיקר תולדותם על שלשה דרכים דרך הדום ודרך נצב ודרך שחייה" דרך הדום או אֹ" ודרך נצב אַ אָ ודרך שחייה אֶ אֵ" והשוא פעמים הוא נח ואין לו תנופה ופעמים הוא נד ויוצא בשפה" הראשון מן הדום והוא חולם יבא על הפעל כמו בונה קונה ומשקלם ואוכל ושומר ומשקלם" ושומע ופותח ומשקלם" ולשעבר כמו שורף שורף ומשקלם" ובמאורעים כמו רקב חורב אומר נמצא זה המלך אינו בא לא בפועלים ובשמות המאורעים בלבד ואף הוא בנפעלים" השני מן הדום והוא שרק יבוא על הצווי כמו קום שוב ויבא על הפעל שלא נקרא שם פועלו כמו ספר קבר ויבא בשמות ובמאורעים כמו פורה נערך פורה דרכתי דגמה דומיה ודומ' הראשון מן הנצב והוא קמץ יבא על הנפעל כמו

נשמור שכור זכור בכוי ומשקלם ויבא על מלה האפודה כמו שמור זכור בנה רבה ומשקלם" ויבא על העובר כמו שמר בנה ויבא לשעבר ולשם הפועל כמו שמקם" השני מן הנצב והוא פתח יבא על הצווי כמו הטה הכה ומשקלם ויבא על המלה האפודה כמו דבר מות ומשקלם" השלישי מן הנצב והוא סגול יבא על הצווי הקל כמו הרף ממני הרב כבסני ודומ' ויבא לשעבר כמו האכיל החזיק החשר ומשקלם" הראשון מן השחייה והוא צירי יבא לשעבר כמו הקים הישיב העיר יי' ויבא על הפועל כמו מקים מעיר ויבא על הצווי במקום אַ במקום שצריך לו אות אחה"ע כמו האספו החלצו העלו הרמו ודומ' השני מן השחייה והוא חרק יבא לשעבר כמו הכה הצית הגלה דבר בלע ויבא על הצווי כמו שים הכין ומשקלם" ויבא על צווי ועבר ושם פועל התהלך התהלך וכל הדומ' למשקלות אלו" ואפשר שיתחלפו משקלות אלו והוא פלוי במלות אחרים כמו אלו" פעמים יבא הקמץ במקום פתח כמו והמלח לא המלחת והחתל לא חתלת ראוי לה פתח כמו השכב אותם ארצה וכן גוסו הפכו העמ' ראוי הפכו לשון צווי כמו והפדה לא נפדתה ראוי הפדה כי היא מלה אפודה וכן משקל הכסף והזהב ראוי לה פתח שהוא מצורף וכן הדומ' להן" ויבא הקמץ במקום סגולה כי היום יי' נראה אליכם ראוי נראה כי הוא עתיד ודומ' ויבא במקום חרק כמו משט אותה וכל המוכה ראוי משט וכן שערו חרבו מאד ראוי חרבו כי היא מקום צווי ודומ' ויבא במקום שרק כמו שדדה ענוג הברת מנחה ונסך כליל תקטר ודומ' ויבא השרק במקום קמץ כמו הללוהו כרוב גדלו מלא קמצו ולקרבן העצים ודומ' ויבא במקום פתח כמו כי גנב גנבתי ראוי גנב גנבתי כמו יסר יסרני יה וכן זכור יי' לדוד את כל ענותו ראוי ענותו ודומ' ויבא במקום חלם כמו תהמות יכסימו וגם לא תעבורי מזה ישפוטו הם תשמורם ודומ' ויבא הצירי מקום סגול כמו תאהבו פתי ודומ' ויבא במקום חרק כמו ותלך ותתע ותכה מבעם הנצו הרמונים הקרו בית ישראל הקרה רעתם והצלתי ודומ' ויבא החרק במקום סגול כמו ובפרשכם כפיכם ותריץ את גלגלתו ובפרשכם ומאספכם רוח יי' רעה תבעתיך בן נון ודומ' ויבא במקום פתח כמו וגלגליו בקופה והתגדלתי והתקדשתי ואך את דמכם ודומ' ויבא במקום קמץ כמו נתחה על דל שפתי ראוי בצרה שהיא במקום בקעה" ויבא במקום שרק כמו כן משחת מאיש מראהו כי מחתנו זונה קבצה ופתחו שעריך ודומ' ויבא הפתח במקום סגול כמו ותתנה לזרע יעקב אהבך בונהך יעקב גאלכם שתלן הלינה ודומ' ויבא במקום חרק מפני אותיות אחה"ע כמו באהלים בחרדים ודומ' ראוי כי" ויבא במקו' שוא כמו והמיתהו אני אכלכל ואמלטו ודומ' ויבא במקום שרק מפני אחה"ע כמו ונהפך והרגוני לאויין שרק כמו ושמרך ושמרני לא נפתחו מפני אותיות אחה"ע שהן פתוחין

ויבא במקום צירי כמו הֲשַׁב לתערה יאהבני אישי הגנן
יבדילני ודומ׳ ויבא הסגול במקום צרי כמו אֱ תמה׳ ואל
תמה יגור ילדך תשי ודומ׳ ויבא במקום חרק כמו אֶחזו את
אחזו לנו שועלים ודומ׳ ויבא במקום קמץ כמו מבית למטבחים
ודומ׳ ויבא במקום פתח כמו ויתנחם התנחלו גש הלאה ויחן
נח ודומ׳ ויבא החולם במקום קמץ כמו ולפה דעמה ישרש
במוצאכם אותו ודומ׳ ודין על דרך זו בכל אשר תמצא והן
כלם פלאים ויוצאים מן העיקרים וכל זה לפי צחות הלשון
זהו שראינו לכתבו כאן מענין המלכים בדרך קצרה והמלאכה
מרובה והכל מפורש בספרי הדקדוקין ולא נשאר לנו אלא דרך
ידיעת השוא ועתה נבאר מחלקותיו ודרך תוצאותיו

שער ידיעת השוא הנד והנח דרך ידיעת השוא

נחלק לשתי מחלקות אחד נח ואחד נד סימני הנח שהוא
מישב את האות ומניחו ומושכו עם המלך שלפניו כמו
ישרץ השוא שתחת השין נח והיא נמשכת עם היוד במלך
היוד והוא החירק וכן זמרי למשעי ופסלי ומסימניו
שהוא חולק את המלה לשתים ולשלוש כמו המתצפצפים כאן
הם לבדה יצפ לבדה יצפים לבדה ודומ׳ וכן בסוף התיבה
לולי סופה בשוא נח היו שתי התיבות נשמעים בתיבה
אחת כמו בלא שית בלא הנחת המלה על שית והתו נח
ואמר ברא נפסקה זו מזו ואו היה התו שוא נד היו נשמען
כאן הן בראשי תברא ודין על דרך זו זהו השוא הנח
ועוד שהוא מופיע על מלת נקבה כמו דאת כחלת
וזה במקרא לא בעיקר וכל שוא נח האות הסמוך לו אם
היה מאותיות בגד כפת יצא בדגש לעולם ואם היה נד
יצא האות ברפי כמו שיתבאר והשוא הנח נמשך עם האות
שלפניו כמו שאמרנו והשוא הנד נמשך עם האותיות של
אחריו כמו וישפכו השוא שתחת השין נח לכך הוא נמשך עם היוד
והשוא שתחת הפא הוא נע לכך הוא נמשך עם שלאחריו ונמצאת
המלה כאן היא מחלקת ויש לבדה כנו לבדה ועל דרך זו וכל דומה
ולעולם לא יהיו שני שואין נחין כאחד ובזמן שיהיו שני שואין
יהיה הראשון והשני נע ולא יהיה נח אחר נע לעולם ולעולם
לא יהיה שוא נח סמוך לשוא נע אלא שלישי לו או יתר כמו בישרך
למנחה ודומ׳ וזהו דרך הנח

סימני השוא הנע

כבר בארנו שהאותיות הן עשרים
ושתים וכן נחלקין בשוא לשלשה מחלקות

החלק הראשון

אהחע שהן אותיות הגרון כל אות שיהיה תחתיו שוא והיה סמוך
לאחד מאותיות אהחע יצא אותו השוא במלך שהוא תחת אהחע
הסמוך והוא במלך חטף קל כמו ואם כבה יצא הוו בחירק חטף
ואם יש עם השוא געיה יצא בחרק בשגה כמו ואם יותר נקרא
כאן הוא נקוד ואם וכן ואמרו לי יצא השוא בקמץ חטף ואם
יש געיה עמו יצא במלך בשוה כאן היא ואמרו
וכן והיה יצא השוא קל ואם יש עמו געיה יצא במלך בשוה
כמו והיה כאן היא והיה וכן רחוקה יצא השוא בחולם קל ואם
יש עמו געיה נקרא בחולם שלם כמו רחוקה כאן היא רחוקה וכן

נחלה חרב בקמץ קל וכן נחבך יצא בחירק קל וכן ברוך
יי׳ לעולם השוא יצא בחולם קל ואם יש עמו געיה יצא
בחולם שלם כמו יהי שמו לעולם כאן הוא חסר לעולם
נעלה הגבול בקמץ קל ואם רע בעיניכם בצירי שלם
זהו דרך אחהע בשוא הסמוך לן והוא שיהיה האות
שעליו השוא משאר אותיות חוץ מאחהע אבל אם היה
האות בעל השוא מאותיות אחהע וסמוך לו אות כמותן
מאחהע אינן יוצאין בשוא לבדו אין השוא יוצא במלך
הסמוך לו אלא בנקודות שעליו בלבד לפי שאותיות אחהע
אינן יוצאין בשוא לבדו אלא בשוא ופתח או בשוא וקמץ
ברוב המקומות לפיכך נקרא במלכו ואינו נקרא במלך
האות הסמוך לו כמו ימחאו כף השוא שתחת החית
יצא בפתח שעמו ואינו יוצא בשרק שעל האלף וכן על דרך
זו

החלק השני

כל שוא שיהיה על אות
חוץ מאותיות אחהע וסמוך לאותו האות יוד יצא
היוד במלכו ויצא השוא הסמוך לו בחירק קל לעולם
ואם יש עמו געיה יצא בחירק שלם כמו לירמיה
ליש בקשה וינח ביקב ביום ליבשה בכלן יצא
השוא בחירק קל ואם יש עמו געיה יצא בחירק
שלם כמו כי ביד כאן היא ביד ואם יאמר אדם יואיל
והשוא שיש עמו געיה נקרא במלך למה לא נקדוהו
במלך מתחלתו ידע כי השוא שקודם היוד סימן
למנוכר ואלו הוא מלך היה מודע כמו ביום זבחכם
יאכל מנוכר כלומ׳ באיזה יום שיהיה ביום ההוא מודע
הפך ים ליבשה מנוכר ביבשה עבר ישרל מודע וכן
ברוב המקרא והכתוב צריך למנוכר ולמודע לפיכך
ינקד בשוא כדי שיוכר שהוא מנוכר ויקרא במלך
הראוי שחיברו עליו ועל עילה זו שנוי כל השואין שבכל
החלקים

החלק השלישי

שאר האותיות
והן שבעה עשר בחסיר עליהן היוד
יהיו שמונה עשר אלו השמונה עשר אם יהיו בראש
התיבה ואין סמוך להן לא אחהע ולא יוד יצא השוא
שתחתיהן במלך קל והוא הפתח לעולם כמו ברב עם
בירושלים דרכו ולאש דביר למלך ודומ׳ כולן יוצאין
בפתח קל ואם יאמר אדם למה לא היה תחתיהן פתח
עם השוא ידע כי כבר חברו בעלי הלשון והדקדוק
שלא יעשו על אות אחת שוא ומלך אלא אחהע בלבד
לפי שהן אותיות הגרון ואם יאמר למה לא יהיה תחתיהן
פתח לבדו אמור לו אינן ראוין לפתח כי הפתח יחזק
המלה ויסמך לו דגש ברוב המקומות וזו ראויה
לרפיון וראויה לפתח לפיכך נעשין השוא ויקרא אותה
יפתחנה בפיו ואם יש עם השוא שתחתיהן געיה
יצאו בפתח שלם כמו לנחלת בני ישרל בבוא אליו
נלוד המור ודומ׳

בענין השוא

האות שיש עליו
השוא לעולם אם שיהיה תחתיו טעם כי הטעם
ימשוך האות ויאריך בו והשוא הנח והנד אם נצריך
בין אם יוצאין בפתיחת הפה בלא הדבשה חזקה כמו
בי בראשית נקרא השוא בפתחה ואינה נמשכת

עדי שתקבול טעם לא מתגלגלת בפה ודולגת למלך
הסמוך לה לכפ״כ אלא שיהיה טעם עם השוא לעולם
שהן חילוף זה לזה הטעם מושך והשוא אינו נמשך
לכך נמנע" והגעיה אינה טעם אלא סימן לפתיחת
השוא בלבד" ודע שהשוא הנע אם יהיה אחרי
אות מאותיות בגדכפת לא יהיה דגש לעולם אלא רפי
כמו כפלות בכל ודומ׳ ואם יאמר אדם הרי מלת
שתים ושתי השוא נע והן דגש אמור לו שיש שם
אלף נעלם קודם השין ונקראת כאלו היא באתקל כמו
אשתי ונמצא השוא אינו נע אלא נח וכל שוא נח שאין
לו דגש כמו שביארנו" ומצאנו בספר השרשים כל
שתי ושתים דגש במלא נקם אחת משתי עיני
שהתיו רפי אבל מלת הרבה משתים עשרה דבוא אין
שם דגש בשין והמ״ס מעמד בגעיה ולכך השוא
נח ישמוך לו דגש" ומפני לא ימצא דגש אחר שוא
נע לפי שהדגש ממשיך האות ומכבידו והשוא הוא
נדפק ואינו נמשך לא יהיה לו סמוך אלא רפי ודע
שהשוא הנע לא יתחבר עם מלך באות אחת מכל האותיות
אלא אחה״ע בלבד כמו חנו שי הלא הוא וחנה עלו ספ׳
ודומ׳ ואם יאמ׳ אדם הרי דל מרדכי בשושן ומלך
וכן קדם קדמיהון משכן אותה די אנה בניתה
לא תבשל גדי שבלים שבלי ודומ׳ אמור לו
זה אזהרה ובירוש למקצת הסופרים כי יוציאו
שאין אלו המלות שלימים ולא יגמגמו בהם ומקצת
ספרים ימצאו בהן ומקצת לא ימצאו אלא מוציאין
אותן בפה בלבד בשעת קריאת" ודע שבזמן שיהיה
המלך עם השוא בקמץ חטף באותיות אחה״ע אין
המלה נקראת לא בשוא וחטף מן המלך כמו חרם
ובית ענת נקרא השוא בקמץ חטף נמצא העיקר
הוא והמלך מסייע לו ואלו הסר המלך עיקר לא היה
שושן השוא שהשוא הוא צריך למלכים ואין המלכים
צריכים לו" ואם שיתקבץ השוא עם המלך לא בא
מלכים בלבד הקמץ והפתח והסגול לפי שהן קרובין
לו אבל שאר מלכים אי אפשר" ודע ששוא נח
בתחלת התיבה אלא לפי שאין מתחילין בתיבה באות
נח לא באות נע לעולם לכך כל שוא בתחלת התיבה
הוא נע וסמוך לו רפי כמו כלואם ודומ׳ וכל שוא
באות שני מן התיבה הוא נח וסמוך לו דגש אלא אם
נכבד האות הראשון והוארך בו יהיה השוא נע
ויסמך לו רפי כמו נשבה כאלו הוא תיבה לבדה
והשניה שבה לבדה ונמצא השוא בתחלת התיבה שבוא
נע כמו שאמרנו ולכך נסמך לו רפי וכן ושבר פס
אדיותא ויצב הארץ ודומ׳ ואם לא האריך היו יהיה
אחר השוא נח וסמך לו דגש" וכן אם אין טעם

בתיבה אע״פ שיש מתוליה געיה יהיה השוא נח כמו ודמה
לך לצבי נמצא הגעיה תוכיח במקצת מקומות על תוצאות
השוא אם הוא נע או נח" וכבר אמרנו שהשוא הנע לא יסמך
לו שוא נח אלא באות שלישי או יתר כמו בישרא׳ ואם יאמר
אדם הרי מלת שמרה נפשי משכו אותה ודומ׳ שוא נע בצד
שוא נח אמור לו אלו המלות אין לשוא בתחלתן לא טעם ולא
געיה ואין אפשר להוציאו בפה ולא עשו אותו אלא כדי לחטוף
בקמץ ולהקלו כדי שלא יכבד" וכבר אמרנו שאין לשני שואין
כדין לאחת או נחין כאחת או נע ונח כאחת אלא בזמן שיהיה
שני שואין כאחת אלא בסוף התיבה בלבד כמו יושבת נלכנן
מקוננת בארזים וכן וישב. וירד יפת ודומ׳ וכן יורה על
הנקבה כמו וישבת על מטה ודומ׳ וכל שוא יחידי באמצע
התיבה לעולם נח כמו. זכרי שמעי. דברי ודומ׳ אלא אם היה
בו דגש הרי הוא נע כמו אתך אתכם אתקנך ודומ׳ או אם
הוכבד האות שלפניו כמו ושבה המדברים וכן אם נפתח
האות שלפניו והוארך בו מעט יהיה שוא הסמוך לו נע מעט
וירפה האות שבצדו כמו וידבר ויברך וכן כל שני אותיות
בתיבה אחת ם צדות ח לשמרה זה עמותות כל המקרא על
דרך זה מפי כל סופר וחוזה. הסימן הזה לא ירחה אם געיה לאות
ראשון תקדים בנעימת לחשון יפתח פין בשוא שתחת האות
הראשון כמו ושללו את שולליהם השוא שתחת הלמד נע וכן
ובמלו את בוזזיהם יצבהו צאלים צללו גללי המלקקים
קול ילדת" ואם אין געיה אצלם לא יפתחו לעולם יתבלבל
בולעם ולא יפצחו במלם כמו הכנו. אתנו לך חוי החקקים
חקקי אין כי יכסו צללי ערב הקני אני ודומ׳" וכל מלה הומה
הוא של כעורר נסומה לבורים ירמה חוץ מחמשה פסוקים
על זה פוסקים וכן שש חלקים כי געיה להם סמוכה ועמהם
משוכה ובהם תמוכה ושמורה וערוכה" והם לא נפתחים ובפה
לא נפצחים" וכן בצר להם ישחרנני אזכה תורה יכבדנני"
אז יקראנני ולא אענה ישחרנני ולא ימצאנני ומשחרי
ימצאנני" וכן כל לשון אכילה אם בשוא נקודות פעול ה׳
בפתחה הלולה בכל לשון כלולה כמו ועגת שעורים
תאכלנה השוא שתחת הכף נפתח מעט וכן בעצבון תאכלנה
ודומ׳ חוץ מאחד בקהלת מיוחד ברבות הטובה רבו אוכליה
הכף נח" וכן כל הליכה לרגעה סמוכה בפתחה עמוכה
בלשון לא כלולה כמו אלכה לי יש הגדולים השוא שתחת הלמד
נפתח וכן נלכה נא דרך שלשת ימים עתה נלכה שם כל
זה על זה ירוץ במבטא חרוץ ולא פרוץ ושאר המקרא בלא
פתחה נקרא" ועוד למקצת הסופרים כל לשון ברכה
אשר במקרא ערוכה אם טעמה על כף בסוכה פתחה
ארוכה בקשת דרוכה כמו ואברכה מברכיך ברכיני גם
אני אבי ואני אברכם ברכו יי׳ מלאכיו ודומ׳ ואם טעמה
על בית תמוכה כולה ערוכה כמו ויתברכו בו ויאמר דוד
לכל הקהל ברכו נא חוץ מאחד במקרא מיוחד כי על כף
טעמו והוא ברוך בנאמו ולקצת הוא שמו ונברכת" ועוד
למקצת הסופרים כי כל ריש אשר יהיה בין שני קמצין

או בין קמץ וחירק או שרק יפתח השוא אשר תחתיו כמו
הָרֹמֵשׂ הָרוֹדֶה הָרְפָאִים הָרֵשֶׁשׁ הָרְדִידִים ודו' וכל זה לפי
העיקרים שהקדמנו שכל שוא שיקדמהו אות נמשך יהיה הארוך
יהיה איתו השוא נע וכלו איתה המלה מוחלקת ומקום השוא
היה תחלתה ולכך היא כפתח יסמוך לו רפי כמו ושבה וקבר
המדבר המדברים ודומ' וכבר זה לא ישתנה ולעולם [illegible] עד מה"

כבר ביארנו בחלק ראשון פרק [illegible] הלווי דרך
בבקורתו ותוצאותיו וזהו משתנה לפי
מחלקותיו אם היה הלווי על מלה שהיא מלעיל תהיה הוו
קמוצה ברוב המקומות כמו קנה שמים וארץ ויאספו ויצחק
הדבר הוציא לחם ויין ימה וקדמה כתיבה ברית אני ואתה
זהב וכסף ועגל וכבש ושור ואיל ודומ' ובמקצת מקומות
יהיה בשוא כמו [illegible] ואתם אספו יצחק ושמן ובקר וצאן כל
חלב שור וכשב עם גדול ורב ודומ' ואם יהיה הו הלווי על
מלת מלרע יהיה בשוא כמו אנשים ונשים מה לי ונפש איש
ואשתו קטן וגדול ודומ' ואם היה וו הלווי בשרק עם חטף נח
גלוי בצדו נקרא הוו כאלו הוא אף קל כמו וקראתם בעצם
וקצרתם את קצירה ושמרתם ועשיתם ולמדתם אותם ובכן
ראיתי ושעים ודומ' כאלו הן אקראתם אקצרתם אשמרתם וכן
כולן כקראן באלף קל ואם היה סמוך לוו הלווי אות מאותיות
אחהע והוא בשלא ופתח יהיה עליהו פתח כמו ואכלהו
ויפלהו ועשיתם ודומ' והיה ראוי להיות שרק כמו ודגמיהו
ודומ' לא נפתח בשבל אות הגרון הסמוך לו שהן פתוחין כל
לעולם ואם היה סמוך לוו הלווי יוד רפי יהיה הוו בחרק והיוד
נח כאלו איננו [illegible] כמו ויראו מצוה הוא ויפת תאר ויריחו [illegible]
ויהודה בא וישחקו לפניו וישיבום מדרכם הרעה ויעידוהו
לאמר [illegible] בספירים וישב [illegible] ויחמהו ויעדו [illegible]
וישלחם ויתן ארץ כרמים ויגבים ויזניה בן הושעיה
ואם היה וו הלווי סמוך ליוד נח והו לשעבר תהיה הוו בפתח
והיוד בשוא נח כמו ויכלהו ויעידוהו אנשי בליעל וידברו
לו ואם יהיה היוד הסמוך לוו הלווי בחירק והוא היה בשבא הוו
בחרק קל כמו וייעפו נערים וייגעו הן יבושו ויכלמו וכן
אם היוד בקמץ או בפתח או בצרי כמו ויהפכו ארץ ויבא
כגשם וישבו בארץ ואם היה וו הלווי שרוק והוא סמוך
לאות בחטף יהיה נדים באשר מלך היו נקראים הוו בחטף קל
כמו ומל יי' אלהיך את לבבך ומלאו פני תבל ומשמרתם ומתו
גדוליה ויפת בהר וכאו והכו ובא המלך דוד וקרא יי' על כל
מסן ובאש היאור וברך את את בית עב' ויבקשו איש את
איש ויפא ישא בבחון גליך ופדו ודבו ופניתי אליכם כלן נקראין
באלף רפי ופעמים תהיה סמוכה לבלמף ואינה בשורק לא בחמץ
כמו ושנים קצרים ובאו יועץ ובא גפרית ומלח נמלו כל
הצאן ופיהו מבית לכתרת ודומ' ודע והבין שהחמץ לצרי
לא יבאו לעולם לא על אות רק כתוב או איננו כתוב כמו ברא
עשה קנה ראה בנה ירד יצא מאין חרף ופתח וקבוצה לא יבאו
לא על אות נח מצוי ואינו מן האותיות הדרים כמו אמר
שמר עמד נתן יקרא וזרוע יקחה מרבבה ממשלה ודומ'
וזה שאמרנו הוא ברוב ואפשר שיתחלף זה בזה וזה בזה ש"כל
דקדוקי הלשון אינן בנויין לא על הרוב כבר ביארנו

שהטעמים צריכין להם לבאר בהן עניני הדברים ולהבדיל
בין מאמרים ולולי הטעמים לא היה כל ענין ולא עמד
כל בנין ולא נודע דבר מכוונו ולא שעבר להבא ולא שבר
לשבו ולא דומה לזה גם לא יתבארו עניני הפסוק אלא
בטעמים שהוא משכב זו המלה ומפריד בזו ומחבר זו
לזו ואז ירוץ הקורא ולא יכשל ואם לא ידע בטעמי הפסוק
יתחלפו הענינים ויתקלקלו הבנינים ומהפך דברי אלהים
חיים והריני כותבן בין צורותם ושמותם ותוצאותם
וענינם לפי מחלקותם והכל בדרך קצרה כמו שעשינו
בשני חלקים הראשונים

שער הטעמים

הם שנים עשר רשומים כמאורות
מקומים מהם קטנים ומהם רמים חדושים לא נעלמים
מפי נבונים וחכמים בשום שכל חתומים הראשון
נקרא סדר על התיבה בכלר מגביה ומוסד ובלשון
מתפסר השני נקרא תלשה בפני טעמים חשר
בפנים ואחור גשר וגוררת טעמים בדרישה תלשא
נקרא פרלס נראה בשתי אצבעות כפרק אחר באחר
מחובר בלי חרש הרביעי נקרא פשטא והוא היתיב
בחיר ובלשון מבטא ובשני טעמים פשוטה
החמישי נקרא [illegible] זקף ממשיך המלה ועוקף והוא
מכל טעם שקף מיוחד באצבע זקף הששי
נקרא אתנחה והיא מכל טעם נחה ריחה כודף בשמן
המשחה ממצעת הפסוק ומדויחה השביעי
נקרא זרקה וגם נקרא צנורי ולפעמים סגולה בכל
צדודי מנגחת כשור ובאחר השמיני נקרא
לגרמיה וגם נקרא פסקה והיא שופר ומכן חקוקה
אדוקה בה וזו אין מפיקה התשיעי נקרא
רביע וגם נקרא נגדה והיא נקודה אחת למעלה
נקודה ויוצאה בנחת ובדעה העשירי נקרא
תברה במשפט בכל המקרא קבועה בתוך התיבה נקודה
מהפכת היד והתיבה משבירה אחד עשר נקרא
היא הטפחה אשר לאחור מתוחה במהרה בה לשיחה
וסמוך לה אתנחה שנים עשר הוא הסלוק
אשר בו ענין מחבירו חלוק מופיע כנר דלוק שזה
סוף הפסוק סימנם פתט ילא זרל תטס
אלו הן הטעמים שנים עשר בדעת וחכמה ומוסר
מלכים בלי מחסר כל אחד בעצמו כמו מלך או שר
זה עם זה נאסר והם יסודות הבנין והם פוסקי הענין
והם ראשית כל קנין לחכם ונביא ומלך ודיין שבהם
יתבאר ענינו ויצחית לשונו ומתן הגיונו וכיבו לכל
יערב ויהיה עליהם כמו כב ושמונה משרתים לטעמים
חרותים הראשון אזלה לעולם עולה השני מארכה
עומדת מחוץ דרופה השלישי דרגה והיא שלשלת
פעם יורדת ופעם עולה הרביעי כשויה במקום טפחה
חנויה החמישי הוא עגלה עם גלגל כלולה הששי
שופר תואר בה שפל השביעי שופר הפוך עומד
כקרן הפוך השמיני שופר לגרמיה והוא מן הטעמים
מנויה דהן שמות הטעמים והמשרתים וכל אחד מהן
בלוי ולא בעלם ידועים בפי ישראל כולם קמוכים לעד לעולם

ולא ימצא פיסוק במקרא כולל הטעמים והמשרתים
אלא שני פסוקים נמצא בכל אחד מהם אחד עשר מן
השרים ורוב המשרתים ואלו הן ויאמרו אליו איש
עלה לקראתכם ויאמר אלינו שובו אל המלך
אשר שלח אתכם ודברתם אליו כה אמר
יהוה המבלי אין אלהים בישראל אתה
שלח לדרש בבעל זבוב אלהי עקרון לכן
המטה אשר עלית שם לא תרד ממנה כי מות
תמות: ויצאו ישבי ערי ישראל ובערו והשיקו
בנשק ומגן וצנה בקשת ובחצים ובמקל יד
וברמח ובערו בהם אש שבע שנים: ואין
הטעמים והמשרתים שבכל המקרא חוץ משלשה ספרים
תלים ואיוב ומשלי היקרים כי יש להם טעמים אחרים שרים
ומשרתים והן שמונה שרים ועשרה משרתים ואלו הן כפי
צורתן: הראשון סלוק הוא הקול יפסק: השני רביע
לטעמים יופיע: השלישי לגרמיה והיא פסק ומקל
מלמעלה ובין תיבות חקוקה: הרביעי הוא זרקה
תאיר כפנים וכאבוקה: החמישי הוא יתיב והיא פשטה
מוקדמת למלך למטה: הששי הוא אתנחה רווחת ומרויחה
השביעי הוא טפחה נקודה ופשטה לא צריכה: השמיני
הוא סלוק בו יודע סוף הפיסוק: והעשרה משרתים הם
שופר שופר מהפך ושופר הפוך ותבורית ומקל ורחיה
ושופר ונטויה ומארכה ושלשלת ימצא פיסוק אחד באו
הספרים יש בו שמונת הטעמים השרים וזה הוא על
זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא רק
לשטף מים רבים אליו לא יגיעו: כולם שמונה
עשר נחקקים שמונה טעמים ממתיקים ועשרה כגון
מפיקים וכולם כראי חזקים זה לזה נדקקים והדברים
עתיקים:

שער נחזור ונבאר בו חלוק
הטעמים והמשרתים שלא חד ועשרים ספרים
כבר ביארנו ששמות הטעמים והמשרתים וצורותם
חברו עליו האחרונים אבל הראשונים היו יודעין הענין
ומפסיקין במלה הנפסקת ומעמידין במלה הנעמדת
ומגביהין במלה הנגבהת ומשבירין במלה הנשברת
והיה הכל קשור בניבם ושמור בלבם וכיון שראו האחרונים
שחסר המדע ונתחלף המודע עמדו וחיברו לו הטעמים
לפי שמותם וצורותם וחקקום בספרים כדי שיהיו לעין
הכל מאירים וידועין בהם הקורים: דע שהטעמים
השרים הם העיקרים שבהם יפסקו הענינים ויעמדו כל
הבנינים: והמשרתים יהיו על מלה שאינה ראויה להפסק
לפי שאי אפשר שתהיה תיבה אחת או שתים בלא טעם כלל
לא שר ולא משרת שלא אותיות אומללות יחידות יהיו מוקפין
להעריב הלשון לכך כל מלה שאינה ראויה לשר עושין לה
משרת ומחליפין ומתחלפין בשירותן: יש שר שראוי
לשמשו משרת אחד בלבד או שנים ויש שהוא ראוי
לשנים ולשלשה וכן לארבעה וחמשה: וכל שר או משרת
יש לו ניגון ונעימה לבדו ולא ישוו זה לזה ואם שני ישוו
בדרך אחת או שתים לא בכל הדרכים לכך היו שמותיהן
כך וכך ומניגם כך וכך ואלו היתה נעימת השרים והמשרתים
שווה היו כולם שם אחד וצורה אחת ודבר גלוי הוא זה לכל
המבינים: והטעמים השרים נחלקים לשלשה חלקים:
מהן דרך גובה ומהן דרך רום ומהן דרך שחיה ואינה שחייה
לא קול ננב שאינו לא למעלה ולא למטה: דרך גובה נכנס
תחתיו שלשה והן פזר תלישה וטרס: ודרך רום נכנס תחתיו
ששה והם זרקה לגרמיה רביע תביר טפחה סלוק: ודרך ננב
נכנס תחתיו שלשה והם יתיב זקף אתנחה: וכן יש למשרתים
במותן: לפיכך יהיה כל טעם על מלה הראויה לו: והמשרת הוא
בשביל השר לפי שאי אפשר שיהיה משרת אלא והוא סמוך לשר
לעולם: והשר אפשר שימצא בלא משרת לפי שהמשרת צריך
לשר ואין השר צריך למשרת לא בין היה בין לא היה כמו
שיתבאר: ודע שהמשרת לא יהיה שר לעולם אלא
אחד בלבד והוא הדרגה והיא הנקראת שלשלת בזמן
שהיא למטה תחת התיבה הוא משרת ובזמן שהיא למעלה
הוא שר והוא פלי לא ימצא באחד ועשרים ספרים אלא
בשבעה מקומות בלבד כמו ויתמהמה ודומ' ולפי שהן
יחידים במקרא לפיכך לא נמנה עם השרים: וכן לא היה
השר משרת לעולם אלא התלישה בזמן שהיא המלה על
ימין הקורא היא שר ובזמן שהיא על שמאל היא משרת
ונוספת על המשרתים: והתביר יש לו שתי צורות
פעמים היא פשטה בסוף המלה למעלה כמו דבר ואם
היה החוזק באמצע המלה יהיו שני פשטין כמו לאמר
ופעמים יהיה כצורת שופר הפוך ויהיה מלמטה והפרש
בינו ובין שופר הפוך המשרת שהמשרת יהיה לאחר המלך
בכל אות שיהיה עליו החוזק כמו אלה וזה לא יהיה אלא
התיבה לעולם קודם למלך כמו אלה בכה ודומ' והטרס
פעמים יהיה פשטה כמו ויפן ופעמים יהיו שתים כמו
ויאמרו וסימנו אם היה על מלך אחרון שבתיבה יהיו
שתים לעולם כמו דבר ואם ישאר אחריו מלך יהיה
אחד כמו הטל ודומ' והתלישה השמאלית שהיא משתנית
צורתה ומקומה ושמה פעם היא למעלה בראש התיבה על
שמאל הקורא וצורתה כזה כמו ויקרא ופעמים תהיה תחת
המלה ונקראת תלישה קטנה ונקראת עגולה וצורתה כזה
כמו נחת מאת והיא בט' מקומות בכ"א ספרים: והפזר
שהוא שר פעמים ישתנה שמו וצורתו פעם יהיה כזה
כמו וימהרו ונקרא פזר קטן ופעם יהיה כזה ונקרא
פזר גדול ונקרא קרני פרה: וכן הזקף פעמים הוא שתי
נקודות זו על זו ונקרא זקף קטן ופעמ' יהיה ב' נקודות
ומקל ונקרא זקף גדול: והשופר שהוא מכלל המשרתים
פעמ' ישתנה שמו לפי הנעימה וצורתו אחת ונקרא
שופר מושב ונקרא שופר מורם ונקרא שופר מכרבל:
ועוד יש לנו טעם שר ולא נזכר שמו וצורתו לא בכלל
חבירו והוא הסגולה והוא ג' נקודות בראש התיבה משמאל
כמו ויאמר המלך ולמה לא נמנית לפי שהוא ...

לדרקה לעולם לכך כמנו באחד" כמצא כל השמות
הטעמים והמשרתים לפי שנוי מקומם וצורתם כך היא"
פזר פזר גדול תלשה ימין טרק חר שני טרסין יתיב
יתיב מוקדם יתיבין זקף זקף גדול אתנחה דרקא סגלה
לגרמיה. רביע תביר טפחה פלוק שלשלת מלעיל' אן
השרים" והמשרתים שופר מיושב ושופר מורם ושופר
מכרבל ושופר לגרמיה. ושופר הפוך ותלשה שמאל ותלשה
קטנה ואזלה ומאירכה ודרגה ונטויה' אן הם הטעמים
המשרתים והשרים המתנהגים בכל ספרים' אבל הגעיה
והוא צורת מקל נטויה לאחור שתמצא תחת התיבות
במקצת מקומות איננה לא שר ולא משרת אלא לרמוז
בה שצריך למשוך באותו האות מעט כמו וידברו אלפ
לא במגעה בכלל ובבר אמרו אין חב לגעיה" וכן הדרגן
והיא בצורת אזלה שיהיה בראש התיבה איננו לא שר
ולא משרת אלא לרמוז שידגיש אותו האות בהגדה כמו
והבקר ויקרא לו ודומ' אלו שמות הכל וצורתם ומקומותם

ועתה נבאר ענין בגד כפת בדגש ורפיותם
ואחר כחזור למחלוקת

הטעמים והמשרתים" דע כי כל אות מאותיות בגד
כפת שהיה תחלת התיבה והיה סוף התיבה הראשונה אות
מאותיות אויה אם היה טעם התיבה הראשונה מן השרים
יהיה בגד כפת שבצדה דגש לעולם שכל הטעמים השרים
פוסקין ולא יהיה אחריהן רפי לעולם" ואם יהיה טעם תיבה
ראשונה מן המשרתים כמו ולקחה את אלהים כי באפם אר"
בדרך החיה ויהי דבר יי' ודומ' יהיו בגד כפת רפין
לעולם חוץ מן אוגירה ופסיק ודחיק ואתי מרחיק ומפיק
ושתי אותיות צבועות וזהו פירושן" אוגירה
ישנה שבע מלות ארבעה מהן בשירת הים כי גאה גאה
וחבי מי כמוכה נאדר בקדש ידמו כאבן וחד בירמיה
נלאיתי כלכל ולא אוכל" וחד בישעיה ושמתי כדכד
שמשותיך וחד במשלי וחכמה בחכמת אהין" הללו
המלות סמוכין לאויה ואין על תיבה ב ראשונה לא טעם
והן בדגש ונקראין אוגירה ואין להם טעם אלא קבלה היא
ביד הסופרים איש מפי איש" ויש מלות אחרות יש בהן
חילוף בין הסופרים מקצת אומרין דגש והן בכלל אוגירה
ומקצת אומרין רפי והקורא רשאי בהן והן כמו עד דוגלת
חילוף וכן הלא בגעת בה הא הך וכן ויעש ירבעם חג
בחדש השמיני בחמשה וכן ויהי כשמוע ויהי כאשר תמו
והיה כי יבאו עליך ויה' כראותם ויהי כהוציאם ודומ'
כולן חילוף והקורא רשאי בהן" פסיק כשיהיה בין
המלות אויה ומלת בגד כפת פסיק בין שתי התיבות תהי
אות בגד כפת דגש כמו עשו, בלה יוסף יי' על עמו,
כהם וזה חק לעולם לא ישתנה" דחיק הוא הדחק
שיהיה בין שתי תיבות והוא שלא יהיה בין מקום טעם
מלה ראשונה ובין טעם תיבה שנית לא מלך אחד"ובו

לכב בדחק הטעם על הטעם ותבא בדגש כמו
ואעידה בם והגית בו וענתה בי ועבדיך באו
ודומ'" וכן יבא הדחיק במלה במלה שאין בה
טעם כמו מה תאמר ומה תעשה מה ברי ומה
בר בטני ודומ' וזה שאמרו שאם לא היה
בין טעם ראשונה ושניה לא מלך אחד יהיה
דגש והוא שיהיה המלך קמץ ודחיק ואם היה
זולתי הקמץ יהיה רפי כמו אשר הודרתכובו
או היה קמץ ולא היה דחוק הרי הוא רפי כמנהגו
כמו ולא היה בם עוד רוח ודומ' עד שיהיה קמץ
ודחוק" אתי מרחיק הוא היפך הדחיק
שהרחיק קירוב טעם לטעם ואתי מרחיק כפי
שנתרחק בין טעם לטעם מלכים הרבה בין הטעם
הראשון ודחק כל המלכים והשליכם על אות הטעם
השני כמו בני בלצטא כמו הוא יבנה בית הלמקום
תעשה פלא סורה שבה פה ואלבה לי ואדרשה
בה ודומ' מפיק הוא שיהיה אות האויה
ינצא בלשון ואינו נח כמו מחציתה בבקר
בצדה הנשים ויצו פרעה חילותיו בתהלה ודומ'
ומנב ונטה עליה קו תהו וקול המון שלו בה"
מפיק וו והן ברפי וכך קיבלום "וכן מפיק יוד
כמו ומי גוי גדול לגוי גדול ודומ' במלך יוי בם
קיני בקדש בם סמוך למפיק יוד והוא רפי ומפיק
אף זה שתי אותיות צבועות
כל תיבה שתחלתה שני ביתין או שני כפין או בי ופי
והיה על האות הראשון שוא יהיה בדגש לעולם ולו נסמך
לאויה כמו ויהי כבואה ותתפשהו בבגדו ויהי כבלות
הלא כברכמיש ואכבדה בפרעה אשר שמתי בפיך
ודומ' ואם יהיה תחת האות הראשון מלך יהיה רפי
כמנהגו כמו והוא אשה בבתוליה יקח אלו בבהלו
ארכובי בבלאי לא יראה בפלגות ודומ' ודע שזה
שאמרנו כל בגד כפת דסמיך לאויה מתקרי ברפי
חוץ מן הנזכרין אין הולכין בו אחר הכתב אלא אחר
הקריאה כמו ועשית בדי אעפ שאין סמוך לו אלא תו
הרי הוא רפי לפי שאות מאותיות אויה נח נעלם בין
התו והוא הא אין אף במקצת דרכים לפב רואין כאו
היא סמוכה לאויה ותהיה בדי רפי וכן ונתת התין הוא
בסוף לכך דגן בו במקום אויה וכן אמר שימצא
אות אויה כתוב וסמוך לו דגש כאו אין שם אות ויו
כמו וירא בלק האף כאו אינו לפי שאין הדבור נאמר
אלא על הריש לפב נסמך לו דגש וכן כל הדומה לזה
מקובל מנביא וחוזה" ואם יאמר אדם מה טעם

בג"ד כפ"ת נרפין מקנ"ב ידע שאותיות אהו"י הן רכין
רפין לפנ"ב הן מרפין האות הסמוך לבן ויצא רך כמותן
ודע שיש לבני ארץ ישראל באות ר"יש דרך ביציאתו פעם
מהדקין ופעם מרפין והוא קשור בלשונם ואינו מוכר אצלינו
לכך איני צריך להזכירו וכן יש להם ז"ין כקרא מכרוך ואנו
ידוע אצלינו והמשכילים יבינו" שער נחזור לענין
הטעמים דע שהטעמים שנים עשר יש מהן מה
שאפשר שיעמדו הם שבעה פזר תלשה יתיב זקף לגרמיה
תביר דרקה" והחלק שאי שיעמד הם טרס רביע
טפחה אתנחה סלוק" והחלק הנעמד כחלק לב' חלקים
חלק יעמד לשנים בלבד' וחלק לשלשה וחלק ליתר
משלשה" החלק הראשון היתיב והתביר ולגרמיה,
ותלשה היתיב כמו אתה ואהרן ודומ' התביר כמו
לרדת אל כרם ודומ'. הלגרמיה כמו ומחה את כל היקום.
אשרי על ודומ'" והתלשה במקום אחד בלבד בא הנה
ואשלחה אותך אל המלך" החלק השני הם זקף וזרקה
הזקף כמו ערב ויצעקם ודומ' הרי נעמד לשנים והשלשי
כמו בבאך בכל ראיות וקריאות ודומ' והדרקה אפשר
שתעמד לשנים כמו כה אמר יי' למשיחו לכורש ודומ'
וחד שלשי בלבד והוא יען אשר שלחת מלאכים לדרוש
בבעל זבוב אלהי עקרון" החלק השלישי אפשר
שיעמד ליתר משלשה והוא הפזר לבדו יעמד לשנים
כמו וימהרו וישכימו ודומ' ויעמד לשלשה כמו בני
הימן בקיהו מתניהו ודומ' ויעמד לארבעה כמו ושבניהו
ויושפט ונתנאל ועמשי ודומ' ויעמד לחמשה כמו
ואחיו שמעיה ועזראל מללי גללי ודומ' ולא יעמד
לששה ולשבעה לא פיסוק אחד נעמדו בן שמונה (בדה"י)
ועמהם אחיהם המשנים זכריהו בן ויעזיאל ושמירמות
ויחיאל ועני אליאב ובניהו מעשיהו מתתיהו ואליפלהו
ומקניהו ועבד אדום ויעיאל השערים" והמשרתים
שיהיו בניהן אינן מפסיקין לפי שאינן אלא טפילה"
ושאר החמשה לא יכפלו לא ימצא טרס סמוך לטרס
ולא רביע סמוך לרביע ולא אתנחה סמוך לאתנחה
ולא טפחה וטפחה ולא סלוק וסלוק" כבר אמרנו
שהמשרתים הם טפילה לשרים והן מחזקן המלות
שלא יתרפקו זו על זו עד מקום השר בלבד והודענו
שאין למשרת בלא שר והשר אפשר שיהיה בלא משרת
והרי אנו כותבין איזה טעם שאפשר שיסמכו לו
משרתים הרבה ואיזה טעם שלא יקדמו אלא משרת
אחד ודין על מה שאנו כותבין לדומה להן' והטעמים
נחלקין לפי ענין זה לששה חלקים' החלק הראשון
אין נסמך לו מן המשרתים אלא משרת אחד" החלק
השני אפשר שיסמך לו שני משרתים" החלק הג'
אפשר שישרתוהו ג' משרתים" החלק הד' אפשר שישרתוהו

ארבעה משרתים" החלק החמישי אפשר שישרתוהו ה'
משרתים" החלק הששי אפשר שישרתוהו ו' משרתים"
החלק הראשון הוא הסלוק אפשר שיהיה בלא משרת
כמו וירדף עד דן ודומ' ואפשר לו משרת אחד ולא שני
לו כמו זאת הארץ ודומ' החלק השני יש בו ארבעה
טעמים והן לגרמיה זקף טפחה ואתנחה" הלגרמיה אפשר
שתהיה בלא משרת כמו אלה. תולדת ודומ' ואפשר שיהיה
לה משרת אחד כמו וישלח מלך אשור' ודומ' ואפשר שיהיו
לו שני משרתים כמו כי המלט תמלט ודומ' הזקף אפשר
שיהיה בלא משרת כמו והכהן ודומ' ואפשר שישרתו משרת
א' כמו כי הוא בין אחים ודומ' ואפשר שיהיה לו שני משרתים
כמו טוב תתי אותה לך ודומ' הטפחה אפשר שתהיה
בלא משרת כמו בראשית ודומ' ואפשר שיקדמה משרת א'
כמו נחמו נחמו ואפשר שיקדמה שני משרתים כמו למה
תעשה כה ודומ' האתנחה אפשר שתהיה בלא משרת
כמו ויען ויאמר ודומ' ואפשר שיקדמה משרת א' כמו ברא
אלהים ודומ' ואפשר שני משרתים כמו כי לא תחפיר ודומ'
וכן בתשוה את ארץ מאפלה ודומ' החלק השלישי
הוא הרביע אפשר שיהיה לבדו כמו ותחת כי אהב ודומ'
ואפשר שיקדמו משרת א' כמו התעוררי התעוררי ודומ'
ואפשר שיקדמו שני משרתים כמו כמו על אפי ועל חמתי
ואפשר שיקדמו ג' משרתים כמו גם בן ואת אהן לו ודומ'
החלק הרביעי הוא זרקה ותביר אפשר שלא יקדמה
משרת כמו יש' ויאמר יעקב" ודומ' ואפשר שיקדמה
משרת א' כמו ויאמר יי' אל משה" ואפשר שיקדמה שני
משרתים כמו ויאמר משה לפרעה התפאר עלי ודומ'
ואפשר שיהיו לה ג' משרתים כמו ואשר יבא את רעהו
ביער לחטב עצים ודומ' ואפשר שיהיו לה ד' משרתים
כמו הנני עומד לפניך שם על הצור בחרב ודומ' התביר
אפשר שיהיה לבדו כמו ואלה תולדת ישמעאל ודומ'
ואפשר שיקדמו משרת א' כמו למען תמצאו ודומ' ואפשר
שיקדמו שני משרתים כמו אשר ישחטו את העלה ודומ'
ואפשר שיקדמו ג' משרתים כמו כי אעלה ארוכה לך ואפשר
שיקדמו ד' משרתים כמו כל הבא אל המקום אשר נפל שם
עשהאל ודומ' החלק החמישי הוא תלשה וטרס התלשה
אפשר שתהיה בלא משרת כמו ושברה ודומ' ואפשר
שיקדמה משרת א' כמו ויתן יי' את הדומ' ואפשר שני
משרתים כמו כי כה אמר יי' ודומ' ואפשר ג' כמו והרה
אמי בו ביום ההוא ודומ' ואפשר ד' כמו ויהי כאשר שמע
סנבלט החרני ודומ' ואפשר ה' כמו ועל הנחל יעלה על
שפתו מזה ומזה כל עץ מאכל ודומ' הטרס אפשר
שיהיה לבדו כמו ונעשה למבצרי מעזים ודומ' ואפשר שיקדמו
משרת א' כמו ויאמר יי' ודומ' ואפשר שני משרתים
כמו ויעש לו אהוד ודומ' ואפשר ג' כמו ויאמר חנניה
לעיני כל העם" ואפשר ד' כמו קח מטך ונטה [illegible]

מדלים ודומ׳ ואפשר חמשה כמו וישלח ישר׳ מלאכים
אל מלך אדום לאמר ודומ׳ החלק הששי הוא פזר
ויתיב אפשר שיהיה לבדו בלא משרת כמו וינעש ויאמר
ודומ׳ ואפשר שיהיה לו משרת א׳ כמו ובחת אתה ודומ׳
ואפשר שנים כמו ויתן להם משה ודומ׳ ואפשר שלש כמו
ויאמר שאול פיצו בעם ודומ׳ ואפשר ד׳ כמו קל קרנא
משרוקיתא קתרוס סבכא ודומ׳ ואפשר ה׳ כמו אשר
נחלו אלעזר הכהן ויהושע בן נון ודומ׳ ואפשר שש כמו
ואשלח אתכל עבדי הנביאים השכם ושלוח לאמר

איכם

ודומ׳ היתיב שיהיה בלא משרת כמו ובאו ועשו
ודומ׳ ואפשר שיקדמו משרת א׳ כמו פצחו רננו יחדו
ודומ׳ ואפשר שנים כמו וקראתי עליו לכל הרי חרב
ודומ׳ ואפשר ג׳ כמו הר הזתים (ונבקע) מחציו ודומ׳ ואפשר ד׳
כמו אתכל אשר יבא שם בחלים יהיה ודומ׳ ואפשר ה׳
כמו וראשי האבות למטות בני ישראל בגורל בשילה
ודומ׳ ואפשר ששה והוא במקום אחד בפסוק וישלח
חזקיהו מלך יהודה אל מלך אשור לכישה לאמר חטאתי

שער כבר אמרנו שהשופר שהוא מכלל המשר׳
תים נחלק לשלשה שופר מיושב ושופר מורם ושופר
מהפך ולשון מיושב שהמלה תנח בו בנעימה מיושבת
לא למעלה ולא למטה ולשון מורם שהמלה תרום בו
בנעימה ולא תגביה הקול אלא כאן בהתנשא בלבד ולשון
מהפך שהוא אורך המלה לחברתה ויטפלה בו כמו
ודוד מכרכר במעגל כוז וכל המשרתים אלא שיצמדו
ויתחברו זה לזה אלא שופר מיושב ושופר מורם

השופר המיושב יעמד בשירות ד׳ טעמים
בפזר ותלשה ותרס שלא שיש לו ג׳ משרתים או יתר
וביתיב שיש לו ה׳ משרתים ובתביר שיש לו ו׳ משרתים
שהוא יחידי ואין לו שני השופר המורם ישמש
בשני טעמים יתמוד בזרקה ואתנחה ובסגולה שהיא
תלויה בזרקה וכן המארכה תעמד בטעם לגרמיה בלבד
ושאר המשרתים לא יצמדו לעולם ושלשה טעמים
מכלל השרים והם זרקה יתיב תביר יש לכל א׳ מהן שני
משרתים אלא שיתחברו זה עם זה אלא אם יהיה זה לא יהיה
זה ואם יהיה זה לא יהיה זה הזרקה בזמן שהמשרת
לה שופר מרם לא ישרת עמו אזלה ובזמן שישרת לה
אזלה לא ימצא שופר מורם אם היתה שלשית והיתיב
בזמן שמשרתו שופר הפוך לא ישרת עמו מארכה ובזמן
שמשרתו מארכה לא יהיה שופר הפוך והתביר יש לו
שני משרתים דרגה ומארכה לא יתחברו אלא באם תעירו
ואם תעוררו את האהבה ותכילו בלבד

דרך חיבור המשרתים שופר מיושב יסמך
לו שופר מיושב כמותו כמו ועל הנחל יעלה על שפתו
מזה ומזה ודומה ויסמך לו דרגה כמה גם בן ונח חן לו
ודומ׳ המשרת השני אזלה יסמך לה שופר הפוך

כמו וקראתי עליו לכל הרי חרב ודומ׳ ויסמך לה כטויה
בשני מקומות ומזון לכולא ביה וחביר ויסמך לה טרס
עצמו כמו וינעש לו אהוד ודומ׳ ויסמך לה מארכה
כמו וישלח האלהים מלאך לירושלם כי אעלה ארוכה
לך ודומ׳ בלבד המשרת השלישי תלשה לא
יסמך לה אלא אזלה בלבד ובארבעה טעמים והן יתיב
וטרס וזרקה ותביר כמו ונבקע הר הזיתים מחציו
בהעביר בניכם באש אתם נטמאים לכל גלוליכם ואשר
יכה את רעהו ביער נחלת עבדי יי׳ וצדקתם ודומ׳
המשרת הרביעי מארכה יסמך לה מארכה כמותה
כמו ושבע עשרה שנה ודומ׳ בטעם לגרמיה העלשי
כמו אשר בית ישראל עושים פה ודומ׳ ויסמך לה כטויה
במקום א׳ בלבד והיא אם ארץ מאפליה ותסמך לד׳
טעמים זרקה ויתיב ותביר וסלוק כמו ויקח משענתי
בידך ילך עזריקם בכרו ישתרגו ואת הארץ עד
שתתפץ ודומ׳ המשרת החמישי דרגה יסמך
לה שופר מיושב כמו לא בקר דברתי ודומ׳ ויסמך
לה מארכה כפולה כמו ויקרא לה נבח בשמו והן יד מקומות
במקרא ויסמך לה התביר עצמו כמו אשר ברכו יי׳
ודומה המשרת הששי שופר מהפך לא יסמך לו
לעולם אלא שופר מורם כמו אשר כפר בהם ודומ׳
המשרת השביעי שופר הפוך לא יסמך לו לעולם אלא
היתיב עצמו בלבד כמו כה אמר יי׳ ודומ׳ המשרת
השמיני שופר מורם לא יסמך לו אלא כמותו או זרקה
או סגולה או אתנחה המשרת התשיעי כטויה לא
יסמך לה אלא אתנחה וסלוק כמו קפדה בא ודומ׳ להחלו
ודומ׳ המשרת העשירי תלשה קטנה לא יסמך לה
אלא פזר גדול כמו ויהושע בן נון ודומ׳ וחיבור המשרתים
זה לזה על הדרך שאמרנו לא יתחלף כמו שביארנו
דרגה אחריה תביר לא יהיה תביר ואחריו דרגה וכן כטויה
סמוך לה אתנחה לא תהיה אתנחה ואחריה כטויה וכן
בכולם וכבר אמרנו שהדרבן והוא כמו אזלה
בראש התיבה ואינו אזלה וכן הגעיה והיא כמו הטפחה
תחת התיבה אינן לא טעם ולא משרת אלא לפתם
את המלה לדתיג בדרבן כמו והכהן והבקר ולהרויח
בגעיה ולהחביר מלה לאחותה וסופר כותבה וסופר
מבטלה וכן מקצת מקומות קוראין אותה ומקצת
אין קוראין אותה אלא במקצת מקומות היא מועלת
כמו שאמרו כל לשון דחילא געי וכל לשון ראיה לא
לא געי וכמו תשנו יישנו אחת לשון מנין מקום
שנים ואחת לשון שינה ודומ׳ ונקראת געיה לפי
שאין לה נעימה והנפה כשאר הטעמים והמשרתים
אלא למשוך ולהחביר ולהרויח כמו לבלתי השחית
הכל ודומ׳ והיא מלשון גועה והדרבן שהוא מתיג
את התיבה כמו שאמרו דברי חכמים כדרבנות
ועל דרך זו כל שמות הטעמים הכל לפי נעימתם

ולפי

ולפי יציאתם והכל בכתב מאת יי׳ השכ״ל׃ **שער**
נבאר בו ענייני הטעמים והמשרתים״ כבר אמרנו שהטעמים
נחלקים לג׳ חלקים״ חלק ראשון שנגינתו דרך גבה והם סגול
תלשה וטרס ונגינתם שיגביה קולו בהן עד למעלה כמו
שתראה בזמן שיהיה בפיסוק שטם שלשה פזרין יגבה קול
הקוראים וישמע למרחוק״ הפזר יהיה באחד ועשרים
ספרים על שתי יודות פעם נקרא פזר קטן והוא כצורה
ופעם נקרא פזר גדול והוא כקרני חגבים כזה והוא נחלק
לחמשה חלקים במשרתים״ החלק הראשון יש לו ב׳ משרתים
והן בארבעת פיסוקי׳ וסימנה׳ את פתקרנה [illegible]ים באלה״
ויבאו לערי יהודה ושם היו לפנים נתנים את המנחה [illegible]
ונער הטהים׳ החלק השני יש לו ג׳ משרתים והן
ה׳ פסוקי׳ ובאו אליך ואמרו אליך וירם יאשיהו לפני העם
גם הנה העץ אשר עשה המן ומביאים הערמות ועמסים
על החמרים וישלח אשר על הבית ואשר על העיר״
החלק הג׳ יש לו ד׳ משרתים והן ג׳ פסוקי׳ ושני אנשים
שרי גדודים היו בן שאול הנה ממלא את כל יושבי הארץ
הזאת׳ תהי נא אזנך קשבת ועיניך פתוחות דנחמיה״
החלק הרביעי יש לו חמשה משרתים והן שני פסו׳ אשר
כחלו לעזר הכהן ויהושע בן נון ויקהל דוד את כל שרי
השבטים ושרי המחלקות המשרתים את המלך״ החלק
החמישי יש לו ששה משרתים והן שני פסו׳ והנותר לנשיא
מזה ומזה לתרומת הקדש ולאחזת העיר ובני הורין ואמרין
ודברין לעלון לזה שמיא נמצאו כל הפזרין הגדולים
שבאחד ועשרים ספרים ששה עשר בלבד״ והתלשה
הקטנה תשמש עם כל אחד מהן ואינה מצויה לא עמהן
בלבד וכבר נמנו במסורת״ וטעם אלו הפזרין הגדולים
אמרו לפי שיש בפסוקים אלו חוזק ביותר ונגבהן יותר מדאי
לכך עשו פזרין גדולים ומשרתי הפזרין הקטנים והגדולים
כולן שופלות בין אחד בין רבים יותר עליו הגדול שסמוך
לו תלשה קטנה כמו שפירשנו׳ התלשה והיא נחלק
דרך גובה כבר אמרנו שיש לה משרתים מאחד ועד חמשה
וכולן שופלות מיושבות לא ישתנו לעולם וזה שעושין
אותה בתחלת התיבה אע״פ שאינה על אות הנגינה כדי
שלא תתחלף בתלשה שהיא משרת וכדי שלא יטעו בזמן
המסורת שעושין על התיבה שיש לה מסורות״ והקורא [illegible]
על אותה נגינה ולא ישגיח על מקומה כמו את [illegible]
הנגינה על הגף וראוי אותה כאלו היא עליו ודומה״ וכן
הזרקה והסגולה לא יהיו לעולם אלא בסוף המלה מלמעלה
והקורא אותה על אות הנגינה וידין בה ממלות אחרות
עד שיעמידנה על מקומה ולא ישתנה הענין וכן הטעם
לזרקה ולסגולה מפני מה הן בקצה המלה לפי שישראל שנקראו

סגולה דרכן הקב״ה לקצוות ופיזרן״ **הטרס** והוא
מחלק גובה׳ אפשר שיהיה לו משרתים מאחד ועד חמשה
כמו שהודענו״ ודע שאם היה משרתו אחד והוא על תבה
בפני עצמה אין שיהיה לא שופר מיושב או אזלה בלבד
ודרך ידיעתו אם הוא שופר או אזלה תדע תחלה אם היה
המשרת תחת אות ראשון מן המלה המוקדמת היא שופר
לעולם כמו הן הנה תחת הנחשת ודומ׳ ואם היה על אות שני
מן המלה יהיה אזלה כמו ויאמר אחד קדוש ודומ׳ ואם היה
המשרת על מלת הטרס עצמה לא יהיה אלא אזלה כמו ויתנה
ולתתי ודומ׳ ולא יהיה משרתו עמו לא בזמן שאין אחריו
רביע אבל בזמן שיהיה אחרין יבטל משרתו ויהיה שני טרסין
כמו ומרדכי יצא מלפני המלך ודומ׳ שיהיה טרס ולא יהיה
אחריו רביע לא טעם אחר״ אבל העיקר בזמן שיש על
תיבה אחת אזלה וטרס לא יהיה אחריה אלא רביע בלבד׳ ואם
קדם לטרס שני משרתים לא יהיו לעולם אלא תלשה ואזלה
כמו ויאמר יי׳ לו עוד ודומ׳ וכן אם היו ג׳ או ד׳ או ה׳ שנים
הסמוכים לו יהיו תלשה ואזלה והראשונים כולם שופר מיושב
כמו בעת ההוא יוציאו את עצמות מלכי יהודה ואת עצמות
שריו ואת עצמות הכהנים ודומ׳ ואם אין לטרס משרת כלל
פעם יהיה טרס אחד ופעם יהיה שני טרסין כמו שביארנו
למעלה׳ ואמרו שכן בספרי׳ אינו עושה לעולם אלא טרס
אחד״ ואמרו שבזמן שיקדם הטרס שתי תיבות אם היתה
האזלה באות ראשון מן התיבה השניה תהיה הראשונה מקף
ולא יהיה לו אלא משרת אחד והיא האזלה בלבד כמו ואמרתם
זבח פסח הוא ליי׳ ודומ׳ ודבר זה ברוב ואפשר שיתחלף
החלק השני והוא דרך נצב והן ג׳ יתיב וזקף
ואתנחה״ היתיב כבר ביארנו שיש לו משרתים
עד ששה והתלשה ואזלה ושופר הפוך סמוכין לו
ברוב״ ועתה נבאר חלוף צורתן וחלוף משרתין האחרונים
עד התלשה ולמה פעמים יסמך לו שופר הפוך ופעמ׳ יהיה
מארכה״ חילופו בעצמו פעמים יהיה פשטה בסוף התיבה
מלמעלה כמו תבופות ופעמ׳ יהיה כמו שופר הפוך תחת
התיבה מוקדם למלך כמו בצה ודומ׳ ודרך חילופו שאם
היה בלא משרת והנגינה על אות ראשון מן התיבה יהיה
מלמטה כמו שובה ישראל עד התיבה ודומין׳ ובזמן
שיש עמו משרת או שנגינתו על אות שני מן התיבה
יהיה מלמעלה כמו וירא אלהים אל יעקב ויסעו מבית אל
ודומ׳ ואם היתה המלה ראויה לשתי נגינות יהיו שני פשטין
מלמעלה אחד על מקום הנגינה האמתית ואחד בסוף התיבה
כדי להכיר שהוא יתיב לא אזלה כמו ויאמר ודומ׳
וההפרש שבין יתיב מלמטה ובין שופר המשרת שהמשרת
יהיה אחר המלך וזה קודם למלך״ ושופר הפוך המשרת
לא יהיה לעולם אחריו לעולם אלא יתיב פשטה מלמעלה וזה
שהוא יתיב מוקדם לא יהיה לעולם אחריו אלא זקף ובאחד
[illegible] עשר מקומות נמצא אחריו יתיב מלמעלה ונמצאו שני
יתיבין כמו או בנבלת את סיחון ודומ׳ והן י״א במקרא

13

וכבר נמכן במסורות וסימ׳ נבילתא דסיחון קצת בגבר דעכב׳ וא״ל בשקר מלכות ושלטון וזא״ע בנהרא״ דרך חילוף משרתין כבר אמרנו שהמשרת הסמוך לתיבה ישתנה פעם שופר הפוך ופעם מארכה ודרך ידיעתו אם הי׳ היתיב על המלך הראשון שבתיבה יהי׳ משרתו הסמוך לו לעולם מארכה כמו הכן לו בזה לשוב לפני כל הימים ודומ׳ ואם הי׳ היתיב על המלך השני יהי׳ משרתו שופר הפוך כמו וחגתם אותו חג לי״י ודומ׳ וחילוף זה לפי נעימתו כמו שביארנו״ ודע שהמארכה שמשרת את היתיב פעמים יאורך בנעימתה ופעמים ידלג בה״ וידיעת דבר זה כך הוא״ אם הי׳ במלה יתיב אחר יאריכו בנעימתה כמו ויאמר אור׳ מה מצאו אבותיכם בי עול ודומ׳ ואם הי׳ במלה שני יתיבין מבליעין בנעימתה ולא מאריכין כמו היתה תהו ובהו האלהים את ודומ׳ זהו חילוף המשרת הראשון הסמוך ליתיב״ בחזור לחילוף המשרת השני המוקדם לראשון וכך הוא אם הי׳ בתחלת יהי׳ שופר לעולם כמו ליל שמורים הוא לי״י כי ארץ פקילים היא ודומ׳ ואם הי׳ על אות שני או יתר יהי׳ אזלא לעולם כמו ויפתלו באיש בלוט מאד וכי מה אני ודומ׳ ושאר משרתיו הראשונים אין להן חילוף״ הזקף והוא מחלק הכתב דע שאין לו משרת אלא שופר מורם ושופר מכרבל ודרך ידיעתו אם הוא זה או זה כך הוא״ אם הי׳ השופר על אות ראשון מן התיבה יהי׳ מכורבל כמו ומי גוי גדול רגע אדבר ודומ׳ ואם הי׳ על אות שני או יתר הוא מורם כמו ולא פחדו ורגע אדבר ואם הי׳ לזקף שני משרתים והם שופרות יהי׳ הראשון מכורבל והשני מורם על כל פעם ואין משגיחין על איזה אות כמו אשר כפר בהם אשר יצא ממעיך ודומ׳ ויש בין השופר המכורבל הסמוך לזקף ובין הסמוך לשופר מורם הפרש״ שהסמוך לזקף יצא בכרבול שלם והסמוך למורם במקצת כרבול״ וכבר ביארנו שהזקף אינו משרת אלא להתיצבות האות בלבד ולא ימצא אלא עם הזקף בלבד כמו והבשר והכהן ודומ׳ וכבר אמרנו שהזקף נחלק לשנים פעם יקרא זקף קטן ופעם זקף גדול וזה לפי נעימות המלה״

האתנחה והוא מחלק כתב האתנחה אא שתמצא שתים בפסוק אחד לעולם שהיא ממצעת את הפסוק ואא שיהי׳ בו שני אמצעים ומשרת באתנחה לעולם הוא שופר מורם בין אחד בין רבים כמו כי לא תחפירי ותרא באר מים ודומ׳ אא יחידות בכתוב׳ ואפשר שתהי׳ האתנחה בלא משרת כלל כמו אברהם לאמר ודומ׳ ופעמ׳ תהי׳ בראש הפסוק כמו ובהר ובמדבר ודומ׳ והקוראין יוסיפו בנעימתה אם היא בריש הפסוק ואא לטעם שר שיסמך לה אא הטפחה בלבד״ והטפחה תשמש לאתנחה בעשרה מקומות כמו ויצא נח ודומ׳ וכבר נמכנו במסורות ונקראת כטויה׳

לפי שהיא מצודת טפחה במקומה ואין לה נעימות טפחה לפי שאין מקומה ראוי לה״ נשלם חלק כתב״ ועכן כתב שיישב את הנעימה לא יגביהנה בקולו ולא ירימנה בגרונו ולא ישפילנה בהגיונו אא יישבנה במתק לשונו במות ישראל לא ידע ופעמים יישבנה בהכרה ופעמ׳ בלא הכרה ודרך ידיעתה כך הוא אם היתה באמצע התיבה ועוד אחריה מלך ימשוך בישובה ויכרנה כמו את השמים ואת הארץ ואם היתה בסוף התיבה יישבנה בלא משיכה ולא הכרה ולא הרמה כמו בראשית ברא אלהים לוי ויהודה ודומ׳ וכן בקלוק בזמן שיש אחריו מלך ימשוך בו ויניעו למעלה כמו לקים בכמא חוג׳ ואם לאו יקפלה״

החלק השלישי דרך הרום והן ששה זרקה לגרמיה רביע תביר טפחה פלוק״ הזרקה

כבר אמרנו שאפשר שיהיו לה ד׳ משרתים וזהו דרך ידיעתם״ בזמן שאין לה משרת אין שם דבר׳ ובזמן שיש לה משרת אחד לא יהיה לעולם אלא שופר כמו ויאמר יי״ אל ישעיהו״ ודומ׳ חוץ מעשרה מקומות שהיא במשרת והיא מארכה כמו לכן אמר לבני־ישראל ודומ׳ וכבר במכנו במסורות״ ואם יש לזרקה שני משרתים הראשון יהיה אזלה לעולם והוא שתהיה הנעימה על אות שני מן התיבה והשני שופר או מארכה כמו ויאמר משה לפרעה ויקרא פרעה שם יוסף ודומ׳ חוץ משתי מלות מיוחדים בראשונה יולדים ובשנית למעלה מועדים והן ויהי הוא מספר למלך את אשר החיה את המת״ וגם ל׳ הנכרי אשר לא מעמך ישראל הוא ואם היתה הנעימה על אות ראשון מן התיבה יהיה גם שופר כמו כי לא מועף הן קרבו ימיך ודומ׳״ ודע שהמשרת הקרוב הסמוך לזרקה יהיה איתו המשרת הקרוב למטה מארכה לעולם כמו וכתוב בספר וחתום ועלה הגבול דבירה ודומ׳ חוץ משני פסוקים שהן בטעם נפסקים ומזה הדרך כתוקים ולמעלה חקוקים ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם הנה חרדת אליכו את כל החרדה וכן אם יש במלת הזרקה געיה או שהיתה מלה לפעמים מקף וגעיה יהיה המשרת הקרוב לזרקה למטה כמו ויבא יעקב מן השדה בערב וקח משענתי בידך ולך ודומ׳ ובמקצת ספרים כותבין הגעיה ובמקצת אין כותבין אא יומכין על דעת הקורא לפי אם נמצאת או לא נמצאת יטעם הקורא התיבה אם היא ראויה לגעיה אם לא ידון כפי טעמו״ גם הקורא רשאי להוציא הגעיה ורשאי לבטלה אא במקצת מקומות אא לקבלה כמו ביד משה רחוקה היא ודומ׳ ואם יש לזרקה ב׳ משרתים יהיה הראשון הרחוק תלשה לעולם כמו ואשר יצא את רעהו ביער ודומ׳ ואם יש לה ד׳ משרתים יהיה הראשון שופר מיושב והשני תלשה לעולם כמו הנני עומד לפניך שם על הצור ודומ׳ וג׳ פסוקי במקרא נבונים מאחיהם משתנים כי האזלה והמארכה על מלה אחת במונים והם וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו וראיתם והנה אם יצאו בנות שילה ויפקדו ביום ההוא על הנשפות לאוצרותי

לתנועות

לתרומות' וזה לפי כח הנעימה ומקיבת קופרים עושין במקום
זו המארכה שופר והנעימה שופר" הלגרמיה והיא
מחלק הרוס כבר אמרנו שהמשרת לה מארכה לעולם
בין אחד בין שנים כמו אשר בית ישראל' ודומ' ואין לה משרת
אחר" הרביע והוא מחלק הרוס לא ישרת אותו
מארכה הסמוך לו לעולם שופר מיושב כמו ולא יכלו או
אז יכבע ודומ' ולא יהיה המשרת עם הרביע לעולם על
מלה אחת לא בחמשה מקומות והן כתובין במסורות" ואם
היו לרביע שני משרתים הראשון יהיה דרגה לעולם והשני
שופר מיושב ואין זולתן כמו אשר לא ידעוהו אבותנו כי
על אפי ועל חמתי ודומ' ואם היו לו ג' משרתים הראשון
יהיה שופר מיושב והשני דרגה וג' מיושב לעולם לא
מבט ישראל המה ודומ' ואין בזה חילוף" התביר
והוא מחלק הרוס כבר ביארנו שאפשר שיקדמו ד'
משרתים ועתה נבארם' ובתחלה נבאר מפני מה פעמ' יה'
משרתו עמו והוא המארכה על תיבה אחת ופעם לא
יהיה עמו" דע שבזמן שהתביר על מלה פלונית
ולפני האות שיש עליו התביר אות יש תחתיו שוא ולפני
השוא אות שיש עליו מלך משלשה מלכים או והן חולם
או קמץ או צירי לפי תנאי זה יהיה המארכה עם התביר
על מלה אחת כמו יצאו ישתרגו התקוננו ודומ' ובן
ותעלנו על שפת ל' תלחמו ודומ' כולן על דרך זה במ"א
שהוא מארכה עם חיריק והיא בבריתא ואין לה שני
והתביר אפשר שישרת אותו מארכה בסמוך לו ואפשר
דרגה ודרך ידיעתו כך היא אם יש בין נעימת מלה
ראשונה ונעימת מלה שניה שעליה התביר מלך אחד
בלבד יהיה משרתו מארכה לעולם כמו כי כה אמר
ויקם דוד ודומ' והשוא הנד נחשב מלך ואינו מלך כמו
והיה לך ודומ' ואם היה בין נעימה לנעימה שני מלכים
או יתר יהיה משרתו דרגה לעולם כמו שנים מכל
המה הגבורים ודומ' ואם היה שוא נח היה מארכה כד
מלו שאמרו והן ואברהם היו יהיה וכי יגף שור איש
בין בית ל' הפך ידך כשר שלחן אשר תמצא ידך
וימנה וישוה ומיכל וישקה ועוד הם עומדים כי אין
לעמור" ואם היה בין נעימה לנעימה פסיק בין היו שם
מלכים בין לא היו לעולם דרגה כמו המול ימול וישם
המלך אחשורש. קם ודומ' והמשרת השני שלתביר פעם
יהיה שופר מיושב ופעם תלשא ודרך ידיעתו אם הוא על
אות ראשון מן התיבה יהיה שופר כמו עיר שפכת דם
ואם היא על אות שני יהיה תלשא כמו ואיש ראש בית
אבותינו ודומ' שיהיה לו ד' משרתים יהיו הראשונים שופר
מיושב ותלשא ותלשא ודרגה או מארכה ודרגה ומארכה
באחת אלא לא במקום אחר כמו שביארנו" הטפחה

והיא מחלק הרום כבר אמרנו שאפשר לה שני משרתים
דרגה ומארכה והמשרת שלטפחה לא יהיה עמה על תיבה
אחת לא בשמונה מקומות מלבד כמו מושבותיכם ודומ' וכל
מקום שתמצא עם הטפחה זולתן היא געיה לעולם ש' תטעה בו"
ולא יהיה לטפחה שני משרתים לא בי"ד מקומות בלבד והן לא
ישתבו כמו ויבא לוין וישת ודומ' ובולן כתובין במסורות"
והמארכה המשרתת את הטפחה יתחלף נעימתה לפי המלכים
כיצד אם לא היה בין נעימת המארכה ובין נעימת הטפחה מלך
כלל תצא נעימת המארכה שבורה מכותשת כמו ונתתם לו אות
אמת ודומ' ואם היה בין המארכה והטפחה ב' מלכים אחד
במלת המארכה ואחר במלת הטפחה תצא נעימת המארכה
מיושבת בלא הכאה כמו כי לא מלו אותם בדרך ודומ' ואם היו
שם מלכים יתר משנים איננו ממשיך בנעימתה כמו כי עשיתי
עמכם חסד ודומ'" ודע שבזמן שיהיה לפני מלת הטפחה
שתי מלות הראשונה כי והשניה לא יתחלפו במארכה פעם
תהיה על כי ותהיה לא במקף ופעם תהיה על לא ותהיה כי במקף
ודרך ידיעתה כך הוא אם היה על אות ראשון ממלת הטפחה
מלך תהיה המארכה על כי ותהיה לא במקף כמו כי לא כלו
כי לא כזוב ודומ' ואם היה על אות ראשון שוא תהיה המארכה
על לא ותהיה כי במקף כמו כי לא בכח כי לא ביד יקחו ודומ'
הכל על דרך זו במ"א על אות ראשון מלך והמארכה על לא
והוא כי לא תעבור את הירדן הזה" הסגול והוא
מחלק הרום כבר אמרנו שאין לו משרת אלא אחד והיא
המארכה ואין לו אחר בט"ו מקומות שתשרת אותו הנטויה
והן כתובין במסורות" הרי נתבאר משרתי כל טעם וטעם וכינוי
קידורן ושירותן וחילופן לפי מחלקותיהן"

שער מוסף לחילוק המשרתים

כבר ביארנו מנין המשרתים ודרך שירותן" ועתה נבאר
חלק כל משרת ומשרת לפי ישרת מן השרים ובכמה פנים
משרתן וזה הוא" התלישה הקטנה לא תשרת אלא לקדמא
בגדול בלבד בסמוך לו" וכבר ביארנו שהיא בי"ו מקומות
בכ"א ספרים בלבד" הנטויה איננה משמשת אלא לאתנחה
ולסלוק בלבד בסמוך לעולם והן עשרה באתנחה וה' בסלוק
נמצאת בט"ו מקומות בכ"א ספרים" השופר ההפוך לא ישרת
לא היתיב בלבד בסמוך לו לעולם ולא יסמך ליתיב אלא הוא
לעולם אם לא יהיה בין טעם מלה ראשונה ובין מקום היתיב
מלך מן המלכים יהיה זולתו מארכה כמו לטוב לכן ודומ'
כמו שביארנו בחילוק הטעמים" שופר מכורבל
והוא הנקרא שופר נחית לא ישרת אלא הזקף בלבד בזמן
שיש לזקף שני שופרות משרתים יהיה הראשון נחית והשני
שופר מורם לעולם" ואם היה על אות שני יהיה מורם
נמצא שופר מכורבל איננו משרת אלא לזקף בלבד
פעמ' בסמוך לו ופעמים לפני משרת כמו שביארנו"

שופר מורם ישרת בד׳ מקומות ישרת האתנחה בין שיש לה משרת אחד או שנים שניהן מורמין ואין לאתנחה משרת
זולתו חוץ מן הנטויה שמשרתת אותה בעשרה מקומות בלבד כמו שביארנו״ ועוד ישרת הזקף בזמן שיש לו שופר אחד
והוא על אות שני מן המלה יהיה מורם ואם הוא על אות ראשון הוא נחית כמו שאמרנו ובזמן שהם שנים הראשון נחית
והשני מורם לעולם״ ועוד ישרת הדרקה בין שיש לה משרת אחד או רבים הסמוך לה שופר מורם והוא שלא יהיה בינו
ובין הדרקה געיה או פסיק אבל אם היה שם געיה או פסיק תהיה נעימת השופר כנעימת המארכה למטה כמו שביארנו
ועוד ישרת הסגולה״ לעולם ואין לה משרת זולתו כמו האתנחה״ **שופר מיושב** ישרת לד׳ טעמים ישרת הפזר
בין היה משרת אחד או רבים כולן מיושבין לעולם ולא ישרת אותו זולתו״ ועוד ישרת התלשה בין שיש לה משרת א׳ או רבים
כולן שופרות מיושבין לעולם׳ ועוד ישרת הטרס אם אין לטרס לא משרת א׳ והיתה נעימת המשרת על אות ראשון מן המלה
יהיה שופר מיושב לעולם וכן אם היה לו ד׳ או ה׳ משרתים הראשונים יהיו שופרות מיושבין לעולם״ ועוד ישרת הזרקה אם
יש לזרקה ב׳ משרתים והיתה נעימת מלה ראשונה על אות ראשון ממנה לפי תנאי זה יהיה שופר מיושב״ וכן אם היה לו ד׳ משרתים
הראשון המוקדם יהיה שופר מיושב לעולם״ ועוד ישרת היתיב אם יש ליתיב ב׳ משרתים והיתה נעימת מלה ראשונה על אות
ראשונה ממנה לפי תנאי זה יהיה שופר מיושב״ ואם יש לו ד׳ משרתים הראשון מהן שופר מיושב לעולם״ ואם יש לו ה׳ או
ששה משרתים הראשונים מיושבין כולן לעולם״ ועוד ישרת הרביע בזמן שאין לו לא משרת אחד הוא שופר מיושב
לעולם ואם היה לו ג׳ משרתים הראשון והשני מיושבין לעולם״ ועוד ישרת התביר אם יש לו ב׳ משרתים והיתה נעימת
מלה ראשונה על אות ראשון ממנה יהיה שופר מיושב לעולם״ ואם יש לו ד׳ משרתים הראשון מיושב לעולם ולא ישרת
שופר מיושב לו במקומות לו בלבד לפי מחלקותם׳ נמצאו השופרות המשרתים ד׳ חלקים״ שופר הפוך והוא לא ישרת לא
ליתיב׳ ושופר מכרבל והוא משרת לזקף בלבד״ ושופר מורם והוא משרת לאתנחה ולזקף ולדרקה ולסגולה בלבד״ ושופר
מיושב והוא משרת לפזר ולתלשה ולטרסה ולדרקה וליתיב ולרביע ולתביר בלבד״ **מארכה** תשרת לששה טעמים
תשרת ליתיב בין שיש לו משרת א׳ או רבים הוא בסמוך לו אם לא היה ראוי לשופר הפוך כמו שביארנו״
ועוד תשרת לדרקה בין יש לה משרת א׳ או רבים היא בסמוך לעולם והוא שיהיה שם פסיק או געיה או ב׳ מלכים
לפי תנאי זה בלבד״ ועוד תשרת הלגרמיה אם יש לה א׳ או שנים הם מארכה לעולם״ ועוד תשרת התביר בין יש
לו משרת א׳ או רבים היא בסמוך והוא שתהיה אותה המלה אינה ראויה לדרגה כמו שביארנו״ ועוד תשרת הטפחה
אם אין לה משרת לא משרת אחר ואם יש לה שנים הראשון דרגה לעולם והשני שני מארכות צבוחות והן יד׳ מקומות
בכל המקרא״ ועוד תשרת לסלוק ואין לו משרת זולתה לא הנטויה בה׳ מקומות בלבד״ **אזלה** תשרת
לד׳ טעמים תשרת לטרס אם אין לטרס לא משרת א׳ והיתה נעימת התיבה שלמשרת על אות שני ממנה
יהיה אזלה לעולם לפי תנאי זה בלבד ואם יש לטרס שנים או ג׳ או ד׳ או ה׳ משרתים הסמוך לו אזלה לעולם״ ועוד
תשרת היתיב בזמן שיש לו שני משרתים והיתה נעימת מלה ראשונה על אות שני ממנה יהיה אזלה לעולם לפי תנאי
זה לעולם״ ואם יש לו ג׳ משרתים או יתר תהיה המלה השלישית למלת היתיב באזלה לעולם כמו ונבקעו הזתים
מחציו וגו׳ ועוד תשרת הדרקה אם יש לה שני משרתים והיתה הנעימה על אות שני ממלה ראשונה או יתר לפי
תנאי זה תהיה אזלה״ ואם יש לה ג׳ או ארבעה משרתים השלישית למלת הדרקה אזלה לעולם כמו ואשר יבא את
רעהו ביער וגו׳ ועוד תשרת התביר אם יש לו ב׳ משרתים הראשון אזלה לעולם״ **תלשה** תשרת לד׳ טעמים
תשרת לטרס אם יש לו שנים או ג׳ או ד׳ משרתים המלה השלישית למלת הטרס תלשה לעולם ועוד תשרת
התביר אם יש לו ג׳ או ד׳ משרתים הרביעית לתביר תהיה תלשה לעולם ועוד תשרת היתיב אם יש לו שנים או ג׳
או ד׳ משרתים הרביעית ליתיב תהיה תלשה לעולם״ ועוד תשרת הדרקה אם יש לה משרתים רבים הרביעית לדרקה
תלשה לעולם״ **דרגה** תשרת לשני טעמים תשרת לתביר אם יש לו שני משרתים או ג׳ האמצעית דרגה
לעולם״ ועוד תשרת לתביר אם יש בין נעימת מלת המשרת ובין נעימתו שני מלכים או יתר תהיה דרגה לעולם כמו
שביארנו״ וכן יש לתביר שני משרתים ואחד מהם עמו על מלתו יהיה הראשון דרגה והוא אם תעירו ואם תעוררו
והבי׳״ **נמצא** לפי דרך זו משרת הפזר שופר מיושב לעולם״ ואם פזר גדול הוא משרתיו כולם שופרות מיושבין
חוץ מן הסמוך שהיא תלשה קטנה״ ומשרת התלשה שופר מיושב לעולם״ ומשרת הטרס שלשה שופר מיושב ותלשה
ואזלה״ ומשרת לגרמיה שנים שופר מיושב שלה ומארכה״ ומשרת הרביע שנים שופר מיושב ודרגה״ ומשרת
הדרקה ה׳ שופר מיושב ותלשה ושופר מורם ואזלה ומארכה ומשרת היתיב ה׳ שופר מיושב ותלשה ואזלה
ושופר הפוך ומארכה״ ומשרת הזקף שנים שופר מכרבל ושופר מורם ומשרת התביר ה׳ שופר מורם ותלשה ואזלה
ודרגה ומארכה״ ומשרת הטפחה מארכה בלבד או דרגה ושתי מארכות הצמותות״ ומשרת האתנחה שופר מורם
ונטויה״ ומשרת הסלוק מארכה בלבד ונטויה בה׳ מקומות כמו שביארנו״ ב׳ אדונינו שהפיק רצונינו אמן״

וזה הוא סידור הטעמים ברוב" טרק ואחריו רביע או לגרמיה

ואחר לגרמיה רביע' ואחר רביע יתיב' ואחר יתיב זקף
ואחר זקף תביר או טפחה ואחר טפחה אתנחה או סוף פיסוק
אחר [illegible] תלשה אחר תלשה טרס" זהו סידורן לפי הנעימה
לפי שיש מהן דרך גובה ומהן דרך רום ומהן דרך נצב
ואפשר שיתחלף סדר זה לפי מלות הפיסוק וגדלו וקטנו
[illegible] דרך ספור או יש בו אותיות קריאה או אותיות התמה
או אותיות הידיעה לפי ענינן יהיו תוצאותיו ולפי תוצאותיו
יהיו סימני טעמיו המשכילים יבינו" ודע שיש לבעלי
הדקדוק לכל טעם וטעם הנפה ביד יתר על הנעימה הגרוני
בפה כמו שאמרו עבורי חוטף [illegible] באצבע יחידו" סגולה
מכף בג' אצבעותיו לפנו" שופר מנענע בשתי אצבעות
הנפה קצרה" פזר בשתי אצבעותיו הנפה גדולה" קרני
פרה מניף בשתי אצבעות למעלה" תלשה הטפה באצבע
זקף קטן באצבע מלמעלה למטה" טרק תקע המלה
לאחוריה" תלשה מושכת המלה לאחוריה" ועל דרך זו
יש לכל הטעמים והמשרתים כמו שאמרו בענין אין קונין
בימין מפני שמראין בה טעמי תורה" והאל הגדול ברוב
גדלו יזכה אותנו להגות בתורתו ולדקדק בה כראוי
לידע צפונה וסודיה ועיקריה ויסודותיה ויגלה לעינינו
כל סתריה ויעדינו וילבינו לדעת כל שאפשר לדעת
וללמוד וללמד ולשמור ולעשות ולקיים את כל דבריה
באהבה ולעשות משפטיו חקיו ומצותיו אשר צוה את
אבותינו ויתן חלקינו בתורתו עם עושי רצונו ויבנה עירו
בחיינו ובימינו ויקבץ גליותינו וישפיע שלומינו ותרבה
דעתינו ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו
זה יי' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו" אשרי המחכה
ויגיע" זה הוא שראיתי לכתבו והכל בדרך קצרה"

אתחיל לכתוב טעמי הטעמים

בעזרת צור העולמים" זה הוא סדורן על פי הקבלה
אשר קבלו חכמים קדומים" אשר נקבו בשמות שהיו משתמשים
בשמושא דרום רקיעא מקובלים במסורות התעלומות וסודות
השמות". זה הוא הסדר המקובל" תלשא אזלא
גרש רביע שני גרשין יתיב זקף דרגא מאריך טרחא א
אתנחה זקף גדול שני טעמים דרגה עקף שופר הולך סגולה
נ"א שדי פזר גדול ירח בן יומו קרני פרה שלשלת ונכוהם ובכללם
סוף פיסוק" וביאורם על פי הקבלה זהו בעזרת השם ית'"
תלשא תורה' לבוש' אש" תורה' לבושה' אש" פי'
אש דת למו"ש הלא כה דברי כאש פי' תפארת
שהיא תורה שבכתב שיקרה רחמים' ולבושה להבות אש
והיא הגבורה" אזלא הוא השר הנאצל שהוא שואב
הטל ומשפיעו מאצילות לאצילות עד שמגיע

לאויר הקולטו והמגשימו ויורד לארץ והוא טל רחמים והתגא
שהוא הכתר אשר עליו שמו אזלטון והשבון אזלא טב' אזלא
סימן אור זרוע לצדיק אבן האבן האזל" גריש כדמיון
יחיד הולך נגדש ממקדשו שלמעלה ושלמטה
רובץ תחת עול משא והמשא אשר עליו קמץ המקטרג הוא
וכל גדודיו על כן ברביע נקודה אחת בלבד" טעם אחר
אזלא גריש רביע' גם המקטרג נקרא רביע והוא
הולך עדירי נגדש ומכודה מאצילות הכתרים העליונים והוא
רביעי נאצל אחר שלש כתות המשחיתות שנימוחו מן העולם
שהם קמטיאל בליאל עתיאל סמאל רביעי להם וממנו נאצלו
יב' כתות מחבלים אדומיים מקטרגים על יב' שבטי יה
עליונים ותחתונים כל שר ושר מהם רע רע" ואלה שמותם
השר הראשון פעירידון ונקרא כן על שם שהוא רביעי וגם
מלא רע" השר השני ארמירון גוונו כעין הדם המעורב
במים" השלישי צללדמירון גוונו כמראה הדם הצלול"
הרביעי שחרירון גוונו כולם שחורים" החמישי שלהבירון
גוונו כדמות שלהבת אש" הששי עפרירון גוונו דמות
העפר" השביעי עבירירון גוונו דמות העבים"
השמיני נחשתרון נ"א נחשירון גוונו כעין הנחשת" התשיעי
נחשירון גוונו כדמות נחשים הוא וכל מחנהו" העשירי
דגדגירון גוונו כדמות דגים גדולים והגוונים כדמות סימני
טמאים" הי"א בהמירון הוא וכל מחניהו גווניהם כדמות
בהמות איומות והוא שר מושל על אלף שרים חקים כהרים
וכל שר ושר מהם אלף מחנהו וזהו סוד בהמות בהררי
אלף" הי"ב נשימירון הוא וכל מחניהו צורת נשים
רעות ומזיקות מכל הכתות המזיקות ובעלי החכמה הזאת
הבקיאים בשמוש השמות אומרים על דרך קבלה ומעשה
ששמו גם כן חתולירון שפעמים הוא וכל מחניהו בראים
כדמות חתולים גדולים שחורות" עתה אחזור לבאר
מה שהתחלתי בו טעם תלשה. בדמות סמך עומד מעל
התפארת רמז לסמאל לקטרגו יען כי הוא חלש ונגרש
מאצילותו" אזלא גריש רביע זה למול זה
הולכים ומביטים פנים כנגד פנים עורכי מלחמות זה
לנגרש זה וזה לגרש לזה ממחיצתו וסוף סמאל להיות
רובץ כדמות חמור תחת משאו לפני כתר הרחמים
וכלמז זה בפיסו כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו"
שונאך זה סמאל אשר מחמתיו מהם צורות גמלים וצורות
קופים וחמורים רובץ תחת משאו פעמים הוא קרוב לנפול
ועדיין לא הגיע עת מפלתו ויש לו עוזרים בשמים מי
להקימו עד בו רצון רצון האדון ית' להכניעו על כן כרמז
בו עזב תעזוב" עזוב הקנאה תעזוב הנקמה עד אשר
יגיע החפץ ויתקיים מה שרמז שלמה ע"ה כי שבע יפול
צדיק וקם" שני גרישין הוא מה שאמרו שנים
פנים זה למול זה נגרש וזה לגרש והלזים יבקש

את כדרף" יתניב זקף דרגא תביר עוד יגיע זמן
ויראה שישוב מהשפלים שהם לאחור והכפוף יהיה זקוף
ומאמר המשורר ע״ה ע״י זקף כפופים והתחתון ישוב עליון
והמדרגה העליונה תשבר לשלטר שברים סמא״ל ושושבינין
ולילית תחת כפות ג׳ כתרים" כתר הרחמים והשושבינין יסוד
עולם וכתר המלכות עלמין דרגא בדמות ג׳ שברים" ועתה
ישר״אל למטה במדריגה השבר כענין ישר״אל הצועק מעלה ומטה
ועל כן צעק הנביא ע״ה בלשון הוי המון לאומים הוי האון עמים
רבים כמתרעם על שבר ישר״אל ועל ממשלת האויבים עליהם
וכן טעם תביר בדמות ו״ו ובדמות נקודה קטנה שהיא יוד
כאות ו׳ בעבור אורך הגלות ועל הצד הצורר המכביר
והמטריח עולו על העליונים בני ברית והם עתה בדמות טעם
יתניב לאחור ולא לפנים עד ישוב ה׳ מחרון אפו ויתקיים מה
שכתוב השפלה הגבה וזהו טעם דרגה תביר מאריך
טרחה עוד ישובו הנדחים לארץ חפץ ולארץ הצבי
מקדש כנגד מקדש ושם ינוחו יגיעי כוח מנוחה שלימה
השקט ובטח עד עולם וזהו אתנח זקף גדול שני
טעמים המאור הגדול שאינו מקיף
עוד אורו יהיה זקוף ויאיר וילדיח אורו הגדול
שבעתים כאור שבעת הימים כשיינק שפע אור האצילות
מימין ומשמאל הוא יונק וטועם שני טעמים טעם אצילות
החסד וטעם אצילות הגבורה" דרקה מקף
שופר הולך קבלה" נ״א שדי השר
הקי״ל זורך קול שופר גדול וקול השופר הולך וחזק
מאד ומהר מבשר קץ פדות בא העת הגיע היום לקבץ
סגולה וע׳ שדי יאמר ויתקיים הכתוב והיה ביום ההוא יתקע
בשופר גדול וגו׳ פזר גדול ירח בן יומו בקבוץ
הסגולה מעלה ומטה
יתפזרו חילי מרום המקטרגים עליהם חיל גדול
מסמא״ל השר הגדול המקטרג על הסגולה ואז יזעקו יבושו
ויחתו מגבורותם י״ב השרים וכל חיליהם ויתקבצו י״ב שבטי
יה והקבוץ שלם" וצורת פזר גדול כשני ווין למספר
י״ב מחנות סמא״ל ולמספר י״ב שבטי ישראל" ואז ירח בן
יומו שראשו כתם פ״ז פ״ז מעטרת יזרח אורו כהיום הראשון
אשר זרח והאיר אור אצילותו והיה אור הלבנה כאור
החמה ואם העטרה ירדה מטה עוד תעלה באצילותה
ואורה מעלה מעלה" קרני פרה קרני פרה סוררה
שנדמו לה ישר״אל כשגרם העון כמאמ׳ הנביא ע״ה
כי כפרה סוררה סרר ישר״אל כפרה סוררה הידועה שהיא לנית
ועל זה כיון לאמרו בלשון פרה נקבה" ואם הקרנים גבהו
מאד למעלה יתהפכו ויהיו כפופים עד מטה מטה ויתקיים
מאמר הנאמר ברוח הקדש וכל קרני רשעים אגדע
בכלל בזה המאמר ורמז על קרנות סמא״ל ושושבינו הלנית
המה וכל חיליהם ובכללם קרני רשעים שלמטה"
שלשלת בהתחבר שלשלת הכתרים להיות חבור
אחד ואצילות אחד אז תרוממנה קרנות

צדיק

צדיק יסוד עולם" עתה אסדרם על דרך אצילות –
השמות כאשר קבלנום מחכמים ומזקנים קדמונים
בעלי השמות רשומות מקובלים במעלות השמות ששמשו
בהם לאלה כדי להשיג נתיבות חכמה כשמושא דווס דקיעא"
תלשה זה הטעם גוזר על שם השר הנאצל מן
התפארת שהוא סוד אחד ושר אחד משתלי העדן
שלמעלה ומאציל כח אצילות לוחני מאותו העידן "עליון
בעדן שלמטה והסוד מטע ה׳ להתפאר והשם הנאצל
ממנו שמו שתילי״ש שתיל תפארת" אזלא שם זה
גוזר על שם השר שכח אצילותו מאצילות
הרחמים שהוא טל לוחני המתאצל מטחו והשר מאצילות
לאצילות ומכח לכח עד שמתפשט באויר הגשמי
וקולטו ומגשימו ויורד לארץ בדמות המן הלוחני
שהוא לחם אבירים והשר ההוא שמו אזלטליא"ל
גריש שר סמא״ל שמו גלמסי״א גרש לץ ויצא מדון
זהו סמא״ל שעתיד הש׳ לגרש אותו ממעלתו" רביע
יש לו שר אחד שמו סמקיא״ל ועליו נרמז סמא״ל
מפחדך בשרי" סמא״ל מקטרג לרביע עתיד לנפול
לרבץ כחמור לרבץ תחת משאו" סובל עול מאת רחמים"
שני גרישין המעסמא״ל נ״א למעסא״ל והכל כינה
אחת ריחמים מלחמה" עורך עם סמא״ל רומה שלסמא״ל
ישפיל ואז ועקותם רשעים וקצת מחכמי הקבלה ומסורה
לזקנים קדמונים כי שר אחד לסמא״ל ששמו מיוסד
על יסוד הדעה אשר תבוא אליהם והשר ההוא מכריז
סקחגגא״ל פירושו סמא״ל" סמא״ל חרדך" גבריא״ל גבריא״ל נ״א
ע״ם סקחי בגא״ל סמא״ל סמא״ל חרב ה׳ גבריא״ל גבריא״ל
והשם ית׳ הקשה את רוחו ואמץ את לבבו עד יקום
גוי אותו שני גרישין מקטרגין זה עם זה" יתניב
כביכול בעוד שישר״אל הולכים ודלים לאחור ולא לפנים
כן אצילות המעלות למעלה וזהו מה שכתוב במגלת
איכה השיב אחור ימינו" ונעים זמירות ישר״אל ברוח
הקדש התפלל על הימין הושיעה ימינך ועננו"
כי בישועתו תלויה ישועתנו וישובו השפלים ה׳
התחתונים הכפופים להיות זקופים ואצילות הימין
ישוב לשרתו כקדמות ואז יתיחדו ייחוד אמתי
וזיווג שלם ויתקיים מה שנ׳ ברוח הקדש חסד ואמת
נפגשו צדק ושלום נשקו" יתניב יחד תפארת
יסוד ברכה" זקף שני שרים ממונים נאצלו
בשתי נקודות זה אחד זה כדמיון שני נקודות
נזקף עתידין לבשר קץ הגאולה זקף זמן קץ
פדות לדרו״ס קנוי פיאות לקפיא״ל פלקיא״ל זה
מבשר זמן קץ פדות לדרו״ס קנוי פיאות וזה מבשר
פדות לזמן קרוב" דרגא תביר סמא״ל מוקף
בארבע מחנות בד׳ רוחות השמים" דרגא

ד׳ לוחות

ד' רוחות גוים אכבראים" פא דין רודפי גאוה תביר
שבר" דין רשעים גיהנם אומרים וי וי" תביר ועל ידי מי
על יד תבריא הממונה וי לשבור ולה כנגע גאים אויבים
תבריא תפארת ברכה לפואז יקוד אך הם רוממות מעלתו"
מאריך טרחא אתנח כבר בארתיהו "טעם אחר"
המכביד עלהטרח בעון יש' שהוא מאריך הגלות הוא שר
א' וכל מחנהו שר סמאל ארגע מאריך טרחא לשובני אריחות
טרח הגלות" אתנח אתן חן אתן חנינה "אחרי אשר
תהיה נחמה" זקף גדול הוא סוף קץ יגלה זמן קץ
פלאות גדול חשבון גדו"ג ולהוד דגדול הנה יגל יגלה
קץ פלאות" שני פועמים אצילות מן החסד ומן "גבורה"
זרקה מקף שופר הולך סגולה מבואר למעלה שהוא
דרקיא וכל פירושו ועוד אמרו חכמי הקבלה שהעמיקו בסוד
השמות כי יש ג"כ שם אחר והוא שמשל שם זה אזול מאלם
כ' מתוקף הגבורה" טעם סגולה שם אזול מג' כתרים מן
הרחמים ומן היסוד ומכתר המלכות נקרא שמו על שם
הסגולה סגליא ועוד אמרו כי יש לו שם אחר נרמז בו
שם השופר בשגדרא כ' שופר גדול זה רחמים שם גדור
מתוקף הרחמים" פזר בדול תורת שני זין כבר הוא
מבואר פא יב שבטי יה שלמעלה ושלמטה שנתפזרו
זה מזה עוד יפלא חסדיו גדול החסד לקבץ נדחים והשר
שמו פגהיא פתאום גדול חסד יבא "מיכאל שר החסד ועוני
לחשבון פגהי מיה ואחר "טעם אחר פאזי פזר גדול
שלום חסד יבוד "אמרתי עולם חסד יבנה" יקוד עולם "חסד
ירח בן יומו "פא זין צורת פז כבר פרשתיהו פ' שם
הזור מן ירח ירחיא שם בזור מכן ימו שם השר הוא
כבזמקיא כ' יום שנאצלתי בו בזוקה הנקודה מאצלגם הא
מתנב דל בן יומו ועוד אמרו חכמי הקבלה כי שמו יבוא
פ' ירח בן יומו והוא סוד הגן שלמעלה ומאציל ממה
שלמעלה כגן שלמטה ומן מספר יבוא גן" קרני פרה
כתוכם זה השר וחילו עם חיילין להלחם עם גבריא
ושרי ישרא' הממונים למעלה הזאת וכולן עתידין
לבוש קרני סמאל ונקרא על שמו שם השר של
קשפסא קרני סמאל פרה קורדה וחכמי הקבלה אמרו
ששמו קרנפוציא וכ' קרן הפוך" שלשלת שלם
כלשלאות שהן לבוש תפארת עתידין להביא את פיה
בשלשלאות שלברזל לפני התפארת ולפני המלכות
שהוא שם ישרא' ואז יכנע סמאל ממשלת אדום ירשע
מעלה ומטה בהתיחד הכתרים יחוד שלם ודבוק יחוד
נאחזים זה בזה בדמות שלשלת אצילות כרכי "יחת":
ואז יתקיים חזון הנביא עה ונתתי נקמתי באדום ישו"
ישון

ישרא' מקדש עליון ומקדש עיר הדים סביב לה ואתה רותה
בשמים חרבי" אלה הם השרים שהם לבוש התפארת עד בוא יום
הנקמה נקמיא חרבינא שנשלטו והקים נחש בריח" ונתתי
תהיה כשיבא משיח צדקינו המשל יבא נחש ויקח נקמתו
מנחש והוא בעון ישרא' נחש בריח "מלך אשור בהרמיס
יבא דג ימן שמו ויבלע הדג ששמו דגדגירון סוף פיסוהאן
כח האחרון מאצילות שני הכתרים והוא המלכות ואמרו
חכמי הקבלה כי מסורת בידם מאבותם הקדמונים מן
היום שגלו ישרא' מעל שלחן אביהם פסקי הנבואה ופסק
האצילות מזה השר עלכן נחלף שמו פסקיא וכשיפקוד
השם ית את עמו וישובו לשלחן המלך והמלכה אזתתעורר
הנבואה על הנביאים ואז יקרא שמו בתחלה ואז יקבל
אצילות שלמה מתחלת ז' הכתרים מאצילות לאצילות עד
סוף אצילות כתר המלכות" וזה התעוררות עם השר נרמז
בנבואת ישעיהו עה עורי עורי לבשי עז דרוע יי יג" עש
כתר מלכות דכתי ויתן עז למלכו" זרוע יי' מדת החסד
שהוא אחד מזרועות העולם שהוא תחלת הו' הכתרים ושם
השר על עוזיא על עוזיא והסימ' עורי עורי לבשי עז
זרועיי עד לעולם עוזיא" ועוד אמרו חכמי הקבלה
כי עוד יש לו שם שנישי על שם שהוא עתיד לעורר חזיונות
החוזים ונבואות הנביאים בביאת המלך המשיח ושמו מחזיא
פ' מעורר חזיונות נבואות הוא וכל מחניהו נקראים מחנה
שדים" ושם המשיח הואיל וזאת ראיתי במדרש מן
המדרשות כי חושיא שמו וקבלנו מחכמי הקבלה כי שר
המלכות שהוא מתחנן ומתפלל להחיש ביאת המשיח
וגאולת ישרא' שמו ג"כ חושיא" ועוד אמרו חכמי הקבלה
עוד יש לנו שם אחר יקרא בו לעתיד בשנה שיראה
המשיח וזה שמו אשר יקרא בו שדיא שנת דריר
שנת ישועה" שנה עולה מספרו חושיא שדיא שדי ט'
שם השכינה שדי הוא הנראה לאבות עה כדכתי וארא
אל אברהם וגו' והיא העתידה לשכון בהר ציון העתיד להקרא
בשמה מקדש עליון תשכון במקדש ירושלם וחשבון
שדי ט' עולה שמה ושם העיר מיום יי' שמה" אמרו
חזל אל תקרא יי' שמה אלא יי' שמה ועל שפע הבא מן
הברכה מאצילות מקדש מעט להיות סימן ברכה כשצל
פ' כי שם צוה יי' את הברכה חיים עד העולם כשציא
נקרא שמו על שם המעלות המשפיעים בו כח אצילותם
כאשר כל הכתרים משפיעים בכתר המלכות מרוב
חיבתם ואהבתם בה כתר שלום רל על ג' כתרים כתר
השלום וכתר צדק וכתר יסוד עולם לו שם צוה יי'
את הברכה חיים עד העולם" שופר מהופך קדמא
פי' השופר שהוא מהופך בעון ישרא'

בעוד שממשלת סמאל קיימת וכשישובו ישראל בתשובה ישוב השופר המהופך לאחור לשופר הולך לפנים"
ותשוב המלכה לקדמותה עם רעותיה שהם ז' כתרים והיא בכללם" על כן בקדמא צורת וו' לרקמות תובל למלך
בתולות אחריה רעותיה תובלנה בשמחות וגו' והו מה שאמר שלמה הע"ה ברוח הקדש שובי שובי השולמית שובי

ונחזה

שובי ונחזה בך כי היא כדמיון המראה שהכל מביטין ורואין בו את פניהם ומתיפין בו ואז יתקיים ל' תשמחי חוכתי
כי כי כלתי קמתי וגו' ועל כן נקרא השר קמץ כי קימיץ ואומרין ששאלו שואל חכם בשאלת חלום הזה יכשר או זה או
זה שניקודו כשמו קמץ וגו' קם ל' וזה מה שאמר דוד ע"ה ברוח הקדש עתה אקום יאמר יי' "ואמרו חכמי הקבלה
כי הודיעו לזה השואל החכם שאמר לו בעל החלום כי יש לו שם אחר והוא חלומיאל שר המלכות ובו זכר יוסף צחן

ביתיק

בתוקף החלומות שחלם בכח זה השר שהוא ממדתו על כן זכר לגדל המלכות וזה הסוד נרמז בפסוק והנה קמה
אלומתי ועל זה גדלה השנאה והקטטה בינו ובין אחיו והם לא ידעו כי מאת יי' היתה לו "קדמא" חשבונו קמה אלומתי
קדמה ספירה אחרונה קול דממה דקה" "תרצא מציאותיהו בסדר פזר גדול ופירושו כשנתפזרו ישראל בגלות
האויב פזור גדול ובטלו השמטות והיובלות כן נתמעטו למעלה בעונותינו מיום חרבה עירינו ושמם מקדשינו
ואם ישאל מתי יבוא עת לקיבוץ פזורים ולכנוס נדחים ולהתעורר תקיעות קול שופר הרחמים או עד מתי יהיה
זמן הכסא מתמעט ומתמוטט" התשובה היא מצד בתקול השמים עד שתרצה את שבתותיה וכתר קמץ
זקוף על ספירת המלכות שהיא אחרונה על כן באות תרצה צורת סמך ואצורה בצורת זיין וצורת סמך עליה
ז' ספירות שבע שבתות שבע שמטות" בה שמה שם העיר מיום יי' שמה' חרב שם העיר הגדולה יי' שמה עד מתי
תהיה חרבה שמה ועד מתי תקרא יי' שמה עד בוא הדין לפני הרצון שאין לו תחלה ויש בו כל כסאות למשפט
כסאות לבית דוד מלכינו אז המקטרג בעל דינינו יצא מן הדין ואז ברכה ושלום וכל זה נרמז בספר תהלות
כי שמה ישבו כסאות למשפט וג' שאלו שלום ירושלם שלמעלה שהיא מדת המלכות' יהי שלום בחילך שלמעלה
שלוה בארמנותיך שלמטה" והשר הוא חסר שלמעלה ומצפה מתי יתרצו העונות ויתחברו שבע הספירות
ותשובנה השמטים והיובלות לקדמותן כאשר בתחלה תרצא על שם ותירץ את שבתותיה ושמו מיוקר עש' הכתרים
תפארת' רחמים צדק יסוד כל' תפארת הרחמים הכלה והשושבין" ומצאנו כתוב בשם חכמי הקבלה בצורת האותיות
ויש להם מקורות גדולה בטעמים כי צורת תרצא בצורת זיין ארוך וצורת סמך סובב עליו עש' העתיד בזמן
שהאהבה תתעורר ותעיר הכתרים וכולם יחד ז' הכתרים יתעוררו עוררות חפץ אהבה ושלום אז יהיה האור
הגדול שבעתים כאור שבעת הימים" ובן השרים הממונים הנאצלים מהם יתעוררו לפעול פעולותיהם העומדות
בכח יראו מפני הרצון לתשלום פעולה שלימה ואלה שמות ה ז' השרים כאשר קבלום החכמים בשמות מעלות
השמות עוריא"ל עוררי"אל אוהבי"אל בעלי"אל חסני"אל דנדי"אל חפצי"אל' עורי"אל
כנגד מדת
החסד שהיא יום
דוממת עתידה להתעורר" עוררי"אל מדת הגבורה שהיא שין שורקת עתידה לעורר רחמים את החיים
ואת המתים דרומים לדומים על כן הרי"ש בפולה בשמו" אוהבי"אל כנגד מדת הרחמים שבכל
הכתרים מתיחדים בה וחושקים באהבתה ועליה נאמ' אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ"
בעלי"אל כנגד היסוד האמצעי בין החתן והכלה ועל החתן והשושבין סוד נרמז ט' בעליך עושיך יי' צ'
המבין יבין" חסני"אל כנגד הנצח שהוא כדמות ענף מן החסד" דנדי"אל כנגד ההוד
שהוא כדמות ענף ממדת הגבורה ספ'" חפצי"אל כנגד כתר המלכות הנקראת ארץ
חפץ כי לך יקרא חפצי בה" וחפץ יי' בידינו יצלח" אמן לעד ולנצח"

פירוש הטעמים על הנגלה"

תלשא הוא על שם ישראל שנתלשו ממקומם ומארצם
ומנחלתם" קדמא אזלא על שם שגלו עם הקדש בזמן
הלך אזל" שני גרישין
העם אשר היה קדום מכל האומות ועתה הלך בגולה תרגום
על שם שגירשום עונותיהם מהסתפח בנחלת יי'" רביע כלומ' אעפ' שישראל גולים ונדים ממקומם
הם רובצים עצמם תחת עול מצותיו של הקב"ה ומלכותו תרג' ריבץ רביע" מקף עש' ישראל
שלאחר שגלו מארצם הקיפו על הארץ כלו לראות באיזה מקום ישקוטו וינוחו ולא מצאו לנפשם
מכוח ומרגוע והוא מלשון הקיפוי עונותי ולא יכולתי לראות" פשטה על שם שנתפשטו ישראל בכל

ארץ

17

זקף קטן
זקף גדול

ארץ אדום וישמעאל ויושבים בינהם כגר בארץ נכריה" **שופר מהופך** עש ישראל שגלו בקול שופר מארצם שנ׳
ל חכך שופר" **שופר ישר** עש ישראל שבקול שופר עתידין ליגאל שנ׳ והיה ביום ההוא יתקע
בשופר גדול" **זקף קטן** כלומ׳ ששופר זה האמור בסמוך יזקוף ויריםׄ ליעקב אבינו ולזרעו
שנקרא קטן שנ׳ כי קטן הוא ותרג׳ וישא עינו וזקף עינוהי" **זקף גדול** כלומ׳ ואז יהיה
בקטן הנזקף גדול בגדולה ובמעלה גדולה" **דרגא תביר** ר״ל ישראל שהם עתה שפלים ונכדים
יושבים נכנעים תחת יד עשו הרשע היושב עכשיו במדרגה עליונה מתדגום ולא תעלה במעלות
ולא תפק בדרגין" **תביר** רומז שעתיד הקב״ה להוריד לעשו למדרגה התחתונה וישבריהו ויכניעהו כדׄ׳ יום
מה שנ׳ בנבואת עובדיה אם תגביה כנשר קנך ואם בין כוכבים שים משם אורידך נאם יי׳" וזה הפסוק נאמ׳ על אדום ושין
שבר תביר" **מאריך טרחא סוף פסוק** ר״ל הקב״ה מאריך טורח קהלת ישראל מפני שאינם מקיימים
שמים שלימה ואינם מיחדים השם ית׳ בכוונה ואינם מקיימין עול מלכות
מצות התורה" **אתנח** הוא רומז שאם ישובו ישראל לפני השם ית׳ בתשובה אז ינוחו בארצם בשלוה
ולא ילכו גולים בין אדום וישמעאל ויצאו מגלותם שנ׳ בשובה ונחת תושעון בהשקט ובבטחה
ובבטחה" **דרקה סגלה** כלומ׳ שזרק הקב״ה לישראל והפיצם בד׳ רוחות העולם והם שנקראו סגלה
שנ׳ והייתם לי סגלה מכל העמים" **תרצה** כלומ׳ שהם שרוים בין אויביהם ושונאיהם
הם מרוצים לפני השם ית׳ בבקשות ובתחנונים וזהו שאמ׳ הכתוב כי רוצה יי׳ בעמו **שלשלת**
רומז על מה שנבא יחזקאל הנביא ע״ה והבאתי את השלשית באש וצרפתים כצרוף וכו׳ וג׳"
ועל זה אמרה חנה יי׳ ממית ומחיה מול שאול ויעל" **מקף** פעם אחרת כשהיו ישראל הולכים במדבר אהבם
הקב״ה ושמרם והקיפם בענני כבוד כדי שלא תשלוט בהם שום אומה ולשון ועיר שהיו מוקפים בהודו ובזיו
כבודו שלהקב״ה שנ׳ ויי׳ סביב לעמו" וכשחטאו ופרצו גדר בא נחש ונשכם שנ׳ ופורץ גדר ישכנו נחש ולעתיד
חוזר הקב״ה ומקיפם כאשר בתחלה ויפדם ויושיבם על אדמתם שנ׳ ופדויי יי׳ ישובון ובאו ציון ברנה ושמחת
עולם על ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה" אמן כן יאמר רחום" שושׄ״ש תושׄלבׄע
וראיתי לכתוב החילופים שנחלקו בהם הסופרים בנקודות וזהו החילוף אשר נמצא בין שני המלמדים
אהרן בן משה בן אשר ומשה בן נפתלי ירחמם אל" וכשר להקדים מן המלות אשר התחלפו
בהם שתי אותות תתפעם במלה כמו יששכר ונולתה" דע כי היה בן אשר ינקוד ממלת יִשָּׂשכָר השין הראשון ויוציא
אותו בפין וישבית השין השני מן הנקוד ולא יוציא אותו בפה כמו יִשָּׂכָר וכלם על זה המנהג" ובן נפתלי יחליפהו
כי הוא ינקוד השנים ויוציאם בפיכין כמו יִשְׂשָׂכָר" וכל לשון אפילה היה בן אשר יפתח הכף על המשפטים שבימי
בימי השוא הנע ובן נפתלי לא היה פותח ממנה דבר" וכל לשון גרושה היה בן אשר יפתח הריש והוא שיהיה
תחת השין שלוש נקודות כמו מעט מעט אגרשנו לא אגרשנו מפניך ונולתם" ואם לא יהיה על השין ג׳ נקודות
לא יפתח הריש כמו ויגדלו בני האשה ויגרשו ותגרשוני מבית אבי ודומ׳ חוץ ממלה אחת כי הוא יפתח אותה
ולא יהיה תחת השין ג׳ נקודות והיא ויגרשיהו וילך" ובן נפתלי לא היה פותח ממנה דבר" וכל לשון בתים
אשר יהיה בשני טעמים היה בן נפתלי יחזקם בדגש יותר מזולתם כמו על הבתים ומבתיך כולם על זה
המנהג ובן אשר יחליפהו על זה חוץ משתי מלות והיא ובתים מלאים מלאים כל טוב את תבנית האולם ואת
בתיו כי זכר במקראה שי ארבע מלות במקרא מרבה הדגשין והן ובתים מלאים כל טוב ואת בתיו וישימיה
הל עולם וגבריא אך תלתיהון" וכל בישרא לישראל בישראל בישראל כירואה לירואה בירואת לירואת היה בן אשר
ינקוד היוד ולא יוציא אותו בפה כמו בשרא" וכל ויהי אשר תסמך עם בגד כפת והטעם מורבק עם ויהי היה
בן אשר יקראם ברפי על משפט אוי״ה כמו ויהי כשמע ודומ׳ ובן נפתלי יחליפהו בג׳ מלות ויהי כראותו אותה
ויקרע ויהי כראות המלך ויהי כשמעו כי הדימותי ויהי כהוציאם אותם ויהי כשמע כל המלכים ויהי כמלכו
וחוץ מאלו ינהיגם על משפט אוי״ה כמו ויהי כל הנופלים ויהי דוד ודומ׳" **נתחיל עתה** בחילוף וחיבור
שמיהם ואזכיר הסדרים שבכל חומש וחומש ומנין הפרשיות ואלו הן **סדר פרשיות התורה וסדריה**.
דע והבן כי המנהג הפשוט ברוב העולם שמשלימין את התורה
בשנה אחת מתחילין מאחר חג הסוכות בפרשת בראשית וחותמין בסוף חג הסכות בוזאת הברכה לפיכך היו

את התורה שלשה וכ׳ פרשיות כנגד שבתות השנה התמימה המעוברת כדי שיהיו קורין פרשה בכל שבת ושבת ובשנה
הפשוטה קורין במקצת שבתות שתי פרשיות כדי שישלימו את התו׳ בשנה הפשוטה" זהו מנהג רוב העולם" ויש מקומות
שמשלימין את התו׳ בג׳ שנים ומחלקין את התו׳ למאה וחמשים וארבע פרשיות והן הנקראים סדרים כדי שיקראו בכל שבת
סדר ונמצאו משלימין את התו׳ בסוף ג׳ שנים" והריני מבאר מנין הפרשיות שבכל חומש וחומש ומנין פסוקי הפרשיות
ונעשה לכל מנין פרשה ופרשה שם איש ידוע כמנין כנגד המנין שמור לכל אחד וא׳ ולא ישתבש בטעות הסופרים
ואבאר החלוף והחיבור שבין שני המנמרים"

ספר ראשון

והוא ספר הישר" דע כי זה הספר יתחלק י״ב פרשה
כלל חמשה וארבעים סדר והוא אלף וחמש מאות ואחד ושלשים פיקוק סימן אך לך" ונתחיל במנין
כל פרשה ופרשה ואשים לפסוקי כל פרשה שם איש שישמר מן המנין ולא תשגה בו"

פרשת בראשית

יש בה ד׳ סדרים" ריש הפרשה" ואלה תולדות השמים" והן האדם היה" וזה ספר תולדת" ומנין הפסוקים
מאה שש׳ וארבעים קמ״ו נגד המנין שם אמציה" ובה מן החילוף מלה אחת והיא ומפרי העץ אשר בתוך הגן חטף בתוך
הגן" ואלו המלות שנתחברו בהן ותיתו ארץ למינה" ולכל חית הארץ מפרי עץ הגן כאכל ממעשנו" אמחה את האדם
אשר בראתי"

אלה תולדת נח

יש בה ה׳ סדרים ריש הפרשה" ויזכר אלהים את נח" ויצא מן התבה" ויהיו בני נח
היוצאים" ויהי כל הארץ שפה" ומנין הפסוקי׳ מאה ג׳ וחמשים קנ״ג נגד המנין שם בצלאל" ובה
מן החילוף שתי מלות כתקו קריאת בן אשר על הימין וקריאת בן אחר כפתלי על השמאל והיא בן אשר יקרא בזה
ומחיתי את כל היקום בדקפה ובן נפתלי יקרא בזה את כל היקום אשר עשיתי על דרך שמאל׳ ובכל חית הארץ ובכל
חית הארץ אתכם" ואלו המלות אשר התחברו בהן את האלהים התהלך נח" את כל היקום ויגברו המים" ובכל דגי הים
ובכל חית הארץ"

פרשת לך לך

יש בה ד׳ סדרים ריש הפרשה ויהי בימי אמרפל׳ ואחר הדברים" ושרי
אשת אברם" ומנין הפסו׳ מאה ששה ועשרים קכ״ו נגד המנין שם מכנדבי ובה מן החילוף את
כל הארץ אשר" והתחברו בה׳ וישלחו אותו ואת אברם" ויאהל עד סדם" ויחשבה לו"

פרשת וירא

יש בה ה׳ סדרים" וה׳ פקד את שרה׳ ריש הפרשה" ויבאו שני המלאכים סדמה" ויסע משם אברם" וה׳ פקד והאלהים נסה
את אברהם" וה׳ פס׳ מן הסדר האחרון והוא סדר ויגד לאברהם" ומנין הפס׳ מאה ששה וארבעים קמ״ו נגד המנין שם
יחזקיהו" ובה מן החילוף ד׳ מלות ונשאתי לכל המקום" כי חפרתי את הבאר׳ אלהים יראה לו השה ולא חשכת את בנך
את יחידך" ואין בזו הפרשה מלה שישגה בה אדם כמו זולתה לא ותאמר לא כי צחקת" הי״ו מקצת המלמדים
יקרא אותה ברגע לא ואין כשר"

ויהיו חיי שרה

יש בה ד׳ סדרים תחסר ה׳ פסוקים אשר הם בפרשת וירא סדר
ויגד לאברהם הוא סדר ראשון מזו הפרשה עד ואברהם זקן" הסדר השני ואברהם זקן בא
בא ביום אל העין" הד׳ ויוסף אברהם" ומנין הפס׳ מאה וחמשה קה׳ נגד המנין שם יהוידע" ובה מן החילוף מלה
אחת גר ותושב" ושתי מלות התחברו בהם לעת ערב לעת צאת השאבת"

ואלה תולדת יצחק

יש בה ג׳ סדרים ריש הפרשה ויהי כי זקן יצחק" ויתן לך האלהים מנין הפס׳ מאה
וששה קו׳ כנגד המנין יהללאל" ואלו שנתחלפו בהן ויתרצצו הבנים ולמה זה בכרה כי עתה הרחיב ה׳ לנו שופר
ותשלחוני מאתכם עלי קללתך בני וירח את ריח בגדיו ראה ריח בני ועל חרבך תחיה ואת אחיך תעבד
ואלו התחברו בהן ורבקה אמרה אל יעקב ואהרגה את יעקב אחי"

ויצא יעקב

יש בה ד׳ סדרים ריש הפרשה וירא
ה׳ כי שנואה לאה" ויזכר אלהים את רחל׳ ויאמר לו אל יעקב" ומנין הפס׳ מאה שמונה וארבעים קמ״ח כנגד
המנין חלקי" ויש בה חילוף ויבא יעקב מן השדה ובהעטיף הצאן גנבתי יום וגנבתי לילה" והתחברו וכל שה חום"

וישלח יעקב

יש בה ג׳ סדרים ריש הפרשה" ויבא יעקב שלם" וירא אלהים אל יעקב ומנין הפסו׳ מאה ד׳ וחמשים
קנ״ד כנגד המנין קליטה ואלו שנתחלפו בהן ויאמר אם יבא עשו אל המחנה והיה המחנה ויאמ׳ לא ישלחן
ויאהב את הנער וטפיהם ולזרעך אחריך אתן את הארץ בן בשמת אהליבמה" והמלות אשר התחברו בהן כי על כן ראיתי כל יוצאי שער עירו בלא נעה"

וישב יעקב

יש בה ד׳ סדרים ריש הפרשה" ויהי בעת ההיא
וירד יהודה" ויוסף הורד" ויהי אחר הדברים האלה חטאו" ומנין הפס׳ מאה ושנים עשר קי״ב נגד המנין
בקי" ושתי מלות התחלפו בהן להשתחות לך ארצה יפת תואר ויפה מראה" ואלו המלות שנתחברו בהן ויתנכלו אתו
כתאיש כשני כי לא יהיה הזרע ליצחק בנו ראה את כל מאומה בידו"

ויהי מקץ

יש בה ד׳ סדרים ריש הפרשה
ויאמר פרעה אל עבדיו" ויאמר אלהים יוסף ביום השלישי ואל שדי יתן לכם רחמים ומנין הפס׳ מאה ו׳ וארבעים

קמו

18

קמ״ו נגד המנין יחזקיהו ויש בה חילוף ויקרא פרעה שם יוסף וליוסף ילד שני בנים בהתחבר אליו ויבן
יוסף הביתה וישתחוו לו ושתי מלות התחברו בהן ויפתח יוסף את כל אשר בהם״ **פרשת ויגש** יש בה ג׳
סדרים תחסר ד׳ סדרים ריש הפרש׳ ואת יהודה שלח ומנין הפס׳ מאה ושש קו״ו נגד המנין יהללו
ובה חילוף היש לכם אב או אח״ ויפל על צוארי בנימן אחיו ובני אשר ימנה וישוה בדלוג ובאריך ובני דן חשים״
ובני יוסף אשר לו במצרים ואלו המלות שנתחברו בהן כי שנים ילדה לי אשתי בנימן אחיו כל הנפש לבית
יעקב ויגלם בלא געיה״ **ויחי יעקב** יש בה ג׳ סדרים וד׳ פסוק תשלום הפרש׳ הראשנה ואלו הן ויהי אחר הדברים
האלה ויקרא יעקב לבנו״ בנימן זאב יטרף ומנין הפס׳ ה׳ ושמנים פ״ה נגד המנין ימלה ובה חילוף שתי מלות גם הוא יהיה
לעם דבש או רפי יהודה אתה יודוך אחיך נשלם ספר הישר״ **נתחיל בספר הברית** דע כי הספר יתחלק
וא׳ פרשה תהיה וג׳ ושלשים סדר ומנין הפס׳ אלף ת״ר
פרשת ואלה שמות
יש בה ד׳ סדרי׳ ריש הפרש׳ וילך איש מבית״ ומשה רעה״ וילך משה וישב״ ומנין הפס׳ מאה וד׳ ועשרים קכ״ד נגד
המנין מעדי ויש בה מן החילוף מלה אחת והיש לך כעלוף״ והתחברו בשתי מלות ויבאו הרעים ויגרשום בלא געיה ואדני
להעילן״ **וארא** יש בה ג׳ סדרי׳ ריש הפרש׳ וידבר אלהים פרעה השכם בבקר ומנין הפס׳ מאה אחד ועשרים קכ״א נגד המנין ישועו יש קנ״א
פה חמש הם המדברים ויחזק לב פרעה וחבי בלא געיה״ ובחרד משפטך ויחדלו הקולות והתחברו
כל אשר יצאה מן השערה״ **כי אני הכבדתי** יש בה ג׳ סדרי׳ חצי ריש הפרש׳ ועוד נגע אחד ויהי בחצי הלילה
קדש לי ומנין הפס׳ מאה וששה קו״ו נגד המנין יהללו ויש בה מן החילוף מלה אחת דברו אל כל עדת״
והתחברו לא כן לכו נא הגברים ואין קורין אותה באזלא כי אם במקף״ **ויהי בשלח** יש בה ג׳ סדרי׳ וחצי תשלום
הסדר המוקדם ואלו הן מה תצעק אלי הנני ממטיר לכם עד אנה מאנתם ומנין הפס׳ ק׳ וששה עשר
קי״ו נגד המנין קנאה ויש בה מן החילוף שתי מלות נחית בחסדך עם זו גאלת דגש או רפי שמעתי את תלונות והתחברו
אז ישיר משה זה אלי ואנוהו בקר כחלתך כל המחלה הנני עמד לפניך שם על הצור״ **וישמע יתרו** יש בה שני
סדרי׳ ריש הפרש׳ ואתם תהיו לי ממלכת ומנין הפס׳ שנים ושבעים ע״ב נגד המנין אוני ואין בה חלוף והתחברו
בלו סקול יסקל או ירה יירה דגש וזה מנהג שפת הקדש לא יהיה לך אלהים אחרים געיה על יוד שניה״ **ואלה המשפטים**
יש בה ג׳ סדרי׳ ריש הפרש׳ אם כסף תלוה את עמי הנה אנכי שלח ומנין הפס׳ מאה ושמונה עשר קי״ח
נגד המנין עזיאל ובה מן החילוף שתי מלות ויגש בך אמתך ויחזו את האלהים והתחברו בלו כי תעשה לשורך כן
תעשה לכרמך אשה מצא תמצא בידו״ **ויקחו לי תרומה** יש בה ג׳ סדרי׳ ריש הפרש׳ ואת המשכן תעשה ועשית
פרכת ומנין הפסו׳ ו׳ ותשעים צ״ו נגד המנין פלו״ ואין בה חילוף והתחברו בלו ונתת על השלחן ולירכתי המשכן
ימה״ **ואתה תצוה** יש בה שני סדרי׳ ועשרה פסו׳ מן הסדר הבא ואלו הן ריש הפרש׳ וזה הדבר ועשית מזבח ומנין
הפסו׳ מאה ואחד ק״א נגד המנין כיפש ושלש מלות התחלפו בהן והם יקחו את הזהב ואת התכלת ופעמני
זהב ובהעלות אהרן והתחברו בלו ואת שמות ולקחת את כל החלב ואם יותר״ **כי תשא** יש בה ד׳ סדרי׳ ריש הפרשה
תשלום סדר ראשון שהוא ועשית מזבח והוה יקראתי ויפן וירד משה כתב לך וט׳ פסו׳ מן הסדר הבא והוא ויאמר
יי׳ אל משה כתב לך ומנין הפסו׳ ק׳ ותשעה ועשרים קל״ט נגד המנין חננאל ובה חילוף וקנמן בשם את המעשה יי׳ ושתי מלות
התחברו בהן ויתנצלו בני ישראל כי לא תשתחוה לאל אחר״ **ויקהל** יש בה ב׳ סדרי׳ אחר רטו פסו׳ תשלום סדר ויאמר יי׳
אל משה כתב לך ויאמר ראו קרא יי׳ בשם ויעש בצלאל את הארון ומנין הפסו׳ ק׳ ושנים ועשרים קכ״ב נגד המנין קבוצה
ובה חילוף ויקרא משה אל בצלאל ושתי מלות התחברו בהן ויביאו מטוה את התכלת ויעש את כל כלי המנורה״ **אלה**
פקודי יש בה ב׳ סדרי׳ ריש הפרש׳ ויביאו את המשכן ומנין הפסו׳ שנים ותשעים צ״ב נגד המנין עזיה
ובה חלוף ומן התכלת והארגמן וירכסו את החשן מטבעתיו ואת מכסה הבד שש משזר ונתחברו בלו ואת האבנט
והיתה להם משחתם בלא געיה״ נשלם ספר הברית״ **נתחיל בתורת כהנים** דע כי הספר יתחלק עשרה
פרשיות תהיה ה׳ ועשרים סדר ומנין הפסו׳ תתנ״ט״
פרשת ויקרא יש בה ב׳ סדרים
וחצי ריש הפרש׳ נפש כי תחטא וחצי סדר ונפש כי תחטא ושמעה ומנין הפסו׳ ק׳ ואחד עשר קי״א נגד
המנין דעוה ויש בה מן החילוף מלה אחת מכל אשר ישבע עליו והתחברו וכפר עליו הכהן על חטאתו״ **צו**
יש בה שני סדרי׳ וחצי סדר המוקדם צו קרבן אהרן ובניו וחצי סדר הבא והוא סדר קח את אהרן ומנין הפסו׳ צ׳
ותשעים צ״ז נגד המנין עבדיהו ואין בה חילוף והתחברו ויקח את כל החלב ואת כל החלב״ **ויהי ביום השמיני**
יש בה שני סדרי׳ וחצי סדר המוקדם דקח את אהרן וידבר יין ושכר וידבר זאת החיה ומנין
הפסו׳ אחד ותשעים צ״א נגד המנין מיכיהו והתחלפו אל תשקצו״ **אשה כי תזריע** יש בה שני סדרי׳ ריש הפרשה

ואיש כי יהיה בו נגע" ומנין הפסו' ג' וששים קס"ג נגד המנין בנה" ובה מן החילוף והנה אין מראיהו או מן השתי" והתחברו והנה
אין בה שער לבן" בשתי בלא פתח השוא" זאת תהיה יש בה ג' סדר' וט' פסו' ריש הפרש' וכי תבואו אל ארץ כנען דבר דאיש כי
יהיה זב וט' פסו' מן סדר ואשה כי יזוב דוב דמה" ומנין הפסו' תשעים ט' נגד המנין יעדו ובה מן החילוף מלה אחת
כל המשכב אשר ישכב עליו" אחרי מות" יש בה ג' סדרים תחסר ט' פסו' תשלום סדר ואשה כי יזוב' איש איש מבית ישראל
אשר ישחט" כמעשה ארץ ומנין הפסו' שמונים פ' נגד המנין עדו ובה חילוף ובמעשה" קדושים יש בה ב' סדרי'
ריש הפרש' וכי תבואו אל הארץ ונטעתם ומנין הפסו' ד' וששים ס"ד נגד המנין כודו ויש בה חילוף אחד עדת בת אבין
או בת אמו" והתחברו לא תעשק" אמר יש בה ג' סדרי' וחצי ריש הפרש' דבר דאיש כי יקריב קרבנו" וידבר דוקנתהם
וחצי הסדר הבא מן ויקחו אליך שמן ומנין הפסו' ק' וארבעה ועשרים קכ"ד נגד המנין מעדי" ובה חילוף אחד והקרבתם
אשר תקריב וחצי מקף שבתכם' את מועדי יי' בכקבו שם יומת מאריך והתחברו ונקבה יין מאריך ממושבותיכם
תביאו לחם תנופה שתים" בהר סיני יש בה שני סדרים. וחצי הסדר המוקדם" וכי תמכרו ממכר וכי ימוך אחיך ומטה
ידו" ומנין הפסו' ב' וחמשים נ"ב נגד המנין חטיל ויש מן החילוף שתי מלות ולבה מתוך את כספך לא תתן לו
ונתחברו בלו תעבדו שופר בכל ארצכם ואם מעט נשאר בשנים" אם בחקתי יש בה שני סדרים ריש הפרש' וידבר דאיש
כי יפלא ומנין הפסו' ח' ושבעים ע"ח נגד המנין עזא ואין בה חילוף והתחברו ואם מך הוא ממך ובן ערכך
היה בשקל הקדש" ב' נשלם ספר תכ
נתחיל בחומש הפקודים דע כי הספר יתחלק עשרה פרשיות תהיה שנירה
ול' סדר ומנין הפסו' אלף רפ"ח במדבר סיני יש בה ג' ו' פסו' ריש הפרש' איש איש על דגלו
ואלה תולדת אהרן ומשה" והד' פסו' מן סדר א' תפקדיתו ומנין הפסו' קנ"ט נגד המנין חלקיהו מלה א' וכלה אהרן ובניו לכסת
והתחברו אשר על המשכן ועל המזבח אשר ושרתו עליו לעזר בן אהרן" נשא יש בה ה' סדרי' תחסר ד' פסו' תשלום
סדר ד' תפקידתו" דבר דאיש כי יפלא" דבר דבה תברכו" ביום השביעי ומנין הפסו' קע"ו נגד המנין עמוס ואין בה חילוף
והתחברו בלו שכן בגעיה וכם והשביע הכהן המרים המאררים' והשקה את המים ובאו בה המים המאררים והשאר בלא
געיה" בהעלתך יש בה ד' סדרי' ריש הפרש' עשה לך שתי חצוצרות' אספה לי שבעים היד יי' תקצר' ומנין הפסו'
קל"ו נגד המנין מהללאל" ובה חילוף כן עשו להם בני ישראל והאריך העגן על המשכן כי אם אל ארצי אספה
לי שבעים איש אם יהיה נביאכם יי' במראה אליו אתודע" והתחברו בלו ותיצבו שם עמך אם את כל דגי הים"
שלח לך יש בה ג' סדרי' ריש הפרש' עד אנה ינאצוני וידבר דנסכים ומנין הפסו' קי"ט נגד המנין פלטי ויש בה חילוף
הבמחנים ומכל מנחתי את תלונת בני ישראל כי העמלקי והכנעני שם ועשו כל העדה ונתחברו בלו עלות הל
בנגב ואל כל עדת בני ישראל" ויקח קרח יש בה ב' סדרי' ריש הפרש' וידבר דקח מאתם ומני הפסו' ק"ה נגד המנין
דניאל ובה חילוף זה יהיה לך מקדש ונתחברו בלו אמר אל אלעזר בן אהרן לך ולזרעך אתך ויתן את הקטרת" אדמה
יש בה שני סדרי' ריש הפרש' וישלח משה מלאכים ומנין הפסו' פ"ז נגד המנין עזי" ובה חילוף ולא נתן סיחון וכל אשר
יגע בו הטמא" וישמע הכנעני ונתחברו במלה א' לסבב את ארץ אדום רפי" וירא בלק יש בה ג' סדרי' ריש הפרש'
מי מנה עפר יעקב" וישב ישראל בשטים ומנין הפסו' ק"ד נגד המנין מכוח" ובה מן החילוף אשר על הנהר ולישראל מה
פעל אל כי אם יהיה לבער יזל מים מדליו" פינחס יש בה ד' סדרי' וידבר לאלה תחלק הארץ" וידבר דיפקד
יי' וביום הבכורים ומנין הפסו' קס"ח נגד המנין כמלחים ואין בה מן החילוף אלא והיתה לבני ישראל כי בן אשר
בגעיה ובן נפתלי בלא געיה" ראשי המטות יש בה ד' סדרים ריש הפרש' וידבר דנקם" ויאמר דשא את ראש
ומקנה רב' ומנין הפסו' קי"ב נגד המנין עיבל" ויש בה מן החילוף מלה אחת את השבי ואת המלקוח" והתחברו
את הנחשת את הברזל" עד תום כל הדור העשה הרע ואם בן נפתלי כי ראה מהזורא רבא פתח" אלה מסעי
יש בה ג' סדרי' ריש הפרש' וידבר דזאת הארץ" וידבר דוהקריתם לכם ערים" ומנין הפסו' קל"ב נגד המנין
בלק ובה מן החילוף מלה א' אשר תתנחלו אותה" והתחברו בזו ממחרת הפסח" נשלם חומש הפקודים:
נתחיל במשנה תורה" דע כי הספר יתחלק בעשרה פרשיות ול' סדר ומנין הפסו' תתנ"ה" אלה הדברים
יש בה ג' סדר' ריש הפרש' ויאמר דרב לכם סב' ויאמר דראה החלתי
ומנין הפסו' ק"ה נגד המנין מלכיה ואין בה חילוף והתחברו בזו ויכתו אתכם בשעיר" ואתחנן יש בה ד' סדרים
ריש הפרש' כי תוליד' אז יבדיל' שמע ישראל ומנין הפסו' קי"ט נגד המנין פלטי ובה מן החילוף ה' מלות
אם יספים אנחנו ובלכתך בדרך פן יחרה אף יי' ובשל גוים רבים מפניך ונתחברו בלו את עבדך ודכרת כי עבד
היית מקף את הדברים והיה כי יביאך" והיה עקב יש בה ג' סדרים ושלישית סדר ריש הפרש' שמע ישראל

אתה

אתה עובר בעת ההיא ושלישית קדך כי הארץ אשר אתה בא שמה ומנין הפיסו ק״א נגד המנין דעו׳ ויש בה מן החילוף
ותעב תתעבנו לדעת את אשר בלבבך כמטר השמים תשתה מים ובלכתך בדרך והתחברו מ״ו עם גדול ורם בני ענקים
ויכתב על הלחות ארץ נחלי מים במאריך והיא במקף ראה אנכי ישבה ה׳ סדרי תחסר שלישית סדר שבפרשת והיה
עקב כי ירחיב יי׳ אלהיך כי יקום בקרבך בעם אתה כי יהיה בך אביון ומנין הפיסו קכ״ו נגד המנין
פלאיה ובה חילוף שתי מלות פתח תפתח את ידך וזבחת פסח במקום אשר יבחר והתחברו ובכל אשר תשאלך
נפשך קרבה שנת השבע שפטים ישבה ד׳ סדרים ריש הפרש׳ אשימה עלי מלך כי הגוים האלה כי תקרב
אל עיר ומנין הפיסו ע״ג נגד המנין עבריאו ובה מן החילוף ב׳ מלות והם על פי התורה אשר יורוך ועל
המשפט למען יאריך ימים על ממלכתו והתחברו נביא מקרבך כי תצא יש בה ה׳ סדרי ריש הפרש׳ כי
יקרא קן צפור כי תצא מחנה כי תדר נדר כי תקצר קצירך ומנין הפיסו ק״י נגד המנין עע׳ ובה מן החילוף
שתי מלות והיה לפנות ערב אשר ינצל אליך ושני המלות התחברו בהן ואם בשדה את העבט החוצה והיה
כי תבוא יש בה שני סדרים ריש הפרש׳ והיה אם שמוע תשמע ומנין הפיסו קכ״ב נגד המנין מכבני ואין בה
חילוף והתחברו בכל ארצך אשר נתן אתם נצבים יש בה ג׳ סדרים ריש הפרש׳ כי המצוה הזאת הן קרבו
ומנין הפיסו ע׳ נגד המנין אדניה ויש בה מן החילוף מלה א׳ והיא ל׳ הארץ אשר נשבעתי אשר הדיחך
יי׳ אלהיך שמה כי אביאנו אל האדמה כולן נתחברו בהן שהן בלא געיה האזינו יש בה סדר אחד ומנין הפסוקי׳
נ״ב נגד המנין כלב ובה מן החילוף שתי מלות הוא עשך ויכוננך נתחלפו אם געיה תחת הה או תחת הפף ומצאהו
וזאת הברכה יש בה סדר אחד ומנין הפיסו מ״א נגד המנין גחון ואין בה חילוף והתחברו על שתי מלות
והם רבבות אפרים את שמיו יערפו טל שופרש

סדר תיבות אשר במקרא הצוכות כסדר הקצובות על דרכים הרבה נצבות

מתחלפות בהרבה אותות וכתבים פעם מהם חקוקים ונקרא באות אחר ומהם דברים שוים בלשון ומחולפין
בכתב כמות אחי העברים נקרא עליו אחי העברים נקרה עלינו אותו יקרה כי שבעת ימים ימלא עד ימלא שחוקפי
הלוא אם תיטיב שאת הלה היא ברבת בני עמון ופה ישית בגאון גלך ופה אשלך לכם גורל כי היא כסותה לבדה וידם
ענבים סותה אחרי לבפן עירה ויקברוהו בדמה ובעירו וניצה כן שמעי בן הילן ויהי יחת הראש ויצא השני יתרא
הישרא׳ יתרה עשה הנמצא והידוע בכל המקרא כי אף יעמוד במקום ה׳ והי׳ יעמוד במקום אף כי כן בזן המקרא כולו
ומהם אשר פתרונו מתחלף מחבירו ומהם אשר לא יתחלף כמות ופה ופה ודיזה ודיזה ואין אחד מהן סותר את
חבירו כי היא זו דרך המקרא כי אף ישית במקום ה׳ והי׳ במקום וו כמו עולה עולי על זו הדרך כל המקרא כולו ולא
לאדם שיתמה בזה ועוד כתובים ולא נקראים ונקראים ולא כתובים וכולן ברוח הקדש מפי עירו אמונה לא
חלפו ולא שינו ולא הימירו ולא נמצא אחד סותר את דברי חבירו לא כדברי זה כן דברי זה בתורת משה איש
האלהים אבי הנביאים כמו היוצא הוצא וכן נבואות ישעיה ושאר כל הנביאים על זו הדרך נמצא זה למד מזה כי
הדברים המיוחדים היצא הוצא העפלים הטחורים לבג לבג הכיר יכיר דביונים חריונים שיניהם מימי רגליהם
נלמד שני ענינים ושתי דרכים שתי תיבות שמות טחרים עפלים למדנו מהם כי יש לזה האבר שני שמות וכן
לחורי יונים דביונים וכן לשניהם מימי רגליהם אם אמ׳ טחורים אמת דיבר ואם אמ׳ עפלים אמת דיבר וכן לבג
לבג לבג לשון אוכל והיא מלה חזיר מפתבג המלך ולבג היא לשון אמלה וכלא ואכלת את שלל איבך נמצאו
שניהם שוין ואין אחד סותר דברי חבירו ולא משקר בו וכן האסורים האסירים הכלוא הכליא שלמות שלמית ישוב
ישיב הוא כמותו ויש לנו דבר אחד בשני עתים ובשני זמנים דבר הנביא ובשני מקומות פעם אחד דיבר
והוכיח בעפלים ופעם דיבר והוכיח בטחורים וצוה לכתוב אחד מן החוץ ואחד מבפנים וכי מה יש בין לבג
לבג לא הכל שוה וכן ועותך תדביני וענותך תרביני זכור את יום השבת שמור את יום השבת ועל שלשים
על שלשים וכל תמונה כל תמונה ותאזרני חיל ותזרני חיל תתבר תתבר מגדול מגדיל וכל אחד ואחד לא יצא
מענינו לא זה נסתר ולא זה נסתר וכל כת וקרי אשר במקרא תמצא על זה הדרך חוץ מאחת שלא אומר מקצת
הפותרים והיא מדד רוח הקנים בקנה המדה חמש אמות קנים היא מאות וזה הפותר שגה ולא ידע ולא טוב אמ׳
ולא הוא כאשר חושב כי יש במקרא כמות זה ארבעים ושש תיבות כתובים מוקדם ומאוחר כמות גולן גלון
ויקהלו ויקלהו האלה האהל יחבר יבחר בערבות בעברות והמישני את שני העמודים והימשני והדיוקה
ותהדנה תנדנה תליתנה תלינה הרץ שחוט שוחט וכן כולם וזה כמותן מאות אמות ואם הקדים למד על ווו

כמות הולן גדלן לא חילוף לא הכתב וכן שהרן" וחליצה לנביא שיטעה או ישגה ויאמ' במקום מאות אמות כי
פתיב חמש מאות קנים וכן פנת צפון וכן פנת מזרח ואיך יהיה פנת קדים חמש מאות זה לא יעמוד בדיעה ודין
זה לא יאמ' הנביא רצוונו שיכתוב מוקדם ומאוחר במלות ויקהלו במקום ויקלהו בערבות בעברות והענין אחד בלא
שגגה ובלא חילוף והמשפטים יבינו"

כבר בארנו קרי ולא כתיב

ולת ולא קרי' ועתה נבאר
פירושן בעזרת שדי" ולא אבו בנימן
חיקרם הכת' בנ' כי עשו תבלן ונבלה
ושמה בישרא' וראוי להם לגרוע ייחוסם מבנימן הצדיק ולהרחיקם מתולדתו ומכללו ולא כינם בנ' בנימן כי לא אבו
לשמוע בקול אחיהם" ובשאר מקומות שקראם בני בנימן נתן להם תקוה ודרך תשובה אם יחדלו ממעשיהם ויעשו תשובה
יקראו עם אביהם בני בנימן" בלכתו להציב ידו בנהר ' פת' בספר שמואל עילתו שהזכירו הכת' בשני מקומות בשמואל
ובדה' ואמרו הכת' בשני מקום ובשני עתים פעם ראשון אמ' להשיב ידו בנהר ופעם שני אמ' להציב ידו בנהר פרת
ולא עזק הכת' כפעם ראשון להודיע שהוא נהר פרת או נחל מצרים כתב תולה לו פרת קרי" כאשר ישלח ' נדבר חיקרו
הכת' איש בפעם כי בן אדם מחוסר מאלהים וכהא ותחסרהו מעט מאלהים ולא דברו קיים כדברי אלהים לכך חיקרו הכת'
מהפעם איש ותלה לו הכתוב מבחוץ תם דבר מעשיו ועשה כשש תהיה עצתו כדברי אלהים' כי על ' בן המלך
חיקרו בן לפירוש מעשיו כי ביקש להמית אביו וכפר בעיקר ובא בזדון על פלגשי אביו ואמ' יואב כי על בן המלך
מת" כי על אמת בן המלך מת תלה לו בן מבחוץ כי באמת הומת בן המלך וכהא כן בנות צלפחד דוברים כן הנו"
ואדרמלך ושראצר ' הכוהו בחרב כתב מבפנים ושראצר בנו נקרא מבחוץ ולא נקרא ואדרמלך ושראצר
הכוהו לא נודע מי הכהו אם בנו או אחרים ותלה לו מבחוץ בנו להודיע לכל באי עולם נקמת אלהים בו ולקיים
עליו הנני מקים עליך רעה מביתך" קנאת יי' ' תעשה זאת פת' הוסיף צבאות ותלה לו מבחוץ כי נקמה
גדולה יעשה יי' בו כבראשונה ואחר על ידי צבאות מלאכיו וכהא ויצא מלאך יי' ויך במחנה אשור מאה שמונים וה'
אלף לכן תלהו מבחוץ "להודיע כי שתי נקמות נקם בו אלהים" הנה ימים ' נאם פת' עילתו כי הנה ימים נאם יי'
דבר סתום הוא והיה לנו לומ' כי זאת הבשורה לעתים רחוקות ולימים רבים כאשר נקרא באים מבחוץ קירב הקץ
וקירב הבשורה בקריאת ימים מציווי הנביא הרחמן ימהר הקץ אמן" על יהי ' פליטה פת' בפנים עלתו כי בבל
היא בית המלוכה ובית הממלכות וכהא הלא דא היא בבל רבתא די אנה בניתה לבית מלכו ובה שקעה מלכות
ישראל ובטלה מלכותם ובישר ירמיהו לשארית ישראל בנקמת אלהים אשר ינקום ממנו בעולם הזה ולעתיד לבוא וכתב
לא יהי פליטה בעולם הזה והוסיף מבחוץ לא יהיה לה לעתיד לבא" כל אשר תאמר ' אעשה פת' יצא מזה כי צותה נעמי
את רות שני פעמים בראשונה אמרה לרות כל אשר תאמרי אעשה ובצואה שניה אמרה כל אשר תאמר אלי אעשה
לכך הוא תלוי מבחוץ" כי אמר ' על תבאי פת' מלמד כי רות הגידה לנעמי חמותה הדבר שני פעמ' בראשונה לא
אמרה אלי ובשניה אמרה אלי לכך נתלה מבחוץ"

וזה פירוש כתיב ולא קרי

כי אם אמנון פת' לפי
שבראשונה אמ' יונדב בן שמעה כי אמנון לבדו מת שלא נודע לו הדבר
על אמיתו כי אמנון לבדו מת ובשחישב בלבו אמ' אל ישם אדוני המלך אל לבו דבר לאמר כל בני המלך מתו כי אם
אמנון לבדו מת לפי שהוא היה ראש הדבר על אמתו נחיקרו הכת' תיבה לפי כיעור מעשיו ומיתה משונה לכך אם
כת' ולא קרי" יסלח נא יי' לעבדך חיקרו הכת' תיבה כי נעמן דיבר דברים שלא כהוגן לכן לא השיבו אלישע הנביא
על דבריו כאשר אמ' בבוא אדוני בית רמון להשתחוות שמה חיקרו הכת' כי לפי חסרון דעתו ודבריו לכך כת' ולא קרי"
כי אם במקום אשר יהיה שם אדוני המלך אם למות אם לחיים שם יהיה עבדך והיה בלב דוד הצדיק כי נכרי
הוא וחיקרו המקרא אם וכהא שוב ושב עם המלך כי נכרי אתה וגם גולה אתה למקומך לכך כת' אם ולא קרי"
חי יי' את אשר עשה לנו את הנפש הזאת כת' חיקרו הכת' את לפי שנשבע פעם ראשון ושקר וכהא וגם במלך נבוכדנצר
מרד אשר השביעו באלהים ועוד הוכיח יחזקאל אם לא אלתי אשר הפר וכו' ועוד אמ' ירמיהו ואם חי יי' יאמרו אכן לשקר
ישבעו לכך חיקרו הכת' ותיסר שבועתו שיהיה זה תיבה כתובה ולא נקראת" על ידרך ידרך הדורך פת' זה ילמד
על שתי נקמות ועל שתי פורעניות אשר ינקום יי' לעמו ממלכות כשדים ונכתב שני פעמ' ידרך הראשון נקמת
העולם הזה במהרה וכהא הנני רב את ריבך ונקמתי את נקמתך" ידרך השני כת' ולא קרי כי הוא צפון ותלוי לעתיד
לבוא" עשיתי ככל אשר צויתני פת' תלמד מזה כי אומ' כאשר צויתני יש בו תקוה וחיסה וחמלה מעט מהרבה
ואין הוא דבר כליה ויש בו תקוה ותוחלת לתשובה וכאשר עשה המלאך לבוש הבדים גודל רוע מעשיהם וכהא עון
בית ישראל גדול במאוד מאוד עשה בהם כליה ואמ' והשיב דבר עשיתי ככל אשר צויתני כי ככל לשון כליה הוא

ואין

והרג שם פליטה וכהא זקן בחור ובתולה טף ונשים תהרגו למשחית" ופחת נגב חמש חמש מאות ארבעת אלפים
כת תלמוד מזה כו חמש מאות הוסיף בשדה דמיזה כו אמ' הכת' ושה מדותיה יכתן חק וקו ומדה לבית השני למגרשין
לתולדותיו למוצאיו ומובאיו ותלה בענו עוד בתשובה וכהא אתה בן אדם הגד את בית ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם
ואומ' ואם נכלמו מכל אשר עשו כלה הכבוד הצפון להם הוא ויש ליי' לתת הרבה מזה ויכול להוסיף חמש
על חמש ושף על שף וכהא יום לבנות גדריך יום ההוא ירחק חק ואומ' יום ההיא ועדיך יבא לכך נכתב חמש חמש
פעמים אמן" ועתה כי אמנם כי אם גאל אנכי כת עלתו כי ידע בעצ כי שם גאל קרוב ממנו לכך אמ' כי אם גאל אנכי
אם על ספק אולי יבא טוב אולא יגאל ולא יהיה בטוח שהוא יגאל כי הוא אומ' ואם לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי לכך
אם גאל כתיב' כי גואל אנכי נקרא"

פירוש סדר הספרים עד החרבן

נתחיל בחומשי התורה"

ספר ראשון והוא ספר הישרים"

משנברא העולם עד שמת יוסף הצדיק אלפים ושלש מאות ותשע שנים"

ספר שני והוא ספר הברית

משמת יוסף הצדיק עד השנה השנית לצאת בני ישראל עד שהוקם המשכן מלך נמצא משנברא העולם עד שהוקם המשכן
בתתלט והסימן בתמלת גאולים" **ספר שלישי** והוא ספר תורת כהנים משהוקם המשכן באחד לחדש השני עד החדש השני יהיה
חדש ימים זבת באחד לחדש השני בשנה השנית" **ספר רביעי** והוא חומש הפקודים מאחד לחדש השני בשנה
השנית עד מ' שנה בעשתי עשר חדש באחד לחדש ל' ושמונה שנה וט' חדשים סימ' בתחפ ליצוק"
ספר חמישי והוא משנה תו' מת אהרן והיה משה אחרן ז' חדשים וז' ימים וביום השביעי מת החסיד ונקרא זה
הספר ספר משה דכת' זכרו תורת משה עבדי' מעשתי עשר חדש באחד לחדש עד והעם עלו מן הירדן
בעשור לחדש הראשון הרי ע' יום יצא מהן ל' יום שבכו בהן וג' ימים היכינו להם צידה שנ' כי בעוד שלשת ימים הרי לג
נשתייר לז' מן השבעים הרי זה מת משה החסיד בז' ימים מחדש שנים עשר דוח יי' תניחנו' ומת אהרן הכהן
בחמ' אב שכך כת' ויעל אהרן וגו' אל הר ההר וג' בחדש החמישי באחד לחדש זכרונם לטובה ולברכה הישרים החסידים
אשריך בן עמרם שעל ידיך ניתנה תו' לישראל אשריך שזכית וזכית את הרבים וזכות הרבים תלויה בך שנ' צדקת יי'
עשה ומשפטיו עם ישראל"

ספר יהושע הנביא

הוא ספר ראשון משעברו ישראל את הירדן בימי יהושע
החסיד עד שמת יהושע כה שנה ואם לא תדע מאין מנה מנין השופטים עד בשבת
ישראל בחשבון ובבנותיה ובערעור ובבנותיה ובכל הערים אשר על ידי ארנן שלש מאות שנה ואתה תדע"
ואומ' בימיו בנה חיאל בית האלי את יריחו באבירם בכורו יסדה ובשגוב צעירו הציב דלתיה כדבר יי' אשר דבר
ביד יהושע בן נון זו הנבואה"

ספר השפטים

משתנאל בן קנז עד שמת שמשון בן מנוח הדע' ובימיו
היה הכהן בשילה אחר פינחס בן אלעזר הכהן שכך כת' ואחיה בן אחיטוב אחי איכבוד בן פינחס בן עלי כהן יי'
בשילה כח עלי יום שמת עלי חרבה שילו כדכת' ויטש משכן שילו אהל שכן באדם ואומ' כהניו בחרב נפלו
ויך צריו אחור וכל ענין שבספר תלים וכהא ועלי בן תשעים שנה ושמונה שנה ושם שני בני עלי חפני ופנחס
כהנים ליי'" נתמנה שופט והיו בניו כהנים במקומו שהוא זקן לא יוכל לראות והוא כיהן מ' שנה ימית' ומן
עתניאל עד שעמד עלי שופט שלש מאות וכד' שנה"

ספר שמואל

משנתמנה עלי שופט בשילו עד
שמת דוד מלך ישראל קג שנה מ' לעלי וי"א שנה לשמואל ושתים לשאול ומ' לדוד המלך"

ספר מלכים

משמלך שלמה בן דוד עד שחרב הבית הראשון ארבע מאות וי"א שנה וששה חדשים
ועשרה ימים אמת אמונה צדק ונכון ברוך וישר" שימושש יהושע כ"ד שנה" המזבח והארון עשה בגלגל
יד' שנה שבע שכיבשו ושבע שחלקו" בשילו שלש מאות וסט שנה" בנוב יב שנה" בקרית ארבע כ' שנה
יא לשמואל הנביא ושתים לשאול וז' שנים לדוד המלך" בשנה השמינית העלה דוד מקרית יערים כי נטה
לו אהל" המזבח עשה במשכן בגבעון מ"ד שנה" הארון בציון עשה ל"ג שנה עד שהעלה אתו שלמה לבית
העולמים שנ' והמלך שלמה וכל ישראל הנועדים עליו וגו' ויביאו הכהנים את ארון ברית יי' אל מקומו המזבח
ואהל מועד הביא אתו שכך כת' ויעלו את הארון ואת אהל מועד ואת כל כלי הקדש אשר באהל מועד"

ספר ישעיהו

מעזיהו יותם אחז יחזקיהו עד שנה למנשה קו"ד שנה ולא נתנבא שנים הרבה אישעיהו
בן אמוץ והושע בן בארי"

ספר ירמיהו

מן שלש עשרה שנה ליאשיהו בן אמון מלך יהודה עד שחרב
הבית הראשון מ"א שנה וששה חדשים ועשרה ימים והוא אומ' אחר חרבן הבית בשנת כ"ב לנבוכדנצר
בשנת יט לנבוכדנצר חרב הבית בשנת כג והגלה צדקיהו לבבל וכהא ויהי בשלשים ושבע שנה לגלות
יהויכין מלך יהודה והיא השנה שמת בה שחוק עצמות נבוכדנצר הרשע" ומן יג שנה ליאשיהו עד שמית
נבוכדנצר מ"ז שנה"

ספר יחזקאל

מן בחמשה לחדש היא השנה החמושית ליויכין מלך יהודה עד

בעשרים ושבע לגלותינו" ספר הושע בן בארי י״ב נביאים שלש מאות ובכל שנה מן עזיהו המלך ועד השנה
שבא אלכסנדרוס מקדון עד כאן הנביאים נתנבאו בבית שני בימי דריוש וארתחשסתא ובטלה הנבואה" ספר ד״ה
משנברא העולם עד שעמד כורש מלך פרס שלשת אלפים ושלש מאות ותמ״א שנה" ספר עזרא מן שנת
אחת לכורש מלך פרס עד בשנת שלשים ושתים לארתחשסתא מלך פרס כ״א שנה ולקץ ימים נשאלתי מן
המלך שתי שנים" אלו הנביאים שנתנבאו על ישראל "במדבר התנבאו משה אהרן ומרים" ואלדד ומידד
ושבעים זקנים "בימי השופטים יהושע בן נון ודבורה וברק בן אבינעם" בימי שאול אלקנה ושמואל הרואה "בימי
דוד נתן ואסף וידותון והימן וגד" בימי שלמה אחייה השילוני ועדו החוזה "בימי רחבעם שמעיה איש האלהים
ויעידו הרואה" בימי אביה חנני הרואה" בימי אסא עזריה בן עודד ואלעזר בן דודיהו" בימי יהושפט יהוא בן חנני
ומיכיהו בן ימלה ויחזיאל בן זכריהו "בימי יהורם אליהו ואלישע ועבדיהו" בימי יואש זכריהו בן יהוידע ויונה בן אמתי"
בימי עזריה הושע בן בארי וישעיה בן אמוץ ועמוס "בימי יותם מיכה המורשתי "בימי יחזקיהו יואל בן פתואל"
בימי מנשה נחום האלקושי וחבקוק "בימי יאשיהו ירמיהו וצפניה וחלדה הנביאה" בימי יהויקים אוריהו בן שמעיהו
בימי צדקיהו יחזקאל בן בוזי" ואלו הנביאים שנתנבאו בבבל מירידתן מירושלם חגי זכריה ומלאכי ודניאל כל נביאי
ישראל מן משה רבנו ראש הנביאים ואבי הסופרים עד מלאכי ק״נ מכאן ואילך ולחתום חזון רוח יי׳ תנחם אלהים
יחיש הקץ" **משה איש האלהים** כתב חמשה חומשי תורה וספר איוב" יהושע כתב ספרו "שמואל כתב
וספר שפטים ורות" ישעיהו כתב ספרו ומשלי ושיר השירים וקהלת" ירמיהו כתב ספרו
וספר מלכים וקינות" דוד ועשרה נביאים חיברו תלים" חגי זכריה ומלאכי כתב ספר יחזקאל ותרי עשר וספר דניאל
ומגלת אסתר" עזרא הסופר כתב ספרו וספר ד״ה" ברוך בוחר בישראל ומנחילם תורה תמימה שלימה מאוסרה
ערוכה בכל ושמורה דרשו מעל ספר יי׳ וקראו אחת מהנה לא נעדרה" **כבר אמרנו** שאין אנו צריכין
לכתוב סימן ריש ברגע ורפי שאינו ידוע אלינו והוא לבני ארץ ישראל לבדם אעפ״כ ראיתי לכתבו"
וזהו סימנו כאשר יסמך ריש לשש אותיות ויהיה תחת האות הסמוך לה שוא ינא ריש ברפי כמות עזרני עזרה
בעזרת בודד כי ישרים דרכי דרכמונים עטרות מטרות ישראל המשרה ולמעשרות עשרה מצרים נעזרו יתרא
התרועה סימנם זד״ טס עת מלפניו לב מאחוריו ובלבד שיהיה שוא שש אלו ששה אותיות מלפניה ויש שנים מאחריה
לב למר כמו עזרני לב כגון כמות קרנ" אלו שמונה אותיות ששה מלפני הריש ושנים מאחורין זד״ טס עת מלפניו
לב מאחרין ובלבד שיהיה שוא תחת הריש כמו מזרעו למלך האות הסמוך לריש כמו שביארנו "ואם לא יהיה שוא
תנא ברגע ואם היה שוא תחת הריש כמו מזרעו למלך דרכי כל טרפי צמחה סרעפותיו עד צרפת תרקע" וכן
ינא אותיות לב לפני הריש וינא הריש בשוא ויהיה רפי כמות לרצנכם ונראה ודומ׳ שושרש

אלין פתחין באתנחה דכל קריה" ספר בראשית

ותאכל ותלא האשה" לחדש ובחדש ולבנה ותהי ראשית' הפתח ויצא השטן"
אלהים" ותהר ויבא אל הקר" ויאמר ויברכהו" ויגמל ויגדל הילד" המאכלת וישלח אברהם" וילך ויעקב נתן
זקנתי ויאמר הנה נא" בת ואחד ילדה" הארבע ויבא יעקב" בטח ויהי ביום השלישי "נדר אנכי האל בית אל" לחמש
וישם אותה יוסף" ספר ואלה שמות" דברת ויאמר משהם" ויבאש ולא שמעו" אליעזר ושם האחד"
ספר ויקרא מחבת וכל מנחת' וחרבה וכל מנחה בלולה" החל ולהבדיל בין הן בנשך את כספך" ארבע
וכל שרץ העוף" ספר במדבר סיני יאמר ובנחה לבם ולמה יי׳ מביא הקד כי דבר יי׳ בזה' לחדש ובחדש
הראשון ויאמר וישא משלו אל כנעני עבר ועים מיד טתם בת ואם אין לו אחיו ואם אין לו" ספר אלה הדברים
שברת ואכתוב" ואצונו ויאמר יי׳ אל משה' ואדברה האזינו השמים"

ואלין סוף פיסוק בראשית

החשך וירא אלהים את האור" ויאכל ותלא האשה' ומש ובני אדם לאומר ויאמרו איש
אל רעהו ברחת ויאמר הגר הפך ועל דבר זקנתי ויאמר יי׳ אל אברהם ומתי הנה נא העיר וילך ותקם רבקה עדר
ויתן ביד עבדיו וקנה ויהיו בני ליפז ואברהם ויאמר יוסף ורחם מאל אביך ויעזרך" ואלה שמות בחיל ויפן כה
וכה התבן והנגשים אתם" ההולכים ויושב את משר בקש וכרב גאונך לתבן ויפן העם נשך אם כסף תלוה
ולהשן אמני שהם לכהן את בגדי השרד וינפש בינו ובין ליצחק ויהי מאחרת אחם ויאמר אני אעביר שברת
ויאמר יי׳ אל משה" ויקרא הערב ואם ראה הפך" ומדבר סיני אין בו אלה הדברים בפה
ועברתם את הירדן" לאחינו ונזעק אל יי׳ הצלצל כל עצך"

תושלבע שושרש

אלין אותיות גדולות שבמקרא אֿף דאדם שת תחלת דברי הימים ויא אֿף דאשריך בֿ בראשית" גֿ והתגלח דֿ אחד דשמע ישרא" הֿ הלייי תגמלו" וֿ כל הולך על גחון לֿ לכרוניכם משנה אחר" ויא לדרו תורת משה עבדי" חֿ חור כרפס" טֿ יקר מעלי שבטו" יוד יגדל נא כח י" כֿ וכנה אשר נטעה ימינך" לֿ וישליכם אל ארץ אחרת" מֿ משלי שלמה" נֿ ויקרב משה את משפטן" סֿ סוף דבר הכל נשמע" עֿ שמע ישרא" פֿ בשפרפרא יקום בנגהה פתגמא" צֿ צופיו עורים" קֿ ודרור קן לה" ויא כי יקרא קן" רֿ כי לא תשתחוה לאל אחר" שֿ שיר השירים שין דשיר" תֿ ותכתב אסתר המלכה תו קדמאה" אלו אותיות גדולות כללהין שבמקרא שמנו חכמים והסכימו כל הסופרים והמחברים וקבלה היא בידם איש מפי איש" אֿף דויקרא ודיש תורת כהנים" בֿ לעלוקה שתי

ואלין אותיות קטנות שבמקרא

בנות הב הב כי קדמאה" גֿ לא בשרי דמה ובוש עפר" דֿ אדם עשוק בדם נפש דל דאדם" הֿ אלה תולדות השמים והארץ בהבראם וֿ כי בנפשו דבר אדוניהו" חֿ בנפשו" זֿ דניתנא" חֿ חף אנכי ולא עון לי" טֿ טבעו בארץ שעריה" יוד צור ילדך תשי יוד דתשי" כֿ לספר לשרה ולבכתה" לֿ לוא איש כל עוברי דרך" מֿ כי אני מרתה" נֿ נטע ארן וגשם יגדל נון דארן ואית דאמרי תלת נונין זעירין במקרא דברי כדגן כמתלהמים" וכדגן מפריד אוף נטע ארן" צֿ צ בסופה ובסערה דרכו צ דבסופה" עֿ לעות אדם בריבו" פֿ בשפרפרא פ קדמאה" צֿ חולות ירושלים קדי בת" ר דיערי אורגים בית הלחמי" שֿ דפרמשתא תֿ דפרשנדתא" אלין אותיות קטנות שבמקרא" ואלין אותיות תלויות יהונתן בן גרשם בן מנשה" יכרסמנה חזיר מיער" בענר רשעים" וימנע מרשעים אורם" והן דֿ אותיות" תורת ייי תמימה משיבת נפש" צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת"

מנין האותיות

דהו מספר כל האותיות שבמקרא שהוא ארבעה ועשרים כל אות ואות לבדו מאלף ועד תיו" ממה שמצאו כתוב בספרי המקודות שמנה אותם בדקדוק יפה רבי סעדיה גאון ז"ל בן יוסף ראש הישיבה ל"ת ועשה למספר כל אות ואות סימנים בבתים חרוזים ובהם פסוקי רמוזים ובהמספר כל אות ואות בנושים וחזר ופירש מספר כל אות ואות הנרמזים ובאר הפיקו אשר הם בחרוזים גנוזים" א אהל מנין בנייני ששם עלו זקני הקהל עש קרבנו ולזבח תודה באו בע" פירוש מנין כל אֿף שבמקרא מב אֿף שלש מאות ושתים סימ מב אֿף שעג והסימן להם כל הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש מאות וששים ולזבח השלמים בקר שנים אילים חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה" בֿ בני לו חברים עמדו חברים בנימן ושבנים דברים פחת השני גבורים" פירוש מנין כל בית שבמקרא לח אֿף ומאתים ושמונה עשר סי להם לח אֿף ריח וסימ הפיקו פקודיהם למטה בנימן חמשה ושלשים אֿף וארבע מאות" בני פחת מואב לבני ישוע יואב אלפים שמונה מאות ושמונה עשר" גֿ גבורים כעוצם טוהר בן להם דוהר כל פקודי היצהר מלבד הראשון דוהר" פירוש מנין כל גימל שבמקרא כט אֿף וחמש מאות ושבעה ושלשים סימן להם כט אֿף תקלז וסי הפיק כל פקודי הלוים אשר פקד משה ואהרן שנים ועשרים אֿף מלבד עבדיהם ואמהותיהם אלה שבעת אלפים שלש מאות שלשים ושבעה ולהם משוררים ומשוררות מאתים" דֿ דוהר גבורים יחדו דהדו כשר נשריונות חגרו קרח ובנו דגלו ועובד אדום ואחיהם דהדו דהרו לבוא בשלום תשועתם לעולם ומן הדע בבשן והלום סנזה ישוב עמו הלום" פירוש מנין כל דלת שבמקרא לב אֿף וחמש מאות ושלשים סי להם לב אֿף תקל וסי הפיק ומן הדני עורכי מלחמה עשרים ושמנה אֿף ושש מאות" בני סנזה שלשת אלפים שש מאות ושלשים" ועבד אדום ואחיהם ששים ושמונה" הֿ הלום כל זויות נקבצו בגועי דלזות" ראובן לטרוף חריות עילם ואשור ומלטות" פירוש מנין כל הי שבמקרא מז אֿף ושבע מאות וארבעה וחמשים סי להם מז אֿף תשנד וסימ הפיק פקודיהם למטה ראובן ששה וארבעים אֿף וחמש מאות בני עילם אֿף ומאתים חמשים וארבעה" וֿ ומצבות יעזור דפחת יהודה לתשחת עזבד שני ובן זוחת" פירוש מנין כל וו שבמקרא עו אֿף ותשע מאות שנים ועשרים סי עו אֿף תתקכב וסי הפיק פקודיהם למטה יהודה ארבעה ושבעים אֿף ושש מאות" בני עזגד אלפים שלש מאות עשרים ושנים" זֿ זוחת כגפן בקוק פרי סדינו זקוק ובני אפרים בחבקוק בבוי השני חקוק" פירוש מנין כל זין שבמקרא לב אֿף שמונה מאות ששים ושבעה" סי לב אֿף תתסז וסי הפיק ומן בני אפרים עשרים

אף ושמונה מאות גבורי חיל אנשי שמות לבית אבותם" בני בגוי אלפים ששים ושבעה" ח חקוק
בתבואות גרש תבוקת מלוטי דרש שמעון שניך שורש משחור לעבד טרש" פירוש מכין כל חית שבמקרא
כג אף וארבע מאות שבעה וארבעים" סי' להן כג אף תמ"ז וסי' הפס' כל משפחות השמעוני לפקדיהם שנים
ועשרים אף ומאתים" בני פשחור אף ומאתים ארבעים ושבעה" ט טרש ימלאו אסמין במישותינו
בתחומין חיים לממך נעמיו ואמר להרבות ימין" פירוש מנין כל טית שבמקרא אחד עשר אף שנים וחמשים
סי' להם יא אף נב וסי' הפס' ועשרת אלפים חיים שבו בני יהודה" בני אמר אף חמשים ושנים"
ימין שמחה וששון תולליהם כקמקון כבחם תאלון חקון חרים ראש הראשון כמקון" פירוש מכין כל יוד שבמקרא
סו אף וארבע מאות ועשרים סי' להם תכ וסי' הפס' כבוחם נתנו לאוצר המלאכה זהב דרכמונים שש רבאות
ואף וכסף מונים חמשת אלפים וכתנות כהנים מאה" בני חרים שלש מאות ועשרים" כ כמכון לא דעוכה
רבנו עדרים בתוכה וכל הבקר לעלה למלכה כרמי גם לאי מכמוך" פירוש מנין כל כף כפוף שבמקרא
לז אף ומאתים שבעים ושנים" סי' להם לז אף רעב וסי' הפס' ובקר ששה ושלשים ומכסם ליי' שנים ושבעים כרמי
של לכני האף לך שלמה ומאתים לנטרים את פריו" ך כמוך אין זה הם יחרדון" צורת כל אמללון
חיים במתים ידלון סוקיהם כטה ללון" פירוש מנין כל כף פשוטה שבמקרא עשרת אלפים ותשע מאות אחד
ושמונים סי' להן י' אף תתקפא וסי' הפס' ועשרת אלפים שבו בני יהודה" סוקיהם שבע מאות שלשים וששה פרדיהם
מאתים ארבעים וחמשה" ל לבון מלון אדרא בבקר יאיר מגדרת אפרים דור אתרח חרים שני להכיר
מטורח" פירוש מנין כל למד שבמקרא מא אף וחמש מאות ושבעה עשר סי' להן מא אף תקיז וסי' הפס' פקדיהם
למטה אפרים ארבעים אף וחמש מאות" בני חרים אף שבעה עשר" מ מטורח נשאו בין פאותם
חתמו מדותם גר כצבאים בנחותם לנחותם גמלים לבוא משכנותם" פירוש מנין כל מים פתוחה שבמקרא
נב אף ושמונה מאות וחמשה סי' להם נב אף תתה וסי' הפס' פקודיהם למטה גד חמשה וארבעים אף ושש
מאות וחמשים" גמלים ארבע מאות שלשים וחמשה חמורים ששת אלפים שבע מאות ועשרים" ם סתומה
משכבותם כמו דשאו צופיהם עוד גאו המתים במנחם בקנאו לבית ישוע נבאו" פירוש מנין כל מים סתומה
שבמקרא כד' תשע מאות שלשה ושבעים סי' להן כד אף תתקעג וסי' הפס' ויהי המתים במגפה ארבעה ועשרים
אף הכהנים בני ידעיה לבית ישוע תשע מאות שבעים ושלשה" נ נבאו לברכות נחשבון צמחיה
על זרבון מנשה ישה עזבון לכך בלחמו נבון" פירוש מנין כל נון כפוף שבמקרא לב אף ותשע מאות שבעים
ושבעה סי' להן לב אף תתקעז וסי' הפס' פקודיהם למטה מנשה שנים ושלשים אף ומאתים ויהי כל ימי למך
שבע ושבעים שנה ושבע מאות שנה" ן נבון חמאותיו כמו יסוד פירותיו ויהיו על פי דברותיו
השוערים חנו סביבותיו" פירוש מנין כל נון פשוט שבמקרא שמונת אלפים ושבע מאות ותשעה עשר סי' להן
ח אף תשיט וסי' הפס' ויהיו פקודיהם שמונת אלפים וחמש מאות ושמונים" דעיג מן על פי יי' פקד אותם ביד
משה איש איש על עבודתו" בני השוערים בני שלום בני אטר בני טלמון בני עקוב בני חטופא בני שובי
הכל מאה שלשים ותשעה" ס סביבותיו יבואו גדודים במרכבת פרדים כהיצותו את כבדים ומקצת
לפניו עומדים" פירוש מנין כל סמך שבמקרא יג אף וחמש מאות ושמונים סי' להן יג אף תקף וסי' הפסוק
ומקצת ראשי האבות נתנו למלאכה התרשתא נתן לאוצר זהב דרכמונים אף מזרקות חמשים כתנות כהנים
שלשים וחמש מאות" בהיצתו את ארם נהרים ואת ארם צובה וישב יואב ויך את אדום בגי מלח שנים עשר אף"
ע עומדים במחלקותיהם קיני עדותיהם בארך ובהב להם אברהם לזכרון פיהם" פירוש מנין כל
עין שבמקרא כ אף ומאה וחמשה ושבעים סי' להן כ אף קעה וסי' הפס' ויבותר בארך לעמת עשרת
אלפים קדימה ועשרת אלפים קמה" ואלה שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים"
פ פיהם בפרוף פצו נערוף סביב נפשטה ונטרוף ברשון ידיעתי פרוף" פירוש מנין כל פא כפוף
שבמקרא כ אף ושבע מאות וחמשים סי' להן כ אף תשנ וסי' הפס' ויהיו פקודיהם למשפחותם אלפים שבע
מאות וחמשים" סביב שמונה עשר אף ושם העיר מיום יי' שמה" ף פרוף אדיגנו צדק ענה
הגיבנו כאל בצל כהגנו ירדבו יגבו" פירוש מנין כל פא פשוט שבמקרא אף ותשע מאות וחמשה ושבעים
סי' אף תתקעה וסי' הפס' ואת האף ושבע המאות וחמשה ושבעים ומבני יששכר יודעי בינה לעתים

22

שנים

לדעת מה יעשה ישרא׳ ראשיהם מאתים״ **צ** צבנו יצנוף ויצוץ צרים כרנץ וכמשלא נקנץ
ויקץ ציץ׳ פירוש מנין כל צדי כפוף שבמקרא י״ז אלף ותשע מאות וחמשים סימ׳ להן י״ז אלף תתק״ן
וסימ׳ הפיסו ונפש אדם עשה עשרת אלף״ ויהיו כל ימי נח תשע מאות שנה וחמשים שנה״

ץ ציץ דבוקיו פץ עבר בנרתוקיו׳ תוצאות חקיו שפטיה נטהקן פירוש מנין
כל צדי פשוט שבמקרא ארבעת אלפים ושמונה מאות ושבעים סי׳ להן
ד׳ אלף תתע״ב וסי׳ הפיסו ואלה תוצאות העיר מפאת צפון חמש מאות
וארבעת אלפים מדה׳ בני שפטיה שלש מאות שבעים ושנים״

ק קו רונן כשרף״ צבי עדיו בשרף ומן בני אפרים
יגר הדף פדעוש כמו רודף״ פירוש מנין כל קוף
שבמקרא כ״ב אלף ותשע מאות שנים ושבעים
סי׳ להן כ״ב תתקע״ב וסי׳ הפיסו ומן בני
אפרים עשרים אלף ושמונה מאות
בני פרעוש אלפים מאה שבעים
ושנים״ **ר** רודף מרוס
דרומו רועה צאן רגמו
ומרחשי שארית
עמו לחפו
לשכן שמו׳
פירוש
מנין כל ריש
שבמקרא כ״ב אלף ומאה
שבעה וארבעים סימ׳ להן כ״ב אלף
קמ״ז וסימ׳ הפיסו דכב אלהים רבותים
אלפי שנאן׳ ויהיו ימי יעקב שני חייו שבע שנים
וארבעים ומאת שנה״ **ש** שמול נצח במחולת
קנויה מושיעה חוללת׳ מן הנשים נתעלת המשוררים עוז תהלת
פירוש מנין כל שין שבמקרא שנים ושלשים אלף ומאה וארבעים ושמונה סימ׳
ל״ב אלף קמ״ח וסי׳ הפסוקים ונפש אדם מן הנשים אשר לא ידעו משכב זכר שנים
אלף״ והמשוררים בני אסף מאה ארבעים ושמונה״ **ת** תהלת שמו ותפארת׳ קמה
משוררת׳ ובקר כליל מקטרת׳ איוב בקומתו תוהרת׳ תותרת כבודה גשה
רעניה גשה רעניה גרשה״ זכר בהמליטה חשה אדם אבן החשה
פירוש מנין כל תו שבמקרא ששה ושלשים אלף ומאה וארבעים
סימ׳ להם לו אלף קמ״ו וסימ׳ הפסוקים ובקר ששה ושלשים
אלף״ ויחי איוב אחרי זאת מאה וארבעים שנה״
כלל מנין אותיות שבמקרא כולם
הכפופות והפשוטות שבע מאות
ושנים ותשעים אלף ושבעה
ושבעים אות סי׳ תש״ צב
אלף וע״ז אות״
כל״ד

יזכה הכותב והנכתב לו לחזות בי״ב

נשלם יום ו׳ כ׳ יומין מרחשון קפ״ו

[illegible]

אתחיל לכתוב
פרשיות התורה
בעזרת שוכן
שמי שפר"ה"

צח שקא הדה לפרשה
עלו כל דסת בקשה
יהו כמאהא כנף תוב
מיתנ

עשרה דבור

בראשית ברא אלהים את השמים ואת
הארץ׃ והארץ היתה תהו ובהו וחשך על
פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים׃
ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור׃ וירא אלהים
את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין
החשך׃ ויקרא אלהים לאור יום ולחשך
קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד׃

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי
מבדיל בין מים למים׃ ויעש אלהים את
הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע
ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן׃ ויקרא
אלהים לרקיע שמים ויהי ערב ויהי בקר יום

בקדמין ברא יי
ית שמיא וית
ארעא׃ אול מא
כלק אללה אלסמאואת
ואלארץ׃ וארעא
הות צדיא
ורקניא וחשוכא
על אפי תהומא
ורוחא מן קדם יי
מנשבא על
אפי מיא׃ ואלארץ
כאנת גאמרה
מקתבחה וצלאם
עלי וגה אלגמר

וריאח אללה תהב עלי וגה אלמא׃ ואמר יי יהי נהורא והוה נהורא׃
ושא אללה אן יכון נור פכאן נור׃ וחזא יי ית נהורא ארי טב ואפריש
יי בין נהורא ובין חשוכא׃ ולמא ערף אללה אן אלנור גייד פפצל בין
אלנור ואלצלאם׃ וקרא יי לנהורא יממא ולחשוכא קרא ליליא והוה
והוה רמש והוה צפר יום חד׃ וסמא אללה אוקאת אלנור נהארא ואוקאת
אלצלאם לילא למא מצא מן אלליל ואלנהאר יום ואחד׃
ואמר יי יהי רקיעא במציעות מיא ויהי מפריש בין מיא למיא׃
ושא אללה אן יכון גלד פי וסט אלמא ויך פאצלא בין אלמאיין׃ ועבד יי
ית רקיעא ואפריש בין מיא דמלרע לרקיעא ובין מיא דמעל לרקיעא
והוה כין׃ וצנע אללה אלגלד ופצל בין אלמא אלדי מן דונה ובין אלמא אלדי מן
פוקה וכאן כדאך׃ וקרא יי לרקיעא שמיא והוה רמש והוה צפר
יום תנין׃ וסמא אללה דאת אלגלד סמא ולמא מצא מן אלליל ואלנהאר

יום תאני : שני :

ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן : ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא אלהים כי טוב : ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן : ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו וירא אלהים כי טוב : ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי :

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו לאתת

ואמר יי יתכנשון מיא מתחות שמיא לאתרא חד ותתחזי יבשתא והוה כן : ושא אללה אן יגתמע אלמא מן תחת אלסמאא אלי מוצע ואחד ויט׳הר אליבס וכאן כדאך : וקרא יי ליבשתא ארעא ולבית כנישת מיא קרא ימאמי וחזא יי ארי טב : וסמא אללה אליבס ארצא ומלם אלמא בחארא למא עלם אללה אן דאך גייד : ואמר יי תדאית ארעא דתאה עסבא דבר זרעיה מזדרע אילן פירין עביד פירין לזניה דבר זרעיה ביה על ארעא והוה כן : ושא אללה אן תכלא אלארץ כלאא ועשבא דו חב ושגר דו תמר מכרג תמר לאצנאפה אלדי בזרה מנה עלי אלארץ פכאן כדאך : ואפיקת ארעא דתאה עסבא דבר זרעיה מזדרע לזנוהי ואילן עביד פירין דבר זרעיה ביה לזנוהי וחזא יי ארי טב : ואכרגת אלארץ כלאא ועשבא דו חב לאצנאפה ושגרא דו תמר מכרג מא בזרה מנה לאצנאפה למא עלם אללה אן דאך גייד : והוה רמש והוה צפר יום תליתי : ולמא מצא מן אלליל ואלנהאר יום תאלת :

ואמר יי יהי נהורין ברקיעא דשמיא לאפרשא בין יממא ובין ליליא ויהון לאתין ולזמנין ולמימני בהון יומין ושנין : ושא אללה אן תכון אנואר פי

ולמועדים ולימים ושנים: והיו למאורת ברקיע השמים להאיר על הארץ ויהי כן: ויעש אלהים את שני המארת הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים: ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ: ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי טוב: ויהי ערב ויהי בקר יום רביעי:

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע השמים: ויברא אלהים את התנינם הגדלים ואת כל נפש החיה הרמשת אשר שרצו

גלד אלסמא לתפצל בין אלנהאר ואלליל פתכון אעלאמא ואוקאתא וסנינא: ויהון לנהורין ברקיעא דשמיא לאנהרא על ארעא והוה כין: ותכון אנואר פי גלד אלסמא לתצי עלי אלארץ פכאן כדאך: ועבד יי ית תרין נהוריא רברביא ית נהורא רבא למשלט בימָמא וית נהורא זעירא למשלט בליליא וית כוכביא: ותנע אלה אלכבירין אלעטימין אלנור אלאכבר לאסתצאה באלנהאר ואלנור אלאצגר לאסתצאה באלליל ואלכואכב: ויהב יתהון יי ברקיעא דשמיא לאנהרא על ארעא: וגעלהמא אלה פי גלד אלסמא לתצי עלי אלארץ: ולמשלט בימָמא ובליליא ולאפרשא בין נהורא ובין חשוכא וחזא יי ארי טב: ולאסתצאה באלליל ואלנהאר ולתפצל בין אלנור ואלצלאם למא עלם אלה אן דאך גייד: והוה רמש והוה צפר יום רביעי: פמצא מן אלליל ואלנהאר יום ראבע:

ואמר יי ירחשון מיא רחיש נפשא חיתא ועופא יפרח על ארעא על אפי רקיע שמיא: ושא אלה אן יסעי מן אלמא סאע דו נפס חיה וטאיר יטיר עלי אלארץ קבאלה גלד אלסמא: וברא יי ית תניניא רברביא וית כל נפשתא חיתא דרחשא דארחישו מיא לזניהון וית כל

המים למינהם ואת כל עוף כנף למינהו וירא אלהים כי טוב׃ ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את המים בימים והעוף ירב בארץ׃ ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי׃

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה ויהי כן׃ ויעש אלהים את חית הארץ למינה ואת הבהמה למינה ואת כל רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי טוב׃ ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על הארץ׃

עופא דפרח
לזנוהי וחזא יי
ארי טב: פכלק
אלה אלתנינן אלעצ׳ים
ונפס אלחיה אלד
אלתי סעתמן אלמא
לאצנאפהא
וכל טאיר דו גנאח
לאצנאפה למא
עלם אלה אן דלך
ג׳יד: ובריך יתהון
יי למימר פושו
וסגו ומלו ית
מיא בימא ועופא יסגי בארעא: ובארך אלה פיהמא וקאל אנמוא
אתמרו ואכתרו ואמלו אלמא אלדי פי אלבחאר ואלטאיר יכתר פי אלארץ:
והוה רמש והוה צפר יום חמישי: ולמא מצא מן אלליל ואלנהאר יום
כאמס: ואמר יי תפיק ארעא נפשא חיתא לזנה בעיר
ורחיש וחית אר׳ לזנה והוה כין: ושא אלה אן תכרג אלארץ נפס חיה
לאצנאפהא בהאימא ודביב וחש אלארץ לאצנאפה פכאן כדאך: ועבד
יי ית חית אר׳ לזנה וית בעירא לזנה וית כל רחשא דאר׳ לזנוהי
וחזא יי ארי טב: וכלק אלה וחש אלארץ לאצנאפה ואלבהאים
לאצנאפהא וסאיר דביב אלארץ לאצנאפה למא עלם אלה אן דלך
ג׳יד: ואמר יי נעביד אנשא בצלמנא כדמותנא וישלטון בנוני
ימא ובעופא דשמיא ובבעירא ובכל אר׳ ובכל רחשא דרחיש על אר׳:
פקאל אלה נצנע אנסאנא בצורתנא כשבהנא מסלט יסתולון עלי סמך
אלבחר ואלטאיר אלדי פי אלסמא ואלבהאים וגמיע אלארץ וסאיר אלדביב אלדאב עלי אלארץ:

ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים
ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם ויברך אתם
אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את
הארץ וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים
ובכל חיה הרמשת על הארץ׃ ויאמר
אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב
זרע זרע אשר על פני כל הארץ ואת כל
העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע לכם יהיה
לאכלה׃ ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים
ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את
כל ירק עשב לאכלה ויהי כן׃ וירא
אלהים את כל אשר עשה והנה טוב
מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי׃

וברא יי׳ ית אדם
אדם בצלמיה
בצלם אלהים ברא
יתיה דכר ונקבא
ברא יתהון׃ פכלק
אללה אדם בצורתה
מסלטא כלקה
דכר ואנתא
כלקהמא׃ ובריך
יתהון יי׳ ואמר
להון יי׳ פושו וסגו
ומלו ית ארעא
ותקופו עלה
ושלוטו בנוני
ימא ובעופא דשמיא ובכל חיתא דרחשא על ארעא׃ ונארך אללה
פיהמא וקל להמא אתמרו ואכתרו ועמרו אלארץ ואמלכוהא ואסתולו עלי
סמך אלבחר וטאיר אלסמא וסאיר אלחיואן אלדאב עלי אלארץ׃ ואמר יי׳
הא יהבית לכון ית כל עסבא דבר זרעיה מזדרע לכון יהי למיכל׃ וקאל
אללה הודי קד אעטיתכם כל עשב דו חב אלדי עלי וגה גמיע אלארץ וכל שגר
פיה תמר דו חב יכון לכם מאכלא׃ ולכל חיתא ולכל עופא דשמיא
ולכל דרחיש על ארעא דביה נפשא חיתא ית כל ירוק עסבא
למיכל והוה כין׃ ולגמיע וחש אלארץ וטאיר אלסמא וסאיר מא
ידב עלי אלארץ אלדי פיה חיאה גמיע כצר אלארץ מאכלא
פכאן כדאך׃ וחזא יי׳ ית כל דעבד והא תקין לחדא והוה רמש
והוה צפר יום שתיתי׃ פלמא עלם אללה אן גמיע מא צנעה
גיד גדא פמצא מן אלליל ואנהאר יום סאדס׃

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים
ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת
ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה:
ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו
שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום
עשות יהוה אלהים ארץ ושמים: וכל שיח
השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה
טרם יצמח כי לא המטיר יהוה אלהים על הארץ
ואדם אין לעבד את האדמה: ואד יעלה מן
הארץ והשקה את כל פני האדמה: וייצר

ואשתכללו
שמיא וארעא וכל
חיליהון: פכמלת
אלסמאואת ואלארץ
וגמיע ג׳יושהם:
ושיצי יי׳ ביומא
שביעאה עבידתיה
דעבד ונח ביומא
שביעאה מכל
עבידתיה דעבד:
ואכמל אללה פי
אליום אלסאבע
כ׳לקה אלד׳י צנע
ועטל פיה אן יכ׳לק שיא מן מת׳ל כ׳לקה אלד׳י צנעה: ובריך יי׳ ית יומא
שביעאה וקדיש יתיה ארי ביה נח מכל עבידתיה דברא יי׳ למעבד:
ובארך אללה פיה וקדסה אד׳ עטל אן יכ׳לק שיא מן מת׳ל כ׳לקה
אלד׳י צנעה: אלין תולדת שמיא וארעא כד
אתבריאו ביומא דעבד יי׳ אלהים ארעא ושמיא: הד׳א שרח כואשי
אלסמא ואלארץ אד׳ כ׳לקו פי וקת צנע אללה אלסמא ואלארץ: וכל אילני
חקלא עד לא הוו בארעא וכל עסבא דחקלא עד לא צמח ארי לא אחית
יי׳ אלהים מטרא על ארעא ואנש לית למפלח ית אדמתא: וגמיע שג׳ר
אלצחרא קבל אן יכון פי אלארץ וגמיע עשבה קבל אן ינבת אד׳
לם ימטר אללה עליהא ואנסאן לם כאן יפלחהא: ועננא הוה
סליק מן ארעא ומשקי ית כל אפי אדמתא: ובכאר
כאן יצעד מנהא פיסקי גמיע וגההא: וברא יי׳ אלהים ית

יהוה אלהים את האדם עפר מן האדמה
ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש
חיה: ויטע יהוה אלהים גן בעדן מקדם
וישם שם את האדם אשר יצר: ויצמח יהוה
אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה
וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ
הדעת טוב ורע: ונהר יצא מעדן להשקות
את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים:
שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ
החוילה אשר שם הזהב: וזהב הארץ
ההוא טוב שם הבדלח ואבן השהם: ושם הנהר
השני גיחון הוא הסובב את כל ארץ כוש:
ושם הנהר השלישי חדקל הוא ההלך קדמת

אדם בתלויה
עפרא מן ארעא
ונפח באפוהי
נשמתא דחיי
והות באדם לרוח
ממללא: פכלק
אלה אדם תראבא
מן אלארץ ונפך
פי אנפה נסמה
חיוה פצאר
אדם נפסא
נאטקא: ונצב
יי אלהים גנתא
בעדן מלקדמין

ואשרי תמן ית אדם דברא: פגרס אלה גנאנא פי עדן שרקיא וציר
תם אדם אלדי כלקה: ואצמח יי אלהים מן אר כל אילן דמרגג למחזי וטב
למיכל ואילן חייא במציעות גנתא ואילן דאכלי פירוהי חכמין בין טב
לביש: ואנבת אלה פי אלארץ כל שגרה חסן מנטרהא טייב מאכלהא ושגרה
אלחיוה פי וסט אלבסתאן ושגרה מערופה לטייר ושר: ונהרא הוה נפיק מעדן
לאשקאה ית גנתא ומתמן מתפרש והוי לארבעה רישי נהרין: פכאן נהר יכרג
מן עדן ליסקי אלבסתאן ומן תם יתפרק פיציר ארבעה רוס: שום חד פישון הוא
מקיף ית כל ארע חוילה דתמן דהבא: אסם אחדהמא פישון והו אלמחיט
בגמיע בלד חוילה אלדי תם אלדהב: ודהבא דארעא ההיא טב תמן בדלחא ואבני
ברלא: ודהב דאך אלבלד גייד תם אללולו וחגארה אלבלור: ושום נהרא תנינא גיחון
הוא מקיף ית כל ארע כוש: ואסם אלנהר אלתאני גיחון הו אלמחיט בגמיע בלד
אלחבשה: ושום נהרא תליתאה דגלת הוא דמהליך למדנחא דאתור ונהרא

אשור והנהר הרביעי הוא פרת: ויקח יהוה
אלהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה
ולשמרה: ויצו יהוה אלהים על האדם לאמר
מכל עץ הגן אכל תאכל: ומעץ הדעת טוב ורע
לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות
תמות: ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות האדם
לבדו אעשה לו עזר כנגדו: ויצר יהוה אלהים
מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים
ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר
יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו: ויקרא
האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים
ולכל חית השדה ולאדם לא מצא עזר כנגדו:

רביעאה הוא
פרת: ואקסם אלתאלת
אלדגלה והו סאיר
פי שרקי אלמוצל
ואלנהר אלראבע הו
אלפראת: ודבר
ייי אלהים ית אדם
ואשריה בגנתא
דעדן למפלחה
ולמטרה: תם אכד
אלה אדם פאנזלה
פי גנאן עדן
ליכדמה ויחפטה:

ופקיד ייי אלהים על אדם למימר מכל אילן גנתא מיכל תיכול:
ואמרה אלה קאילא מן גמיע שגר אלגנאן גאיז אן תאכל: ומאילן
דאכלי פירוהי חכמין בין טב לביש לא תיכול מניה ארי ביומא
דתיכול מניה ממת תמות: ומן שגרה מערפה אלכיר ואלשר לא
תאכל מנהא פאן פי יום תאכל מנהא תסתחק אן תמות: ואמר ייי אלהים
לא תקין דיהי אדם בלחודוהי אעביד ליה סמך כקבליה: תם קאל אלה
לא כיר פי בקא אדם וחדה נצנע לה עונא חדאה: וברא ייי אלהים מן
אד׳ כל חית ברא וית כל עופא דשמיא ואיתי לות אדם למחזי
מא יקרי ליה וכל דהוה קרי ליה אדם נפשא חיתא הו שמה: פחשר
אלה מן אלארץ גמיע וחש אלצחרי וטאיר אלסמא ואתי בהם אלי אדם ליריה
מא יסמיה פכל מא סמאה אדם מן נפס חייה פהו אסמה אלי אלאן: וקרא אדם שמהן
לכל בעירא ולעופא דשמיא ולכל חית ברא ולאדם לא אשכח סמך כקבליה: פלמא סמא
אדם אסמא לגמיע אלבהאים וטאיר אלסמא וחש אלצחרא ולם יגד לנפסה עונא חדאה:

ויפל יהוה אלהים תרדמה על האדם ויישן
ויקח אחת מצלעתיו ויסגר בשר תחתנה
ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן
האדם לאשה ויבאה אל האדם ויאמר האדם
זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת
יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת על כן
יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו
והיו לבשר אחד ויהיו שניהם ערומים
האדם ואשתו ולא יתבששו והנחש היה
ערום מכל חית השדה אשר עשה יהוה
אלהים ויאמר אל האשה אף כי אמר אלהים
לא תאכלו מכל עץ הגן ותאמר האשה אל
הנחש מפרי עץ הגן נאכל ומפרי העץ אשר

ורמא יי אלהים
שינתא על אדם
ודמוך ונסיב
חדא מעלעוהי
ומלי בסרא תחותה
פאוקע אלה
סבאתא עלי אדם
פנאם פאכד
ואחדה מן אצלאעה
וסד מכאנהא
בלחם: ובנא יי
אלהים ית עלעא
דנסיב מן אדם
לאתתא ואיתיה
לות אדם: ובנא מנהא אמראה ואתא בהא יי ארם: ואמר אדם הדא זמנא
גרמא מגרמי ובסרא מבסרי לדא יתקרי אתתא ארי מבעלה נסיבא
דא: פקאל ארם הדה אמרה שאהדת עצמא מן עצאמי ולחמא מן לחמי
לדאך סמייה' אמראה לאנהא מן אמר אכדת: על כן ישבוק גבר בית משכבי
אבוהי ואמיה וידבוק באתתיה ויהון לבסרא חד: לדאך יתרך ארגל אבאה
ואמה וילאזם זוגתה פיכונא גסמא ואחדא: והוו תרויהון ערטלאין אדם
ואתתיה ולא מתכלמין: פכאנא גמיעא עראנין ארם וזוגתה ולא יתחשמון
דאך: וחויא הוה חכים מכל חית ברא דעבד יי אלהים ואמר לאתתא נקשטא
אמר יי לא תיכלון מכל אילן גנתא: ואלתעבאן כאן חכימא מן גמיע
והחש אצחרי אדי כלקהא אלה פקאל לאמראה איקינא קאל אלה לא תאכלון
מן גמיע שגר אלגנאן: ואמרת אתתא לחויא מפירי אילן גנתא ניכול:
פקאלת לה אמראה מן תמר שגר אלגנאן נאכל: ומפירי אילנא דבמציעות

בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא
תגעו בו פן תמתון׃ ויאמר הנחש אל האשה
לא מות תמתון׃ כי ידע אלהים כי ביום אכלכם
ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כאלהים
ידעי טוב ורע׃ ותרא האשה כי טוב העץ
למאכל וכי תאוה הוא לעינים ונחמד העץ
להשכיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם לאישה
עמה ויאכל׃ ותפקחנה עיני שניהם וידעו כי
עירמם הם ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם
חגרת׃ וישמעו את קול יהוה אלהים מתהלך
בגן לרוח היום ויתחבא האדם ואשתו מפני
יהוה אלהים בתוך עץ הגן׃ ויקרא יהוה
אלהים אל האדם ויאמר לו איכה׃ ויאמר

גנתא אמר יי׳
לא תיכלון מניה
ולא תקרבון ביה
דלמא תמותון׃
לכן מן תמר
אלשגרה אלתי פי
וסט אלגנאן קאל
אללה לא תאכלא
מנהא ולא
תקרבוהא
כלא תמותון׃
ואמר חויא לאתתא
לא ממת תמותון׃
קאל להא לא מות

תמותון׃ ארי גלי קדם יי׳ ארי ביומא דתיכלון מניה ויתפתחן עיניכון ותהון
כרברבין חכמין בין טב לביש׃ לאן אללה עאלם אן פי יום תאכלן מנהא תנפתח
עיונכם ותכונו כאלמלאיכה עארפין אלכיר ואלשר׃ וחזת אתתא ארי טב
אילנא למיכל וארי אסו הוא לעינין ומרגג אילנא לאסתכלא ביה ונסיבת
מאביה ואכלת ויהבת אף לבעלה עמה ואכל׃ פלמא ראת אלמראה
אן אלשגרה טייבה למאכל שהייה למנטר מנאה לל עקל אכדת מן תמרהא
ואכלת ואעטת בעלהא איצא מנהא פאכל׃ ואתפתחא עיני תרויהון
וידעו ארי ערטלאין אנון וחטיטו להון טרפי תינין ועבדו להון זרזין׃ פאנפתחת
עיונהם פעלמא אנהמא עריאנין פכייטא מן ורק אלתין וצנעו להם מיאזרא׃
ושמעו ית קל מימרא דיי׳ מהליך בגנתא למנח יומא ואיטמר אדם ואתתיה מן
קדם יי׳ אלהים בגו אילן גנתא׃ פסמעא צות אללה מאר פי אלגנאן בחרכת אלנהאר פאכתבא
אדם וזוגתה מן בין ידי אללה פי מא בין אשגר אלגנאן׃ וקרא יי׳ אלהים לאדם ואמר ליה
אן את׃ פנאדא אללה באדם מקרדא וקאל לה אין אנת׃ ואמר ית קלך מימרך

את קלך שמעתי בגן ואירא כי עירם אנכי
ואחבא ויאמר מי הגיד לך כי עירם אתה
המן העץ אשר צויתיך לבלתי אכל ממנו אכלת
ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי
הוא נתנה לי מן העץ ואכל ויאמר יהוה
אלהים לאשה מה זאת עשית ותאמר
האשה הנחש השיאני ואכל ויאמר יהוה
אלהים אל הנחש כי עשית זאת ארור אתה
מכל הבהמה ומכל חית השדה על גחנך תלך
ועפר תאכל כל ימי חייך ואיבה אשית בינך ובין
האשה ובין זרעך ובין זרעה הוא ישופך ראש
ואתה תשופנו עקב
אל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך

שמעית נגמתא
ודהילת אד
ערטלאי אנא
ואסתתרית
קאל אני סמעת
צותך פי אלגנאן
פאתקית אד
אנא עאריא
פאכתפית ואמר
מן חוי לך אד
ערטלאי את
המן אילנא
דפקידתך בדיל
דלא למיכל מניה

אכלתא קאל מן אכברך אנך עריאן אמן אלשגרה אלתי אמרתך אן לא תאכל
מנהא אכלת ואמר אדם אתתא דיהבת עמי היא יהבת לי מן אילנא ואכלית
קאל אדם אלאמראה אלתי בעלתהא מעי הי אעטתני מן אלשגרה פאכלת ואמר
יי אלהים לאתתא מא דא עבדת ואמרת אתתא חויא אטעיני ואכלית
פקאל אללה לאלאמראה מא דא צנעת קאלת אלתעבאן אגואני פאכלת ואמר
יי אלהים לחויא ארי עבדת דא ליט את מכל בעירא ומכל חית ברא
על מעך תזיל ועפרא תיכול כל יומי חייך פקאל אללה לאלתעבאן אד צנעת
הדא בעלם פאנת מלעון מן גמיע אלבהאים וגמיע וחש אלצחרא עלי צדרך
תסלך ואלתראב תאכל טול איאם חיותך ודבבו אשוי בינך ובין אתתא ובין
בנך ובין בנהא הוא יהי דכיר לך מא דעבדת ליה מלקדמין והוא ואת תהי
נטר ליה לסופא ועדאוה אגעלהא בינך ובין אלאמראה ובין נסלך ונסלהא
הו ישדכך אלראס ואנת תלדגה אלעקב   לאתתא אמר אסגאה

והרנך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך
והוא ימשל בך׃ ולאדם
אמר כי שמעת לקול אשתך ותאכל מן העץ
אשר צויתיך לאמר לא תאכל ממנו
ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל
ימי חייך׃ וקוץ ודרדר תצמיח לך ואכלת את
עשב השדה׃ בזעת אפיך תאכל לחם עד
שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפר
אתה ואל עפר תשוב׃ ויקרא האדם שם
אשתו חוה כי הוא היתה אם כל חי׃ ויעש
יהוה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור
וילבשם׃

אסגי עצריכי
ועדויכי בצער
תלידין בנין ולות
בעליך תהי תיובתיך
והוא ישלוט ביך׃
וקאל ללמראה
לאכתר משקתך
וחמלך במשקה
תלדין בנין ואלי
בעלך יך קיאדך
והו יתסלט עליך׃
ולאדם
אמר ארי קבלתא

למימר אתתך ואכלת מן אילנא דפקידתך למימר לא תיכול מנה ליטא
ארעא בדילך בעמל תיכלינה כל יומי חייך׃ וקאל לאדם אד קבלת קול זוגתך
ואכלת מן אלשגרה אלתי אמרתך קאילא לא תאכל מנהא מלעונה אלארץ
בסבבך במשקה תאכלהא טול חיותך׃ וכובין ואטטין תצמח לך ותיכול
ית עסבא דחקלא׃ ושיכא ודרדרא תנבת לך ותאכל עשב אלצחרא׃
בזיעתא דאפך תיכול לחמא עד דתתוב לארעא דמנה אתבריתא ארי
עפרא את ולעפרא תתוב׃ בערק וגהך תאכל אלטעאם אלי רגועך אלי
אלארץ אלדי אכדת מנהא לאנך תראב ואלי אלתראב תרגע׃ וקרא אדם
שום אתתיה חוה ארי היא הות אמא דכל בני אנשא׃ וסמא אדם
אסם זוגתה חוה לאנהא כאנת אם כל חי נאטק׃
ועבד יי אלהים לאדם ולאתתיה לבושין
דיקר על משך בסרהון ואלבישנון׃
וצנע אללה לאדם ולזוגתה תיאב בדן ואלבסהמא׃

ויאמר יהוה אלהים הן האדם היה כאחד ממנו
לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם
מעץ החיים ואכל וחי לעלם: וישלחהו יהוה
אלהים מגן עדן לעבד את האדמה אשר לקח
משם: ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן
את הכרבים ואת להט החרב המתהפכת לשמר
את דרך עץ החיים:

והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד
את קין ותאמר קניתי איש את יהוה: ותסף
ללדת את אחיו את הבל ויהי הבל רעה צאן
וקין היה עבד אדמה: ויהי מקץ ימים ויבא
קין מפרי האדמה מנחה ליהוה: והבל הביא
גם הוא מבכרות צאנו ומחלבהן וישע יהוה

ואמר יי אלהים
הא אדם הוה
יחידי בעלמא
מניה למדע טב
וביש ועכן דלמא
יושיט ידיה ויסב
אף מאילן חייא
וייכול וייחי
לעלם: תם קאל
אללה הודי אדם
צאר כואחד מנא
מערפה' לכיר ולשר
ולאן כלא ימד
ידה ויאכל מן
שגרה' אלחיוה פיחיא אלי אלאבד: ושלחיה יי אלהים מגנתא דעדן למפלח
באר' דאתברי מתמן: פטרדה אללה מן גנאן עדן ליפלח אלארץ אלדי אכד מנהא:
ותריך ית אדם ואשריה מלקדמין לגנתא דעדן ית כרוביא וית שנן חרבא
דמתהפכא למטר ית אורח אילן חייא: ולמא טרד אדם אסכן שרקא מן
מן גנאן עדן מלאיכה עש ולמע סיף מתקלב ליחפץ טריק שגרה' אלחיוה:
ואדם ידע ית חוה אתתיה ועדיאת וילידת ית קין ואמרת
קניתי גברא מן קדם יי: ואן אדם ואקע חוה זוגתה פחמלת וולדת קין וקאלת קד
רזקת רגלא מן ענד אללה: ואוסיפת למילד ית אחוהי ית הבל והוה הבל
רעי ענא וקין הוה פלח באר: תם עאודת פולדת אכיה אלהבל פכאן הבל ראעי
גנם וקין כאן יפלח אלארץ: והוה מסוף יומין ואיתי קין מאבא דאר' קרבנא
קדם יי: פלמא בעד איאם אתי קין מן תמר אלארץ הדייה ללה: והבל איתי
אף הוא מבכירי ענה ומשמיניהון והות רעוא מן קדם יי בהבל ובקרבניה:

אל הבל ואל מנחתו ׃ ואל קין ואל מנחתו
לא שעה ויחר לקין מאד ויפלו פניו ׃
ויאמר יהוה אל קין למה חרה לך ולמה נפלו
פניך ׃ הלוא אם תיטיב שאת ואם לא תיטיב
לפתח חטאת רבץ ואליך תשוקתו ואתה תמשל
בו ׃ ויאמר קין אל הבל אחיו ויהי בהיותם
בשדה ויקם קין אל הבל אחיו ויהרגהו ׃
ויאמר יהוה אל קין אי הבל אחיך ויאמר לא
ידעתי השמר אחי אנכי ׃ ויאמר מה עשית
קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה ׃
ועתה ארור אתה מן האדמה אשר פצתה
את פיה לקחת את דמי אחיך מידך ׃ כי תעבד
את האדמה לא תסף תת כחה לך נע ונד

והבל אתי הו
איצא מן בכור
גנמה ומן סמאנהא
פקבל אללה הבל
והדייתה ׃ ובקין
ובקרבניה לא
הות רעוא ותקיף
לקין לחדא
ואתכבישו אפוהי ׃
וקין והדייתה לם
יקבלהא פאשתד
עלי עלי קין גדא
ווקע וגהה חיאא ׃
ויאמר ואמר

יי לקין למא תקיף לך ולמא אתכבישו אפך ׃ פקאל אללה לקין לם אשתד
עליך ולם וקע וגהך ׃ הלא אם תוטיב עובדך ישתביק לך ואם לא
תוטיב עובדך ליום דינא חטאך נטיר עתיד לאתפרעא מנך ואם לא
תתוב ואם תתוב ישתביק לך ׃ אלא אן גודת קבלת ואן לם תגוד פאן מן
אגהת כטאיך ראבץ ואליך קיאדה ואנת מסלט עליה באכתיארך ׃ ואמר
קין להבל אחוהי והוה במהויהון בחקלא וקם קין על הבל אחוהי וקטליה ׃ תם קאל קין
להבל אכיה למא כאנא פי אלצחרא קאם קין עלי הבל אכיה וקתלה ׃ ואמר יי לקין
אן הבל אחוך ואמר לא ידענא הנטר אחי אנא ׃ פקאל אללה לקין אין הבל
אכיך קאל לא אעלם אחאפט אכי אנא ׃ ואמר מא עבדתא קל דם דם זרעיין
דעתידין למיפק מן אחוך קבלן קדמי מן ארעא ׃ קאל מא דא צנעת צות דם אכיך
צארך אלי מן אלארץ ׃ וכען ליט את מן ארעא דפתחת ית פומה וקבילת ית דמא דאחוך
מן ידך ׃ ואלאן אנת מלעון מן אלארץ אלתי פתחת פאהא וקבלת דם אכיך מן ידך ׃
ארי תפלח ית ארעא לא תוסיף למיתן חילה לך מטולטל וגלי תהי נאד ׃ כאן

תהיה בארץ: ויאמר קין אל יהוה גדול עוני
מנשא: הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה
ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ והיה כל
מצאי יהרגני: ויאמר לו יהוה לכן כל הרג קין
שבעתים יקם וישם יהוה לקין אות לבלתי הכות
אתו כל מצאו: ויצא קין מלפני יהוה וישב בארץ
נוד קדמת עדן: וידע קין את אשתו
ותהר ותלד את חנוך ויהי בנה עיר ויקרא
שם העיר כשם בנו חנוך: ויולד לחנוך את
עירד ועירד ילד את מחויאל ומחייאל
ילד את מתושאל ומתושאל ילד את למך:
ויקח לו למך שתי נשים שם האחת
עדה ושם השנית צלה: ותלד עדה את

תפלחהא ולא
תעאוד תעטיך
קוההא כאיעא
כאידא תכון פי
אלארץ: ואמר קין
קיאי דנבי אוכי
מן אלמשכך: פקאל
קין בין ידי אללה
אן תנפי אעטם
מן אן יגפר: הא
טרדתני יומא
דין מעל אפי אל
ומן קדאמך לית
אפשר לאסתמרא

ואיהי מטלטל וגלי בארע ויהי כל דישכחינני יקטלנני: פאן טרדתני אליום ען
וגה אלארץ פהל מן בין ידיך אכתפי ואן כנת כאיעא כאידא כאן מן וגדני
יקתלני: ואמר ליה יי לכין כל קטולא קין שבעה דרין יתפרע מניה
ושוי יי לקין אתא בדיל דלא למקטל יתיה כל דישכחניה: פקאל אללה
לה לדלך כל מן קתל קין יקאד בה כתירא פגעל אללה לקין איה לילא יקתלה
כל מן וגדה: ונפק קין מן קדם יי ויתיב בארע גלי ומטלטל דהות עביד עלוהי
מלקדמין כגנתא דעדן: פכרג קין מן בין ידי אללה פאקאם פי בלד נוד שרק
עדן: וידע קין ית אתתיה ועדיאת וילידת ית חנוך דהוה בני קרתא וקרא
שמה דקרתא כשום בריה חנוך: פואקע קין זוגתה פחמלת וולדת חנוך פבנא
קריה וסמאהא באסם ולדה חנוך: ואתיליד לחנוך ית עירד ועירד אוליד ית מחויאל
ומחייאל אוליד ית מתושאל ומתושאל אוליד ית למך: תם ולד לחנוך עירד
ועירד אולד מחויאל ומחייאל אולד מתושאל ומתושאל אולד למך: ונסיב ליה למך
תרתין נשין שום חדא עדה ושום תנייתא צלה: ואתכד לה למך זוגתין אסם אחדהמא

ג
ב
וחר
וחב פת
ג
לחנוך
ליוסף
לידין

ב
וחב
מצאי
מצא
חיים
ד
ב
כתו
ומל
ד
ד ד
ד ד ד

יבל הוא היה אבי ישב אהל ומקנה ושם
אחיו יובל הוא היה אבי כל תפש כנור ועוגב
וצלה גם הוא ילדה את תובל קין לטש כל
חרש נחשת וברזל ואחות תובל קין נעמה
ויאמר למך לנשיו עדה וצלה שמען קולי
נשי למך האזנה אמרתי כי איש הרגתי לפצעי
וילד לחברתי כי שבעתים יקם קין ולמך
שבעים ושבעה וידע אדם עוד את אשתו
ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שת לי
אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין ולשת
גם הוא ילד בן ויקרא את שמו אנוש אז
הוחל לקרא בשם יהוה

עדה ואסם לאכרי
צלה וילידת עדה
ית יבל הוא
הוה רבהון דיתבי
משכנין ומרי
בעיר פולדת
עדה יבל הו כאן
אול מן סכן אל
אכביה ומלך
אלמאשיה ושם
אחוהי יובל הוא
הוה רבהון דכל
דממנן על פום

נבלא ידעי זמר כנרא טאלובא ואסם אכיה יובל הו כאן אול מן חמל
אלטנבור ואלקיתאר וצלה אף היא ילידת ית תובל קין הוא הוה רבהון דכל
ידעי עבידת נחשא ופרזלא ואחתיה דתובל קין נעמה וצלה הי איצא
ולדת תובלקין והו כאן אול ציקל גמיע צנעה אלנחאס ואלחדיד וכאנת
אכתה נעמה ואמר למך לנשוהי עדה וצלה שמעא קלי נשי למך אציתא
למימרי לא גברא קטילית דבדיליה אנא סביל חובין למות ואף לא עולימא
חבילית דבדיליה ישתיצי זרעי פקל למך לנסאיה ואתקא יא עדה וצלה
אסמעא קולי יא נסא למך אנצתא מקאלתי אתרי קתלת רגלא בשגתי
או בגראחתי ארי שבעה דרין אתליאו לקין הלא ללמך בריה שבעין ושבעה
פאן כאן כתיר קאד בקין פבלמך אכתר ואכתר וידע אדם עוד ית אתתיה
וילידת בר וקרת ית שמיה שת ארי אמרת יהב לי יי בר אחרן חלף הבל
דקטליה קין ואן אדם ואקע זוגתה פולדת אבנא ואסמתה שת קאלת קד
רזקני אלה נסלא אכרא בדל הבל אד קתלה קין ולשת אף הוא אתיליד בר וקרא
ית שמיה אנוש בכין ביומוהי חלו בני אנשא מלצלאה בשמא דיי וולד לשת אבנא
ואסמאה אנוש חינד תבדלת אלדעוה באסם אלה

זה ספר תולדת אדם ביום
ברא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אתו׃
זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם
אדם ביום הבראם׃ ויחי אדם שלשים ומאת
שנה ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו
שת׃ ויהיו ימי אדם אחרי הולידו את שת
שמנה מאת שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו
כל ימי אדם אשר חי תשע מאות שנה ושלשים
שנה וימת׃ ויחי שת חמש
שנים ומאת שנה ויולד את אנוש׃ ויחי
שת אחרי הולידו את אנוש שבע שנים ושמנה
מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו כל ימי
שת שתים עשרה שנה ותשע מאות שנה׃

דין ספר תולדת
אדם ביומא דברא
יי׳ אדם בדמות
אלהים עבד יתיה׃
הדי שרח תואליד
אדם כמא אנה
פי יום כלקה אללה
בשבהה מכלוקא
צנעה׃ דכר ונקבא
ברנון ובריך יתהון
וקרא ית שומהון
אדם ביומא
דאתבריאו׃ דכר
ואנתא כלקהם

ובארך פיהמא וסמאהמא אדם פי יום כלקהמא׃ וחיא אדם מאה ותלתין
שנין ואוליד בדמותיה דדמי ליה וקרא ית שמיה שת׃ פלמא עאש אדם
מאיה ול׳ סנה ואולד אבנא בשבהה כצורתה וסמאה שת׃ והוו יומי אדם
בתר דאוליד ית שת תמני מאה שנין ואוליד בנין ובנן׃ פעאש בעד דלך
תמאן מאה׳ סנה אולד פיהא בנין ובנאת׃ והוו כל יומי אדם דחיא תשע
מאה ותלתין שנין ומית׃ פצאר גמיע עמרה תסע מאיה ותלאתין סנה
ומאת׃ וחיא שת מאה וחמיש שנין ואוליד ית אנוש׃
ולמא עאש שת מאיה׳ סנה וכמס סנין אולד אנוש׃ וחיא שת בתר
דאוליד ית אנוש תמני מאה ושבע שנין ואוליד בנין ובנן׃ ועאש שת
בעד דאך תמאן מאיה׳ סנה וסבע סנין אולד בנין ובנאת׃ והוו כל
יומי שת תשע מאה ותרתא עסרי שנין ומית׃ פצאר
גמיע עמרה תסע מאיה ואתני עשר סנה ומאת׃

ה׳ בטעמ׳ בעשרים דורות סימ׳ שילבגע שת ירד למך נח עבר

וימת ויחי אנוש תשעים
שנה ויולד את קינן ויחי אנוש אחרי הולידו
את קינן חמש עשרה שנה ושמנה מאות
שנה ויולד בנים ובנות ויהיו כל ימי אנוש
חמש שנים ותשע מאות שנה וימת׃
ויחי קינן שבעים
שנה ויולד את מהללאל ויחי קינן אחרי הולידו
את מהללאל ארבעים שנה ושמנה מאות
שנה ויולד בנים ובנות ויהיו כל ימי קינן עשר
שנים ותשע מאות שנה וימת׃
ויחי מהללאל חמש שנים
וששים שנה ויולד את ירד ויחי מהללאל
אחרי הולידו את ירד שלשים שנה ושמנה

וחיא אנוש
תשעין שנין
ואוליד ית קינן
ולמא עאש אנוש
תסעין סנה
אולד קינן׃
וחיא אנוש בתר
דאוליד ית קינן
תמני מאה וחמיש
עסרי שנין ואוליד
בנין ובנן פעאש
אנוש בעד מא
אולד קינן תמאן
מאיה סנה וכמסה׃

סנה אולד פיהא בנין ובנאת׃ והוו כל יומי אנוש תשע מאה וחמיש שנין
ומית׃ פצאר גמיע עמרה כמס סנין ותסע מאיה סנה ומאת׃
וחיא קינן שבעין שנין ואוליד ית מהללאל׃ ולמא עאש קינן סבעין סנה
ואולד מהללאל׃ וחיא קינן בתר דאוליד ית מהללאל תמני מאה וארבעין שנין
ואוליד בנין ובנן׃ ועאש קינן בעד מא אולד מהללאל ארבעין ותמאן מאיה
סנה אולד פיהא בנין ובנאת׃ והוו כל יומי קינן תשע מאה
ועסר שנין ומית׃ פצאר גמיע עמר קינן תסע מאיה ועשר סנין
ומאת׃ וחיא מהללאל שתין וחמיש
שנין ואוליד ית ירד׃ ולמא עאש מהללאל סתין וכמס סנין
ואולד ירד׃ וחיא מהללאל בתר דאוליד ית ירד תמני
מאה ותלתין שנין ואוליד בנין ובנן׃ פעאש מהללאל בעד
מא אולד ירד תמאן מאיה ותלאתין סנה אולד פיהא בנין

33

מאות שנה ויולד בנים ובנות: ויהיו כל ימי
מהללאל חמש ותשעים שנה ושמנה מאות
שנה וימת: ויחי
ירד שתים וששים שנה ומאת שנה ויולד
את חנוך: ויחי ירד אחרי הולידו את חנוך
שמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות: ויהיו כל
ימי ירד שתים וששים שנה ותשע מאות
שנה וימת: ויחי חנוך
חמש וששים שנה ויולד את מתושלח: ויתהלך
חנוך את האלהים אחרי הולידו את מתושלח
שלש מאות שנה ויולד בנים ובנות: ויהי כל
ימי חנוך חמש וששים שנה ושלש מאות
שנה: ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי לקח

ובנאת: והוו כל
יומי מהללאל
תמני מאה
ותשעין וחמש
שנין ומית:
פצארגמיע עמר
מהללאל תמאן
מאיה ו' ותסעין
סנה ומאת:
וחיא ירד
ושתין ותרתין שנין
ואוליד ית חנוך:
ולמא עאש ירד
מאיה וסתין סנה

ה' מלעיל בעשרים דורות סימן
ג' ויתהלך את האלהים
ג' ד"ס כי

ואולד חנוך: וחיא ירד בתר דאוליד ית חנוך תמני מאה שנין ואוליד
בנין ובנן: ועאש בעד דאך תמאן מאיה סנה ואולד פיהא בנין ובנאת:
והוו כל יומי ירד תשע מאה ושתין ותרתין שנין ומית: פצאר גמיע
עמרה תסע מאיה ואתכן וסתין סנה ומאת:
וחיא חנוך שתין וחמיש שנין ואוליד ית מתושלח: ולמא עאש
חנוך כמסה וסתין סנה ואולד מתושלח: והליך חנוך בדחלתא דיי
בתר דאוליד ית מתושלח תלת מאה שנין ואוליד בנין ובנן: וסלך
חנוך פי טאעה אללה בעד מא אולד מתושלח תלאת מאיה סנה
אולד פיהא בנין ובנאת: ויתהלך והליך חנוך בדחלת דיי
ולא איתוהי ארי לא אמית יתיה יי: וסלך חנוך פי טאעה
אללה לחתא אמאתה אללה:

והוה כל יומי חנוך תלת מאה ושתין וחמיש שנין
וציר גמע עמרה תלאת מאיה וכמסה וסתין סנה:

את האלהים: ויחי מתושלח שבע ושמנים שנה ומאת שנה ויולד את למך: ויחי מתושלח אחרי הולידו את למך שתים ושמונים שנה ושבע מאות שנה ויולד בנים ובנות: ויהיו כל ימי מתושלח תשע וששים שנה ותשע מאות שנה וימת: ויחי למך שתים ושמנים שנה ומאת שנה ויולד בן: ויקרא את שמו נח לאמר זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן האדמה אשר אררה יהוה: ויחי למך אחרי הולידו את נח חמש ותשעים שנה וחמש מאת שנה ויולד בנים ובנות:

ויחי
וחיא מתושלח
מאה ו[illegible] תמנן
ושבע שנין
ואוליד בנין ובנן
ית למך: ולמא
עאש מתושלח
מאיה וסבעה
ותמאניין סנה
אולד למך:
וחיא מתושלח
בתר דאוליד ית
למך שבע מאה

ותמנן ותרתין שנין בנין ובנן: ולמא עאש מתושלח בעד מא אולד
למך סבעה מאיה ואתנין ותמאניין סנה ואולד פיהא בנין ובנאת:
והוו כל יומי מתושלח תשע מאה ושתין ותשעשנין ומית: פצאר
גמיע עמרה תסע מאיה ותסעה וסתין סנה ומאת:
וחיא למך מאה ותמנן ותרתין שנין ואוליד בר: ולמא
עאש למך מאיה ואתנין ותמאניין סנה אולד אבן: ולמא עאש למך
מאיה ותמאניין סנה אולד אבן: וקרא ית שמיה נח למימר דין
ינחמיננא מעובדנא ומלאות ידנא מן ארעא דלטה יי: וסמאה
נוח קאילא הדא יעזינא מן אעמלנא ומשקה אידינא מן אארץ
אלתי לענהא אללה: וחיא למך בתר דאוליד ית נח חמיש מאה
ותשעין וחמיש שנין ואוליד בנין ובנן: ועאש בעד דלך
כמס מאיה ולמסה ותסעין סנה ואולד פיהא בנין ובנאת:

ויהי כל ימי למך שבע ושבעים שנה ושבע
מאות שנה וימת׃ ויהי נח
בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם את חם
ואת יפת׃ ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה
ובנות ילדו להם׃ ויראו בני האלהים את בנות האדם
כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר
בחרו׃ ויאמר יהוה לא ידון רוחי באדם
לעלם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים
שנה׃ הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם אחרי
כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות האדם וילדו
להם המה הגברים אשר מעולם אנשי השם׃
וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר

זהוה כל יומי
למך שבע מאה
ושבעין ושבע
שנין ומית׃
פצאר גמיע
עמרה סבע מאיה
וסבעה וסבעין
סנה תם מאת׃
זהוה נח בר
חמיש מאה שנין
ואוליד נח ית שם
ית חם וית יפת׃
פצאר נוח אבן

כמס מאיה סנה אולד נוח שם וחם ויפת׃ זהוה כד שריאו בני אנשא
למסגי על אפי אר׳ ובנתא אתילידא להון׃ ולמא אבתדא אלנאס אן
יכתרו עלי וגה אלארץ וולדו להם בנאת׃ וחזו בני רברביא ית בנת
אנשא ארי שפירן אנין ונסיבו להון נשין מכל דאתרעיאו׃ ראו בני
אלאשראף בנאת אלעאמה אנהן חסנאן אתכדו להם נסאא מן גמיע
מא אכתארוה׃ ואמר יי׳ לא יתקיים דרא בישא הדין קדמי לעלם
בדיל דאנון בסרא ועובדיהון בישין ארכא יהבית להון מאה ועסרין
שנין אם יתובון׃ פקאל אללה לא ינגמד רוחי פי הולאי אלנאס אלי אלדהר אד
הם בשריון ותכון מדתהם מאיה ועשרין סנה׃ גיבריא הוו בארעא ביומיא האנון
ואף בתר כין דעלין בני רברביא לות בנת אנשא וילדן להון אנון גבריא דמעלמא
אנשין דשמא׃ וכאן אלגבאברה פי אלארץ פי דלך אלזמאן ובעד דלך כאן ידכל בני אלאשראף
אלי בנאת אלעאמה חראמא פילדן להם אלגבאברה אלדי מן אלדהר דוי אסמא׃ וחזא

מחשבת לבו רק רע כל היום׃ וינחם יהוה
כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל
לבו׃ ויאמר יהוה אמחה את האדם אשר
בראתי מעל פני האדמה מאדם עד בהמה
עד רמש ועד עוף השמים כי נחמתי כי
עשיתם׃ ונח מצא חן בעיני יהוה׃

קמ״ו פסו׳ סי׳ אמצי״ה דדן ובתקון יששכר לבד

אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים היה
בדרתיו את האלהים התהלך נח׃ ויולד נח
שלשה בנים את שם את חם ואת יפת׃ ותשחת
הארץ לפני האלהים ותמלא הארץ חמס׃
וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה כי השחית
כל בשר את דרכו על הארץ׃

יי ארי סגיאת
בישת אנשא
בארעא וכל יצרא
מחשבת לביה
להוד ביש כל
יומא׃ ולמא מן
אלה אן קד כתר
שר אלנאס פי
אלארץ וגמיע
כאטר אפכאר
קלובהם שר מחץ
טול זמאן׃ ותב
יי במימריה ארי
עבד ית אנשא באר

ואמר למתבר תקפהון כרעותיה׃ פתואעדהם אללה כמא צנעהם פי אלארץ ואוצל
אמשקה אלי קלובהם׃ ואמר יי אמחי ית אנשא דבריתי מעל אפי ארע מאנשא
עד בעירא עד רחשא ועד עופא דשמיא ארי תבית במימרי ארי עבדתינון׃
ואן קאל אללה אמחו אלנאס אלדי כלקתהם ען וגה אלארץ מן אנסאן אלי בהימה אלי דביב
ואלי טאיר לאנמא תואעדתהם כמא כלקתהם׃ ונח אשכח רחמין קדם יי׃ ונוח וגד
חטוא ענד אללה׃ אלין תולדת נח נח גבר זכי שלים הוה בדרוהי
בדחלתא דיי הליך נח׃ הדי שרח תוליד נוח וכאן נוח רגלא טאהרא צחיחא פי אגיאלה
פי טאעה אללה סלך נוח׃ ואוליד נח תלתא בנין ית שם ית חם וית יפת׃ ואולד נוח
תלאתה בנין שם וחם ויפת׃ ואתחבלת ארעא קדם יי ואתמליאת ארעא חטופין׃
ואנפסדת אלארץ בין ידי אללה ואמתלאת אלארץ טלמא׃ וחזא יי ית
ארעא והא אתחבלת ארי חביל כל בסרא אנש אורחיה על ארעא׃ וראה אללה אלארץ
אנפסדת כאן אפסד כל בשרי טריקה עליהא׃

ויאמר אלהים לנח קץ כל
בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם
והנני משחיתם את הארץ׃ עשה לך תבת עצי
גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אתה
מבית ומחוץ בכפר׃ וזה אשר תעשה אתה
שלש מאות אמה ארך התבה חמשים אמה
רחבה ושלשים אמה קומתה׃ צהר תעשה
לתבה ואל אמה תכלנה מלמעלה ופתח
התבה בצדה תשים תחתים שנים ושלשים
תעשה׃ ואני הנני מביא את המבול מים על
הארץ לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים
מתחת השמים כל אשר בארץ יגוע׃ והקמתי
את בריתי אתך ובאת אל התבה אתה ובניך

ואמר
יי לנח קצא דכל
בסרא על לקדמי
ארי אתמליאת
אר׳ חטופין מן
ק׳ עובדיהון בישא
והאנא מחבילהון
עם אר׳ פקאל אללה
קד אתא אגל כל
בשר בין ידיי
אד אמתלאת אלארץ
מן קבלהם צלמא
והא אנא מהלכהם
מעהא׃ עביד

לך תיבותא דאעין דקדרוס מדורין תעביד ית תיבותא ותחפי יתה מגיו ומברא
בכופרא׃ ואצנע לך תאבות מן כשב אלשמשאר ואצנעהא טבקאת וקפרהא
מן דאכל ומן כארג בקאר׃ ודין דתעביד יתה תלת מאה אמין אורכא דתיבותא
חמשין אמין פותיה ותלתין אמין רומה׃ והדא מקדאר מא תצנעהא תלאת
מאיה דראע טולהא וכמסין ערצהא ותלאתין סמכהא׃ ניהור תעביד
לתיבותא ולאמתא תשכללינה מלעילא ותרעא דתיבותא בסטרה תשוי
מדורין ארעאין תנינין ותליתאין תעבדינה׃ ואצנע להא ציאו׳ וראע
תכמלהא מן עלו וציר להא באבא פי גאנבהא אספלא ותאניא ותאלתא
תצנעהא׃ ואנא האנא מיתי ית טופנא מיא על ארעא לחבלא כל בסרא דביה
רוחא דחיי מתחות שמיא כל דבארעא ימות׃ והאנא אתי בטופאן מא עלי
אלארץ לאהלך כל בשר פיה רוח אלחיאה וכל מא פי אלארץ יתופא׃ ואקים ית
קימי עמך ותיעול לתיבותא את ובנך ואתתך ונשי בנך עמך׃ ואתבת עהדי

ואשתך ונשי בניך אתך׃ ומכל החי מכל
בשר שנים מכל תביא אל התבה להחית
אתך זכר ונקבה יהיו׃ מהעוף למינהו ומן
הבהמה למינה מכל רמש האדמה למינהו
שנים מכל יבאו אליך להחיות׃ ואתה קח
לך מכל מאכל אשר יאכל ואספת אליך
והיה לך ולהם לאכלה׃ ויעש נח ככל אשר
צוה אתו אלהים כן עשה׃ ויאמר יהוה לנח
בא אתה וכל ביתך אל התבה כי אתך ראיתי
צדיק לפני בדור הזה׃ מכל הבהמה הטהורה
תקח לך שבעה שבעה איש ואשתו ומן
הבהמה אשר לא טהרה הוא שנים איש ואשתו׃

מעך ואדכל אלי
אלתאבות אנת
ובניך וזוגתך ונסא
בניך מעך׃ ומכל
דחי מכל בשרא
תרין מכולא תעיל
לתיבותא לקיימא
עמך דכר ונוקבא
יהון׃ ומן כל חי
מן גמיע אלבשר
אזוואגא מן
כל תדכלהם
אלי אלתאבות

ליחיון מעך דכר ואנתא יכונו׃ מעופא לזנוהי ומן בעירא לזנה מכל
רחשא דארעא לזנוהי תרין מכולא ייעלון לותך לקיימא׃ מן אלטאיר
לאצנאפה ומן אלבהאים לאצנאפהא ומן סאיר דביב אלארץ לאצנאפה אזוואגא מן
כל ידכלון אליך ליחיון׃ ואת סב לך מכל מיכל דמתאכיל ותכנוש לותך
ויהי לך ולהון למיכל׃ ואנת כד לך מן כל טעאם יוכל ואצמה אליך ליכון לך
ולהם מאכלא׃ ועבד נח ככל דפקיד יתה יי׳ כין עבד׃ פצנע נוח כמא אמרה
אללה כדאך צנע׃ ואמר יי׳ לנח עול את וכל אנש ביתך לתיבותא
ארי יתך חזיתי זכי קדמי בדרא הדין׃ וקאל אללה לנוח אדכל אנת
וגמיע אלך אלי אלתאבות פאני ראיתך צאלחא בין ידיי פי הדא אלגיל׃ מכל
בעירא דכיא תסב לך שבעה שבעה דכר ונוקבא ומן בעירא דליתהי
דכיא תרין דכר ונוקבא׃ מן גמיע אלבהאים אלטאהרה תאכד סבעה סבעה
דכור ואנאת ומן אלבהאים אלתי ליס בטאהרה זוגין דכור ואנאת׃

36

גם מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה
לחיות זרע על פני כל הארץ: כי לימים עוד
שבעה אנכי ממטיר על הארץ ארבעים יום
וארבעים לילה ומחיתי את כל היקום אשר
עשיתי מעל פני האדמה: ויעש נח ככל אשר
צוהו יהוה: ונח בן שש מאות שנה והמבול
היה מים על הארץ: ויבא נח ובניו ואשתו
ונשי בניו אתו אל התבה מפני מי המבול:
מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה
טהרה ומן העוף וכל אשר רמש על האדמה:
שנים שנים באו אל נח אל התבה זכר ונקבה
כאשר צוה אלהים את נח: ויהי לשבעת
הימים ומי המבול היו על הארץ: בשנת שש

אף מעופא דשמיא
שבעה שבעה דכר
ונוקבא לקיימא
זרעא על אפי כל
אר: ואיצא מן
טאיר אלסמא זכרה
ז דכור ואנאת
ליחיון עלי וגה
אלארץ: ארי
לזמן יומין עוד
שבעה אנא מחית
מטרא על אר
ארבעין יממין
וארבעין ליליון
ואמחי ית כל

יקומא דעבדית מעל אפי אר: פאן לי סבעה איאם אנא ממטר עלי
אלארץ ארבעין יום וארבעין לילה ואמחי גמיע אלאס אלדי צנעתהם ען
וגה אלארץ: ועבד נח ככל דפקדיה יי: ועמל נוח כגמיע מא אמרה
אללה: ונח בר שית מאה שנין וטופנא הוה מיא על אר: וכאן נוח אבן
סת מאיה סנה חין כאן אלטופאן עלי אלארץ: ועל נח ובנוהי ואתתיה
ונשי בנוהי עמיה מן קדם מי טופנא: פדכל נוח ובניה וזוגתה ונסא בניה מעה
מן קבל מא אלטופאן: מן בעירא דכיא ומן בעירא דליתוהי דכי ומן עופא
וכל דרחיש על אר: ומן אלבהאים אלטאהרה ואלבהאים אלתי ליס בטאהרה ומן אלטאיר
וסאיר אלדאב עלי אלארץ: תרין תרין עלו עם נח לתיבותא דכר ונוקבא כמא
דפקיד יי ית נח: אזואגא אזואגא דכלו אלי נוח אלי אלתאבות דכור ואנאת כמא
אמרה אללה: והוה לזמן שבעה יומין ומי טופנא הוו על אר: ולמא כאן בעד
ז איאם כאן מא אלטופאן עלי אלארץ: בשנת שית מאה שנין לחיי נח

מאות שנה לחיי נח בחדש השני בשבעה
עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו כל מעינות
תהום רבה וארבת השמים נפתחו: ויהי
הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים
לילה: בעצם היום הזה בא נח ושם וחם ויפת
בני נח ואשת נח ושלשת נשי בניו אתם אל
התבה: המה וכל החיה למינה וכל הבהמה
למינה וכל הרמש הרמש על הארץ למינהו
וכל העוף למינהו כל צפור כל כנף: ויבאו
אל נח אל התבה שנים שנים מכל הבשר
אשר בו רוח חיים: והבאים זכר ונקבה מכל
בשר באו כאשר צוה אתו אלהים ויסגר יהוה
בעדו: ויהי המבול ארבעים יום על הארץ

בירחא תנינא
בשבעת עסרא
יומא לירחא ביומא
הדין אתבזעו כל
מבועי תהום רבא
וכוי דשמיא
אתפתחא: פי סנה׳
סת מאיה׳ סנה
מן עמר נוח פי אלשהר
אלתאני פי יום יז
מנה פי ד׳לך אליום
תשקקת עיון
אלגמר אלעט׳ים
ורואזן אלסמא

תפתחת: והוה מטרא נחית על ארעא ארבעין יממין וארבעין לילון: ואקאם
אלמטר עלי אלארץ ארבעין יום וארבעין לילה: בכרן יומא הדין על נח ושם
וחם ויפת בני נח ואתת נח ותלת נשי בנוהי עמהון לתיבותא: פי דאך
ד׳לך אליום דכל נוח ושם וחם ויפת בנוה וזוגתה ותלאת נסאוה בניה מעהם
אלי אלתאבות: אנון וכל חיתא לזנה וכל בעירא לזנה וכל רחשא דרחיש על ארעא
לזנוהי וכל עופא לזנוהי כל צפר כל דפרח: הם וגמיע אלוחש לאצנאפה
וגמיע אלבהאים לאצנאפהא וסאיר אלדביב אלדאב עלי אלארץ לאצנאפה
וגמיע אלטאיר לאצנאפה כל טאיר דו גנאח: ועלו עם נח לתיבותא תרין
תרין מכל בסרא דביה רוחא דחיי: ודכלו אלי נוח אלי אלתאבות אזואגא אזואגא
מן כל בשרי פיה רוח אלחיוה: ועליא דכר ונקבא מכל בסרא עלו כמא דפקיד
יתיה יי ואגין יי עלוהי: ואלדאכלין דכורא ואנאת מן כל בשרי דכלו כמא
אמרהם אללה ורבב אללה דונה: והוה טופנא ארבעין יומין על ארעא וסבאון

וירבו המים וישאו את התבה ותרם מעל
הארץ ויגברו המים וירבו מאד על הארץ
ותלך התבה על פני המים והמים גברו מאד
מאד על הארץ ויכסו כל ההרים הגבהים
אשר תחת כל השמים חמש עשרה אמה
מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים ויגוע
כל בשר הרמש על הארץ בעוף ובבהמה
ובחיה ובכל השרץ השרץ על הארץ וכל
האדם כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל
אשר בחרבה מתו וימח את כל היקום אשר
על פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש
ועד עוף השמים וימחו מן הארץ וישאר
אך נח ואשר אתו בתבה ויגברו המים על

מיא ונטלו ית
תיבותא ואתרמת
מעל אר' ולמא
אקאם אטופאן
ארבעין יום עלי
אארץ כתר אלמא
וחמל אתאבות
וארתפעת ען אארץ
ותקיפו מיא וסגיאו
לחדא על אר'
ומהלכא תיבותא
על אפי מיא
ולמא עט'ם אלמא
וכתר עלי אארץ

סארת אתאבות עלי וגה אלמא ומיא תקיפו לחדא לחדא על אר' ואתחפאו
כל טוריא רמיא דתחות כל שמיא ועט'ם אלמא גדא גדא עלי אארץ
וגטא גמיע אגבאל אשאמכה אלתי תחת גמיע אסמא חמיש עסרי אמין
מלעילא תקיפו מיא ואתחפיאו טוריא ולמא עט'ם אלמא כמקד' עשר דראע
עלי אארץ ותגטת אגבאל ומית כל בסרא דרחיש על אר' בעופא ובבעירא
ובחיתא ובכל רחשא דרחיש על אר' וכל אנשא תופא כל בשרי דאב עלי
אארץ מן טאיר ט' בהימה ו' וחש וסאיר ארביב ראב עלי אארץ וכל אנאס
כל דנשמת רוח חיין באפוהי מכל דביבשתא מיתו כל מן נסמת אחיוה פי
אנפה מן כל מא פי אגפאף מאת ומחא ית כל יקומא דעל אפי ארעא
מאנשא עד בעירא עד רחשא ועד עופא דשמיא ואתמחיאו מן אר'
ואשתאר ברם נח ודעמיה בתיבותא ומחא אלמא כל אלאנאם אלדי עלי וגה אארץ
מן אנסאן אלי בהימה אלי דביב ואלי טאיר אסמא ותבקא נוח פקט ומן מעה פי אתאבות

ואתמחו מן אארץ

הארץ חמשים ומאת יום: ויזכר אלהים
את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר
אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על הארץ
וישכו המים: ויסכרו מעינת תהום וארבת
השמים ויכלא הגשם מן השמים: וישבו
המים מעל הארץ הלוך ושוב ויחסרו המים
מקצה חמשים ומאת יום: ותנח התבה
בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש
על הרי אררט: והמים היו הלוך וחסור עד
החדש העשירי בעשירי באחד לחדש
נראו ראשי ההרים: ויהי מקץ ארבעים
יום ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה:

ותקיפו מיא על
אר' מאה וחמשין
יומין ׃ ולמא עט̇ם
אלמא עלי אלארץ
מאיה וכמסין
יומא ׃ ודכיר יוי
ית נח וית כל
חיתא וית כל
בעירא דעמיה
בתיבתא ואעבר
יוי רוחא על אר'
ונחו מיא ׃ ודכר
אללה נוח וגמיע

אלוחש ואלבהאים אלדין מעה פי אלתאבות פאמר אללה ריאח עלי אלארץ
פסכן בהא אלמא ׃ ואסתכלו מבועי תהומא וכוי דשמיא ואתכלי
מטרא מן שמיא ׃ ואנסדת עיון אלגמר ורואזן אלסמא ואנחבס אלמטר
מן אלסמא ׃ ותבו מיא מעל אר' אזלין ותיבין וחסרו מיא מסוף מאה וחמשין
יומין ׃ ותראגע אלמא על אלארץ כל מא מר רגע ונקץ אלמא בעד מאיה
וכמסין יומא ׃ ונחת תיבתא בירחא שביעאה בשבעה עסרא יומא לירחא על
טורי קרדו ׃ פאסתקרת אלתאבות פי אלשהר אלז' פי יום סבעה עשר מנה
עלי גבל קרדו ׃ ומיא תקיפו הוו אזלין וחסרין עד ירחא
עשיראה בעשיראה בחד לירחא אתחזיאו רישי טוריא ׃ וכאן
אלמא כל מא מר בקץ אלי אלשהר אלעאשר ופי יום ואחד מנה
טהרת רוס אלגבאל ׃ והוה מסוף ארבעין יומין ופתח נח ית כוות תיבותא
דעבד ׃ ולמא כאן בעד ארבעין יום פתח נוח כוות אלתאבות אלתי צנעהא ׃

וישלח את הערב ויצא יצוא ושוב עד
יבשת המים מעל הארץ׃ וישלח את היונה
מאתו לראות הקלו המים מעל פני האדמה׃
ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה ותשב
אליו אל התבה כי מים על פני כל הארץ
וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה׃
ויחל עוד שבעת ימים אחרים ויסף שלח
את היונה מן התבה׃ ותבא אליו היונה לעת
ערב והנה עלה זית טרף בפיה וידע נח כי
קלו המים מעל הארץ׃ וייחל עוד שבעת
ימים אחרים וישלח את היונה ולא יספה
שוב אליו עוד׃ ויהי באחת ושש מאות שנה
בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל

ושלח ית עורבא
ונפק מיפק ותאיב
עד דיבישו מיא
מעל אר׳׃ ואטלק
אלגראב פאקאם
יכרג וירגע אלי אן
יבס אלמא ען
אלארץ׃ ושלח ית
יונה מלותיה למחזי
אם קלו מיא מעל
אפי אר׳׃ תם
אטלק אלחמאמה
מן ענדה לינטר
הל כף אלמא מן
אלארץ׃ ולא אשכחת יונה מנח לפרסת רגלה ותבת לותיה לתיבותא ארי
מיא על אפי כל אר׳ ואושיט ידיה ונסבה ואעיל יתה לותיה לתיבתא׃ פלם
תגד אלחמאמה מסתקר לרגלהא פרגעת אליה אלי אלתאבות אד כאן אלמא עלי וגה
אלארץ׃ פמד ידה פאכדהא ואדכלהא אליה אלי אלתאבות׃ ואוריך עוד שבעה
יומין אחרנין ואוסיף שלח ית יונה מן תיבתא׃ פצבר ז׳ איאם כעאודה
אטלקהא מן אלתאבות׃ ואתת לותיה יונה לעדן רמשא והא טרף זיתא
תביר מחת בפומה וידע נח ארי קלו מיא מעל אר׳׃ פגאת אליה וקת
עשא ואדי כורקת זיתון מקטועה פי פאהא פעלם נוח אן אלמא קד כף ען
וגה אלארץ׃ ואוריך עוד שבעה יומין אחרנין ושלח ית יונה ולא אוסיפת
למתב לותיה עוד׃ וצבר איצא סבעה איאם אכר תם אטלקהא פלם
תעאוד תרגע אליה איצא׃ והוה בשית מאה וחדא שנין בקדמאה
בחד לירחא נגובו מיא מעל אר׳ ואעדי נח ית חופאה דתיבתא

הארץ ויסר נח את מכסה התבה וירא והנה חרבו פני האדמה׃ ובחדש השני בשבעה ועשרים יום לחדש יבשה הארץ׃ וידבר אלהים אל נח לאמר׃ צא מן התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך׃ כל החיה אשר אתך מכל בשר בעוף ובבהמה ובכל הרמש הרמש על הארץ הוצא אתך ושרצו בארץ ופרו ורבו על הארץ׃ ויצא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו׃ כל החיה כל הרמש וכל העוף כל רומש על הארץ למשפחתיהם יצאו מן התבה׃ ויבן נח מזבח ליהוה ויקח מכל הבהמה הטהרה ומכל העוף הטהור ויעל עלת במזבח׃ וירח

וחזא והא נגובו אפי אר׳ פלמא כאן פי סנה׳ ואחדה וסת מאיה׳ פי אליום אלאוול מן אלשהר אלאוול גף אלמא ען אלארץ פנזע נוח גטא אלתאבות ונטר פאדי קד גף אלמא ען וגה אלארץ׃ ובירחא תנינא בעסרין ושבעה יומין לירחא יבישת אר׳׃

וכאן פי אלשהר אלתאני סבעה ועשרין מנה יבסת אלארץ׃

ומליל יי׳ עם נח למימר׃ פכלם אלה נוח קאילא׃ פוק מן תיבותא את ואתתך ובנך ונשי בנך עמך׃ אכרג מן אלתאבות אנת וזוגתך ובניך ונסא בניך מעך׃ כל חיתא דעמך מכל בסרא בעופא ובבעירא ובכל רחשא דרחיש על אר׳ אפיק עמך ויתילדון באר׳ ויפשון ויסגון על אר׳׃ וגמיע אלוחוש אלדין מעך מן כל בשר׳ ומן אלטאיר ואלבהאים וסאיר אלדביב אלדאב עלי אלארץ אכרגהם מעך יתוולדו פי אלארץ ויתמרן ויכתרון עליהא׃ ונפק נח ובנוהי ואתתיה ונשי בנוהי עמיה׃ פכרג נוח ובניה וזוגתה ונסא בניה מעה׃ כל חיתא כל רחשא וכל עופא כל דרחיש על אר׳ לזרעיתהון נפקו מן תיבותא׃ וגמיע אלוחוש וסאיר אלדאב עלי אלארץ לאגנאסהם כרגו מן אלתאבות׃ ובנא נח מדבחא קדם יי׳ ונסיב מכל בעירא דכיא ומכל עופא דכיא ואסיק עלון על מדבחא׃ ובנא נוח מדבחא ללה ואכד מן בעץ אלבהאים אלטאהרה ומן בעץ אלטאיר אלטאהר וקרב צואעדא

יהוה את ריח הניחח ויאמר יהוה אל לבו
לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם
כי יצר לב האדם רע מנעריו ולא אסף עוד
להכות את כל חי כאשר עשיתי עד כל ימי
הארץ זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחרף ויום
ולילה לא ישבתו ויברך אלהים את נח
ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלאו את
הארץ ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית
הארץ ועל כל עוף השמים בכל אשר תרמש
האדמה ובכל דגי הים בידכם נתנו כל רמש
אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב
נתתי לכם את כל אך בשר בנפשו דמו לא
תאכלו ואך את דמכם לנפשתיכם אדרש מיד

עלי אלמדבח
וקביל יי ברעוא
ית קרבניה ואמר יי
במימריה לא אוסיף
למלט עוד ית אר׳
בדיל חובי אנשא
ארי יצרא ליבא
דאנשא ביש
מזעוריה ולא
אוסיף למחי
ית כל דחי כמא
דעבדית פקבל
אללה קרבאנה וקא׳
מן לאתה לא אעוד

לען אלארץ איצא בסבב אלאנסאן עלי אן כאטר קלב אלאנסאן רדי מן צגרה
ולא אעוד זיאדה קתל כל חי כמא צנעת עוד כל יומי אר׳ זרועא וחצדא וקורא
וחומא וקיטא וסתוא ויימם ולילי לא יבטלון ואבדא טול עמר אלארץ אלזרע ואלחצאד
ואלקר ואלחר ואלקיץ ואלכריף ואלנהאר ואלליל לא יעטלון וברך יי ית נח וית בנוהי
ואמר להון פושו וסגו ומלו ית אר׳ ובארך אללה פי נוח ופי בניה וקאל להם אתמרו
ואכתרו ואמלו אלארץ ודחלתכון ואימתכון תהי על חיות אר׳ ועל כל עופא דשמיא
בכל דתרחיש אר׳ ובכל נוני ימא בידכון מסירין ולכופכם ודערכם יכון עלי
גמיע וחש אלארץ וטאיר אלסמא וכל מא ידב עלי אלארץ וסמך אלבחר פי אידיכם
מסלמה כל רחשא דהוא חי לכון יהי למיכל כירוק עסבא יהבית לכון ית
כולא וכל דביב טאהר חי יכון לכם מאכלא כלכצר אלעשב אעטיתכם אלכל ברם
בסרא בנפשיה דמיה לא תיכלון ואמא אלחם פלא תאכלוה בדמה מע נפסה
וברם ית דמכון לנפשתכון אתבע מיד כל חיתא אתבעיניה ומיד אנשא דיי׳ שיר

כל חיה אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את נפש האדם: שפך דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלהים עשה את האדם: ואתם פרו ורבו שרצו בארץ ורבו בה: ויאמר אלהים אל נח ואל בניו אתו לאמר: ואני הנני מקים את בריתי אתכם ואת זרעכם אחריכם: ואת כל נפש החיה אשר אתכם בעוף בבהמה ובכל חית הארץ אתכם מכל יצאי התבה לכל חית הארץ: והקמתי את בריתי אתכם ולא יכרת כל בשר עוד ממי המבול ולא יהיה עוד מבול לשחת הארץ:

ית דמא דאחוהי אתבע ית נפשא דאנשא: ואמא דמאיכם מן אנפסכם פאטלבהא בשמע מן יד סאיר אלנאס אי אנסאן קתל אכיה טאלבתה בנפסה: דיישוד דמא דאנשא בסהדין ממימר דייי נא דמיה יתאשד

אדי בצלם אלהים עבד ית אנשא: אן יכון סאפך דם אל אנסאן באנסאן אלי דמה יספך לאן בצורה' אללה מכלוקא כלקה: ואתון פושו וסגו אתילדו באר' וסגו בה: פאנתם פאתמרו ואכתרו ואסעו פי אלארץ ואכתרו פיהא: ואמר ייי לנח ולבנוהי עמיה למימר: הא אנא אלה לנוח ולבניה מעה קאילא: ואנא האנא מקים ית קימי עמכון ועם בניכון בתריכון: האנא מתבת עהדי מעכם ומע נסלכם בעדכם: ועם כל נפשא חיתא דעמכון בעופא בבעירא ובכל חית אר' עמכון מכל נפקי תיבותא לכל חית אר': ומע גמיע נפוס אלחיואן אלדי מעכם מן טאיר אלי בהימה וגמיע והש אלארץ אלדי מעכם מן גמיע אלכארגין מן אלתאבות לגמיע והש אלארץ: ואקים ית קימי עמכון ולא ישתיצי כל בסרא עוד ממי טופנא ולא יהי עוד טופנא לחבלא ארעא: ואתבת עהדי מעכם ולא ינקטע כל בשרי איצא מן מא אלטופאן ולא יכון אבדא טופאנא ליהלך אלארץ:

ויאמר אלהים זאת אות הברית אשר אני נתן ביני וביניכם ובין כל נפש חיה אשר אתכם לדרת עולם: את קשתי נתתי בענן והיתה לאות ברית ביני ובין הארץ: והיה בענני ענן על הארץ ונראתה הקשת בענן: וזכרתי את בריתי אשר ביני וביניכם ובין כל נפש חיה בכל בשר ולא יהיה עוד המים למבול לשחת כל בשר: והיתה הקשת בענן וראיתיה לזכר ברית עולם בין אלהים ובין כל נפש חיה בכל בשר אשר על הארץ: ויאמר אלהים אל נח זאת אות הברית אשר הקמתי ביני ובין כל בשר אשר על הארץ:

כ"ה · ל' וחס · ל' וקשתי לא' תוסי' · ל' דפי · ל' וחד דגש · ל' ומל' · ל' למבול · כ"ה ישב · בק'

ואמר יי' דא את קים דאנא יהיב בין מימרי וביניכון ובין כל נפשא חיתא דעמכון לדרי עלמא: וקא' אלה הדה עלאמה' עהד אדי אנא באעלה ביני ובינכם ובין כל נפס חייה אדי מעכם לאגיאל אדהר: ית קשתי יהבית בעננא

לעזרא

ויהיו בני נח היצאים מן התבה שם וחם ויפת

ותהי לאת קים בין מימרי ובין אר': וקוסי קד געלתהא פי אלגמאם ותציר עלאמה' עהד ביני ובין ארץ: ויהי בעננותי עננא על אר' ותתחזי קשתא בעננא: ויכון אדי גימת גמאמא עלי אלארץ טהרת אלקוס פי אלגמאם: ודכרנא ית קימי דבין מימרי וביניכון ובין כל נפשא חיתא בכל בסרא ולא יהי עוד מיא לטופנא לחבלא כל בסרא: ודכרת עהדי אלדי ביני ובינכם ובין כל נפס חייה לכל בשרי ולא יציר איצא אלמא טופאנא ליהלך כל בשרי: ותהי קשתא בעננא ואחזינה למדכר קים עלם בין מימרא דיי' ובין כל נפשא חיתא בכל בסרא דעל אר': פתציר אלקוס פי אלגמאם אצהרהא דכר לאמאן אלדהר מן אללה לכל נפס חייה פי כל בשרי אלדי עלי אלארץ: ואמר יי' לנח דא את קים דאקימית בין מימרי ובין כל בסרא דעל אר': וקאל אללה לנוח הדה עלאמה' אלעהד אלדי תבתתה ביני ובין כל בשרי אלדי עלי אלארץ:
והוו בני נח דנפקו מן תיבותא שם וחם ויפת וחם הוא אבוה:

וחם הוא אבי כנען: שלשה אלה בני נח
ומאלה נפצה כל הארץ: ויחל נח איש האדמה
ויטע כרם: וישת מן היין וישכר ויתגל
בתוך אהלה: וירא חם אבי כנען את ערות
אביו ויגד לשני אחיו בחוץ: ויקח שם ויפת
את השמלה וישימו על שכם שניהם
וילכו אחרנית ויכסו את ערות אביהם
ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו: וייקץ
נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן:
ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו:
ויאמר ברוך יהוה אלהי שם ויהי כנען עבד
למו: יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם ויהי
כנען עבד למו: ויחי נח אחר המבול שלש

דכנען: וכאן בני
נוח אלכארגין מן
אלתאבות שם וחם
ויפת וכאן חם אבא
כנעאן: תלתא אלין
בני נח ומאלין
אתבדרו בכל ארעא:
הולאי אלתלאתה
בני נוח ומנהם
תפרק אלנאס פי
אלארץ: ושרי נח
גבר פלח בארעא ונצב
כרמא: ואול אבתדא
נוח בפלאחה אלארץ

פגרס כרמא: ושתי מן חמרא ורוי ואתגלי בגו משכניה: ושרב מן אלכמר וסכר
ותכשף וסט כבאיה: וחזא חם אבוהי דכנען ית עריתא דאבוהי וחוי לתרין
אחוהי בשוקא: וראי חם אבו כנעאן עורה אביה פאכבר אכויה והמא פי
אלסוק: ונסיב שם ויפת ית כסותא ושויאו על כתף תרויהון ואזלו מחזרין וכסיאו
ית עריתא דאבוהון ואפיהון מחזרין ועריתא דאבוהון לא חזו: פאכד שם
ויפת תובא וגעלאה עלי מנכביהמא ומשיא מתדברין פגטיא עורה אבי
המא ווגוההמא מתדברה ועורה אביהמא לם יריא: ואתער נח מחמריה
וידע ית דעבד ליה בריה זעירא: ולמא אפאק נוח מן סכרה עלם מא
צנע בה אבנה אלאצגר: ואמר ליט כנען עבד פלח יהי לאחוהי: פקאל
מלעון כנעאן (אבא) עבדא מסתעבדא יכון לאכותה: ואמר בריך יי׳ אלהא דשם
ויהי כנען עבדא להון: תם קאל תבארך אללה אלה שם ויכון כנעאן עבדא:
יפתי יי׳ ליפת וישרי שכינתיה במשכני שם ויהי כנען עבדא להון: יחסן אללה ליפת
ויסכן אכביה שם ויכון אבא כנעאן עבדא לה: וחיא נח בתר טופנא תלת

מאות שנה וחמשים שנה׃ ויהיו כל ימי נח
תשע מאות שנה וחמשים שנה וימת׃

מאה וחמשין שנין׃
תם עאש נוח
בעד אלטופאן
תלאתמאיה
וכמסין סנה׃ והוו
כל יומי נח תשע
מאה וחמשין שנין
ומית׃ פצאר גמיע
עמרה תסע מאיה
וכמסין סנה ומאת׃

י

ואלה תולדת בני נח שם חם ויפת ויולדו
להם בנים אחר המבול׃ בני יפת גמר ומגוג
ומדי ויון ותבל ומשך ותירס׃ ובני גמר
אשכנז וריפת ותגרמה׃ ובני יון אלישה
ותרשיש כתים ודדנים׃ מאלה נפרדו איי
הגוים בארצתם איש ללשנו למשפחתם
בגויהם׃ ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען׃
ובני כוש סבא וחוילה וסבתה ורעמה
וסבתכא ובני רעמה שבא ודדן׃ וכוש ילד
את נמרד הוא החל להיות גבר בארץ׃ הוא

ואלין תולדת בני
נח שם חם ויפת
ואתילידו להון

בנין בתר טופנא׃ והדי שרח תואליד בני נוח שם חם ויפת אד ולד להם בנין
בעד אלטופאן׃ בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותובל ומשך ותירס׃ בני יפת
אלתרך ויאגוג ומאגוג ומאהאת ואליונאניה ואלציין וכראסאן ופארס׃ ובני גמר
אשכנז וריפת ותוגרמה׃ ובני גמר אסקלאבה ופרנגה ואלברתאן׃ ובני יון אלישה
ותרשיש כתים ודודנים׃ ובני יון אמציצה וטרסוס וקברס ואדנה׃ מאליין
אתפרשו נגוות עממיא בארעתהון גבר ללישניה לזרעיתהון בעממיהון׃
מן הולאי תפרקת גזאיר אלאמם פי בלדאנהם כל פריק ללגתה לעשאירהם ואמאמהם׃
ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען׃ ובני חם אלחבשה ומצר ותפת וכנעאן׃
ובני כוש סבא וחוילה וסבתה ורעמה וסבתכא ובני רעמה שבא ודדן׃
ובני כוש סבא וזוילה ווגאוה ואקאקי ואדמס ובני רעמה אלסנד ואלהנד׃
וכוש אוליד ית נמרד הוא שרי למהוי גבר באר׳׃ וכוש אולד נמרד
הוא אבתדא אן יכון גבארא פי אלבלד׃ הוא הוה גבר תקיף קד׳ על

היה גבר ציד לפני יהוה על כן יאמר
כנמרד גבור ציד לפני יהוה: ותהי ראשית
ממלכתו בבל וארך ואכד וכלנה בארץ שנער:
מן הארץ ההוא יצא אשור ויבן את נינוה ואת
רחבת עיר ואת כלח: ואת רסן בין נינוה ובין
כלח הוא העיר הגדלה: ומצרים ילד את
לודים ואת ענמים ואת להבים ואת נפתחים:
ואת פתרסים ואת כסלחים אשר יצאו משם
פלשתים ואת כפתרים:
וכנען ילד את צידן בכרו
ואת חת: ואת היבוסי ואת האמרי ואת
הגרגשי: ואת החוי ואת הערקי ואת הסיני:

כין יתאמר כנמרוד
גבאר חקיק קדי:
והו כאן גבארא
מכוופא בין ידי
אללה לדאך יקאל
הדי כנמרד
גבאר מכווף בין
ידי אללה: והות
ריש מלכותיה בבל
וארך ואכד וכלנה
בארע דבבל: וכאן
מלכה באבל
ואברק ואכד

וכלנה פי בלד אלשינור: מן ארעא ההיא נפק אתוראה ובנא ית נינוה וית
רחובות קרתא וית כלח: מן דאך אלבלד כרג אשור ובנא נינוה ורחבה
אלקריה ואלכלה: וית רסן בין נינוה ובין כלח היא קרתא רבתא: ואלמדאין
בין נינוה ובין אלכלה היא אלקריה אלכבירה: ומצרים אוליד ית לודאי
וית ענמאי וית להבאי וית נפתוחאי: ומצר אולד אלתכוסיין ו
ואלאסכנדראניין ואלבהנסיין ואלפרמיין: וית פתרוסאי וית כסלוחאי
דנפקו מתמן פלשתאי וית קפוטקאי: ואלבימיין ואלצעידיין אלדי כרג מן
אלפלסטיניין ואלדמיאטיין: וכנען אוליד ית צידן
בכריה וית חת: וכנעאן אולד צידן בכרה וחת: וית יבוסאי וית
אמוראי וית גרגשאי: ואליבוסיין ואלאמוריין ואלגרגשיין:
וית חואי וית ערקאי וית אנתוסאי: ואלחויין ואלערקיין ואלטרבלוסיין:

ואת

ואת הארודי ואת הצמרי ואת החמתי ואחר
נפצו משפחות הכנעני׃ ויהי גבול הכנעני
מצידן באכה גררה עד עזה באכה סדמה ועמרה
ואדמה וצבים עד לשע׃ אלה בני חם למשפחתם
ללשנתם בארצתם בגויהם׃
ולשם ילד גם הוא אבי כל בני עבר
אחי יפת הגדול׃ בני שם עילם ואשור וארפכשד
ולוד וארם׃ ובני ארם עוץ וחול וגתר ומש׃
וארפכשד ילד את שלח ושלח ילד את עבר׃
ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו
נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן׃ ויקטן ילד את
אלמודד ואת שלף ואת חצרמות ואת ירח׃
ואת הדורם ואת אוזל ואת דקלה׃ ואת עובל

וית ארודאי וית
צמראי וית חמתאי
ובתר כין אתבדרא
זרעית לכנענאי׃
ואלארודיין ואלחמציין
ואלחמאיין ובעד
דאך תפרקת
עשאיר אלכנעניין׃
והוה תחום
כנענאה מצידון
מטי לגרר עד
עזה מטי לסדם
ועמרה ואדמה
ואדמה וצבויים
עד לשע׃ וכאן תכם אלכנעניין מן צידא אלי אן תגי אלי אלגרר ואלי גזה
ואלי אן תגי אלי סדום ועמרה ואדמה וצבוים אלי לשע׃ אלין בני חם
לזרעיתהון ללישנהון בארעתהון בעממיהון׃ הולאי בני חם לעשאירהם
ולגאתהם פי בלדאנהם לאממהם׃ ולשם אתיליד
אף הוא אבוהון דכל בני עבר אחוהי דיפת רבא׃ וולד לשם איצא אבו
גמיע בני עבר אכו יפת אלאכבר׃ בני שם עילם ואשור וארפכשד
ולוד וארם׃ בני שם כאסתאן ואלמוצל וארפכשד ולוד וארמאן׃ ובני ארם
עוץ וחול וגתר ומש׃ ובני ארם אלגוטה ואחולה ואלגרמאקה ואלמושי׃ וארפכשד
אוליד ית שלח ושלח אוליד ית עבר׃ וארפכשד אולד שלח ושלח אולד עבר׃
ולעבר אתילידו תרין בנין שום חד פלג ארי ביומוהי אתפלגת ארעא ושום אחוהי יקטן׃
וולד לעבר אבנאן אסם אחדהמא פלג לאן באיאמה אנקסמת אלארץ ואסם אכיה קחטאן׃
ויקטן אוליד ית אלמודד וית שלף וית חצרמות וית ירח׃ וקחטאן אולד אלמודד
ואלסלף וחצרמות וירח׃ וית הדורם וית אוזל וית דקלה׃ והדורם ואוזל ודקלה׃

ואת אבימאל ואת שבא׃ ואת אופר ואת
חוילה ואת יובב כל אלה בני יקטן׃ ויהי מושבם
ממשא באכה ספרה הר הקדם׃ אלה בני שם
למשפחתם ללשנתם בארצתם לגויהם׃
אלה משפחת בני נח לתולדתם בגויהם
ומאלה נפרדו הגוים בארץ אחר המבול׃

ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים׃ ויהי
בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער
וישבו שם׃ ויאמרו איש אל רעהו הבה נלבנה
לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן
והחמר היה להם לחמר׃ ויאמרו הבה נבנה לנו
עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם

וית עובל וית
וית אבימאל וית
שבא׃ ועובל
ואבימאל וסבא׃
וית אופיר וית
חוילה וית יובב
כל אלין בני יקטן׃
ואופיר וחוילה
ויובב כל הולאי
בני קחטאן׃
והוה מותבהון
ממשא מטי
לספר טור מדינחא׃
וכאן מסכנהם

מן מכה אלי אן תגי אלי אלמדינה אלי אלגבל אלשרקי׃ אלין בני שם לזרעיתהון
ללישנהון בארעתהון לעממיהון׃ הולאי בני שם לעשאירהם
ולגאתהם פי בלדאנהם ואממהם׃ אלין זרעית בני נח לתולדתהון ב
בעממיהון ומאלין עממיא באר בתר טופנא׃ הולאי עשאיר בני נח
לתואליהם ואממהם ומנהם תפרקת אלאמם פי אלארץ בעד אלטופאן׃
והות כל אר לישן חד וממלל חד׃ וכאן גמיע אלארץ לגה ואחדה
וכלאם ואחד׃ והוה במטלהון בקדמיתא ואשכחו בקעתא בארע בבל ויתיבו
תמן׃ ולמא רחלו מן אלמשרק וגדו בקיעא פי בלד שינער פאקאמו תם׃
ואמרו גבר לחבריה הבו נרמי לבנין ונשרפינון בנורא והות להון לבינתא לאבנא
וחימרא הוה להון לשיע׃ פקאל בעצהם לבעץ תעאלו נלבן לבנא ונטבכה טבכא
פכאן להם אללבן חגארא ואלקר כאן להם מלאטא׃ ואמרו הבו נבני לנא קרתא
ומגדלא ורישיה מטי עד צית שמיא ונעביד לנא שם דלמא נתבדר על אפי

פן נפוץ על פני כל הארץ: וירד יהוה לראת את
העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם: ויאמר
יהוה הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם
לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו
לעשות: הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר
לא ישמעו איש שפת רעהו: ויפץ יהוה אתם
משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנת העיר:
על כן קרא שמה בבל כי שם בלל יהוה שפת
כל הארץ ומשם הפיצם יהוה על פני כל הארץ:

אלה תולדת שם שם בן מאת שנה ויולד את
ארפכשד שנתים אחר המבול: ויחי שם אחרי
הולידו את ארפכשד חמש מאות שנה ויולד

כל אר׳: וקאלו תעאלו
נבני לנא קריה
ומגדל וראסה
יאתי אסמא ונצנע
לנא אסמא כלא
נתבדד עלי וגה
גמיע אלארץ:
ואתגלי יי לאתפרעא
על עובד קרתא
ומגדלא דבנו בני
אנשא: פאורד
אללה אמרא מוגלא
ליכ׳ר ואלמגדל
אלדי אכ׳ד פי בנאהא
בנו אדם: ואמר יי הא עמא חד ולישן חד לכולהון ודין דשריאו למעבד
וכען לא יתמנע מנהון כל דחשיבו למעבד: פקאל אללה הודא הם כשעב
ואחד ולגה ואחדה לגמיעהם והדא מא אבתדו אן יפעלוה ואלאן לא יפותהם
גמיע מא המו בה אן יצנעוה: הבו נתגלי ונבלביל תמן לישנהון דלא
ישמעון אנש לישן חבריה: לכנא נורד אמרא נשתת בה לגתהם חתי לא
יסמע כל פריק לגה צאחבה: ובדר יי יתהון מתמן על אפי כל אר׳ ואתמנעו
מלמבני קרתא: פבדדהם אללה מן תם עלי גמיע אלארץ ואנתהו ען בנא אלקריה:
על כן קרא שמה בבל ארי תמן בלביל יי לישן כל אר׳ ומתמן בדרינון יי
על אפי כל אר׳: לדלך סמית בבל לאן תם שתת אללה לגה אהל אלארץ ומן
תם בדדהם עלי גמיע וגה אלארץ: אלין תולדת שם שם בר מאה שנין
ואוליד ית ארפכשד תרתין שנין בתר טופנא: הדי שרח תיליד שם
למא כאן שם אבן מאה סנה אולד ארפכשד לסנתין בעד אלטופאן והיא שב

בנים ובנות׃ וארפכשד חי חמש ושלשים שנה ויולד את שלח׃ ויחי ארפכשד אחרי הולידו את שלח שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות׃

ושלח חי שלשים שנה ויולד את עבר׃ ויחי שלח אחרי הולידו את עבר שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויחי עבר ארבע ושלשים שנה ויולד את פלג׃ ויחי עבר אחרי הולידו את פלג שלשים שנה וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות׃

ויחי פלג שלשים שנה ויולד את רעו׃

בתר דאוליד ית ארפכשד חמיש מאה שנין ואוליד בנין ובנן׃ ועאש שם בעד דלך כמס מאיה סנה אולד פיהא בנין ובנאת׃ וארפכשד חיא תלתין וחמיש שנין ואוליד ית שלח׃ ועאש ארפכשד למסך

ותלאתין סנה ואולד שלח׃ וחיא ארפכשד בתר דאוליד ית שלח ארבע מאה ותלת שנין ואוליד בנין ובנן׃ ועאש בעד דלך ארבע מאיה ותלאת סנין אולד פיהא בנין ובנאת׃ ושלח חיא תלתין שנין ואוליד ית עבר׃ ועאש שלח בעד דלך תלאתין ואולד פיהא עבר׃ וחיא שלח בתר דאוליד ית עבר ארבע מאה ותלת שנין ואוליד בנין ובנן׃ ועאש בעד דלך ארבע מאיה ותלאת סנין אולד פיהא בנין ובנאת׃ וחיא עבר תלתין וארבע שנין ואוליד ית פלג׃ ועאש עבר ארבע ותלאתין סנה אולד פיהא פלג׃ וחיא עבר בתר דאוליד ית פלג ארבע מאה ותלתין שנין ואוליד בנין ובנן׃ ועאש בעד דלך ארבע מאיה ותלאתין סנה אולד פיהא בנין ובנאת׃

וחיא פלג תלתין שנין ואוליד ית רעו׃ ועאש פלג תלאתין סנה ואולד רעו׃

ל

כל אולי חק במ ג מל

ג בטע בימ בפת

נח פלג ירח

כל
פלוני
שטעמה
על אות
ראשון
קדיר
ויחי
מלעיל

ויחי פלג אחרי הולידו את רעו תשע שנים
ומאתים שנה ויולד בנים ובנות׃
ויחי רעו אחרי שתים ושלשים
שנה ויולד את שרוג׃ ויחי רעו אחרי הולידו
את שרוג שבע שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות׃
ויחי שרוג שלשים שנה
ויולד את נחור׃ ויחי שרוג אחרי הולידו את נחור
מאתים שנה ויולד בנים ובנות׃
ויחי נחור תשע ועשרים שנה ויולד

כל
קל
בנים
ובנות
במא
ויולד
ב

וחיא פלג בתר דאוליד ית רעו מאתן ותשע שנין ואוליד
בנין ובנן׃ ועאש בעד דלך מאתה מאיתין ותסע סנין
אולד פיהא בנין ובנאת׃
וחיא רעו תלתין ותרתין שנין ואוליד ית שרוג׃
ועאש רעו אתנין ותלאתין סנה ואולד סרוג׃ וחיא
רעו בתר דאוליד ית שרוג מאתן ושבע שנין ואוליד
בנין ובנן׃ ועאש בעד דלך מאיתין וסבע סנין אולד
פיהא בנין ובנאת׃ וחיא שרוג
תלתין שנין ואוליד ית נחור׃ ועאש שרוג תלאתין סנה
אולד נחור׃ וחיא שרוג בתר דאוליד ית נחור מאתן שנין ואוליד
בנין ובנן׃ ועאש בעד דלך מאיתי סנה אולד פיהא בנין ובנאת׃
וחיא נחור עסרין ותשע שנין ואוליד ית

את תרח׃ ויחי נחור אחרי הולידו את תרח
תשע עשרה שנה ומאת שנה ויולד בנים ובנות׃
ויחי תרח שבעים
שנה ויולד את אברם את נחור ואת הרן׃ ואלה
תולדת תרח תרח הוליד את אברם את נחור
ואת הרן והרן הוליד את לוט׃ וימת הרן
על פני תרח אביו בארץ מולדתו באור כשדים׃
ויקח אברם ונחור להם נשים שם אשת אברם

כב
אולי
מל
ג
בטע
קמ׳
בתרת
יד
פ״ק
את
את
ואת
ואלה
תרא
נכב

ית תרח׃ ועאש נחור תסעה ועשרין סנה אולד תרח׃ וחיא
נחור בתר דאוליד ית תרח מאה ותשע עסרי שנין ואוליד
בנין ובנן׃ ועאש בעד דלך מאיה ותסעה עשר סנה אולד פיהא
בנין ובנאת׃ וחיא תרח שבעין שנין
ואוליד ית אברם ית נחור וית הרן׃ ולמא עאש תרח סבעין סנה
אולד אברם ונחור והרן׃ ואלין תולדת תרח תרח אוליד ית אברם
ית נחור וית הרן והרן אוליד ית לוט׃ והדא שרח תנאסל תרח אד׳
אולד אברם ונחור והרן אולד לוט׃ ומית הרן על אפי תרח אבוי בארע
ילדותיה באור דכסדאי׃ פמאת הרן בחצרה תרח אביה פי בלד מולדה
פי אתון אלכשדאניין׃

ונסיב

כל מי שנכפל שמו הרי הוא מבני חיי העולם הבא
לפי כך נכפל שמו שתרח למי שחזר בתשובה

אברם

שרי ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי
מלכה ואבי יסכה׃ ותהי שרי עקרה אין לה
ולד׃ ויקח תרח את אברם בנו ואת לוט בן
הרן בן בנו ואת שרי כלתו אשת אברם בנו
ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה
כנען ויבאו עד חרן וישבו שם׃ ויהיו ימי
תרח חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח בחרן׃

קנג פיקודים סימן בצלאל גבג

ויאמר יהוה אל אברם לך לך מארצך
וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך׃
ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך
והיה ברכה׃ ואברכה מברכיך ומקללך אאר
ונברכו בך כל משפחת האדמה׃ וילך אברם
כאשר דבר אליו יהוה וילך אתו לוט ואברם
בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן׃
ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן
אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת

ונסיב אברם ונחור להון נשין
שום אתת אברם שרי ושום
אתת נחור מלכה בת הרן
אבוהא דמלכה ואבוהא
דיסכה׃ פאתכ׳ד אברם
ונחור להמא נסאא אסם
זוגה׳ אברם שרי ואסם
זוגה׳ נחור מלכה אבנה׳
הרן אבו מלכה ואבו יסכה׃
והות שרי עקרא לית לה
ולד׃ וכאנת שרי עאקר
ליס להא ולד׃ ודבר תרח
ית אברם בריה וית לוט
בר הרן בר בריה וית
שרי כלתיה אתת אברם
בריה ונפקו עמהון מאור
דכסדאי למיזל לארעא
דכנען ואתו עד חרן
ויתיבו תמן׃ פאכ׳ד תרח
אברם אבנה ולוט אבן
הרן אבן אבנה ושרי כנתה זוגה׳ אברם אבנה וכ׳רגו מעהם מן אחון אלכסדאניין
לימצ׳ו אלי בלד כנען פגאו אלי חרן פאקאמו תם׃ והוו יומי תרח מאתן וחמיש
שנין ומית תרח בחרן׃ פכאן עמר תרח ר׳ וה׳ סני ומאת תרח פי חרן׃

גג

ואמר יי׳ לאברם איזיל לך מארעך ומילדותך ומבית
אבוך לארעא דאחזינך׃ אל׳ קאל אללה לאברם אמץ׳ מן ארצ׳ך ומולדך ובית אביך
אלי אלבלד אלדי אוריך׃ ואעבדינך לעם סגי ואבריכנך ואר׳בי שמך ותהי מברך׃
ואצנע מנך אמה כבירה ואבארך פיך ואעט׳ם אסמך ותכון מבארך׃ ואבריך
מברכך ומלטטך לוט ויתברכון בדילך כל זרעית אל׳ ואזל אברם כמא דמליל
עמיה יי׳ ואזל עמה לוט ואברם בר שנין שבעין וחמיש שנין במפקיה מחרן
פמצ׳א אברם כמא קאל לה אללה ומצ׳י מעה לוט וכאן אברם אבן ה׳ וע׳ סנה חין כ׳רג מן

הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת
ארצה כנען ויבאו ארצה כנען: ויעבר
אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה
והכנעני אז בארץ: וירא יהוה אל אברם
ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן
שם מזבח ליהוה הנראה אליו: ויעתק משם
ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה בית אל
מים והעי מקדם ויבן שם מזבח ליהוה ויקרא
בשם יהוה: ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה:

ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה
לגור שם כי כבד הרעב בארץ: ויהי כאשר
הקריב לבוא מצרימה ויאמר אל שרי אשתו
הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את: והיה
כי יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת
והרגו אתי ואתך יחיו: אמרי נא אחתי את
למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך:

חרן: ודבר אברם ית שרי
אתתיה וית לוט בר אחוהי
וית כל קנינהון דקנו וית
נפשתא דשעבידו לאוריתא
בחרן ונפקו למיזל לארעא
דכנען ואתו לארעא דכנען:
פאכ'ד אברם שרי זוג'תה
ולוט אבן אכיה וגמיע
סרחהם אלדי מלכוה
ואלנפס אלדי אכתסבוהא
פי חרן וכרג'ו לימצ'ו אלי
בלד כנעאן וגאו אליה:
ועבר אברם בארעא עד
אתר שכם עד מישר
מורה וכנענאה בכין בארעא:
פטאף אברם פי אלבלד
אלי מוצ'ע נאבלוס אלי
מרג מורה ואלכנאעניון
חיניד פיה: ואתגלי יי
לאברם ואמר לבנך
אתין ית ארעא הדא ובנא תמן מדבחא קדם יי דאתגלי ליה: תם תג'לא אללה
לה וקאל לנסלך אעטי הדא אלבלד ובנא תם מדבחא ללה אלמתג'לי לה:
ואסתלק מתמן לטורא ממדנח לבית אל ופרסיה למשכנה בית אל
ממערבא ועי ממדנחא ובנא תמן מדבחא קדם יי וצלי בשמא דיי: ואנתקל
מן תם אלי אלג'בל מן שרקי בית אל ומד כבאה בית אל מן אלגרב ועי מן אלשרק
ובנא תם מדבחא ללה ודעא באסמה: ונטל אברם אזיל ונטיל לדרומא:
ורחל אברם כלמא מר רחל אלי אלקבלה:
והוה כפנא בארעא ונחת אברם למצרים לאתותבא תמן ארי תקיף כפנא בארעא:
תם כאן גוע פי אלבלד פאנחדר אברם אלי מצר ליסכן תם לאנה אשתד
אלגוע פי אלבלד: והוה כד קריב למיעל למצרים ואמר לשרי אתתיה הא כען

ויהי כבוא אברם מצרימה ויראו המצרים את האשה כי יפה הוא מאד: ויראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל פרעה ותקח האשה בית פרעה: ולאברם היטיב בעבורה ויהי לו צאן ובקר וחמרים ועבדים ושפחת ואתנת וגמלים: וינגע יהוה את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו על דבר שרי אשת אברם: ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך הוא: למה אמרת אחתי הוא ואקח אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך: ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו: ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר לו ולוט עמו הנגבה: ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב: וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי:

ידענא ארי אתתא שפירת חיזו את: פלמא קרב מן אלדכול אלי מצר קאל לשרי זוגתה אנא אעלם אנך אמראה חסנה אלמנטר: ויהי ארי יחזון יתיך מצראי ויימרון אתתיה דא ויקטלון יתי ויתיך יקיימון: אכאף אן יראך אלמצריון קאלו הדה זוגתה וקתלוני ואסתבקוך: אימרי כען דאחת את בדיל דייטב לי בדיליך ותתקיים נפשי בפתגמיכי: קולי אנך אכתי לקבל אן יחסן לי בסבבך ותחיא נפסי בגרירתך: והוה כד על אברם למצרים וחזו מצראי ית אתתא ארי שפירא היא לחדא: ולמא דכל אברם מצרא ראי אלמצריין אלאמראה אנהא חסנה גדא: וחזו יתה רברבי פרעה ושבחו יתה לפרעה ואדברת אתתא לבית פרעה: וראוהא רייסא פרעון פמדחוהא ענדה ואכדת אלי מנזלה: ולאברם אוטיב בדילה והוו ליה ען ותורין וחמרין ועבדין ואמהן ואתנן וגמלין: ואחסן אלי אברם בסבבהא וצאר להא גנם ובקר וחמיר ועביד ואמא ואתאן וגמאל: ואיתי יי׳ על פרעה מכתשין רברבין ועל אנש ביתיה על עיסק שרי אתת אברם: פאמתחן אללה פרעון בבלאיא עצימה ואהלה בסבב שרי זוגה אברם: וקרא פרעה לאברם ואמר מא דא עבדת לי למא לא חוית לי ארי אתתך היא: פדעא פרעון אברם וקאל לה מא הדא צנעת בי ולם לם תכברני אנהא זוגתך: למא אמרית אחת היא

ש

אל מקום המזבח אשר עשה שם בראשנה
ויקרא שם אברם בשם יהוה: וגם ללוט ההלך
את אברם היה צאן ובקר ואהלים: ולא נשא
אתם הארץ לשבת יחדו כי היה רכושם רב
ולא יכלו לשבת יחדו: ויהי ריב בין רעי מקנה
אברם ובין רעי מקנה לוט והכנעני והפרזי
אז ישב בארץ: ויאמר אברם אל לוט אל
נא תהי מריבה ביני ובינך ובין רעי ובין
רעיך כי אנשים אחים אנחנו: הלא כל הארץ
לפניך הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם
הימין ואשמאילה: וישא לוט את עיניו וירא

ודברית יתה לי לאתו
וכען הא אתתך דבר
ואיזיל: לם קלת הי
אכתי חתי אכדתהא
לי זוגה ואלאן הדא
זוגתך כדהא ואמצ׳:
ופקיד עלוהי פרעה גברין
ואלויאו יתיה וית
אתתיה וית כל דליה:
פוכל עליה פרעון קומא
בדרקן בה וזוגתה וכל
מאה: וסליק אברם
ממצרים הוא ואתתיה
וכל דליה ולוט עמיה לדרומא: פצעד אברם מן מצר הו וזוגתה וכל מאה ולוט
מעה אלי אלקבלה: ואברם תקיף לחדא בבעירא בכספא ובדהבא: ואברם עטים
גדא באמואשיה ואלפצה ואלדהב: ואזל למטלנוהי מדרומא ועד בית אל
עד אתרא דפרסיה תמן למשכניה בקדמיתא בין בית אל ובין עי: ומצא
פי מראחלה מן אלקבלה אלי בית אל אלי אלמוצע אלדי מד תם כבאה באבתדא
בין בית אל ובין עי: לאתר מדבחא דעבד תמן בקדמיתא וצלי תמן
אברם בשמא דיי: אלי מוצע אלמדבח אלדי כאן צנעה תם אוולא פדעא
תם אברם באסם אלה: וגם ללוט ההלך: ואף ללוט דאזיל עם אברם הוו
ען ותורין ומשכנין: ואיצא ללוט אלסאיר מע אברם כאן גנם ובקר ואכביה:
ולא סוברת יתהון ארעא למיתב כחדא ארי הוה קנינהון סגי ולא יכילו
למיתב כחדא: ולם יחמלהמא אלבלד אן יקימו גמיעא אד כאן קרחהם
כתיר ולם יטיקו אן יקימו גמיעא: והות מצותא בין רעי בעיריה דאברם
ובין רעי בעיריה דלוט וכנענאה ופרזאה בכין יתיב בארעא: וכאנת כצומה
בין רעאת מאשיה אברם ובין רעאת מאשיה לוט ואלכנעניין ואלפרזיין
חינייד מקימין פי אלבלד: ואמר אברם ללוט לא כען תהי מצותא בינא
ובינך ובין רעותי ובין רעותך ארי גברין אחין אנחנא: חתי קאל אברם

דלוט

ללוט לא תכון
מצומה ביני ובינך
ובין רעאתי ורעאתך
לאננא קום דוו קראבה:
הלא כל אל ארץ קדאמך
אתפרש כען מלותי
אם את לצפונא אנא
לדרומא ואם את
לדרומא אנא לצפונא:
לא אן גמיע אלבלד
בין ידיך אנפרד עני
אמא יסרה פאתיאמן
ואמא ימנה פאתיאסר:
וזקף לוט ית עינוהי

את כל ככר הירדן כי כלה משקה לפני שחת
יהוה את סדם ואת עמרה כגן יהוה כארץ
מצרים באכה צער: ויבחר לו לוט את כל
ככר הירדן ויסע לוט מקדם ויפרדו איש
מעל אחיו: אברם ישב בארץ כנען ולוט
ישב בערי הככר ואהל עד סדם: ואנשי
סדם רעים וחטאים ליהוה מאד: ויהוה אמר
אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו שא נא
עיניך וראה מן המקום אשר אתה שם
צפנה ונגבה וקדמה וימה: כי כל הארץ
אשר אתה ראה לך אתננה ולזרעך עד עולם:
ושמתי את זרעך כעפר הארץ אשר אם

וחזא ית כל מישר ירדנא ארי כוליה בית שקיא קדם חבלות יי ית סדם וית
עמורה כגנתא דיי כארעא דמצרים מטי צער: פרפע לוט עינה וראי גמיע
אלארדן אן כלה מסקי קבל אן יהלך אללה סדם ועמורה כגנאן אללה כארץ מצר
אלי אן תגי אלי זגאר: ובחר ליה לוט ית כל מישר ירדנא ונטל לוט
בקדמיתא ואתפרשו גבר מלות אחוהי: פאכתאר לה לוט גמיע מרג
אלארדן ורחל מן אלמשרק ואנפרד כל אמר ען אכיה: אברם יתיב בארע
דכנען ולוט יתיב בקרוי מישרא ופרס עד סדם: אברם אקאם פי בלד
כנעאן ולוט אקאם פי קרי אלמרג ונצב אלי סדם: ואנשי סדם בישין בממונהון
וחייבין בגויתהון קדם יי לחדא: ואהל סדם אשראר כאטיין ללה גדא: ויהוה
אמר לאברם בתר דאתפרש לוט מעמיה זקוף כען עינך וחזי מן אתרא
דאת תמן לצפונא ולדרומא ולמדנחא ולמערבא: תם קאל אללה לאברם בעד
מא פארקה לוט ארפע עיניך ואנטר מן אלמוצע אלדי אנת תם שמאלא
וגנובא ושרקא וגרבא: ארי ית כל ארעא דאת חזי לך אתננה ולבנך עד
עלמא: אן גמיע אלארץ אלתי תראהא לך אעטיהא ולנסלך אלי אלדהר: ואשוי

נא
ואצפנך
כמון
שכת'
רבינו
בחיי
ז"ל
שמצא
בתרגום
מדויק
ואם את
לדרומא
ואצפנך
כלומ'
על
בריחך
כי לא
אתן
לך
רשות
להתעכב
בדרום:
עש'

יוכל איש למנות את עפר הארץ גם זרעך ימנה: קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה: ויאהל אברם ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח ליהוה:

ד' לגאווני

ויהי בימי אמרפל מלך שנער אריוך מלך אלסר כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים: עשו מלחמה את ברע מלך סדם ואת ברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך צביים ומלך בלע היא צער: כל אלה חברו אל עמק השדים הוא ים המלח:

ית בנך סגיאין כעפרא דאר' כמא דלית אפשר לגבר דימני ית עפרא דארעא אף בנך לא יתמנון: ואצייר נסלך כתראב אארץ חתי אן אמכן אנסאן אן יחצי תראב אארץ פנסלך איצא יחצא: קום הליך בארעא לאורכה ולפתיה ארי לך אתננה: קם

תמש בארץ טולהא וערצהא פאן לך אעטיהא: ופרס אברם ואתא ויתיב במישרי ממרא דבחברון ואקאם ובנא תמן מדבחא קדם יי: פצ'רב אברם וגא אלי מרג ממרא אלדי פי חברון ואקאם תם ובנא תם מדבחא ללה:

ויהי והוה ביומי אמרפל מלכא דבבל אריוך מלכא דאלסר כדרלעמר מלכא דעילם ותדעל מלכא דעממי: תם כאן פי איאם אמרפל מלך שינער ואריוך מלך אלסר כדרלעמר מלך לזותאן ותדעל מלך אאמם: עבדו קרבא עם ברע מלכא דסדם ועם ברשע מלכא דעמורה שנאב מלכא דאדמא ושמאבר מלכא דצבוים ומלכא דבלע היא צער: ואנהם חארבו ברע מלך סדם וברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך צבוים ומלך בלע הי זגאר: כל אלין אתכנשו למישר חקליא הוא אתר ימא דמלחא: כל הולאי אצטחבו פי עמק אסדין הי אבחירה אמייתה: תרתא עסרי שנין פלחו ית כדרלעמר ותלת עסרי שנין מרדו: אתני עשר סנה אטאעו כדרלעמר ופי יג כאלפו: ובארבע עסרי שנין אתא כדרלעמר ומלכיא דעמיה ומחו ית גיבריא דבעשתרת קרנים וית תקיפיא דבהמתא וית אימתני דבשוה

שתים עשרה שנה עבדו את כדרלעמר ושלש עשרה שנה מרדו: ובארבע עשרה שנה בא כדרלעמר והמלכים אשר אתו ויכו את רפאים בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם ואת האימים בשוה קריתים: ואת החרי בהררם שעיר עד איל פארן אשר על המדבר: וישבו ויבאו אל עין משפט הוא קדש ויכו את כל שדה העמלקי וגם את האמרי הישב בחצצן תמר: ויצא מלך סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צביים ומלך בלע הוא צער ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים: את כדרלעמר מלך עילם

קריתים: ופי סנה ארבעה עשר אתי כל כדרלעמר ואלמלוך אלדי מעה פקתלו אלשגעא אלדי פי עשתרות קרנים ואלדהקיין אלדי פי הם ואלהיכיין אלד פי שוה קריתים: וית חוראי דבטורא דסעיר עד מישר פארן דסמיך על מדברא: ואחוריין אלדי פי גבאל אלשראה אלי מרג פארן אלדי פי טרף אלבריה: ותבו ואתו למישר פלוג דינא היא רקם ומחו ית [illegible] כל חקלי עמלקאה ואף ית אמוראה דיתיב בעין גדי: תם רגעו וגאו אלי עין אלחכם הי רקים פקתלו כל מן כאן פי צׄיאע אלעמאלקה ואיצׄא אלאמוריין אלמקימין פי תפאף אנגׄדי: ונפק מלכא דסדום ומלכא דעמורה ומלכא דאדמה ומלכא דצבוים ומלכא דבלע היא צוער וסדרו עמהון קרבא במישר חקליא: פכרג מלך סדום ומלך עמורה ומלך אדמה ומלך צבוים ומלך בלע הי זגאר וצאפפוהם לאחרב פי עמק אלסריין: ית כדרלעמר מלכא דעילם ותדעל מלכא דעממי ואמרפל מלכא דבבל ואריוך מלכא דאלסר ארבעה מלכין לקביל חמשה: מע כדרלעמר מלך כוזסתאן ותדעל מלך אלאמם ואמרפל מלך אשכור ואריוך מלך אלסר ארבעה מלוך לכמסה: ומישר חקלא

ותדעל מלך גוים ואמרפל מלך שנער
ואריוך מלך אלסר ארבעה מלכים את
החמשה׃ ועמק השדים בארת בארת חמר
וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו שמה והנשארים
הרה נסו׃ ויקחו את כל רכש סדם ועמרה
ואת כל אכלם וילכו׃ ויקחו את לוט ואת
רכשו בן אחי אברם וילכו והוא ישב
בסדם׃ ויבא הפליט ויגד לאברם העברי
והוא שכן באלני ממרא האמרי אחי אשכל
ואחי ענר והם בעלי ברית אברם׃ וישמע
אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי
ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד
דן׃ ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם
וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק׃ וישב

כירן כירן מסקן
חימרא וערקו
מלכא דסדם ועמרה
ונפלו תמן ודאשתארו
לטורא ערקו׃ ועמק
אסדין פיה אבאר
תכרג חמרא פהרב
מלך סדם ועמרה
ווקעוא תם ואלבאקין
הרבו אלי אלגבאל׃
ושבו ית כל קנינא
דסדם ועמרה
וית כל מיכלהון
ואזלו׃ פאכדוא
גמיע סרח סדם

ועמרה וגמיע טעאמהם ומצו׃ ושבו ית לוט וית כל קניניה בר אחוהי
דאברם ואזלו והוא יתיב בסדם׃ פאכדוא אבן אכו אברם וסרחה ומצו
והוא מקים פי סדם׃ ואתא משיזבא וחוי לאברם עבראה והוא
שרי במישרי ממרא אמוראה אחוהי דאשכל ואחוהי דענר
ואלון אנשי קימיה דאברם׃ תם גא אלפלית ואכבר אברם אלעבראני
והו מקים פי מרג ממרי אלאמורי אכו אשכל ואכו ענר והם אהל
עהד אברם׃ ושמע אברם ארי אשתבי אחוהי וזריז ית עולימוהי
ילידי ביתיה תלת מאה ותמנית עשר ורדף עד דן׃ פלמא סמע
אברם אן קד סבי קריבה גרד גלמאנה אלמולודין פי ביתה תלאת מאיה
ותמאניה עשר וכרבהם אלי באניאס׃ ואתפלג עליהון בליליא
הוא ועבדוהי ומחנון ורדפינון עד חובה דמצפונא לדמשק׃

פתקרין

את כל הרכש וגם את לוט אחיו ורכשו
השיב וגם את הנשים ואת העם׃ ויצא
מלך סדם לקראתו אחרי שובו מהכות
את כדרלעמר ואת המלכים אשר אתו
אל עמק שוה הוא עמק המלך׃ ומלכי
צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן
לאל עליון׃ ויברכהו ויאמר ברוך אברם
לאל עליון קנה שמים וארץ׃ וברוך אל עליון
אשר מגן צריך בידך ויתן לו מעשר מכל׃
ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש
והרכש קח לך׃ ויאמר אברם אל מלך סדם
הרמתי ידי אל יהוה אל עליון קנה שמים
וארץ׃ אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח

פתפלק עליהם
לילא הו ועבידה
פקתלוהם וכלבוהם
אלי חובה אלתי ען
יסאר דמשק׃
ואתיב ית כל קניא
ואף ית לוט אחוהי
וקנינה אתיב ואף
ית נשיא וית עמא׃
פרד גמיע אלסרח
ולוטא קריבה וסרחה
רדהמא ואלנסא
איצא וסאיר אל
קום׃ ונפק מלכא
דסדם לקדמותיה בתר דתב מלממחי ית כדרלעמר וית מלכיא
דעמיה למישר מפנא הוא בית ריסא דמלכא׃ פכרג מלך סדם תלקאה
בעד רגועה מן חרב כדרלעמר ואלמלוך אלדין מעה אלי עמק שוה הו
מלעב אלמלך׃ ומלכי צדק מלכא דירושלם אפיק לחים וחמר
והוא משמיש קדם אל עלאה׃ ומלכי צדק מלך דאר אלסלאם אכרג
לה טעאם ושראב. והוא אמאם לאלטאיק אלעלי׃ וברכיה ואמר בריך
אברם לאל עלאה דקנינה שמיא וארעא׃ פבארך עליה וקאל יכון אברם
מבארכא לאלטאיק אלעלי מלך אלסמאואת ואלארץ׃ ובריך אל עלאה
דמסר סנאך בידך ויהב ליה חד מן עסרא מכולא׃ ותבארך אלטאיק
אלעלי אלדי אסלם אעדאך פי ידך פאעטאה אלעשר מן כל שי׃ ואמר
מלכא דסדם לאברם הב לי נפשתא וקנינא סב לך׃ פקאל מלך סדם לאברם
אעטני אלנפס ואלסרח כדה לך׃ ואמר אברם למלכא דסדם ארימית ידי

מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי
את אברם: בלעדי רק אשר אכלו הנערים
וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכל
וממרא הם יקחו חלקם:
אחר הדברים האלה היה דבר יהוה אל אברם
במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן
לך שכרך הרבה מאד: ויאמר אברם אדני
אלהים מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן
משק ביתי הוא דמשק אליעזר: ויאמר אברם
הן לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי יורש אתי:
והנה דבר יהוה אליו לאמר לא יירשך זה
כי אם אשר יצא ממעיך הוא יירשך:

בצלו קדם יי אל
עלאה דקנוהי שמיא
וארעא: פקאל לה
אברם רפעת ידי
חאשא בצלה אלעאלי
אלעלי מלך אלסמאואת
ואלארץ: אם מחוטא
ועד ערקת מסנא
ואם אסב מכל
דלך ולא תימר אנא
עתרית ית אברם:
מן ליט לי שמע
כעלאן אלדת מן
גמיע מאלך ולא תקול אנא אגנית אברם: בר מדאכלו עולימיא וחולק
גבריא דאזלו עמי ענר אשכל וממרא אנון יקבלון חולקהון: גיר מא
אכלוה אלצביאן ונציב אלקום אלדי מצו מעי ענר אשכל וממרא הם יאכדון
נציבהם: בתר פתגמיא האלין הוה פתגמא דיי
עם אברם בנבואה למימר לא תדחל אברם מימרי תקוף לך אגרך סגי
לחדא: בעד הדה אלאמור כאן קול אללה אלי אברם בוחי קאילא לא תכאף יא
אברם אנא תרסך אגרך עטים גדא: ואמר אברם יי אלהים מא תתן לי
ואנא אזיל דלא ולד ובר פרנסא הדין דבביתי הוא דמשקאה אליעזר:
קאל אברם יא רב מא תעטיני ואנא מאצי עקימא ולד קיאר מנזלי
הו אליעזר אלדמשקי: ואמר אברם הא לי לא יהבת ולד והא בר ביתי
ירית יתי: קאל אברם אד לם תרזקני ולדא פאן אלאבן אלדי פי מנזלי ירתני:
והא פתגמא דיי עמיה למימר לא יירתינך דין אלהין בר דתוליד הוא יירתינך:
פאדא בקול אללה קאל לה לא ירתך הדא אלא מן יכרג מן צלבך הו ירתך:

ויוצא אתו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך׃ והאמן ביהוה ויחשבה לו צדקה׃ ויאמר אליו אני יהוה אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה׃ ויאמר אדני יהוה במה אדע כי אירשנה׃ ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת ואיל משלש ותר וגוזל׃ ויקח לו את כל אלה ויבתר אתם בתוך ויתן איש בתרו לקראת רעהו ואת הצפר לא בתר׃ וירד העיט על הפגרים וישב אתם אברם׃ ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו׃ ויאמר

ואפיק יתיה לברא ואמר אסתכי כען לשמיא ומני כוכביא אם תכול למימני יתהון ואמר ליה כדין יהון בנך׃ תם אלרג'ה לי ברא וקאל לה אתפת לי אסמא ואתמקא אחצא לכואכב הל תטיק אן תחציהם תם קאל לה כדא יכון נסלך׃ והימין במימרא דיי׳ וחשבה ליה לזכו׃

פאמן באללה וכתבהא לה חסנה׃ ואמר ליה אנא יי׳ דאפיקתך מאור דכסדאי למיתן לך ית ארעא הדא למירתה׃ וקאל אנא אללה אלדי אכרג'תך מן אתון אלכסדאניין לאעטיך הדה אלבלד לתחוזה׃ ואמר יי׳ אלהים במא אדע ארי אירתינה׃ קאל אללהם יא רבי במא דא אעלם אני אחוזהא׃ ואמר ליה קריב קדמי עגלין תלתא ועזין תלתא ודכרין תלתא ושפנינא ובר יונה׃ תם קאל לה קדם לי עגלה מתלתה ועגזא מתלתה וכבשא מתלתא ושפנינא ופרך חמאם׃ וקריב קדמוהי ית כל אלין ופליג יתהון בשוי ויהב פלגיא כל קבל חבריה וית עופא לא פליג׃ פקדם לה גמיע דאך וסטרהא פי אוסאטהא תם געל כל סטר תלקא צאחבה ואלטאיר לם יסטרה׃ ונחת עופא על פלגיא ואתיב יתהון אברם׃ תם ולע טאיר עלי אלגואד וחלכהא אברם פתחרכת׃ והות שמשא למיעל ושינתא נפלת על אברם והא אימה קבל סגי נפלת עלוהי׃ ולמא כאן ענד מגיב אלשמס וקע סבאת עלי אברם פאד

לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ
לא להם ועבדום ועִנו אתם ארבע מאות
שנה: וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי
ואחרי כן יצאו ברכש גדול: ואתה תבוא
אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה:
ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עון
האמרי עד הנה: ויהי השמש באה ועלטה
היה והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר
בין הגזרים האלה: ביום ההוא כרת יהוה
את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי את
הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדל
נהר פרת: את הקיני ואת הקנזי ואת הקדמני:
ואת החתי ואת הפרזי ואת הרפאים: ואת

כריבה עטימה צלמא
קד יקעת עליה: ואמר
לאברם מידע תידע
ארי דיירין יהון בנך
בארע לא דילהון
ויפלחון בהון וייענון
יתהון ארבע מאה
שנין: וקאל לאברם
אעלם אן נסלך
סיכון גריבא פי
בלד ליס להם
ויסתעבדונהם
ויעדבונהם ארבע
מאיה סנה: ואף ית

עמא דיפלחון בהון דאין אנא ובתר כין יפקון בקנינא סגי: ואלקום אלדי
יסתלדמונהם סאחכם עליהם ובעד דאך יכרגון בסרח עצים: ואת תתכנש
לות אבהתך בשלם תתקבר בשיבו טבא: ואנת תמצי אלי אבאך בסלאם
ותדפן בשיבה צאלחה: ודרא רביעאה יתובון הלכא ארי לא שלים חובא
דאמוראה עד כען: ובגיל אלראבע ירגעו אלי ההנא אד לם יכמל דנב
אלאמוריין אלי אלאן: והות שמשא עלת וקבלא הוה והא תנור דתנן ובעור
דאישא עדא בין פלגיא האלין: פלמא גאבת אלשמס וכאנת אלדהמה
פאדי בשביה דכאן תנור ופליל נאר גאיז בין תלך אלצטור: ביומא ההוא
גזר יי עם אברם קים למימר לבנך אתין ית ארעא הדא מנהרא דמצרים
עד נהרא רבא נהרא פרת: פי דלך אליום עהד אללה מע אברם עהדא קאילא
לנסלך אעטי הדי אלבלד מן נהר מצר אלי אלנהר אלכביר נהר אלפראת: ית שלמאי
וית קנאי וית קדמונאי: ואלקיניין ואלקנזיין ואלקדמוניין: וית חתאי וית פרזאי וית

גבריא

גיבריא ואלחתיין ואל
פרזיין ואלשעאין: וית
אמוראי וית גרגשאי
וית יבוסאי: ואמוריין
ולכנעניין ולגרגשיין
וליבוסיין:
ושרי אתת אברם
לא ילידת ליה ולה
אמתא מצריתא
ושמה הגר: ושרי
זוגה אברם לם תלד
לה ולהא אמה
מצריה ואסמהא
הגר: ואמרת שרי

האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי ואת
היבוסי: ושרי אשת
אברם לא ילדה לו ולה שפחה מצרית ושמה
הגר: ותאמר שרי אל אברם הנה נא עצרני
יהוה מלדת בא נא אל שפחתי אולי אבנה
ממנה וישמע אברם לקול שרי: ותקח שרי
אשת אברם את הגר המצרית שפחתה
מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען
ותתן אתה לאברם אישה לו לאשה: ויבא
אל הגר ותהר ותרא כי הרתה ותקל גברתה
בעיניה: ותאמר שרי אל אברם חמסי עליך
אנכי נתתי שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה
ואקל בעיניה ישפט יהוה ביני וביניך: ויאמר

לאברם הא כען מנעני יי מלמילד עול כען לות אמתי מא אם אתבני מנה
וקביל אברם למימר שרי: פקאלת לאברם הודי קד חבסני אללה מן אולד
אדכל אלי אמתי לעל יבנא ביתי מנהא פקבל אברם כלאם שרי: ודברת
שרי אתת אברם ית הגר מצריתא אמתה מסוף עשר שנין למתב אברם
בארעא דכנען ויהבת יתה לאברם בעלה ליה לאיתו: פאכדת שרי זוגה
אברם הגר אלמצריה אמתהא בעד עשר סנין מן מקאם אברם בבלד כנען
פאעטתהא אברם זוגהא לתכון לה זוגה: ועאל לות הגר ועדיאת וחזת ארי
עדיאת וקלת רבונתה בעינהא: פדכל אלי הגר פחמלת פלמא ראת
אנהא קד חמלת האנת סידתהא ענדהא: ואמרת שרי לאברם דין לי
עלך אנא יהבית אמתי לך וחזת ארי עדיאת וקלית בעינהא ידין
יי ביני ובינך: פקאלת שרי לאברם ט׳למי עליך אנא אעטיתך אמתי
פלמא ראת אנהא קד חמלת הנת ענדהא יחכם אללה ביני ובינך: ואמר

אברם אל שרי הנה שפחתך בידך עשי
לה הטוב בעיניך ותענה שרי ותברח מפניה׃
וימצאה מלאך יהוה על עין המים במדבר
על העין בדרך שור׃ ויאמר הגר שפחת שרי
אי מזה באת ואנה תלכי ותאמר מפני שרי
גברתי אנכי ברחת׃ ויאמר לה מלאך יהוה
שובי אל גברתך והתעני תחת ידיה׃ ויאמר
לה מלאך יהוה הרבה ארבה את זרעך ולא
יספר מרב׃ ויאמר לה מלאך יהוה הנך
הרה וילדת בן וקראת שמו ישמעאל כי
שמע יהוה אל עניך׃ והוא יהיה פרא אדם
ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אחיו ישכן׃

אברם לשרי הא
אמתיך בידיך עבידי
לה דתקין בעיניכי
ועניתה שרי ועריקת
מן קדמהא׃ פקל
להא הודי אמתך
פי ידך אצנעי
בהא מא חסן ענדך
פעדבתהא שרי והתי
הרבת מן בין ידיהא׃
ואשכחה מלאכא
דיי על עינא דמיא
במדברא על עינא

באורהא דהגרא פוגדהא מלך אללה עלי עין מא פי אלבריה על אלעין אלתי
פי טריק חגר׃ ואמר הגר אמתה דשרי מנן את אתיא ולאן את אזלא
ואמרת מן קדם שרי רבונתי אנא ערקא׃ פקאל יא הגר אמה שרי
מן אין אנת ואלי אין תמציין קאלת מן בין שרי סיידתי אנא הארבה׃
ואמר לה מלאכא דיי תובי לות רבונתיך ואשתעבידי תחות ידהא׃
קאל להא מלך אללה ארגעי אלי סיידתך ואסתלדמי תחת ידהא׃ ואמר לה
מלאכא דיי אסגאה אסגי ית בניכי ולא יתמנון מסגי׃ תם קאל להא מלך
אללה לאכתר נסלך חתי לא יחצא מן כתרה׃ ואמר לה מלאכא דיי הא
את מעדיא ותלידין בר ותקרין שמיה ישמעאל ארי קביל יי צלותיך׃
וקאל להא הא אנת חאמל סתלדין אבנא ותסמיה אסמאעיל אד סמע אללה
לצעפך׃ והוא יהי מרוד באנשא הוא יהי צריך לכולא ואף אנשא
יהי צריך ליה ועל אפי כל אחוהי ישרי׃ והוא יכון וחשיא מן אלנאס
ידה פי אלכל ויד אלכל פיה ובחצרה במיע אלותה יסכן׃ ותקרא

בקוסטא

ותקרא שם יהוה הדבר אליה אתה אל ראי
כי אמרה הגם הלם ראיתי אחרי ראי׃ על כן
קרא לבאר באר לחי ראי הנה בין קדש ובין
ברד׃ ותלד הגר לאברם בן ויקרא אברם שם
בנו אשר ילדה הגר ישמעאל׃ ואברם
בן שמנים שנה ושש שנים בלדת הגר את
ישמעאל לאברם׃ ויהי
אברם בן תשעים שנה ותשע שנים וירא
יהוה אל אברם ויאמר אליו אני אל שדי
התהלך לפני והיה תמים׃ ואתנה בריתי ביני
ובינך וארבה אותך במאד מאד׃ ויפל אברם
על פניו וידבר אתו אלהים לאמר׃ אני הנה
בריתי אתך והיית לאב המון גוים׃ ולא יקרא

וצליאת בשמא דיי׳
דאתמלל עמה אמרת
את הוא אלהא חזי כולא
ארי אמרת אף שריתי
חזיא בתר דאתגלי לי׃
פאסמתה אסם אללה
אלמתגלי להא אנת
אלטאיק אלנאטר לאנהא
קאלת אני ראית ההנא
רחמתך בעד רואי
אלשקא׃ על כן קרא
לבירא בירא דמלאך
קימא אתחזי עלה
הא היא בין רקם ובין
חגרא׃ לדלך סמית אלביר ביר אלחי אלנאטר הודי הי בין רקים ובין ברד׃ וילידת
הגר לאברם בר וקרא אברם שום בריה דילידת הגר ישמעאל׃ פולדת הגר
לאברם אבנא פסמא אברם אבנה אלדי ולדת הגר אסמאעיל׃ ואברם בר
תמנן ושית שנין כד ילידת הגר ית ישמעאל לאברם׃ וכאן אברם אבן סתה
ותמאנין סנה חין ולדת הגר אסמאעיל׃ והוה אברם בר
תשעין ותשע שנין ואתגלי יי׳ לאברם ואמר ליה אנא אל שדי פלח קדמי
והוי שלים׃ ולמא צאר לאברם תסעה ותסעין סנה תגלא אללה לה וקאל לה
אנא אלטאיק אלכאפי אסלך פי טאעתי וכן צחיחא׃ ואתין קימי בין מימרי
ובינך ואסגי יתך לחדא לחדא׃ ואגעל עהדי ביני ובינך ואכתרך גדא גדא׃
ונפל אברם על אפוהי ומליל עמיה יי׳ למימר׃ פוקע אברם עלי וגהה וכאטבה
אללה קאילא׃ אנא הא גזר קימי עמך ותהי לאב סגי עממין׃ האנא פאעל
עהדי מעך ותכון אבא גמהור אלאמם׃ ולא יתקרי שמך עוד ית שמך

עוד את שמך אברם והיה שמך אברהם
כי אב המון גוים נתתיך והפרתי אתך במאד
מאד ונתתיך לגוים ומלכים ממך יצאו והקמתי
את בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחריך לדרתם
לברית עולם להיות לך לאלהים ולזרעך
אחריך ונתתי לך ולזרעך אחריך את ארץ
מגריך את כל ארץ כנען לאחזת עולם והייתי
להם לאלהים ויאמר אלהים אל אברהם
ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך אחריך
לדרתם זאת בריתי אשר תשמרו ביני
וביניכם ובין זרעך אחריך המול לכם כל
זכר ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות
ברית ביני וביניכם ובן שמנת ימים ימול לכם

אברם ויהי שמך
אברהם ארי לאב
סגי עממין יהבתך:
ולא יסמא אסמך
אברם איצא איכון
אסמך אבראהים
לאני געלתך אבא
גמהור אמם:
ואפיש יתך לחדא
לחדא ואתנינך
לכנשין ומלכין דשלטין
בעממיא מנך
יפקון: ואקים
ית קימי בין מימרי
וביניך ובין בנך בתרך לדריהון לקים עלם למהוי לך לאלה ולבנך בתרך:
ואתבת עהדי ביני ובינך ובין נסלך מן בעדך לאגיאלהם עהד דהר לאכון
לך אלאהא ולנסלך מן בעדך: ואתין לך ולבנך בתרך ית ארע
תותבותך ית כל ארע דכנען לאחסנת עלם ואהוי להון לאלה: ואעטי
לנסלך בעדך בלד סכנאך בלד כנעאן מלכא דהר ואכון להם אלאהא: ואמר
יי לאברהם ואת ית קימי תטר את ובנך בתרך לדריהון: תם קאל אללה
לה ואנת תחפט עהדי אנת ונסלך בעדך לאגיאלהם: דין קימי דתטרון
בין מימרי וביניכון ובין בנך בתרך מגזר לכון כל דכורא: הדא עהדי
דאלדי תחפטונה ביני וביניכם ונסלך בעדך אן יכתתן מנכם כל דכר:
ותגזרון ית בסרא דעורלתכון ויהי לאת קים בין מימרי וביניכון:
פאדא תכתתנון קלפה מן אבדאנכם תכון עלאמה עהד ביני
וביניכם: ובר תמניא יומין יגזר לכון כל דכורא לדריכון יליד ביתא וזבין

כספא מכל בֿ ר
עממין דלא מבנך
הוא: ואבן תמאניה
איאם יכתן כל
דכר מנכם לאג׳יאלכם
אלמולוד פי מנאזלכם
ואלמשתראלך בתמן
מן כל גריב אלדי ליס
הו מן נסלך:
מגזר יגזר יליד
ביתך וזבין כספך
ויהי קימי בבסרכון
לקים עלם: ואל
כתאנה יכתן אל

כל זכר לדרתיכם יליד בית ומקנת כסף
מכל בן נכר אשר לא מזרעך הוא: המול
ימול יליד ביתך ומקנת כספך והיתה בריתי
בבשרכם לברית עולם: וערל זכר אשר לא
ימול את בשר ערלתו ונכרתה הנפש ההוא
מעמיה את בריתי הפר:

ויאמר אלהים אל אברהם
שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה
שמה: וברכתי אתה וגם נתתי ממנה לך בן
וברכתיה והיתה לגוים מלכי עמים ממנה יהיו:
ויפל אברהם על פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן
מאה שנה יולד ואם שרה הבת תשעים שנה
תלד: ויאמר אברהם אל האלהים לו ישמעאל

ד
ק״מ
בליש
וכל
יתנרו
וסוף
פיק
סות
ב
ויאמ
מנוית
יתיר
ל
ל ל
ל
כב

מוליד פי ביתך ואלמשתרא לך בתמן יכון עהדי פי אבדאנכם עהד אלדהר:
וערל דכורא דלא יגזר ית בסרא דעורלתיה וישתיצי אנשא ההוא מעמיה
ית קימי אשני: ואי רגל אקלף לם יכתן אלקלפה מן בדנה ינקטע דלך אלרגל
מן קומה למא פסך עהדי: ואמר יי לאברהם שרי אתתך
לא תקרי ית שמה שרי ארי שרה שמה: תם קאל אללה לאבראהים שרי זוגתך
לא תסמיהא שרי בל שרה אסמהא: ואבריך יתה ואף אתין מנה לך בר
ואבריכנה ותהי לכנשין ומלכין דשלטין בעממיא מנה יהון: פאב
אבארך פיהא וארזקך מנהא אבנא ואבארך פיך ויכון מנה אמה ומלוך
אלשעוב מנהא יכונון: ונפל אברהם על אפוהי וחדי ואמר בלביה הלבר
מאה שנין יהי ולד ואם שרה הבת תשעין שנין תליד: פוקע אבראהים
עלי וגהה וצחך וקאל פי נפסה הל אבן מאיה סנה יולד או שרה אבנה
תסעין סנה תלד: ואמר אברהם קדם יי לוי ישמעאל יתקיים קדמך: וקאל

יחיה לפניך: ויאמר אלהים אבל שרה
אשתך ילדת לך בן וקראת את שמו יצחק
והקמתי את בריתי אתו לברית עולם לזרעו אחריו:
ולישמעאל שמעתיך הנה ברכתי אתו והפריתי
אתו והרביתי אתו במאד מאד שנים עשר
נשיאם יוליד ונתתיו לגוי גדול: ואת בריתי
אקים את יצחק אשר תלד לך שרה למועד
הזה בשנה האחרת: ויכל לדבר אתו ויעל אלהים
מעל אברהם: ויקח אברהם את ישמעאל בנו
ואת כל ילידי ביתו ואת כל מקנת כספו כל זכר
באנשי בית אברהם וימל את בשר ערלתם
בעצם היום הזה כאשר דבר אתו אלהים:

אבראהם בין ידי
אללה ליס אסמאעיל
יחיא מעה בין ידיך:
ואמר יי׳ בקושטא
שרה אתתך תליד
לך בר ותקרי ית
שמיה יצחק ואקים
ית קימי עמיה לקים
עלם לבנוהי
בתרוהי: פקאל
אללה לכן שרה
זוגתך סתלד לך
אבנא ותסמיה
יצחק ואתבת

כל דבור אתו דגש במ״ט רפי וכל יחזקאל כוות׳ רפי

עהדי מעה עהד דהר ולנסלה בעדה: ועל ישמעאל קבלית צלותך
הא בריכית יתיה ואפשית יתיה ואסגיתי יתיה לחדא לחדא תרי
עסר רברבין יוליד ואתניניה לעם סגי: ופי אסמאעיל קד סמעתך
האנא מבארך פיה ואנמיה גדא גדא אתני עשר שריפא יולד ואגעלה
מנה אמה כבירה: וית קימי אקים עם יצחק דתליד לך שרה
לזמנא הדין בשתא אחרנתא: ועהדי אתבת מע יצחאק אלדי תלדה
לך שרה פי מתל הדא אלוקת פי אלסנה אלקאבלה: ושיצי למללא עמיה
ואסתלק יקרא דיי׳ מעלוהי דאברהם: פלמא פרג מן מכאטבתה
ארתפע נור אללה מן אברהאם: ודבר אברהם ית ישמעאל בריה וית כל
ילידי ביתיה וית כל זביני כספיה כל דכורא באנשי בית אברהם וגזר ית בסרא
דעורלתהון בכרן יומא הדין כמא דמליל עמיה יי׳: פאכד אברהים אסמאעיל
אבנה ובגמיע אלמולודין פי מנזלה ואלמשתראיין בתמן כל דכר מן אהל בית

אבר׳

אבראהים פכתן
קלפה מן אבדאנהם
פי דאת דלך אליום
כמא אמרה אללה:
ואברהם בר תשעין
ותשע שנין כד גזר
ית בסרא דעורלתיה:
וכאן אבראהים אבן
תסעה ותסעין סנה
חין כתן קלפה מן
בדנה: וישמעאל
בריה בר תלת עסרי
שנין כד גזר ית
בסרא דעורלתיה:

ואברהם בן תשעים ותשע שנה בהמלו בשר
ערלתו: וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה
בהמלו את בשר ערלתו: בעצם היום הזה
נמול אברהם וישמעאל בנו: וכל אנשי ביתו
יליד בית ומקנת כסף מאת בן נכר נמלו אתו:

קלו פיקו קימן מלכדבי דדו ימינה ישׂשכר אבו

וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא ישב פתח
האהל כחם היום: וישא עיניו וירא והנה שלשה
אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם
מפתח האהל וישתחו ארצה: ויאמר אדני אם
נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך:
יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו
תחת העץ: ואקחה פת לחם וסעדו לבכם

ואסמאעיל אבנה אבן תלאתה עשר סנה חין כתן קלפה מן בדנה: בכרן יומא
הדין אתגזר אברהם וישמעאל בריה: פי דאת דלך אליום אכתתן אבראהים ואסמאעיל
אבנה: וכל אנשי ביתיה ילידי ביתא וזביני כספא מן בני עממיא אתגזרו
עמיה: וכל רג'אל פי מנזלה אלמולוד פי ביתה ואלמשתרא באלתמן מן כל גריב
אכתתנו מעה: וירא ואתגלי ליה יי במישרי ממרא והוא יתיב
בתרע משכנא כמיחם יומא: ותג'לא לה אללה פי מרג ממרא והו גאלס עלי
באב אלכבא ענד חמא אלנהאר: וזקף עינוהי וחזא והא תלתא גברין קימין
עלוהי וחזא ורהט לקדמותהון מתרע משכנא וסגיד על ארעא: פרפע עיניה
פראי בתלתת אנפאר וקוף אמאמה פלמא ראהם חאצר תלקאהם וסגד עלי
אלארץ: ואמר יי אם כען אשכחית רחמין קדמך לא כען תעבר מעל עבדך:
פקאל יא ולי אללה אן וגדת חט'וה ענדך פלא תגוז ען עבדך: יסבון כען
זעיר מיא ואסחו רגליכון ואסתמיכו תחות אילנא: יקדם לכם קליל

תבר אחר תעברו כי על כן עברתם על עבדכם
ויאמרו כן תעשה כאשר דברת: וימהר
אברהם האהלה אל שרה ויאמר מהרי שלש
סאים קמח סלת לושי ועשי עגות: ואל
הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב
ויתן אל הנער וימהר לעשות אתו: ויקח
חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן
לפניהם והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו:
ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר
הנה באהל: ויאמר שוב אשוב אליך כעת
חיה והנה בן לשרה אשתך ושרה שמעת
פתח האהל והוא אחריו: ואברהם ושרה
זקנים באים בימים חדל להיות לשרה ארח

קמץ
נקוד על איו
נקוד בתו

מא ואגסלו ארגלכם
ואסתנדו תחת אלשגרה:
ואסב פתא דלחמא
וסעודו לבכון בתר כין
תעברון ארי על כין
עברתון על עבדכון
ואמרו כין תעביד
כמא דמלילתא:
ואקדם כסרה מן
טעאם ואסנדו
קלובכם בעד דלך
תמצון פאן עלי
דלך מררתם
בעבדכם קאלו אצנע
כמא קלת: ואוחי

אברהם למשכנא לות שרה ואמר אוחא תלת סאין קמחא סלתא לושי
ועבידי גריצן: פאסרע אבראהים אלי אלכבא אלי שרה וקאל אסרעי בתלת אצואע
מן סמיד דקיק אעגנה ואצנעיה מלילא: ואלי הנך ולבית תורי רהט
אברהם ונסיב בר תורי רכיך וטב ויהב לעולימא ואוחי למעבד יתיה: ואלי דמן אלבקר חאצר
אברא׳ פאכד עגלא רכצא טייבא ודפעה אלי אלגלאם ואסתעגלה פי אצלאחה:
ונסיב שמן וחלב ובר תורי דעבד ויהב קדמיהון והוא משמש עלויהון
תחות אילנא ואכלו: ואכד סמנא ולבנא ואלעגל אלדי אצלחה וגעל דלך
בין אידיהם והו ואקף אמאמהם תחת אלשגרה פאכלו: ואמרו ליה אן שרה
אתתך ואמר הא במשכנא: פקאלו לה אין שרה זוגתך קאל הודי הי פי אלכבא:
ואמר מתב אתוב לותך כעדן דאתון קיימין והא בר לשרה אתתך ושרה
שמעת בתרע משכנא והוא אחורוהי: קאל סארגע אליך פי מתל הדי אלוקת
מן קאבל ויכון אבן לשרה זוגתך ושרה תסמע ענד באב אלכבא והו וראהא:

65

כנשים ׃ ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי
היתה לי עדנה ואדני זקן ׃ וי ויאמר יהוה
אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף
אמנם אלד ואני זקנתי ׃ היפלא מיהוה דבר
למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן ׃
ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כי יראה
ויאמר לא כי צחקת ׃ ויקמו משם האנשים
וישקפו על פני סדם ואברהם הלך עמם
לשלחם ׃ ויהוה אמר המכסה אני מאברהם
אשר אני עשה ׃ ואברהם היו יהיה לגוי גדול
ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ ׃ כי ידעתיו
למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו
ושמרו דרך יהוה לעשות צדקה ומשפט

ואברהם ושרה סיבו
עלו ביומין פסק מלמהוי
לשרה אורח כנשיא ׃
אברא׳ ושרה שאכא
וטענא פי אלסן ואנקטע
אן יכון לשרה כסביל
אלנסא ׃ וחייכת שרה
במעהא למימר בתר
דסיבית תהי לי
עולימו ורבוני סיב ׃
פצחכת שרה פי
נפסהא קאילה בעד
אן בלית יכון לי אלי
וסיידי שיך ׃ ואמר
יי׳ לאברהם למא

דנן חייכת שרה למימר הבקשטא אוליד ואנא סיבית ׃ פקאל אללה לאבראהם
לם צחכת שרה קאילה איקנא אלד ואנא שלת ׃ היתכסא מן קדם יי׳ פתגמא לזמן
אתוב לותך כעדן דאתון קיימין ולשרה בר ׃ איכפא עז אללה לשי תארגע
אליך פי מתל הדי אלוקת מן קאבל ולשרה אבן ׃ ותכחש שרה לאמר
וכדיבת שרה למימר לא חייכית ארי דחילת ואמר לא כדם חייכת ׃ פגאחדת
שרה קאילה לם אצחך אד כאפת קאל לא בל קד צחכת ׃ וקמו מתמן גבריא
ואסתכיאו על אפי סדם ואברהם אזיל עמהון לאלוואיהון ׃ תם קאמו אלקום מן תם
ואשרפו קבאלה סדם ואברא׳ מאשי מעהם לישייעהם ׃ ויי׳ אמר המכסי אנא
מאברהם דאנא עביד ׃ פקאל אללה אמכפי אנא מן אברא׳ מא אנא צאנעה ׃
ואברהם מהוה יהוי לעם סגי ותקיף ויתברכון בדיליה כל עממי ארעא ואבר׳ פתכון
מנה אמה עט׳ימה ויתבארך בה גמיע אמם אלארץ ׃ ארי גלי קדמי בדיל
דיפקיד ית בנוהי וית אנש ביתיה בתרוהי ויטרון אורחן דתקנן קדם יי׳ למעבד

לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל אַבְרָהָם אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה כִּי רָבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד: אֵרְדָה נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ כָּלָה וְאִם לֹא אֵדָעָה: וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם רָשָׁע: אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ: חָלִלָה לְּךָ מֵעֲשֹׂת כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק עִם רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָּךְ הֲשֹׁפֵט כָּל הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט:

צדקתא ודינא בדיל דייתי יי על אברהם ית דמליל עלוהי: ואנא עלם אנה סיאמר בניה ואהל מן בעדה באן יחפטון טריק אללה ליעמלון בעדל ואלחכם לקבל אן יפי אללה לאברהם במא ועדה: ואמר יי קבילת סדם ועמרה ארי סגיאת וחובתהון ארי תקיפת לחדא:

קאל אללה צראך סדם ועמרה קד עטם גדא וכטאהם קד תקל גדא: אתגלי כען ואדון הכקבילתהון דעלת לקדמי עבדין עמהון גמירא אם לא תיובין ואם תיובין לא אתפרע: אנזל אמרא מוגלא ואכשף אלצראכהם אלואצל אלי אם צנעו במתלהם אם לא: ואתפניאו מתמן גבריא ואזלו לסדם ואברהם עד כען משמיש בצלו קדם יי: פולוא אלקום מן תם ומצו אלי סדם ואברהים עאדה ואקף בין ידי אללה: וקריב אברהם ואמר הברגז תשיצי זכאה עם חיבא: פתקדם אברהים וקאל איקינא תהיף אלצאלח מע אלטאלח: מא אם אית חמשין זכאין בגו קרתא הברגז תשיצי ולא תשבוק לאתרא בדיל חמשין זכאין דבגווה: לעל יוגד פי אלבלד כמסין צאלחא איקינא תסיפהם ולא תצפח ענהם לקבל אלכמסין אלדי פי מא בינהם: קושטא אנון דינך מלמעבד כפתגמא הדין לשיצאה זכאה עם חיבא ויהי זכאה כחייבא קושטא אנון דינך דיין כל ארעא לא יעביד דינא: אנת מעאד מתל הדי צאמר אן תהלך אלצאלח מע אלטאלח ויף אלצאלח כאלטאלח אנת מעאד אחאכם גמיע אלעאלם

ויאמר יהוה אם אמצא בסדם חמשים צדיקם
בתוך העיר ונשאתי לכל המקום בעבורם׃
ויען אברהם ויאמר הנה נא הואלתי לדבר
אל אדני ואנכי עפר ואפר׃ אולי יחסרון
חמשים הצדיקם חמשה התשחית בחמשה
את כל העיר ויאמר לא אשחית אם אמצא
שם ארבעים וחמשה׃ ויסף עוד לדבר אליו
ויאמר אולי ימצאון שם ארבעים ויאמר
לא אעשה בעבור הארבעים׃ ויאמר אל נא יחר
לאדני ואדברה אולי ימצאון שם שלשים
ויאמר לא אעשה אם אמצא שם שלשים׃ ויאמר
הנה נא הואלתי לדבר אל אדני אולי ימצאון
שם עשרים ויאמר לא אשחית בעבור

לא יצנע באלחכם׃
ואמר יי אם אשכח
בסדם המסין זכיא
מן כבו קרתא ואשמק
לכל אתרא בדילהון׃
קט אלה אן וגדת
כמסין צאחא פי מא
בינהם צפחת לגמיע
אהל אמוצע בסבבהם׃
ואתיב אברהם ואמר
הא כען אסביתי
למללא קיני ואנא
עפר וקטם׃
פאגאבה אבראהם
וקט הודי קדאמענת

פי אכלאם בין ידי אלה ואנא תראב ורמאד׃ מא אם יחסרון חמשין זכאין
חמשה התחביל בחמשה ית כל קרתא ואמר לא אחביל אם אשכח תמן
ארבעין וחמשה׃ לעל ינקצון אלכמסין אצאחא כמסה אתהלך בסבב אלכמסה
גמיע אלבלד קט לא אהלכהם אן וגדת תם ארבעין וכמסה׃ ואוסיף עוד
למללא קדמוהי ואמר מאם ישתכחון תמן ארבעין ואמר לא אעביד גמירא
בדיל ארבעין׃ ועאוד איצא מכאטבתה וקט לעל יוגד תם ארבעין קט לא
אצנע דלך בסבב אלארבעין׃ ואמר לא כען יתקף רגזא דיי ואמליל מאם
ישתכחון תמן תלתין ואמר לא אעביד גמירא אם אשכח תמן תלתין׃ קט
לא יעצב בין ידי אלה אן אתכלם לעל יוגד תם תלתין קט לא אצנע דלך
אן וגדת תם תלאתין׃ ואמר הא כען אסגיתי למללא קיני מאם ישתכחון
תמן עסרין ואמר לא אחביל בדיל עסרין׃ קט הודא קד אמענת פי
אכלאם בין ידי אלה לעל יוגד תם עשרין קט לא אהלכהם בסבב אלעשרין׃

העשרים ׃ ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה
אך הפעם אולי ימצאון שם עשרה ׃ ויאמר
לא אשחית בעבור העשרה ׃ וילך יהוה כאשר
כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקמו ׃ ויבאו
שני המלאכים סדמה בערב ולוט ישב בשער
סדם וירא לוט ויקם לקראתם וישתחו אפים
ארצה ׃ ויאמר הנה נא אדני סורו נא אל בית
עבדכם ולינו ורחצו רגליכם והשכמתם
והלכתם לדרככם ויאמרו לא כי ברחוב
נלין ׃ ויפצר בם מאד ויסרו אליו ויבאו אל ביתו
ויעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו ׃ טרם
ישכבו ואנשי העיר אנשי סדם נסבו על הבית
מנער ועד זקן כל העם מקצה ׃ ויקראו אל לוט

ואמר לא כען יתקף
רגזא דיי ואמליל
ברם זמנא הדא אם
ישתכחון תמן עסרה
ואמר לא אחביל
בדיל עסרה ׃ קאל
לא יצעב בין ידי
אללה אן אתכלם הדה
אלמרה לעל יוגד תם
עשרה קאל לא
אהלכהם בסבב
אלעשרה ׃ ואסתלק
יקרא דיי כד שיצי
למללא עם אברהם

ואברהם תב לאתריה ׃ וארתפע נור אללה כמא מן מכאטבתה ואבראהם
רגע אלי מוצעה ׃ ועלו תרין מלאכיא לסדם ברמשא ולוט יתיב בתרעא
דסדם וחזא לוט וקם לקדמותהון וסגיד על אפוהי על ארעא ׃ תם גאו אלמלכין
אלי סדם וקת עשי ולוט גאלס עלי באבהא פלמא ראהם קאם תלקאהם וסגד
עלי וגהה עלי אלארץ ׃ ואמר בבעו כען רבוני זורו כען לבית עבדכון וביתו
ואסחו רגליכון ותקדמון ותהכון לאורחכון ואמרו לא אלהין ברחובא נבית ׃
קאל יא סיידאי מילו אלי בית עבדכמא וביתא ואגסלא ארגלכמא ותדלגא
ותמציא לטריקכמא קאלא לא בל נביתא ברחבה ׃ ואתקיף בהון לחדא וזרו
לותיה ועלו לביתיה ועבד להון משתיא ופטיר אפה להון ואכלו ׃ פאלח
עליהמא גדא פמאלא אליה ודכלא אלי מנזלה פצנע להם מגלסא וכבז להם פטירא
פאכלא ׃ עד לא שכיבו ואנשי קרתא אנשי סדם אקיפו על ביתא מעולימא ועד
סבא כל עמא מסופיה ׃ קבל אן ינצגעו אף באהל אלקריה אהל סדום אחאטו

באבית

57

ויאמרו לו איה האנשים אשר באו אליך
הלילה הוציאם אלינו ונדעה אתם: ויצא אלהם
לוט הפתחה והדלת סגר אחריו: ויאמר אל נא
אחי תרעו: הנה נא לי שתי בנות אשר לא
ידעו איש אוציאה נא אתהן אליכם ועשו להן
כטוב בעיניכם רק לאנשים האל אל תעשו
דבר כי על כן באו בצל קרתי: ויאמרו גש הלאה
ויאמרו האחד בא לגור וישפט שפוט עתה
נרע לך מהם ויפצרו באיש בלוט מאד
ויגשו לשבר הדלת: וישלחו האנשים את ידם
ויביאו את לוט אליהם הביתה ואת הדלת סגרו:
ואת האנשים אשר פתח הבית הכו בסנורים
מקטן ועד גדול וילאו למצא הפתח: ויאמרו

בסנית מן סגיר אלי
כביר גמיע אלקום
אלי פי נאחיתה: וקרו
ללוט ואמרו ליה אן
גבריא דאתו לותך
לותך בליליא אפיקינון
לותנא ונידע יתהון:
פדעו בלוט וקאלו לה
אין אלרגאל אלדי דכלו
אליך אללילה אכרגהם אלינא
חתי נואקעהם:
ונפק לותהון לוט
לתרעא ודשא אחד
בתרוהי: פכרג לוט
אליהם אלי אלבאב ואגלק
אלמצראע וראה: ואמר בבעו כען אחי לא תבאשון: וקאל יא אכותי לא
תסו אליהם: הא כען לי תרתין בנן דלא ידעונין גבר אפיק כען יתהון לותכון
ועבידו להון כדתקין בעיניכון לחוד לגבריא האלין מדעם ארי על כין (לא תעבדון)
עלו בטלל שריתי: הודי לי אבנתין לם יערפאן רגל אכרגהמא אליכם
ואצנעו בהן מא חסן ענדכם עדא בהולאי אלקום לא תצנעו שיא למא
קד דכלו תחת צלאל סקפי: ואמרו קרב להלאה ואמרו חד אתא לאתותבא
והא דאין דינא כען נבאיש לך מדילהון ואתקיפו בגברא בלוט לחדא
וקריבו למתבר דשא: פקאלו תקדם אלי תם תם קאלו או אחד גא ליסכן מענא
צאר יחכם עלינא אלאן נסי אליך אכתר מנהם ואלחו עלי לוט גדא ותקדמו
ליכסרו אלמצראע: ואושיטו גבריא ית ידיהון ואעילו ית לוט לותהון לביתא
וית דשא אחדו: פמד אלקום אידיהם ואדכלו לוט אליהם אלי אלבית ואגלקו
אלמצראע: וית גבריא דבתרע ביתא מחו בשברריא מזעירא ועד רבא
ולאיו לאשכחא תרעא: ואלקום אלדי בבאב אלבית צרבוהם באלעשא מן

האנשים אל לוט עד מי לך פה חתן ובניך
ובנתיך וכל אשר לך בעיר הוצא מן המקום:
כי משחתים אנחנו את המקום הזה כי גדלה
צעקתם את פני יהוה וישלחנו יהוה לשחתה:
ויצא לוט וידבר אל חתניו לקחי בנתיו
ויאמר קומו צאו מן המקום הזה כי משחית
יהוה את העיר ויהי כמצחק בעיני חתניו: וכמו
השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמר
קום קח את אשתך ואת שתי בנתיך הנמצאת
פן תספה בעון העיר: ויתמהמה ויחזיקו
האנשים בידו וביד אשתו וביד שתי בנתיו
בחמלת יהוה עליו ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר:

שאבלי שין נעגזו
עץ יגוד יבאב ואמרו
גבריא ללוט עוד מא
לך הכא חתנא ובנך
ובנתך וכל ... דלך
בקרתא אפיק מן אתרא:
קאלו אקום ללוט מן
לך הה... מן צהר ובנין
ובנאתך וכל מא לך פי
אבלך אכרגה מן הדי
אמוצע ארי מחבלין
אנחנא ית אתרא
הדין ארי סגיאת
קבילתהון ושלחנא

יי לחבלותה: לאנא מהלכין הדא אמוצע למא עצם צראכהם בין ידי אלה
פבעתנא לנהלכהם: ונפק לוט ומליל עם חתנוהי נסבי בנתיה. ואמר
קומו פוקו מן אתרא הדין ארי מחביל יי ית קרתא והוה כמחייך בעיני
חתנוהי: פכרג לוט וכלם אצהארה אמתזוגין בנאתה וקאל להם קומו אכרגו
מן הדי אמוצע לאן אלה מהלכה פכאן עבדהם כאלאעב: וכמיסק צפרא
הוה ודחקו מלאכיא בלוט למימר קום דבר ית אתתך וית תרתין בנתך
דאשתכחא כאימנך עמך דלמא תלקי בחובי קרתא: פלמא כאן ענד
טלוע אלפגר אלחו אלמלאיכה עלי לוט קאילין קם אכד זוגתך ואבנתיך א
מוגודין כלא תכסאף בדנב אהל אלבלד: ואתעכב ואתקיפו גבריא בידה
וביד אתתיה וביד תרתין בנתיה ברחם יי עלוהי ואפקוהי ואשריוהי
מבלא לקרתא: פתלבת פאמסך אלקום בידה וביד
זוגתה ואבנתיה בשפקה אלה עליה
ואכרגוה ודעוה: כארג אלקריה: ויהי

והוה כד אפיק יתהון
לברא ואמר חוס על
נפשך לא תסתכי
לאחורך ולא תקום
בכל מישרא לטורא
אשתיזב דלמא
תלקי : פלמא אכרגהם
אלי כארג קאל לה אנג
בנפסך לא תלתפת
אלי וראך ולא תקף
פי שי מן אלמרג
ואהרב אלי אלגבל
כלא תנכסף : ואמר
לוט להון בבעו יי :

ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט
על נפשך אל תביט אחריך ואל תעמד
בכל הככר ההרה המלט פן תספה : ויאמר
לוט אלהם אל נא אדני : הנה נא מצא עבדך
חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי
להחיות את נפשי ואנכי לא אוכל להמלט
ההרה פן תדבקני הרעה ומתי : הנה נא העיר
הזאת קרבה לנוס שמה והוא מצער אמלטה
נא שמה הלא מצער הוא ותחי נפשי : ויאמר
אליו הנה נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי
הפכי את העיר אשר דברת : מהר המלט
שמה כי לא אוכל לעשות דבר עד באך
שמה על כן קרא שם העיר צוער : השמש

קאל לוט להמא לא יא רסול אללה : הא כען אשכח עבדך רחמין קדמך
ואסגיתא טיבותך דעבדת עמי לקימא ית נפשי ואנא לית אנא יכיל
לאשתיזבא למיהך לטורא דלמא תערעינני בשתא ואמות : הודי קד וגד
עבדך חצ'א ענדך וכתרת פצ'לך אלדי צנעתה מעי לתחיי נפסי ואנא לא
אטיק אלתכ'לץ אלי אלגבל כלא תלחקני אלבליה פאהלך : הא כען קרתא הדא
קריבא למערק לתמן והיא זעירא אשתיזב כען לתמן הלא זעירא היא
ותתקיים נפשי : הודי הדה אלקריה קריבה אן אהרב אליהא והי צגירה
אתכ'לץ אליהא ועלי אנהא צגירה ותחיא נפסי : ואמר ליה הא נסיבית
אפך אף לפתגמא הדין בדיל דלא למהפכי ית קרתא דמללתא עלה :
קאל לה הודא קד שפעתך פי הדא לאמר איצ'א ללא אקלב אלקריה אלתי
סמית פיהא : אוחי אשתיזב לתמן ארי לא איכול למעבד פתגמא עד
מיתך לתמן על כין קרא שמה דקרתא צוער : אסרע אתכ'לץ אלי תם

יצא על הארץ ולוט בא צערה: ויהוה המטיר
על סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת יהוה
מן השמים: ויהפך את הערים האל ואת כל
הככר ואת כל ישבי הערים וצמח האדמה:
ותבט אשתו מאחריו ותהי נציב מלח:
וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד
שם את פני יהוה: וישקף על פני סדם ועמרה
ועל כל פני ארץ הככר וירא והנה עלה קיטר
הארץ כקיטר הכבשן: ויהי בשחת אלהים
את ערי הככר ויזכר אלהים את אברהם
וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את
הערים אשר ישב בהן לוט: ויעל לוט
מצוער וישב בהר ושתי בנתיו עמו כי ירא

פתגי לא אטיק אן
אצנע שיא אלי אן
תדכלהא לדלך סמית
זגאר: שמשא נפק
על ארעא ולוט על
לצוער: אלשמס
כרגת עלי אלארץ
ולוט דכל אלי זגאר:
ויי אמטר על
סדם ועל עמורה
גפריתא ואשתא
מן קדם יי מן שמיא:
ואללה אמטר עלי
סדום ועל עמורה

כבריתא ונאר מן ענדה מן אלסמא: והפך ית קרויא האלין וית כל מישרא וית
כל יתבי קרויא וצמחה דארעא: פקלב תלך אלקרא וסאיר אלמרג וגמיע סכאנהא
חתי נבאתהא: ואסתכלת אתתיה מבתרוהי והות קמא דמלחא: פאלתפתת
זוגתה וראה פצארת כנצב מלח: ואקדים אברהם בצפרא לאתרא דשמש
תמן בצלו קדם יי: ואדלג אבראהים בכרה אלי אלמוצע אלדי וקף פיה בין ידי
אללה: ואסתכי על אפי סדם ועמורה ועל כל אפי ארע מישרא וחזא והא
סליק תננא דארעא כתננא דאתונא: פאטלע עלי סדם ועמרה וסאיר
בלד אלמרג פנטר פאדי בדכאנה קד צעד כדכאן אלאתון: והוה בחבלות
יי ית קרוי מישרא ודכיר יי ית אברהם ושלח ית לוט מגו הפיכתא כד
הפך ית קרויא דהוה יתיב בהון לוט: פלמא אהלך אללה קרא אלמרג דכר אללה
אבראהים פכלץ לוט מן וסט אלמקלב בעד מא קלב אלקרי אלתי כאן לוט יסכנהא:
וסליק לוט מצוער ויתיב בטורא ותרתין בנתיה עמיה ארי דחיל

מלמיתב

ח
בלש
חוץ
ח
עקוס
תית כל
עקוס קר
פתח
דמתרגם
דשמש
באול
ל
יא
על
כל
פכ
ל
טו
ל
מל

לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי
בנתיו: ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו
זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו כדרך כל
הארץ: לכה נשקה את אבינו יין ונשכבה
עמו ונחיה מאבינו זרע: ותשקין את אביהן
יין בלילה הוא ותבא הבכירה ותשכב את
אביה ולא ידע בשכבה ובקומה: ויהי ממחרת
ותאמר הבכירה אל הצעירה הן שכבתי אמש
את אבי נשקנו יין גם הלילה ובאי שכבי
עמו ונחיה מאבינו זרע: ותשקין גם בלילה
ההוא את אביהן יין ותקם הצעירה ותשכב עמו
ולא ידע בשכבה ובקמה: ותהרין שתי בנות
לוט מאביהן: ותלד הבכירה בן ותקרא שמו

מלמיתב בצוער
ויתיב במערתא הוא
ותרתין בנתיה: פצער
לוט מן זגאר פאקאם
פי אגבל ואבנתיה מעה
אד כאף אן יקים פי
זגאר פאקאם פי אל
מגארה הו ואבנתיה:
ואמרת רבתא לזעירתא
אבונא סיב וגבר לית
בארעא למיעל עלנא
כאורח כל ארעא: קאלת
אלכברא ללצגרא
אן אבונא שאך וליס
רגל פי אלבלד ידכל אלינא כסביל אהל אלבלד: איתא נשקי ית אבונא חמרא ונשכוב
עמיה ונקיים מאבונא בנין: תעאלי נסקי אבונא כמרא ונצאגעה ונסתבקי מנה
נסלא: ואשקיאה ית אבוהון חמרא בליליא הוא ועלת רבתא ושכיבת עם אבוהא
ולא ידע במשכבה ובמקימה: פסקיא אביהמא כמרא פי תלך אלילה פגאת
אלכברא פצאגעתה ולם יעלם בנאמהא וקיאמהא: והוה ביומא דבתרוהי
ואמרת רבתא לזעירתא הא שכיבית רמשי עם אבא נשקיניה חמרא
אף בליליא הדין ועולי שכובי עמיה ונקיים מאבונא בנין: ולמא כאן מן גד קאלת
אלכברא ללצגרא הודי קד צאגעת אמס אבי נסקיה כמרא אלילה וצאגעיה
ונסתבקי מנה נסלא: ואשקיאה אף בליליא ההוא ית אבוהון חמרא וקמת זעירתא
ושכיבת עמיה ולא ידע במשכבה ובמקימה: פסקתא פי תלך אלילה אביהמא
כמרא וקאמת אלצגרא וצאגעתה ולם יעלם בנומהא וקיאמהא: ועדיאה תרתין
בנת לוט מאבוהון: פחמלתא אבנתי לוט מן אביהמא: וילידת רבתא בר וקרת שמיה:

מואב הוא אבי מואב עד היום: והצעירה
גם הוא ילדה בן ותקרא שמו בן עמי הוא אבי
בני עמון עד היום: ויסע
משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש
ובין שור ויגר בגרר: ויאמר אברהם אל שרה
אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר
ויקח את שרה: ויבא אלהים אל אבימלך
בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה
אשר לקחת והוא בעלת בעל: ואבימלך לא
קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם צדיק תהרג:
הלא הוא אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה
אחי הוא בתם לבבי ובנקין כפי עשיתי זאת:

מואב הוא אבוהון
דמואבאי עד יומא
דין: פולדת אלכברא
אבנא ואסמתה מואב
הו אבו אלמואביין אלי
אליום: וזעירתא אף
היא ילידת בר וקרת
שמיה בר עמי הוא
אבוהון דבני עמון
עד יומא דין: ואלצגרא
הי איצא ולדת אבנא
ואסמתה אבן עמי
הו אבו בני עמון אלי
אליום: ויסע ונטל מתמן אברהם לארע דרומא ויתיב בין רקם
ובין חגרא ואתותב בגרר: תם רחל אבראהם מן תם אלי בלד אלקבלה ואקאם
בין רקים ובין אלגפאר וסכן פי אלכלוץ: ואמר אברהם לשרה אתתיה אחת היא
ושלח אבימלך מלכא דגרר ודבר ית שרה: פקאל אבראהים ען שרה זוגתה
הי אכתי פבעת אבימלך מלך אלכלוץ פאכדהא: ואתא מימר מן קדם יי' לות
אבימלך בחלמא דליליא ואמר ליה הא את מאית על עיסק אתתא
דדברתא והיא אתת גבר: פגא מלך אללה אלי אבימלך פי חלם אלליל
וקאל לה אנת מאית בסבב אלמראה אלתי אתכדתהא והי זאת בעל:
ואבימלך לא קריב לותה ואמר יי' העם אף זכי תקטול:
ואבימלך לם ידן בהא פקאל יא רב אלגיל צאלח תקתל: הלא הוא
אמר לי אחת היא והיא אף היא אמרת אחי הוא בקשיטות
לבי ובזכאות ידי עבדית דא: אליס הו קאל לי הי אכתי
והי איצא קאלת הו אכי בצחה' קלבי ונקא כפי צנעת דלך:

ואמר

ויאמר אליו האלהים בחלם גם אנכי
ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת ואחשך גם
אנכי אותך מחטו לי על כן לא נתתיך לנגע
אליה ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא
ויתפלל בעדך וחיה ואם אינך משיב דע כי
מות תמות אתה וכל אשר לך וישכם
אבימלך בבקר ויקרא לכל עבדיו וידבר
את כל הדברים האלה באזניהם וייראו
האנשים מאד ויקרא אבימלך לאברהם
ויאמר לו מה עשית לנו ומה חטאתי לך
כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה גדלה
מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי ויאמר
אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית

ואמר ליה יי בחלמא
אף קדמי גלי ארי
בקשיטות לבבך עבדת
דא ומנעית אף אנא
יתך מלמחטי קדמי
על כין לא שבקתך
למקרב לותה: פקאל
לה מלך אללה פי אלחלם
אנא איצא קד עלמת
אנך בצחה קלבך
צנעת דאך פעדתך
באלתעריף מן אן
תכטי לי ולדאך לם
אדעך אן תדני מנהא:
וכען אתיב אתת גברא ארי נביא הוא ויצלי עלך ותיחי ואם ליתך מתיב דע
ארי ממת תמות את וכל דלך: ואן רד זוגה' ארגל אנה נבי וידעו לך
פתחיא ואן לם תרדהא אעלם אנך האלך אנת וגמיע מאלך: ואקדים אבימלך
בצפרא וקרא לכל עבדוהי ומליל ית כל פתגמיא האלין קדמיהון ודחילו
גבריא לחדא: פאדלג אבימלך בלגדאה ודעא בגמיע קואדה וכלמהם בהדא
פפזע אקום גדא: וקרא אבימלך לאברהם ואמר ליה מא עבדת לנא ומא
חטית לך ארי איתיתא עלי ועל מלכותי חובא רבא עובדין דלא כשרין
לאתעבדא עבדת עמי: פדעא באבראהים וקאל לה מא דא צנעת בנא
ומא אכטאת לך אד גלבת עליי ועלי ממלכתי כטייה עצימה ואעמאל
לא יצנע מתלהא צנעתהא מעי: ואמר אבימלך לאברהם מא
חזיתא ארי עבדתא ית פתגמא הדין: וקאל אבימלך
לאבראהים איצא מא ראית אד צנעת הדא אלאמר:

את הדבר הזה: ויאמר אברהם כי אמרתי
רק אין יראת אלהים במקום הזה והרגוני
על דבר אשתי: וגם אמנה אחתי בת אבי
הוא אך לא בת אמי ותהי לי לאשה: ויהי
כאשר התעו אתי אלהים מבית אבי ואמר לה
זה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל המקום
אשר נבוא שמה אמרי לי אחי הוא: ויקח
אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחת ויתן
לאברהם וישב לו את שרה אשתו: ויאמר
אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך
שב: ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף
לאחיך הנה הוא לך כסות עינים לכל אשר
אתך ואת כל ונכחת: ויתפלל אברהם אל

ואמר אברהם ארי
אמרית לחוד לית
דחלתא דיי באתרא
הדין ויקטלונני על
עיסק אתתי: וקאל
לה אבכ' אני
תכופת וקלת ליס
כוף אלה פי הדי אלמוצע
פיקתלוני בסבב זוגתי:
וברם בקושטא אחתי
בת אבא הוא ברם
לא בת אמא והות לי
לאנתו: ובאלחקיקה
הי קריבתי מן אבי

לכן ליס הי מן אמי פצארת לי זוגה: והוה כד טעו עממיא בתר עובדי ידיהון
ויתי קריב יי לדחלתיה מבית אבא ואמרית לה דא טיבותיך דתעבדין עמי לכל
אתר דנהך לתמן אימרי עלי אחי הוא: פלמא אכתלעני אללה מן בית אבי
קלת להא הדא פצלך אלדי תצנעיה מעי פי כל מוצע אצל אליה קולי עני
הוא אכי: ודבר אבימלך ען ותורין ועבדין ואמהן ויהב לאברהם
ואתיב ליה ית שרה אתתיה: פאכד אבימלך גנם ובקר ועביד
ואמא ואעטא אבראהים ורד לה שרה זוגתה: ואמר אבימלך הא ארעי
קדמך בדתקין בעינך תיב: קאל אבימלך הודא בלדי בין ידיך אין מא
צלח לך קף פיה: ולשרה אמר הא יהבית אלף סלעין דכסף לאחוייך הא הוא
ליך כסות דיקר חלף דשלחית דברתיך וחזית יתיך וית כל דעמיך ועל כל מא
דאמרת אתוכחת: וקאל לשרה קד אעטית אכאך אלף דרהם תכון לך פי כסוה
חסנה לכל מן מעך והוא אצל היאך: וצלי אברהם קדם יי ואסי יי ית אבימלך

וית

ית אתתיה ואמהתיה
ואתרוחו: תסדעא
אבר יי אלה פנאפא
אלה אבימלך וזוגתה
ואמאה וולדו: אדי
איחר אחד יי באפי
כל פתח וולדא לבית
אבימלך על עיסק
שרה אתת אברהם:
ואללה כאן קד
תואעד כחבס כל
רחם לבית אבימלך
בסבב שרה זוגה
אבר:

האלהים וירפא אלהים את אבימלך ואת
אשתו ואמהתיו וילדו: כי עצר עצר יהוה
בעד כל רחם לבית אבימלך על דבר שרה
אשת אברהם: ויהוה
פקד את שרה כאשר אמר ויעש יהוה לשרה
כאשר דבר: ותהר ותלד שרה לאברהם בן
לזקניו למועד אשר דבר אתו אלהים: ויקרא
אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה
לו שרה יצחק: וימל אברהם את יצחק בנו
בן שמנת ימים כאשר צוה אתו אלהים:
ואברהם בן מאת שנה בהולד לו את יצחק בנו:
ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים כל השמע
יצחק לי: ותאמר מי מלל לאברהם

ויי דכיר ית שרה כמא דאמר ועבד יי לשרה כמא דמליל: תם דכר
אללה שרה כמא קאל וצנע להא כמא ועד: ועדיאת וילידת שרה לאברהם
בר לסיבתוהי לזמנא דמליל יתיה יי: פחמלת וולדת שרה לאבר
אבנא פי שיכוכתה פי אוקת אלדי קאל לה אללה: וקרא אברהם ית שום
בריה דאתיליד ליה דילידת ליה שרה יצחק: פסמא אבראהם אבנה
אלמולוד לה אלדי ולדתה לה שרה יצחאק: וגזר אברהם ית יצחק בריה
בר תמניא יומין כמא דפקיד יתיה יי: וכתן אבר יצחאק אבנה אבן
תמאניה כמא אמרה אללה: ואברהם בר מאה שנין כד אתיליד ליה ית
יצחק בריה: וכאן אבר אבן מאיה סנה חין ולד לה יצחק אבנה: ואמרת
שרה חדוא עבד לי יי כל דשמע יחדי לי: פקאלת שרה קד צנע אללה
לי סרורא כל מן סמע פרח לי: ואמרת מהימן דאמר לאברהם וקיים
דתוניק בנין שרה אדי ילידית בר לסיבתוהי: תם קאלת מן קאל לאבראהם

ב ג

היניקה בנים שרה כי ילדתי בן לזקניו:
ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה
גדול ביום הגמל את יצחק: ותרא שרה
את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם
מצחק: ותאמר לאברהם גרש האמה
הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה
הזאת עם בני עם יצחק: וירע הדבר מאד
בעיני אברהם על אודת בנו: ויאמר אלהים
אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל
אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע
בקלה כי ביצחק יקרא לך זרע: וגם את
בן האמה לגוי אשימנו כי זרעך הוא:

אן שרה סתרצ׳ע.
אבנא אד׳ ולדת
אבנא פי שיכוכתה:
ורבא רביא
ועבד אברהם
משתיא רבא
ביומא דאתחסיר
יצחק: תם כבר
אלצבי ופטם וצנע
אבראהם מאדבא
עצ׳ימא פי יום
פטם יצחאק:
וחזת שרה ית

בר הגר מצריתא דילידת לאברהם מחייך: תם ראת שרה אבן הגר
אלמצריה אלדי ולדת לאברהם לאעבא: ואמרת לאברהם תריך
אמתא הדא וית ברה ארי לא יירת בר אמתא הדא עם ברי
עם יצחק: פקאלת לה שרה אטרד הדה אלאמה ואבנהא פאנה
לא ירת מע אבני: ובאיש פתגמא לחדא בעיני אברהם
על עיסק בריה: פשק דלך אלאמר גדא עלי אברהם בסבב
אבנה: ואמר יי לאברהם לא יבאש בעינך על עולימא ועל
אמתך כל דתימר לך שרה קביל מנה ארי ביצחק
יתקרון לך בנין: פקאל אללה לאבראהים לא ישק עליך הדא
אלאמר בסבב אלצבי ואמתך כל מא תקולה לך שרה אקבל
מנהא פאן מן יצחאק ילדעא לך נסלא: ואף ית בר
אמתא לעמא אשויניה ארי ברך הוא: ואבן אלאמה
איצא אציר מנה אמה לאנה נסלך:

וישכם

וישכם אברהם בבקר ויקח לחם וחמת מים
ויתן אל הגר שם על שכמה ואת הילד
וישלחה ותלך ותתע במדבר באר שבע:
ויכלו המים מן החמת ותשלך את הילד תחת
אחד השיחם: ותלך ותשב לה מנגד הרחק
כמטחוי קשת כי אמרה אל אראה במות
הילד ותשב מנגד ותשא את קלה ותבך:
וישמע אלהים את קול הנער ויקרא מלאך
אלהים אל הגר מן השמים ויאמר לה מה
לך הגר אל תיראי כי שמע אלהים אל קול
הנער באשר הוא שם: קומי שאי את הנער
והחזיקי את ידך בו כי לגוי גדול אשימנו:
ויפקח אלהים את עיניה ותרא באר מים

ואקדים אברהם
בצפרא ונסיב לחמא
ורקבא דמיא ויהב
להגר שוי על כתפה
וית רביא ושלחה
ואזלת וטעת במדבר
באר שבע: פאדלג
אבל בגדאה ואכד
טעאמא וקרבה מא
ודפעה אלי הגר צירה
עלי ענקהא ואעטא
הא אלצבי ואטלקהא
פמצׄת ותאהת פי
ביר סבע: ושלימו
מיא מן רקבא ורמת ית רביא תחות חד מן אילניא: פפני אלמאמן אלקרבה
פטרחת אלצבי תחת בעץ אלשגר: ואזלת ויתיבת לה מקביל ארחיקת
כמיגד בקשתא ארי אמרת לא אחזי במותיה דרביא ויתיבת מקביל וארימת
ית קלה ובכת: ומצׄת וגלסת חדאה בעידא כגלוה קוס לאנהא קאלת לא ארא
מות אלצבי פגלסת חדאה ורפעת צותהא ובכת: ושמיע קדם יי קליה דרביא
וקרא מלאכא דיי להגר מן שמיא ואמר לה מא ליך הגר לא תדחלין
ארי שמיע קדם יי קליה דרביא באתר דהוא תמן: פסמע אללה
צות אלצבי ונאדא מלך אללה בהגר מן אלסמא וקאל להא מא לך יא
הגר לא תכאפי אן אללה קד סמע צות אלצבי חית הו תם: קומי
טולי ית רביא ואתקיפי ית ידיך ביה ארי לעם סגי אשויניה:
קומי אחמלי אלצבי ואשדדי ידך עליה פאני אצייר מנה אמה
כבירה: וגלא יי ית עינהא וחזת בירא דמיא ואזלת ומלת ית רקבא

ותלך ותמלא את החמת מים ותשק את
הנער: ויהי אלהים את הנער ויגדל וישב
במדבר ויהי רבה קשת: וישב במדבר
פארן ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים:

ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר
צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל
אשר אתה עשה: ועתה השבעה לי באלהים
הנה אם תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד
אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ
אשר גרתה בה: ויאמר אברהם אנכי אשבע:
והוכח אברהם את אבימלך על אדות באר המים
אשר גזלו עבדי אבימלך: ויאמר אבימלך

מיא ואשקת את
רביא: פכשף אללה
ען בצרהא וראת ביר
מא ומצת ומלת
אלקרבה מאא וסקת
אלצבי: והוה מימרא
דיי בסעדיה דרביא
ורבא ויתיב במדברא
והוה רבי קשתא: וכאן
אללה מעה חתי כבר
ואקאם פי אלברייה
וכאן גלאם ראם:
ויתיב במדברא
דפארן ונסיבת ליה

אמיה אתתא מארעא דמצרים: פאקאם פי ברייה פארן פאכד לה אמה
זוגה מן בלד מצר: והוה בעדנא ההוא ואמר
אבימלך ופיכל רב חיליה לאברהם למימר מימרא דיי בסעדך בכל
דאת עביד: ולמא כאן פי דלך אלוקת קאל אבימלך ופיכל רייס גישה לאבר
קאילין אללה מעך פי גמיע מא תצנעה: וכען קיים במימרא דיי הכא
דלא תשקר בי ובברי ובבר ברי כטיבותא דעבדית עמך תעביד עמי
ועם ארעא דאתותבת בה: ואלאן אחלף לי באללה ההנא אנך לא תגדר
בי ובנסלי ובעקבי כאלאחסאן אלדי צנעתה מעך תצנעה מעי ומע
אלארץ אלתי סכנתה: ואמר אברהם אנא אקיים: קאל אבראהים אנא
אחלף: ואוכח אברהם ית אבימלך על עיסק בירא דמיא דאנסו
עבדי אבימלך: פובך אבראהים אבימלך בסבב אלביר אלתי גצבוהא
עבידה: ואמר אבימלך לא ידעית מן עבד ית פתגמא הדין ואף את

לא

63

לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה
לא הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום׃
ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך
ויכרתו שניהם ברית׃ ויצב אברהם את
שבע כבשת הצאן לבדהן׃ ויאמר אבימלך
אל אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר
הצבת לבדנה׃ ויאמר כי את שבע כבשת
תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי
את הבאר הזאת׃ על כן קרא למקום ההוא
באר שבע כי שם נשבעו שניהם׃ ויכרתו
ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל
שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים׃ ויטע
אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל

ג · ל · והד · ולא · שמעתי · לקול · ל · מורי · ג · בכף · ל · ג · כל · ליש · מל · במק · חל · ג · בן · לכם · אשל · וחד · ויטע

לא חוית לי ואף אנא
לא שמעית אלהין
יומא דין׃ קט לא
אעלם מן צנע הדא
אלאמר ואנת לם תכברני
ואנא לם אסמע בה אלא
אליום׃ ודבר אברהם
ען ותורין ויהב
לאבימלך וגזרו
תרויהון קים׃ ואכד'
אבר' גנמא ובקרא
פאעטא אבימלך
ועהדא גמיעא
עהדא׃ ואקים אברה'
ית שבע חורפן דען בלחודיהון׃ ואוקף אבר' סבע נעאג מן אלצאן וחדהא׃
ואמר אבימלך לאברהם מה אנון שבע חורפן אלין דאקימתא בלחודיהון׃
קט לה אבימלך מא הדה סבע נעאג אלדי אוקפתהא וחדהא׃ ואמר
ארי ית שבע חורפן תקביל מן ידי בדיל דתהי לי לסהדו ארי חפרית ית
ית בירא הדין׃ קט אן תאכדהא מן ידי לתכון לי שאהדא אני חפרת
הדה אלביר׃ על כן קרא לאתרא ההוא באר שבע ארי תמן קימו תרויהון׃
לדלך סמי אלמוצע ביר סבע לאנהם גמיעא חלפו תם׃
וגזרו קים בבאר שבע וקם אבימלך ופיכל רב חיליה ותבו
לארע פלשתאי׃ ולמא תעאהדא פי ביר סבע קאם אבימלך
ופיכל רייס גישה ורגעא אלי בלד פלסטיין׃ ונצב נצבא
בבאר שבע וצלי תמן בשמא דיי אלה עלמא׃ ונצב
נצבא פי ביר סבע ודעא תם באסם אללה אלאה אלעאלם׃

עולם: ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים:

ואתותב אברהם בארעא פלשתאי יומין סגיאין: וסכן אבראהים פי בלד פלסטיין מדה טוילה:

ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני: ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך: וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים: ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק:

פ' והוה בתר פתגמיא האלין וייי נסי ית אברהם ואמר ליה אברהם ואמר האנא: פלמא כאן בעד הדה אלאמור אמתחן אללה אבראהים וקאל לה יא אבראהים קאל לביך: ואמר דבר כען ית ברך ית יחידך דרחימתא ית יצחק ואיזיל לך לארעא פולחנא ואסיקהי קדמי תמן לעלתא על חד מן טוריא דאימר לך: קאל אבראהים אבנך וחידך אלדי תחבה הו יצחאק ואמץ אלי בלד אלעבאדה וקרבה תם לאקרבאן עלי אחדא אלגבאל אלדי אקול לך: ואקדים אברהם בצפרא וזריז ית חמריה ודבר ית תרין עולימוהי עמיה וית יצחק בריה וצלח אעי לעלתא וקם ואזל לאתרא דאמר ליה ייי: פאדלג אבראהים באלגדאה ואסרג חמארה ואכד גלאמיה מעה ואיצא יצחאק ולדה ושקק חטבא ללקרבאן וקאם פמצא אלי אלמוצע אלדי קאל לה אללה: ביומא תליתאה וזקף אברהם ית עינוהי וחזא ית אתרא מרחיק: ולמא כאן פי אליום אלתאלת רפע אבראהים עיניה וראי אלמוצע מן בעיד: ויאמר

ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם
החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה
ונשובה אליכם: ויקח אברהם את עצי
העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את
האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו:
ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי
ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים
ואיה השה לעלה: ויאמר אברהם אלהים
יראה לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו:
ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים
ויבן שם אברהם את המזבח ויערך את
העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אתו
על המזבח ממעל לעצים: וישלח אברהם

ואמר אברהם
לעולימוהי אוריכו
לכון הכא עם חמרא
ואנא ועולימא
נתמטי עד כא
ונסגוד ונתוב לותכון:
וקאל אבו לגלאמיה
אגלסא ההנא מע
אלחמאר ואנא ואלגלאם
נמצ'י אלי תם ונסגד
ונרגע אליכם: ונסיב
אברהם ית אעי
דעלתא ושוי על
יצחק בריה ונסיב
בידיה ית אישתא וית סכינא ואזלו תרויהון כחדא: פאכ'ד אברהים חטב
אלקרבאן וצ'ירה עלי יצחאק אבנה ואכ'ד מעה אלנאר ואלסכין ומציא גמיעא:
ואמר יצחק לאברהם אבוהי ואמר אבא ואמר האנא ברי ואמר הא
אישתא ואעיא ואן אמרא לעלתא: פקאל יצחאק לאבראהים אביה
יא אבה קאל לביך יא אבני קאל הודא אלנאר ואלחטב ואין אלחמל ללקרבאן:
ואמר אברהם קדם יי גלי אמרא לעלתא ברי ואזלו תרויהון כחדא: קאל
אבראהים אללה יצ'הר אלחמל ללקרבאן יא אבני ומציא גמיעא:
ואתו לאתרא דאמר ליה יי ובנא תמן אברהם ית מדבחא וסדר ית
אעיא ועקד ית יצחק בריה ושוי יתיה על מדבחא עילמן אעיא:
חתי גאוא אלי אלמוצ'ע אלדי קאל לה אללה ובנא תם אבראהים אלמדבח
ונצ'ד אלחטב וכתף אבראהים יצחאק אבנה וצירה עלי אלמדבח
מן פוק אלחטב: ואושיט אברהם ית ידיה ונסיב ית סכינא למיכס

את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו׃
ויקרא אליו מלאך יהוה מן השמים ויאמר
אברהם אברהם ויאמר הנני׃ ויאמר אל
תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה
כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא
חשכת את בנך את יחידך ממני׃ וישא
אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז
בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל
ויעלהו לעלה תחת בנו׃ ויקרא אברהם שם
המקום ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום
בהר יהוה יראה׃ ויקרא מלאך יהוה אל
אברהם שנית מן השמים׃ ויאמר בי
נשבעתי נאם יהוה כי יען אשר עשית את

ית בריה׃ פמד אבר
ידה ואכד׳ אלסכין
לידבח אבנה׃ וקרא
ליה מלאכא דיי׳ מן
שמיא ואמר אברהם
אברהם ואמר האנא׃
פנאדאה מלך
אללה מן אלסמא
וקאל יא אבראהים
יא אבר׳ קאל לביך׃
ואמר לא תושיט
ידך בעולימא ולא
תעביד ליה מדעם
ארי כען ידענא

ארי דחלא דיי׳ את ולא מנעתא ית ברך ית יחידך מני׃ קאל לא תמד
ידך אלי אלגלאם ולא תצנע בה שיא פאני אלאן ערפת אנאס אנך תקי
אללה ולא תצד אבנך וחידך מני׃ וזקף אברהם ית עינוהי בתר אלין
וחזא והא דכרא אחיד באילנא בקרנוהי ואזל אברהם ודבר ית
דכרא ואסקיה לעלתא חלף בריה׃ תם רפע אבראהים בעד דאך
עיניה פראא בכבש מלתחמה פי שעב אלשגר קרניה פמצא
אבראהים ואכדה וקרבה קרבאנא בדל אבנה׃ ויקרא אברהם
ופלח וצלי אברהם תמן באתרא ההוא אמר קדם יי׳ הכא יהון פלחין דריא
בכין יתאמר ביומא הדין בטורא הדין אברהם קדם יי׳ פלח׃ פסמא
אבראהים אסם דאך אלמוצע אללה אלמתגלי לכי יקאל פי מתל הדא
אליום פי הדי אלגבל אללה יתגלא׃ וקרא מלאכא דיי׳ לאברהם תנינות מן שמיא׃
תם דעא מלך אללה אלי תאניה מן אלסמא׃ ואמר במימרי אמר יי׳ חלף

דעבדתא

דעבדתא ית
פתגמא הדין
ולא מנעתא
ית ברך ית יחידך׃
קל באקסמי אקסמת
יקול אלה אנך
לאגלמא צנעת
הדא אלאמר ולם
תעד אבנך וחידך׃
ארי ברכא
אברכינך ואסגאה
אסגי ית בנך
ככוכבי שמיא
וכחלא דעל

הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך׃
כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך
ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים
וירש זרעך את שער איביו׃ והתברכו בזרעך
כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקלי׃
וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו
אל באר שבע וישב אברהם בבאר
שבע׃
ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם
לאמר הנה ילדה מלכה גם הוא בנים לנחור אחיך׃
את עוץ בכרו ואת בוז אחיו ואת קמואל
אבי ארם׃ ואת כשד ואת חזו ואת פלדש
ואת ידלף ואת בתואל׃ ובתואל ילד את

כיף ימא ויירתון בנך ית קרוי סנאיהון׃ לאבארכך ואכתר נסלך
ככואכב אלסמא וכאלרמל אלדי עלי שאטי אלבחר ויחוז נסלך קרי אעדאיה׃
ויתברכון בדיל בנך כל עממי ארעא חלף דקבילתא למימרי׃ ויתבארך בן
בנסלך גמיע אמם אלארץ גזא מא קבלת קולי׃ ותב אברהם לות
עולימוהי וקמו ואזלו כחדא לבאר שבע ויתיב אברהם בבאר שבע׃
תם רגע אבראהים אלי גלאמיה פקאמו ומצו אגמעין אלי ביר סבע
ואקאם תם׃
והוה בתר פתגמיא האלין ואתחוה לאברהם
למימר הא ילידת מלכה אף היא בנין לנחור אחוך׃ ולמא כאן בעד הדה
אלאמור אכבר אבר' וקיל לה הודי קד ולדת מלכה הי איצא בנין לנחור
אכיך׃ ית עוץ בכריה וית בוז אחוהי וית קמואל אבוהי דארם׃ עוץ בכרה
ובוז אכיה וקמואל אבי ארם׃ וית כשד וית חזו וית פלדש וית ידלף וית בתואל׃
וכסד וחזו ופלדש וידלף ובתואל׃ ובתואל אוליד ית רבקה תמניא אלין

רִבְקָה שְׁמֹנָה אֵלֶּה יָלְדָה מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם׃ וּפִילַגְשׁוֹ וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם הִוא אֶת טֶבַח וְאֶת גַּחַם וְאֶת תַּחַשׁ וְאֶת מַעֲכָה׃

וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃ וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃ וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל בְּנֵי חֵת לֵאמֹר׃ גֵּר וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃ וַיַּעֲנוּ בְנֵי חֵת אֶת אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃

ילידת מלכה
לנחור אחוהי
דאברהם ויבחוא
אוליד רבקה
הולאי תמאניה
ולדתהם מלכה
לנחור אכי אברהים
ולחינתיה ושמה
ראומה וילידת
אף היא ית טבח
וית גחם וית תחש
וית מעכה׃
ואמתה אסמהא

ראומה וולדת לה איצא טבח וגחם ותחש ומעכה׃
ויהיו — והוו חיי שרה מאה ועסרין ושבע שנין שני
חיי שרה׃ וכאן עמר שרה מאיה וסבעה ועשרין סנה סני
חיותהא׃ ומיתת שרה בקרית ארבע היא חברון בארע דכנען
ואתא אברהם למספד לשרה ולמבכה׃ ומאתת שרה פי
קריה ארבע הי חברא פאקבל אבראהים ינדבהא ויבכיהא׃
וקם אברהם מעל אפי מיתיה ומליל עם בני חתאה למימר׃
פקאם מן חצרה מייתה וכלם בני חת קאילא׃ דייר ותותב
אנא עמכון הבו לי אחסנת קבורא עמכון ואקבר מיתי מן
קדמי׃ אנא גריב או ציף מעכם אעטוני חוז קבר מעכם
ואדפן מייתי מן בין ידי׃ ואתיבו בני חתאה ית
אברהם למימר ליה׃ פאגאבו בני חת לאברהים וקאלו לה׃

שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו
במבחר קברינו קבר את מתך איש ממנו
את קברו לא יכלה ממך מקבר מתך: ויקם
אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת:
וידבר אתם לאמר אם יש את נפשכם לקבר
את מתי מלפני שמעוני ופגעו לי בעפרון
בן צחר: ויתן לי את מערת המכפלה אשר
לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא יתננה
לי בתוככם לאחזת קבר: ועפרון ישב בתוך
בני חת ויען עפרון החתי את אברהם באזני
בני חת לכל באי שער עירו לאמר: לא
אדני שמעני השדה נתתי לך והמערה
אשר בו לך נתתיה לעיני בני עמי נתתיה

קביל מננא
רבונא רב קדם ייי
את בינ(נ)א בשפר
קברנא קבר ית
מיתך אנש
מננא ית קבריה
לא ימנע מנך
מלמקבר מיתך:
אסמע מנא
יא סידנא
אנת שריף אלל׳
פימא בינ(נ)א
פי כיאר קבורנא
אדפן מייתך

וכל רגל מנא לא יבכל עליך בקברה תדפן פיה מייתך: וקאם אברהם
וסגד לעאמה דאהל לבני חתאה: פאקאם אבר׳ וסגד שכרא לאהל בלד
בני חת: ומליל עמהון למימר אם אית רעוא נפשכון למקבר ית מיתי
מן קדמי קבילו מני ובעו לי מן עפרון בר צחר: פ תם כלמהם וקאל להם
אן שאת אנפסכם אן אדפן מייתי מן בין ידי אקבלו מני ואשפעו לי
עלי עפרון אבן צוחר: ויתן לי ית מערת כפילתא דליה דבסטר חקליה
בכסף שלים יתנה לי ביניכון לאחסנת קבורא: ויעטיני אלמגאריה
אלמצאעפה אלתי לה אלדי פי טרף ציעתה בתמן כאמל יעטיניהא פי מא
בינכם חוז קבר: ועפרון יתיב בגו בני חתאה ואתיב עפרון חתאה ית
אברהם קדם בני חתאה לכל עלי תרע קרתיה למימר: וכאן עפרון גאלס פי
מא בינהם פאגאבה עפרון אלחתי בחצ׳רה׳ סאיר מן דכל באב קריתה קאילא:
לא רבוני קביל מני חקלא יהבית לך ומערתא דביה לך יהבתה לעיני בני עמי

לך קבר מתך: וישתחו אברהם לפני עם הארץ: וידבר אל עפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה: ויען עפרון את אברהם לאמר לו: אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת מתך קבר: וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרן את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסחר: ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבלו סביב: לאברהם

יהבתה לך קבר מיתך: יא סיידי אסמע מני שיעה קד אעטיתהא לך ואלמגארה אלתי פיהא בחצרתהם עמי אעטיתהא אדפן פיהא מייתך וסגיד אברהם קדם עמא דארעא: פסגד אבל בחצרה אהל אלבלד: ומליל עם עפרון

קדם עמא דארעא למימר ברם אם את עבדת לי טיבו קביל מני אתין כספא דמי חקלא סב מני ואקבר ית מיתי תמן: תם כלמה בחצרתהם קאילא אמא אנת כד ליתך תסמע מני אן אעטיך תמן שיעה אקבלה מני חתי אדפן מייתי תם: ואתיב עפרון ית אברהם למימר ליה: פאגאבה אבו עפרון וקאל לה: רבוני קביל מני ארעא שויא ארבע מאה סלעין דכסף בינא ובינך מא הוא ואית מיתך קבר: יא סיידי אסמע מני ארץ תסוא ארבע מאיה מתקל פצה ביני ובינך מא הי אדפן פיהא מייתך: וקביל אברהם מן עפרון ותקל אברהם לעפרון ית כספא דמליל קדם בני חתאה ארבע מאה סלעין דכסף מתקבל סחורא בכל מדינה: פלמא סמע אבל מנה וזן לה אלפצה אלתי דכרהא בחצרתהם ארבעמאיה מתקאל פצה גאיזה פי אלתגאראת: וקם חקל עפרון דבכפילתא דקדם ממרא חקלא ומערתא דביה וכל אילני דבחקלא דבכל תחומיה סחור סחור: פוגבה

ציע

67

למקנה לעיני בני חת בכל באי שער עירו׃
ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו
אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא
הוא חברון בארץ כנען׃ ויקם השדה והמערה
אשר בו לאברהם לאחזת קבר מאת
בני חת׃ ואברהם
זקן בא בימים ויהוה ברך את אברהם בכל׃
ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל
בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי׃
ואשביעך ביהוה אלהי השמים ואלהי הארץ
אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני
אשר אנכי יושב בקרבו׃ כי אל ארצי ואל
מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק׃

ציעה' עפרון
אלמערופה
אלמצאעפה אלתי
בחצרה' ממרא
אלציעה ואלמגארה
אלתי פיהא ופי
גמיע תכמהא
מסתדירא׃
לאברהם לתכון
לעיני בני חתאה
בכל עלי תרע
קרתיה׃ שראא
לאבל בחצרה'
בני חת וכל מן
דכל באב קריתהם׃ ובתר כין קבר אברהם ית שרה אתתיה במערת חקל
כפילתא דעל אפי ממרא היא חברון בארע דכנען׃ ובעד דלך דפן אבראהם
שרה זוגתה פי מגארה' אלציעה אלמצאעפה בחצרה' ממרא הי חברא
פי בלד כנעאן׃ וקם חקלא ומערתא דביה לאברהם לאחסנת קבורא מן
בני חתאה׃ פתבתת אלציעה ואלמגארה אלתי פיהא לאבל לחוז קבר מן בני חת׃
ואברהם סיב על ביומין ויי בריך ית אברהם בכולא׃ ולמא
שאך אבל וטען פי אלסן בארך לה אללה פי כל שי׃ ואמר אברהם לעבדיה סבא
דביתיה דשליט בכל דליה שו כען ידך תחות ירכי׃ פקאל אבל לעבדה שיך
מנזלה אלמתסלט עלי גמיע מאלה אלא בירך אלי עהדי ואקיים עלך במימרא דיי
אלהא דשמיא ואלהא דארעא דלא תסב אתתא לברי מבנת כנענאה דאנא יתיב
ביניהון׃ ואחלפך באללה רב אלסמאואת ואלארץ אן לא תאכד זוגה לאבני
מן בנאת אלכנעאניין אלדי אנא מקים פי מא בינהם׃ אלא אן לארעי ולילדותי

ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה האשה
ללכת אחרי אל הארץ הזאת ההשב אשיב
את בנך אל הארץ אשר יצאת משם׃ ויאמר
אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני
שמה׃ יהוה אלהי השמים אשר לקחני
מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר
נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ
הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת
אשה לבני משם׃ ואם לא תאבה האשה ללכת
אחריך ונקית משבעתי זאת רק את בני
לא תשב שמה׃ וישם העבד את ידו תחת
ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר הזה׃

תיזיל ותיסב
אתתא לברי
ליצחק׃ לא
כלדי ומולדי
ותאכד זוגה
לאבני ליצחק׃
ואמר ליה עבדא
מא אם לא
תיבי אתתא
למיתי בתרי
לארעא הדא
האתבא אתיב
ית ברך לארעא

דנפקתא מתמן׃ פקאל לה אלעבד לעל לא תשא אלמראה אן תתבעני
אלי הדה אלבלד הל ארד אבנך אלי אלבלד אלדי כרגת מנהא׃ ואמר
ליה עבדא אסתמר לך דלמא תתיב ית ברי לתמן׃ קאל לה אבראהים
אחדר אן תרד אבני אלי תם׃ יי אלהא דשמיא דדברני מבית אבא
ומארע ילדותי ודמליל לי ודקיים לי למימר לבנך אתין ית
ארעא הדא הוא ישלח מלאכיה קדמך ותיסב אתתא לברי
מתמן׃ אללה אלה אלסמא אלדי אכרגני מן בית אבי ומן ארץ מולדי
ואלדי קאל לי ואקסם לי קאילא לנסלך אעטי הדה אלבלד הו יבעת
במלכה בין ידיך פתאכד זוגה לאבני מן תם׃ ואם לא תיבי אתתא
למיתי בתרך ותהי זכא ממומתי דא לחוד ית ברי לא תתיב לתמן׃
ואן לם תשא אלמראה אן תתבעך כנת בריא מן ימיני הדי עדא אבני
לא תרדה אלי תם׃ ושוי עבדא ית ידיה תחות ירכא דאברהם רבוניה וקיים ליה
על פתגמא הדין׃ פגעל אלעבד ידה אלי תחת פכד מולאה וחלף לה עלי הדי אלכלאם׃

ג

ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו
וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך אל ארם
נהרים אל עיר נחור׃ ויברך הגמלים מחוץ
לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת
השאבת׃ ויאמר יהוה אלהי אדני אברהם
הקרה נא לפני היום ועשה חסד עם אדני
אברהם׃ הנה אנכי נצב על עין המים ובנות
אנשי העיר יצאת לשאב מים׃ והיה הנער
אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה
שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת
לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד
עם אדני׃ ויהי הוא טרם כלה לדבר
והנה רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל

ודבר עבדא
עסרא גמלין
מגמלי רבוניה
ואזל וכל טוב
רבוניה בידיה וקם
ואזל לארם
דעל פרת
לקרתא דנחור׃
תם אכד אלעבד
עשרה גמאל מן
גמאל מולאה
ומצא אלי ארם
נהרים אלי קריה
נחור׃ ואשרי

גמליא מברא לקרתא עם בירא דמיא לעדן רמשא לעדן דנפקן מליאתא׃
פאנאך אלגמאל כארג אלקריה עלי ביר מא וקת עשא וקת כרוג אלנסא
יסתקין׃ ואמר יי׳ אלהיה דרבוני אברהם זמין כען קדמי יומא דין ועביד
טיבו עם רבוני אברהם׃ וקאל אללהם יא אלאה מולאי אבר׳ ופק בין ידי אליום
ואחסן כדלך אלי מולאי אבר׳׃ הא אנא קאים על עינא דמיא ובנת אנשי
קרתא נפקן למימלי מיא׃ האנא ואקף עלי עין אלמא ובנאת אהל אלקריה
יכרגן יסתקין מאא׃ ותהי עולימתא דאימר לה ארכיני כען קולתיך ואשתי
ותימר אשתי ואף גמלך אשקי יתה זמינתא לעבדך ליצחק ובה אדע
ארי עבדת טיבו עם רבוני׃ פאלגאריה אקול להא מילי גרתך חתי אשרב
פתקול אשרב ואיצא אסקי אלגמאל פקד ופקתהא לעבדך יצחק ובהא אעלם
אנך קד אחסנת אלי מולאי׃ והוה הוא עד לא שיצי למללא והא רבקה
נפקת דאתילידת לבתואל בר מלכה אתת נחור אחוהי דאברהם וקולתה׃

בן מלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה
על שכמה: והנער טבת מראה מאד
בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא
כדה ותעל: וירץ העבד לקראתה ויאמר
הגמיאיני נא מעט מים מכדך: ותאמר שתה
אדני ותמהר ותרד כדה על ידה ותשקהו:
ותכל להשקתו ותאמר גם לגמליך אשאב
עד אם כלו לשתת: ותמהר ותער כדה אל
השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב
לכל גמליו: והאיש משתאה לה מחריש
לדעת ההצליח יהוה דרכו אם לא: ויהי
כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש
נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על

על כתפה: פהו
קבל אן יפרג
מן כלאמה פאדא
ברבקה קד כרגת
ﭏי ולדת לבתוא'
אבן מלכה זוגה'
נחור אכי אברה'
וגרתהא על
כתפהא: ועולימתא
שפירא למחזי
לחדא בתולתא
וגבר לא ידעה
ונחתת לעינא
ומלת קולתה

וסליקת: ואלגאריה חסנה אלמנצר גדא בכר ורגל לם יערפהא פנזלת
אלי אלעין ומלת גרתהא וצעדת: ורהט עבדא לקדמותה ואמר
אשקיני כען זעיר מיא מקולתיך: פחאצר אלעבד תלקאהא וקאל
אסקיני קליל מאא מן גרתך: ואמרת אשתי רבוני ואוחיאת
ואחיתת קולתה על ידה ואשקיתיה: פקאלת אשרב יא סידי ואסרעת
ואנזלת גרתהא עלי ידהא ואסקתה: ושיציאת לאשקיותיה ואמרת אף
לגמלך אמלי עד דיספקון למשתי: ופרגת מן סקייה וקאלת ואיצא
במאך אסקי אלי יפרגן מן שרבהם: ואוחיאת ונפצת קולתה לבית שקיא
ורהטת עוד לבירא למימלי ומלת לכל גמלוהי: ואסרעת ואכפת גרתהא
אלי אלסאקיה והאצרת איצא אלי אלביר לתסקי חתי סקת כל גמאלה וגברא שהי
בה מסתכל שתיק למידע האצלח יי אורחיה אם לא: ואלרגל מסתקי להא ממסך
ר' עלם הל אנגח אללה טריקה אם לא: והוה כד ספיקו גמליא למשתי ונסיב

גברא

69

גבורא קדשא
דדהבא תקלא
מתקליה ותרין
שירין על ידהא
מתקל עסר
סלעין דהבא
מתקליהון:
פלמא פרגת
וגמלא מן
שרבהא אכור
ורגל שנף מן
להב וזכה כצף
מתקריט
ואעטאה —

ידיה עשרה זהב משקלם: ויאמר בת מי
את הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו ללין:
ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה
אשר ילדה לנחור: ותאמר אליו גם תבן
גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון: ויקד
האיש וישתחו ליהוה: ויאמר ברוך יהוה אלהי
אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם
אדני אנכי בדרך נחני יהוה בית אחי אדני:
ותרץ הנער ותגד לבית אמה כדברים האלה:
ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש
החוצה אל העין: ויהי כראת את הנזם ואת
הצמדים על ידי אחתו וכשמעו את דברי
רבקה אחתו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא

ובעל קוארין עלי ידיהא וזנהמא עשרה מתאקיל: ואמרבת מן את [illegible]
חוא כען ליה אית בית אבוייך אתר כשר לנא למבת: נעד מא ק[illegible]:
אבנה מן אנת הל נגד פי בית אביך מוצע לנא נבית פיה: ואמרת ליה
בת בתואל בר מלכה דילידת לנחור: קאלת לה אנא אבנה בתואל אבן
מלכה אלדי ולדת לנחור: ואמרת ליה אף תבנא אף כסתא סגי עמנא אף
אתר כשר למבת: תם קאלת לה אתבן ואקתא איצא כתיר ענדנא ואיצי מוצע
ללמבית: וכרע הגברא וסגיד קדם יי: תם כר ארגל וסגד לאלה: ואמר בריך
יי אלהיה דרבוני אברהם דלא מנע טיבותיה וקשטיה מן רבוני אנא באורח תקנא
דברני יי בית אחוהי דרבוני: וקאל תבארך אלה דאה מולאי אבר אלדי לם יבטל
פצלה ואחסאנה מן מולאי וסיירני פי טריק מקתקים אלי בית אכי מולאי:
ורהטת עולימתא וחויאת לבית אמה כפתגמיא האלין: פגאת אלגאריה
ואכברת פי מנזל אמהא בגמיע הדה אלאמור: ולרבקה אחא ושמיה לבן
ורהט לבן לות גברא לברא לעינא: וכאן לרבקה אך ואסמה לבן פגא אלי

אל האיש והנה עמד על הגמלים על העין׃ ויאמר בוא ברוך יהוה למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים׃ ויבא האיש הביתה ויפתח הגמלים ויתן תבן ומספוא לגמלים ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו׃ ויישם לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי ויאמר דבר׃ ויאמר עבד אברהם אנכי׃ ויהוה ברך את אדני מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדם ושפחת וגמלים וחמרים׃ ותלד שרה אשת אדני בן לאדני אחרי זקנתה ויתן לו את כל אשר לו׃

ויושם

לי ארגל לי ברא לי עין׃ והוה כד חזא ית קדשא וית שיריא על ידי אחתיה וכד שמע ית פתגמי רבקה אחתיה למימר כדין מליל עמי גברא ואתא לות גברא והא קאים עלוי גמליא על עינא׃ ולמא ראי אלשנף ואלסוארין עלי

ידי אכתה וסמע כלאמהא קאילה כדא קאל לי אלרגל פמצא אליה והו דא הו ואקף עלי אלגמאל עלי אלעין׃ ואמר לה אדכל יא מבארך אללה למא תקף ברא ואנא קד כנסת אלבית ומוצע ללגמאל׃ ודכל אלרגל אלבית וחל ען אלגמאל ואעטא תבנא ועלפא לגמאל ומא ליגסל רגליה וארגל אלקום אלדין מעה׃ וקדם אליה טעאם ליאכל פקאל לא אכל חתי אקול כלאמי קאל תכלם׃ ואמר עבד אברהים אנא׃ ואללה בארך את מולאי גדא וכתר מאלה בגנם ובקר ופצה ודהב ועביד ואמא וגמאל וחמיר׃ וולדת שרה אמראת מולאי בן למולאי בעד שיבתהא ודפע אליה כל מא לה׃

וישבעני אדני לאמר לא תקח אשה לבני
מבנות הכנעני אשר אנכי ישב בארצו:
אם לא אל בית אבי תלך ואל משפחתי
ולקחת אשה לבני: ואמר אל אדני אלי לא
תלך האשה אחרי: ויאמר אלי יהוה אשר
התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך והצליח
דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית
אבי: אז תנקה מאלתי כי תבוא אל משפחתי
ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי: ואבא
היום אל העין ואמר יהוה אלהי אדני אברהם
אם ישך נא מצליח דרכי אשר אנכי הלך
עליה: הנה אנכי נצב על עין המים והיה
העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני

שרט זוגה מולאי
אננא לה פי
שי' וכר' אלה.
פאעטאה גמיע
מא לה: וקיים
עלי רבוני למימר
לא תסב אתתא
לברי מבנת
כנענאה דאנא
יתיב בארעהון:
פחלפני מולאי
קאילא לא
תאכד זוגה
לאבני מן בנאת

אלכנעאניין אלדי אנא סאכן פי מא בינהם: אלהין לארעי ולילדותי לבית
אבא תיזיל ולזרעיתי ותיסב אתתא לברי: אלא אלי בית אבי תמצי ואלי
עשירתי ותאכד זוגה לאבני: ואמרית לרבוני מא אם לא תיתי איתתא
בתרי: פקלת למולאי לעל לא תתבעני אלמראה: ואמר לי יי דפלחית
קדמוהי ישלח מלאכיה עמך ויצלח אורחך ותיסב אתתא לברי מזרעיתי
ומבית אבא: פקאל לי אללה אלדי סרת פי טאעתה יבעת במלכה מן ידיך וינגח
טריקך חתי תאכד זוגה לאבני מן עשירתי ומן בית אבי: בכין תהי זכא
ממומתי ארי תהך לזרעיתי ואם לא יתנון לך ותהי זכא ממומתי: חינאד
תכון בריא מן חרגי אדא סרת אלי עשירתי ואן הם לם יעטוך כנת בריא מן חרגי:
ואתית יומא דין לעינא ואמרית יי אלהיה דרבוני אברהם אם אית רעוא קדמך
לאצלחא אורחי דאנא אזיל עלה: פגית אליום אלי אלעין וקלת אללהם יא אלאה
מולאי אברהם אן כנת מנגח טריקי אלדי אנא סאיר פיה: הא אנא קאים על עינא

בעין

נא מעט מים מכדך: ואמרה אלי גם אתה
שתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר
הכיח יהוה לבן אדני: אני טרם אכלה לדבר
אל לבי והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה
ותרד העינה ותשאב ואמר אליה השקיני
נא: ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה
וגם גמליך אשקה ואשת וגם הגמלים השקתה:
ואשאל אתה ואמר בת מי את ותאמר בת
בתואל בן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם
הנזם על אפה והצמידים על ידיה: ואקד
ואשתחוה ליהוה ואברך את יהוה אלהי
אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את
בת אחי אדני לבנו: ועתה אם ישכם עשים

דמיא ותהי עולימתא
דתפוק למימלי
ואימר לה אשקיני
כען זעיר מיא
מקולתיך: הודא
אנא ואקף עלי
עין אלמא פאד'א
גאריה תכרג
תסתקי פאקול
להא אסקיני קליל
מאא מן גרתך:
ותימר לי אף את
אשתא ואף לגמלך
אמלי היא אתתא

דזמין ייי לבר רבוני: ותקול לי אשרב ואיצא אסקי לגמאלך הי אמראה
אלתי ופקהא אללה לאבן מולאי: אנא עד לא שיציתי למללא בלבי והא
רבקה נפקת וקולתה על כתפה ונחתת לעינא ומלת ואמרית לה אשקיני
כען: אנא קבל אן אפרג מן אלכלאם פי נפסי פאד'י ברבקה כ'ארגה וגרתהא
עלי מ' כתפהא פאנחדרת אלי אלעין פאסתקת וקלת להא אסקיני אלאן:
ואוחיאת ואחיתת קולתה מנה ואמרת אשת ואף גמלך אשקי ושתתי
ואף גמליא אשקיאת: פאסרעת ואנזלת גרתהא ענהא וקאלת אשרב ואיצא
גמאלך אסקי פשרבת וסקת אלגמאל: ושאילית יתה ואמרית בת מן את ואמרת
בת בתואל בר נחור דילידת ליה מלכה ושויתי קדשא על אפה ושירא על ידהא:
פסאלתהא וקלת להא אבנה' מן אנת קאלת אנא אבנה' בתואל אבן נחור אלד'י ולדת לה
מלכה פצירת אלשנף עלי אנפהא ואלסוארין עלי ידיהא: וכרעית וסגידית קדם ייי
ובריכית ית ייי אלהיה דרבוני אברהם דדברני באורח קשוט למיסב ית בת אחוהי
דרבוני לבריה: פכרית וסגדת ללה ובארכת אללה אלאה מולאי אברהם אלד'י קאדני פי טריק

חסד ואמת את אדני הגידו לי ואם לא
הגידו לי ואפנה על ימין או על שמאל׃ ויען לבן
ובתואל ויאמרו מיהוה יצא הדבר לא נוכל דבר
אליך רע או טוב׃ הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי
אשה לבן אדניך כאשר דבר יהוה׃ ויהי
כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם
וישתחו ארצה ליהוה׃ ויוצא העבד כלי
כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגדנת
נתן לאחיה ולאמה׃ ויאכלו וישתו הוא
והאנשים אשר עמו וילינו ויקומו בבקר
ויאמר שלחני לאדני׃ ויאמר אחיה ואמה
תשב הנער אתנו ימים או עשור אחר תלך׃
ויאמר אלהם אל תאחרו אתי ויהוה הצליח

מספתקים לאכבר
אבנה אלי מולאי
לאבנה׃ וכען אם
איתיכון עבדין
טיבו וקשוט עם
רבוני חוו לי ואם
לא חוו לי ואתפני
על ימינא או על
סמלא׃ ושאן אן
כנתם צאנעין פצל
ואחסאן מע מולאי
אכברוני ואלא
פאכברוני חתא
אמיל ימנה או
יסרה׃ ואתיב לבן

ובתואל ואמרו מן קדם יי נפק פתגמא לית אנחנא יכלין למללא עמך ביש או טב׃
פאגאבה לבן ובתואל וקאלו מן ענד אללה כרג הדי אלאמר לא נטיק כלאמך בשר
ולא בכיר׃ הא רבקה קדמך דבר ואיזיל ותהי אתתא לבר רבונך כמא דמליל
יי׃ הודי רבקה בין ידיך כדהא ואמץ ותכון זוגה לאבן מולאך כמא וצף
אללה׃ והוה כד שמע עבדא דאברהם ית פתגמיהון וסגיד על ארעא קדם יי׃
פלמא סמע עבד אבר כלאמהם סגד עלי אלארץ ללה׃ ואפיק עבדא מנין דכסף
ומנין דדהב ולבושין ויהב לרבקה ומגדנין יהב לאחוהא ולאימה׃ ואכרג
אלעבד אניה פצה ואניה דהב ותיאבא ואעטא רבקה ופואכה אעטא
אלאהא ואמהא׃ ואכלו ושתיאו הוא וגבריא דעמיה ובתו וקמו בצפרא
ואמר שלחוני לות רבוני׃ ואכלו ושרבו הו ואלקום אלדי מעה ובאתו פלמא
קאמו באלגדאה קאל אטלקוני אלי מולאי׃ ואמר אחוהא ואמה תתיב עולימתא
עמנא עידן בעידן או עסרא ירחין בתר כין תיזיל׃ פקאל אכוהא ואמהא

דרכי שלחוני ואלכה לאדני: ויאמרו
נקרא לנער ונשאלה את פיה: ויקראו
לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם האיש הזה:
ותאמר אלך: וישלחו את רבקה אחתם ואת
מנקתה ואת עבד אברהם ואת אנשיו: ויברכו
את רבקה ויאמרו לה אחתנו את היי לאלפי
רבבה ויירש זרעך את שער שנאיו: ותקם
רבקה ונערתיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה
אחרי האיש ויקח העבד את רבקה וילך:
ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ
הנגב: ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות
ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים:

תקים לגאריה מענא
חולא או עשרא אשהר
ודאך תמצי: ואמר
להון לא תאחרון
יתי ויי אצלח
אורחי שלחוני
ואהך לות רבוני:
קאל להם לא
תאכרוני ואללה
אנגח טריקי
אטלקוני אמצי אלי
מולאי: ואמרו
נקרי לעולימתא

ונשמע מא דה יא אמרא: קאלו נדעי לגאריה ונסאלהא עז קולהא: וקרו לרבקה
ואמרו לה התיזלין עם גברא הדין ואמרת איזיל: פדעו ברבקה וקאלו להא
אתמצין מע הדא אלרגל קאלת נעם: ושלחו ית רבקה אחתהון וית מינקתה וית
עבדא דאברהם וית גברוהי: פאטלקו רבקה אכתהם ודאיתהא ועבד אברהם
ורגאלה: וברכו ית רבקה ואמרו לה אחתנא את הואי לאלפין ולרבון ויירתון
בניכי ית קרוי סנאיהון: ובארכוהא וקאלו להא יא אכתנא כוני לאלוף ורבואת
ויחוז נסלך קרא אעדאיה: וקאמת רבקה ועולימתהא ורכיבא על גמליא
ואזלא בתר גברא ודבר עבדא ית רבקה ואזל: פקאמת רבקה וגואריהא
ורכבו עלי אלגמאל ומצית מעא אלרגל ואכד אלעבד רבקה ומצא: ויצחק עאל
במיתוהי מבירא דמלאך קיימא איתחזי עלה והוא יתיב בארע דרומא:
וכאן יצחק קד גא פי מגיה מן ביר אלחי אלנאצר והו מקים בבלד אלקבלה:
ונפק יצחק לצלאה בחקלא למפני רמשא וזקף עינוהי וחזא והא גמליא אתן:
וכרג יצחק ליצלי פי אלצחרי עגד תולי אלליל פרפע עיניה ונצר פאדי בגמאל מקבלה:

ב̇ א̇ חס̇ וא̇ מל̇ ל̇
ל̇ ותל̇
ג̇ פתח̇ ג̇ מל̇ בקמ̇
ב̇ ורי̇ לפנות ערב

ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל: ותאמר אל העבד מי האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס: ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה: ויבאה יצחק האהלה שרה אמו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה וינחם יצחק אחרי אמו:

וזקפת רבקה ית עינהא וחזת ית יצחק ואתרכינת מעל גמלא: ולמא רפעת רבקה עינהא ראת יצחק כארת אן תסקט מן על אלגמל:

ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה: ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין ואת ישבק ואת שוח: ויקשן ילד את שבא ואת דדן ובני דדן היו אשורם ולטושם ולאמים: ובני מדין עיפה ועפר וחנך ואבידע

ואמרת לעבדא מן גברא דיכי דמהליך בחקלא לקדמותנא ואמר עבדא הוא רבוני ונסיבת עיפא ואתכסיאת: וקאלת לעבד מן הדא ארגל אלסאיר פי אלצחרא תלקאנא קאל אלעבד הו מולאי פאכדת אלקנאע ותגטת בה: ואשתעי עבדא ליצחק ית כל פתגמיא דעבד: פקץ אלעבד עלי [illegible] יצח גמיע הדה אלאמור אלתי צנעהא: ואעלה יצחק למשכנא וחזא והא תקנן עובדהא כעובדי שרה אמיה ונסיב ית רבקה והות ליה לאתו ורחמה ואתנחם יצחק בתר אמיה: ואדכלהא יצחק אלי כבא שרה אמה ואכד רבקה פצארת לה זוגה פאחבהא ותעזא יצחק עלי אמה:

ואוסיף אברהם ונסיב אתתא ושמה קטורה: פעאוד אברהם ואתכד זוגה אסמהא קטורה: וילידת ליה ית זמרן וית יקשן וית מדן וית מדין וית ישבק וית שוח: פולדת לה זמרן ויקשן ומדן ומדין וישבק ושוח: ויקשן אוליד ית שבא וית דדן ובני דדן הוו למשריין ולשכונין ולנגוון: ויקשן אולד שבא ודדן ובני דדן כאנו אשורים ולטושם ולאמים: ובני מדין עיפה ועפר

ואלדעה כל אלה בני קטורה: ויתן אברהם
את כל אשר לו ליצחק: ולבני הפילגשים
אשר לאברהם נתן אברהם מתנת וישלחם
מעל יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ
קדם: ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי
מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים:
ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן
ושבע ויאסף אל עמיו: ויקברו אתו יצחק
וישמעאל בניו אל מערת המכפלה אל
שדה עפרן בן צחר החתי אשר על פני
ממרא: השדה אשר קנה אברהם מאת בני
חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו: ויהי
אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק

וחנך ואבידע
ואלדעה כל אלין בני
קטורה: ובני מדין
מדין עפ' ועפר
וחנוך ואביד' ואלד'
כל הולאי בני
קטורה: ויהב
אברהם ית כל
דליה ליצחק:
פאעטא אבר'
גמיע מאלה ליצח':
ולבני לחינתא
דלאברהם יהב
אברהם מתנן

ושלחינון מעל יצחק בריה עד דהוא קיים לקדומא לארע מדנחא: ולבני
אמהא אלדין לאבר' והב הבאת, וטרדהם ען יצחק אבנה ועאדה נאקי שרקיא
אלי בלד אלשרק: ואלין יומי שני חיי אברהם דחיא מאה ושבעין וחמיש שנין:
והדה איאם סני חיוה' אבר' אלדי עאש מאיה' וה' וע' סנה: ואתנגיד ומית אברהם
בסיבו טבא סיב וסבע יומין ואתכניש לעמיה: תם תופא אבר' ומאת בשיבה
צאלחה שיכא קד שבע מן אלעמר וצאר אלי קומה: וקברו יתיה יצח' וישמעאל
בנוהי במערת כפילתא בחקל עפרון בר צוחר חתאה דעל אפי ממרא:
ודפנוה יצחק ואסמאעיל אבניה פי מגארה' אלציעה אלמצאעפה פי ציעה'
עפרון אבן צוחר אלחתי אלתי קבאל' ממרי: חקלא דזבן אברהם מן בני חתאה
תמן, אתקבר אברהם ושרה אתתיה: אלציעה אלדי אשתראהא אבר' מן בני חת
תם דפן אבר' ושרה זוגתה: והוה בתר דמית אברהם ובריך יי' ית יצחק
בריה ויתיב יצחק עם בירא דמלאך קיימא איתחזי עלה: ולמא כאן

73

בכן וישב יצחק עם באר לחי ראי׃

ואלה תלדת ישמעאל בן אברהם אשר
ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם׃
ואלה שמות בני ישמעאל בשמתם לתלדתם
בכר ישמעאל נבית וקדר ואדבאל ומבשם׃
ומשמע ודומה ומשא׃ חדד ותימא יטור
נפיש וקדמה׃ אלה הם בני ישמעאל ואלה
שמתם בחצריהם ובטירתם שנים עשר
נשיאם לאמתם׃ ואלה שני חיי ישמעאל
מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים
ויגוע וימת ויאסף אל עמיו׃ וישכנו
מחוילה עד שור אשר על פני מצרים

בעד מות אבר
באקר אלה ליצח
אבנה ואקאם
יצחק ענד ביר
וחי אלנאצר׃

פ

ואלין תולדת
ישמעא' בר
אברהם דילידת
הגר מצריתא
אמתה דשרה לאב'
רהם׃ והדא שרח
תוליד אסמאעיל
אבן אבר' אלדי ולדת
הגר אלמצריה

אמה' שרה לאבר'׃ ואלין שמהת בני ישמעא' בשמהתהון לתולדתהון ב
בכרה דישמעא' נביות וקדר ואדבא' ומבשם׃ והדה אסמא בני אסמאעיל
באסמאיהם לתואלדהם בכר אסמאעיל נביות וקדר וארבא' ומבשם׃ ומשמע
ודומה ומשא׃ ומשמ' וד' ומ'׃ חדד ותימא יטור נפיש וקדמה׃ חדד ותי'
יט' נפ' וקד'׃ אלין אנון בני ישמעא' ואלין שמהתהון בפעחיהון ובכרכיהון
תרי עסר רברבין לאומיהון׃ הולאי הם בני אסמא' והדה אסמאיהם
פי ארבאעהם וקצורהם אתני עשר שריף לאממהם׃ ואלין שני
חיי ישמעא' מאה ותלתין ושבע שנין ואתנגיד ומית ואתכניש
לעמיה׃ והדה סני חיוה' אסמאעיל אלדי עאש מאיה וסבעה ותלאתין
סנה ותופא ומאת ואנצאף אלי קומה׃ ושרו מחוילה עד חגרא דעל אפי
מצרים מטי לאתור על אפי כל אחוהי שרא׃ וסכנו מן זוילה אלי
אלגפאר אלדי בחצרה' מצר אלי אן תגיי אלמוצל בחצרה' גמיע אכותה׃

באכה אשורה על פני כל אחיו נפל׃ יסכן׃

ואלה תולדת יצחק בן אברהם אברהם הוליד
את יצחק׃ ויהי יצחק בן ארבעים שנה
בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי
מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה׃
ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה
הוא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו׃ ויתרצצו
הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי
ותלך לדרש את יהוה׃ ויאמר יהוה לה
שני גיים בבטנך ושני לאמים ממעיך
יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר׃

ואלין תולדת
יצחק בר אברהם
אברהם אוליד
ית יצחק׃ והוא
שרח תויליד
יצחק אבן אבר
נעד מא כאן
אבר מן אולאד
יצחק׃ והוה
יצחק בר ארבעין
שנין כד נסיב

ית רבקה בת בתואל ארמאה מפדן ארם אחתיה דלבן ארמאה ליה
לאתו׃ ולמא כאן יצחק אבן ארבעין סנה תזוג רבקה אבנה בתואל
ארמני מן פדן ארם אכת לבן ארמני פכאנת לה זוגה׃
וצלי יצחק קדם יי לקביל אתתיה ארי עקרא הוא וקביל
צלותיה יי ועדיאת רבקה אתתיה׃ תם שפע יצחק אלי אלה
חיאל זוגתה אד כאנת עאקר פשפעה אלה פחמלת׃ ודחקין
בניא במעהא ואמרת אם כין למא דנן אנא ואזלת למתבע אלפן
מן קדם יי׃ פאזדחם אלאולאד פי בטנהא פקאלת לו עלמת אן מאמר
הכדא לם אטלבה ומצת לתלתמס להתמס ותהא מן עבד אלה׃
ואמר יי לה תרין עממין במעכי ותרתין מלכון ממעכי יתפרשן
ומלכו ממלכו יתקף ורבא ישתעבד לזעירא׃ פקאל אלה
להא אן אבא אמתין פי בטנך וחזבין מן אמעאך יתפרקאן ויכון
אחדהמא יתאייד מן טאבר ואלכביר יכדם לצגיר׃

וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה:
ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער
ויקראו שמו עשו: ואחרי כן יצא אחיו וידו
אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק
בן ששים שנה בלדת אתם: ויגדלו הנערים
ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב
איש תם ישב אהלים: ויאהב יצחק את עשו
כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב: ויזד
יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף:
ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם
האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא שמו אדום:
ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי:
ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה

ושלימון יומהא
למילד והא
תיומין במעהא:
ולמא כמלת
איאם ולאדהא
פאד'י תאמין
פי בטנהא: ונפק
קדמאה סמוק
כוליה כגלן דשער
וקרו שמיה עשו:
פכרג אלאול
אחמריא כלה
ככסא מן שער
פסמוה עשו:

ובתר כן נפק אחוהי וידיה אחידא בעקבא דעשו וקרא שמיה יעקב ויצחק
בר שתין שנין כד ילידת יתהון: ובעד דלך כרג אכוה וידה מאסכה עקב
עשו פסמוה יעקוב וכאן יצחק אבן סתין סנה אד' ולדא: ורביאו ועולימיא
והוה עשו גבר נחש ירכן גבר נפיק חקל ויעקב גבר שלים משמיש
בית אלפא: ולמא כברין אלגלאמין פכאן עשו רגלא עארפא באלציד רגלא
צחראיא ויעקוב רגלא קארא מקים פי אלכביה: ורחים יצחק ית עשו ארי
מצידיה הוה אכיל ורבקה רחימת ית יעקב ואחב יצחק עשו למערפתה
באלציד ורבקה אחבת יעקוב: ובשיל יעקב תבשילא ועל עשו מן חקלא
והוא משלהי: תם טבך טביכא פדכל עשו מן אלצחרא והו לאגב: ואמר
עשו ליעקב אטעימני כען מן סמוקא סמקא הדין ארי משלהי אנא על
כין קרא שמיה אדום: פקאל עשו ליעקוב אטעמני מן הדי אלאחמר פאני לאגב
לדלך סמי עשו אלאחמר: ואמר יעקב זבין כיום דלי ית בכורותך לי: פקאל לה יע'

לי בכרה: ויאמר יעקב השבעה לי כיום
וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב:
ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל
וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה:

ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר
היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך
מלך פלשתים גררה: וירא אליו יהוה ויאמר
אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר
אליך: גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך
כי לך ולזרעך אתן את הארצת האל והקמתי
את השבעה אשר נשבעתי לאברהם
אביך: והרביתי את זרעך ככוכבי השמים

מא מלי ליום בכורתך:
ואמר עשו האנא
אזיל לממות ולמא
דנן לי בכירותא:
פקאל עשו האנא
מאר לאמות ולמא
דא לי בכורה:
ואמר יעקב קיים
לי כיום דלהי וקיים
ליה וקים וזבין
ית בכירותיה ליעקב:
קאל לה אחלף לי
פחלף לה ובאע
אלבכורה: ויעקב
יהב לעשו לחים ותבשיל דטלופחין ואכל ושתי וקם ואזל ושט עשו
ית בכירותא: פאעטאה יעקוב כבזא וטבילא מן עדס פאכל ושרב
וקאם ומצא ואזרא עשו באלבכורה: והוה כפנא בארעא
בר מכפנא קדמאה דהוה ביומי אברהם ואזל יצחק לות אבימלך
מלכא דפלשתאי לגרר: תם כאן גוע פי אלבלד סוא אלגוע אלאול אלדי
כאן עלי עהד אבר פמצא יצחק אלי אבימלך מלך פלסטין אלי אלכלוץ:
ואתגלי ליה יי ואמר לא תיחות למצרים שרי בארע דאימר לך: פתגלא
לה אללה וקאל לא תנזל מצרא אסכן פי אלבלד אלדי אקול לך: דור בארעא
הדא ויהי מימרי בסעדך ואברכינך ארי לך ולבנך אתין ית כל ארעתא
האלין ואקים ית קימא דקיימית לאברהם אבוך: קם פי הדי אלבלד ואכון מעך
ואבארך פאן לך ולנסלך אעטי גמיע הדה אלבלדאן ואפי באלקסם
אלדי אקסמת לאבר אביך: ואסגי ית בנך ככוכבי שמיא ואתין לבנך ית כל

ונתתי לזרעך את כל הארצת האל והתברכו בזרעך כל גויי הארץ: עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתי: וישב יצחק בגרר: וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי ירא לאמר אשתי פן יהרגני אנשי המקום על רבקה כי טבת מראה הוא: ויהי כי ארכו לו שם הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו: ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה אשתך היא ואיך אמרת אחתי הוא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות עליה: ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו

ארעתא האליין ויתברכון בדיל בנך כל עממי ארעא: ואכתר נסלך מתל כואכב אלסמא ואעטיהם גמיע הדה אלבלדאן ויתבארך בהם גמיע אמם אלארץ: חלף דקביל אברהם למימרי ונטר מטרת מימרי פקודי קימי ואוריתי: גזא מא קבל אבר

אמרי וחפט מא אסתחפטתה מן וצאיאי ורסומי ושראיעי: ויתיב יצחק
בגרר: פאקאם יצחק פי גרר: ושאילו אנשי אתרא על עיסק אתתיה
ואמר אחת היא ארי דחיל למימר אתתי דלמא יקטלונני אנשי אתרא
על רבקה ארי שפירת חיזו היא: פלמא סאלוה אהל אלמוצע ען זוגתה
קאל הי אכתי לאנה תכוף אן יקול הי זוגתי קאילא כלא יקתלוני אהל
אלמוצע בסבבהא אד הי חסנה אלמנטר: והוה כד סגיאו ליה תמן יומיא
ואסתכי אבימלך מלכא דפלשתאי מן חרכא וחזא והא יצחק מחייך עם רבקה
אתתיה: פלמא טאלת אלאיאם מקאמה תם אטלע אבימלך מלך פלסטין מן טאקה
לה פנצר פאדי יצחק ילאעב רבקה זוגתה: וקרא אבימלך ליצחק ואמר ברם הא
אתתך היא ואיכדין אמרת אחת היא ואמר ליה יצחק ארי אמרית דלמא אתקטיל
עלה: פדעא אבימלך ביצחק וקאל לה אנהא הי זוגתך ולם קלת הי אכתי קאל לאני
תכוופת אן אקתל בסבבהא: ואמר אבימלך מא דא עבדת לנא כזעיר פון שכיב

כמעט שכב אחד העם את אשתך והבאת
עלינו אשם: ויצו אבימלך את כל העם
לאמר הנגע באיש הזה ובאשתו מות יומת:
ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה
ההוא מאה שערים ויברכהו יהוה: ויגדל
האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד:
ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה
ויקנאו אתו פלשתים: וכל הבארת אשר
חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום
פלשתים וימלאום עפר: ויאמר אבימלך
אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד:
וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם:

ג׳

דמיחד בעמא
ית אתתך ואיתיתא
עלנא חובא:
סקט לה אבימלך
מאדא צנעת
בנא ען קליל לו
צאגע אחד אקום
זוגתך גרלבת
עלינא אתמא:
ופקיד אבימלך
ית כל עמא למימר
דיכריך לגברא הדין
ולאתתיה אתקטלא

יתקטיל: ופנאדא אבימלך גמיע קומה וקאל מן אדא שרגל וזוגתה
פליקתל קתלא: וזרע יצחק באר ההיא ואשכח בשתא ההיא על חד
מאה בדשערוהי וברכיה יי: תם זרע יצחק פי תלך אלארץ פוגד
פי תלך אלסנה מאיה' באחד ובארך לה אלה: ורבא גברא ואזל אזיל
סגי ורבי עד דרבא לחדא: פעט ארגל כל מא מר עטם אן עטם גדא:
זהוו ליה גיתי ענא וגיתי תורי ופלחנא סגי וקניאו ביה פלשתאי: וצאר
לה מאשיה' גנם ובקר וחשם כתיר חתי חסדוה אלפלסטיניין: וכל בירי
דחפרו עבדי אבוהי ביומי אברהם אבוהי טמונין פלשתאי ומלונין עפרא:
וגמיע אלאבאר אלתי חפרוהא עביד אביה אנא עלי עהדה כאן קד סדוהא
אלפלסטיניין ומלוהא תראבא: ואמר אבימלך ליצחק [illegible] לאנך קד
איזיל מעמנא ארי תקפת מננא לחדא: פקאל אבימלך ליצחק אמץ
ענא לאנך קד עצמת מנא גדא: ואזל מתמן יצחק ושרא בנחלא
דגרר ויתיב תמן: פמצא מן תם יצחק ואקאם פי ואדי גרר ונזל תם:

ותב יצחק וחפר
ית בירא דמיא
דחפרו ביומי
אברהם אבוהי
וטמונין פלשתאי
בתר דמית אברהם
וקרא להון שמהן
כשמהן דהוה קרי
להון אבוהי: תם
עאוד וחפר אלאבאר
אלתי כאנת עלי
עהד אבי אביה
וכאן קד סדהא
אלפלסטיניין

וישב יצחק ויחפר את בארת המים אשר
חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים
אחרי מות אברהם ויקרא להן שמות כשמת
אשר קרא להן אביו: ויחפרו עבדי יצחק
בנחל וימצאו שם באר מים חיים: ויריבו
רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים
ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו:
ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא
שמה שטנה: ויעתק משם ויחפר באר
אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחבות
ויאמר כי עתה הרחיב יהוה לנו ופרינו בארץ:
ויעל משם באר שבע: וירא אליו יהוה
בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם

בעד מותה וסמאהא באסמא כמא כאן אביה קד סמאהא: וחפרו עבדי
יצחק בנחלא ואשכחו תמן באר דמיין נבעין: ולמא חפר עביד יצחק
פי אלואדי וגדו תם ביר מא נאבע: ונצו רעותא דגרר עם רעותא דיצחק למימר
דילנא מיא וקרא שמה דבירא עשק ארי אתעסקו עמיה: פכאצמון רעאה
גרר רעאה יצחק קאילין לנא אלמא פסמאהא שגלא למא אשתגלו מעה:
וחפרו ביר אחרי ונצו אף עלה וקרא שמה שטנה: ולמא חפרו בירא אכרא
כאצמו איצא עליהא פסמאהא דאת אלענאד: ואסתלק מתמן וחפר ביר אחרי
ולא נצו עלה וקרא שמה רחובות ואמר ארי כען אפתי יי לנא ונפוש בארעא:
תם אנתקל מן תם וחפר ביר אכרא ולם יכאצמוה עליהא וסמאהא דאת אלסעה
לאנה קאל אן יוסע אללה לנא וינמינא פי אלבלד: ואסתלק מתמן לבאר שבע:
יצעד מן תם אלי ביר סבע: ואתגלי ליה יי בליליא ההוא ואמר אנא אלהיה
דאברהם אבוך לא תדחל ארי בסעדך מימרי ואברכנך ואסגי ית בנך

אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיך
והרביתי את זרעך בעבור אברהם עבדי:
ויבן שם מזבח ויקרא בשם יהוה
ויט שם אהלו ויכרו שם עבדי יצחק
באר: ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת
מרעהו ופיכל שר צבאו: ויאמר אלהם
יצחק מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אתי
ותשלחוני מאתכם: ויאמרו ראו ראינו כי היה
יהוה עמך ונאמר תהי נא אלה בינותינו בינינו
ובינך ונכרתה ברית עמך: אם תעשה עמנו
רעה כאשר לא נגענוך וכאשר עשינו עמך
רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך
יהוה: ויעש להם משתה ויאכלו וישתו: וישכימו

בדיל אברהם
עבדי: פתגלא לה
אלה פי תלך אליה
וקט אנא אלאה
אבר אביך לא
תראף פאני מעך
אבארך פיך
ואכתר נסלך
בסבב אבר עבדי:
ובנא תמן מדבחא
וצלי בשמא דיי
ופרסיה תמן
למשכניה וכרן
תמן עבדי יצחק

בירא: ובנא תם מדבחא ודעא באסם אלה ומד תם טבאיה וכרן תם
עבידה בירא: ואבימלך אתא לותיה מגרר וסיעת רחמוהי ופיכל רב
חיליה: ואבימלך כאר איה מן טלוק ואחזת כרימה ופיכל רייס גישה
ואמר להון יצחק מדין אתיתון לותי ואתון סניתון יתי ושלחתוני
מלותכון: פקט להם יצחק מא בלכם גיתמוני ואנתם שניתמוני וטרדתמוני
מן ענדכם: ואמרו מחזא חזינא ארי הוה מימרא דיי בסעדך ואמרנא
תתקיים כען מומתא דהות בין אבהתנא בינוא ובינך ונגזר קים עמך:
קאלו אנא ראינא אן אלה מעך פקלנא יכון חלף בננא ובינך ונשאהדך
שהוא: אם תעביד עמנא בישא כמא דלא אנדיקנך וכמא דעבדנא עמך
להור טב ושלחנך בשלם את כען בריכא דיי: אן צנעת מענא שרא
כמא לם בוריך וכמא עמלנא מעך כירא ואטלקנאך בסלאם פאנת אן
מבארך אלה: ועבד להון משתיא ואכלו ושתיאו: פצנע להם מגלסא פאכלו

וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם
יצחק וילכו מאתו בשלום ויהי ביום ההוא
ויבאו עבדי יצחק ויגדו לו על אדות הבאר
אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים ויקרא
אתה שבעה על כן שם העיר באר שבע עד
היום הזה ויהי עשו
בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית
בת בארי החתי ואת בשמת בת אילן החתי
ותהיין מרת רוח ליצחק ולרבקה
ויהי כי זקן יצחק ותכהין
עיניו מראות ויקרא את עשו בנו הגדל ויאמר
אליו בני ויאמר אליו הנני ויאמר הנה נא
זקנתי לא ידעתי יום מותי ועתה שא נא

פיה ושרבון
ואקדימו בצפרא
וקיימו גבר
לאחוהי ואלוין (ושלחנון) יצחק
מלותיה בשלם
ואדלגו באגואה
פחלף כל אמר
לאכיה ואטלקהם
יצחק ומצו מן
ענדה בסלאם
והוה (ביומא) ההוא
ואתו עבדי יצחק
וחויאו ליה על
עיסק בירא
דחפרו ואמרו אשכחנא מיא פלמא כאן פי דלך אליום גאו עביד יצחק
פאכברוה בסבב אלביר אלדי חפרו וקאלו קד וגדנא מאא וקרא יתה
שבעה על כן שמה דקרתא באר שבע עד יומא הדין פסמאהא סבעה
לדלך אסם אלקריה ביר סבע אלי הדא אליום ה והוה עשו בר
ארבעין שנין ונסיב אתתא ית יהודית בת בארי חתאה וית בשמת בת
אילן חתאה ולמא כאן עשו אבן ארבעין סנה תזוג אמראה אסמהא
יהודית אבנת בארי אלחתי ובשמת אבנת אילון אלחתי והואה מסרבן ומרגזן
על מימר יצחק ורבקה וכאנתא מכאלפתא ראי יצחק ורבקה ה
והוה כד סיב יצחק וכהיא עינוהי מלמחזי וקרא ית עשו בריה רבא
ואמר ליה ברי ואמר ליה האנא ולמא שאך יצחק קאמתא עיניה מן
אן תנצר פנאדא בעשו אבנה אלאכבר וקאל יא אבני קאל לביך ואמר הא
כען סיבית לית אנא ידע יום דאמות וקאל הוודא אנא קד שכת ולם

כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי
צידה׃ ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי
והביאה לי ואכלה בעבור תברכך נפשי בטרם
אמות׃ ורבקה שמעת בדבר יצחק אל
עשו בנו וילך עשו השדה לצוד ציד
להביא׃ ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר הנה
שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר׃
הביאה לי ציד ועשה לי מטעמים ואכלה
ואברככה לפני יהוה לפני מותי׃ ועתה בני
שמע בקלי לאשר אני מצוה אתך׃ לך נא
אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טבים
ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אהב׃

אעלם יום מותי׃
וכען סב כען זינך
סיפך וקשתך
ופוק לחקלא וצוד
לי צידא׃ ואאן
אכלי אתך דלאחך
וקוסך ואברג׃
לצחרא וצד לי
צידא׃ ועביד לי
תבשילין כמא
דרחימית ואעיל
לי ואיכול בדיל
דתברכינך נפשי

עד לא אמות׃ ואצלחה לי אונא כמא אחב ואתני בה חתי אכל מנה
לכי תבארכך נפסי קבל אנא אמות׃ ורבקה שמעת כד מליל יצחק
עם עשו בריה ואזל עשו לחקלא למצד צידא לאיתאה׃ פסמעת רבקה
חין כלם יצחק כדאך עשו אבנה פלמא מצא אלי לצחרא ליצטאד ציא
יאתי בה׃ ורבקה אמרת ליעקב ברה למימר הא שמעית מן אבוך ממליל
עם עשו אחוך למימר׃ קאלת רבקה ליעקוב אבנהא קד סמעת יצחק
יחדר אביך יקול עשו אביך קאילא׃ איתא לי צידא ועביד לי
תבשילין ואיכול ואברכינך קדם יוי קדם מותי׃ איתני
בציד ואצלחה לי אונא ואכל מנה חתי אבארכך בין
ידי אללה קבל מותי׃ וכען ברי קביל מני למא דאנא מפקדא
יתך׃ ואלאן יא אבני אקבל מני מא אמרך בה׃ איזיל כען לענא וסב לי מתמן
תרין גדיי עזין טבין ואעביד יתהון תבשילין לאבוך כמא דרחים׃ אמץ לי אלי
אלגנם וכד לי מן תם גדיין מן אלמאעז גיידין ואצלחהמא אונא לאביך כמא יחב׃

78

והבאת לאביך ואכל בעבר אשר יברכך
לפני מותו ׃ ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן
עשו אחי איש שער ואנכי איש חלק
אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע
והבאתי עלי קללה ולא ברכה ׃ ותאמר לו אמו
עלי קללתך בני אך שמע בקלי ולך קח לי
וילך ויקח ויבא לאמו ותעש אמו מטעמים
כאשר אהב אביו ׃ ותקח רבקה את בגדי
עשו בנה הגדל החמדת אשר אתה בבית
ותלבש את יעקב בנה הקטן ׃ ואת ערת
גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת
צואריו ׃ ותתן את המטעמים ואת הלחם
אשר עשתה ביד יעקב בנה ׃ ויבא אל אביו

ג חס · ל · ג וחד וחלק · ל חס · ל · ל · כא צרי · ל ואו גדיי עזים

ותעיל לאבוך
וייכול בדיל
דיברכינך קדם
מותיה ׃ פתחמל
בה מאטי אביך
יאכל מנהמא
לכי יבארכך קבל
מותה ׃ ואמר יע
לרבקה אמיה הא
עשו אחי גבר
שער ואנא גבר
שעיע ׃ קל להא
תוי עשו אכי
רגל שעראני

ואנא רגל אמרד ׃ מאים ימושנני אבא ואהי בעינוהי כמתלעב ואיתיתא
עלי לוטין ולא ברכן ׃ לעל אבי אן יגסני פאציר ענדה כאלאעב ואגלב
עלי נפסי לענה ולא ברכה ׃ ואמרת ליה אמיה עלי איתאמר בנבואה
דלא ייתון לוטיא עלך ברי ברם קביל מני ואיזיל סב לי ׃ קאלת לה אמה
עלי אסתדפאע לענתך יא אבני לכן אקבל מני ואמץ כד לי ׃ ואזל
ונסיב ואיתי לאמיה ועבדת אמיה תבשילין כמא דרחים אבוהי ׃ פמצא
ואכד ואתא בה אלי אמה וצנעתה אלואנא כמא אחב אביה ׃ ונסיבת
רבקה ית לבושי עשו ברה רבא דכיתא דעמה בביתא ואלבישת ית יעקב
ברה זעירא ׃ פאכדת רבקה תיאב עשו אבנהא אלאכבר אלפאכרה אלתי ענדהא
פי אלבית ואלבסת יעקוב אבנהא אלאצגר ׃ וית משכי דגדיי בני עזי אלבישת על ידוהי
ועל שעיעות צורה ׃ וגלוד גדיי אלמאעז אלבסתהם עלי ידיה ועלי מלוסה חלקה ׃
ויהבת ית תבשיליא וית לחמא דעבדת בידא דיעקב ברה ׃ וגעלת אלאואן ואלכבז אלדי
צנעתה ביד יעקוב אבנהא ׃ ועל לות אבוהי ואמר אבא ואמר האנא מן

ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני
ויאמר יעקב אל אביו אנכי עשו בכרך עשיתי
כאשר דברת אלי קום נא שבה ואכלה
מצידי בעבור תברכני נפשך ויאמר יצחק
אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי
הקרה יהוה אלהיך לפני ויאמר יצחק אל
יעקב גשה נא ואמשך בני האתה זה בני
עשו אם לא ויגש יעקב אל יצחק אביו
וימשהו ויאמר הקל קול יעקב והידים ידי
עשו ולא הכירו כי היו ידיו כידי עשו אחיו
שערת ויברכהו ויאמר אתה זה בני עשו
ויאמר אני ויאמר הגשה לי ואכלה מציד
בני למען תברכך נפשי ויגש לו ויאכל ויבא לו

יד בטעמי ודגה ושתי ...לות צווחות

את ברי ודכל
אלי אביה וקאל יא
אבה קאל לביך
א מן אנת יא
אבני: ואמר יעקב
לאבוהי אנא
עשו בכרך
עבדית כמא
דמלילתא עמי
קום כען אסתחר
ואיכול מצידי
בדיל דתברכינני
נפשך: קאל אנא
עשו בכרך צנעת
כמא אמרתני קם אן אגלס וכל מן צידי לכי תבארכני נפסך:
ואמר יצחק לבריה מא דין אוחיתא לאשכחא ברי ואמר ארי זמין
יי אלהך קדמי: קאל מא דא אסרעת לוגוד יא אבני קאל אן אללה ופק
בין ידי: ואמר יצחק ליעקב קרב ואמושנך ברי האת דין ברי
עשו אם לא: קאל תקדם חתי אגסך יא אבני האנת אבני עשו אם לא:
וקריב יעקב לות יצחק אבוהי ומשיה ואמר קלא קליה דיעקב וידיא
ידי עשו: פתקדם אליה וגסה וקאל אלצות צות יעקוב ואלידין ידי עשו:
ולא אשתמודעיה ארי הואה ידוהי כידי עשו אחוהי סערנין וברכיה:
פלם יתבתה אד כאנתא ידיה כידי עשו אכיה שעראניה ובארכה:
ואמר את דין ברי עשו אם לא: פקאל לה אנת אבני עשו קאל נעם: ואמר
קריב לי ואיכול מצידא דברי בדיל דתברכינך נפשי וקריב ליה
ואכל ואיתי ליה חמרא ושתי: פקאל קדם לי חתי אכל מן ציד
אבני לכי תבארכך נפסי פקדם לה ואכל ואתאה

ואמר אנא

יין וישת: ויאמר אליו יצחק אביו גשה
נא ושקה לי בני: ויגש וישק לו וירח את ריח
בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני כריח שדה
אשר ברכו יהוה: ויתן לך האלהים מטל השמים
ומשמני הארץ ורב דגן ותירש: יעבדוך
עמים וישתחו לך לאמים הוה גביר לאחיך
וישתחוו לך בני אמך ארריך ארור ומברכיך
ברוך: ויהי כאשר כלה יצחק לברך את יעקב
ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו
ועשו אחיו בא מצידו: ויעש גם הוא מטעמים
ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי ויאכל מציד
בנו בעבר תברכני נפשך: ויאמר לו יצחק
אביו מי אתה ויאמר אני בנך בכרך עשו:

ג רפי

וישתחוו ק

ב אם יעקב

ב חק

בלמר ושרב:
ואמר ליה יצחק
אבוהי קרב כען
ושק לי ברי:
פקד לה יצחק
תקדם קבלני יא
אבני: וקריב
ונשיק ליה וארח
ית ריח לבושוהי
וברכיה ואמר
חזי ריחא דברי
כריח חקלא
דברכיה יי:
פתקדם וקבלה

ושם ראיחה' תיאבה ובארכה וקד אנצר ראיחה' אבני כראיחה' רוצה
קד בארכהא אלה: ויתין לך יי מטלא דשמיא ומטובא דאר ומן גיות
עבור וחמר: יעטיך אלה מן טל אסמא ודסם אארץ וכתרה' אבר ואעציר:
יפלחון לך עממין וישתעבדון לך מלכון הוי רב לאחך ויסגדון לך בני
אמך ליטך יהון ליטין ובריכך יהון בריכין: יכדמוך אמם ותכלע
לך אחזאב ותכון מולא אכותך ויכלע לך בני אמך ויטון לאענך מלעון
ומבארכך מבארך: והוה כד שיצי יצחק לברכא ית יעקב והוה ברם מפק
נפק יעקב מן קדם יצחק אבוהי ועשו אחוהי על מצידיה: פלמא פרג
יצחק מן תבריך יעקאן כמא לרב מן בין ידיה ועשו אליה אקבל מן צידה:
ועבד אף הוא תבשילין ואעיל לאבוהי ואמר לאבוהי יקום אבא וייכול
מצידא דבריה בדיל דתברכינני נפשך: פצנע הו איצא אואנא ואתא
בהא לי אביה וקד יקום אבי ויאכל מן ציד אבנה לכי תבארכני נפסך:
ואמר ליה יצחק אבוהי מן את ואמר אנא ברך בכרך עשו: פקד לה יצחק

ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד
ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל
מכל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה:
כשמע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה
גדלה ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני
גם אני אבי: ויאמר בא אחיך במרמה ויקח
ברכתך: ויאמר הכי קרא שמו יעקב ויעקבני
זה פעמים את בכרתי לקח והנה עתה לקח
ברכתי ויאמר הלא אצלת לי ברכה:
ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיו
לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן
ותירש סמכתיו ולכה אפוא מה אעשה בני:

אביה מן אנת
קא אנא אבנך
בכרך עשו:
ותוה יצחק תווהא
רבא עד לחדא
ואמר מן הוא
דיכי דצד צידא
ואעיל לי ואכלית
מכולא עד לא
תיעול ובריכתיה
אף בריך יהי:
פזע יצחק
פזעה עצימה

גדא וקאל מן הוא אלדי אצטאד צידא ואתאני בה פאכלת מנה קבל אן
תגי ובארכתה פיכון איצא מבארכא: כד שמע עשו ית פתגמי אבוהי
וצוח צוחא רבא ומרירא עד לחדא ואמר לאבוהי בריכני אף
לי אבא: פלמא סמע עשו כלאם אביה צרך צרכה עצימה ומרה
גדא וקאל לה בארכני אנא איצא יא אבה: ואמר על אחוך בחוכמא
וקביל ברכתך: קאל גא אכוך במכר ואכד ברכתך: ואמר יאות קרא
שמיה יעקב וחכמני דנן תרתין זמנין ית בכירותי נסיב והא כען קביל
ברכתי ואמר הלא שבקת לי ברכן: קאל נעמא אסמה יעקוב אד
תעקבני מרתין אכד בכורתי ואן אכד ברכתי תם קאל הל בקית לי
ברכה: ואתיב יצחק ואמר לעשו הא רב שויתיה עלוך וית כל אחוהי
יהבית ליה לעבדין ובעבור ובחמר סעדתיה ולך כען מא אעביד ברי:
פאגאבה וקאל הודא קד צירתה מולאך וגמיע אכותה געלתהם
לה עבידא ובבר ושעיר אסנדתה ולך אן מא אצנע יא אבני

ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת הוא לך
אבי ברכני גם אני אבי וישא עשו קלו ויבך
ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני
הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל:
ועל חרבך תחיה ואת אחיך תעבד והיה
כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך:
וישטם עשו את יעקב על הברכה אשר
ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל
אבי ואהרגה את יעקב אחי: ויגד לרבקה
את דברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא
ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו
אחיך מתנחם לך להרגך: ועתה בני שמע
בקלי וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה: וישבת

ל רפי · יא כתיב · ג ג · ג · ג · אמירה בלב עשו ירבעם המן · ה · קמץ בנוש וכל התורה וסוף פס׳ כוות

יתיר הספר בריקו ועל חרבך תחיה

ואמר עשו לאבוהי
הברכתא חדא
היא לך אבא
ברכני אף לי
אבא וארים
עשו קליה ובכא:
פקאל עשו אלברכה
ואחדה הי לך
יא אבה בארכני
אנא איצא ורפע
צותה ובכא: ואתיב
יצחק אבוהי ואמר
ליה הא מטובא
דארעא יהי מותבך
ומטלא דשמיא מלעילא: פאגאבה יצחק אביה וקאל הוא מן דסם ארץ
יך מסכנך ומן טל אלסמא מן עלו: ועל חרבך תיחי וית אחוך תפלח
ויהי כד יעברון בנוהי על פתגמי אוריתא ותעדי ניריה מעל צורך: ועלי
סיפך תחיא ואכיך תכדם ויך אדי אסתולית פככת אצרה מן ענקך: ונטר
עשו דבבו ליעקב על ברכתא דברכיה אבוהי ואמר עשו בלביה יקרבון
יומי אבליה דאבא ואקטול ית יעקב אחי: פחקד עשו עלי יעקוב נסבב
אלברכה אלתי בארכה אביה וקאל פי נפסה סתקרב איאם חזן אבי ואקתל
יעק אכי: ואתחוה לרבקה ית פתגמי עשו ברה רבא ושלחת וקרת ליעקב
ברה זעירא ואמרת ליה הא עשו אחוך כמין לך למקטלך: פאכברת רבקה
בכלאם עשו אבנהא אלאכבר פבעתת ודעת ביעק אבנהא אלאצגר וקאלת הודי
עשו אכיך מתואעדך ליקתלך: וכען ברי קביל מני וקום איזיל לך לות לבן אחי
לחרן: ואלאן יא אבני אקבל מני וקם אמץ אלי לבן אכי אלי חרן: ותיתיב עמיה

עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת
אחיך׃ עד שוב אף אחיך ממך ושכח
את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך משם
למה אשכל גם שניכם יום אחד׃ ותאמר
רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות
חת אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה
מבנות הארץ למה לי חיים׃ ויקרא יצחק
אל יעקב ויברך אתו ויאמר לו לא תקח
אשה מבנות כנען׃ קום לך פדנה ארם
ביתה בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה
מבנות לבן אחי אמך׃ ואל שדי יברך אתך
ויפרך וירבך והיית לקהל עמים׃ ויתן לך
את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך

ל׳

ק׳
קטן
מאות
קלות

ת״ת
עקוס

ויצוהו

ב׳
וקים
ויקרא
ליצחק
ויסמך
את
ידיו

יומין זעירין עד
דתתוב חמתא
דאחוך׃ וקם
ענדה איאמא
יסירא אלי אן
תרגע חמיה אכיך׃
עד דתתוב רוגזא
דאחוך ויתנשי
ית דעבדת ליה
ואשלח ואדברינך
מתמן למא
אתכול אף
תרויכון יומא
חד׃ אלי אן ירגע

גצ׳ב ענך וינסא מא צנעת בה ואבעת ואכד׳ך מן תם למא דא
אתכלכמא פי יום ואחד׃ ואמרת רבקה ליצחק עקית בחיי מן קדם בנת
חתאה אם נסיב יעקב אתתא מבנת חתאה כאלין מבנת ארעא למא לי
חיין׃ קאלת רבקה ליצחק קד צ׳גרת פי חיותי מן קבל בנאת חת אן תזווג
יעקוב באמראה מן בנאת חת או בנאת אהל אלבלד פלמא דא לי חיוה׃
וקרא יצחק ליעקב ובריך יתיה ופקדיה ואמר ליה לא תסב אתתא מבנת
כנען׃ פדעא יצחק ביעקוב אבנה ובארכה ואוצאה וקאל לה לא תאכ׳ד
זוגה מן בנאת כנעאן׃ קום איזיל לפדן דארם לבית בתואל אבוהא דאמך
וסב לך מתמן אתתא מבנת לבן אחוהא דאמך׃ קם אמץ׳ אלי פדן ארם
אלי בית בתואל גדך ותזווג אמראה מן בנאת לבן כ׳אלך׃ ואל שדי יבריך יתך
ויפשינך ויסגינך ותהי לכנשת שבטין׃ ואלטאיק אלכאפי יבארך עליך
ויתמרך ויכתרך ויג׳ מנך גוק אמם׃ ויתין לך ית ברכתא דאברהם לך ולבנך

81

עמך למירתך
ית ארע תותבותך
דיהב יי לאברהם׃
ויעטיף ברכה׳
אבואהים לך
ולנסלך מן בעדך
אן תחוז בלד סכנאך
ג׳די אעטאה אלה
אבר׳ ושלח יצחק
ית יעקב ואזל
לפדן דארם לות
לבן בר בתואל
ארמאה אחוהא
דרבקה אמיה דיע

את ארץ מגריך אשר נתן אלהים לאברהם׃
וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ארם אל
לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב
ועשו׃ וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב
ושלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם אשה
בברכו אתו ויצו עליו לאמר לא תקח אשה
מבנות כנען׃ וישמע יעקב אל אביו
ואל אמו וילך פדנה ארם׃ וירא עשו כי רעות
בנות כנען בעיני יצחק אביו׃ וילך עשו אל
ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל בן
אברהם אחות נביות על נשיו לו לאשה׃
קן פיקו סימן
ויצא יעקב
מבאר שבע וילך חרנה׃ ויפגע במקום וילן

ל
לגאונים ולעזרא
ב
בא
ויכ׳
ב
בתרי
לי׳ש
ב

ועשו׃ פבעת יצחק ביעקוב ומצא אלי פדן ארם אלי לבן אבן בתואל אלארמי
אכי רבקה אם יעקו ועשו׃ וחזא עשו ארי בריך יצחק ית יעקב ושלח
יתיה לפדן דארם למסב ליה מתמן אתתא בדבריך יתיה ופקיד עלוהי
למימר לא תסב אתתא מבנת כנען׃ פלמא עלם עשו אן יצחק קד
בארך יע ובעתבה אלי פדן ארם ליתכד לה מן תם זוגה ואד בארכה וקאל
לה לא תאכד זוגה מן בנאת כנעאן׃ וקביל יעקב מן אבוהי ומן אמיה
ואזל לפדן דארם׃ פקבל יעקו מן אביה ומן אמה ומצא אלי פדן ארם׃
וחזא עשו ארי בישן בנת כנען בעיני יצחק אבוהי׃ פלמא ראי עשו
אן בנאת כנעאן שראר ענד יצחק אביה׃ ואזל עשו לות ישמעאל ונסיב ית
מחלת בת ישמעאל בר אברהם אחתיה דנביות על נשוהי ליה לאתו׃ תם מצא עשו
אלי אסמאעיל פתזוג במחלת אבנתה אכת נביות עלי נסאיה פצארת לה זוגה׃
ונפק יעקב מבאר שבע ואזל לחרן׃ תם כרג יע מן ביר סבע ומצא

שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום
וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא: ויחלם
והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה
והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו: והנה
יהוה נצב עליו ויאמר אני יהוה אלהי אברהם
אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב
עליה לך אתננה ולזרעך: והיה זרעך כעפר
הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה
ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך:
והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך
והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך
עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך:

ל' חרן: וערע
באתרא ובת תמן
ארי על שמשא
ונסיב מאבני
אתרא ושוי
איסדוהי ושכיב
באתרא ההוא:
פואפא אלמוצע
אלכאין ובאת פיה
אד גאבת אלשמס
פאכד מן חגארה'
אלמוצע וגעלהא
מתוסדה ונאם פיה:

ה

עֹא
ופל
ויש
ויק
דחיוב
כוות

ג
והנה
חסק
ואמץ
למען
תשפט

וחלם והא סלמא נעיץ באר' ורישיה מטי עד צית שמיא והא מלאכיא
דיי' סלקין ונחתין ביה: פראי חלמא כאן סלם מנתצבא עלי אלארץ
וראסה מראבי אלסמא ואדי במלאיכה' אללה תצעד ותנזל פיה:
והא יקרא דיי' מעתד עלוהי ואמר אנא יי' אלהיה דאברהם
אבוך ואלהיה דיצחק ארעא דאת שכיב עלה לך אתנינה ולבנך:
ואדי בנור אללה ואקף אמאמה פקאל לה אנא אללה אלאה אברהים
אביך ואלאה יצחק אלארץ אלתי אנת נאים עליהא לך אעטיהא ולנסלך:
ויהון בנך סגיאין כעפרא דארעא ותתקף למערבא ולמדינחא ולציפונא
ולדרומא ויתברכון בדילך כל זרעית אר' ובדיל בנך: ויכון נסלך כתראב
אלארץ ותתכמו גרבא ושרקא ושמאלא וגנובא ויתבארך בך גמיע עשאיר אלארץ
ובנסלך: והא מימרי בסעדך ואטרינך בכל אתר דתהך ואתיבינך לארעא הדא
ארי לא אשבקינך עד דאעביד ית דמלילית לך: והאנא מעך אחפטך אין
מא סלכת וארדך אלי הדי אלבלד ולא אתרכך אלי אן אפי במא ועדתך:

וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה
במקום הזה ואנכי לא ידעתי׃ ויירא ויאמר
מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית
אלהים וזה שער השמים׃ וישכם יעקב
בבקר ויקח את האבן אשר שם מראשתיו
וישם אתה מצבה ויצק שמן על ראשה׃
ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ואולם
לוז שם העיר לראשנה׃ וידר יעקב נדר לאמר
אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה
אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד
ללבש׃ ושבתי בשלום אל בית אבי והיה יהוה
לי לאלהים׃ והאבן הזאת אשר שמתי מצבה
יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר

ואתער יעקב
משנתיה ואמר
בקושטא יקרא
דיי שרי באתרא
הדין ואנא לא
הויתי ידע׃
פאסתיקט יעקוב
מן נומה וקאל אן
נור אללה פי הדא
אלמוצע ואנא
לם אעלם׃ ודחיל
ואמר מא דחילו
אתרא הדין לית
דין אתר הדיוט

אלהין אתר דרעוא כיה מן קדם יי ודין תרע קביל שמיא׃ פכאף וקאל מא אכוף
הדי אלמוצע ומא הדי אלא בית אללה והדי באב אלסמא׃ ואקדים יעקב
בצפרא ונסיב ית אבנא דשוי איסדוהי ושוי יתה קמא ואריק משחא
על רישה׃ ואדלג יעקוב בגדאה פאכד אלחגר אלדי געלהא מתוסדה וגעלהא
דכה וצב דהנא עלי ראסהא׃ וקרא ית שמיה דאתרא ההוא בית אל ובדם
לוז שמה דקרתא מלקדמין׃ וסמא דלך אלמוצע בית אל וכאן אסם אלקריה
אוולא לוז׃ וקיים יעקב קים למימר אם יהי מימרא בסעדי ויטרינני
באורחא הדא דאנא אזיל ויתן לי לחים למיכל וכסו למלבש׃ פנדר יע
נדרא וקאל אן כאן אללה מעי וחפטני פי הדי אלטריק אלדי אנא סאלכה ורזקני
כבזא אכלה ותובא׃ ואתוב בשלם לבית אבא ויהי מימרא דיי לי לאלה׃
פאן רגעת פי סלאם לי בית אבי ויך אללה לי ולייא׃ ואבנא הדא דשויתי
קמא תהי דאיהי פלח עלה קדם יי וכל דתתן לי חד מן עשרא אפרשיניה קדמך׃

אעשרנו לך׃ וישא יעקב רגליו וילך ארצה
בני קדם׃ וירא והנה באר בשדה והנה שם
שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר
ההוא ישקו העדרים והאבן גדלה על פי הבאר׃
ונאספו שמה כל העדרים וגללו את האבן
מעל פי הבאר והשקו את הצאן והשיבו את
האבן על פי הבאר למקמה׃ ויאמר להם
יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו׃
ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו
ידענו׃ ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום
והנה רחל בתו באה עם הצאן׃ ויאמר הן
עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו
הצאן ולכו רעו׃ ויאמרו לא נוכל עד אשר

והדי אלחגר אלתי
נצבתהא דלה יה
בית אלה וכל מא
תרזקני אעשרה
לך׃ ונטל יעקב
רגלוהי ואזל
לארע בני מדנחא׃
פרפע יע רגליה
ומצ̇א אלי בלד
אהל אלשרק׃
וחזא והא בירא
בחקלא והא תמן
תלתא עדרין דען
רביעין עלה ארי

מן בירא ההיא משקן עדריא ואבנא רבתא על פומא דבירא׃
פראי פאד̇א בביר פי צחרא ותלת קטוע מן גנם ראבצה עליהא לאן
מנהא יסקון אלקטוע ואלצכרה עט̇ימה עלי פאהא׃ ומתכנשין לתמן כל
עדריא ומגנדרין ית אבנא מעל פומא דבירא ומשקן ית ענא ומתיבין ית
אבנא על פומא דבירא לאתרה׃ וכאן אד̇א אגתמע אלי תם רעאת אלקטוע
דחרגו אלחגר ען פם אלביר וסקו אלגנם ורדו אלחגר עלי פם אלביר אלי מוצ̇עהא׃
ואמר להון יעקב אחי מכן אתון ואמרו מחרן אנחנא׃ קאל להם יע מן אין אנתם
יא אכוה קאלו נחן מן חרן׃ ואמר להון הידעתון ית לבן בר נחור ואמרו ידעין׃
קאל להם הל תערפו לבן אבן נחור קאלו נעם׃ ואמר להון השלם ליה ואמרו שלם והא
רחל ברתיה אתיא עם ענא׃ קאל אהו סאלם קאלו נעם והודא רחל אבנתה גאיה מע אלגנם׃
ואמר הא עוד יומא סגי לא עידן למכנש בעיר אשקו ענא ואזילו רעו׃ קאל להם
הודי אלנהאר עאלי כביר וליס הו וקת אנצ̇מאם אלמאשיה אסקו אלגנם ואמצ̇ו ארעוהא׃ ואמרו

83

יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל
פי הבאר והשקינו הצאן: עודנו מדבר עמם
ורחל באה עם הצאן אשר לאביה כי רעה הוא:
ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן
אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב
ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן
לבן אחי אמו: וישק יעקב לרחל וישא את
קלו ויבך: ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא
וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה:
ויהי כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו
וירץ לקראתו ויחבק לו וינשק לו ויביאהו
אל ביתו ויספר ללבן את כל הדברים האלה:
ויאמר לו לבן אך עצמי ובשרי אתה וישב
עמו חדש ימים: ויאמר לבן ליעקב הכי אחי

לא ניכול עד
דיתכנשון כל עדריא
ויגנדרון ית אבנא
מעל פומא דבירא
ונשקי ענא: קאלו לא
נטיק דלך אלי אן
יג̇תמע רעאה אלקטוע
ויג̇חדרון אלחג̇ר
ען פם אלביר ונסקי
אלגנם: עד דהוא
ממליל עמהון
ורחל אתת עם ענא
דלאבוהא ארי רעיא
הא שנאה: ולאעים
ואד̇ קד אתת רחל

מע גנם אביהא לאנהא ראעיה: והוה כד חזא יעקב ית רחל בת לבן אחוהא
דאמיה וית ענא דלבן אחוהא דאמיה וקריב יעקב וגנדר ית אבנא מעל
פומא דבירא ואשקי ית ענא דלבן אחוהא דאמיה: פלמא ראא יע רחל
אבנת לבן כאלה וגנם לבן כאלה תקדם ודחרג אלחגר ען פם אלביר וסקא גנמה:
ונשיק יעקב לרחל וארים ית קליה ובכא: פקבל יעקב רחל ורפע צותה
ובכא: וחוי יעקב ארי בר אחת אבוהא הוא וארי בר רבקה הוא
ודהטת וחויאת לאבוהא: ואכבר יעקו רחל אנה אבן עמתהא אבן רבקה
פחאצרת ואכברת אביהא: והוה כד שמע לבן ית שימע יע בר אחתיה
ורהט לקדמותיה וגפיף ליה ונשיק ליה ואעליה לביתיה ואשתעי ללבן
ית כל פתגמיא האלין: פלמא סמע לבן בכבר [illegible] יע אבן אכתה האצר תלקאה
ועאנקה [illegible] אלי מנזלה ואכברה בגמיע הדה אלאמור: ואמר ליה
לבן ברם קריבי ובסרי את ותיב עמיה ירח יומין: פקאל לה לבן תמא אנת עטמי

ולמא תמם
ענדה שהרא:
ואמר לבן ליע
המע אחי את
ותפלחינני מגאן
חוי לי מא אגרך:
תם קאל לה ואן
כנת קריבי
פתכדמני מגאנא
אכברני מא
אגרתך: וללבן
תרתין בנן

אחי ועבדתני חנם הגידה לי מה משכרתך: וללבן שתי בנות שם הגדלה לאה ושם הקטנה רחל: ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה: ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה: ויאמר לבן טוב תתי אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבה עמדי: ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אתה: ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה: ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה:

כל דהוו חס במא מל

פיל ברחל לא בלאה לא יבוא אחת מן השמן הקטנה שלא יחניף שמותיך

ג
לגאונים

שום רבתא לאה ושום זעירתא רחל: וכאן ללבן אבנתין
אסם אלכברא לאה ואסם אלצגרא רחל: ועיני לאה יאיין
ורחל הות שפירא בריוא ויאיא בחיזוא: ועיני לאה חסנאואן
וכאנת רחל חסנה אלחליה ואלמנטר גמיעא: ורחים יעקב
ית רחל ואמר אפלחינך שבע שנין ברחל ברתך זעירתא:
פאחב יעקוב רחל וקאל אכדמך סבע סנין ברחל אבנתך
אלצגרא: ואמר לבן טב דאתין יתה לך מדאתין יתה לגבר אחרן
תיב עמי: קאל לבן אצלח אן אעטיהא לך מן אן אעטיהא
לרגל אכר קם ענדי: ופלח יעקב ברחל שבע שנין והוו בעינוהי
כיומין זעירין ברחמיה יתה: פכדמה ברחל סבע סנין וכאנת ענדה
כאיאם יסירא מן מחבתה להא: ואמר יעקב ללבן הב ית אתתי ארי
שלימו יומי פלחני ואיעול לותה: פקאל לה אעטיני זוגתי פקד כמלת
איאם כדמתי ואדכל אליהא: וכנש לבן ית כל אנשי אתרא ועבד
משתיא: פגמע לבן אהל מוצעה וצנע להם מגלסא:

אתה
ויהי בערב ויקח את לאה בתו ויבא אליו
ויבא אליה: ויתן לבן לה את זלפה שפחתו
ללאה בתו שפחה: ויהי בבקר והנה הוא לאה
ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי הלא ברחל
עבדתי עמך ולמה רמיתני: ויאמר לבן לא
יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני
הבכירה: מלא שבע זאת ונתנה לך גם את
זאת בעבדה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים
אחרות: ויעש יעקב כן וימלא שבע זאת
ויתן לו את רחל בתו לו לאשה: ויתן לבן לרחל
בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה: ויבא גם
אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד
עמו עוד שבע שנים אחרות: וירא יהוה כי

והוה ברמשא
ודבר ית לאה
ברתיה ואעיל יתה
לותיה ועל לותה:
ולמא כאן בעשי
אכד לאה אבנתה
פזפהא אליה ודכל
אליהא: ויהב לבן
לה ית זלפה אמתיה
ללאה ברתיה
לאמהו: ואעטאהא
זלפה אמתה
לתכון להא אמה:
והוה בצפרא והא

היא לאה ואמר ללבן מא דא עבדת לי הלא ברחל פלחית עמך ולמא שקרת
בי: פלמא כאן בלגדאה פאדי הי לאה פקאל ללבן מא דא צנעת בי אליס ברחל
כדמתך ולמא דא ואדבתני: ואמר לבן לא יתעביד כין באתרנא למתן זעירתא
קדם רבתא: קאל לבן לא יצנע כדא פי בלדנא אן תתזוג אלצגרא קבל אלכברא:
אשלים שבועתא דדא ונתין לך אף ית דא בפלחנא דתפלח עמי עוד
שבע שנין אחרנין: אכמל אסבוע הדה ונעטיך הדה איצא בכדמה
תכדמני סבע סנין אכר: ועבד יעקב כין ואשלים שבועתא ויהב ליה
ית רחל ברתיה ליה לאיתו: פצנע יעקוב כדאך ואכמל אסבוע הדה
ואעטאה רחל אבנתה לתכון לה זוגה: ויהב לבן לרחל ברתיה ית בלהה
אמתיה לה לאמהו: ואעטאהא בלהה אמתה לתכון להא אמה: ועל
אף לות רחל ורחים אף ית רחל מלאה ופלח עמיה עוד שבע שנין אחרנין:
ודכל עלי רחל ואחבהא אכתר מן לאה ותם כדמה ז סנין אכר: וחזא יי ארי

כא ציני
בנות הפילגשים נקראו שפחות
ב ואיתה שאול
ג בגל לנערים אשר בבגל העיר הפאת
ג
ד כי ראה שבויה כי קר ויאמן

שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל
עקרה: ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן
כי אמרה כי ראה יהוה בעניי כי עתה יאהבני
אישי: ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע
יהוה כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא
שמו שמעון: ותהר עוד ותלד בן ותאמר עתה
הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים
על כן קרא שמו לוי: ותהר עוד ותלד בן
ותאמר הפעם אודה את יהוה על כן קראה
שמו יהודה ותעמד מלדת: ותרא רחל כי
לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחתה ותאמר
אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי:
ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים

סנואתא לאה
ויהב לה עדוי
ורחל עקרא: פלמא
עלם אללה אן לאה משניה
פתח רחמהא ורחל
עאקר: ועדיאת
לאה וילידת בר
וקרת שמיה ראובן
ארי אמרת ארי
גלי קדם יי עולבני
ארי כען ירחמנני
בעלי: פחמלת לאה
וולדת אבנא ואסמתה
ראובן לאנהא קאלת

אן אללה כבר לצעפי ואלאן יחבני רגלי: ועדיאת עוד וילידת בר ואמרת ארי
שמיע קדם יי ארי סנואתא אנא ויהב לי אף ית דין וקרת שמיה שמעון:
פחמלת איצא וולדת אבנא ואסמתה שמעון לאנהא קאלת אן אללה קד סמע
אני משניה ורזקני הדא: ועדיאת עוד וילידת בר ואמרת הדא זמנא
יתחבר לי בעלי ארי ילידית ליה תלתא בנין על כין קרא שמיה לוי: פחמלת
איצא וולדת אבנא וקאלת הדה דפעה יתעלק בי רגלי אד וולדת לה ג בנין
ואסמאה לוי: ועדיאת עוד וילידת בר ואמרת הדא זמנא אודי קדם יי
על כין קרת שמיה יהודה וקמת מלמילד: וחמלת איצא וולדת אבנא וקאלת
הדה דפעה אשכר אללה לדלך אסמתה יהודה ווקפת ען אלולאד: וחזת רחל ארי לא
ילידת ליעקב וקניאת רחל באחתה ואמרת ליע הב לי בנין ואם לא מיתא אנא:
פלמא ראת רחל אנהא לם תלד ליעקו חסדת אכתהא וקאלת ליעק ארזקני ולדא
ואלא פאנא מאיתה: ותקיף רוגזא דיעקב ברחל ואמר המני את בעיא הלא

אנכי אשר מנע ממך פרי בטן׃ ותאמר
הנה אמתי בלהה בא אליה ותלד על ברכי
ואבנה גם אנכי ממנה׃ ותתן לו את בלהה
שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב׃ ותהר בלהה
ותלד ליעקב בן׃ ותאמר רחל דנני אלהים
וגם שמע בקלי ויתן לי בן על כן קראה שמו
דן׃ ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני
ליעקב׃ ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי
עם אחתי גם יכלתי ותקרא שמו נפתלי׃
ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את זלפה
שפחתה ותתן אתה ליעקב לאשה׃ ותלד
זלפה שפחת לאה ליעקב בן׃ ותאמר לאה
בגד ותקרא את שמו גד׃ ותלד זלפה

מן קדם יי׳ תבעין
דמנע מנך
ולדא דמעי׃
פאשתד גצבה
עליהא וקאל אמן
דון אללה אנא אד׳
מנע מנך תמר
אלבטן׃ ואמרת
הא אמתי בלהה
עול לותה תליד
ואנא ארבי
ואתבני אף אנא
מנה׃ קאלת הודא
אמתי בלהה

אדכל אליהא תלד עלי חגרי ויבנא ביתי אנא איצא מנהא׃ ויהבת ליה
ית בלהה אמתה לאתו ועל לותה יעקב׃ פאעטתה בלהה אמתהא
זוגה פדכל אליהא׃ ועדיאת בלהה וילידת ליעקב בר׃ פחמלת בלהה וולדת
ליע׳ אבנא׃ ואמרת רחל דנני יי׳ ואף קביל צלותי ויהב לי בר על כן קרת
שמיה דן׃ פקאלת רחל קד חכם לי אללה ואיצא קמע צותי ורזקני ולדא ואסמת
דן׃ ועדיאת עוד וילידת בלהה אמתה דרחל בר תנין ליעקב׃ וחמלת
איצא בלהה אמה׳ רחל אבנא תאניא ליעקוב׃ ואמרת רחל קביל יי׳ בעותי
באתחננותי בצלותי חמידית דיהי לי ולד כאחתי אף אתיהיב לי וקרת שמיה
נפתלי׃ קאלת רחל עטפה מן ענד אללה אנעטפת מע אכתי וטקת דלך פאסמתה
נפתלי׃ וחזת לאה ארי קמת מלמילד׃ ודברת ית זלפה אמתה ויהבת יתה
ליע׳ לאתו׃ פלמא ראת לאה אנהא וקפת מן אלולאד אכדת זלפה אמתהא
ואעטתהא ליעקב זוגה׃ וילידת זלפה אמתה דלאה ליעקב׃ פוולדת זלפה אמה׳
לאה ליע׳ אבנא׃ ואמרת לאה אתא גד וקרת ית שמיה גד׃ פקאלת לאה קד גא אלגד

שפחת לאה בן שני ליעקב: ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא את שמו אשר: וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך: ותאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנך: ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני וישכב עמה בלילה הוא: וישמע אלהים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי:

ואסמתה גד: וילידת זלפה אמתה דלאה בר תנין ליעקב: פולדת זלפה אמה לאה אבנא תאניא ליע: ואמרת לאה תושבחא הות לי ארי בכין ישבחונני נשיא וקרת ית שמיה אשר: פקאלת לאה מן וצפי אן יצפבני

אבנאת ואסמתה אשר: ואזל ראובן ביומי חצד חטין ואשכח יברוחין בחקלא ואיתי יתהון ללאה אמיה ואמרת רחל ללאה הבי כען לי מיברוחי דבריך: תם מצא ראובן פי איאם חצאד אלחנטה פוגד לפאחא בצחרא ואתא בהם אלי לאה אמה פקאלת להא רחל אעטיני מן לפאח אבנך: ואמרת לה הזעיר דדברת ית בעלי ולמסב אף ית יברוחי דברי ואמרת רחל בכין ישכוב עמך בליליא חלף יברוחי דבריך: קאלת להא מא כפאך אן אכדת רגלי חתי תאכדין לפאח אבני קאלת רחל לכנה ינאם ענדך אל לילה בדל דאך: ועל יעקב מן חקלא ברמשא ונפקת לאה לקדמותיה ואמרת לותי תיעול ארי מיגר אגרתך ביברוחי דברי ושכיב עמה בליליא הוא: פלמא גא יעקוב מן אלצחרא וקת עשא כרגת לאה תלקאה פקאלת אלי לאני אסתאגרתך בלפאח אבני פנאם ענדהא פי תלך אלילה: וקביל יי צלותיה דלאה ועדיאת וילידת ליע בר חמישי: פסמע אלה להא פחמלת וולדת לה אבנא כאמסא:

ד (כן) בגוונים ובעזרא

וחס

ד בק כל כמא חד

סך כת רשי אל ידג ולקחת ולמסב

ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי
שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר׃
ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב׃ ותאמר
לאה זבדני אלהים אתי זבד טוב הפעם
יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא
את שמו זבלון׃ ואחר ילדה בת ותקרא את שמה
דינה׃ ויזכר אלהים את רחל וישמע אליה אלהים
ויפתח את רחמה׃ ותהר ותלד בן ותאמר אסף
אלהים את חרפתי׃ ותקרא את שמו יוסף
לאמר יסף יהוה לי בן אחר׃ ויהי כאשר
ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן
שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי׃ תנה את
נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה

ואמרת לאה יהב
יי אגרי דיהבית
אמתי לבעלי
וקרת שמיה
יששכר׃ פקאלת
לאה קד אעטאני
אלה אגרתי למא
זוגת אמתי
לרגלי פאסמתה
יששכר׃ ועדיאת
עוד לאה וילידת
ליה בר שתיתי
ליעקב׃ פחמלת
איצא וולדת לה

אבנא סאדסא׃ ואמרת לאה יהב יי יתיה לי חולק טב הוא זמנא יהי
מדוריה דבעלי לותי ארי ילידית ליה שתה בנין וקרת ית שמיה זבולון׃
קאלת לאה קד פצלני אלה תפציל כביר הדה אלמרה יסאכנני בעלי אד ולדת
לה סתה בנין ואסמתה זבולון׃ ובתר כין ילידת ברתא וקרת ית שמה דינה׃
ובעד דאך ולדת אבנה ואסמתהא דינה׃ ועל דכרנא דרחל קדם יי וקביל
צלותה יי ויהב לה עדוי׃ תם דכר אלה ראחל וסמע להא ורזקהא ולדא׃ רחל
ועדיאת וילידת בר ואמרת כנש יי ית חסדי׃ פחמלת וולדת אבנא
וקאלת קד צם אלה ענני אלעאר׃ וקרת ית שמיה יוסף למימר יוסף יי
לי בר אחרן׃ ואסמתה יוסף קאלת יזידני אלה אבנא אכרא׃ והוה כד
ילידת רחל ית יוסף ואמר יעקב ללבן שלחני ואהך לאתרי ולארעי׃
פלמא ולדת רחל יוסף קאל יעקוב ללבן אטלקני ואמצי אלי מוצעי
ובלדי׃ הב ית נשי וית בני דפלחית יתך בהון ואיזיל ארי את
ידעת ית פלחני דפלחתך׃ אעטני נסאי ואולאדי אלדי כדמתך

כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך: ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי ויברכני יהוה בגללך: ויאמר נקבה שכרך עלי ואתנה: ויאמר אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר מקנך אתי: כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך יהוה אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי: ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה לי הדבר הזה אשובה ארעה צאנך אשמר: אעבר בכל צאנך היום הסר משם כל שה נקד וטלוא וכל שה חום בכשבים וטלוא ונקד בעזים והיה שכרי: וענתה בי צדקתי ביום מחר כי

ברם חתי אמצי פאנת עאלם כדמתי כרמתך: ואמר ליה לבן אם כען אשכחית רחמין בעינך נסיתי וברכני יי בדילך: קל לה לבן אן וגדת חצאה ענדך קם פאני גרבת פבארכני אללה בגרירתך: ואמר פריש אגרך

ל · היה · ב בלש[illegible] מנין · ט קל חס במ ג גל

כרות רולקות חלונות מאירות שלום בית תורה משמחת [illegible]

עלי ואתין: תם קל אשרח אגרתך עליי חתי אעטיך: ואמר ליה את ידעת ית דפלחתך וית דהוה בעירך עמי: קל לה אנת תעלם כיף כדמתך וכיף כאנת מאשיתך מעי: ארי זעיר דהוה לך קדמי ותקיף לסגי וברך יי יתך בדילי וכען אמתי אעביד אף אנא לביתי: פאנהא קלת כאנת קלילה ונמת כתרה גדא ובארך אללה לך בסבבי ואלאן מתי אצנע אנא איצא לביתי: ואמר מא אתן לך ואמר יע לא תתן לי מדעם אם תעביד לי פתגמא הדין אתוב ארעי ענך אטר: קל מא אעטיך קל יע לא תעטיני שיא כלא אן צנעת לי הדא לאמר ארגע ארעא גנמך אחפצהא: אעבר בכל ענך יומא דין אעדי מתמן כל אמר נמור ודקוע וכל אימר שחום באמריא ודקוע ונמור בעזיא ויהי אגרי: והו אן אמר פי גנמך ליום ואעזל מנהא כל מנקט ואבלק וכל חמא פי צאן ובלקא ומנקטה פי אלמאעז ויכון דלך אגרתי: ותסהד עלי זכותי ביום מחר ארי תעול על אגרי קדמך כל דליתוהי נמור

תבוא על שכרי לפניך כל אשר איננו נקד
וטלוא בעזים וחום בכשבים גנוב הוא אתי:
ויאמר לבן הן לו יהי כדברך: ויסר ביום ההוא
את התישים העקדים והטלאים ואת כל
העזים הנקדות והטלאות כל אשר לבן בו
וכל חום בכשבים ויתן ביד בניו: וישם דרך
שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את
צאן לבן הנותרת: ויקח לו יעקב מקל לבנה
לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבנות
מחשף הלבן אשר על המקלות: ויצג את
המקלות אשר פצל ברהטים בשקתות המים
אשר תבאן הצאן לשתות לנכח הצאן
ויחמנה בבאן לשתות: ויחמו הצאן אל

ורקוע בעזיא
ושחום באמריא
גנובא הוא עמי:
וישהד עלי עדלי
גדא אדי חצרת
אן אטלב אגרתי
בין ידיך פכל מא
ליס הו מנקטה
ובלקא פי אלמעז
וחמא פי אלצאן
פהו מסרוק ענדי:
ואמר לבן כדם
לוי יהי כפתגמך:
קאל לבן ליתיכון
כמא קלת: ואעדי ביומא ההוא ית תישיא רגוליא ורקועיא וית כל עזיא
נמורתא ורקועתא כל דחיור ביה וכל דשחום באמריא ויהב ביד
בנוהי: פעזל פי דלך אליום אלתיוס אלמחגלה ואלמנקטה וגמיע אלענוז
אלמנקטה ואלבלקא כל מא כאן פיה ביאץ וכל חמא מן אלצאן ודפע
דלך אלי בניה: ושוי מהלך תלתא יומין בינוהי ובין יעקב ויעקב רעי
ית ענא דלבן דאשתארא: וגעל מסאפה תלת איאם בינהם ובין יעק'
וכאן יעקוב ירעא גנם לבן אלבאקיה: ונסיב ליה [illegible] חטרין דלבן רטיבין
דלוז ודדלוב וקליף בהון קלפין חיורין קלוף חיור דעל חטריא: תם
אכד לה יע' עצא לבנא רטבה וחור ודלב וקשרהא אקשר אביץ חתי
אביאץ אלדי עליהא: ונעץ ית חטריא דקליף ברטיא אתר בית שקיא
דמיא אתר דאתין ענא למשתי לקבלהון דענא ומתיחמן במיתיהון למשתי:
ונצב אלעצא אלתי קשרהא פי אלחיאץ פי מסאקי אלמא חתי תכון אלגנם לתשרב
ותכון חיאלהא פתתוחם עבר דלך: ואתיחמא ענא לחוטריא וילידן ענא

המקלות ותלדן הצאן עקדים נקדים
וטלאים: והכשבים הפריד יעקב ויתן פני
הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן וישת לו
עדרים לבדו ולא שתם על צאן לבן: והיה בכל
יחם הצאן המקשרות ושם יעקב את המקלות
לעיני הצאן ברהטים ליחמנה במקלות:
ובהעטיף הצאן לא ישים והיה העטפים
ללבן והקשרים ליעקב: ויפרץ האיש מאד
מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים
וגמלים וחמרים: וישמע את דברי בני לבן
לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר
לאבינו עשה את כל הכבד הזה:

רגולין נמורין
וקרוחין: פתוחמת
אלגנם בשעצא וולדת
מחגלה ומנקטה
ובלקא: ואמריא
אפריש יע׳ ויהב
בריש ענא כל
דרגול וכל דשחום
בענא דלבן ושוי
ליה עדרין בלחודוהי
ולא ערבינון עם
ענא דלבן: פלמא
פרד יעקו אלצאן
וגעל פי אוול אלגנם
כל מחגלה וחמא פי צאן לבן וגעל לה קטועא וחדה ולם יציפהא אלי
גנם לבן: והוי בכל עידן דמתיחמן ענא מבכרתא ומשוי יעקב ית חטריא
לעיני ענא ברטיא ליחמותהון בחטריא: וכאן יעקו פי כל וקת תחאם
אלגנם אלרביעייה יציר אלעצא חדאהא פי שחאץ לתתוחם בהא: ובלקישות
ענא לא משוי והוון לקישיא ללבן ובכיריא ליעקב: ואדא כרפת
לם יציר אלך פתציר אלכריפיה ללבן ואלרביעייה ליעקוב: ותקיף
גברא לחדא לחדא והוון ליה ען סגיאן ואמהן ועבדין
וגמלין וחמרין: פאיסר אלרגל גדא גדא ויצאר לה גנם
כתיר ואמא ועביד וגמאל וחמיר: ושמע ית פתגמי
בני לבן דאמרין נסיב יעקב ית כל דלאבונא
ומדלאבונא קנא ית כל נכסיא האלין: פסמע
כלאם בני לבן יקולון קד אכד יעקוב גמיע מא לאבינא
ומן מאלה אתכסב הדא אליסאר: וילא

וירא יעקב את פני לבן והנה איננו עמו
כתמול שלשום: ויאמר יהוה אל יעקב שוב
אל ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך:
וישלח יעקב ויקרא לרחל וללאה השדה
אל צאנו: ויאמר להן ראה אנכי את פני אביכן
כי איננו אלי כתמל שלשם ואלהי אבי היה
עמדי: ואתנה ידעתן כי בכל כחי עבדתי את
אביכן: ואביכן התל בי והחלף את משכרתי
עשרת מנים ולא נתנו אלהים להרע עמדי:
אם כה יאמר נקדים יהיה שכרך וילדו כל
הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה שכרך
וילדו כל הצאן עקדים: ויצל אלהים את מקנה
אביכם ויתן לי: ויהי בעת יחם הצאן ואשא

וחזא יעקב ית סבר
אפי לבן והא
ליתוהי עמיה
כמאתמלי ומדקמוהי:
וראי יעקו וגה
לבן פאדא ליס הו
מעה מתל אמס
ומא קבלה: ואמר
יי ליעקב תוב
לארע אבהתך
ולילדותך ויהי
מימרי בסעדך:
תם קאל אללה לה
ארגע אלי ארץ

אבאיך ואכון מעך: ושלח יעקב וקרא לרחל וללאה לחקלא לות ענה:
פבעת' יעקו ודעא ברחל ולאה אלי אלצחרא אלי גנמה: ואמר להון חזי
אנא ית סבר אפי אבוכון ארי ליתיכון עמי כמאתמלי ומדקמוהי
ואלהיה דאבא הוה בסעדי: פקאל להן הודא אנא ארא וגה אביכן אנה ליס
הו מעי מתל אמס ומא קבלה ואלאה אבי לם יזל מעי: ואתין ידעתין
ארי בכל חילי פלחית ית אבוכון: ואנתן תעלמן אני כדמת אביכן
בגמיע קותי: ואבוכון שקר בי ואשני ית אגרי עסר זמנין ולא שבקיה
יי לאבאשא עמי: ואביכן סכר בי ובדל אגרתי עשרה אעדאד ולם
ידעה אללה אן יסי אלי: אם כדין הוה אמר נמורין יהי אגרך וילידן כל ענא
נמורין ואם כדין הוה אמר רגולין יהי אגרך וילידן כל ענא רגולין: אן קאל
כדא יך אגרתך מנקטה ולד גמיע אלגנם כדאך ואן קאל מחגלה ולד גמיע אלגנם
כדאך: ואפריש יי מן בעירא דאבוכון ויהב לי: פאפאד אללה מן מאשיה אביכן ואעטאני:

עיני וארא בחלום והנה העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים: ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני: ויאמר שא נא עיניך וראה כל העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל אשר לבן עשה לך: אנכי האל בית אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך: ותען רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו: הלוא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם אכול את כספנו: כי כל העשר אשר הציל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר

והוה בעידן דאתיחמא ענא וזקפית עיני בחלמא והא תישיא דסלקין על ענא רגולין נמורין ופציחין: פלמא כאן וחאם אגנם ופתחת עיני וראית פי אלמנאם כאן אלתיוס אלצאעדה עלי אגנם מחגלה ומנקטה ומלבגה:

ואמר לי מלאכא דיי בחלמא יע' ואמרית האנא: פקאל מלך אללה פי אלמנאם יא יעקוב קלת לביך: ואמר זקוף כען עינך וחזי כל תישיא דסלקין על ענא רגולין נמורין ופציחין ארי גלי קדמי ית כל דלבן עביד לך: קאל ארפע עיניך ואנטר גמיע אלתיוס אלצאעדה עלי אגנם מחגלה ומנקטה ומלבגה פאני ראית גמיע מא לבן צאנע בך: אנא אלהא דאתגליתי עלך בבית אל דמשחתא תמן קמא דקיימתא קדמי תמן קים כען קום פוק מן ארעא הדא ותוב לארע ילדותך: אנא אלטאיק אלמנשרך פי בית אל אלדי מסחת הנאך לי אלנצבה ונדרת לי תם אלנדר ואלאן קם אכרג מן הדי אלבלד וארגע אלי ארץ מולדך: ואתיבת רחל ולאה ואמרא ליה העוד לנא חולק ואחסנא בבית אבונא: פאגאבת רחל ולאה וקאלתא לה הל בקי לנא נציבא ונחלה פי בית אבינא: הלא כנכראן אתחשיבנא ליה ארי זבננא ואכל אף מיכל ית כספנא: אלא אן כאלגרבא חסבנא עמה כמא באענא ואכל תמננא: ארי כל עתרא דאפריש יי מאבונא דילנא הוא

אמר אלהים אליך עשה׃ ויקם יעקב
וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים׃ וינהג
את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש
מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל
יצחק אביו ארצה כנען׃ ולבן הלך לגזז את
צאנו ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה׃
ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד
לו כי ברח הוא׃ ויברח הוא וכל אשר לו ויקם
ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד׃
ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב׃ ויקח
את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים
וידבק אתו בהר הגלעד׃ ויבא אלהים אל
לבן הארמי בחלם הלילה ויאמר לו השמר לך

ודבננא וכען כל
דאמר יי׳ לך
עביד׃ אן גמיע
אליסאר אלדי
אפאדה אללה מן
אבינא הו לנא
ולבנינא ואלאן כל
מא קאלה אללה
לך אצנעה׃ וקם
יע׳ ונטל ית בנוהי
וית נשוהי על
גמליא׃ פקאם
יע׳ וחמל בניה
ונסאיה עלי אלגמאל׃

ודבר ית כל בעירוהי וית כל קנייניה דקנא גיתוהי וקנייניה דקנא בפדן דארם
למיתי לות יצחק אבוהי לארעא דכנען׃ וסאק גמיע מאשיתה וגמיע כרתה
אלדי מלכה פי פדן ארם ליגי אלי יצחק אביה אלי בלד כנעאן׃ ולבן אזל למיגז
ית ענה ונסיבת רחל ית צלמיא דלאבוהא׃ וכאן לבן קד מצא ליגז גנמה
פאלדת רחל גתמתאל אלדי לאביהא׃ וכסי יע׳ מן לבן ארמאה על דלא חוי
ליה ארי אזיל הוא׃ וכתם יע׳ מן לבן אלארמני ולם יכברה אנה מנצרף׃
ואזל הוא וכל דליה וקם ועבר ית פרת ושוי ית אפוהי לטורא דגלעד׃
ואנצרף הו וגמיע מאלה וקאם ועבר אלי פראת וגעל קצדה אלי גבל גלעאד׃
ואתחוה ללבן ביומא תליתאה ארי אזל יע׳׃ פאכבר לבן פי אליום אלתאלת אן
יע׳ קד אנצרף׃ ודבר ית אחוהי עמיה ורדף בתרוהי מהלך שבעה יומין
ואדביק יתיה בטורא דגלעד׃ פאכד אצחאבה מעה וכלפה מקיר ז׳ איאם
ולחקה אלי גבל גלעאד׃ ואתא מימר מן קדם יי׳ לות לבן ארמאה בחלמא דליליא

פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע: וישג
לבן את יעקב ויעקב תקע את אהלו בהר ולבן
תקע את אחיו בהר הגלעד: ויאמר לבן
ליעקב מה עשית ותגנב את לבבי ותנהג
את בנתי כשביות חרב: למה נחבאת לברח
ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה
ובשרים בתף ובכנור: ולא נטשתני לנשק
לבני ולבנתי עתה הסכלת עשו: יש לאל
ידי לעשות עמכם רע ואלהי אביכם אמש
אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם
יעקב מטוב עד רע: ועתה הלך הלכת כי נכסף
נכספתה לבית אביך למה גנבת את אלהי:

ואמר ליה אסת־
אסתמר לך
דלמא תמליל עם
יעקב מטב עד
ביש: פגא
מלך אלה שי לבן
שארמני פי חלם
לילך וקל לה
אחדר אן תכלם
יעקו מן כיר אי
שר: ואדביק
לבן ית יעקב
ויעקב פרס ית
משכניה בטורא ולבן אשרי ית אחוהי בטורא דגלעד: תם לחק
לבן יעקוב וכאן יעקו קד צרב כבאה פי אגבל פצ̇ל לבן אבותה פי
גבל גראש: ואמר לבן ליעקב מא עבדתא וכסיתא מני ודברת ית
בנתי כשבית חרב: פקל לבן ליע מא דא צנעת אד כתמתני וסקת
בנאתי כמסביאת בסיף: למא טמרתא למיזל וכסיתא מני ולא
חוית לי ושלחתך פון בחדוא ובתושבחן בתופין ובכנרין: ולם אלתפית
פאנצרת וכתמתני ולם תכברני פכנת אשייעך בפרח וגנא ודפוף וטנאניר:
ולא שבקתני לנשקא לבני ולבנתי כען אסכילתא למעבד: ולא תדרני
אן אקבל בניי ובנאתי לאן קד גהלת פי מא צנעת: אית חילא בידי
למעבד עמכון בישא ואלהא דאבוכון ברמשא אמר לי למימר אסתמר לך
מלמללא עם יע מטב עד ביש: ומוגוד פי ידי טאקה אן אצנע בכם שרא לולא
אלה אביכם אבארחה קל לי אחדר אן תכלם מן כיר לי שר: וכען מיזל
אזלתא ארי חמדא חמידתא לבית אבוך למא נסיבתא ית דחלתי: ואן
מצית מציא אד אשתקת לי בית אביך פלם סרקת מעבודי:

ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי
פן תגזל את בנותיך מעמי: עם אשר תמצא
את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר לך מה
עמדי וקח לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם:
ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי
האמהת ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא
באהל רחל: ורחל לקחה את התרפים ותשמם
בכר הגמל ותשב עליהם וימשש לבן
את כל האהל ולא מצא: ותאמר אל אביה
אל יחר בעיני אדני כי לוא אוכל לקום מפניך
כי דרך נשים לי ויחפש ולא מצא את
התרפים: ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב
ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת

ואתיב יע ואמר
ללבן ארי דחילית
ארי אמרית דלמא
תינוס ית בנתך
מני: פאגאבה יע
וקאל לאני תכוופת
וקלת כלא תגצב
בנאתך מן ענדי:
אתר דתשכח ית
דחלתך לא יתקיים
קדם אחנא אשתמודע
לך מא דעמי וסב
לך ולא ידע יע
ארי רחל נסיבתנון:

ג מל
יח וכל חיה יחיה כות
ב חד חק ואו מל
ג וחס
ב מל בתו אם לוא יביד

ומן וגדת מעה מעבודך לא יחיא חדא אצחאבנא אתבת אי שי הו לך
מעי וכדה ולם עלם יע אן רחל אכפתה: ועל לבן במשכנא דיעק ובמשכנא
דלאה ובמשכנא דתרתין לחינתא ולא אשכח ונפק ממשכנא דלאה ועל
במשכנא דרחל: ודכל פי כבא יע וכבא לאה וכבא אמתין ולם יגד שיא
תם כרג מן כבא לאה ודכל פי כבא רחל: ורחל נסיבת ית צלמניא ושויתנון
בעביטא דגמלא ויתיבת עליהון ומשיש לבן ית כל משכנא ולא אשכח:
ורחל הי קד אכדת אתמתיל וצירתה פי קתב אגמל וגלסת עליה פגסס לבן גמיע
אכבא ולם יגד שיא: ואמרת לאבוהא לא יתקף בעיני רבוני ארי לא איכול למיקם
מן קדמך ארי אורח נשין לי ובלש ולא אשכח ית צלמניא: פקאלת לה לא
ישתד עלי סיידי פאני לא אטיק אן אקום מן בין ידיך אד סביל אנסא
קד ערץ לי פפתש ולם יגד אתמתיל: ותקיף ליע ונצא עם לבן ואתיב
יעקוב ואמר ללבן מא חובי מא סרחני ארי רדפתא בתרי: ואשתד רגזך
עלי יע וכאצמה ואגאבה וקאל לה מא גרמי מא כטייתי אד דהקתני:

אחיך: כי מששת את כל כלי מה מצאת
מכל כלי ביתך שים כה נגד אחי ואחיך
ויוכיחו בין שנינו: זה עשרים שנה אנכי
עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי צאנך
לא אכלתי: טרפה לא הבאתי אליך אנכי
אחטנה מידי תבקשנה גנבתי יום וגנבתי
לילה: הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה
ותדד שנתי מעיני: זה לי עשרים שנה
בביתך עבדתיך ארבע עשרה שנה בשתי
בנתיך ושש שנים בצאנך ותחלף את
משכרתי עשרת מנים: לולי אלהי אבי
אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי כי עתה
ריקם שלחתני את עניי ואת יגיע כפי ראה

ארי משישתא
ית כל מני מא
אשכחתא מכל
מני ביתך שוי הכא
קדם אחי ואחך
ויוכחון בין תרוינא:
וקד גססת גמיע
אניתי מא וגדת
מן גמיע אניה
ביתך צירה הנא
חדא אצחאבי
ואצחאבך ויוכחונה
עלי אלכל:

דנן עסרין שנין
אנא עמך רחלך ועזך לא אתכילו ודכרי ענך לא אכלית: הדא לי עשרין
סנה מעך רכלך ומואעזך לם תתכל ומן כבאש גנמך לם אכל: דתבירא
לא איתיתי לך דהות שגיא ממנא מני את בעי לה גנבית בימנא
וגנבית בליליא: ופריסה לם ארפע איך ומא אסתהלכתהא מן ידי תטלבנהא
כדרית נהארא ולילא: הויתי בימנא אכלני שרבא וגלידא נחת עלי
בליליא ונדת שינתי מעיני: וכנת בנהאר יחרקני אלסמום ואלגליד פי
אליל וכפר כומי מן עיני: דנן לי עסרין שנין בביתך פלחתך ארבע
עסרי שנין בתרתין בנתך ושית שנין בענך ואשניתא ית אגרי
עסר זמנין: הודי לי עשרין סנה פי מנזלך כדמתך מנהא ארבעה
עשר סנה באבנתיך וסת סנין בגנמך ובדלת אגרתי עשרה אעואד:
אלולא דאלהא דאבא אלהיה דאברהם ודדחיל ליה יצחק הוה בסעדי
ארי כען ריקן שלחתני ית עמלי וית ליאות ידי גלי קדמי ואוכח ברמשא:
לולא אלה אבי אלה אבר' ופזע יצחק כאן לי עונא לכנת קד אטלקתני פארגא

91

אלהים ראה ויוכח אמש׃ ויען לבן ויאמר אל יעקב הבנות בנתי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה ראה לי הוא ולבנתי מה אעשה לאלה היום או לבניהן אשר ילדו׃ ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני ובינך׃ ויקח יעקב אבן וירימה מצבה׃ ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל׃ ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד׃ ויאמר לבן הגל הזה עד ביני ובינך היום על כן קרא שמו גלעד׃ והמצפה אשר אמר יצף יהוה ביני ובינך כי נסתר איש מרעהו׃ אם תענה את בנתי ואם תקח נשים על בנתי

לצעפי ולהעב כפי
כצר אללה וזכך
אבארחה׃ ואתיב
לבן ואמר ליעקב
בנתא בנתי ובניא
בני ועאנא עני
וכל דאת חזי לי
הוא ולבנתי מא
אעביד לאלין
יומא דין או
לבניהון דילידא׃
פאגאב לבן וקאל
ליעקוב אלאולאד
אולאדי ואלבנאת

בנאתי ואלגנם גנמי וגמיע מא תראה הו לי פמא עסא אן אצנע אליום
בבנאתי או באולאדהן אלדי ולדן׃ וכען איתא נגזר קים אנא ואת
ויהי לסהיד בינא ובינך׃ ואלאן תעאל נעהד עהדא אנא ואנת ויכון
שאהדא ביני ובינך׃ ונסיב יע אבנא וזקפה קמא׃ פאכד יע חגרא
ורפעהא נצבה׃ ואמר יע לאחוהי לקוטו אבנין ונסיבו אבנין ועבדו
דגורא ואכלו תמן על דגורא׃ תם קאל לאצחאבה אגמעו חגארא
ואנצבוהא רגמא ואכלו טעאמא פוקהא׃ וקרא ליה לבן יגר סהדותא
ויעקב קרא ליה גלעד׃ וסמאה לבן רגם אלשהאדה ויע סמאה בלעבראני
גלעד׃ ואמר לבן דגורא הדין סהיד בינא ובינך אדי נתכסי יומא דין על כין
קרא שמיה גלעד׃ וקאל לה לבן הדי אלרגם שאהד ביני ובינך אליום ולדלך סמאה אלרגם
אלשאהד׃ וסכותא דאמר ייסך מימרא דיי בינא ובינך אדי נתכסי גבר מחבריה׃
וסמא אלחבר אלמטלעה קאל יטלע אללה ביני ובינך פאן נסתר כל אחד ען
צאחבה׃ אם תעני ית בנתי ואם תסב נשין על בנתי לית אנש עמנא חזי

אין איש עמנו ראה אלהים עד ביני ובינך:
ויאמר לבן ליעקב הנה הגל הזה והנה המצבה
אשר יריתי ביני ובינך: עד הגל הזה ועדה
המצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל
הזה ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה
ואת המצבה הזאת לרעה: אלהי אברהם ואלהי
נחור ישפטו בינינו אלהי אביהם וישבע
יעקב בפחד אביו יצחק: ויזבח יעקב זבח
בהר ויקרא לאחיו לאכל לחם ויאכלו לחם
וילינו בהר: וישכם לבן בבקר וינשק לבניו
ולבנותיו ויברך אתהם וילך וישב לבן למקמו:
ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים:

מימרא דיי׳ סהיד
בינא ובינך: אן
לא תעדב בנאתי
ולא תתלבד עליהן
נסאא ליס מענא
אנסאן גריב
אנטר אללה שאהד
ביני ובינך: ואמר
לבן ליעקב הא
דגורא הדין והא
קמתא דאקימית
בינא ובינך: יקט
לה איצא הודא

ארגם שאהד והדה אלנצבה אלתי זרות ביני ובינך: סהיד דגורא הדין
וסהדא קמתא אם אנא לא אעבר לותך ית דגורא הדין ואם את
לא תעבר לותי ית דגורא הדין וית קמתא הדא לבישו: הדא ארגם
והדה אלנצבה שאהדא עליא אן לא אגוזהמא אליך ועליך אן לא
תגוזהמא אלי לשר: אלהיה דאברהם ואלהיה דנחור ידינון בננא אלהא
דאבוהון וקיים יעקב בדדחיל ליה אבוהי יצחק: אלה אבראהים ואלה
נחור יחכמון פי מא בינהמא הו אלה אביהמא וחלף יע איצא בפזע
אביה יצחק: ונכס יעקב נכסתא בטורא וקרא לאחוהי למיכל לחמא
ואכלו לחמא ובתו בטורא: תם דבח יע דבחא פי אלגבל ודעא באצחאבה
ליאכלו טעאמא פאכלו טעאמא ובאתו פי אלגבל: ואקדים לבן בצפרא ונשיק
לבנוהי ולבנתיה וברך יתהון ואזל ותב לבן לאתרה: ואדלג לבן באלגדאה
וקבל בניה ובנאתה ודעי להם תם מצא לבן ורגע אלי מוצעה: ויע אזל לאורחיה
וערעו ביה מלאכיא דיי׳: ויעקו מצא אלי טריקה ופאגתה מלאיכה אללה:

92

ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים׃

קמח פסוקי סימן חלקי ... גגד ...

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום׃ ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה׃ ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא חן בעיניך׃ וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו׃ ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר

ואמר יעקב כד חזנון משרימן קדם יי דא וקרא שמיה דאתרא ההוא מחנים׃ פקאל יעקוב למא ראהם קאל הדא עסכר אללה וסמא דלך אלמוצע דאת עסכרין׃

יבחר פס׳ קי חלקי

ושלח יע׳ אזגדין קדמוהי לות עשו אחוהי לארעא

דשעיר לחקלי אדום׃ תם אן יע׳ ארסל רסלא בין ידיה אלי עשו אכיה אלי בלד אלשראה בלד אדום׃ ופקיד יתהון למימר כדין תימרון לרבוני לעשו כדנן אמר עבדך יעקב עם לבן דרית ואוחרית עד כען׃ ואוצאהם קאילא הכדא קולו לסידי לעשו כדא קאל עבדך יעקו אני סכנת ענד לבן ותאכרת אלי אלאן׃ והוו לי תורין וחמרין ען ועבדין ואמהן ושלחית לחואה לרבוני לאשכחא רחמין בעינך׃ וצאר לי בקר וחמיר וגנם ועביר ואמא ובעתת אכבר סידי לאגד חטא ענדך׃ ותבו אזגדיא לות יעקב למימר אתינא לות אחוך לות עשו ואף אתי לקדמותך וארבע מאה גברא עמיה׃ פרגעו ארסול אלי יעקו קאילין צרנא אלי אכיך אלי עשו פאדא [illegible] דגל׃ ודחיל יע׳ לחדא ועקת ליה ופליג ית עמא דעמיה וית [illegible] ית תורי וגמליא לתרתין משריין׃ פכאף יע׳ גדא וצאק בה [illegible] פקסם אלקום [illegible]

והגמלים לשני מחנות: ויאמר אם יבוא
עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה
הנשאר לפליטה: ויאמר יעקב אלהי אבי
אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי
שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך:
קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר
עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן
הזה ועתה הייתי לשני מחנות: הצילני נא
מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא
והכני אם על בנים: ואתה אמרת היטב
איטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים
אשר לא יספר מרב: וילן שם בלילה ההוא
ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו: עזים

מענא ותורי וג
בקר וגמלי על
עסכרין: ואמר
אם ייתי עשו
למשריתא חדא
וימחינה ותהי
משריתא דישתאר
לשיזבא: תם קאל
אן גא עשו אלי
אחדהמא פאהלכה
כאן אלעסכר אלבאקי
פליתה: ואמר
יע׳ אלהיה דאבא
אברהם ואלהיה

דאבא יצחק יי׳ דאמר לי תוב לארעך ולילדותך ואוטיב
תם קאל יע׳ יא אלאה גדי אבר׳ ואלאה אבי יצחק יא אללה אלדי קלת לי ארגע
אלי בלדך ומולדך ואחסן אליך: זעירן זכותי מכל חסדין ומכל טבון דעבדת
עם עבדך ארי יחידי עברית ית ירדנא הדין וכען הויתי לתרתין משרין:
אנא אקל מן אסתחקאק גמיע אלפצ׳ל ואלאחסאן אלדי צנעתה מע עבדך
לאני בעצאי עברת הדי אלארדן ואן פקד צרת עסכרין: שיזבינני כען מידא
דאחי מידא דעשו ארי דחיל אנא מנה דלמא ייתי וימחינני אמא על בניא: פכלצני
מן אכי מן יד עשו פאני אכאפה כלא יאתי ויקתל מן מעי אם מע אלבנין
קטאעה: ואת אמרת אוטבא אוטיב עמך ואשוי ית בנך סגיאין כחלא דימא
דלא יתמנון מסגי: ואנת קלת אני אחסן אליך ואצ׳ר נסלך כרמל אלבחר אלדי
לא יחצא מן כתרה: ובת תמן בלילא ונסיב מן דאיתי בידיה תקרובתא לעשו
וגאת תסמיתה תלך אלליה ואכד מן מא גא בה מעה הדיה לעשו אכיה: עזי

פירוש היטב
בזכותך איטיב
בזכות אבותך

מאתן ותישיא
עסרין רחלי
מאתן ודכרי
עסרין: מאיתי
ענז ועשרין תיס
מאיתי נעג̇ה
ועשרין כבש:
גמלי מינקתא
ובניהון תלתין
תורתא ארבעין
ותורי עסרה
אתני עסרין
ועלי עסרה:
ותלאתין נאקה

מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילם
עשרים: גמלים מיניקות ובניהם שלשים פרות
ארבעים ופרים עשרה אתנת עשרים ועירם
עשרה: ויתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו
ויאמר אל עבדיו עברו לפני ורוח תשימו
בין עדר ובין עדר: ויצו את הראשון לאמר
כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי
אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך: ואמרת
לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה לאדני
לעשו והנה גם הוא אחרינו: ויצו גם את השני
גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי
העדרים לאמר כדבר הזה תדברון אל
עשו במצאכם אתו: ואמרתם גם הנה

מרצ̇עה מע אולאדהא וארבעין בקרה ועשרה ת̇יראן ועשרין אתאן
ועשרה ג̇חאש: ויהב ביד עבדוהי עדרא עדרא בלחודוהי ואמר
לעבדוהי עברו קדמי ורוחא תשון בין עדרא ובין עדרא: ואעטא
ד̇לך עבידה קטיעא קטיעא עלי חדה וקאל להם תקדמוני ויציר
פרג̇ה בין קטיע וקטיע: ופקיד ית קדמאה למימר ארי יערעינך עשו
אחי וישאלינך למימר דמן את ולאן את אזיל ודמן אלין דקדמך:
ואמר עבידה קאילא אד̇י פאג̇אך עשו אכ̇י ויסא׳ וקאל לך למן אנת ואין
תמצ̇י ולמן הדא אלדי בין ידיך: ותימר דעבדך דיעקב תקרובתא היא דמשלחא
לרבוני לעשו והא אף הוא אתי בתרנא: קל לעבדך יעקוב הי הדיה מבעות̇ה
לסיידי עשו והו̇דא הו איצ̇א וראנא: ופקיד אף ית תנינאה אף ית תליתאה אף
ית כל דאזלין בתר עדריא למימר כפתגמא הדין תמללון עם עשו כד תשכחון
יתיה: ואמר ללתאני כד̇אך איצ̇א וללת̇אלת̇ וסאיר אלמארין מע אלקטוע קאילא
מת̇ל הדא אלאמר תקולון לעשו אד̇א [illegible]: ותימרון אף הא עבדך יעקב

עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו
במנחה ההלכת לפני ואחרי כן אראה פניו
אולי ישא פני ותעבר המנחה על פניו והוא
לן בלילה ההוא במחנה ויקם בלילה הוא
ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו
ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק
ויקחם ויעברם את הנחל ויעבר את אשר לו
ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות
השחר וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע
כף ירך יעקב בהאבקו עמו ויאמר שלחני
כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם
ברכתני ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב

אתי בתרנא
ארי אמר אניח
לרגזיה בתקרבתא
דאזלא קדמוהי ובתר
כין אחזי אפוהי
מא אם יקבל אפי
ותקולו איצא הוי
עבדך יע׳ ורانא
לאנה קאל אסתרציה
אוולא בהדייה
למתקדמה בין ידיי
ובעד ד׳לך אנט׳ר
וג׳הה לעלה אן
ישפעני ועברת תקרובתא על אפוהי והוא בת בליליא ההוא במשריתא
פתקדמתה אלהדיה ובאת הו תלך אלליה פי אלעסכר וקם בליליא הוא
ודבר ית תרתין נשוהי וית תרתין לחינתיה וית חד עשר בנוהי ועבר ית
מעבר יובקא פקאם תלך אלליה פאכ׳ד׳ זוג׳תיה ואמתיה ואחדי עשר אבנן
לה פעבר בהם עבר יבק ודבר ינון ואעברינון ית נחלא ואעבר ית דליה
תם אכ׳ד׳הם פעבר בהם אלואד ועבר בג׳מיע מא לה ואשתאר יעקב
בלחודוהי ואשתדל גברא עמיה עד דסליק צפרא ובקא יעקו׳ פי ד׳לך
אלג׳אנב וחדה פצארעה רג׳ל אלי מטלע אלפג׳ר וחזא ארי לא יכיל ליה
וקריב בפתי ירכיה ולע פתי ירכא דיעקב באשתדלותיה עמיה
פלמא ראי אנה ליס יטיקה דנא מן וִרכה פזאל חק ורך יעקוב מן
מצארעתה לה ואמר שלחני ארי סליק צפרא ואמר לא אשלחינך אלהין
בריכתני ולמא טלע אלפג׳ר קאל לה אטלקני קאל לא אטלקך דון אן תבארכני
ואמר ליה מן שמך ואמר יעקב קאל לה מא אסמך קאל יעקוב

ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם
ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים
ותוכל: וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך
ויאמר למה זה תשאל לשמי ויברך אתו שם:
ויקרא יעקב שם המקום פניאל כי ראיתי
אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי: ויזרח לו
השמש כאשר עבר את פנואל והוא צלע
על ירכו: על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד
הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה כי
נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה: וישא יעקב
עיניו וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות
איש ויחץ את הילדים על לאה ועל רחל
ועל שתי השפחות: וישם את השפחות

ואמר לא יעקב
יתאמר עוד שמך
אלהין ישראל ארי
רב את קדם יי ועם
גבריא ויכילתא:
קאל לא יסמא אסמך
אבדא יעקוב אלא
אסראיל לאנך
תעזזת ענד אללה
וענד אלנאס וטקת
דלך: ושאיל יעקב
ואמר חוי כען שמך
ואמר למא דנן
את שאיל לשמי

ובריך יתיה תמן: תם סאלה יעקוב וקאל לה אכברני מא אסמך קאל ומא סואלך ען
אסמי ולמא בארכה תם: וקרא יעקב שמיה דאתרא פניאל ארי חזיתי מלאכא
דיי אפין באפין ואשתיזבת נפשי: וסמא יעקוב אלמוצע פניאל קאילא אד
ראית מלך אללה מואגהה ותכלצת נפסי: ודנח ליה שמשא כד עבר ית פניאל
והוא מטלע על ירכיה: פלמא עבר פנואל אשרקת עליה אלשמס וכאן אלי וקתה
דאך יטלע מן ורכה: על כין לא אכלין בני ישראל ית גידא נשיא דעל פתי ירכא
עד יומא הדין ארי קריב בפתי ירכא דיעקב בגידא נשיא: לדלך לא יאכלון בנו
אסראיל ערק אלנסא אלדי מעלק אלורך אלי הדא אליום למא דנא מן חק ורך יעקוב בערק
אלנסא: וזקף יעקב ית עינוהי וחזא והא עשו אתי ועמיה ארבע מאה גברא
ופליג ית בניא על לאה ועל רחל ועל תרתין לחינתא: תם רפע יעקוב עיניה
פנטר פאדי בעשו מקבל ומעה ארבע מאיה רגל פפרק אולאדה עלי
לאה ורחל ואלאמתין: ושוי ית לחינתא וית בניהון קדמותא וית

ואת ילדיהן ראשנה ואת לאה וילדיה
אחרנים ואת רחל ואת יוסף אחרנים: והוא
עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים
עד גשתו עד אחיו: וירץ עשו לקראתו
ויחבקהו ויפל על צוארו וישקהו ויבכו:
וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים
ויאמר מי אלה לך ויאמר הילדים אשר חנן
אלהים את עבדך: ותגשן השפחות הנה
וילדיהן ותשתחוין: ותגש גם לאה וילדיה
וישתחוו ואחר נגש יוסף ורחל וישתחוו:
ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פגשתי
ויאמר למצא חן בעיני אדני: ויאמר עשו
יש לי רב אחי יהי לך אשר לך: ויאמר יעקב

וית לאה ובנהא
בתראין וית רחל
וית יוסף בתראין:
וצייר אלאמתין
ואולאדהמא
אוולא תם לאה
ואולאדהא בעד
דאך תם רחל ויוסף
בעד דאך: והוא
עבר קדמיהון
וסגיד על ארעא
שבע זמנין עד
מקרביה לות
אחוהי: והן

תקדמהם פסגד עלי אלארץ סבע מראר אלי אן דנא מן אכיה: ורהט עשו
לקדמותיה וגפפיה ונפל על צואריה ונשקיה ובכו פתאצר עשו תלקאה
פעאנקה ואכבב עליה ענקה ובכיא: וזקף ית עינוהי וחזא ית נשיא וית בניא
ואמר מן אלין לך ואמר בניא דיהב יי ית עבדך: פרפע עינאה ונצר אלנסא
ואלאולאד פקאל מן הולאי מעך קאל אלאולאד אלדי רזקהם אללה עבדך: וקריבא
לחינתא אנין ובניהון וסגידא: פתקדמתא אלאמתין ואולאדהן וסגדו: וקריבא
אף לאה ובנהא וסגידו ובתר כן קריב יוסף ורחל וסגידו: תם תקדמת
לאה איצא ואולאדהא וסגדו ובעד דאך תקדם יוסף ורחל וסגדו: ואמר
מא לך כל משריתא הדא דערעית ואמר לאשכחא רחמין בעיני
רבוני: תם קאל לה למא לך גמיע אלעסכר אלדי פאגיתה קאל לאגד חטואא
ענד סידי: ואמר עשו אית לי סגי אחי אצלח בדילך: קאל עשו
מוגוד לי אכתר מן דאך בקי לך יא אכי מא לך: ואמר יעקב בבעו

אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי מידי כי על כן ראיתי פניך כראת פני אלהים ותרצני: קח נא את ברכתי אשר הבאת לך כי חנני אלהים וכי יש לי כל ויפצר בו ויקח: ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך: ויאמר אליו אדני ידע כי הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן: יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים עד אשר אבא אל אדני שעירה: ויאמר עשו אציגה נא עמך מן העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא חן בעיני אדני: וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעירה: ויעקב נסע סכתה

אם כען אשכחית רחמין בעינך ותקביל תקרבתי מן ידי ארי על כין חזיתי אפך לאפך כחיזו אפי רברביא ואתרעית לי: קאל יעקו לא יא סיידי אן וגדת חטואה ענדך אקבל הדייתי מן ידי פאני קד ראית וגהך כוגה

אלאשראף פארץ עני: קביל כען ית תקרובתי דאיתיתא לך ארי רחים עלי יי וארי אית לי כולא ואתקיף ביה וקביל: אקבל ברכתי אלי וגבת לך פאן אללה ראפני ומוגוד לי אכתר מן דאך פאשח עליה חתי קבלהא: ואמר נטול ונהך ואהך לקבלך: תם קאל לה נרחל ונמצי ואסיר מעך: ואמר ליה רבוני ידע ארי ינקיא רכיכין ועאנא ותורי מינקתא עלי אם ארהוקינון יומא חד וימותון כל ענא: קאל לה סיידי יעלם אן אלאולאד רכץ ואלגנם ואלבקר מרצעאת עלי פאן כדדתהא יומא ואחדא תמאותת כלהא מעהא: יעבר כען רבוני קדם עבדיה ואנא אדבר בניח לרגל עבידתא דקדמי ולרגל ינקיא עד דאיתי לות רבוני לשעיר: יתקדם סיידי עבדה ואנא אסוקהם רויא לקדר אמלאך אלדי מעי ומן אגל אלאולאד אלי אן אגי אלי סיידי אלי אלשראה: ואמר עשו אשבוק כען עמך מן עמא דעמי ואמר למא דנן אשכח רחמין בעיני רבוני: קאל פאכלף מעך מן אלקום אלדין מעי קאל למא לא אגד כל הדי אלחטוה ענד סיידי: ותב ביומא ההוא עשו לאורחיה לשעיר: פרגע עשו פי דלך אליום אלי טריקה אלי אלשראה:

ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על כן קרא
שם המקום סכות: ויבא
יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען
בבאו מפדן ארם ויחן את פני העיר: ויקן את
חלקת השדה אשר נטה שם אהלו מיד בני חמור
אבי שכם במאה קשיטה: ויצב שם מזבח
ויקרא לו אל אלהי ישראל:
ותצא דינה בת לאה אשר ילדה
ליעקב לראות בבנות הארץ: וירא אתה שכם
בן חמור החוי נשיא הארץ ויקח אתה
וישכב אתה ויענה: ותדבק נפשו בדינה בת
יעקב ויאהב את הנערה וידבר על לב הנערה:

ויעקב נטל
לסכות ובנא
ליה ביתא
ולבעיריה עבד
מטלן על כן קרא
שמיה דאתרא
סכות: ורחל
יעקו' אלי סכות
פבנא לה ביתא
וצנע למאשיתה
עריש'א ולדלך
סמא אלמוצע
סכות:

השדה

ואתא יעקוב שלים לקרתא דשכם דבארעא דכנען במיתוהי מפדן דארם
ושרא לקביל קרתא: תם דכ'ל יעקו' סאלמא אלי קריה נאבלוס אלתי פי
בלד כנעאן פי מג'יה מן פדן ארם פנזל קבאלת אלקריה: וזבן ית אחסנת
חקלא דפרסיה תמן למשכניה מיד בני חמור אבוהי דשכם במאה חורפן:
פאבתאע חדיקה אלתי צרב תם כבאיה מן בני חמור אבי שכם
במאיה נעג'ה: ואקים תמן מדבחא ופלח עלוהי קדם אלהא דישראל:
ונצב תם מדבחא ודעי אמאמה באסם אלטאיק אלה אסראיל:
ונפקת דינה בת לאה דילידת ליעקב למחזי בבנת אר' פכ'רג'ת
דינה אבנה' לאה אלתי ולדתהא ליעקו' לתנט'ר אלי בנאת אהל אלבלד: וחזא יתה
שכם בר חמור חואה רבא דארעא ודבר יתה ושכיב יתה ועניה: פראהא
שכם אבן חמור אלחוי שריף אלבלד פאכ'דהא פצ'אג'עהא ואת'אהא: ואתרעאת
נפשיה בדינה ברת יעקב ורחים ית עולימתא ומליל על לבה דעולימתא:
פתעלקת נפסה בהא ואחבהא ודאראהא:

ויאמר שכם אל חמור אביו לאמר קח לי את הילדה הזאת לאשה׃ ויעקב שמע כי טמא את דינה בתו ובניו היו את מקנהו בשדה והחרש יעקב עד באם׃ ויצא חמור אבי שכם אל יעקב לדבר אתו׃ ובני יעקב באו מן השדה כשמעם ויתעצבו האנשים ויחר להם מאד כי נבלה עשה בישראל לשכב את בת יעקב וכן לא יעשה׃ וידבר חמור אתם לאמר שכם בני חשקה נפשו בבתכם תנו נא אתה לו לאשה׃ והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו לנו ואת בנתינו תקחו לכם׃ ואתנו תשבו והארץ תהיה לפניכם שבו וסחרוה והאחזו בה׃ ויאמר שכם אל

ואמר שכם לחמור אבוהי קבל לי ית עולימתא הדא לאיתו׃ ויעקב שמע ארי סאיב ית דינה ברתיה ובנוהי הוו עם גיתוהי בחקלא ושתיק יעקב עד מיתיהון׃ ונפק חמור אבוהי דשכם לות יעקב למללא עמיה׃ ובני יעקב עלו מן חקלא כד שמעו ואתנסיסו גבריא ותקיף להון לחדא ארי קלנא עבד בישראל למשכב ית בת יעקב וכין לא כשר דיתעביד׃ ומליל חמור עמהון למימר שכם בני אתרעיאת נפשיה בברתכון הבו כען יתה ליה לאתו׃ ואתחתנו בנא בנתכון תתנון לנא וית בנתנא תסבון לכון׃ ועמנא תתבון וארעא תהי קדמיכון תיבו ועבידו בה פרקמטיא ואחסינו בה׃ ואמר שכם לאבוהא

ואמר שכם לחמור אבוהי לאמר סב לי ית עולימתא הדא לאיתו׃ ויעקב שמע ארי סאיב ית דינה ברתיה ובנוהי הוו עם גיתוהי בחקלא ושתיק יעקב עד מיתיהון׃ וסמע יעקו באנה קד נגס דינה אבנתה

וכאנו בנוה מע מאשיתה פי צחרא פאמסך יעקו אלי מגיהם׃ ונפק חמור אבוהי דשכם לות יעקב למללא עמיה׃ תם כרג חמור אבי שכם אלי יעקו ליכלמה בדלך׃ ובני יעקב עלו מן חקלא כד שמעו ואתנסיסו גבריא ותקיף להון לחדא ארי קלנא עבד בישראל למשכב ית בת יעק וכין לא כשר דיתעביד׃ ובני יע גאו מן צחרא כמא סמעו פאגתם קום גדא ואשתד עליהם גדא לאנה קד צנע כסאפה באסראיל אד צאגע אבנתה וכדאך לא יצנע׃ ומליל חמור עמהון למימר שכם בני אתרעיאת נפשיה בברתכון הבו כען יתה ליה לאתו׃ פכלמהם חמור קאילא אן שכם אבני קד שגפת נפסה באבנתכם פאעטוהא לה זוגה׃ ואתחתנו בנא בנתכון תתנון לנא וית בנתנא תסבון לכון׃ וצאהרונא אעטונא בנאתכם וכדו בנאתנא׃ ועמנא תתבון וארע תהי קדמיכון תיבו ועבידו בה פרקמטיא ואחסינו בה׃ וקימו מענא והדא אלבלד בין אידיכם אגלסו ואתגרו פיה והולוה׃ ואמר שכם לאבוהא

אביה ואל אחיה אמצא חן בעיניכם ואשר
תאמרו אלי אתן: הרבו עלי מאד מהר ומתן
ואתנה כאשר תאמרו אלי ותנו לי את הנער
לאשה: ויענו בני יעקב את שכם ואת חמור
אביו במרמה וידברו אשר טמא את דינה
אחתם: ויאמרו אליהם לא נוכל לעשות
הדבר הזה לתת את אחתנו לאיש אשר לו
ערלה כי חרפה הוא לנו: אך בזאת נאות לכם
אם תהיו כמנו להמל לכם כל זכר: ונתנו
את בנתינו לכם ואת בנתיכם נקח לנו וישבנו
אתכם והיינו לעם אחד: ואם לא תשמעו
אלינו להמול ולקחנו את בתנו והלכנו: וייטבו
דבריהם בעיני חמור ובעיני שכם בן חמור: ולא

ולאחהא אשכח
רחמין בעיניכון
ודתימרון לי אתין:
וקאל שכם איצא
לאביהא ולאכותהא
אגד חצאא ענדכם
ומא תקולון לי
אעטיכם: אסגו
עלי לחדא מהרין
ומתנן ואתין כמא
דתימרון לי
והבו לי ית עולימתא
לאנתו: כתרו עליי
גדא מן אמהר ועטא

אעטיכם מא תקולו לי ואעטוני אלגאריה לזוגה: ואתיבו בני יעקב ית
שכם וית חמור אבוהי בחכמא ומלילו דסאיב ית דינה אחתהון:
פאגאבוהמא בני יעקו במכר קאילין במא נגס דינה אכתהם: ואמרו להון
לא ניכול למעבד פתגמא הדין למיתן אחתנא לגבר דליה עורלא ארי
חסדא היא לנא: וקאלו להמא לא נטיק אן נצנע הדא לאמר אן נעטי
אכתנא לרגל לה קלפה לאנה עאר עלינא: ברם בדא ניטפס לכון אם תהון
כוותנא למגזר לכון כל דכורא: לכן בכלה נטאבקכם אן צרתם מתלנא
ואכתתן מנכם כל דכר: ונתין ית בנתנא לכון וית בנתכון נסב לנא ונתיב
עמכון ונהי לעמא חד: ואעטיכם בנאתנא ותזוגנא בנאתכם ואקמנא
ענדכם וצרנא אמה ואחדה: ואם לא תקבלון מננא למגזר ונדבר ית ברתנא
ונזיל: ואן לם תקבלו מנא לתכתתנו אכדנא אבנתנא ומצינא: ושפרו פתגמיהון
בעיני חמור ובעיני שכם בר חמור: פחסן כלאמהם ענד חמור ושכם אבנה: ולא

אוחר עולימא
למעבד פתגמא
ארי אתרעי בבת
יעק והוא יקיר מכל
בית אבוהי׃ ולם
וכר שגלאסאן
יצנע דאך אאמר
לאנה מריד אבנה
יעקו והו אכרם מן
גמיעבית אביה׃
ראתאחמור ושכם
בריה לתרע קרתהון
ומלילון עם אנשי
קרתהון למימר׃

אחר הנער לעשות הדבר כי חפץ בבת
יעקב והוא נכבד מכל בית אביו׃ ויבא
חמור ושכם בנו אל שער עירם וידברו אל
אנשי עירם לאמר׃ האנשים האלה שלמים
הם אתנו וישבו בארץ ויסחרו אתה והארץ
הנה רחבת ידים לפניהם את בנתם נקח לנו
לנשים ואת בנתינו נתן להם׃ אך בזאת יאתו
לנו האנשים לשבת אתנו להיות לעם אחד
בהמול לנו כל זכר כאשר הם נמלים׃ מקנהם
וקנינם וכל בהמתם הלוא לנו הם אך נאותה
להם וישבו אתנו׃ וישמעו אל חמור ואל שכם
בנו כל יצאי שער עירו וימלו כל זכר כל
יצאי שער עירו׃ ויהי ביום השלישי בהיותם

עד כאן אלף פסוקים

ל ריש פק

וגל

ל ו וחק חק ל בלע א מל ציו ו רפ

פדכל חמור ושכם אבנה אלי באב קריתהם וכאטבו אהלהא קאילין׃ גבריא
האלין שלם אנון עמנא ויתבון בארע ויעבדון בה סחורתא וארעהא פתיות
ידין קדמיהון ית בנתהון נסב לנא לנשין וית בנתנא נתין להון׃ הולאי
אקום מסאלמין לנא אן יגלסו פי אלבלד ויתגרון פיה הורא הו ואסע אמכאן
בין אידיהם ואן נתזוג בנאתהם ונזווגהם בנאתנא׃ ברם בדא יטפלון לנא
גבריא למיתב עמנא למהוי לעמא חד במגזר לנא כל דכורא כמא דאנון
גזרין׃ לכן בכלה יטאבקונא אקום עלי אן יקימון מענא ונציר אמה
ואחדה באן נכתן כל רגל כמא הם מכתונין׃ גיתיהון וקניניהון וכל
בעיריהון הלא דילנא אנון ברם ניטפק להון ויתבון עמנא׃ מואשיהם וצהאימהם
וסאיר מלכהם אנקה הו לנא עלא אן נטאבקהם עלי הדי ויקימון מענא׃ וקבילו מן חמור
ומן שכם בריה כל נפקי תרע קרתיה וגזרו כל דכורא כל נפקי תרע קרתיה׃ פקבלו מן
חמור ומן שכם אבנה כל מן כרג מן באב קריתה ואכתתן כל וכר מנהם והוא ביומא תליתאה

כאבים ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו ויבאו על העיר בטח ויהרגו כל זכר: ואת חמור ואת שכם בנו הרגו לפי חרב ויקחו את דינה מבית שכם ויצאו: בני יעקב באו על החללים ויבזו העיר אשר טמאו אחותם: את צאנם ואת בקרם ואת חמריהם ואת אשר בעיר ואת אשר בשדה לקחו: ואת כל חילם ואת כל טפם ואת נשיהם שבו ויבזו ואת כל אשר בבית: ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי להבאישני בישב הארץ בכנעני ובפרזי ואני מתי מספר ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי:

כד תקיפו עליהון כיביהון ונסיבו תרין בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה גבר חרביה ועלו על קרתא דיתבא לרוחצן וקטלו כל דכורא: פלמא כאן פי אליום אלתאלת והם וגעין אכד שמעון ולוי אכוי דינה כל רגל סיפה פדכלא עליהם והם ואתקין וקתלו כל דכר: וית חמור וית שכם בריה קטלו לפתגם דחרב ודברו ית דינה מבית שכם ונפקו: וחמור ושכם אבנה קתלוהמא בחד אלסיף ואכדו דינה מן בית שכם וכרגו: בני יעקב עלו דחלצא קטיליא ובזו קרתא דסאיבו אחתהון: ובני יעקוב דכלו אלי אלצרעא וגנמו מא פי אלקריה במא כבסו אכתהם: ית ענהון וית תוריהון וית חמריהון וית דבקרתא וית דבחקלא בזו: גנמו גנמהם ובקרהם וחמירהם וגמיע מא פי אלקריה ומא פי אלציאע אכדוה: וית כל נכסיהון וית כל טפלהון וית נשיהון שבו ובזו וית כל דבביתא: וגמיע אתאתהם ואטפאלהם ונסאהם סבוהם וגנמוהם וסאיר מא פי אלמנאזל: ואמר יעקב לשמעון וללוי עכרתון יתי למתן דבבו בינא ובין יתבי ארעא בכנענאה ובפרזאה ואנא עם דמניין ויתכנשון עלי וימחונני ואשתיצי אנא ואנש ביתי: פקאל יעקב לשמעון ולוי קד פצחתמוני ואפכרתמא הדי מע אהל אלבלד אלכנעניין ואלפרזיין ואנא רהט דו אעדאד פיגתמעון עלי ויקתלוני ואהלך אנא ודארי:

ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו:

ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה בית אל
ושב שם ועשה שם מזבח לאל הנראה
אליך בברחך מפני עשו אחיך: ויאמר
יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמו הסרו את
אלהי הנכר אשר בתככם והטהרו והחליפו
שמלתיכם: ונקומה ונעלה בית אל ואעשה
שם מזבח לאל הענה אתי ביום צרתי ויהי
עמדי בדרך אשר הלכתי: ויתנו אל יעקב
את כל אלהי הנכר אשר בידם ואת הנזמים
אשר באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת
האלה אשר עם שכם: ויסעו ויהי חתת

ואמרו הכנפקת
ברא יתעביד
לאחתנא: קאלו
אכזאניה יצנע
באכתנא:
ואמר יי
ליעקב קום סק לבית
אל ותיב תמן ועביד
תמן מדבח לאל
דאתגלי לך
במערקך מן קדם
עשו אחוך: פקאל
אללה ליעקב קם אצעד
אלי בית אל וקם הנאך
ואצנע תם מדבחא ללטאיק אלמתגלי לך פי הרובך מן בין ידי עשו אכיך:
ואמר יעקב לאנש ביתיה ולכל דעמיה אעדו ית טעות עממיא דביניכון
ואדכו ושנו כסותכון: פקאל יעקוב לאלה וסאיר מן מעה אנזעו מעבודאת
אלגרבא אלדי פי מא בינכם ותטהרו ובדלו תיאבכם: ונקום וניסק לבית אל
ואעביד תמן מדבח לאל דקביל צלותי ביומא דעקתי והוה מימריה
בסעדי באורחא דאזלית: ונקום ונצעד אלי בית אל ונצנע תם מדבח ללטאיק
אלמגיבני פי יום שדתי וכאן מעי פי אלטריק אלדי סלכתה: ויהבו ליעקב
ית כל טעות עממיא דבידיהון וית קדשיא דבאדניהון וטמר
יתהון יעקב תחות בוטמא דעם שכם: פאעטו יעקוב גמיע
מעבודאת אלגרבא אלדי מעהם ואלשנוף אלדי פי אדאנהם
פדפנהא יעקוב תחת אלבטמה אלתי בחצרת נאבלוס:
ונטלו והוות דחלא מן קדם יי על עממיא דבקרוי סחרניהון

אלהים על הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב׃ ויבא יעקב לוזה אשר בארץ כנען הוא בית אל הוא וכל העם אשר עמו׃ ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו׃ ותמת דברה מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית אל תחת האלון ויקרא שמו אלון בכות׃

וירא אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו׃ ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל׃ ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי

ולא רדפו בתר בני יעקב׃ תם רחלו פכאן דער אללה עלי אהל אלקרא אלדי חואליהם ולם יכלבו בני יעקוב׃ ואתא יעקב ללוז דבארעא דכנען היא בית אל הוא וכל עמא דעמיה׃ חתי גא יעקוב אלי לוז אלתי פי כנעאן הי בית אל הו ואלקום אלדין

מעה׃ ובנא תמן מדבחא וקרא לאתרא אל בית אל ארי תמן אתגליאו ליה יי׳ במערקיה מן קדם אחוהי׃ ובנא תם מדבחא ודעי פי אלמוצע בית אל אלי אטאיק לאן תם תגלא לה אללה פי הרובה מן בין ידי אכיה׃ ומיתת דבורה מינקתה דרבקה ואתקברת מלרע לבית אל בשפולי מישרא וקרא שמיה מישר בכיתא׃ פמאתת דבורה דאיה רבקה ודפנת אספל מן בית אל דון אלמרג וסמאה מרג אלבכא׃ ואתגלי יי׳ ליעקב במיתוהי מפדן דארם ובריך יתיה׃ תם תגלא אללה ליעקב איצא פי מגיאה מן פדן ארם ובארך פיה׃ ואמר ליה יי׳ שמך יעקב לא יתקרי שמך עוד יעקב אלהין ישראל יהי שמך וקרא ית שמיה ישראל׃ וקאל לה אללה אסמך יעקו לא יסמא אסמך יעקו פקט אלא ואסראיל פסמאה איצא אסראיל׃ ואמר ליה יי׳ אנא אל שדי פוש וסגי עם וכנשת שבטין יהון מנך ומלכין דשלטין בעממיא מנך יפקון׃ תם קאל לה אללה

וקהל גוים יהיה ממך ומלכים מחלציך יצאו:
ואת הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך
אתננה ולזרעך אחריך אתן את הארץ:
ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו:
ויצב יעקב מצבה במקום אשר דבר אתו
מצבת אבן ויסך עליה נסך ויצק עליה
שמן: ויקרא יעקב את שם המקום אשר
דבר אתו שם אלהים בית אל: ויסעו מבית
אל ויהי עוד כברת הארץ לבוא אפרתה
ותלד רחל ותקש בלדתה: ויהי בהקשתה
בלדתה ותאמר לה המילדת אל תיראי
כי גם זה לך בן: ויהי בצאת נפשה כי מתה
ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין: ותמת

אנא אלטאיק
אכאפי אנס
ואכתר אמה בעד
גוק אמם תכון
מנך ומלוך מן
צלבך יכרגון:
ואלאר' דיהבית
לאברהם וליצחק
לך אתננה ולנלך
בתלך אתן ית אל:
ואבלר שדי
אעטיתה אברה'
ויצחק לך אעטיהא
ולנסלך מן בעדך:

ואסתלק מעלוהי יקרא דיי באתרא דמליל עמיה: תם ארתפע נור אללה
ענה פי אלמוצע אלדי כאטבה: ואקים יעקב קמתא באתרא דמליל עמיה
קמת אבנא ונסיך עלה נסכין ואריק עלה משחא: ונצב יעקב נצבה פי אלמוצע
אלדי כאטבה נצבה מן חגארה ורש עליהא מזאגא וצב עליהא דהנא:
וקרא יעקב ית שמיה דאתרא דמליל עמיה תמן יי בית אל: ונטלו מבית אל וסמא
דלך אלמוצע אלדי כאטבה אללה תם בית אל: ונטלו מבית אל והוה עוד כרובאר
למיעל לאפרת וילידת רחל וקשיאת במילדה: תם רחלו מן בית אל ובקי
להם מסאפה מיל מן אלטריק לידכלון אלי אפרת פולדת רחל וצעב ולאדהא:
והוה בקשיותה במילדה ואמרת לה חיתא לא תדחלין ארי אף דין ליך בר:
פלמא צעב ולאדהא קאלת להא אלקאבלה לא תכאפין פאן הדא לך אבן: והוה
במיפק נפשה ארי מיתא וקרת שמיה בר דויי ואבוהי קרא ליה בנימין:
פענד כרוג נפסהא והי מאיתה אסמתה אבן תרחי ואבוה אסמאה בנימין: ומיתת

רחל ותקבר בדרך אפרתה הוא בית לחם:
ויצב יעקב מצבה על קברתה הוא
מצבת קברת רחל עד היום: ויסע ישראל
ויט אהלה מהלאה למגדל עדר: ויהי בשכן
ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב
את בלהה פילגש אביו וישמע ישראל

ויהיו בני יעקב שנים עשר: בני לאה בכור
יעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר
וזבלון: בני רחל יוסף ובנימן: ובני בלהה שפחת
רחל דן ונפתלי: ובני זלפה שפחת לאה גד
ואשר אלה בני יעקב אשר ילד לו בפדן ארם:

ג
ב
חס
ואן
מל
ד
בת
ה'
זה
הפסק
נקרא
ולא
מתרג
בצבור
מפני
כבודו
של
ראובן
ט
בת
בן
ובל
כתו
כוות
נמא

רחל ואתקברת
באורח אפרת היא
בית לחם: במאתת
רחל ודפנת פי
טריק אפרתה
בית לחם: ואקים
יעקב קמא על
קבורתה היא
קמת קבורתא
דרחל עד יומא
דין: ונצב יעקו
דכר עלי קברהא
הי תסמא נצבה'

קבר רחל אלי אליום: ונטל ישראל ופרסיה למשכניה מהלאה למגדלא
דעדר: תם רחל אסראיל ומד כבאיה הנאך אלי מגדל עדר: והוה
כד שרא ישראל בארעא ההיא ואזל ראובן ושכיב ית בלהה לחינתא
דאבוהי ושמע ישראל והוו בני יעקב תרי עשר: פלמא סכן
אסראיל דלך אלבלד מצא ראובן פצאגע בלהה אמה' אביה פסמע
בנימן אסר' פצארו בני יעקו אתני עשר: בני לאה בוכריה דיעקב ראובן
ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולון: בני לאה בכר יעקוב ראובן
ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבלון: בני רחל יוסף ובנימן: בניהא
יוסף ובנימין: ובני בלהה אמתה דרחל דן ונפתלי: ובני בלהה אמה'
רחל דן ונפתלי: ובני זלפה אמתה דלאה גד ואשר אלין בני
בני יעקב דאתילידו ליה בפדן דארם: ובני זלפה אמה
לאה גד ואשר הולאי בני יעקוב אלדין ולדו לה פי פדן ארם:

אנא לטאיר
כאפי אנם
ואטר אמה
בעד גוך אמסתכון
מנך ומלוך מן
צלבך יכרגון:

ויבא

ויבא יעקב אל יצחק אביו ממרא קרית הארבע הוא חברון אשר גר שם אברהם ויצחק: ויהיו ימי יצחק מאת שנה ושמנים שנה: ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו:

ואתא יעקב לות יצחק אבוהי לממרי קרית ארבע היא חברון דדר תמן אבר' ויצחק:
תם גא יעק' יצחק אביה אלי ממרי

ואלה תלדות עשו הוא אדום: עשו לקח את נשיו מבנות כנען את עדה בת אילון החתי ואת אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי: ואת בשמת בת ישמעאל אחות נביות: ותלד עדה לעשו את אליפז ובשמת ילדה את רעואל: ואהליבמה ילדה את יעיש ואת יעלם ואת קרח אלה בני עשו אשר ילדו לו

קרית ארבע הי חברא אלדי סכן תם אבר' ויצחק: והוו יומי יצחק מאה ותמנן שנין: פכאן עמר יצחק מאיה ותמאניין סנה: ואתנגיד יצחק ומית ואתכניש לעמיה סיב וסבע יומין וקברו יתיה עשו ויעקב בנוהי: ותופא יצחק ומאת וצאר אלי קומה שיכא וקד שבע מן אלעמר ודפנוה עשו ויעקו אבנאה:

ואלה

ואלין תולדת עשו הוא אדום: והדא שרח תואליד עשו הו אדום: עשו נסיב ית נשוהי מבנת כנען ית עדה בת אילון חתאה וית אהליבמה בת ענה בת צבעון חואה: וכאן עשו קד תזוג נסא מן בנאת כנעאן עדה אבנה אילון אלחתי ואהליבמה אבנה ענה אבנה צבעון אלחוי: וית בשמת בת ישמעאל אחתיה דנביות: ובשמת אבנת אסמאעיל אכת נבות: וילידת עדה לעשו ית אליפז ובשמת ילידת ית רעואל: פולדת עדה לעשו אליפז ובשמת ולדת רעואל: ואהליבמה ילידת ית יעוש וית יעלם וית קרח אלין בני עשו דאתילידו ליה בארעא דכנען:
ואהליבמה ולדת יעוש ויעלם וקרח הולאי בני עשו אלדי ולדן לה פי

ד בנ"ס
וישבו בקרית הארבע
ג כת ס
עשו
עשו
יעקב
יעוש ק ג כת וק

בארץ כנען: ויקח עשו את נשיו ואת בניו
ואת בנתיו ואת כל נפשות ביתו ואת מקנהו
ואת כל בהמתו ואת כל קנינו אשר רכש
בארץ כנען וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו:
כי היה רכושם רב משבת יחדו ולא יכלה
ארץ מגוריהם לשאת אתם מפני מקניהם:
וישב עשו בהר שעיר עשו הוא אדום: ואלה
תלדות עשו אבי אדום בהר שעיר: אלה
שמות בני עשו אליפז בן עדה אשת עשו
רעואל בן בשמת אשת עשו: ויהיו בני
אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנז:
ותמנע היתה פילגש לאליפז בן עשו ותלד
לאליפז את עמלק אלה בני עדה אשת

בארעא דכנען: ודבר עשו ית
נשוהי וית בנוהי
וית בנתיה וית
כל נפשת ביתיה
וית גיתוהי וית
כל בעיריה וית
כל קנינה דקנא
בארעא דכנען ואזל
לארעא אחרי מן קדם
יעקב אחוהי: תם
אכד עשו נסאה
ובניה ובנאתה
וכל נפס מן אהלה

ומאשיתה וסאיר בהאימה וסאיר מלכה אלדי מלכה פי בלד כנעאן ומצא
אלי בלד גירה מן קבל יעקוב אכיה: ארי הוה קנינהון סגי מלמיתב כחדא
ולא יכילת ארע תותבתהון לסוברא יתהון מן קדם גיתיהון: לאן סראהם כאן
כתיר מן אן יקימו גמיעא ולם יטיק בלד סכנאהם אן יחמלהם מן קבל
מואשיהם: ויתיב עשו בטורא דסעיר עשו הוא אדום: פסכן עשו אלדי
הוא אלאחמרי פי גבל סעיר: ואלין תולדת עשו אבוהון דאדומאי בטורא
דסעיר: והדא שרח תואליד עשו אבו אלאחמריין פי גבל סעיר: אלין שמהת
בני עשו אליפז בר עדה אתת עשו רעואל בר בשמת אתת עשו: והדה אסמא בני עשו
אליפז אבן עדה זוגה עשו רעואל אבן בשמת זוגה עשו: והוו בני אליפז תימן
אומר צפו וגעתם וקנז: וכאן בנו אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנז: ותמנע
הות לחינתא לאליפז בר עשו וילידת לאליפז ית עמלק אלין בני עדה אתת
עשו: וכאנת תמנע אמה לאליפז אבן עשו פולדת לה עמלק הולאי בני עדה

עשו: ואלה בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה
אלה היו בני בשמת אשת עשו: ואלה היו בני
אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו
ותלד לעשו את יעיש ואת יעלם ואת קרח:
אלה אלופי בני עשו בני אליפז בכור עשו
אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנז:
אלוף קרח אלוף געתם אלוף עמלק אלה
אלופי אליפז בארץ אדום אלה בני עדה:
ואלה בני רעואל בן עשו אלוף נחת אלוף זרח
אלוף שמה אלוף מזה אלה אלופי רעואל בארץ
אדום אלה בני בשמת אשת עשו: ואלה בני
אהליבמה אשת עשו אלוף יעוש אלוף יעלם
אלוף קרח אלה אלופי אהליבמה בת ענה

זוגה' עשו:
ואלין בני רעואל
נחת וזרח שמה
ומזה אלין הוו בני
בשמת איתת עשו:
והולאי בני רעואל
נחת וזרח שמה
ומזה הולאי כאנו
בני בשמת זוגה'
עשו: ואלין הוו
בני אהליבמה
בת ענה בת
צבעון איתת עשו
וילידת לעשו ית

יעוש וית יעלם וית קרח: והולאי כאנו בני אהליבמה אבנה' ענה אבנה'
צבעון זוגה' עשו פולדת לה יעוש ויעלם וקרח: אלין רברבי בני עשו
בני אליפז בוכרא דעשו רבא תימן רבא אומר רבא צפו רבא קנז: הולאי
צנאדיד בני עשו בני אליפז בכרה תימן צנדיד וצפו צנדיד וקנז צנדיד:
רבא קרח רבא געתם רבא עמלק אלין רברבי אליפז בארעא דאדום אלין בני עדה:
וקרח צנדיד וגעתם צנדיד ועמלק צנדיד הולאי צנאדיד אליפז פי בלד אדום
הולאי בני עדה: ואלין בני רעואל בר עשו רבא נחת רבא זרח רבא ~~געתם~~
שמה רבא מזה אלין רברבי רעואל בארעא דאדום אלין בני בשמת אתת
עשו: והולאי צנאדיד רעואל אבן עשו נחת צנדיד וזרח צנדיד ושמה
צנדיד ומזה צנדיד הולאי צנאדידה פי בלד אדום והם בני בשמת זוגת עשו:
ואלין בני אהליבמה איתת עשו רבא יעוש רבא יעלם רבא קרח אלין רברבי
אהליבמה בת ענה אתת עשו: והולאי בני אהליבמה זוגה' עשו יעוש צנדי'

אשת עשו׃ אלה בני עשו ואלה אלופיהם
הוא אדום׃ אלה
בני שעיר החרי ישבי הארץ לוטן ושובל
וצבעון וענה׃ ודשון ואצר ודישן אלה
אלופי החרי בני שעיר בארץ אדום׃ ויהיו
בני לוטן חרי והימם ואחות לוטן תמנע׃ ואלה
בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם׃
ואלה בני צבעון ואיה וענה הוא ענה אשר
מצא את הימם במדבר ברעתו את החמרים
לצבעון אביו׃ ואלה בני ענה דשן ואהליבמה
בת ענה׃ ואלה בני דישן חמדן ואשבן ויתרן
וכרן׃ אלה בני אצר בלהן וזעון ועקן׃

ויעלם צנדיד
וקרח צנדיד
הולאי צנאדיד
אהליבמה אבנה' ענה זוגה' עשו׃ אלין
בני עשו ואלין
רברבניהון הוא
אדום׃ הולאי בנו
עשו והולאי
צנאדידהם והם
אלאחמריין׃
אלין בני סעיר

חוראי יתבי ארעא יבני לוטן ושובל וצבעון וענה׃ הולאי בני
סעיר אלחוריין סכאן אלבלד לוטן ושובל וצבעון וענה׃ ודישון ואצר
ודישן אלין רברבי חוראי בני סעיר בארעא דאדום׃ ודישון ואצר ודישן
הולאי אלחוריין בני סעיר פי בלד אדום׃ והוו בני לוטן חורי והימם
ואחתיה דלוטן תמנע׃ וכאן בני לוטן חורי והימם ואכתה תמנע׃ ואלין בני
שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם׃ והולאי בני שובל עלון ומנחת
ועיבל שפו ואונם׃ ואלין בני צבעון ואיה וענה הוא ענה דאשכח
ית בירייא במדברא כד הוה רעי ית חמריא לצבעון אבוהי׃ והולאי
בני צבעון ואיה וענה הו ענה אלדי רכב אלבגאל פי אלבראחין כאן ירעא
חמיר צבעון אביה׃ ואלין בני ענה דישון ואהליבמה בת ענה׃
והולאי בני ענה דישן ואהליבמה אבנת ענה׃ ואלין בני דישן
חמדן ואשבן ויתרן וכרן׃ והולאי בני דישן חמדן ואשבן ויתרן וכרן׃
אלין בני אצר בלהן וזעון ועקן׃ הולאי בני אצר בלהן וזעון ועקן׃

צנאדיד

102

אֵלֶּה בְנֵי דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃ אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי אַלּוּף לוֹטָן אַלּוּף שׁוֹבָל אַלּוּף צִבְעוֹן אַלּוּף עֲנָה׃ אַלּוּף דִּשֹׁן אַלּוּף אֵצֶר אַלּוּף דִּישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי לְאַלֻּפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר׃

אלין בני דישן עוץ וארן: הולאי בני דישן עוץ וארן: אלין רבני חוראי רבא לוטן רבא שובל רבא צבעון רבא ענה: הולאי צנאדיד אחוריין לוטן צנדיד ושובל צנדיד וצבעון צנדיד וענה צנדיד: רבא דישן רבא אצר רבא דישן אלין רבני חוראי לרבניהון בארע דשעיר: ודישון צנדיד ואצר צנדיד ודישן צנדיד הולאי צנאדיד אחוריין פי בלד סעיר:

וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּמְלֹךְ בֶּאֱדוֹם בֶּלַע בֶּן בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן זֶרַח מִבָּצְרָה׃ וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חֻשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת חֻשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית׃ וַיָּמָת הֲדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה

ואלין מלכיא דמלכו בארעא דאדום קדם דימלוך מלכא לבני ישראל: והולאי אלמלוך אלדי מלכו פי בלד אדום קבל אן ימלך מלך לבני אסר: ומלך באדום בלע בר בעור ושם קרתיה דנהבה: פמלך פי אדום בלע אבן בעור ואסם קריתה דנהבה: ומית בלע ומלך תחותוהי יובב בר זרח מבצרה: תם מאת בלע ומלך בעדה יובב אבן זרח מבצרה: ומית יובב ומלך תחותוהי חושם מארע דרומא: תם מאת יובב ומלך בעדה חושם מן בלד אלימן: ומית חושם ומלך תחותוהי הדד בר בדד דקטיל ית מדינאי בחקלי מואב ושום קרתיה עוית: תם מאת ומלך בעדה הדד אבן בדד אלדי קתל אלמדיאניין פי ציאע מואב ואסם קריתה עוית: ומית הדד ומלך תחותוהי שמלה ממשרקה: תם מאת ומלך בעדה שמלה ממשרקה:

ממשרקה: וימת שמלה וימלך תחתיו
שאול מרחבות הנהר: וימת שאול וימלך תחתיו
בעל חנן בן עכבור: וימת בעל חנן בן עכבור
וימלך תחתיו הדר ושם עירו פעו ושם אשתו
מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב: ואלה
שמות אלופי עשו למשפחתם למקמתם
בשמתם אלוף תמנע אלוף עלוה אלוף יתת:
אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף פינן:
אלוף קנז אלוף תימן אלוף מבצר: אלוף
מגדיאל אלוף עירם אלה אלופי אדום
למשבתם בארץ אחזתם הוא עשו אבי אדום:

קנד פיסוקים סימן אביאסף

ג
דין
וחב
דדבר
ימ
וחני
באתי
בית
ישמ

גדד

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען:

ומית שמלה ומלך תחותוהי שאול מרחובות דעל פרת: תם מאת ומלך בעד׳ שאול מן רחבה׳ אפראת: ומית שאול ומלך תחותוהי בעל חנן בר עכבור: תם מאת ומלך בעדה בעל חנן אבן עכבור: ומית בעל חנן
בר עכבור ומלך תחותוהי הדר ושום קרתיה פעו ושום אתתיה
מהיטבאל בת מטרד בת מצריף דהבא: תם מאת ומלך בעדה הדר ואסם
קריתה פעו ואסם זוגתה מהיטבאל אבנה׳ מטרד אבנה׳ מא אלדהב: ואלין
שמהת רברבי עשו לזרעיתהון לאתריהון בשמהתהון רבא תמנע
רבא עלוה רבא יתת: ובעד דאלך הולאי אסמא צנאדיד עשו לעשאירהם
פי מואצ׳עהם באסמאיהם תמנע צנדיד ועלוה צנדיד ויתת צנדיד:
רבא אהליבמה רבא אלה רבא פינן: ואהליבמה צנדיד ואלה צנדיד
ופינון צנדיד: רבא קנז רבא תימן רבא מבצר: וקנז צנדיד ותימן
צנדי ומבצר צנדי: רבא מגדיאל רבא עירם אילין רברבי אדום למותבניהון
בארע אחסנתהון הו עשו אבוהון דאדומאי: ומגדיאל צנדיד ועירם צנדיד
הולאי צנאדיד אדומיין פי מסאכנהם פי בלד חוזתהם הו עשו אבו גמיעהם:
ויתיב יעקב בארע תותבות אבוהי בארעא דכנען:
וסכן יעקוב פי בלד סכנא אביה פי בלד כנעאן:

103

אלה תלדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם: וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים: ויראו אחיו כי אתו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלם: ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו עוד שנא אתו: ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי: והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי: ויאמרו לו

אלין תולדת יעקב יוסף בר שבע עשרי שנין הוה רעי עם אחוהי בענא והוא רבי עם בני בלהה ועם בני זלפה נשי אבוהי ואיתי יוסף ית טיבהון בישא לאבוהון: והדה שרח תולד יעקו למא כאן יוסף אבן קבעה עשר קנה וכאן ירעת

מע אבותה אגנס וכאן כאשא מעבני בלהה ובני זלפה כאנו אביר אתא יוסף בשנאעה רדייה ענהם אלי אביהם: וישראל רחים ית יוסף ארי בר חכים הוא ליה ועבד ליה כתונת דפסי וכאן אברא יחב יוסף אכתר מן גמיע כבר לאנה לה אבן שיוכבה פצעו תוריה דיבאב: וחזו אחוהי ארי יתיה רחים אבוהון מכל אחוהי וסנו יתיה ולא צבן למללא עמיה שלם: פלמא ראו אבותה אן אבאה יחבה אכתר מן גמיע שנוה ולם יטיקו אן יסלמו עליה: וחלם יוסף חלמא וחוי לאחוהי ואוסיפו עוד סנו יתיה: הם אן יוסף ראי רויא פאכבר בה אכותה פאזדאדו לה שנאה: ואמר להון שמעו כען חלמא הדין דחלמית: אד קאל להם אסמעו הדא רויא אלתי ראיתה: והא אנחנא מאסרין אסרין בגו חקלא והא קמת אסרתי ואף אזדקפת והא מסחרן אסריכון וסגדן לאסרתי: בתנא נגרב גרזא פי אלצחרי וכאן גרבתי וקפת תם אנתצבת וכאן גרזכם ורתיש בהא ותסגר להא: ואמרו ליה

אחיו המלך תמלך עלינו אם משול תמשל
בנו ויוספו עוד שנא אתו על חלמתיו
ועל דבריו ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו
לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה
השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים
לי ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בו אביו
ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת הבוא
נבוא אני ואמך ואחיך להשתחות לך
ארצה: ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר:
וילכו אחיו לרעות את צאן אביהם בשכם:
ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רעים
בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני:

אחוהי המלכא
את מדמי למימלך
עלנא או שולטן
את סביר למשלט
בנא ואוסיפו עוד
סנו יתיה על
חלמוהי ועל
פתגמוהי: קאלו
לה אמלכא
תתמלך עלינא
אן סלטאנא
תתסלט עלינא
פאזדאדו איצא

שנאה לה עלי אחלאמה ועלי כלאמה: וחלם עוד חלמא אחרנא
ואשתעי יתיה לאחוהי ואמר הא חלמית חלמא עוד והא שמשא
וסיהרא וחד עסר כוכביא סגדין סגדין לי: וראי איצא אלרא
פקצהא עלי אכותה וקאל הוא קד ראית רויא איצא כאן [illegible]
ואחדא עשר כוכבא סאגדין לי: ואשתעי לאבוהי ולאחוהי ונזף ביה אבוהי
ואמר ליה מה חלמא הדין דחלמתא המיתא ניתי אנא ואימך ואחך
למסגד לך על ארעא: ואד קצהא עלי אביה ואכותה זגרה אביה וקאל לה מא
הדא ארויא אלתי ראית הל נגי אנא ואמך ואכותך לנסגד לך עלי אלארץ:
וקנאו ביה אחוהי ואבוהי נטר ית פתגמא: פחסדוה אכותה עלי דלך
אלרויא ואביה חפט כלאמה: ואזלו אחוהי למרעי ית ענא דאבוהון בשכם:
תם מצו אכותה לירעון גנם אביהם פי נאבלוס: ואמר ישראל ליוסף הלא אחך
רען בשכם איתא ואשלחינך לותהון ואמר ליה האנא: תם קאל אסר ליוסף הודא
אכותך ירעון פי נאבלוס תעאל אבעתך אליהם קאל לה נעם:

ל׳ ל׳ ל׳ חסר על דבריו
ל׳ מל׳
נקודין בתו ל׳ מל׳ חו
ב׳
יב לגעיונים ולעזרא ויכו

104

ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת
שלום הצאן והשבני דבר וישלחהו מעמק
חברון ויבא שכמה׃ וימצאהו איש והנה
תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה
תבקש׃ ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה
נא איפה הם רעים׃ ויאמר האיש נסעו מזה
כי שמעתי אמרים נלכה דתינה וילך יוסף
אחר אחיו וימצאם בדתן׃ ויראו אתו מרחק
ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אתו להמיתו׃
ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה
בא׃ ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הברות
ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה
יהיו חלמתיו׃ וישמע ראובן ויצלהו

ואמר ליה איזיל
כען חזי ית שלם
אחך וית שלם
ענא ואתיבני
פתגמא ושלחיה
ממישר חברון
ואתא לשכם׃
קאל לה אמץ אנטר
סלאמת אכותך
וסלאמה' אלגנם
ורד עלי אלגואב
פבעתה מן עמק
חברון ואתא
נאבלס׃ ואשכחיה

גברא והא טעי בחקלא ושאליה גברא למימר מא את בעי׃ פוגדה רגל
צ'ל פי צ'אעהא פסאלה וקאל לה מא תטלב׃ ואמר ית אחי אנא בעי חוי כען
לי איכא אנון רען׃ קאל לה אנא אטלב אכותי אכברני אין הם ירעון׃
ואמר גברא נטלו מכא ארי שמעית דאמרין ניזיל לדתן ואזל יוסף
בתר אחוהי ואשכחנון בדותן׃ קאל ארג'ל רחלו מן ההנא וסמעתהם
יקולון נמצי אלי דותן פמצא יוסף ורא אכותה פוגדהם פי דותן׃ וחזו יתיה
מרחיק ועד לא קריב לותהון וחשיבו עלוהי למקטליה׃ פראוה מן בעיד
וקבל אן יקרב אליהם אחתאלו ליקתלוה׃ ואמרו גבר לאחוהי הא מרי חלמיא
דיכי אתי׃ פקאל בעצ'הם לבעץ' הודא צאחב אלאחלאם גאי׃ וכען איתו
ונקטליניה ונרמיניה לחד מן גוביא ונימר חיתא בישתא אכלתיה
ונחזי מא יהי בסוף חלמוהי׃ פתעאלו אלאן נקתלה ונטרחה פי בעץ' אלאבאר
ונקול וחש רדי אכלה׃ ונרי מא יכון מן אחלאמה׃ ושמע ראובן ושיזביה

מידם ויאמר לא נכנו נפש׃ ויאמר
אלהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו
אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו
בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל אביו׃
ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו ויפשיטו את
יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר
עליו׃ ויקחהו וישלכו אתו הברה והבור רק אין
בו מים׃ וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו
והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד
וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים
להוריד מצרימה׃ ויאמר יהודה אל אחיו
מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו׃
לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו

מידיהון ואמר לא
נקטליניה נפש׃
פמנעהם ראובן
וכלצה מן אידיהם
וקאל לא נקתלה נפסא׃
ואמר להון ראובן
לא תישדון דם רמו
יתיה לגובא הדין
דבמדברא ויד לא
תושטון ביה בדיל
לשיזבא יתיה מידיהון
לאתבותיה לות אבוהי׃
תם קאל להם לא
תספכו דמא >

אטרחוה פי הדי אלביר אלדי פי אלבר ולא תמדו אידיכם אליה לקבל אן יכלצה מן
אידיהם לירדה אלי אביה׃ והוה כד אתא יוסף לות אחוהי ואשלחו ית יוסף ית
כתוניה ית כתונא דפסי דעלוהי׃ פלמא גא יוסף אלי אכותה סלבו תוניתה תוניה
אלדיבאג אלדי עליה׃ ונסבוהי ורמו יתיה לגובא וגובא ריקן לית ביה מיא׃
פאכדוה וטרחוה פי אלגב וכאן אלגב פארגא ליס פיה מא׃ ואסחרו למיכל
לחמא וזקפו עיניהון וחזו והא שירת ערבאי אתיא מגלעד וגמליהון
טעינן שעף וקטף ולטום אזלין לאחתא למצרים׃ תם גלסו ליאכלו
טעאמא ורפעו עיונהם פנטרו פאדא בקאפלה אעראב גאיה מן גראש
וגמאלהם מחמלה כרנוב ותריאק ושהבלוט מארין ליחדרוה אלי מצר׃
ואמר יהודה לאחוהי מא ממון נתהני לנא ארי נקטול ית אחונא ונכסי על דמיה׃
פקאל יהודה לאכותה מא אלטמע פי אן נקתל אכינא ונגטי דמה׃ איתו ונזבניניה
לערבאי וידנא לא תהי ביה ארי אחונא בסרנא הוא וקבילו אחוהי׃ תעאלו

תעאלו

כי אחינו בשרנו הוא וישמעו אחיו ויעברו
אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את
יוסף מן הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים
בעשרים כסף ויביאו את יוסף מצרימה׃
וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור
ויקרע את בגדיו׃ וישב אל אחיו ויאמר
הילד איננו ואני אנה אני בא׃ ויקחו את כתנת
יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת
בדם׃ וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל
אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת
בנך הוא אם לא׃ ויכירה ויאמר כתנת בני
חיה רעה אכלתהו טרף טרף יוסף׃ ויקרע
יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל

נביעה לי אעראב
ואידינא לא תבסט
בה לאנה אכונא
לחמנא וקבלו
מנה אכותה׃
ועברו גברי מדינאי
תגרי ונגדו ואסיקו
ית יוסף מן גובא
וזבינו ית יוסף
לערבאי בעסרין
כסף ואיתיאו ית
יוסף למצרים׃
פלמא מר בהם
אולאיך אלערב

למדיאניין אלתג'אר ג'דבו יוסף ואצעדוה מן אלג'ב ובאעוה להם בעשרין דרהם
ואתו בה אלי מצר׃ ותב ראובן לגובא והא לית יוסף בגובא ובזע ית לבושוהי׃
פלמא רג'ע ראובן אלי אלג'ב פאדי ליס יוסף פיה כרק תיאבה׃ ותב לות אחוהי
ואמר עולימא ליתוהי ואנא לאן אנא אתי׃ פרג'ע אלי אכותה וקאל אלגלאם
ליס הו פאנא אלי אין אמצי׃ ונסיבו ית כתונא דיוסף ונכסו צפיר בר עזי
וטבלו ית כתונא בדמא׃ פאכ'דו תוניה יוסף ודבחו עתודא מן אלמאעז
וגמסוהא פי דמה׃ ושלחו ית כתונא דפסי ואיתיאו לאבוהון ואמרו דא
אשכחנא אשתמודע כען הכתונא דברך היא אם לא׃ ובעתו בהא מע מן
בהא אלי אביהם וקאלו לה קד וג'דנא הדה אתכתהא הל הי תוניה אבנך אם לא׃
ואשתמודעה ואמר כתונא דברי חיתא בישתא אכלתיה מקטל קטיל יוסף׃
פאתבתהא וקאל הי תוניה אבני וחש רדי אכלה פריסה אפתרס יוסף׃ ובזע יעקב
לבושוהי ואסר סקא בחרציה ואתאבל על בריה יומין סגיאין׃ פכרק יעקב

על בנו ימים רבים ויקמו כל בניו וכל
בנתיו לנחמו וימאן להתנחם ויאמר כי ארד אל
בני אבל שאלה ויבך אתו אביו והמדנים מכרו
אתו אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה שר
הטבחים׃

ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו ויט
עד איש עדלמי ושמו חירה וירא שם
יהודה בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה
ויבא אליה ותהר ותלד בן ויקרא את
שמו ער ותהר עוד ותלד בן ותקרא את
שמו אונן ותסף עוד ותלד בן ותקרא את
שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו׃

ושד מסוא פי
חקויה וחזן עלי
אבנה מדה
טוילה׃ וקמו
כל בנוהי וכל
בנתיה לנחמותיה
וסריב לקבלא
תנחומין ואמר
ארי איחות לות
ברי כד אבילנא
לשאול ובכא
יתיה אבוהי׃
פקאם גמיע

גמיע בניה ובנאתה ליעאזונה פאבא אן יתעאזא וקאל אנזל אלתרא ואנא
חזין עלי אבני תם בכא עליה׃ ומדינאי זבינו יתיה למצרים לפוטיפר רבא
דפרעה רב קטוליא׃ ואלמדיאניין באעוה פי מצר לפוטיפר כאדם פרעון
רייס אלסיאפין׃ והוה בעדנא ההוא ונחת יהודה מלות אחוהי
וסטא לות גברא עדלמאה ושמיה חירה׃ וכאן פי דלך אלוקת איצא אן
יהודה הבט ען אכותה פמאל אלי רגל עדלמי ואסמה חירה׃ וחזא תמן
יהודה בת גבר תגר ושמיה שוע ונסבה ועל לותה׃ פראי תם יהודה אבנה
רגל כנעני אסמה שוע פתזוג בהא ודכל אליהא׃ ועדיאת וילידת בר וקרא
ית שמיה ער׃ פחמלת וולדת אבנא ואסמאה ער׃ ועדיאת עוד וילידת
בר וקרת ית שמיה אונן׃ פחמלת איצא וולדת אבנא ואסמתה אונן׃
ואוסיפת עוד וילידת בר וקרת ית שמיה ית שמיה שלה
בכזיב כד ילידת יתיה׃ תם עאודת איצא פולדת אבנא
ואסמתה שילה ופאן יהודה פי כזיב חין ולדתה׃

ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר
ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימתהו
יהוה ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת
אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיך וידע
אונן כי לא לו יהיה הזרע והיה אם בא אל
אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע
לאחיו וירע בעיני יהוה אשר עשה וימת
גם אתו ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי
אלמנה בית אביך עד יגדל שלה בני
כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו ותלך תמר
ותשב בית אביה וירבו הימים ותמת בת
שוע אשת יהודה וינחם יהודה ויעל על
גזזי צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי

ונסיב יהודה
אתתא לער בכריה
ושמה תמר:
פאתכד יהודה
זוגה לער בכרה
אסמהא תמר:
והוה ער בכריה
דיהודה ביש קדם
ואמיתיה יי׳ פכאן
ער בכר יהודה
רדיא ענד אללה
פאהלכה אללה
ואמר יהודה
לאונן עול לות

אתת אחוך ויבם יתה ואקים זרעא לאחוך: פקאל יהודא לאונן אדכל אלי
זוגה׳ אכיך ואבן בהא ואקים נסלא לאכיך: וידע אונן ארי לא על שמיה
מתקרי זרעא והוה כד עליל לות אתת אחוהי ומחביל אורחיה על ארעא בדיל
דלא לקיימא זרעא לאחוהי: פעלם אונן אנה ליס לה יכון
אנסל פכאן אדי דכל אלי זוגה׳ אכיה אפסד דלך עלי אלארץ לילא יגעל
נסלא לאכיה: ובאיש קדם יי׳ דעבד ואמית אף יתיה: פאסא ענד אללה
מא פעל פאמאתה איצא: ואמר יהודה לתמר כלתיה תיבי ארמלא בית אבוך
עד דירבי שלה ברי ארי אמר דלמא ימות אף הוא כאחוהי ואזלת תמר
ויתיבת בית אבוהא: פקאל יהודא לתמר כנתה אגלסי ארמלה פי בית אביך אלי
אן יכבר שלה אבני לאנה קאל כלא ימות הו איצא כאכותה פמצת תמר וגלסת
פי בית אביהא: וסגיאו יומיא ומיתת בת שוע אתת יהודה ואתנחם יהודה וס
וסליק על גזזי ענה הוא וחירה רחמיה עדולמאה לתמנת: פטאלת אלאיאם ומאתת

תמנתה: ויגד לתמר לאמר הנה חמיך עלה
תמנתה לגז צאנו: ותסר בגדי אלמנותה מעליה
ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים
אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה
והוא לא נתנה לו לאשה: ויראה יהודה
ויחשבה לזונה כי כסתה פניה: ויט
אליה אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא
אליך כי לא ידע כי כלתו הוא ותאמר
מה תתן לי כי תבוא אלי: ויאמר אנכי
אשלח גדי עזים מן הצאן ותאמר אם תתן
ערבון עד שלחך: ויאמר מה הערבון
אשר אתן לך ותאמר חתמך ופתילך ומטך
אשר בידך ויתן לה ויבא אליה ותהר לו:

פי' ותהר לו צדיקים כיוצא בו גבורים כיוצא בו

אבנה' שועזוגת
יהודה פתעאזא
יהודה בערהא
וצאר אלי באזזי
גנמה הו וחירה
צאחבה אלעדלמי
אלי תמנה: ואתחוו
לתמר למימר הא
חמוייך סאליך
לתמנת למיגז
עמה: פאנכרת
תמר וקיל להא
הודא חמיך
צאעד אלי תמנת

ליגז גנמה: ואעדאת למושי ארמלותה מנה ואתכסיאת בעיפא
ואתקלעת ויתיבת בפרשות עינים דעל אורח תמנת ארי חזת [illegible]
[illegible] ארי רבא שלה והיא לא אתיהיבת ליה לאתו: פנזעת תיאב חזנהא ענהא
ותגטת באלכמאר ותנקבת וגלסת פי מנטרה עלי טריק תמנה למא ראת
אן קד כבר שלה והי לא תעטא לה זוגה: וחזה יהודה וחשבה כנפקת בלאדי
פסיאת אפהא: פראהא יהודה וחסבהא ממתעה לאנהא כאנת תגטי וגהא: וסטא
לותה לאורחא ואמר הבי כען איעול לותיך ארי לא ידע ארי כלתיה הא
ואמרת מא תתן לי ארי תיעול לותי: כמא אתהא ען טריק וקאל אן שית ידכל
אלי לאנה לם יעלם אנהא כנתה קאלת מא תעטיני חתי תדכל אלי: ואמר אנא
אשדר גדיא בר עזי מן ענא ואמרת אם תתין משכונא עד דתשלח: קאל אנא
אבעת בגדי מן אלגנם קאלת אעטיני רהנא אלי אן תבעת בה: ואמר מא משכונא דאתין
ואמרת עזקתך ושושיפך וחוטרך דבידך ויהבלה ועל לותה ועדיאת ליה: פקאל מא ארהן
אלדי אעטיך קאלת כאתמך ומנדילך ועציך פי ידך פאעטאהא דאך ודכל אליהא וחמלת לה:

107

ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ותלבש
בגדי אלמנותה: וישלח יהודה את גדי
העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון
מיד האשה ולא מצאה: וישאל את אנשי
מקמה לאמר איה הקדשה הוא בעינים
על הדרך ויאמרו לא היתה בזה קדשה:
וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתיה
וגם אנשי המקום אמרו לא היתה בזה
קדשה: ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה
לבוז הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא
מצאתה: ויהי כמשלש חדשים ויגד
ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הנה
הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף:

וקמת ואזלת
ואעדיאת עיפה
מנה ולבישת לבושי
ארמלותה: תם
קאמת ומצת ונזעת
כמארהא ענהא
ולבסת תיאב תרמלהא
ושדר יהודה ית
ית גדיא בר עזי
ביד רחמיה עדלמאה
למסב משכונא
מידא דאתתא
ולא אשכחה:
פבעת יהודה

באלגדי מע צאחבה אלעדלמי ליפתך אלרהן מן יד אלמראה פלם יגדהא: ושאיל
ית אנשי אתרה למימר אן מקדשתא והיא בעינים על אורחא ואמרון
לית הכא מקדשתא: פסאל אהל מוצעהא וקאל אין אלמתעה אלתי מנטרה
עלי אלטריק קאלו מא כאנת ההנא קט מתעה: ותב לות יהודה ואמר
לא אשכחתה ואף אנשי אתרא אמרו לית הכא מקדשתא: פרגע אלי יהודה
וקאל לם אגדהא ואיצא אהל אלמוצע קאלו מא כאנת ההנא קט מתעה:
ואמר יהודה תיסב לה דלמא נהי לחוך הא שדרית גדיא הדין ואת
לא אשכחתה: פקאל יהודה כל תאכד להא אלגדי מעאודא כלא נציר
אזרא הזוא קד בעתת בהדי אלגדי ואנת לם תגדהא: והוה כתלתות ירחיא
ואתחוה ליהודה למימר זניאת תמר כלתך ואף הא מעדיא מזנותא ואמר
יהודה אפקוהא ותתוקד: פלמא מצת תלת אשהר אכבר יהודה וקיל לה קד
זנת תמר כנתך והוד'א הי חאמל מן אלזנא קאל אכרגוהא פתחרק:

הוא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר
לאיש אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר
נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה׃
ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על כן
לא נתתיה לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה׃
ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה׃
ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת ותקשר
על ידו שני לאמר זה יצא ראשנה׃
ויהי כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר
מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו פרץ׃
ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני
ויקרא שמו זרח׃

היא מתפקא
והיא שלחת
לחמוהא למימר
לגבר דאלין דיליה
מניה אנא מעדיא׃
ואמרת אשתמודע
כען דמן עזקתא
ושושיפא וחטרא
האלין׃ בינאהא
תכרג אד בעתת
אליה וקאלת מן אלרגל
אלדי הדה אלאעלאק
לה אנא חאמל׃

תם קאלת אתבת למן הדא אלכאתם ואלמפתולה ואלעצא׃ ואשתמודע
יהודה ואמר זכאה מני מעדיא ארי על כין לא יהבתה לשלה
ברי ולא אוסיף עוד למדעה׃ פאתבתהא יהודה וקאל קד צדקת
דאך מני ודאך למא לם אזוגהא בשלה אבני ולא יעוד איצא
אן יואקעהא׃ והוה בעדן מילדה והא תיומין במעהא׃ ולמא
כאן וקת ולאדהא פאדא בתאמין פי בטנהא׃ והוה במילדה
ויהב ידא ונסיבת חיתא וקטרת על ידיה זהוריתא למימר דין
נפק קדמותא׃ פלמא ולדת אכרג אחדהמא ידה פאכדת
אלקאבלה קרמזא פעקדת עליהא וקאלת הדא [כרג] אולא׃ והוה כד
אתיב ידיה והא נפק אחוהי ואמרת מא תקוף סגי עלך למתקף
וקרא שמיה פרץ׃ פלמא רד ידה כרג אכוה וקאלת מא אכתר כמוד
יא נאמי ואסמאה פרץ׃ ובתר כין נפק אחוהי דעל ידיה זהוריתא וקרא
שמיה זרח׃ ובעד דאך כרג אכוה אלדי עלי ידה אלקרמז פסמאה זרח׃

ויוסף הורד מצרימה ויקנהו
פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש
מצרי מיד הישמעאלים אשר הורדהו
שמה: ויהי יהוה את יוסף ויהי איש מצליח
ויהי בבית אדניו המצרי: וירא אדניו כי
יהוה אתו וכל אשר הוא עשה יהוה מצליח
בידו: וימצא יוסף חן בעיניו וישרת אתו
ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו: ויהי
מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל אשר יש
לו ויברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף
ויהי ברכת יהוה בכל אשר יש לו בבית
ובשדה: ויעזב כל אשר לו ביד יוסף
ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר

ויוסף אתחת
למצרים וזבניה
פוטיפר רבא דפרעה
רב קטוליא גברא
מצראה מידא
דערבאי דאחתוהי
לתמן ויוסף
אנהבט מצרא
פשראה פוטיפר
כאדם פר' רייס
אלסיאפין רג'ל
מצרי מן יד
אלאעראב אלד'י

אחדרוה אלי תם: והוה מימרא דיי בסעדיה דיוסף והוה גבר מצלח והוה
בבית רבוניה מצראה: פכאן אללה מע יוסף וכאן רג'לא מנג'חא ואקאם
פי בית מולאה אלמצרי: וחזא רבוניה ארי מימרא דיי בסעדיה וכל דהוא
עביד יי מצלח בידיה: פלמא ראי מולאה אן אללה מעה וג'מיע מא
יעמלה אללה מנג'חה פי ידה: ואשכח יוסף רחמין בעינוהי ושמיש יתיה ומניה
על ביתיה וכל דאית ליה מסר בידיה: וג'ד יוסף חט'א ענדה פכדמה ווכלה
עלי מנזלה וג'מיע מאלה געלה פי ידה: והוה מעדן דמני יתיה בביתיה ועל כל דאית
ליה מסר ~~בידיה~~ ובריך יי ית בית מצראה בדיל יוסף והות ברכתא דיי בכל דאית
ליה בביתא ובחקלא: וכאן מן חין וכלה עלי מנזלה וג'מיע מאלה בארך אללה פי בית
אלמצרי בסבב יוסף וכאנת ברכת אללה חאלה פי ג'מיע מאלה פי אלמנאזל ואלצ'יאע
ושבק כל דליה בידא דיוסף ולא ידע עמיה מדעם אלהין לחמא דהוא אכיל
והוה יוסף שפיר בריוא ויאי בחזוא: פתרך כל מאלה פי ידה ולא יתפקד מעה שיא

הוא אוכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה׃
ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת
אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה
עמי׃ וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני
לא ידע אתי מה בבית וכל אשר יש לו נתן
בידי׃ איננו גדול בבית הזה ממני ולא חשך
ממני מאומה כי אם אותך באשר את אשתו
ואיך אעשה הרעה הגדלה הזאת וחטאתי
לאלהים׃ ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא
שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה׃
ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות
מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית׃
ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב

את אלטעאם אלד׳י
יאכלה וכאן יוסף
חסן אלחלייה ואלמנט׳ר
גמיעא׃
והוה כתר פתגמא
האלין וזקפת איתת
רבונה ית עינהא
ביוסף ואמרת
שכוב עמי׃ וכאן
בעד הד׳ה אלאמור
אן אמראה מולאה
מדת עינהא אלי
יוסף וקאלת צ׳אגעני׃
וסריב ואמר

לאתת רבוניה הא רבוני לא ידע עמי מא בביתא וכל דאית ליה מסר בידי׃
פאבא וקאל להא הודא מולאי לם יערף מעי במא פי אלמנזל וגמיע מאלה קד
געלה פי ידי׃ לית דרב בביתא הדין מני ולא מנע מני מדעם אלא ליך יתיך
בדיל דאת אתתיה. ואיכדין אעביד בשתא רבתא הדא ואחוב קדם יי׳ וליס הו
פי הדא אלבית באפצ׳ל מני ולם יחד ע׳ני שיא אלא אנת לאנך זוגתה פכיף
אצנע הד׳ה אלסיאה ואכטי ללה׃ והוה כד מללת עם יוסף יום יום ולא
קביל מנה למשכב לותה למהוי עמה׃ פלמא כלמתה יומא בעד יום ולם
יקבל מנהא אן ינאם לזקהא ליכון מעהא׃ והוה ביומא הדין ועל לביתא
למעבד בכתבי חושבניה ולית אנש מאנשי ביתא תמן בביתא׃ כאן פי
בעץ׳ אלאיאם דכל אלי אלבית ליצנע צנאעה כאנת לה ולם יכן רג׳ל מן אהל
אלבית פיה׃ ואחידתיה בלבשיה למימר. שכוב עמי ושבקיה ללבשיה בידה
וערק ונפק לשוקא׃ פתעלקת בקמיצה קאילה צ׳אגעני פתרך קמיצה פי

יהא והדבוכת
אלי אלסוק׃ והוה
כד חזת ארי
שבקיה ללבשיה
בידה וערק
לשוקא׃ פלמא
ראתאנה קד
תרך קמיצה פי
ידהא והרב אלי
אלסוק׃ וקרת
לאנשי ביתה
ואמרת להון
למימר ואמרת
להון חזו איתי

בגדו בידה וינס ויצא החוצה׃ ויהי
כראותה כי עזב בגדו בידה וינס החוצה׃
ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם ראו הביא
לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב
עמי ואקרא בקול גדול׃ ויהי כשמעו כי
הרימתי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס
ויצא החוצה׃ ותנח בגדו אצלה עד בוא
אדניו אל ביתו׃ ותדבר אליו כדברים האלה
לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת
לנו לצחק בי׃ ויהי כהרימי קולי ואקרא
ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה׃ ויהי כשמע
אדניו את דברי אשתו אשר דברה אליו
לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר

ל̇ מל לאמר
ל̇ וכן כו̇ יב"ית ב מ̇ א ול̇ ל̇ ותנ
ל̇
פילג בין בעלי הדקדוק אם דגש אם רפי

לנא גברא עבראה לחייכא בנא על לותי למשכב עמי וקרית בקלא
רמא׃ דעת באהל ביתהא וקאלת להם אנטרו כיף גאנא ברגל עבראני
ליתלעב בנא אתאני ליצאגעני פנאדית בצות עאל׃ והוה כד שמע ארי ארימית
קלי וקרית ושבקיה ללבשיה לותי וערק ונפק לשוקא׃ פלמא סמעני אני
רפעת צותי ונאדית תרך קמיצה פי ידי והרב ופרג אלי אלסוק׃ ואחיתתיה ללבשיה
לותה עד דעל רבוניה לביתיה׃ וודעת קמיצה עכדהא אלי אן דכל מולאה
אלי מנזלה׃ ומלילת עמיה כפתגמיא האלין למימר על לותי עבדא עבראה
דאיתיתא לנא לחייכא בי׃ וקאלת לה מתל הדא אקול אתאני אלעבד
אלעבראני אלדי גיתנא בה ליתלעב בנא׃ והוה כד ארימית קלי וקרית ושבקיה
ללבשיה לותי וערק לשוקא׃ פלמא רפעת צותי פנאדית תרך קמיצה פי
ידי והרב אלי אלסוק׃ והוה כד שמע רבוניה ית פתגמי אתתיה דמלילת עמיה
למימר כפתגמיא האלין עבד לי עבדך ותקיף רוגזיה׃ פלמא סמע כלאמהא

והזה

אפו: ויקח אדני יוסף אתו ויתנהו אל בית הסהר מקום אשר אסורי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר: ויהי יהוה את יוסף ויט אליו חסד ויתן חנו בעיני שר בית הסהר: ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר עשים שם הוא היה עשה: אין שר בית הסהר ראה את כל מאומה בידו באשר יהוה אתו ואשר הוא עשה יהוה מצליח:

אתי קדמך לה כדא צנע בי עבדך אשתד גצבה עליה: ודבר רבוניה דיוסף יתיה ויהביה בבית אסירי אתרא דאסירי מלכא אסירין והוה תמן בבית אסירי: פאכד ר ודפע פי אסגן מוצע אסרא אלמלך מחבוסין

אסירי ק

ז וחס יב מ' מוצא אסירים ויחד אסורים

ויהי אחר הדברים האלה חטאו משקה מלך מצרים והאפה לאדניהם למלך מצרים:

פאקאם תם פי אסגן: והוה מימרא דיי בסעדיה דיוסף ונגד ליה חסדא ויהביה לרחמין בעיני רב בית אסירי: וכאן אללה מעה ומייל לה פצלא ורזקה חצא ענד רייס אסגן: ויהב רב בית אסירי בידא דיוסף ית כל אסיריא דבבית אסירי וית כל דעבדין תמן ממימריה הוה מתעביד: חתי בעל תחת ידה אסרא אלדי פי אסגן וגמיע מא כאנו יצנעון תם הו כאן ידברה: לית רב בית אסירי חזי ית סרחן בידיה בדמימרא דיי בסעדיה ודהוא עביד יי מצלח: ולם יך רייס אסגן ירא שיא מנכרא עליה ממא אללה מעה ומא יעמלה אללה מנגחה:

ויהי והוה

בתר פתגמיא האלין סרחו שקיא דמלכא דמצרים ונחתומא לרבונהון למלכא דמצרים: וכאן בעד הדה אלאמור אן סאקי מלך מצר וכבאז אד נבא לסיידהמא מלך מצר:

ויקצף

ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר האופים: ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם: ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם וישרת אתם ויהיו ימים במשמר: ויחלמו חלום שניהם איש חלמו בלילה אחד איש כפתרון חלמו המשקה והאפה אשר למלך מצרים אשר אסורים בבית הסהר: ויבא אליהם יוסף בבקר וירא אתם והנם זעפים: וישאל את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו לאמר מדוע פניכם רעים היום: ויאמרו אליו חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר אלהם יוסף הלוא לאלהים פתרנים

ורגיז פרעה על תרין רברבנוהי על רב שקי ועל רב נחתומי: פסכט פרעון עלי כאדמיה ר"יס אלסקאה ור"יס אלכבאזין: ויהב יתהון במטרת בית רב קטוליא בבית אסירי אתרא דיוסף אסיר תמן: וודעהמא פי חבס מנזל ר"יס אלסיאפין

אלסיאפין פי אלסגן אלדי יוסף מחבוס פיה: ומני רב קטוליא ית יוסף עמהון ושמיש יתהון והוו יומין במטרא: פוכל ר"יס אלסיאפין יוסף עליהמא ליכדמהמא פאקאמא מדה פי אלחבס: וחלמו חלמא תרויהון גבר חלמיה בלילא חד גבר כפושרן חלמיה שקיא ונחתומא דלמלכא דמצרים דאסירין בבית אסירי: אן ראיא גמיעא רויא כל רגל עלי חדה פי לילה ואחדה וכאן חלם כל ואחד חסב תפסירה אלסאקי ואלכבאז אלדי למלך מצר אלמאסורין פי אלסגן: ואתא לותהון יוסף בצפרא וחזא יתהון והא אנון נסיסין: פדכל אליהמא יוסף באלגדאה וראיגוהמא כאלחין: ושאיל ית רברבי פרעה דעמיה במטרת בית רבוניה למימר מדין אפיכון בישין יומא דין: פסאל כאדמי פרעון אלדין מעה פי חבס בית מולאה קאילא מא באל וגוהכמא מתגירה אליום: ואמרו ליה חלמא חלמנא ופשר לית ליה ואמר להון יוסף הלא מן קדם ייי פושרן חלמיא אשתעו כען לי: קאלא לה ראינא רויא וליס להא מפסר קאל להמא יוסף אן

ספר נא לו: ויספר שר המשקים את חלמו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה גפן לפני: ובגפן שלשה שריגם והוא כפרחת עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים: וכוס פרעה בידי ואקח את הענבים ואשחט אתם אל כוס פרעה ואתן את הכוס על כף פרעה: ויאמר לו יוסף זה פתרנו שלשת השרגים שלשת ימים הם: בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקהו: כי אם זכרתני אתך כאשר ייטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה: כי גנב גנבתי

אתפסיר לנא לכון קצוהא עליי: ואשתעי רב שקי ית חלמיה ליוסף ואמר ליה בחלמי והא גפנא קדמי: פקץ ~~עלי יוסף~~ ראיס אלסקאה על יוסף רויאה וקאל ראית כאן גפן בין ידיי: ובגפנא תלתא שבשין והיא כד אפרחת

אפיקת לבלבין אניצת כד בשילו אתכלהא הוו ענבין: ופי אלגפן תלת קצבאן והי כמא פרעת צעד נוארהא ונצגת ענאקידהא וצארת ענבא: וכסא דפרעה בידי ונסיבית ית ענביא ועצרית יתהון לכסא דפרעה ויהבית ית כסא על ידא דפרעה: וכאן כאס פרעון פי ידי פאכדת אלענב ועצרתה פיה ונאולתה לה: ואמר ליה יוסף דין פושרנה תלתא שבשין תלתא יומין אנון: קאל לה יוסף הדי תפסירהא תלת קצבאן תלת איאם: בסוף תלתא יומין ידכרינך פרעה ויתיבינך על שמושך ותתן כסא דפרעה בידיה כהלכתא קדמיתא דהויתא משקי ליה: פי תלת איאם ידכרך פרעון וירדך לי מרתבתך ותנאולה כאסה לעאדתה אלאולה אדי כנת סאקיה: אלהין תדכרינני עמך כד ייטב לך ותעביד כען עמי טיבו ותדכר עלי קדם פרעה ותפקינני מן בית אסירי הדין: לאן דכרתני מעך אדי [illegible] אמרך ואצטנע אלי מערופא ואדכרני ענד פרעון ואכרגני מן הדא אלבית: ארי מגנב גנבנא

מהתע

מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה
כי שמו אתי בבור׃ וירא שר האפים כי טוב פתר
ויאמר אל יוסף אף אני בחלומי והנה שלשה
סלי חרי על ראשי׃ ובסל העליון מכל מאכל
פרעה מעשה אפה והעוף אכל אתם מן הסל
מעל ראשי׃ ויען יוסף ויאמר זה פתרנו
שלשת הסלים שלשת ימים הם׃ בעוד שלשת
ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה
אותך על עץ ואכל העוף את בשרך מעליך׃
ויהי ביום השלישי יום הלדת את פרעה
ויעש משתה לכל עבדיו וישא את
ראש שר המשקים ואת ראש שר
האפים בתוך עבדיו׃ וישב את שר המשקים

מארע עבראה
ואף הנא לא
לא עמלת מדעם
ארי שמו אתי בבית
אסירי לאני
סרקת מן בלד
אלעבראניין וההנא
איצא לא אצנע
שיא אסתחקית
אן אגעל נקבלי
פי אלחבס׃ וחזא
רב נחתומי ארי
יאות פשר
ואמר ליוסף אף

אנא בחלמי והא תלתא סלין דחירו על רישי׃ ולמא ראי רייס
אלכבאזין אנה קד פסרהא לה לכיר קאל לה ראית אנא איצא כאן
תלאת סלל חורא עלי ראסי׃ ובסלא עלאה מכל מיכלא דפרעה עובד
נחתום ועופא אכיל יתהון מן סלא מעלוי רישי׃ ופי אלסלה אלעליא
מן גמיע טעאם פרעון מן מא יצנעה אלכבאז וכאן אלטאיר יאכל
מנה פי אלסל מן פוק ראסי׃ ואתיב יוסף [illegible] פושרניה תלתא סלין
תלתא ש יומין אנון׃ פאגאבה יוסף [illegible] הדי תפסירהא תלאת סלל
ג איאם׃ בסוף ת[illegible] ית רישך מנך ויצלוב יתך על
צליבא וייכול [illegible]א ית בסרך מנך׃ ופי תלת איאם ינזע פר ראסך ען
בדנך [illegible] ויאכל אלטאיר מן לחמך׃ והוה ביומא
תליתאה יום בית ולדא דפר ועבד משתא לכל עבדוהי ואדכר ית ריש רב שקי
וית ריש רב נחתומי בגו עבדוהי׃ פכאן פי אליום אלתאלת והו מולד יום ולאד פרעון

על משקהו ויתן הכוס על כף פרעה: ואת שר האפים תלה כאשר פתר להם יוסף: ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו:

קיב פיסו סימן בקי או עיבל יגב ובישעמי ידה

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר: והנה מן היאר עלת שבע פרות יפות מראה ובריאת בשר ותרעינה באחו: והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על שפת היאר: ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקת הבשר את שבע הפרות יפת המראה והבריאת וייקץ פרעה:

צנעפיה מגלפא לגמיע. קואדה פלכר רייס אלסקאה ורייס אלכבאזין פי מא בינהם: ואתיב ית רב שקי על שקיותיה ויהב כסא על ידא דפרעה: פאמר בירד רייס אלסקאה אלי סקייה ונאולה כאסה: וית רב נחתומי צלב

כמא דפשר להון יוסף: וצלב רייס אלכבאזין כמא פסר להמא יוסף: ולא אדכר רב שקי ית יוסף ואנשייה: תם נסי רייס אלסקאה יוסף ולם יזכרה: פ והוה מסוף תרתין שנין ופרעה חלים והא קאים על נהרא: פלמא מצת סנתין כאמלתין ראי פרעון רויא כאנה ואקף עלי שאטי אלניל: והא מן נהרא סלקן שבע תורן שפירן למחזי ופטימן בשר ורעין באחוא: וכאן קד צעד מנה סבע בקראת חסאן אלמנטר ונסמאת אללחם ורעת פי אלקרט: והא שבע תורן אחרנין סליקא בתריהון מן נהרא בישן למחזי וחסירן בשר וקמא לקבלהון דתורתא על כיף נהרא: וכאן ג בקראת אכר קד צעדן וראהן מן אלניל קביחאת אלמנטר ורקיקאת אללחם פוקפת אלי גאנבהן עלי שאטי אלניל: ואכלא תורתא דבישן למחזי וחסירן בסר ית שבע תורתא דשפירן למחזי ופטימתא ואתער פרעה: פאכלת אלבקראת אלקביחאת אלמנטר ורקיקאת אללחם אלסבע אלבקראת אל[illegible] אלסמאן תם אסתיקט פרעון:

ויישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד בריאות וטבות: והנה שבע שבלים דקות ושדופת קדים צמחות אחריהן: ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות והמלאות וייקץ פרעה והנה חלום: ויהי בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלמו ואין פותר אותם לפרעה: וידבר שר המשקים את פרעה לאמר את חטאי אני מזכיר היום: פרעה קצף על עבדיו ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר האפים: ונחלמה חלום בלילה אחד אני והוא איש

ורקד וחלם תאניות והא שבע שבלין טלען בקניא חד סמינין וטיבין: תם כאנו וראי תאניה כאן סבע סנבלאת קד צעדן פי קצבה ואחדה מלא גיאד: והא שבע שבלין לקין ושקיפן קדום צמחן בתריהון: וכאן סבע סנבלאת

דקאק משווכה בריח אלקבול קד נבתן וראהן: ובלעא שבליא לקיתא ית שבע שבליא פטימתא ומליתא ואתער פרעה והא חלמא: פבלעת אלסנבלאת אלדקאק אלסבע אלסנבלאת אלצלמאת אלמלא תם אסתיקץ פרעו [illegible] בה חלם: והוה בצפרא ומטרפא רוחיה ושלח וקרא ית כל חרשי מצרים ות כל [illegible]א ואשתעי פל להון ית חלמי [illegible] יתהון לפרעה: פלמא כאן [illegible]אה כרבי [illegible] נגמיע עלמא מצר וגמיע חכמאתהא וקץ עליהם פרעון רויאה [illegible] מן פסרהא לה: ומליל רב שקי [illegible] פל למימר [illegible] מדכר יומא [illegible] פתכלם רייס אלסקאה בין ידיה [illegible] כטאי אליום: פל רב [illegible] והי ויהב יתי במטרת בית רב קטוליא [illegible] וית רב בחתומי: ו[illegible] אן פר כאן קד סכט עלי עבידה [illegible] פי הבס רייס אלסיאפין [illegible] ורייס אלכבאזין: וחלמנא חלמא [illegible] בליליא חד אנא והוא גבר כפשרן חלמיה חלמנא: פראינא רויא פי

כפתרון חלמו חלמנו: ושם אתנו נער עברי
עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו
את חלמתינו איש כחלמו פתר: ויהי
כאשר פתר לנו כן היה אתי השיב על כני
ואתו תלה: וישלח פרעה ויקרא את יוסף
ויריצהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו
ויבא אל פרעה: ויאמר פרעה אל יוסף חלום
חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליך
לאמר תשמע חלום לפתר אתו: ויען יוסף
את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את
שלום פרעה: וידבר פרעה אל יוסף בחלמי
הנני עמד על שפת היאר: והנה מן היאר
עלת שבע פרות בריאות בשר ויפת תאר

יט בטעם ריש פ"ס

ד' ב' קמץ

ליל' ואחדה אנא והו וכאן רויא כל ואחד חסב תפסירהא: ותמן עמנא עולים עבראי עבדא לרב קטוליא ואשתעינא ליה ופשר לנא ית חלמנא גבר כחלמיה פשר: וכאן תם מענא גלאם עבראני עבדא לרייס

אלסיאפין פקצצנא עליה ופסרהא לנא פסר לכל ואחד חסב רויאה: והוה כמא דפשר לנא כן הוה. יתי אתיב על שמושי ויתיה צלב: פכמא פסר לנא כדאך כאן רדני אלמלך אלי מרתבתי וצלב דאך: ושלח פרעה וקרא ית יוסף ואדהטוהי מבית אסירי וספר ושני כסותיה ועל לות פרעה: פבעת פרעון ודעי ביוסף פאחצרוה מן אלחבס וחלק שערה ובדל תיאבה ודכל אלי פרעון: ואמר פרעה ליוסף חלמא חלמית ופשר לית ליה ואנא שמעית עלך למימר דאת שמע חלמא ומפשר ליה: פקאל לה פרעון קד ראית רויא וליס להא מפסר וקד סמעת ענך אנך אדא סמעת רויא פסרתהא: ואתיב יוסף ית פרעה למימר לא מן חוכמתי אלהין מן קדם יי יתותב שלמא דפרעה: פאגאבה יוסף וקאל מן גיר עלמי אלה יגיב פרעון בסלאם: ומליל פרעה עם יוסף בחלמי האנא קאים על כיף נהרא: תם כלמה פרעון וקאל ראית כאני קאים עלי שאטי אלניל: והא מן נהרא סלקן שבע תורן פטימן בסר ושפירן

115

והנה

ותרעינה באחו: [illegible] שבע פרות אחרות
עלות אחריהן דלות ורעות תאר מאד ורקות
בשר לא ראיתי כהנה בכל ארץ מצרים
לרע: ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את
שבע הפרות הראשנות הבריאת: ותבאנה
אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה
ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ:
וארא בחלמי והנה שבע שבלים עלת
בקנה אחד מלאת וטבות: והנה שבע
שבלים צנמות דקות שדפות קדים צמחות
אחריהם: ותבלען השבלים הדקת את שבע
השבלים הטבות ואמר אל החרטמים ואין
מגיד לי: ויאמר יוסף אל פרעה חלום פרעה

ורעיין באחוא:
ואן קד צעד
מנה סבע בקראת
אכמאת אללחם
חזיאת אלחלייה
רעת פי אקרט:
והא שבע תורן
אחרן סליקא
בתריהון חסיקן וביש
ן חזי לחרא והקירן
בסר לא חזיתי
כוותהון בכל אר
ע מצרים לבישו:
ואן ז בקראת אכר

קד צעד וראהן עגאף קביחאת אלחליה בדא רקיקאת אללחם לא אראמתלהן
פי גמיע בלד מצר פי אלקבח: ואכלא תורתא חסילתא ובישתא ית שבע
תורתא [illegible] קדמיתא פטימתא: פאכלת אלבקראת אלרקאק אלקביחאת אלסבע
[illegible] את אלאואיל אלסמאנאת: ועלא למעיהון ולא אתידע ארי עלא למעיהון
[illegible] והן ביש כד בקדמיתא ואתערית: פדכלת פי בטנהא ולם יתבין אנהא
קד דכלת ומנטרהא קביח כמא כאן אולא תם אסתיקצת: וחזית בחלמי
והא שבע שבלין סלקן בקנא חד מליין וטבן: תם ראית כאן סבע סנבלאת
קד נבתן פי קצבה ואחדה מלא גיאד: והא שבע שבלין נצן לקין שקיפן
קדום צמחן בתריהון: וכאן ז סנבלאת יאבסאת דקאק משוכה בריח
[illegible] ובלעא שבליא לקיתא ית שבע שבליא טבתא
[illegible] ית לחר [illegible] ולית דמחוי לי: פבלעת אלסנבלאת אלרקאק אלז אלסנבלאת
אלגיאד פקלת ואלך ללעלמא ולם יכברוני בשי: ואמר יוסף לפרעה חלמא דפר

אחד הוא את אשר האלהים עשה הגיד
לפרעה׃ שבע פרת הטבת שבע שנים
הנה ושבע השבלים הטבת שבע שנים
הנה חלום אחד הוא׃ ושבע הפרות הרקות
והרעת העלת אחריהן שבע שנים הנה
ושבע השבלים הרקות שדפות הקדים יהיו
שבע שני רעב׃ הוא הדבר אשר דברתי
אל פרעה אשר האלהים עשה הראה
את פרעה׃ הנה שבע שנים באות שבע
גדול בכל ארץ מצרים׃ וקמו שבע
שני רעב אחריהן ונשכח כל השבע
בארץ מצרים וכלה הרעב את הארץ׃

ב׳ חל...

ב׳ קמץ וכל השבע רבות

חד הוא ...
עתיד לפ...
חוי לפר׳ ...
יוסף רוא...
ואחד אל...
צאנעה א...
פרעון בה...
תורתא ט...
שבע שנ...
ושבע שב...
טבתא שנ...
אנין חלמא...
אלסבע אלבקר...

ואלסבע אלסנבלאת אלגיאד הי סבע סנין כיר הוא חלם ואחד׃ ושבע תור...
חסיכתא ובישתא דסליקא בתריהון שבע שניא אנין ושבע שבלי...
דשקיפן קדום יהוין שבע שני כפנא׃ ואלסבע אלבקראת אלרקאק...
קביחאת אלצאעדה וראהם ואלסבע אלסנבלאת אלפארגה אלמשוובה
אלקבול הי תכון סבע סנין גוע׃ הוא פתגמא דמלילית עם פר׳ דיי עתיד...
אחזי ית פר׳׃ הו אלקול אלדי קלת לפר׳ אלדי סיצנעה אללה אוראה פר...
הא שבע שניא אתין סבעא רבא בכל ארעא דמצרים׃ פתא...
סבע סנין יכון שבע כתיר פי גמיע בלד מצר׃ ויקומון שבע...
כפנא בתריהון ויתנשי כל סבעא בארעא דמצר...
וישיצי כפנא ית עמא דארעא׃ תם תואפיכם ס...
סנין גוע מן בעדהא פינסא גמיע אלשבע אלדי כ...
פי בלד מצר פיבאד אלגוע אן יפני אהל אלבלד

ולא יודע השבע בארץ מפני הרעב ההוא
אחרי כן כי כבד הוא מאד: ועל השנות
החלום אל פרעה פעמים כי נכון הדבר
מעם האלהים וממהר האלהים לעשתו:
ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתהו
על ארץ מצרים: יעשה פרעה ויפקד פקדים
על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע
שני השבע: ויקבצו את כל אכל השנים הטבות
הבאת האלה ויצברו בר תחת יד פרעה אכל
בערים ושמרו: והיה האכל לפקדון לארץ
לשבע שני הרעב אשר תהיין בארץ מצרים
ולא תכרת הארץ ברעב: וייטב הדבר בעיני
פרעה ובעיני כל עבדיו: ויאמר פרעה אל

ולא יתידע
סבעא דאר' מן
קדם כפנא ההוא
דיהי בתר כין
ארי תקיף הוא
לחדא ולא יתבין
אתר דשבע
פי אלבלד מן קבל
אלגוע אלאתי בעדה
לאנה עטים גדא
ועל דאיתני חלמא
לפרעה תרתין זמנין
ארי תקין פתגמא
מן קדם יוי ומוחי

ויאמר פר'

יוי למעבדיה: ואנמא אעאדת אלרויא עלי פרעון מרתין פלאן אלאמר תאבת
מן ענד אללה והו מסרע אן יצנעה: וכען יחזי פר' גבר סכלתן וחכים
וימניניה על אר' דמצרים: ואן יכתאר פרעון רגלא פהמא חכימא
ויולה עלי בלד מצר: יעביד פר' וימני מהימנין על אר' ויזרזון ית אר'
דמצרים בשבע שני סבעא: ויטלק לה אן יוכל וכלא עלי אלבלד חתי
יכמס גלה מצר פי סבע סני אלשבע: ויכנשון ית כל עיבור שניא טבתא
דאתין אלין ויצברון עבורא תחות יד מה ימני פר' עבורא בקרוא ויטרון:
ויגמעו טעאם הדה סני אלכיר אלאתיאת ויכדסון בדרא תחת יד וכלא פרעון
ויחפטו טעאמהא פי קראהא: ויהי עבורא גניז לעמא דאר' לשבע שני
כפנא דיהוין בארעא דמצרים ולא ישתיצי עמא דאר' בכפנא: ויכון ודיעה פיהא
לסבע סני אלגוע אלתי תכון פי בלד מצר ולא ינקטע אהל אלבלד מן אלגוע: ושפר פתגמא
בעיני פר' ובעיני כל עבדוהי: פחסן כלאמה ענד פרעון וענד גמיע קוארה: ואמר פר'

עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו: ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך: אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך: ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי אתך על כל ארץ מצרים: ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אתה על יד יוסף וילבש אתו בגדי שש וישם רבד הזהב על צוארו: וירכב אתו במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך ונתון אתו על כל ארץ מצרים: ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים: ויקרא פרעה

לעבדוהי הנשכח כדין גבר דרוח נבואה מקדם יי ביה: פקאל פרעון לקומה הל נגד מ[illegible] הדא רגל פיה רוח אלה עלמא: ואמר פר ליוסף בתר דהודע יי יתך ית כל דא לית סכלתן וחכים כותך: תם קאל לה בעד מאערפך אלה כל הדא ליס

פאהם חכים מתלך: את תהי ממנא על ביתי ועל מימרך יתזן כל עמי לחוד כרסי מלכותא הדין איהי יקיר מנך: אנת תכון עלא ביתי ואלי אמרך ינקאד גמיע קומי לא אשרף עליך אלא בכרסי פקט: ואמר פר ליוסף חזי דמניתי יתך על כל אר מצרים: וקאל לה אנט׳ קד ולית עלי גמיע בלד מצר: ואעדי פר ית עזקתיה מעל ידיה ויהב יתה על ידא דיוסף ואלביש יתיה לבושין דבוץ ושוי מניכא דדהבא על צוריה: פנזע פרעון כאתמה מן ידה וגעלהא עלי יד יוסף ואלבסה תיאב עשר וציר טוק מן דהב עלי ענקה: וארכיב יתיה ברתכא תנייתא דיליה ואכריזו קדמוהי דין אבא למלכא ומני יתיה על כל אר דמצ: וארכבה במרכבתה ונאדי בין ידיה אטריק הדא שריף [illegible] אמלך וולאה עלי גמיע בלד מצר: ואמר פר ליוסף אנא פר וכר מימרך לא ירים גבר ית ידיה למיחד זין ויתרגליה למרכב על סוסיא בכל אר דמצ: תם [illegible] ועלי אני פרעון פמן גירך לא ירפע אנסאן ידה פי קלם ולא רגלה פי רכ[illegible] גמיע בלד מצר: וקרא

ד רפ
ה
יג מל ביתו
ג דפרית הטבעת ופי פרעה להמן מהמן

115

שם יוסף צפנת פענח ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע כהן און לאשה ויצא יוסף על ארץ מצרים: ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים: ותעש הארץ בשבע שני השבע לקמצים: ויקבץ את כל אכל שבע שנים אשר היו בארץ מצרים ויתן אכל בערים אכל שדה העיר אשר סביבתיה נתן בתוכה: ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה מאד עד כי חדל לספר כי אין מספר: וליוסף ילד שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן און ויקרא יוסף

פר' שום יוסף גברא דמיטמרן גלין ליה ויהב ליה ית אסנת בת פוטיפרע רבא דאון לאתו ונפק יוסף שליט על אר' דמצרים:

וסמא יוסף [illegible] וסמאה מוצח אלכפאיא וזוגה באסנת אבנה פוטיפרע אמאם און וכרג יוסף ואליא עלי גמיע

בלד מצר: ויוסף בר תלתין שנין כד קם ק' פר' מלכא דמצרים ונפק יוסף מן קדם פר' ועבר בכל אר' דמצרים: וכאן יוסף אבן תלאתין סנה חין וקף בין ידי פרעון מלך ולמא כרג מן בין ידיה טאף גמיע בלד מצר: וכנשו דירי אר' [illegible] נשׂע קבעא עבורא לאוצרין: פאנבתת אארץ פי סבע סני אשבע כל אמכאזין: וכנש ית כל עבור שבע שני דהואה באר' דמצרים ויהב עבורא בקרויא עבור חקלי קרתא דבסחרנהא יהב בגוה: וגמע טעאם סבע אלסנין אלתי כאנת פי בלד מצר וגעלה פי קראהא געל טעאם צׂיאע כל קריה אלתי חואליהא פי וסטהא: וכנש יוסף עבורא כחלא דימא סגי לחדא עד דפסק מלמנה ארי לית מנין: וגמע יוסף מן אלבר שביה ברמל אלבחר כתרה גדא חתי אנתהא מן אן יחצא ממא לא אחצא לה: וליוסף אתילידו תרין בנין עד לא עלת שתא דכפנא דילידת ליה אסנת בת פוטיפרע רבא דאון: וולד ליוסף אבנאן קבל אן תדכל סנה אלגוע אלדי ולדת לה אסנת אבנה פוטיפרע אמאם און וקרא יוסף

תרג' ירושלמי: גברא דמיטמרן גלין ליה

צ' זנג בתלף

כל בדורי דיוסף [illegible]

את שם הבכור מנשה כי נשני אלהים
את כל עמלי ואת כל בית אבי: ואת שם
השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ
עניי: ותכלינה שבע שני השבע אשר היה
בארץ מצרים: ותחלינה שבע שני הרעב
לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל
הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם: ותרעב
כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם
ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף
אשר יאמר לכם תעשו: והרעב היה על
כל פני הארץ ויפתח יוסף את כל אשר בהם
וישבר למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים:

ית שום בכרא
מנשה ארי
אנשני יי ית
כל עמלי וית כל
בית אבא: פסמא
יוסף אלבכר מנשה
קאל אן אללה נסאני
גמיע שקאי
ומא כאן מנה
פי בית אבי: וית
שום תנינא קרא
אפרים ארי
אפשני יי בארע

שעבודי: וסמא אלתאני אפרים קאל אן אללה קד אנמאני פי בלד שקאי:
ושלימא שבע שני סבעא דהואה בארעא דמצרים: תם פנת סבע סנין אלשבע
אלדי כאן פי בלד מצר: ושריאה שבע שני כפנא למיתי כמא דאמר יוסף
והוה כפנא בכל ארעתא ובכל ארעא דמצרים הוה לחמא: פבארת סבע
סני אלגוע אן תאתי כמא קאל יוסף פכאן גוע פי גמיע אלבלדאן ופי גמיע בלד
בלד מצר כאן טעאם: וכפינת כל ארעא דמצרים וצוח עמא קדם פרעה על
לחמא ואמר פרעה לכל מצראי אזילו לות יוסף דיימר לכון תעבדון:
פלמא גאע גמיע בלד מצר צרך אלקום אלי פרעה מן קבל אלגוע פקאל להם מרשן
אמצו אלי יוסף מא קאל לכם תצנעו: וכפנא הוה על כל אפי ארעא
ופתח יוסף ית כל אוצריא דבהון עבורא וזבין למצראי
ותקיף כפנא בארעא דמצרים ולמא אנבסט אלגוע עלי וגה אלבלד
פתח יוסף גמיע אלמכאזן ואמתאר מא פיהא ואבתאע אלמצריין וקוי אלגוע פי בלד מצר:

116

וכל הארץ באו מצרימה לשבר אל יוסף
כי חזק הרעב בכל הארץ: וירא יעקב כי
יש שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה
תתראו: ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר
במצרים רדו שמה ושברו לנו משם ונחיה
ולא נמות: וירדו אחי יוסף עשרה לשבר
בר ממצרים: ואת בנימין אחי יוסף לא
שלח יעקב את אחיו כי אמר פן יקראנו אסון:
ויבאו בני ישראל לשבר בתוך הבאים כי
היה הרעב בארץ כנען: ויוסף הוא השליט
על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ
ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה:
וירא יוסף את אחיו ויכרם ויתנכר אליהם

וכל דירי ארעא
אתו למצרים למזבן
עבורא מן יוסף
ארי תקיף כפנא
בכל אר': וכתיר
מן אהל אלבלדאן
גאו אלי מצר
ימתארון מן יוסף
אד אשתד אלגוע
פי בלדאנהם:
וחזא יעקב ארי
אית עבור מזדבן
במצרים ואמר
יעקב לבנוהי למא

תתחזון: פסמע יעקו אן אלמירה מוגודה במצר פקאל לבניה לא תתואנו: ואמר
הא שמעית ארי אית עבור מזדבן במצרים חותו לתמן וזבונו לנא מתמן
ונחיי ולא נמות: וקאל הודא קד סמעת אן אלמירה מוגודה במצר אנחדרו אליהא
ואמתארו לנא מנהא ונחיא ולא נמות: ונחתו אחי יוסף עסרא למזבן
עבורא ממצרים: פאנחדרו עשרה אכוה יוסף לימתארו ברא מן מצר:
ית בנימין אחוהי דיוסף לא שלח יעקב עם אחוהי ארי אמר דלמא יערעניה
מותא: ובנימין אכו יוסף לם יבעתה יעקו מע אכותה לאנה קאל אלא תלחקה
אלמניה: ועלו בני ישראל למזבן [illegible] עבורא ארי הוה כפנא בארע דכנען: פגא
[illegible] אסראיל לימתארו מא בין אלאכלין אד כאן אלגוע פי בלד כנעאן: ויוסף
הוא שליט על ארעא הוא מזבין עבורא לכל עמא דארעא ואתו אחי יוסף וסגידו ליה
על אפיהון על ארעא: ויוסף הו סלטאן אלבלד והו ממיר לגמיע קומה פגאו אכותה
וסגדו לה עלי וגוההם עלי אלארץ: וחזא יוסף ית אחוהי ואשתמודעינון ותשיב

וידבר אתם קשות ויאמר אלהם מאין
באתם ויאמרו מארץ כנען לשבר אכל׃
ויכר יוסף את אחיו והם לא הכרהו׃ ויזכר
יוסף את החלמות אשר חלם להם ויאמר
אלהם מרגלים אתם לראות את ערות הארץ
באתם׃ ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו
לשבר אכל׃ כלנו בני איש אחד נחנו כנים
אנחנו לא היו עבדיך מרגלים׃ ויאמר אלהם
לא כי ערות הארץ באתם לראות׃ ויאמרו
שנים עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש
אחד בארץ כנען והנה הקטן את אבינו
היום והאחד איננו׃ ויאמר אלהם יוסף
הוא אשר דברתי אלכם לאמר מרגלים

מא דגליד עמהון
ומליל עמהון
קשיין ואמר להון
מנן אתיתון ואמרו
מאר׳ דכנען למזבן
עבורא׃ ונטר יוסף
אכותה ואתבתהם
ותנכר להם וכלמהם
בצעובה וקאל להם
מן אין גיתם קאלו
מן בלד כנעאן
נמתאר טעאם׃
ואשתמודע יוסף
ית אחוהי ואנון

לא אשתמודעוהי׃ ואתבת יוסף אכותה מחקקא והם לם יתבתוה׃ ואדכר
יוסף ית חלמיא דהוה חלים להון ואמר להון אלילי אתון למחזי ית בדקא
דאר׳ אתיתון׃ ולמא דכר יוסף אחלאם אתי ראהא קאל להם אנתם גואסיס
אנמא גיתם לתנטרון כבר אלבלד׃ ואמרו ליה לא רבוני ועבדיך
אתו למזבן עבורא׃ קאלו לה לא יא סידי אנמא גאו עבידך לימתארו
טעאמא׃ כולנא בני גברא חד נחנא כיני אנחנא לא הוו עבדיך אלילי׃
נחן כלנא בני רגל ואחד ונחן תקאת מא כאן קט עבידך גואסיס׃
ואמר להון לא אלהין בדקה דאר׳ אתיתון למחזי׃ קאל להם לא בל אנמא גיתם
לתנטרו כבר אלבלד׃ ואמרו תרי עסר עבדך אחין אנחנא בני גברא חד בארע
דכנען והא זעירא עם אבונא יומא דין וחד ליתוהי׃ קאלו נחן עבידך אתני עשר
אך בני רגל ואחד פי בלד כנעאן ואצגרנא אליום ענד אבינא׃ ואחד מפקוד׃
ואמר להון יוסף הוא דמלילית עמכון ... קאל להם יוסף

אתם: בזאת תבחנו חי פרעה אם תצאו
מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן הנה:
שלחו מכם אחד ויקח את אחיכם ואתם
האסרו ויבחנו דבריכם האמת אתכם ואם
לא חי פרעה כי מרגלים אתם: ויאסף אתם
אל משמר שלשת ימים: ויאמר אלהם יוסף
ביום השלישי זאת עשו וחיו את האלהים
אני ירא: אם כנים אתם אחיכם אחד יאסר
בבית משמרכם ואתם לכו הביאו שבר
רעבון בתיכם: ואת אחיכם הקטן תביאו
אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו ויעשו כן:
ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו
על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו

הו מא קלת לכם
אנכם גואסיס:
בדא תתבחרון
חיי פרעה אם תפקון
מכא אלהין במיתי
אחוכון זעירא
הלכא: בהדה
בלוה תמתחנון
חיוה פרעון אן
כרגתם מן הונא
אלא במגי אכיכם
אלאצגר אלי הונא:
שלחו מנכון חד
וידבר ית אחוכון
ואתון תתאסרון ויתבחרון פתגמיכון הקשוט אתון אמרין: ואם לא חיי פרעה
ארי אלילי אתון: אבעתו מנכם ואחד יאתי באכיכם ואנתם תחבסון חתי
ימתחן כלאמכם הל אלחק מעכם ואלא פחיוה פרעה אנכם גואסיס: ויאסף
אתם: וכנש יתהון לבית מטרא תלתא יומין: פגמעהם אלי אלחבס תלת איאם:
ואמר להון יוסף ביומא [illegible] דא עבידו ואתקיימו מן קדם יי אנא דחיל:
פקאל להם פי אליום אלתאלת אצנעו [illegible] תחיון כהא פאני אתקי אללה: אם כנין
אתון אחוכון חד יתאסר בבית מטרתכון ואתון איזילו אובילו עבורא דחסיר
בבתיכון: ואן כנתם תקאת פואחד מנכם יחבס פי בית חבסכם ואנתם אמצו ואחמלו
מירה קות מנאזלכם: וית אחוכון זעירא תיתון לותי: ויתהימנון פתגמיכון ולא
תמותון ועבדו כין: ואיתו באכיכם אלאצגר אלי חתי יתחקק כלאמכם ולא תהלכון
מנכם כדאך: ואמרו גבר לאחוהי בקשטא חייבין אנחנא [illegible] הונא דחזינא
בעקת נפשיה כד הוה מתחנן לנא ולא קבילנא מניה על כין אתת לנא עקתא הדא:

אליו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה
הזאת׃ ויען ראובן אתם לאמר הלוא אמרתי
אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם
וגם דמו הנה נדרש׃ והם לא ידעו כי שמע יוסף
כי המליץ בינתם׃ ויסב מעליהם ויבך וישב
אלהם וידבר אלהם ויקח מאתם את שמעון
ויאסר אתו לעיניהם׃ ויצו יוסף וימלאו
את כליהם בר ולהשיב כספיהם איש אל
שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן׃
וישאו את שברם על חמריהם וילכו משם׃
ויפתח האחד את שקו לתת מספוא לחמרו
במלון וירא את כספו והנה הוא בפי אמתחתו׃

ת״י בעצהם
לכנע׳ לכנא אתמן
פי אלכנא אד׳ ראינא
פי שדה׳ ית׳רע
אינה ולם נקבל
מנה לד׳לך מתנא
הדה שדה׃
ואתיב ראובן
יתהון למימר הלא
אמרית לכון
למימר לא תחטון
בעולימא ולא
קבילתון ואף

דמיה הא מתבעי׃ פאגאבהם ראובן קאילא אלם אקול לכם לא תכטו עליה
פלם תקבלו ואן הודא כאן מטאלבין בדמה׃ ואנון לא ידעין ארי שמיע
יוסף ארי מתורגמן הוה ביניהון׃ והם לם יעלמון אן יוסף יפהם לשאן לאנה
אוקף תרגמאנא פי מא בינהם׃ ואסתחר מלותהון ובכא ותב לותהון ומליל
עמהון ודבר מלותהון ית שמעון ואסר יתיה לעיניהון׃ פאסתדאר ענהם
ובכא תם רגע אליהם פכאטבהם ואכד׳ מן בינהם שמעון פחבסה בחצרתהם׃
ופקיד יוסף ומלו ית מניהון עבורא ולאתבא כספהון גבר לסקיה ולמיתן להון
ם זודין לאורחא ועבד להון כין׃ תם אמר יוסף במלית אועיתהם ברא ורדת
פצ׳צהם כל רגל אלי גולקה ואעטוהם זואדא לטריק פלמא צנע להם כדאך׃ ונטלו
ית עבורהון על חמריהון ואזלו מתמן׃ וחמלו מירתהם עלי חמירהם ומצ׳ו
מן תם׃ ופתח חד ית סקיה למיתן כסתא לחמריה בבית מבתא וחזא
ית כספיה והא הוא בפום טוענה׃ פפתח אחדהמא גולקה ליטרח
קתא לחמארה פי מבית פראי פצ׳תה פארי בהא פי ועאיה׃

ויאמר אל אחיו הושב כספי וגם הנה
באמתחתי ויצא לבם ויחרדו איש אל
אחיו לאמר מה זאת עשה אלהים לנו׃
ויבאו אל יעקב אביהם ארצה כנען ויגידו
לו את כל הקרת אתם לאמר׃ דבר האיש אדני
הארץ אתנו קשות ויתן אתנו כמרגלים את
הארץ׃ ונאמר אליו כנים אנחנו לא היינו מרגלים׃
שנים עשר אנחנו אחים בני אבינו האחד
איננו והקטן היום את אבינו בארץ כנען׃
ויאמר אלינו האיש אדני הארץ בזאת אדע
כי כנים אתם אחיכם האחד הניחו אתי ואת
רעבון בתיכם קחו ולכו׃ והביאו את אחיכם
הקטן אלי ואדעה כי לא מרגלים אתם

ואמר לאחוהי
אתתב כספי ואף
הא בטוענו ונפק
מדע לבהון ותוהו
גבר באחוהי
למימר מא דא
עבד יי לנא׃
פקאל לאכותה קד
רדת פצתי והודא
הי פי ועאי פנפלת
קלובהם ודעג כל
ואחד מע אכיה
קאילין מא דא
צנע אללה בנא׃

ואתו לות יעקב אבוהון לארע דכנען וחויאו ליה ית כל דערעא יתהון למימר׃
וגאו אלי יעקוב אביהם אלי בלד כנעאן פאכברוה בגמיע מא נאלהם קאילין׃ מליל
גברא רבונה דארעא עמנא קשיין ויהב יתנא כמאללי ארעא׃ כאטבנא ארגל מולא
אלבלד בצעובה ואתהמנא בגסאסה אלבלד׃ ואמרנא ליה כיוני אנחנא לא הוינא
אלילי׃ פקלנא לה נחן תקאת ולם נכון קט גואסיס׃ תרי עסר אנחנא אחין
בני אבונא חד ליתוהי וזעירא יומא דין עם אבונא בארעא דכנען׃ ונחן אתני
עשר אך בני אבונא אחדנא מפקוד ואלאצגר ענד אבינא פי בלד כנעאן׃
ואמר לנא גברא רבונה דארעא בדא אדע ארי כיוני אתון אחוכון חד שבוקו
לותי וית עבורא דחסיר בבתיכון סבו ואיזילו׃ פקאל לנא ארגל סייד אלבלד
בהדה אעלם אנכם תקאת דעו ענדי ואחד מנכם וכדו קות מנאזלכם ואמצו׃
ואיתיאו ית אחוכון זעירא לותי ואדע ארי לא אלילי אתון ארי כיוני אתון
ית אחוכון אתין לכון וית ארעא תעבדון בה סחורתא׃ ואיתוני באכיכם אלאצגר חתי

כי כנים אתם את אחיכם אתן לכם ואת
הארץ תסחרו׃ ויהי הם מריקים שקיהם
והנה איש צרור כספו בשקו ויראו את צררות
כספיהם המה ואביהם וייראו׃ ויאמר
אלהם יעקב אביהם אתי שכלתם יוסף
איננו ושמעון איננו ואת בנימן תקחו
עלי היו כלנה׃ ויאמר ראובן אל אביו
לאמר את שני בני תמית אם לא אביאנו אליך
תנה אתו על ידי ואני אשיבנו אליך׃ ויאמר
לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר
וקראהו אסון בדרך אשר תלכו בה
והורדתם את שיבתי ביגון שאולה׃
והרעב כבד בארץ׃ ויהי כאשר כלו לאכל

יתחקק מלאמכם
ולא תהלכון פצנעון
כלאן׃
אעלם אנכם תקאת
וליס בגואסיס
ואעטיכם אכאכם
ואתגרו פי בלד׃
והוה אנון מריקין
סקיהון והא גבר
צרר כספיה בסקיה
וחזו ית צררי
כספיהון אנון
ואבוהון ודחילו׃
פבינאהם יפרגון

וכל הגמ' ואת הארץ בוו׳
ויראו
ב תמית תמית קנה׃

אועיתהם פאדי בצרה' פצה' כל רגל פי ועאיה פלמא ראו צרר פצצהם הם
ואביהם ופזעו׃ ואמר להון יעקב אבוהון יתי אתכילתון יוסף ליתוהי ושמעון
לא הוה כא וית בנימין תדברון עלי הואה כולהון׃ תם קא' להם יעקו אביהם
קד אתכלתמוני יוסף מפקוד ושמעון מחבוס ובנימין מטלוב עלי אגתמעת
הדה כלהא׃ ואמר ראובן לאבוהי למימר ית תרין בני תקית אם לא איתיניה לך
הב יתיה על ידי ואנא אתיבניה לך׃ פקא' לה ראובן אתכל אבני אן לם אגי בה
אליך אעטניה ואנא אדרה אליך׃ ואמר לא ייחות ברי עמכון ארי אחוהי מית
והוא בלחודוהי אשתאר ויערעיניה מותא באורחא דתהכון בה ותחתון ית
סיבתי בדוונא לשאול׃ קא' לא ינחדר אבני מעכם לאן אכיה מאת ובקי הו
וחדה פאן ואפקה אמניה בטריק אלי תמצון פיה אנזלתם שיבתי
בחסרה אלי אלתרא׃ וכפנא תקיף בארעא׃ ואלגוע שדיד פי אלבלד׃ והוה
כד שיצאו למיכל ית עיבורא דאיתיאו ממצרים ואמר להון אבוהון

את השבר אשר הביאו ממצרים ויאמר
אליהם אביהם שבו שברו לנו מעט אכל
ויאמר אליו יהודה לאמר העד העד בנו
האיש לאמר לא תראו פני בלתי אחיכם
אתכם. אם ישך משלח את אחינו אתנו
נרדה ונשברה לך אכל. ואם אינך
משלח לא נרד כי האיש אמר אלינו
לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם
ויאמר ישראל למה הרעתם לי להגיד
לאיש העוד לכם אח. ויאמרו שאול שאל
האיש לנו ולמולדתנו לאמר העוד אביכם
חי היש לכם אח ונגד לו על פי הדברים
האלה הידוע נדע כי יאמר הורידו את

תובו זבונו לנא
זעיר עיבורא:
פלמא פרגו מן
אכל אלמירה אלתי
אתו בהא מן מצר
קאל להם אביהם
ארגעו ואמתארו
לנא קלילא מן
אלטעאם: ואמר
ליה יהודה למימר
אסהדא אסהיד
בנא גברא למימר
לא תחזון אפי
אלהין כד אחוכון
עמכון: פקאל לה יהודה אן ארגל משירנא וקאל לנא לא תרון וגהי אלא ואכיכם
מעכם: אם איתך משלח ית אחונא עמנא ניחות ונזבון לך עיבורא: פאן
כנת באעתה מענא אנחדרנא ו[...] לך טעאמא: ואם ליתך משלח
לא ניחות ארי גברא אמר לנא לא ת[חזון א]פי אלהין כד אחוכון עמכון:
ואן לם תבעתה לם נגחדר לאן ארגל [קאל] לנא לא תרון וגהי אלא ואכיכם מעכם:
ואמר ישראל למא אבאישתון לי [ל]חואה [ל]גברא העוד לכון אחא: קאל אסאתם
ולם אסאתם לי ואכברתם ארגל אן [...] לכם אך: ואמרו שאלא שאיל
גברא לנא ולילדותנא למימר העוד [כ]ען אבוכון קיים האית לכון אחא
וחוינא ליה על מימר פתגמיא האלין המידע הוינא ידעין ארי יימר
אחיתו ית אחוכון: קאלו אנה סאל ענא וען עשירתנא קאילא הל עאד
אביכם באקי הל בקי לכם אך פאכברנאה עלי סביל הדא אלכלאם
הל עלמנא אנה יקול אחדרו אליכם:

אחיכם: ויאמר יהודה אל ישראל אביו
שלחה הנער אתי ונקומה ונלכה ונחיה
ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו:
אנכי אערבנו מידי תבקשנו אם לא הביאתיו
אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים:
כי לולא התמהמהנו כי עתה שבנו זה
פעמים: ויאמר אלהם ישראל אביהם אם
כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ
בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי
ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים:
וכסף משנה קחו בידכם ואת הכסף המושב
בפי אמתחתיכם תשיבו בידכם אולי משגה הוא:

ואמר יהודה
לישראל אבוהי
שלח עולימא
עמי ונקום ונזיל
ונחי ולא נמות
אף אנחנא אף
את אף טפלנא:
אף תס קיט
יהודה לאסקין
אביה אבעת
אלגלאם מעי ונקום
ונמצי ונחיה ולא
נמות נחן ואנת
ואטפלנא: אנא מערבנא ביה מן ידי תבעיניה אם לא איתיניה
לך ואקימיניה קדמך ואיהי חטי לך כל יומיא: אנא אצמנה מן ידי
ידי תטלבה אם אג'יה אליך ואקפה בין ידיך כנת מכטיא לך טול
אלזמאן: ארי אלו לא פון בהא אתעכבנא ארי כען תבנא דנן תרתין
זמנין: לולא אנא תלבתנא לכנא קד תרדדנא מרתין: ואמר
להון ישראל אבוהון אם כין הכא דא עבידו סבו מדמשבח באר
במניכון ואחיתו לגברא תקרובתא זעיר קטף וזעיר דבש שעף ולטום
בוטמין ושגדין: קאל להם אסר אביהם אן כאן כדאך פאצנעו כלא כ'ד
מן פאכהה' אלבלד פי אועיתכם ואחדרוהא לארגל הדייה קליל
תריאק וקליל עסל וכרכוב ושהבלוט ובטמא ולוז: וכספא על
חד תלין סבו בידכון וית כספא דאתתב בפום טוענכון תתיבון
בידכון דלמא שלו הוה: ותעפא מן אלפצה כ'דוהא ואלפצה
אלמרדודה פי פואה אועיתכם רדוהא מעכם לעל כאן סהוא:

ואת אחיכם קחו וקומו שובו אל האיש:
ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש
ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין
ואני כאשר שכלתי שכלתי: ויקחו האנשים
את המנחה הזאת ומשנה כסף לקחו בידם
ואת בנימן ויקמו וירדו מצרים ויעמדו
לפני יוסף: וירא יוסף אתם את בנימין
ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים
הביתה וטבח טבח והכן כי אתי יאכלו
האנשים בצהרים: ויעש האיש כאשר
אמר יוסף ויבא האיש את האנשים ביתה
יוסף: וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף
ויאמרו על דבר הכסף השב באמתחתיכו

וית אחוכון דברו
וקומו תובו לות
גברא: וכדו אכיכם
וקומו וארגעו אלי
אלרגל: ואל שדי
יתן לכון רחמין
קדם גברא ויפטר
לכון ית אחוכון
אוחרנא וית בנימן
ואנא כמא
דתכילית תכלית:
ואלאיך אלכאפי
יעטיכם רחמה בין
ידי אלרגל חתי יטלק

אליכם אלאכר מע בנימין ואנא אלאף אן אתכל כמא תכלת: ונסיבו גבריא
ית תקרובתא הדא ועל חד תרין כספא נסיבו בידהון ודברו ית בנימין
וקמו ונחתו למצרים וקמו קדם יוסף: פאכד אלקום הדה אלהדיה וצעפא מן
מן אלפצה אכדוה מעהם ובנימין וקאמו ואנחדרו אלי מצר ווקפו בין ידי יוסף:
וחזא יוסף עמהון ית בנימין ואמר לדממנא על ביתיה אעיל ית גבריא
לביתא וכוס נכסתא ואתקין ארי עמי איכלון גבריא בשירותא: פלמא
ראי יוסף אן בנימין מעהם קאל להאגבה ארכל אלקום אלי אלבית ואדבח
דבחא ואצלחה כאן אלקום יאכלון מעי פי אלטהירה: ועבד גברא כמא
דאמר יוסף ואעיל גברא ית גבריא לבית יוסף: פצנע אלרגל כמא קאל
יוסף ואדכלהם אלי מנזלה: ודחילו גבריא ארי אתעלו לבית יוסף
ואמרו על עיסק כספא דאיתתב בטעננא בקדמיתא אנחנא מתעלין
לאתרברבא עלנא ולאסתקפא עלנא ולמקני יתנא לעבדין ולמדבר ית

בתחלה אנחנו מובאים להתגלל עלינו
ולהתנפל עלינו ולקחת אתנו לעבדים
ואת חמרינו׃ ויגשו אל האיש אשר על
בית יוסף וידברו אליו פתח הבית׃ ויאמרו בי
אדני ירד ירדנו בתחלה לשבר אכל׃ ויהי כי
באנו אל המלון ונפתחה את אמתחתינו והנה
כסף איש בפי אמתחתו כספנו במשקלו ונשב
אתו בידנו׃ וכסף אחר הורדנו בידנו לשבר
אכל לא ידענו מי שם כספנו באמתחתינו׃
ויאמר שלום לכם אל תיראו אלהיכם ואלהי
אביכם נתן לכם מטמון באמתחתיכם
כספכם בא אלי ויוצא אלהם את שמעון׃
ויבא האיש את האנשים ביתה יוסף ויתן מים

חמרנא׃ פלמא טן
אלקום אנהם אדכלו
אלי מנזל יוסף וקאלו
בסבב אלפצה אלתי
רדת פי אועיתנא
באבתדא נחן
מדכלון ליתסבב
עלינא ויתגני
עלינא ויאכדנא
עבידא וחמירנא
מלכא׃ וקריבו
לות גברא
דממנא על בית
יוסף ומלילו

עמיה בתרע ביתא׃ פתקדמו אלי חאגב יוסף וכלמוה ענד באב אלבית׃
ואמרו בבעו רבוני מיחת נחתנא בקדמיתא למזבן עבורא׃ קאלו יא סידי
אנא אנחדרנא באבתדא במתאר טעאמא׃ והוה כד אתינא לבית מבתא
ופתחנא ית טעננא והא כסף גבר בפום טוענה כספנא במתקליה
ואתיבנא יתיה בידנא׃ פלמא צרנא אלי אלמבית פתחנא אועיתנא פאדי בפצה כל
רגל פי ועאיה פצתנא בעינהא פרדדנאהא מענא׃ וכספא אחרנא אחיתנא
בידנא למזבן עבורא לא ידענא מן שוי כספנא בטעננא׃ ופצה אכרי
אחדרנאהא מענא לנמתאר בהא טעאם לם נעלם מן צייר פצתנא פי
אועיתנא׃ ואמר שלם לכון לא תדחלון אלהכון ואלהא דאבוכון יהב לכון
סימן בטענכון כספכון אתא לותי ואפיק לותהון ית שמעון׃ קאל להם
סלאם לכם לא תכאפו אלאהכם ואלאה אביכם רזקכם כנזא פי אועיתכם ואמא
פצתכם פקד צארת אלי תם אכרג אליהם שמעון׃ ואעל גברא ית גבריא לבית יוסף

וירחצו רגליהם ויתן מספוא לחמריהם׃
ויכינו את המנחה עד בוא יוסף בצהרים
כי שמעו כי שם יאכלו לחם׃ ויבא יוסף הביתה
ויביאו לו את המנחה אשר בידם הביתה
וישתחוו לו ארצה׃ וישאל להם לשלום
ויאמר השלום אביכם הזקן אשר אמרתם
העודנו חי׃ ויאמרו שלום לעבדך לאבינו
עודנו חי ויקדו וישתחו׃ וישא עיניו וירא
את בנימין אחיו בן אמו ויאמר הזה אחיכם
הקטן אשר אמרתם אלי ויאמר אלהים יחנך
בני׃ וימהר יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו
ויבקש לבכות ויבא החדרה ויבך שמה׃ וירחץ
פניו ויצא ויתאפק ויאמר שימו לחם׃ וישימו

ויהב מיא ואסחו
רגליהון ויהב
כסתא לחמריהון׃
פלמא אדכל אלרגל
אלקום אלי מנזל
יוסף אעטאהם
מאא פגסלו
ארגלהם וטרח
קתא לחמירהם׃
ואתקינו ית
תקרובתא עד דעל
יוסף בשירותא
ארי שמעו
ארי תמן אכלין

לחמא׃ והיו אלהדיה אלי אן גא יוסף פי אלט'הירה לאנהם סמעו אן תם
יאכלון טעאמא׃ ועל יוסף לביתא ואעילו ליה ית תקרובתא דבידהון
לביתא וסגידו ליה על ארעא׃ ולמא גא יוסף אלי מנזלה אדכלו אלהדיה אלתי
מעהם איה אלי מנזלה וסגדו לה עלי אלארץ׃ ושאיל להון לשלם ואמר
השלם אבוכון סבא דאמרתון העד כען קיים׃ פסאלהם ען סלאמתהם וקאל
הל עאפיה אבוכם אלשיך אלדי קלתם באקי והל הו סאלם׃ ואמרו שלם לעבדך
לאבונא עד כען קיים וכרעו וסגידו׃ קאלו עבדך אבונא באקי והו סאלם תם
כרו וסגדו׃ וזקף עינוהי וחזא ית בנימין אחוהי בר אמיה ואמר הדין אחוכון
זעירא דאמרתון לי ואמר מן קדם יי יתרחם עלך ברי׃ פרפע עיניה
ונט'ר בנימין אכיה בן אמה פקאל הדא אכוכם אלאצגר אלדי קלתם לי
תם קאל אללה ירוף עליך יא אבני׃ ואוחי יוסף ארי אתגוללו רחמוהי על
אחוהי ובעא למבכי ועל לאדרון בית משכבא ובכא תמן׃ ואסרע יוסף למא
האגת רחמתה עלי אכיה פטלב אן יבכי ודכל אלי אלכדר ובכא תם׃ ואסחי אפוהי

ונפק ואתחסן ואמר
שוו לחמא: ושם
בסף ודהבא ובכרג
קדמוהי טעאם:
ושויאו ליה בלחודוהי
ולהון בלחודיהון
ולמצראי דאכלין
עמיה בלחודיהון
ארי לא יכלין
מצראי למיכל
עם עבראי
לחמא ארי בעירא
דמצראי דחלין
ליה עבראי

לו לבדו ולהם לבדם ולמצרים האכלים
אתו לבדם כי לא יוכלון המצרים לאכל
את העברים לחם כי תועבה הוא למצרים:
וישבו לפניו הבכר כבכרתו והצעיר כצעירתו
ויתמהו האנשים איש אל רעהו: וישא
משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימן
ממשאת כלם חמש ידות וישתו וישכרו
עמו: ויצו את אשר על ביתו לאמר מלא
את אמתחת האנשים אכל כאשר יוכלון שאת
ושים כסף איש בפי אמתחתו: ואת גביעי
גביע הכסף תשים בפי אמתחת הקטן ואת
כסף שברו ויעש כדבר יוסף אשר דבר:

אפרדין: פקדמו לה וחדה ולהם וחדהם ולאלמצריין אלדין יאכלון מעה וחדהם
לאן אלמצריין לם יתהיאו אן יאכלון מע אלעבראניין טעאמא לאן טעאמהם
מכרוה ענדהם: ואסחרו קדמוהי רבא כרביותיה וזעירא כזעירותיה ותמהו
גבריא גבר בחבריה: פאגלסהם בין ידיה אלכבר פי מרתבתה ואלצגיר פי מרתבתה
ואנבהת אלקום בעצ'הם אלי בעץ': ונטל חולקין מן קדמוהי לקדמיהון וסגי
חולקא דבנימין מחולקי כלהון חמשא חולקין ושתיאו ורויאו עמיה: וחמל
אליהם מן בין ידיה איאם פכאנת צלה בנימין מן דלאתהם כמס אצעאף ושרבו
מעה חתי סכרו: ופקיד ית דממנא על ביתיה למימר מלי ית טעני
גבריא עבורא כמא דיכלין למטען ושוו כסף גבר בפום טעניה: ת'ם אמר
וכילה וקאל לה אמלא אועיה אלקום טעאם כמא יטיקון חמלה וציר פצ'ה כל רגל
פי ועאיה: וית כלידי כלידא דכספא תשוי בפום טענא דזעירא וית כסף
זביניה: ועבד כפתגמא דיוסף דמליל: וגאמי באם אלפצ'ה צירה
פי ועא אלאצגר מע פצ'ה מירתה פצנע כמא קאל יוסף:

הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמריהם׃
הם יצאו את העיר לא הרחיקו ויוסף אמר
לאשר על ביתו קום רדף אחרי האנשים
והשגתם ואמרת אלהם למה שלמתם
רעה תחת טובה׃ הלוא זה אשר ישתה
אדני בו והוא נחש ינחש בו הרעתם אשר
עשיתם׃ וישגם וידבר אלהם את הדברים
האלה׃ ויאמרו אליו למה ידבר אדני
כדברים האלה חלילה לעבדיך מעשות
כדבר הזה׃ הן כסף אשר מצאנו בפי
אמתחתינו השיבנו אליך מארץ כנען
ואיך נגנב מבית אדניך כסף או זהב׃ אשר
ימצא אתו מעבדיך ומת וגם אנחנו נהיה

צפרא נהר
וגבריא אתפטרו
אנון וחמריהון
פלמא אצא צׄבח [?]
אטלק אלקום הם
וחמירהם׃ אנון
נפקו מן קרתא
לא ארחיקו ויוסף
אמר לדממנא
על ביתיה קום
רדוף בתר גבריא
ותדביקנון ותימר
להון למא
שלימתון

בשתא חלף טבתא׃ פהם קד כרגו מן אלקריה ולם יבעדו אד קאל יוסף לוכילה
קם פאתבעהם פאדא לחקתהם קל להם לם כאפיתם שרא בדל כיר׃ הלא
דין דשתי רבוני ביה והוא בדקא מבדיק ביה אבאישתון דעבדתון׃
אליס הדא אלדי ישרב פיה מולאי והו אמתחנכם בה לקד אסאתם פימא [?]
כמא צנעתם׃ ואדביקנון ומליל עמהון ית פתגמיא האלין׃ פלחקהם
וכלמהם בדאך׃ ואמרו ליה למא ימליל רבוני כפתגמיא האלין חס לעבדך
מלמעבד כפתגמא הדין׃ קאלו לה לא יקול סיידי הדי אלכלאם אן עבידך
מעאדין מן אן יצנעון הדי אלאמר׃ הא כספא דאשכחנא בפום טוענא
אתיבנהי לך מארעא דכנען ואיכדין נגנוב מבית רבונך מנין דכסף או מנין
דדהב׃ הודא פצה וגדנאהא פי פואה אועיתנא רדדנאהא אליך מן בלד
כנעאן פכיף נסרק מן בית מולאך פצה או דהב׃ דישתכח עמיה
מעבדך ויתקטיל ואף אנחנא נהי לרבוני לעבדין׃ מן וגד מעה מן

לאדני לעבדים: ויאמר גם עתה כדבריכם
כן הוא אשר ימצא אתו יהיה לי עבד
ואתם תהיו נקים: וימהרו ויורדו איש את
אמתחתו ארצה ויפתחו איש אמתחתו: ויחפש
בגדול החל ובקטן כלה וימצא הגביע באמתחת
בנימן: ויקרעו שמלתם ויעמס איש על
חמרו וישבו העירה: ויבא יהודה ואחיו ביתה
יוסף והוא עודנו שם ויפלו לפניו ארצה:
ויאמר להם יוסף מה המעשה הזה אשר
עשיתם הלוא ידעתם כי נחש ינחש
איש אשר כמני: ויאמר יהודה מה
נאמר לאדני מה נדבר ומה נצטדק
האלהים מצא את עון עבדיך הננו עבדים

עבידין יכתל
ונחן איצא נכון
לסיידי עבידא:
ואמר אף כען
כפתגמיכון כין
הוא דישתכח עמיה
יהי לי עבדא ואתון
תהון זכאין: קאל
אן כמא קלתם
הו כדאך מן וגד
מעה טאן לי
עבדא ואנתם
תכונו בריין:
ואוחיאו ואחיתו

גבר ית טעניה לארעא ופתחו גבר טעניה: פאסרעו וחטו כל רגל ועאיה עלי
אלארץ ופתחו כל רגל ועאיה: ובלש ברבא שרי ובזעירא שיצי ואשתכח
כלידא בטענא דבנימין: פפתשהא בדא באלאכבר ואנתהא אלי אלאצגר
פוגד אלגאם פי ועא בנימין: ובזעו לבושיהון ורמו גבר על חמריה ותבו
לקרתא: פכרקו תיאבהם ושד כל רגל עלי חמארה ורגעו אלי אלקריה: ועל
יהודה ואחוהי לבית יוסף והוא עד כען תמן ונפלו קדמוהי על ארעא:
פדכל יהודה ואכותה אלי מנזל יוסף ועאדה תם פוקעו בין ידיה עלי אלארץ:
ואמר להון יוסף מא עובדא הדין דעבדתון הלא ידעתון ארי בדקא
מבדיק גברא דכותי: פקאל להם יוסף מא הדא אלצניע אלדי צנעתם אמא
עלמתם אנה ימתחן רגל מתלי: ואמר יהודה מא נימר לרבוני מא
נמליל ומא נזכי מן קדם יי אשתכח חובא דעבדך הא אנחנא עבדין
לרבוני אף אנחנא אף דאשתכח כלידא בידיה: קאל יהודה מא נקול לסיידי

לאדני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו׃ ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום אל אביכם׃

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באזני אדני ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה׃ אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח׃ ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו׃ ותאמר אל עבדיך הורדהו אלי ואשימה עיני עליו׃ ונאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו

ומא נתכלם ומא נחתג אללה אוקע עבידך פי דנובהם הא נחן עבידא לסיידי נחן ומן וגד אלגאם פי ידה׃ ואמר חס לי מלמעבד דא גברא דאשתכח כלידא בידיה הוא יהי לי עבדא ואתון סקון לשלם לות אבוכון׃ קאל אנא מעאד מן אן נצנע הדא ואמר אלרגל אלדי וגד אלגאם פי ידה הוא יכון לי עבדא ואנתם אצעדו בסלאם אלי אביכם׃

ויגש וקריב לותיה יהודה ואמר בבעו רבוני ימלל כען עבדך פתגם קדם רבוני ולא יתקף רגזך בעבדך ארי כפרעה כן את׃ פתקדם אליה יהודה וקאל יא סיידי יתכלם עבדך כלאמא בחצרה סיידי ולא ישתד גצבך עלי עבדך לאנך מתל פרעון׃ רבוני שאיל ית עבדוהי למימר האית לכון אבא או אחא׃ כאן סיידי קד סאל עבידה קאילא הל מוגוד לכם אב או אך׃ ואמרנא לרבוני אית לנא אבא סבא ובר סיבתין זעיר ואחוהי מית ואשתאר הוא בלחודוהי לאמיה ואבוהי רחים ליה׃ פקלנא לסיידי מוגוד לנא אב שיך ואבן שיכוכה צגיר ואכוה קד מאת פבקי הו וחדה לאמה ואביה יחבה׃ ואמרת לעבדך אחתוהי לותי ואשוי עיני עלוהי׃ פקלת לעבידך אחדרוה אלי ואגעל עינאיתי פיה׃ ואמרנא לרבונו לא יכול עולימא למשבק ית אבוהי אם ישבוק ית אבוהי ימות׃

בׄ ודברי ... בׄ דקף וכל אתבה וכוף פיכון כוית בׄ בעיניכם

סימ׳ יחזקיהו קמו פיכו

בׄ לחבוריתי

בׄ אחד חכׄ ואו מלׄ פתׄ רחבׄ

ועזב את אביו ומת׃ ותאמר אל עבדיך
אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון
לראות פני׃ ויהי כי עלינו אל עבדך אבי
ונגד לו את דברי אדני׃ ויאמר אבינו שבו
שברו לנו מעט אכל׃ ונאמר לא נוכל
לרדת אם יש אחינו הקטן אתנו וירדנו כי
לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן
איננו אתנו׃ ויאמר עבדך אבי אלינו אתם
ידעתם כי שנים ילדה לי אשתי׃ ויצא האחד
מאתי ואמר אך טרף טרף ולא ראיתיו עד
הנה׃ ולקחתם גם את זה מעם פני וקרהו
אסון והורדתם את שיבתי ברעה שאלה׃

ב̇ לחקר את שמשין

כל קטן הקטן חולם במ״ה קמץ וכל אתנ״ח יוסף פ״ק קמץ

פקלנא למולאנא
לא יטיק אלגלאם
אן יתרך אביה
פאן הו תרכה מאת׃
ואמרת לעבידך
אם לא ייחות
אחוכון זעירא
עמכון לא תוספון
למחזי אפי׃ פקלת
לעבידך אן לם
ינחדר אכוכם
אלאצגר מעכם
לא תעאודו אן
תרו וגהי׃ והוה כד סליקנא לות עבדך אבא וחוינא ליה ית פתגמי רבוני׃
פלמא צעדנא אלי עבדך אבינא אכברנאה בכלאם סיידנא׃ ואמר אבונא
תובו זבונו לנא זעיר עבורא׃ ולמא קאל אבונא ארגעו אמתארו לנא קלילא
מן אלטעאם׃ ואמרנא לא נכול למיחת אם׳ אית אחונא זעירא עמנא
וניחות ארי לא ניכול למחזי אפי גברא ואחונא זעירא ליתוהי עמנא׃
קלנא לא נטיק אן ננחדר אלא אן כאן אכונא אלאצגר מענא אנחדרנא
לאננא לא נטיק אן נרא וגה אלרגל ואכונא אלאצגר ליס הו מענא׃ ואמר עבדך
אבא לנא אתון ידעתון ארי תרין ילידת לי אתתי׃ פקאל עבדך אבונא
לנא אנתם תעלמון אן זוגתי אנגבת ולדת לי אתנין׃ ונפק חד מלותי
ואמרית ברם מקטל קטיל ולא חזיתיה עד כען׃ פכרג אחדהמא מן ענדי
פקלת לעלה קד אפתרס ולם אנטרה אלי אלאן׃ ותדברון אף ית דין מן קדמי
ויערעניה מותא ותחתון ית סיבתי בבשתא לשאול׃ פאן אכדתם הדא מן
ואפתה אלמניה אנזלתם שיבתי בחסרה אלי אלתרא׃

ועתה כבאי אל עבדך אבי והנער איננו
אתנו ונפשו קשורה בנפשו. והיה כראותו
כי אין הנער ומת והורידו עבדיך את שיבת
עבדך אבינו ביגון שאלה. כי עבדך ערב
את הנער מעם אבי לאמר אם לא אביאנו
אליך וחטאתי לאבי כל הימים. ועתה ישב
נא עבדך תחת הנער עבד לאדני והנער
יעל עם אחיו. כי איך אעלה אל אבי והנער
איננו אתי פן אראה ברע אשר ימצא את
אבי. ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים
עליו ויקרא הוציאו כל איש מעלי ולא עמד
איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו. ויתן
את קלו בבכי וישמעו מצרים וישמע

וכען כמיתי לות
עבדך אבא ועולימא
ליתוהי עמנא
ונפשיה חביבא
ליה כנפשיה:
פאלאן אן צרת
אלי עבדך אבי
ואלגלאם ליס הו
מענא ונפסה
מעקודה בנפסה:
ויהי כד יחזי ארי
לית עולימא וימות
ויחתון עבדך ית
סיבת עבדך אבונא

בדונא לשאול: פכמא ירא אנה ליס הוא מענא ימות ויכון עבידך קד
אנזלו שיבת עבדך אבינא בחסרה אלי אלתרא: ארי עבדך מערב בעולימא
מן אבא למימר אם לא איתיניה לך ואיהי חטי לך כל יומיא: ואעלם
אן עבדך קד צמן אלגלאם מן אביה קאילא אן לם אתי בה אליך כנת
כאטיא לאבי טול אלזמאן: וכען יתיב כען עבדך תחות עולימא עבדא לרבוני
ועולימא יסק עם אחוהי: ואן יקלס עבדך בדל אלגלאם עבדא לסיידי
ואלגלאם יצעד מע אכותה: ארי איכדין אסק לות אבא ועולימא ליתוהי
עמי דלמא אחזי בבשתא דתשכח ית אבא: אנא אפכר כיף אצעד אלי אבי
ואלגלאם ליס הו מעי כילא אשאהד אלבלא אלדי ינאלה: ולא יכיל יוסף לאתחסנא
לכל דקימין עלוהי וקרא אפיקו כל אנש מעלוי ולא קם אנש עמיה כד
אתידע יוסף לאחוהי: פלם יטיק יוסף אן יתחרך לדאך מן כתרה' אלוקוף בין ידיה פנאדא
אכרגו כל רגל מן בין ידיי ולם יקף אנסאן מעה חין תערף יוסף באכותה: ויהב ית קליה

לבוא עליך
כל עולית עצמו בנ נקודות וכל עולית אחרים בפתח

בית פרעה: ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף
העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו
כי נבהלו מפניו: ויאמר יוסף אל אחיו גשו
נא אלי ויגשו ויאמר אני יוסף אחיכם אשר
מכרתם אתי מצרימה: ועתה אל תעצבו
ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי
למחיה שלחני אלהים לפניכם: כי זה שנתים
הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים אשר
אין חריש וקציר: וישלחני אלהים לפניכם
לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם
לפליטה גדלה: ועתה לא אתם שלחתם אתי
הנה כי האלהים וישימני לאב לפרעה
ולאדון לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים:

בבכיתה ושמעו
מצראי ושמע
אנש בית פרעה:
פרפע צותה ונכא
חתי סמעוה אלמצריון
וסמעוה אל פרעון:
ואמר יוסף לאחוהי
אנא יוסף העד
כען אבא קיים
ולא יכילו אחוהי
לאתבא יתיה
פתגם ארי אתבהילו
מן קדמוהי: תפסיר
לאכותה אנא

יוסף הל עאד אבי באק פלם יטיקו אן יגיבוה ממא דהשו מן בין ידיה: ואמר
יוסף לאחוהי קריבו כען לותי וקריבו ואמר אנא יוסף אחוכון דזבינתון
יתי למצרים: חתי קאל להם תקדמו אלי פתקדמו פקאל אנא יוסף אכיכם
אלדי בעתמוני אלי מצר: וכען לא תתנססון ולא יתקף בעיניכון ארי זבינתון
יתי הלכא ארי לקיימא שלחני יי קדמיכון: ואלאן פלא תגתמו ולא ישתד
עליכם אד בעתמוני אלי ההנא פאן אללה בעתני בין ידיכם למעישה: ארי
דנן תרתין שנין כפנא בגו ארעא ועוד חמש שנין דלית זרועא וחצדא: ולדלך
אן הדה סנתין גוע קד מצת פי אלבלד ובקי כמס סנין ליס פיהא זרע ולא חצאד:
ושלחני יי קדמיכון לשואה לכון שארא בארעא ולקיימא לכון לשיזבא רבא:
פבעתני אללה בין ידיכם ליציר לכם בקיא פי אלארץ ויחיי לכם פליתה עטימה:
וכען לא אתון שלחתון יתי הלכא אלהין מן קדם יי ושויני אבא לפרעה ורבון לכל ביתיה
ושליט בכל ארעא דמצרים: ואלאן ליס אנתם בעתתמוני אלי ההנא לאכן אללה פציירני
אסתאדא פי אמר פרעון וסיידא פי גמיע אהלה וסלטאנא עלי גמיע בלד מצר:

מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו כה אמר
בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל מצרים
רדה אלי אל תעמד׃ וישבת בארץ גשן
והיית קרוב אלי אתה ובניך ובני בניך
וצאנך ובקרך וכל אשר לך׃ וכלכלתי
אתך שם כי עוד חמש שנים רעב פן תורש
אתה וביתך וכל אשר לך׃ והנה עיניכם
ראות ועיני אחי בנימין כי פי המדבר אליכם׃
והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים ואת
כל אשר ראיתם ומהרתם והורדתם את
אבי הנה׃ ויפל על צוארי בנימן אחיו
ויבך ובנימן בכה על צואריו׃ וינשק לכל
אחיו ויבך עלהם ואחרי כן דברו אחיו אתו׃

אוחו וסקו לות
אבא ותימרון
ליה כדנן אמר ברך
יוסף שויני יי
לרבון לכל מצראי
חות לותי לא
תתעכב׃ אסרעו
ואצעדו אלי אבי
וקולו לה כדא קאל
אבנך יוסף צ'ירני
אללה סיידא לגמיע
אלמצריין אנחדר
אלי לא תקף׃ ותתיב
בארעא דגשן ותהי
קריב לי את ובנך ובני בנך ועאנך ותורך וכל דלך׃ ותקם פי בלד אלסדיר
ותכון קריבא מני אנת ובנוך ובנו בניך וגנמך ובקרך וגמיע מאלך׃ ואזון
יתך תמן ארי עוד חמש שנין כפנא דלמא תתמסכן את ואנש ביתך
וכל דלך׃ ואמונך תם לאן קד בקי כמס סנין גוע כלא תפתקר אנת ואלך
וגמיע מאלך׃ והא עיניכון חזין ועיני אחי בנימין ארי כלישנכון אנא
ממליל עמכון׃ והוא עיונכם נאצרה ועיני אכי בנימין אן פאי יכאטבכם׃
ותחוון לאבא ית כל יקרי דבמצרים וית כל דחזיתון ותיחון ותחתון ית
אבא הלכא׃ פאכברו אבי בגמיע כראמתי במצר וגמיע מא ראיתמוה
ואסרעו ואחדרוה אלי ההנא׃ ונפל על צורי דבנימן אחוהי ובכא
ובנימין בכא על צוריה׃ תם אנכב עלי ענק בנימין אכיה ובכא
ובנימין בכא עלי ענקה׃ ונשיק לכל אחוהי ובכא עליהון ובתר כן מלילו
אחוהי עמיה׃ וקבל סאיר אכותה ובכא עליהם ובנימין בכא ובעד דלך

והקל נשמע בית פרעה לאמר באו אחי
יוסף וייטב בעיני פרעה ובעיני עבדיו׃
ויאמר פרעה אל יוסף אמר אל אחיך זאת
עשו טענו את בעירכם ולכו באו ארצה
כנען׃ וקחו את אביכם ואת בתיכם ובאו אלי
ואתנה לכם את טוב ארץ מצרים ואכלו
את חלב הארץ׃ ואתה צויתה זאת עשו קחו
לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם ולנשיכם
ונשאתם את אביכם ובאתם׃ ועינכם אל
תחס על כליכם כי טוב כל ארץ מצרים
לכם הוא׃ ויעשו כן בני ישראל ויתן להם יוסף
עגלות על פי פרעה ויתן להם צדה לדרך׃

כלמוה׃ וקלא
אשתמע בית
פר למימר אתו
אחי יוסף
ושפר בעיני פר
ובעיני עבדוהי׃
וארתפע אלצות
אלי פר וקיל לה אן
אכות יוסף חצרו
פחסן ענדה וענד
קואדה׃ ואמר
פר ליוסף אימר
לאחך דא עבידו

טעונו ית בעירכון ואזילו אעולו לארעא דכנען׃ פקאל פר ליוסף קל לאכותך
אצנעו כדא וסוקו דואבכם ואמצו ודכלו אלי בלד כנען׃ ודברו ית אבוכון
וית אנש בתיכון ואיתו לותי ואתן לכון ית טוב ארעא דמצרים ותיכלון ית טובא
דארעא׃ ואחמלו אביכם ואהלכם וציצרו אלי אעטיכם כיר בלד מצר ותאכלו אגוד
מא פיהא׃ ואת מתפקד דא עבידו סבו לכון מארעא דמצרים עגלן לטפלכון
ולנשיכון ותיטלון ית אבוכון ותיתון׃ ואנת אן תקול להם יצנעו הדא כדא
כדו לכם מן בלד מצר עגלא לאטפלכם ונסאכם ואחמלו אביכם ותעאו׃
ועיניכון לא תחוס על מניכון ארי טוב כל ארעא דמצרים דילכון הוא׃
ועיונכם לא תשפק עלא אניתכם אן כיר גמיע בלד מצר הו לכם׃ ועבדו
כין בני ישראל ויהב להון יוסף עגלן על מימרא דפר ויהב להון זודין לאורחא׃
פצנע כדאך בנו אסר׳ ואעטאהם יוסף עגלא עלי אמר פר וזאדא לטריק
לכולם׃

לכלם נתן לאיש חלפות שמלות ולבנימן נתן
שלש מאות כסף וחמש חלפת שמלת׃ ולאביו
שלח כזאת עשרה חמרים נשאים מטוב מצרים
ועשר אתנת נשאת בר ולחם ומזון לאביו לדרך׃
וישלח את אחיו וילכו ויאמר אלהם אל תרגזו
בדרך׃ ויעלו ממצרים ויבאו ארץ כנען אל יעקב
אביהם׃ ויגדו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא משל בכל
ארץ מצרים ויפג לבו כי לא האמין להם׃ וידברו אליו
את כל דברי יוסף אשר דבר אלהם וירא את העגלות
אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם׃
ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני חי אלכה ואראנו
בטרם אמות׃ ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה

לכלהון יהב לגבר אסטלון
דלבושין ולבנימין יהב תלת
מאה סלעין דכסף וחמשה
אסטלון דלבושין׃ ואעטא
כל רגל מנהם כלעה ואעטא
בנימין תלאת מאיה כלעב דרהם
וכמס כלע׃ ולאבוהי שלח
כדין עסרא חמרין טעינין
מטוב מצרים ועסר אתנן טעינין
עבור ולחים וזודין לאבוהי
לאורחא׃ פבעת אלי אביה בעשר
חמיר מחמלה מן כיר מצר
ובעשר אתן מחמלה ברא וטעא
מא לאביה ללטריק׃ ושלח ית
אחוהי ואזלו ואמר להון לא
תתנצון באורחא׃ תם בעת באכותה וקאל להם לא תרגזו פי לטריק׃ וסליקו ממצרים
ואתו לארעא דכנען לות יעקב אבוהון׃ פמצו וצעדו מן מצר וגאו אלי יעקוב אביהם
אלי בלד כנעאן׃ וחויאו ליה למימר עוד יוסף קיים וארי הוא שליט בכל ארעא דמצרים
והואה מליא פיגן על ליביה ארי לא הימין להון׃ פאכברוה וקאלו לה עאד יוסף באק
ואיצא הו סלטאן עלי גמיע בלד מצר פשך קלבה ולם יתק בהם׃ ומלילו עמיה
ית כל פתגמי יוסף דמליל עמהון וחזא ית עגלאתא דשלח יוסף למיטל יתיה
ושרת רוח קודשא על יעקב אבוהון׃ תם כלמוה בגמיע כלאם יוסף אלדי כלמהם
וראי אלעגל אלתי בעת בהא יוסף לתחמלה ועאשת רוח יעקוב אביהם׃ ואמר
ישראל סגי לי חדוא עד כען יוסף ברי קיים איזיל ואחזיניה עד לא אמות׃ פקאל
אסראיל חסבי אן עאד יוסף אבני באק אמצי אראה קבל אן אמות׃ ונטל ישראל
וכל דליה ואתא לבאר שבע ודבח דבחין לאלהא דאבוהי יצחק׃ פרחל אסראיל וגמיע

שבע ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק: ויאמר
אלהים לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב יעקב
ויאמר הנני: ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל תירא
מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם: אנכי
ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה ויוסף
ישית ידו על עיניך: ויקם יעקב מבאר שבע וישאו
בני ישראל את יעקב אביהם ואת טפם ואת נשיהם
בעגלות אשר שלח פרעה לשאת אתו: ויקחו את
מקניהם ואת רכושם אשר רכשו בארץ כנען ויבאו
מצרימה יעקב וכל זרעו אתו: בניו ובני בניו אתו
בנתיו ובנות בניו וכל זרעו הביא אתו

אלה חתי גא אלי ביר סבע פדבח
דבאיחא לאלאה אביה יצחק:
ואמר יוי לישראל בחזוא
דליליא ואמר יעקב יעקב ואמר
האנא: וקאל אללה לה פי רויא
אלליל יא יעקוב יא יעקוב קאל
לביך: ואמר אנא אל אלהא
דאבוך לא תדחל מלמיחת
למצרים ארי לעם סגי אשוינך
תמן: וקאל אללה לה פי רויא אלליל
אנא אללה אלאה אביך לא תכאף
מן אלחדור אלי מצר פאני אציר
מנך תם אמה עטימה: אנא

איחות עמך למצרים ואנא אסקינך אף אסקא ויוסף ישוי ידוהי על עינך: אנא אנזל מעך
אלי מצר ואנא אצעדך ויוסף יגמצך: וקם יעקב מבאר שבע ונטלו בני ישראל ית יעקב
אבוהון וית טפלהון וית נשיהון בעגלתא דשלח פרעה למטל יתיה: תם קאם יעקוב
מן ביר סבע וחמלוה בני אסראיל ואטפאלהם ונסאהם באלעגל אלדי בעת בהא פרעון
לתחמלה: ודברו ית גיתיהון וית קניניהון דקנו בארעא דכנען ואתו למצרים יעקב
וכל בנוהי עמיה: ואכדו מואשיהם וסחאהם אלדי מלכוה פי בלד כנען וגאו אלי מצר —
יעקוב וגמיע נסלה מעה: בנוהי ובני בנוהי עמיה בנתיה ובנת בנוהי וכל זרעיה
איתי עמיה למצרים: בניה ובני בניה

מעה

מעה ובנאתה
ובנאת בניה וסאיר
נסלה גא בהם
מעה אלי מצר:

ואלה

ואלין שמהת
בני ישראל דעלו
למצרים יעקב
ובנוהי בכרא
דיעקב ראובן:
והדה אסמא בני
אסר׳ אלדאכלין אלי
מצר אלי הו יעקו
ובניה בכרה ראובן:

מצרימה: ואלה שמות
בני ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו בכר
יעקב ראובן: ובני ראובן חנוך ופלוא וחצרן
וכרמי: ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין
וצחר ושאול בן הכנענית: ובני לוי גרשון
קהת ומררי: ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ
וזרח וימת ער ואונן בארץ כנען ויהיו בני
פרץ חצרן וחמול: ובני יששכר תולע ופוה
ויוב ושמרן: ובני זבלון סרד ואלון ויחלאל
אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם
ואת דינה בתו כל נפש בניו ובנותיו שלשים
ושלש: ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבן
ערי וארודי ואראלי: ובני אשר ימנה וישוה וישוי

ובני ראובן חנוך ופלוא וחצרן וכרמי: ובני ראובן חנוך ופלוא וג׳ ובני שמעון
ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בר כנעניתא: ובני שמעון ימו׳ וימין
וימין ואו׳ ויכ׳ וצח׳ ושאול אבן אלכנעניה: ובני לוי גרשון קהת ומררי:
ובני לוי גק״מ: ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח ומית ער ואונן
בארעא דכנען והוו בני פרץ חצרון וחמול: ובני יהודה ער ואו׳ ושלה ופרץ
וזרח ומאת ער ואונן פי בלד כנעאן וכאן בני פרץ חצרון וחמול: ובני
יששכר תולע ופוה ויוב ושמרון: ובני יששכר וג׳ ובני זבולון סרד
ואילון ויחלאל: ובני זבולון וג׳ אלין בני לאה דילידת ליעקב בפדן ארם ויאת דינה ברתיה
כל נפש בנוהי ובנתיה תלתין ותלת: הולאי בני ליאה אלדי ולדתהם ליעקו
פי פדן ארם מע דינה אבנתה גמיעהם תלאתה ותלאתין נפסא: ובני גד
צפיון וחגי שוני ואצבן ערי וארודי ואראלי: ובני גד וג׳ ובני אשר

ובריעה ושרח אחתם ובני בריעה חבר
ומלכיאל׃ אלה בני זלפה אשר נתן לבן
ללאה בתו ותלד את אלה ליעקב שש עשרה
נפש׃ בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימן׃ ויולד
ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת
בת פוטי פרע כהן און את מנשה ואת אפרים׃
ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי
וראש מפים וחפים וארד׃ אלה בני רחל
אשר ילד ליעקב כל נפש ארבעה עשר׃
ובני דן חשים׃ ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר
ושלם׃ אלה בני בלהה אשר נתן לבן לרחל
בתו ותלד את אלה ליעקב כל נפש שבעה׃

ימנה וישוה
וישוי ובריעה
וסרח אחתהון
ובני בריעה חבר
ומלכיאל׃ ובני אשר
ימנה וג׳ אלין בני
זלפה דיהב לבן
ללאה ברתיה
וילידת ית אלין
ליעקב שית עסרי
נפשן׃ הולאי בני
זלפה אלתי אעטאהא
לבן ללאה אבנתה

ג׳ וקום חנוך יוסף חירן

ב׳ בכר׳ ל״ש אחי וראש לענה ורוש

יד׳ בל״ש קביר ב

גמיע מא ולדת ליעקו סתה׳ עשר נפסא׃ בני רחל איתת יעקב יוסף ובנימין׃
בני רחל זוגה׳ יעקו יוסף ובנימין׃ ואתיליד ליוסף בארע דמצרי׳ דילידת ליה
אסנת בת פוטיפרע רבא דאון ית מנשה וית אפרים׃ פולד ליוסף פי בלד
מצר אלדי ולדת לה אסנת אבנה׳ פוטיפרע אמאם און איצא מנשה
ואפרים׃ ובני בנימין בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי וראש מפים
וחפים וארד׃ ובני בנימין וג׳ אלין בני רחל דאתילידו ליעקב כל נפשתא
ארבע עסרי׃ הולאי בני רחל אלדי ולדו ליעקו גמיעהם ארבעה׳ עשר
נפסא׃ ובני דן חושים׃ ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר ושלם׃
ובני נפתלי וג׳ אלין בני בלהה דיהב לבן לרחל ברתיה וילידת ית אלין
ליעקב כל נפשתא שבע׃ הולאי בני בלהה אלדי אעטאהא
לבן לרחל אבנתה גמיע מא ולדת ליעקוב סבע נפוס׃

כל

כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד נשי בני יעקב כל נפש ששים ושש: ובני יוסף אשר ילד לו במצרים נפש שנים כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים: ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה גשן: ויאסר יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו גשנה וירא אליו ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד: ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי: ויאמר יוסף אל אחיו ואל בית אביו אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי ובית אבי אשר בארץ כנען באו אלי: והאנשים רעי

כל נפשתא דעלא עם יעקב למצרים נפקי ירכיה בר מנשי בני יעקב כל נפשתא שתין ושית: גמיע אנפוס אלגאיה מע יעקב אלי מצר מא כרג מן צלבה ודון נסא בניה קתה וקתין נפסא: ובני יוסף דאתילידו ליה במצרים נפשתא תרתין כל נפשתא לבית יעקב דעלא למצרים שבעין: ויוסף ואבנאה אלדין ולדוא לה במצר נפסאן גמלה אנפוס אלדין מן אל יעקוב אלואצלין אלי מצר סבעין: וית יהודה שלח קדמוהי לות יוסף לפנאה קדמוהי לגשן ואתו לארעא דגשן: תם בעת יעקוב ביהודה בין ידיה אלי יוסף לידלה עלי בלד אלסדיר פגאו אליה: וטקיס יוסף רתכוהי וסליק לקדמות ישראל אבוהי לגשן ואתחזי ליה ונפל על צורריה ובכא על צורריה עוד: ואסרג יוסף דאבתה וצעד יתלקא אסראיל אביה אלי אלסדיר פלמא טהר לה אנכב עלי ענקה ובכא עליה חוא: ואמר ישראל ליוסף אן אנא מאית זמנא הדא מנחם אנא דחזיתינון לאפך ארי עד כען קיים את: וקאל לה אסר אמות אלאן בעד מא ראית וגהך אן אנך באקי: ואמר יוסף לאחוהי ולבית אבוהי אסק ואחוי לפרעה ואימר ליה אחי ובית אבא דבארעא דכנען אתו לותי: פקאל יוסף לאכותה וקאל אביה אצעד אלי פרעה ואכברה ואקול לה אכותי ואל אבי אלדי פי בלד כנען גאו אליי: וגבריא רען

צאן כי אנשי מקנה היו וצאנם ובקרם וכל
אשר להם הביאו׃ והיה כי יקרא לכם פרעה
ואמר מה מעשיכם׃ ואמרתם אנשי מקנה
היו עבדיך מנעורינו ועד עתה גם אנחנו
גם אבתינו בעבור תשבו בארץ גשן כי
תועבת מצרים כל רעה צאן׃ ויבא יוסף ויגד
לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקרם וכל
אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן׃
ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם
לפני פרעה׃ ויאמר פרעה אל אחיו מה מעשיכם
ויאמרו אל פרעה רעה צאן עבדיך גם אנחנו
גם אבותינו׃ ויאמרו אל פרעה לגור בארץ
באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי

ענא ארי גברי
מרי גיתי הוו
ועאניהון ותוריהון
וכל דילהון איתיאו׃
ואקום רעא גנם
לאנהם כאנו דוי
מאשיה וגנמהם
ובקרהם וכל מא להם
אתו בה׃ ויהי ארי
יקרי לכון פר ויימר
מא עובדיכון׃
פאדי דעא כנם
כנם פרעון וקאל מן
צנעתכם׃ ותימרון

גברי מרי גיתי הוו עבדך מעולמנא ועד כען אף אנחנא אף אבהתנא בדיל
דתיתבון בארע דגשן ארי מרחקין מצראי כל רעי ענא׃ קולו כאן עבידך
דוי מאשיה מן צגרנא אלי אלאן וכדלך אבאינא לכי אן תקימון פי בלד
גשן לאן אלמצריין יכרהון כל ראעי גנם׃ ואתא יוסף וחוי לפר ואמר
אבא ואחי ועאנהון ותוריהון וכל דילהון אתו מארע דכנען והאנון בארע דגשן׃
פגא יוסף אלי פרע ואכברה וקאל אן אבי ואכותי וגנמהם ובקרהם וגמיע
מא להם קד גאו מן בלד כנעאן והוהא הם פי בלד גשן׃ ומקצת אחוהי
דבר חמשה גברין ואקימנון קדם פר׃ ואכד כמסה׳ אנאס מן אכותה
ואוקפהם בין ידי פרעון׃ ואמר פר לאחוהי מא עובדיכון ואמרו לפר רעי
ענא עבדך אף אנחנא אף אבהתנא׃ פקאל פרע לאכותה מא צנעתכם
קאלו לה עבידך רעאה גנם נחן ואבאינא׃ ואמרו לפר לאתותבא בארעא אתינא
ארי לית רעיא לענא דלעבדך ארי תקיף כפנא בארע דכנען וכען יתבון כען

129

כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא
עבדיך בארץ גשן ויאמר פרעה אל יוסף
לאמר אביך ואחיך באו אליך ארץ מצרים
לפניך הוא במיטב הארץ הושב את אביך ואת
אחיך ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש בם
אנשי חיל ושמתם שרי מקנה על אשר
לי ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמדהו
לפני פרעה ויברך יעקב את פרעה ויאמר
פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייך ויאמר
יעקב אל פרעה ימי שני מגורי שלשים
ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי
ולא השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם
ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני

עבידך נאזל דגשן ׃
קאלו לפרעה לנסכן
פי גבלד אד ליס
מרעא לגנם עבידך
ממא אשתד אלגוע
פי בלד כנעאן
פאלקים אלאן עבידך
פי בלד סדיר ׃
ואמר פר' ליוסף
למימר אבוך
ואחך אתו לותך ׃
פקאל פרעה ליוסף
אן אבאך ואכותך
גאו אליך ׃ ארעא
דמצרים קדמך
היא בשפיר באר

ג'

ב' ותק ויקח את יהושע

זאמר

ג' מעט גדלים ורעים נחר מפורז

אותיב ית אבוך וית אחך יתבון בארע דגשן ואם ידעת ואית בהון גברין
דחילא ותמנינון רבני גיתי על דילי ׃ הוא כלד מצר בין ירדן אמנהסכי
אגורהא ודאך אן יקימו פי בלד סדיר ואן כנת תעלם אן פיהם דוי
חיל פציירהם ריסאוכלא עלי מאשיתי ׃ ואיתי יוסף ית יעקב אבוהי
ואקימיה קדם פרעה וברך יעקב ית פר' ׃ וארכל יוסף יעקוב אביה
ואוקפה בין ידי פרעון פסלם עליה ׃ ואמר פרעה ליעקב כמה יומי
שני חייך ׃ פקאל פרעון ליעקו כם סני חיותך ׃ ואמר יעקב לפרעה
יומי שני תותבותי מאה ותלתין שנין זעירין ובישין הוו יומי שנ
חיי ולא אדביקו ית יומי שני חיי אבהתי ביומי תותבותהון ׃ קאלה יעקו
סני עמרי מאיה ותלאתין סנה וכאנת קלילה רדייה ולם תלחק כסני
חיוה' אבאי חסב איאם פכנאהם ׃ וברך יעקב ית פרעה ונפק מן
קדם פרעה ׃ תם דעא לה וכרג מן בין ידיה ׃

פרעה׃ ויושב יוסף את אביו ואת אחיו
ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב הארץ
בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה׃ ויכלכל
יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו
לחם לפי הטף׃ ולחם אין בכל הארץ כי כבד
הרעב מאד ותלה ארץ מצרים וארץ כנען
מפני הרעב׃ וילקט יוסף את כל הכסף
הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר
אשר הם שברים ויבא יוסף את הכסף ביתה
פרעה׃ ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ
כנען ויבאו כל מצרים אל יוסף לאמר הבה
לנו לחם ולמה נמות נגדך כי אפס כסף׃

ואותיב יוסף ית
אבוהי וית אחוהי
ויהב להון אחסנא
בארע דמצרים
בדשפיר בארעא
בארע רעמסס
כמא דפקיד
פרעה׃ ואסכן
יוסף אבאה
ואכותה ואעטאהם
חוזא פי בלד
מצר פי אגוד
והו בלד עין שמס
כמא אמר פרעו׃
וזן יוסף ית אבוהי

וית אחוהי וית כל בית אבוהי לחמא לפום טפלא׃ ומאן יוסף אביה ואכותה
וסאיר אל אביה טעאמא עלי קדר אטפאלהם׃ ולחמא לית בכל ארעא ארי תקיף
כפנא לחדא ואשתלהי עמא דארע דמצרים ועמא דארע דכנען מן קדם כפנא׃
וטעאם ליס פי גמיע אלבלד ממא אשתד אלגוע גדא חתי כל אהל בלד
מצר ובלד כנעאן מן קבל אלגוע׃ ולקיט יוסף ית כל כספא דאשתכח
בארע דמצרים ובארעא דכנען בעיבורא דאינון זבנין ואיתי יוסף ית
כספא לבית פרעה׃ וגמע יוסף גמיע אלורק אלמוגוד פי בלד מצר ובלד
כנעאן באמידה אלדי כאנו ימתארון ואדכלה אלי בית מאל פרעון׃
ושלים כספא מארעא דמצרים ומארעא דכנען
ואתו כל מצראי לות יוסף למימר הב לנא לחמא
ולמא נמות לקבלך ארי שלים כספא׃ פפני אלורק
מן בלד מצר ובלד כנעאן פגא גמיע אלמצריין אלי יוסף קאילין
אעטנא טעאמא ולא נמות חדאך אד פני אלורק׃

ומן לעזרא

וחד האפך

130

לן

ויאמר יוסף הבו מקניכם ואתנה לכם במקניכם אם אפס כסף: ויביאו את מקניהם אל יוסף ויתן להם יוסף לחם בסוסים ובמקנה הצאן ובמקנה הבקר ובחמרים וינהלם בלחם בכל מקנהם בשנה ההוא: ותתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה השנית ויאמרו לו לא נכחד מאדני כי אם תם הכסף ומקנה הבהמה אל אדני לא נשאר לפני אדני בלתי אם גויתנו ואדמתנו: למה נמות לעיניך גם אנחנו גם אדמתנו קנה אתנו ואת אדמתנו בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא תשם: ויקן יוסף את כל אדמת מצרים לפרעה כי מכרו מצרים

ואמר יוסף הבו גיתיכון ואתין לכון בגיתיכון אם שלים כספא: קיתיו להם האתו מאשיתכם אעטיכם נהא אד פני אורק: ואיתיאו ית גיתיהון לות יוסף ויהב להון יוסף לחמא בסוסותא ובגיתי ענא ובגיתי תורי ובחמריא וזנינון בלחמא בכל גיתיהון

בשתא ההיא: פאתו במאשיתהם פאעטאהם יוסף טעאמא באלכיל ומאשי' אלגנם ואלבקר ואלחמיר וגזאהם באלטעאם במואשיהם פי תלך אלסנה: ושלימת שתא ההוא ואתו לותיה בשתא תנייתא ואמרו ליה לא נכסי מן רבוני אהין שלים כספא וגיתי בעירא לות רבוני לא אשתאר קדם רבוני אהין גויתנא וארענא: פלמא פנת תלך אלסנה גאוו אליה פי אלסנה אלתאניה וקאלו לה לא נכתם מן סיידנא אן אורק קד פני ואלמואשי מן אלבהאים ענד סיידנא ולם יבק בין ידיה אלא אבדאננא וריאצנא: למא נמות לעינך אף אנחנא אף ארענא קני יתנא וית ארענא בלחמא ונהי אנחנא וארענא עבדין לפרעה והב בר זרעא ונחי ולא נמות וארעא לא תבור: פלמא נמות בחצרתך נחן וריאצנא אשתרנא באלטעאם פנציר נחן עבידא וריאצנא מלכא לפרעון ואעטנא חבא ונחיא ולא נמות ואלארץ לא תבור: וקנא יוסף ית כל ארע דמצרים לפרעה ארי זבינו מצראי גבר חקליה ארי תקיף עליהון כפנא והות ארעא לפרעה: פאשתרא יוסף גמיע ריאץ אלמצריין לפרעה לאנה באעו כל רגל ציעתה

ד' חל' ב' וחל' וק' השנה מלאה העמודים ל' וחצ

ל' קמץ וא' פתח למען תשא ארצה

איש שדהו כי חזק עלהם הרעב ותהי
הארץ לפרעה: ואת העם העביר אתו
לערים מקצה גבול מצרים ועד קצהו: רק
אדמת הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת
פרעה ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה
על כן לא מכרו את אדמתם: ויאמר יוסף
אל העם הן קניתי אתכם היום ואת
אדמתכם לפרעה הא לכם זרע וזרעתם את
האדמה: והיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה
וארבע הידת יהיה לכם לזרע השדה ולאכלכם
ולאשר בבתיכם ולאכל לטפכם: ויאמרו
החיתנו נמצא חן בעיני אדני והיינו עבדים
לפרעה: וישם אתה יוסף לחק עד היום הזה

ממא אשתד
אלגוע עליהם
פצארת אלארץ לפר':
וית עמא אעבר
יתיה מקרי לקרי
מסוף תחום מצ' ועד
סופיה: ונקל
אלקום מן קראהם מן
טרף תכום מצר אלי
טרפה: לחוד
ארע כומריא לא
קנא:
ארי חולקא לכומריא
מן קדם פר'

ואכלין ית חולקהון דיהב להון פר' על כן לא זבינו ית ארעהון: גיר אן
אימתהם לם ישתריהא לאן ארזק כאן להם מן פר' פכאנו יאכלון רזקהם
אלדי כאן יעטיהם לדלך לם יתהאגואין עין ריאעהם: ואמר יוסף לעמא הא
קניתי יתכון יומא דין וית ארעכון לפר' הא לכון בר זרעא ות[illegible]
אר' [illegible] יוסף לשעב הא אני קד שריתכם אליום וראצכם לפרע הא לכם
חבא תזרעוה פי אלארץ ויהי באעולי עללתא ותתנון חד מן חמשה לפרעה
וארבעה חולקין יהי לכון לבר זרע חקלא ולמיכלכון ולדי אנש בתיכון ולמיכל
לטפלכון: פאדי דכלת אלגלה פאעטו כמס לפרע וארבעה אגזא תכון לכם
לבדר אלציאע ומאכלכם ומן פי מנאזלכם ואטפאלכם: ואמרו קיימתנא נשכח
רחמין בעיני רבונו ונהי עבדין לפר': קאלו קד אחייתנא נגד חצא ענד סיידנא
ונכון בדאך עבידא לפרע: ושוי יתה יוסף לגזירא עד יומא הדין על ארע
דמצרים דיהון יהבין חד מן חמשה לפר' לחוד ארע כומריא לא הות לפר': פציירה

בלחודיהון

על אדמת מצרים לפרעה לחמש רק אדמת
הכהנים לבדם לא היתה לפרעה: וישב ישראל
בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה
ויפרו וירבו מאד: ויחי יעקב בארץ מצרים
שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו
שבע שנים וארבעים ומאת שנה:
ויקרבו ימי ישראל למות ויקרא לבנו
ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך
שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי
חסד ואמת אל נא תקברני במצרים: ושכבתי עם
אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם
ויאמר אנכי אעשה כדברך: ויאמר השבעה
לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש המטה:

יוסף רסמא אלי
הדא אליום עלי
בלד מצר אן
יעטון אלכמס
לפרעדא ריאץ
אמתהם וחדהא
פאנהא להם
וחדהם אלי לם
תציר לפרעון:
ויתיב ישראל באר׳
דמצרים באר׳ גשן
ואחסינו בה
ונפישו וסגיאו לחדא:
ולמא אקאם בני
אסל׳ פי בלד מצר פי בלד גוסר חאזוה ותמכן וכתרן גדא: ויחי וחיא
יעקב באר׳ דמצרים שבע עסרי שנין והוו יומי יעקב שני חיוהי מאה וארבעין
ושבע שנין: פעאש יעקוב פי בלד מצר סבעה עשר סנה פצאר גמיע
עמרה סני חיותה מאיה וסבעה וארבעין סנה: וקריבו יומי ישר׳ לממת וקרא
לבריה ליוסף ואמר ליה אם כען אשכחית רחמין בעינך שו כען ידך תחות
ירכי ותעביד עמי טיבו וקשוט לא כען תקברינני במצרים: ולמא קרב
אגל אסל׳ אן ימות דעא באבנה יוסף וקל לה אן וגדת חצאא ענדך
אום בידך אלי עהדי ואצטנע אלי פצל ואחסאן כאן לא תדפנני במצר ואשכוב
עם אבהתי ותטולינני ממצר ותקברנני בקבורתהון ואמר אנא אעביד
כפתגמך: בל אלא צרת אלי אבאי אחמלני מן מצר ואדפנני פי מקברתהם
קל אנא אצנע כמא קלת: ואמר קייב לי וקיים ליה וסגיד ישר׳ על ריש
ערסא: קל לה אחלף לי פחלף לה וסגד אסר׳ עלי טרף אלסריר:

פ׳

ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חלה ויקח את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים: ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה: ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוז בארץ כנען ויברך אתי: ויאמר אלי הנני מפרך והרביתך ונתתיך לקהל עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם: ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי:

ויהי

והוה בתר פתגמיא האליך ואמר ליוסף הא אבוך מרע ודבר ית תרין בנוהי עמיה ית מנשה וית אפרים:

פלמא כאן בעד הדה אמור קיל ליוסף אן אביך מריץ פאכד אבניה מעה מנשה ואפרים:

וחוי ליעקב ואמר הא ברך יוסף אתי לותך ואתקף ישראל ויתיב על ערסא: ת׳ם אכ׳בר יעקו׳ וקיל לה הודא אבנך יוסף גאי אליך פתקוא אסראיל וגלס עלי אלסריר: ואמר יעקב ליוסף אל שדי אתגלי לי בלוז באר׳ דכנען ובריך יתי: פקאל יעקוב ליוסף אלעלי אלכאפי תגלא לי פי לוז ובארך פיא: ואמר לי האנא מפיש לך ומסגי לך ואתנינך לכנשת שבטין ואתין ית אר׳ הדא לבנך בתרך אחסנת עלם: וקאל לי האנא מת׳מרך ומכת׳רך ואגעל מנך גוק אמם ואעטי הדא אלבלד לנסלך בעדך חוז אלדהר: וכען תרין בנך דאתילידו לך באר׳ דמצרים עד מיתא לותך למצרים דילי אנון אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהון קדמי: ואלאן אבניך אלמולודין לך פי בלד מצר אלי אן אתיתך אלי מצר המא ינסבאן אלי יכון אפרים ומנשה מתל ראובן ושמעון:

ומולדתך

ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על שם אחיהם יקראו בנחלתם ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד כברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם נא אלי ואברכם ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות ויגש אתם אליו וישק להם ויחבק להם ויאמר ישראל אל יוסף ראה פניך לא פללתי והנה הראה אתי אלהים גם את זרעך ויוצא יוסף אתם מעם ברכיו וישתחו לאפיו ארצה ויקח יוסף

ובנין דתוליד בתריהון דילך יהון על שום אחיהון יתקרון באחסנתהון ואנא במיתי מפדן מיתת עלי רחל בארעא דכנען באורחא בעוד כרוב ארעא למיעל

לאפרת וקברתה תמן באורח אפרת היא בית לחם׃ ואמא אנא פפי מג׳
מן פדן מאתת עליי רחל פי בלד כנעאן פי אלטריק וקד בקי מיל מן אלמסאפה
אלי ארכול אלי אפרת פדפנתהא פי טריק אפרת הי בית לחם ולם יולד לה בעד
דלך שייא׃ וחזא ישראל ית בני יוסף ואמר מן אלין׃ פלמא ראי אסרא׳
בני יוסף קאל מן הולאי׃ ואמר יוסף לאבוהי בני אנון דיהב לי יי׳ הכא
ואמר קריבינון כען לותי ואבריכינון׃ קאל לה יוסף המא אבניי אלד׳
רזקניהמא אללה ההנא קאל קדמהמא אליהמא אבארך פיהמא׃ ועיני ישראל
יקרא מסיבו לא יכול למחזי וקריב יתהון לותיה ונשיק להון וגפיף להון׃
ובאנת עיני אסר׳ קד תקלתא מן אלשיכוכה ליס יטיק אן ינצר פקדמהמא
אליה וקבלהמא ועאנקהמא׃ ואמר ישראל ליוסף מחזי אפך לא סברית והא אחזי
יתי יי׳ אף ית בנך וקאל אסר׳ ליוסף אלנטר אלי וגהך לם אמל והוא קד אראני אללה
נסלך איצא׃ ואפיק יוסף יתהון מן קדמוהי וסגיד על אפוהי על ארעא׃ פאכרגהמא

את שניהם את אפרים בימינו משמאל ישראל
ואת מנשה בשמאלו מימין ישראל ויגש
אליו׃ וישלח ישראל את ימינו וישת על
ראש אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו על
ראש מנשה שכל את ידיו כי מנשה הבכור׃
ויברך את יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו
אבתי לפניו אברהם ויצחק האלהים הרעה
אתי מעודי עד היום הזה׃ המלאך הגאל
אתי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם
שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב
בקרב הארץ׃ וירא יוסף כי ישית אביו יד
ימינו על ראש אפרים וירע בעיניו ויתמך
יד אביו להסיר אתה מעל ראש אפרים

יוסף מן בין ידיה
ענדה וסגד עלי
וגהה עלי אלארץ׃
ודבר יוסף ית
תרויהון ית אפרים
בימיניה מסמלא
דישראל וית מנשה
בסמאליה מימינא
דישראל וקריב
לותיה׃ תם אכ'ד
יוסף כלאהמא
ותרך אפרים בימינה
ען יסאר אסראיל
ומנשה ביסארה
ען ימין אסראיל

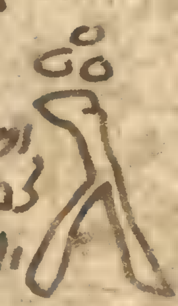

וקריבינון ליה׃ ואושיט ישראל ית ימיניה ושוי על רישא דאפרים והוא זעירא
וית סמאליה על רישא דמנשה אחכימינון לידוהי ארי מנשה בוכרא׃ פמד
אסר' ימינה וגעלהא עלי ראס אפרים והוא אצגר ויסארה עלי ראס מנשה
אחכם ידאה כדאך עלי אן מנשה אכבר׃ ובריך ית יוסף ואמר יי' דפלחו
אבהתי קדמוהי אברהם ויצחק יי' דזן יתי מדאיתני עד יומא הדין׃ ובארך
פי יוסף וקאל אללה אלדי סאר אבאי פי טאעתה אבראהים ויצחק הו אללה
אלדי רעאני מד' כנת אלי אלאן׃ מלאכא דפרק יתי מכל בישא יברך ית עולימיא
ויתקרי בהון שמי ושם אבהתי אברהם ויצחק וכנוני ימא יסגון בגו בני אנשא
על ארעא׃ במלך פכני מן כל שר יבארך פי הדין אלגלאמין ויסמיאן באסמי ובאסם
אבאי אבר' ויצ' ויכתרון כתרה פי אלארץ׃ וחזא יוסף ארי שוי אבוהי יד ימיניה על
רישא דאפרים ובאיש בעינוהי וסעדה לידא דאבוהי לאעדאה יתה מעל רישא דאפרים
לאנחותה על רישא דמנשה׃ פלמא ראי יוסף אן אבאה קד געל ידה אלימנא עלי ראס אפרים

על ראש מנשה׃ ויאמר יוסף אל אביו
לא כן אבי כי זה הבכר שים ימינך על
ראשו׃ וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי
גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו
הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא הגוים׃
ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך
ישראל לאמר ישמך אלהים כאפרים
וכמנשה וישם את אפרים לפני מנשה׃
ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת
והיה אלהים עמכם והשיב אתכם אל
ארץ אבתיכם׃ ואני נתתי לך שכם אחד
על אחיך אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי
ובקשתי׃

על ראש מנשה׃
ואמר יוסף לאבוהי
לא כין אבא ארי
דין בכרא שוי
ימינך על רישיה׃
וקץ לה יוסף ליס
כלא יא אבה אן
הדא אכבר צייר
ימינך עלי ראסה׃
וסריב אבוהי ואמר
ידענא ברי ידענא
אף הוא יהי לעם
ואף הוא יסגי
וברם אחוהי זעירא

יסגי מנה ובנוהי יהון שלטין בעממיא׃ פא׳ פאבא וקאל קד עלמת יא אבני
אן הדא כדר איצא ותכון מנה אמה ולכני אעלם אן אכאה אלאצגר יכתר מנה
ויכון נסלה מל אממם שנהא׃ וברכינון ביומא ההוא למימר בך יבריך
ישראל למימר ישוינך יי כאפרים וכמנשה ושוי ית אפרים קדם מנשה׃
פלמא טאלך פיהמא פי דלך אליום קאילא בך יתבארך בנו אסר קאילין מען
לבען יצירך אלה מתל אפרים ומנשה פקדם אפרים עלי מנשה׃
ואמר ישראל ליוסף האנא מאית ויהי מימרא דיי בסעדכון ויתיב יתכון
לארע אבהתכון׃ תם קאל אסל ליוסף האנא מאית ויכון אלה מעכם
וירדכם אלי בלד אבאיכם׃ ואנא יהבית לך חולק חד יתיר על אחך
דנסיבית מידא דאמוראה בצלותי ובבעותי׃ ואנא פקד אעטיתך
חצא זאידא עלי אכותך אלדי אכדתה מן יד אלאמוריין בסיפי
וקוסי׃ ויקרא

יט דסמ׳ בק׳
ט פי׳ ז׳ ו
דמי׳ כבון
גם ג׳ וגם מל׳
בק׳ ב׳ חק׳ ט
פי׳ זמן
ד׳ ונא [?] ב׳
ב׳ חית שב׳ עונם [?]

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים: הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם: ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז: פחז כמים אל תותר כי עלית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה:

שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם: בסדם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי כי באפם הרגו איש וברצנם עקרו שור: ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל:

וקרא יעקב לבנוהי ואמר אתכנשו ואחוי לכון ית דיערע יתכון בסוף יומיא: תם דעא יעקוב בבניה וקאל אג'תמעו חתא אכברכם במא יואפיכם פי אכר הדה אלאיאם: אתכנשו ושמעו בני יעקב וקבילו אולפן מן ישראל אבוכון: אג'תמעו ואסמעו יא בני יעקב ואקבלו

מן אסראיל אביכם: ראובן בכרי את חילי וריש תקפי לך הוה חזי למיסב תלתא חולקין בכירותא כהונתא ומלכותא: יא ראובן אנת בכרי ואול חילי מפצ'ל פי אשרף ומכבר פי אעז: על דאזלת לקביל אפך הא כמיא ברם לא אהניתא חולק יתיר לא תקבל ארי סליקתא בית משכבי אבוך בכן אחילתא לשיוויי ברי סליקתא: ואנך בנהלה ממא לם תפצ'ל אד צעדת אלי מצ'גע אביך חינד ממא תבדלת פראשי תכלית: שמעון ולוי אחין גברין גיברין בארע תותבותהון עבדו גבורא: שמעון ולוי אכואן פי אלה צלם פרצתהמא: ברזהון לא הות נפשי באתכנושיהון למהך לא כחתית מן יקרי ארי ברגזהון קטלו קטול וברעותהון תרעו שור סנאה: פי עצבתהם לם תדכל נפסי ופי תג'מעהם לם תתג'מע דאתי לאן בגצ'בהם קתלו אמה וברצאהם הדמו סורהא: ליט רגזהון ארי תקיף וחימתהון ארי קשיא אפליגנון ביעקב ואבדרינון בישראל: פמדמום גצ'בהמא מא אעזה וחמייתהמא מא אצעבהא אקסמהמא פי אל יעקוב ואבדדהמא פי אל אסראיל: יהודה

יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף איביך ישתחוו לך בני אביך׃ גור אריה יהודה מטרף בני עלית כרע רבץ כאריה וכלביא מי יקימנו׃ לא יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו עד כי יבא שילה ולו יקהת עמים׃ אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו ובדם ענבים סותה׃ חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב׃

זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אנית וירכתו על צידן׃

יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים׃ וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט

יהודה את אודיתא ולא בהיתתא בך יודון אחך ידך תתקף על בעלי דבבך יתברון סנאך יהון מחזרין קדל קדמך ויהון מקדמין משאל בשלמך בני אבוך׃ ואנת יא יהודה יסיידונך אכותך ויידך פי קפא אעדאיך ויכצעו לך בני אביך׃ שלטון יהי בשירויא ובסופא יתרבא מלכא מדבית יהודה ארי מדין קטלא ברי נפשך סליקתא ינוח

ישרי בתקוף כאריא וכליתא ולית מלכו דתזעזעינה׃ תכון יא יהודה כשבל אסד לאנך כרצת אבני מן קתל אלי אדא גתא ורבץ כאסד ולבו מן דא יתירה׃ לא יעדי עביד שלטן מדבית יהודה וספרא מבני בנוהי עד עלמא עד דייתי משיחא דדיליה היא מלכותא וליה ישתמעון עממיא׃ לא יזול קציב אלמלך מן יהודה ואלראסם מן תחת אמרה אלי אן יגי אלדי הו לה ואליה תגתמע אלשעוב׃ יסחר ישראל לקרתיה עמא יבנון היכליה יהון צדיקיא סחור ליה ועבדי אוריתא באולפן עמיה יהי ארגון טב לבושיה וכסותיה מילא מילא צבע זהורי וצבעונין׃ ראבטא לגפן גחאשה ולשריק בניאתאנה גאסלא באלכמר לבאסה ובדם אלענב כסותה׃ יסמקון טורוהי בכרמוהי יטופון נעווהי בחמר יחורן בקעתיה בעבור ובעדרי ענה׃ מחור אלעינין אכחל מן אלכמר ואביץ אלאסנאן אלבתר מן אללבן׃ זבולן על ספר ימא ישרי והוא יכביש מחוזין בספינן וטוב ימא ייכול ותחומיה יהי מטי עד צידון׃ וזבולון עלי סאחל אלבחר יסכן אלבחר ופי סאחלה סכן וטרף תכמה אלי צידא׃ יששכר עתיר בנכסין אחסנתיה בין תחומיא׃ ויששכר כגסם מנפרד ראבץ בין אלצפין׃ וחזא חולקא ארי טב וית ארעא ארי מעבדא פירין ויכביש מחוזי עממיא וישיצי ית דיריהון ודישתארון בהון יהון ליה פלחין ומסקי

שכמו לסבל ויהי למס עבד׃
דן ידין עמו כאחד שבטי
ישראל׃ יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי
ארח הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור׃
לישועתך קויתי יהוה׃ גד
גדוד יגודנו והוא יגד עקב׃
מאשר שמנה לחמו והוא
יתן מעדני מלך׃ נפתלי
אילה שלחה הנתן אמרי שפר׃
בן פרת יוסף בן פרת עלי
עין בנות צעדה עלי שור׃ וימררהו ורבו
וישטמהו בעלי חצים׃ ותשב באיתן קשתו
ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה

מסין׃ תס יהא
דראחה מא אגורהא
ואדרש מא אנעמהא
פימד עניקה לטנקל
ויציר כשרמה בארמא׃

מדבית דן יתבחר
ויקום גברא כיומוי
יתפריק עמיה
ובשלוהי ינוחון
כחדא שבטיא
דישראל׃ ודן יחכם
לקומה כגמלה
סבט בני אסראיל׃
יהי גברא דיתבחר
ויקום מדבית דן

אימתיה תתרמי על עממיא ומחתיה תתקף בפלשתאי כחוי חרמן ישרי על אורחא
וכפתנא כמון על שבילא יקטיל גיברי משרית פלשתאי פרשין עם רגלאין יעקר
סוסון ורתכין ויסגר רכביהון לאחורא׃ יכון כשתעבאן עלי שטריה וכשמטרון עלי
שבליה ולאסע עקב שפרס ויקע ראכבה אלי ורא׃ לפרקנך סברית יי׃ יקול
רגית בותך יא רב׃ מדבית גד משרית מזיינין יעברון
ית ירדנא קדם אחיהון לקרבא ובנכסין סגיאין יתובון לארעהון׃ וגד אי כרדס
תכרדס עליה והו יגד אעקאבה׃ דאשר טבא ארעיה והיא
מרביא תפנקי מלכין׃ ואשר טעאמה סמין והו יעטי מלאד אמלוך׃
נפתלי בארע טבא יתרמי עדביה ואחסנתיה תהי מעבדא פירין יהון מודין
ומברכין עליהון׃ ונפתלי כאילה מרסלה תלד איקו אחסני׃ ברי דיסגי
יוסף ברי דיתברך כגופן דנציב על עינא דמיא תרין שבטין יפקון מבנוהי יקבלון
חולקא ואחסנתא׃ ויוסף אבן מתמר כגצן מתמד עלי עין מא לה ערוק קר אמתדת
עלי סור׃ ואתמררו עמיה ונקמוהי ואעיקו ליה גברין גיברין בעלי פלגותיה׃ פאמרוה ולתו
ותהדדוה אצחאב אסהאם׃ ותבת כהן נב׳ נביאותיה על דקיים אוריתא בסתרא ושוי תקפא

אבן ישראל: מאל אביך ויעזרך ואת שדי
ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום
רבצת תחת ברכת שדים ורחם: ברכת אביך
גברו על ברכת הורי עד תאות גבעת עולם
תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו:

בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב
יחלק שלל: כל אלה שבטי ישראל שנים עשר
וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם
איש אשר כברכתו ברך אתם: ויצו אותם ויאמר
אלהם אני נאסף אל עמי קברו אתי אל אבתי
אל המערה אשר בשדה עפרון החתי:
במערה אשר בשדה המכפלה אשר על פני

לחצניה בכין יתמלא
דהב על דרעוהי
אחסין מלכותא
ותקיף דאהורתיה
מן קדם תקיפא
דיעקב דבמימריה
זן אבהן ובנין שבטיא
דישראל: פתבתת
קוסה פי צלאבה
ופהזא דראעיה מן
טאעתה מולי יעקו
ומן תם רעא ראת
אסר: ממימרא דאלהא
דאבוך יהי בסעדך
וית שדי ויברכינך
ברכן דנחתן מטלא דשמיא מלעילא ברכן דנגדן ממעמקי ארעא מלרע ברכתא
דאבוך ודאמך: אלאל מן טאיק אביך אן יענך ומן כאפי אן יבארך פיך ברכאת
אלסמא מן עלו ברכאת אלגמר אלגאיצה ספלא ברכאת אלתדאיא ואלבטון: ברכתא
דאבוך יתוספן לך על ברכתא די בריכו אבהתי דחמידו להון רברביא דמן
עלמא יהוין כל אלין לרישא דיוסף גברא פרישא דאחוהי: וברכאת אביך
תנצאף אלי ברכאת אסלאפי אלי מא אשתהא יפאע אלדהר יכון גמיע עלי
ראס יוסף והאמה באסך אכותה: בנימין בארעיה תשרי שכינתא
ובאחסנתיה יתבני מקדשא בצפרא ובפניא יהון מקרבין כהניא קרבניא ולעידן
רמשא יהון מפלגין מותר חולקהון משאר קודשיא: ובנימין כדיב מפתרס נהארה
יאכל כסבא ובעשי יקסם סלבא: כל אלין שבטיא דישראל תרי עסר ודא דמליל
להון אבוהון ובריך יתהון גבר כברכתיה בריך יתהון: הולאי גמיע אסבאט אסר
אתני עשר והדא מא קאל להם אבוהם ובארך פיהם כל רגל חסב אסתחקאקה בארך
עליהם: ופקיד יתהון ואמר להון אנא מתכניש לעמי קברו יתי לות אבהתי במערתא
דבחקל עפרון חתאה: תם אוצאהם וקאל להם אנא מאצי אלי קומי אדפנוני מע אבאי

ממרא בארץ כנען אשר קנה אברהם את
השדה מאת עפרן החתי לאחזת קבר שמה
קברו את אברהם ואת שרה אשתו שמה
קברו את יצחק ואת רבקה אשתו ושמה
קברתי את לאה: מקנה השדה והמערה
אשר בו מאת בני חת: ויכל יעקב לצות את
בניו ויאסף רגליו אל המטה ויגוע ויאסף
אל עמיו: ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו
וישק לו: ויצו יוסף את עבדיו את הרפאים
לחנט את אביו ויחנטו הרפאים את ישראל:
וימלאו לו ארבעים יום כי כן ימלאו ימי
החנטים ויבכו אתו מצרים שבעים יום:

פי אלמגארה אלתי
פי צ'יעת עפרון
אלחתי: במערתא
דבחקל כפילתא
דעל אפי ממרא
בארעא דכנען
דזבן אברהם
ית חקלא מן
עפרון חתאה
לאחסנת קבורא:
הי אלמגארה אלתי
פי אלציעה
אלמצאפה כחצה
ממרא פי בלד

כנעאן אלתי אשתראהא אבר' מן עפרון אלחתי מקברה: תמן קברו ית
אברהם וית שרה אתתיה תמן קברו ית יצחק וית רבקא אתתיה ותמן
קברית ית לאה: תם דפנו אבר' ושרה זוגתה תם דפנו יצחק ורבקה
זוגתה ותם דפנת לאה: זביני חקלא ומערתא דביה מן בני חתאה:
שרא אלציעה ואלמגארה אלתי מן בני חת: ושיצי יעקב לפקדא ית בנוהי וכנש
רגלוהי לערסא ואתנגיד ואתכניש לעמיה: פלמא פרג יעקו מן וציתה לבניה
צם רגליה עלי אלסריר ותופא ואנצאף אלי קומה: ונפל יוסף על אפי אבוהי ובכא
עלוהי ונשיק ליה: פאנכב יוסף עלי וגה אביה ובכא עליה וקבלה: ופקיד
ית עבדוהי ית אסואתא למחנט ית אבוהי וחנטו אסותא ית ישראל:
ואמר יוסף עבידה אלאטבא אן יחנטו אביה פחנטת אלאטבא אסראיל:
ושלימו ליה ארבעין יומין ארי כין שלמין יומי חניטיא
ובכו יתיה מצראי שבעין יומין: אלי אן כמל לה ארבעין
יומא לאן כדאך כאנת תכמל איאם אלמחנטין
ובכא עליה אלמצריון סבעין יומא:

יוסף

ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה לאמר אם נא מצאתי חן בעיניכם דברו נא באזני פרעה לאמר: אבי השביעני לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני ועתה אעלה נא ואקברה את אבי ואשובה: ויאמר פרעה עלה וקבר את אביך כאשר השביעך: ויעל יוסף לקבר את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה זקני ביתו וכל זקני ארץ מצרים: וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו רק טפם וצאנם ובקרם עזבו בארץ גשן: ויעל עמו גם רכב גם פרשים ויהי המחנה כבד מאד: ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר הירדן

ועברו יומי בכיתיה ומליל יוסף עם בית פרעה למימר אם כען אשכחית רחמין בעיניכון מלילו כען קדם פרעה למימר: ולמא גאזת איאם בכאה כלם יוסף לפרעון קאילא אן וגדת חצוא ענדכם כלמו פרע וקולו לה: אבא קיים עלי למימר הא אנא מאית בקברי דאתקינית לי בארע דכנען תמן תקברנני וכען אסק כען ואקבר ית אבא ואתוב: אן אבי אסתחלפני וקאל לי הא אנא מאית בקברי אלדי כריתה לי פי בלד כנעאן תם תדפנני ואן אצעד אדפן אבי וארגע: ואמר פרעה סק וקבר ית אבוך כמא דקיים עלך: קאל אצעד אדפן אבאך כמא חלפך: וסליק יוסף למקבר ית אבוהי וסליקו עמיה כל עבדי פרעה סבי ביתיה וכל סבי ארע דמצרים: פצעד יוסף לידפן אביה וצעד מעה גמיע קואד פרעון ושיוך אלה וגמיע שיוך בלד מצר: וכל בית יוסף ואחוהי ובית אבוהי לחוד טפלהון ועאנהון ותוריהון שבקו בארע דגשן: וגמיע אל יוסף ואכותה ובית אביה ערא אן אטפאלהם וגנמהם ובקרהם תרכוהא פי בלד אלסדיר: וסליק עמיה אף רתכין אף פרשין והות משריתא תקיפא לחדא: וצעד מעה איצא כיל ופרסאן וכאן עסכר עטים גדא: ואתו עד בית אדרי דאטד דבעברא דירדנא וספדו תמן מספד רב ותקיף לחדא ועבד לאבוהי

ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד ויעש לאביו אבל שבעת ימים: וירא יושב הארץ הכנעני את האבל בגרן האטד ויאמרו אבל כבד זה למצרים על כן קרא שמה אבל מצרים אשר בעבר הירדן: ויעשו בניו לו כן כאשר צום: וישאו אתו בניו ארצה כנען ויקברו אתו במערת שדה המכפלה אשר קנה אברהם את השדה לאחזת קבר מאת עפרן החתי על פני ממרא: וישב יוסף מצרימה הוא ואחיו וכל העלים אתו לקבר את אביו אחרי קברו את אביו: ויראו אחי יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה אשר גמלנו

אבלא שבעה יומין: פגאו אלי אנדר אלעוסג אלדי פי עבר אלארדן פנדבוה תם נדבא כבירא עטימא גדא וצנע לאביה חזנא סבעה איאם: וחזא יתיבי ארעא כנענאה ית אבלא בבית אדרי דאטד ואמרו אבל תקיף דין למצראי על כן

קרא שמה אבל מצרים דבעברא דירדנא: פראי סכאן בלד אלכנענ אלחזן פי אנדר אלעוסג פקאלו הדא חזן עטים לאלמצריין ולדלך סמי חזן אלמצריין אלדי פי עבר אלארדן: ועבדו בנוהי ליה כין כמא דפקיד יתהון: וצנעו בה בנוה בגמיע מא אוצאהם: ונטלו יתיה בנוהי לארעא דכנען וקברו יתיה במערת חקל כפילתא דזבן אברהם ית חקלא לאחסנת קבורא מן עפרון חתאה דעל אפי ממרי: פחמלוה אלי בלד כנעאן ודפנוה פי מגארה אלציעה אלמצאעפה אלתי אשתראהא אבראהים מקברה מן עפרון אלחתי בחצרת ממרי: ותב יוסף למצרים הוא ואחוהי וכל דסליקו עמיה למקבר ית אבוהי בתר דקבר ית אבוהי: תם רגע יוסף אלי מצר הו ואכותה וסאיר מן כאן צעד מעה לידפן אבאה בעד מא דפנה: וחזו אחי יוסף ארי מית אבוהון ואמרו דלמא יטר לנא דבבו יוסף ואתבא יתיב לנא ית כל בשתא דגמלנא יתיה: פלמא ראו אכוה יוסף אן אבאהם קד מאת קאלו כלא יתהדדנא יוסף ויכאפינא בגמיע אלשר אלדי

אתו: ויצוו אל יוסף לאמר אביך צוה לפני
מותו לאמר: כה תאמרו ליוסף אנא שא נא
פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמלוך ועתה
שא נא לפשע עבדי אלהי אביך ויבך
יוסף בדברם אליו: וילכו גם אחיו ויפלו
לפניו ויאמרו הננו לך לעבדים: ויאמר אלהם
יוסף אל תיראו כי התחת אלהים אני: ואתם
חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטבה
למען עשה כיום הזה להחית עם רב: ועתה
אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם
וינחם אותם וידבר על לבם: וישב יוסף
במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף מאה ועשר
שנים: וירא יוסף לאפרים בני שלשים

אולי צאה: ופקידו
לות יוסף למימר
אבוך פקיד קדם
מותיה למימר:
פאמרו מן קל
ליוסף אן אבאך
אוצאנא קבל
מותהו: כדין
תימרון ליוסף בבעו
שבוק כען לחובי
אחך ולחטאיהון
ארי בישא גמלוך
וכען שבוק כען
לחובי עבדי אלהא

דאבוך ובכא יוסף במללותהון עמיה: כדא קולו ליוסף יא יוסף אגפר דנב
אכותך וכטאהם פקד אולאך שרא פאלאן נסאלך אן תצפח דנב עביד אלה
אביך פבכא יוסף חין כלמוה בדאך: ואזלו אף אחוהי ונפלו קדמוהי ואמרו
הא אנחנא לך לע[illegible]: וגאו איצא אכותה איצא ווקעו בין ידיה וקאלו הודא נחן
לך [illegible]: ואמר להון יוסף לא תדחלון ארי דחלא דיי אנא: קאל להם
יוסף לא תכאפו פאני אכאף אלה: ואתון חשבתון עלי בישא מן קדם יי
אתחשיבת לטבא בדיל למעבד כיומא הדין לקיימא עם סגי: אנתם קדרתם
עלי שרא ואלה קדר כירא לקבל אן יצנע מא תרוה אליום ויחיי קומא כתירא:
וכען לא תדחלון אנא אזון יתכון וית טפלכון ונחים יתהון ומליל תנחומין
על לבהון: ואן לא תכאפו אנא אמונכם ואטפלכם פעזאהם ודאראהם
ויתיב יוסף במצרים הוא ובית אבוהי וחיא יוסף מאה ועסר שנין: פאקאם יוסף
במצר הו ואל אביה ועאש מאיה ועשר סנין: וחזא יוסף לאפרים בנין תליתאין

גם בני מכיר בן מנשה ילדו על ברכי יוסף:
ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים
פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת
אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק
וליעקב: וישבע יוסף את בני ישראל
לא מר פקד יפקד אתכם והעלתם את
עצמתי מזה: וימת יוסף בן מאה ועשר
שנים ויחנטו אתו ויישם בארון במצרים:

אף בני מכיר בר
מנשה אתילידו
ורבי יוסף: חתי
ראי לאפרים בנין
תולתא ואיצא בני
מכיר אבן מנשה
ולדו פי חגרה:
ואמר יוסף לאחוהי
אנא מאית וי"י
מדכר דכיר:
יתכון ותסקון ית
גרמי [illegible]
יתכון מן ארעא

ד
נקף

אלהים'

ל

ל
יוסף
יהודע
עזרא

פה פסוקים סימן ימלה

סכום הפסוקים של ספר אלף וחמש מאות ושלשים ק"א ר"ל ד
מנין הפרשיות הפתוחות שלש וארבעים
והסתומות שמונה וארבעים הכל אחד
והשעים סימן צא: וחציו של ספר ועל חרבך תחיה: ב"ר ה

הדא לאר דקיים לאברהם ליצחק וליעקב: תם קאל לאכותה אנא מאית ואללה
סידכרכם ויצעדכם מן הדא אלבלד אלי אלבלד אלדי אקסם לאבראהים יצחאק
ויעקוב: ואומי יוסף ית בני ישראל למימר מדכר דכיר יי יתכון ותסקון ית
גרמי מכא: פאסתחלף יוסף אכותה וקאל אדי דכרכם אללה פאצעדו
בעצאמי מן הנא: ומית יוסף בר מאה ועשר שנין וחנטו יתיה
ושמוהי בארונא במצרים: פמאת יוסף אבן מאיה ועשר [illegible]
וחנטוה וציר פי צנדוק במצר:

ברוך יי לעולם אמן
ואמן

ואלין שמהת בני ישראל דעלו למצרים עם יעקב גבר ואנש ביתיה עלו: והדה אסמא ואהלה די מצר מע יעקו כל רגל ואהל דכלו: ראובן שמעון לוי ויהודה: ראובן נג' יששכר זבולון ובנימין: דן ונפתלי גד ואשר והואה כל

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו: ראובן שמעון לוי ויהודה: יששכר זבולן ובנימן: דן ונפתלי גד ואשר: ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים: וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא: ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם:

135

ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף: ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו: הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שנאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ: וישימו

נפשתא נפקי ירכא דיעקב שבעין נפשן ויוסף דהוה במצרים: פכאן גמלה אנפס אלכארגה מן צלב יעקוב סבעין נפסא מע יוסף אלדי כאן במצר: ומית יוסף וכל אחוהי וכל דרא ההוא: פמאת יוסף וגמיע אכותה וסאיר אהל דלך אלגיל: ובני ישראל נפישו ואתילדו וסגיאו ותקיפו לחדא לחדא ואתמליאת ארעא מנהון: ובנו אסראיל אתמרו ותנאסלו ונמו וכתרו ועטמו גדא גדא חתא אמתלא דלך אלבלד מנהם:

וקם מלכא חדתא על מצרים דלא מקיים גזירת יוסף: וקאם מלך גדיד עלי מצר מא לם ישאהד יוסף: ואמר לעמיה הא עמא בני ישראל סגן ותקיפין מננא: פקאל לקומה הודא קום בני אסראיל אכתר ואעטם מנא: הבו נתחכם להון דלמא יסגון ויהי ארי יערענא קרב ויתוספון אף אנון על סנאנא ויגיחון בנא קרבא ויסקון מן ארעא: תעאלו נחתאל להם כלא יכתרו פיכון אדי ואקעתנא חרב אנצאפוהם איצא עלי אעדאינא פיחארבונא ויהרבונא מן אלבלד: ומניאו עליהון שלטונין מבאשין בדיל לענואיהון בפלחנהון ובנו

דגה ובדין ...
ט ...
ט בשם ...
וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא:

עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם
ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת
רעמסס: וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן
יפרץ ויקצו מפני בני ישראל: ויעבדו
מצרים את בני ישראל בפרך: וימררו את
חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל
עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם
בפרך: ויאמר מלך מצרים למילדת
העברית אשר שם האחת שפרה ושם השנית
פועה: ויאמר בילדכן את העבריות וראיתן
על האבנים אם בן הוא והמתן אתו ואם בת
היא וחיה: ותיראן המילדת את האלהים ולא
עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיין

קרוי בית אוצרי
לפרעה ית פיתום
וית רעמסס:
פציירון עליהם
ולא דמה לתסכיר
אן יעדבונהם
בנקלהם פבנו
קרא מכאזן לפרעון
פי אלפיום ועין
שמס: וכמא
דמענן להון כין
סגן וכין תקפין
ועקת למצראי מן
קדם בני ישראל:

וכל מא עדבוהם כדאך יכתרון וייסרון חתי צגרון מן קבל בני אסראיל:
ואפלחו מצראי ית בני ישראל בקשיו: ואסתכדם אלמצריין בני אסראיל באקמא:
ואמרו ית חייהון בפלחנא קשיא בטינא ובלבני ובכל פלחנא בחקלא ית
כל פלחנהון דאפלחו בהון בקשיו: פאמררו חיותהם בכדמה צעבה בטין
ולבן וסאיר אעמאל אלצחרא וכדמה וגמיע כדמתהם אלדי אסתכדמוהם
בה קסמא: ואמר מלכא דמצרים לחייתא יהודיתא דשום חדא שפרה
ושום תנייתא פועה: פקאל מלך מצר לקואבל אלעבראניאת אלדי
אסם אחדאהמא שפרה ואלאכרא פועה: ואמר תהוין מילדן ית יהודיתא ותחזין
על מתברא אם ברא הוא ותקטלון יתיה ואם ברתא היא תקיימונה: פקאל אדי
כנתן תולדן אלעבראניאת פאנט'רן ענד אלמקעד אן כאן אבנא פאקתלוה ואן כאנת אבנה
פאסתחיוהא: ודחילא חייתא מן קדם יי ולא עבדא כמא דמליל עמהון מלכא דמצ
וקיימא ית בניא: פכאפת אלקואבל אללה ולם יצנען כמא קאל להן מלך מצר פאסתבקין אלבנין:

את הילדים: ויקרא מלך מצרים למילדת
ויאמר להן מדוע עשיתן הדבר הזה ותחיין
את הילדים: ותאמרן המילדת אל פרעה
כי לא כנשים המצרית העברית כי חיות הנה
בטרם תבוא אלהן המילדת וילדו: וייטב
אלהים למילדת וירב העם ויעצמו מאד:
ויהי כי יראו המילדת את האלהים ויעש
להם בתים: ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל
הבן הילוד היארה תשליכהו וכל הבת תחיון:

וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי: ותהר
האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא
ותצפנהו שלשה ירחים: ולא יכלה עוד

וקרא מלכא דמצ
לחיתא ואמר להון
מדין עבדתין
פתגמא הדין וקיימ'
תין ית בניא:
פדעא בהן מלך
מצריקל להם
מא באלכן צנעתן
הדא אלאמר ואסתבקי'
תן אלבנין: ואמרא
חיתא לפרעה ארי
לא כנשיא מצריתא
יהודיתא ארי
חכימן אנין עד
לא עלת לותהון חיתא וילדן: קאלתא לה אן ליס כאלנסא אלמצריאת אלעבראניאת
כל הן בצוראת קבל אן תדכל אליהן אלקאבלה ילדן: ואוטיב יי' לחיתא ותקף
עמא ותקיפו לחדא: פאחסן אללה אלי אלקואבל פכתר אלקום ועצמו גדא:
והוה כד דחילא חיתא מן קדם יי' ועבד להון בתין: פלמא כאף אלקואבל אלה
צנע להן ביותא חסנהן: ופקיד פרעה לכל עמיה למימר כל ברא דאתיליד
ליהודאי בנהרא תרמוניה וכל ברתא תקיימון: פאמר פרעון גמיע קומה
קאילא כל אבן יולד להם אטרחוה פי אלניל וכל אבנה אסתבקוהא:
ואזל גברא מדבית לוי ונסיב ית בית לוי: תסמא רגל מן
אל לוי פתזוג באבנה לוי: ועדיאת אתתא וילידת בר וחזת יתיה ארי טב
הוא ואטמרתיה תלתה ירחין: פחמלת וולדת אבנא פלמא ראתה חסנא
אכפתה תלת אשהר: ולא יכילת עוד לאטמרותיה ונסיבת ליה תיבותא

הצפינו ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאר: ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו: ותרד בת פרעה לרחץ על היאר ונערתיה הלכת על יד היאר ותרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה: ותפתח ותראהו את הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה: ותאמר אחתו אל בת פרעה האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית ותינק לך את הילד: ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך העלמה ותקרא את אם הילד:

דגמא וחפתה בחימרא ובזפתא ושויאת בה ית רביא ושויתה ביערא על כיף נהרא: ולם תטיק אן תכפיה אכ'דת לה תאבותא מן ברדי וקיירתהא בקפר וזפת וציירת פיהא אלצבי וציירתהא פי אלריס עלי שאט אלניל:

ואתעתדת ית אחתיה מרחיק למדע מא יתעביד ליה: פוקפת אכ'תה מן בעיד לתנטר מא יצנע בה: ונחתת בת פרעה למסחי על נהרא ועולימתהא מהלכן על כיף נהרא וחזת ית תיבותא בגו יערא ואושיטת ית אמתה ונסיבתה: פנזלת אבנה פרעו לתגתסל פי אלניל וכאן גואריהא ימשין עלי שאטה פראת אלתאבות פי וסט אלריס פמדת ידהא ואכ'דתהא: ופתחת וחזת ית רביא והא עולימא בכי וחסת עלוהי ואמרת מן בני יהודאי הוא דין: ופתחתהא וראתה אלולד יבכי פאשפקת עליה וקאלת הדא מן בני אלעבראניין: ואמרת אחתיה לבת פרעה האיזיל ואקרי ליך איתתא מינקתא מן יהודיתא ותניק ליך ית רביא: קאלת להא אכ'תה אמצי ואדעו לך באמראה מרצע מן אלעבראניאת תרצעה לך: ואמרת לה בת פרעה איזילי ואזלת עולימתא וקרת ית אמיה דרביא: קאלת להא אבנת פרעו אמצי פמצ'ת אלג'אריה ודעת באם אלצבי:

ותאמר לה בת פרעה היליכי את הילד הזה
והינקהו לי ואני אתן את שכרך ותקח האשה
הילד ותניקהו׃ ויגדל הילד ותבאהו לבת
פרעה ויהי לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר
כי מן המים משיתהו׃ ויהי בימים ההם
ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם
וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו׃
ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי
ויטמנהו בחול׃ ויצא ביום השני והנה
שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע
למה תכה רעך׃ ויאמר מי שמך לאיש
שר ושפט עלינו הלהרגני אתה אמר
כאשר הרגת את המצרי ויירא משה

ואמרת לה בת
פרעה הליכי ית
רביא הדין ואוניקי
הי לי ואנא אתין
ית אגריך ונסיבת
אתתא רביא
ואוניקתיה׃ פקאלת
להא אבנה׳ פרע׳
הא לך הדא אלצבי
ארצעיה לי ואנא
אעטיך אגרך
פאכדת אלמראה
אלצבי וארצעתה׃
ורבא רביא

ואיתיתיה לבת פרעה והוה לה לבר וקרת שמיה משה ואמרת ארי מן מיא
שחלתיה׃ ולמא כבר אלצבי גאת בה אלי אבנה פרעון פצאר להא כאבן ואסמתה
מוסי קאלת לאני כשלתה מן אלמא׃ והוה ביומיא האנון ורבא משה ונפק
לות אחוהי וחזא בפלחנהון וחזא גבר מצרי מחי לגבר יהודאי מאחוהי׃
וכאן פי תלך אלאיאם אן מוסי כבר פכרג אלי אכותה פנצר פי נקלהם פאלרי
רגל מצרי יצרב רגל עבראני מן אכותה׃ ואתפני לכא ולכא וחזא ארי
לית אנש ומחא ית מצראה וטמריה בחלא׃ פאלתפת ימנה ויסרה פלם
ירה אחד אנסאן פצרב אלמצרי ודפנה פי אלרמל׃ ונפק ביומא
תנינא והא תרין גוברין יהודאין נצן ואמר לחייבא למא את מחי לחברך׃ וכרג
פי אליום אלתאני פאדא ברגלין עבראניין יתנאזעאן פקאל ללטאלם מנהמא לם תצרב
צאחבך׃ ואמר מן שויך לגבר רב ודיין עלנא הלמקטלי את אמר כמא דקטלתא
ית מצראה ודחיל משה ואמר בקשטא אתידע פתגמא׃ קאל מן צירך רגלא רייסא

ויאמר אכן נודע הדבר: וישמע פרעה
את הדבר הזה ויבקש להרג את משה
ויברח משה מפני פרעה וישב בארץ
מדין וישב על הבאר: ולכהן מדין שבע
בנות ותבאנה ותדלנה ותמלאנה את
הרהטים להשקות צאן אביהן: ויבאו
הרעים ויגרשום ויקם משה ויושען וישק
את צאנם: ותבאנה אל רעואל אביהן ויאמר
מדוע מהרתן בא היום: ותאמרן איש מצרי
הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה לנו וישק
את הצאן: ויאמר אל בנתיו ואיו למה זה
עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם:
ויואל משה לשבת את האיש ויתן את

ואחכמא עליבא
אתריד אן תקתלני
כמא קתלת אלמצרי
פפזע מוסי וקאל
איקינא קד ערף אל
כבר: ושמע פרעה
ית פתגמא הדין ובעא
למקטל ית משה וערק
משה מן קדם פרעה
ויתיב בארע דמדין
ויתיב על בירא:
ולמא סמע פרעון
בהדי אלכבר טלב
אן יקתל מוסי

פהרב מוסי מן בין ידיה וצאר אלי בלד מדין וגלס עלי אלביר: ולכהנא דמדין שבע
בנן ואתאה ודלאה ומלאה ית רטיא לאשקאה ענא דאבוהון: וכאן
לאמאם מדין סבע בנאת פגאת ודלאת ומלאת אלחיאץ לתסקי גנם אביהן:
ואתו רעיא וטרדונון וקם משה ופרקינון ואשקי ית ענהון: פגאו אלרעאה
וטרדוהן פקאם מוסי פגאתהן וסקא גנמהן: ואתאה לות רעואל אבוהון ואמר
מדין אוחיתין למיתי יומא דין: פגאת אלי רעואל אביהן פקאל מא באלכן אסרעתן
אלמגי אליום: ואמרא גברא מצראה שיזבנא מידא דרעיא ואף מדלא דלא
לנא ואשקי ית ענא: פקלנה רגל מצרי כלצנא מן יד אלרעאה ואיצא דלא לנא
וסקא אלגנם: ואמר לבנתיה ואן הוא למא דנן שבקתין ית גברא קרין ליה וייכול
לחמא: קאל להן ואין הו לם תרכתן אלרגל אדעוה יאכל טעאמא: וצבי משה
למיתב עם גברא ויהב ית צפרה ברתיה למשה: פלמא אמען מוסי פי אלמקאם עבד

צִפֹּרָה בִתּוֹ לְמֹשֶׁה: וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה:

וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים:

וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹּהֵן מִדְיָן וַיִּנְהַג אֶת הַצֹּאן אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה: וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה

ורגל צוגה בצפרה אבנתה: ווילידת בר וקרא ית שמיה גרשם ארי אמר דייר הויתי בארע נכראה: פולדת אבנא וסמאה גרשם לאנה קל צרת גריבא פי בלד גרבה:

והוה ביומיא סגיאיא האנון ומית מלכא דמצרים ואתאנחו בני ישראל מן פלחנא דהוה קשי עליהון וזעיקו וסליקת קבילתהון לקדם יי מן פלחנא: וכאן איצא פי תלך אלאיאם אלטוילה אן מלך מצר מאת פתנהד אלקום בני אסר מן כדמתהם וצרכו פצעד תגותהם אלי אללה מן אלכדמה: ושמיע קדם יי ית קבילתהון ודכיר יי ית קימיה דעם אברהם דעם יצחק ודעם יעקב: פסמע אללה שהיקהם ודכר עהדה אלדי מע אבר יצח ויעק: וגלי קדם יי שעבודא דבני ישראל ואמר במימריה למפרקהון יי: ונטר אללה אליהם ורחמהם:

ומשה הוה רעי ית ענא דיתרו חמוהי רבא דמדין ודבר ית ענא לאתר שפר רעיא למדברא ואתא לטורא דאתגלי עלוהי יקרא דיי לחורב: וכאן מוסי ירעא גנם יתרו מדין חמוה אמאם מדין כגא אלי טרף אלברייה חתי גא אלי גבל אללה אלי חריב: ואתגלי מלאכא דיי ליה בשלהובית אישתא מגו אסנא וחזא והא אסנא בעיר באישתא ואסנא ליתוהי מתאכיל: פתגלא לה מלך אללה בצריס נאר מן וסט אלעבנא פראי אלעבנא

מתאכל

הסנה בער באש והסנה איננו אכל׃ ויאמר
משה אסרה נא ואראה את המראה הגדל
הזה מדוע לא יבער הסנה׃ וירא יהוה כי סר
לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה
ויאמר משה משה ויאמר הנני׃ ויאמר אל
תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום
אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא׃
ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי
יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה פניו כי ירא
מהביט אל האלהים׃ ויאמר יהוה ראה ראיתי את
עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם
שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו׃

משתלהב בנור
והו ליס יתחרך׃
ואמר משה אתפני
כען ואחזי ית חזונא
רבא הדין מדין
לא מתוקד
אסנא׃ פקאל מוסי
אמיל אלאן ואנצר
הדא אלמנצר אלי
עגיב מא באל
אלסנא לם יחתרק׃
וחזא יי ארי אתפני
למחזי וקרא ליה

יי מגו אסנא ואמר משה משה ואמר האנא׃ פלמא עלם אללה אנה קד מאל
לינצרה פנאדאה מלך אללה מן אלסנא וקאל יא מוסי יא מוסי קאל לביך׃
ואמר לא תקרב הלכא שרי סינך מעל רגלך ארי אתרא דאת קאים עלוהי
אתר קדיש הוא׃ קאל לא תתקדם אלי ההנא אכלע נעלך ען רגלך פאן אלמוצע
אלדי אנת ואקף עליה מקדס׃ ואמר אנא אלהא דאבוך אלהיה דאברהם אלהיה
דיצחק ואלהיה דיעקב וכבשנון משה לאפוהי ארי דחיל מלאסתכלא
בצית יקרא דיי׃ תם קאל אנא אלה אביך אלה אבר׳ ויצח׳ ויעקו׳ פסתר
מוסי וגהה אד כאף אן ינצר אלי נור אללה׃ ואמר יי מגלא גלי
קדמי שעבוד עמי דבמצרים וית קבילתהון שמיע קדמי מן קדם
מפלחיהון ארי גלי קדמי כיביהון׃ פקאל קד נצרת לצעף קומי אלדי
במצר וסמעת צראכהם מן קבל גלאוזתהם ותלמת בגמיע אוגאעהם׃

וארד להצילו מיד מצרים ולהעלתו מן
הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל
ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני
והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי׃
ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי
וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים
לחצים אתם׃ ועתה לכה ואשלחך אל
פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים׃
ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך
אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל
ממצרים׃ ויאמר כי אהיה עמך וזה לך
האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את
העם ממצרים תעבדון את האלהים על

ואתגליתי
לשיזבותהון
מידא דמצראי
ולאסקותהון מן
ארעא ההוא לארע
טבא ופתיא לארע
עבדא חלב ודבש
לאתר כנענאי
וחתאי ואמוראי
ופרזאי וחואי ויבוסאי
פתגלית לאכלצהם
מן יד אלמצריין
ואצעדהם מן ذلך
אלבלד אלי בלד בייד

ואסע בלד יפיץ לבנא ועסלא מוצע אלכנעניין ואלחתיין ואלאמוריין ואלפרזיין
ואלחויין ואליבוסיין׃ וכען הא קבילת בני ישראל עלת לקדמי ואף גלי קדמי דוחקא דמצראי דחקין להון׃
בך ... ואלאן הוא ... בני ... וראית
... מצריין ... וכען איתא ואשלחינך לות פרעה ואפיק
ית בני ישראל ממצרים ... ואלבג קומי בני ...
ואמר משה קדם יי מן אנא ארי איזיל לות פרעה וארי אפיק ית בני ישראל ממצ
... מן אנא חתי ... פרעון ... מן מצר׃ ואמר
... ארי אנא שלחתך באפקותך ית עמא
תפלחון ... אנא אכון מעך והדא לך ...
... מן מצר תעבדון ... על

[illegible] הנה
אנכי בא אל בני ישראל ואמרתי להם
אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי
מה שמו מה אמר אלהם ויאמר אלהים
אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה
תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם:
ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל
בני ישראל יהוה אלהי אבתיכם אלהי אברהם
אלהי יצחק יעקב שלחני אליכם זה שמי
לעלם וזה זכרי לדר דר: לך
ואספת את זקני ישראל ואמרת אלהם
יהוה אלהי אבתיכם נראה אלי לאמר אלהי
אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי

ואמר משה ק[דם] יי
הא אנא אתי לות
בני ישראל ואימר
להון אלהא דאבהתכון
שלחני לותכון
ויימרון לי מן
שמיה מא אימר
להון: קאל מוסי
ללה האנא צאיר
אלי בני אסר ואקול
להם אלאה אבאיכם
בעתני אליכם פאן
קאלו מא אסמה
מא אקול להם:

ואמר יי למשה אהיה אשר אהיה ואמר כדנן תימר לבני ישראל אהיה
שלחני לותכון: קאל לה אלאזלי אלדי לא יזול קאל כדא קל לבני אס[ראיל] אלאזלי
[ב]עתני אליכם: ואמר עוד יי למשה כדנן תימר לבני ישראל יי אלהא
דאבהתכון אלהיה דאברהם אלהיה דיצחק ואלהיה דיעקב שלחני לותכון
שמי [illegible] לכל דר ודר: אמץ ואגמעהם כרא קל לבני אס[ראיל]
אלאה אבאיכם אלה אבר[הם] יצחק ויע[קוב] בעתני אליכם הדי אסמי אלי
[illegible] דכרי אלי גיל ואגיל: איזיל ותכנוש ית סבי ישראל
להון יי אלהא דאבהתכון אתגלי לי אלהיה דאברהם יצחק
[illegible] מדכר דכירנא יתכון וית דאתעביד לכון במצרים: אמץ
בני אסר[איל] וקל להם אלה אלאה אבאיכם תגלא לי אלאה אבראהם
קאילא קד דכרתכם אלה [illegible]

אתכם ואת העשוי לכם במצרים ׃ ואמר אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אל ארץ זבת חלב ודבש ׃ ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו יהוה אלהי העבריים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו ׃ ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה ׃ ושלחתי את ידי והכיתי את מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה בקרבו ואחרי כן ישלח אתכם ׃ ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון לא תלכו

ואמרית אסיק יתכון משעבוד מצראי לארע כנענאי וחתאי ואמוראי ופרזאי וחואי ויבוסאי לארע עבדא חלב ודבש ׃

פקלת אצעדכם מן עדאב אלמצריין אלי מוצע אלכנעניין ואלחתיין ואלאמוריין ואלפרזיין ואלחוויין ואליבוסיין אלי בלד יפיץ אללבן ואלעסל ׃ ויקבלון מנך ותיתי את וסבי ישראל לות מלכא דמצר ותימרון ליה ייי אלהא דיהודאי אתקרי עלנא כדיל כען מהלך תלתא יומין במדברא ונדבח קדם ייי אלהנא ׃ פאדי קבלו מנך אדכל אנת ושיוך בני אסראיל אלי מלך מצר וקולו לה אללה אלאה אלעבראניין ואפאנא אמרה פנסיר אלאן מסיר תלת איאם פי אלבר ונדבח ללה רבנא ׃ וקדמי גלי ארי לא ישבוק יתכון מלכא דמצרים למיזל ולא מן קדם דחיליה תקיף ׃ ואנא אעלם אן מלך מצר לם ידעכם אן תמצו ולא ביד שדידה ׃ ואשלח ית מחת גבורתי ואמחי ית מצראי בכל פרישתי דאעביד ביניהון ובתר כן ישלח יתכון ׃ חתי אבעת באפאתי ואצרב אלמצריין בגמיע אעגובאתי אלתי אצנעהא פי מא בינהם ובעד דלך יטלקכם ׃ ואתין ית עמא הדין לרחמין בעיני מצראי ארי תהכון לא תהכון ריקנין ׃ ואגעל אלקום חטא ענד אלמצריין פאדא מציתם לא תמצון פארגא ׃

ריקם׃ ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה
כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על
בניכם ועל בנתיכם ונצלתם את מצרים׃
ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא
ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך
יהוה׃ ויאמר אליו יהוה מזה בידך ויאמר
מטה׃ ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו
ארצה ויהי לנחש וינס משה מפניו׃ ויאמר
יהוה אל משה שלח ידך ואחז בזנבו ו
וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו׃ למען
יאמינו כי נראה אליך יהוה אלהי אבתם
אלהי ~~יצחק~~ אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב׃

ותשאל איתתא
משיבבתה ומקריבת
ביתה מנין דכסף
ומנין דדהב
ולבושין ותשוון
על בניכון ועל
בנתכון ותרוקנון
ית מצראי׃ כל
תסתוהב אמראה
מן צאחבתהא
ומן גארתהא אניה
פצה ואניה דהב
ותיאבא תציירונהא

ועלי בניכם ובנאתכם ותכתספון אלמצריין׃ ואתיב משה ואמר והא לא
יהימנון לי ולא יקבלון מני ארי יימרון לא אתגלי לך יי׃ פאגאב מוסא
וקאל לעלהם לא יומנון בי ולא יקבלון מני בל יקולון לם יגלא לך אללה׃
ואמר ליה יי מא דין דבידך ואמר חטרא׃ פקאל לה אללה מא הדא
בידך קאל עצא׃ ואמר רמיהי לארעא ורמהי לארעא והות לחויא ועריק משה
מן קדמוהי׃ קאל אטרחהא עלי אלארץ פטרחהא וצארת תעבאנא פהרב מוסא
מן בין ידיה׃ ואמר יי למשה אושיט ידך ואחוד בדנביה ואושיט ידיה
ואתקיף ביה והוה לחטרא בידיה׃ קאל אללה לה מד ידך ואמסך בדנבה
פמד ידה ואמסכה פצאר עצא פי ידה׃ בדיל דיהימנון ארי אתגלי לך יי
אלהא דאבהתהון אלהיה דאברהם אלהיה דיצחק ואלהיה דיעקב׃ לכי יומנון אן
קד תגלא לך אללה אלה אבאיהם אלה אבראהם אלה יצחק ואלה יעקוב׃

ויאמר יהוה לו עוד הבא נא ידך בחיקך
ויבא ידו בחיקו ויוצאה והנה ידו מצרעת
כשלג: ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו
אל חיקו ויוצאה מחיקו והנה שבה כבשרו:
והיה אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקל
האת הראשון והאמינו לקל האת האחרון:
והיה אם לא יאמינו גם לשני האתות האלה
ולא ישמעון לקלך ולקחת ממימי היאר
ושפכת היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר
והיו לדם ביבשת: ויאמר משה אל יהוה
בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול
גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך
כי כבד פה וכבד לשון אנכי: ויאמר

ואמר ייי ליה עוד
אעיל כען ידך
בעטפך ואעיל
ידיה בעטפיה
ואפקה והא ידיה
חורא כתלגא:
וקאל לה איצא
אדכל ידך אלי
כמך פאדכלהא
תם אכרגהא פאדי
בהא מיצא כאלתלג:
ואמר אתיב ידך
לעטפך ואתיב
ידיה לעטפיה
ואפקה מעטפיה והא תבת הות כבסריה: פקאל ארדד ידך אלי כמך פרדהא
תם אכרגהא וקד עאדת כסאיר בדנה: ויהי אם לא יהימנון לך ולא יקבלון
לקל אתא קדמאה ויהימנון לקל אתא בתראה: פאן לם יומנו בך ולם יקבלו
לאיה אלאולי פיומנון באיה אלתאניה: ויהי אם לא יהימנון אף לתרין
אתיא האלין ולא יקבלון מנך ותיסב ממיא דבנהרא ויהון לדמא ביבשתא:
פאן לם יומנון בהאתין אלאיתין ולם יקבלון מנך פכד מן מא אלניל ואצבבה
עלי אליבס פאנה ינקלב פיציר דמא פי אליבס: ואמר משה בבעו ייי
לא גבר דמלול אנא אף מאתמלי אף מדקמוהי אף מעדן דמלילתא עם
עבדך ארי יקיר ממלל ועמיק לישן אנא: פקאל מוסי לרבה יא רבי ליס
אנא דו נטק מן אמס ומא קבלה ולא מן חין כאטבת עבדך אני תקיל
אלפם ואללסאן באלמנטק: ואמר ייי ליה מן שוי פומא לאנשא או מן שוי אלנא

יהוה אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם
או חרש או פקח או עור הלא אנכי יהוה:
ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך והוריתיך
אשר תדבר: ויאמר בי אדני שלח נא ביד
תשלח: ויחר אף יהוה במשה ויאמר הלא
אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא
וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו:
ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו
ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו והוריתי
אתכם את אשר תעשון: ודבר הוא לך
אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה
תהיה לו לאלהים: ואת המטה הזה תקח
בידך אשר תעשה בו את האתת:

או חרשא או
פתיחא או עוירא
הלא אנא יי: קאל
אללה לה מן כלק
נטק אלאנסאן או
מן יכלק אלאכרס
או אלאצם או אלבציר
או אלאעמא ליס
אנא אללה: וכען
איזיל ומימרי
יהי עם פומך
ואלפינך דתמליל:
פאמץ׳ אן פאני
אכון מע קולך

ואדלך עלי מא תתכלם בה: ואמר בבעו יי שלח כען ביד מן דכשר
למשלח: קאל יארבי אבעת מן אנת באעתה: ותקיף רגזא דיי במשה
ואמר הלא אהרן אחוך ליואה גלי קדמי ארי מללא ימליל הוא ואף הא הוא
נפיק לקדמותך ויחזינך ויחדי בלביה: פאשתד גצ׳ב אללה עלי מוסא
וקאל ליס הרון אכיך אללואי אנה אעלם אנה מתכלם והודי הו איצ׳א יכרג
תלקאך פינט׳ר אליך ויסר פי נפסה: ותמליל עמיה ותשוי ית פתגמיא בפומיה
ומימרי יהי עם פומך ועם פומיה ואליף יתכון ית דתעבדון: פכלמה וציר
הדא אלכלאם פי פאה פאנא אכון מע קולך וקולה ואדלכמא עלי מא תצנעון:
וימליל הוא לך עם עמא ויהי הוא יהי לך למתרגמן ואת תהי ליה לרב: פיכלם הו
לך אלקום פיכון לך תרגמאנא ואנת תכון לה אסתאדא: וית חטרא הדין תסב בידך
דתעביד ביה ית אתיא: וכד׳ הדה אלעצא פי ידך תצנע בהא אלמעג׳זאת:

פ״

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב אֶל יֶתֶר חֹתְנוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ
אֵלְכָה נָּא וְאָשׁוּבָה אֶל אַחַי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם
וְאֶרְאֶה הַעוֹדָם חַיִּים וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ
לְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ שֻׁב
מִצְרָיִם כִּי מֵתוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְבַקְשִׁים אֶת
נַפְשֶׁךָ׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת בָּנָיו
וַיַּרְכִּבֵם עַל הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךָ לָשׁוּב מִצְרַיְמָה רְאֵה כָּל הַמֹּפְתִים
אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְיָדֶךָ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי פַרְעֹה וַאֲנִי
אֲחַזֵּק אֶת לִבּוֹ וְלֹא יְשַׁלַּח אֶת הָעָם׃ וְאָמַרְתָּ
אֶל פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל׃

ואזל משה ותב
לות יתר חמוהי
ואמר ליה איזיל
כען ואתוב לות
אחי דבמצרים
ואחזי העד (כען) קיימין
ואמר יתרו למשה
איזיל לשלם׃
פמצא מוסי ורגע
אלי יתר חמוה וקאל
לה אמצ׳י וארגע אלי
אכותי אלדין במצר
קאל לה אמץ׳ בסלאם׃
ואמר יי׳ למשה
במדין איזיל תוב למצרים ארי מיתו כל גבריא דבעו למקטלך׃ תם קאל אללה
למוסא במדין אמץ׳ ארגע אלי מצר פאן קד מאת גמיע אלקום אלטאלבין קתלך׃
ודבר משה ית אתתיה וית בנוהי וארכיבנון על חמרא ותב לארע דמצרים
ונסיב (משה) ית חטרא דאתעבידו ביה נסין מן קדם יי׳ בידיה׃ פאכ׳ד מוסי זוגתה וולדיה
וארכבהם עלי חמאר ובעת כהם ורגע אלי בלד מצר ואכ׳ד אלעצא אלתי אמרה
אללה בהא פי ידה׃ ואמר יי׳ למשה במהכך למתב למצרים חזי כל מופתיא
דשויתי בידך ותעבידנון קדם פרעה ואנא אתקיף ית לביה ולא ישלח
ית עמא׃ תם קאל אללה לה פי מציה לירגע אלי מצר אנט׳ר גמיע אלבראהין
אלתי צירתהא פי ידך אתנעהא בין ידי פרעון ואנא אשדד קלבה ולא יטלק
אלקום׃ ותימר לפרעה כדנן אמר יי׳ ברי בוכרי ישראל׃ וקל לה כדא קאל אללה מתל...

ס״ס
ויבן לנו הוייס
וגם העשיריא
ב
אשקנו
הביל׳

ל׳
בק

ב׳
חס
שבע
פעמים

ל׳
וחס
ב׳
בטע
בקפ

ל׳
ב׳
ירן
ב׳
לפני
פרעה
ובראמך
הרבים

ואמר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הרג את בנך בכרך: ויהי בדרך במלון ויפגשהו יהוה ויבקש המיתו: ותקח צפרה צר ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי: וירף ממנו אז אמרה חתן דמים למולת:

ויאמר יהוה אל אהרן לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו: ויגד משה לאהרן את כל דברי יהוה אשר שלחו [...] האתת אשר צוהו: וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני ישראל:

ואת כל

אבני בכרי אסר׳: ואמרית לך שלח ית ברי ויפלח קדמי ומסריב את לשלחותיה האנא קטיל ית ברך בכרך: פקלת לך אטלק אבני יעבדני פאן אבית אן תטלקה האנא קאתל אבנך בכרך: והוה באורחא בבית

מבתא וערע ביה מלאכא דיי׳ ובעא למקטליה: ולמא כאן באטריק פי אלמבית פאגא ולדה מלך אללה וטלב קתלה: ונסיבת צפרה טנרא וגזרת ית ערלת ברה וקריבת לקדמוהי ואמרת ברמא דמהולתא הדין אתיהיב חתנא לנא: פאכד׳ צפרה צואנא פקטעת קלפת אבנהא וקדמתה בין ידיה וקאלת כאן אלערוס אן יכון מקתולא: ונח מניה בכין אמרת אולי דמא דמהולתא הדין אתחייב חתנא קטול: פכף ענה חינ׳ קאלת צאר אלערוס אלמקתול מכתונא:

ואמר יי׳ לאהרן איזיל לקדמות משה למדברא ואזל וערעיה בטורא דאתגלי עלוהי יקרא דיי׳ ונשיק ליה: פקאל אללה להרון אמץ תלקא מוסי פי אלבר פמצא וואפאה פי גבל אללה וקבלה: וחוי משה לאהרן ית כל פתגמיא דיי׳ דשלחיה וית כל אתיא דפקדיה: פאכברה מוסי בגמיע כלאם אללה אלד׳י בעתה בה ובגמיע אלאיאת אלתי אמרה: ואזל משה ואהרן וכנשו ית כל סבי בני ישראל: פמצא מוסי והרון וגמעא גמיע שיוך בני אס׳:

והרן

146

וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר
יהוה אל משה ויעש האתת לעיני העם: ויאמן
העם וישמעו כי פקד יהוה את בני ישראל
וכי ראה את ענים ויקדו וישתחוו: ואחר באו
משה ואהרן ויאמרו אל פרעה כה אמר יהוה
אלהי ישראל שלח את עמי ויחגו לי במדבר:
ויאמר פרעה מי יהוה אשר אשמע בקלו
לשלח את ישראל לא ידעתי את יהוה וגם את
ישראל לא אשלח: ויאמרו אלהי העברים
נקרא עלינו נלכה נא דרך שלשת ימים
במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו פן יפגענו בדבר
או בחרב: ויאמר אלהם מלך מצרים למה
משה ואהרן תפריעו את העם ממעשיו לכו

ומליל אהרן ית
כל פתגמיא דמליל
יי עם משה ועבד
אתיא לעיני עמא:
וכלמהם הרון
בגמיע אלכלאם
אלדי כלם אללה
מוסי וצנע
אלמעגזאת בחצרה
אלקום והימין עמא
ושמעו ארי דכיר
יי ית בני ישראל
וארי גלי קדמוהי
שעבודהון וכרעו

וסגידו: פאמן אלקום אד סמעו אן אללה קד דכר בני אסר ונטר צעפהם פכרו
וסגדו: ובתר כין עלו משה ואהרן ואמרו לפרעה כדנן אמר יי אלהא דישראל
שלח ית עמי ויחגון קדמי במדברא: ובעד דלך מוסי והרון וקאלו לפרע כדא
קאל אללה אלאה אסר אטלק קומי יחגון לי פי אלבר: ואמר פרעה שמא דיי לא
אתגלי לי דאקביל למימריה לשלחא ית ישר' לא אתגלי שמא דיי ואף ית
ישראל לא אשלח: קאל פר' מן אללה חתי אקבל מנה ואטלק בני אסר לא אערף אללה
ולא אטלק בני אסראייל: ואמרו אלהא דיהודאי אתגלי עלנא נזיל כען מהלך
תלתא יומין במדברא דלמא יערענא במותא או בקטול: קאלו אלאה אלעבראניין
ואפנא אתלה נמצי אדן מסירה ג' איאם פי אלבר כי נדבח ללה רבנא כלא
יפאגינא בובא או בסיף: ואמר להון מלכא דמצרים למא משה ואהרן תבטלון ית עמא מעבידתהון
אזילו לפולחנכון: קאל להמא מלך מצר למא יא מוסי והרון תבדבאן אלקום ען

מלכא דמצרים

לעבדתיכם: ויאמר פרעה הן רבים עתה עם הארץ והשבתם אתם מסבלתם: ויצו פרעה ביום ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר: לא תאספון לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול שלשם הם ילכו וקששו להם תבן: ואת מתכנת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם על כן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו: תכבד העבדה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו בדברי שקר: ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל העם לאמר כה אמר פרעה אינני נתן לכם תבן: אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע

ען אעמאלהם אמצו
לנקלכם: ואמר
פר' הא מד' סגיאין
כען עמא דאר'
ותבטלון יתהון
מעבידתהון: תם
קד אמן כלדת
טבלד חתא תנשטון
נהם מן נקלהם:
ופקיד פר' ביומא
ההוא ית שלטוני
עמא וית סרכוהי
למימר: ואמר
פר' פי דלך ליום

בלאוזה' אקום ועראפהם קאילא: לא תוספון למתן לעמא למרמי לבנין כמאתמלי ומדקמוהי אנון יזלון ויגבבון להון תבנא: לא תעאודו אן תעטו אקום תבנה לילבנון אללבן מתל אמס ומא קבלה הם ימצו ויקמשון להם תבנא: ואת' וית סכום לבניא דאנון עבדין מאתמלי ומדקמוהי ~~אנון יזלון ויגבבון להון תבנא~~ תמנון עליהון לא תמנעון מנה ארי בטלנין אנון על כין אנון מצוחין למימר ניזיל נדבח לאלהנא: ריב ... אללבן אדי כאנו יצנעו מן אמס ומא קבלה צירוהא עליהם לא תנקצון מנהא לאנהם מרפהין לדלך הם יצרכון ויקולון נמצי לרבנא: יתקף פלחנא על גבריא ויתעסקון בה ולא יתעסקון בפתגמין בטלין: יתקל אעמל על אקום וישתגלו בה ולא ישתגלו באמור באטלה: ונפקו שלטוני עמא וסרכוהי ואמרו לעמא כדנן אמ' פר' לית אנא יהיב לכון תבנא: פכרג גלאוזה' אקום ועראפהם וקאלו להם כרא קאל פר' ליס אעטיכם תבנא: אתון איזילו סבו לכון תבנא מאתר דתשכחון ארי לא ותמנעון

ב̇ לבט עמו
ל̇ בת
לף
ג
ב
ו
ל̇ בתי וחס קול דמי' חייך
ו ריש פס
כ̇ רבה
לאומר

יתמנע

מעבדתכם דבר: ויפץ העם בכל ארץ מצרים
לקשש קש לתבן: והנגשים אצים לאמר
כלו מעשיכם דבר יום ביומו כאשר בהיות ה
התבן: ויכו שטרי בני ישראל אשר שמו
עלהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם
חקכם ללבן כתמול שלשם גם תמול גם
היום: ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל
פרעה לאמר למה תעשה כה לעבדיך: תבן
אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו עשו והנה
עבדיך מכים וחטאת עמך: ויאמר נרפים
אתם נרפים על כן אתם אמרים נלכה
נזבחה ליהוה: ועתה לכו עבדו ותבן לא ינתן
לכם ותכן לבנים תתנו: ויראו שטרי בני

מפלחנכון מדעם:
אנתם אמצו כדו
לכם מן חית תגדו
פאנה ינקץ מן
עמלכם שיא:
ואתבדר עמא בכל
ארע דמצרים
לגבבא גילי לתבנא:
פתבדד אלקום פי
גמיע בלד מצר
ליקמשו קשא לאתבן:
ושלטוניא דחקין
למימר אשלימו
עבידתכון פתגם

יום ביומא (כצמיה) כמא דהויתון עבדין כד מתיהיב לכון תבנא: ואלגלאוזה מלחון קאילין
אכמלו עמלכם אמר יום ביום כמא כאן פי וקת אעטא אתבן: ולקו סרכי בני ישראל
דמניאו עליהון סרטוני פרעה למימר מדין לא אשלימתון בזירתכון למרמי
לבנין כמיאתמלי ומדקמוהי אף תמלי אף יומא דין: פצרב ערפא בני אסר' אלדין
ולאהם עליהם גלאוזה' פר' קיל' להם מא באלכם לם תכמלו צראיבכם אן תלבנון
מתל אמס ומא קבלה אמס ואליום: ואתו סרכי בני ישראל וצוחו ק' פרעה למימר
למא תעביד כין לעבדך: פגאו ערפא בני אסר' ואסתגאתו אלי פרע קאילין לם
תצנע כדא בעבידך: תבנא לא מתיהיב לעבדך ולבניא אמרין לנא עבידו והא
עבדך לקן וחטין עליהון עמך: תבן לם ידפע אליהם ויקולו לנא אצנעו לבנא
והודא עבידך מצרובין ממא יכטי עליהם קומך: ואמר בטלנין אתון בטלנין
על כן אתון אמרין ניזיל נדבח קדם יי: קאל אנתם מורפהון לדלך תקולון נמצי נדבח
לרבנא: וכען איזילו פלחו ותבנא לא מתיהיב לכון [illegible] ותתנון: ואלאן אמצון
אעמלו ותבן לם יעטא לכם ועדאיבכם תעטון: וחזו סרכי בני ישראל יתהון בביש

ישראל אתם ברע לאמר לא תגרעו מלבניכם דבר יום ביומו: ויפגעו את משה ואת אהרן נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה: ויאמרו אלהם ירא יהוה עליכם וישפט אשר הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב בידם להרגנו: וישב משה אל יהוה ויאמר אדני למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני: ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך: ויאמר יהוה אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו:

קכד פס סים מעדי

למימר לא תמנעון מלבניכון פתגם יום ביומיה: וכצר ערפא בני אסר בשר וקט לא תנקצון מן לבנכם אמר יום ביום: וערעו ית משה וית אהרן קימין לקדמותהון במפקהון מלות פרעה: פצאדפו מוסי והרון ואקפין

ליתלקאנהם ענד כרוגהם מן ענד פרעו: ואמרו להון יתגלי יי עליכון ויתפרע דאבאשתון ית ריחנא בעיני פרעה ובעיני עבדוהי למיתן חרבא בידהון למקטלנא: פקאלו להמא יכצר אללה ויחכם עליכם כמא אפסדתם חאלנא ענד פרעון וענד קואדה חתי אן ספא פי אידיהם לקתלונא: ותב משה לקדם יי ואמר יי למא אבאישתא לעמא הדין למא דנן שלחתני: פרגע מוסי אלי אללה וקאל יארב לם אסאת הולאי אלקום ולמא דא בעתתני: ומעדן דעלית לות פרעה למללא בשמך אבאיש לעמא הדין ושיזבא לא שיזיבתא ית עמך: ומן חין דכלת אלי פרעון פכאטבתה באסמך אסא איהם ולם תכלצהם מנה: ואמר יי למשה כען תחזי דאעביד לפרעה ארי ביד תקיפא ישלחינון ובידא תקיפא יתריכנון מארעיה: פקאל אללה למוסי אלאן תנצר מא אצנע במרעון פיטלקהם בעד שדידה ויטרדהם מן בלדה ביד שדידה:

וארא

וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני יהוה: וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי יהוה לא נודעתי להם: וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר גרו בה: וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את בריתי: לכן אמר לבני ישראל אני יהוה והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים: ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני יהוה אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות

ומליל יי׳ עם משה ואמר ליה אנא יי׳ ... אלה מוסי וקאל לה אנא אלה ואתגליתי לאברהם ליצחק וליעקב באל שדי ושמי יי׳ לא אהודעית להון ... תגלית לאברהם ויצ׳ ויעקו׳ בשטאיק ... ואסמי אלה פרטי לם אעלמהם ואף אקימית ית קימי

עמהון למתן להון ית ארעא דכנען ית ארע תותבותהון דאתותבו בה ... תבתת עהדי מעהם לאעטיהם בלד כנעאן בלד סכנאהם אלדי סכנוה: ואף קדמי שמיע ית קבילת בני ישראל דמצראי מפלחין בהון ... ית קימי ואיצא קד סמעת שכיא בני אסר ... ודכרת עהדי ... לבני ישראל אנא יי׳ ואפיקית יתכון מגו דחוק פולחן מצראי ואשיזיב יתכון מפלחנהון ואפרוק יתכון בדרע מרמם ובדינין רברבין ... לדאך קל לבני אסר׳ אנא אלה ... ואפככם בדראע ממדודה ואחכאם עטימה: ואקריב יתכון קדמי לעם ואהוי לכון לאלה ותדעון ארי אנא יי׳ אלהכון דאפיק יתכון מגו דחוק פולחן מצראי ואתכדכם לי אמה ואכון לכם אלאהא ותעלמון אני אלה רבכם אלמכרגכם מן כקל אלמצריין:

מצרים׃ והבאתי אתכם אל הארץ אשר
נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק
וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני יהוה׃
וידבר משה כן אל בני ישראל ולא שמעו
אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה׃

ואעיל יתכון לארעא דקיימית במימרי למיתן יתה לאברהם ליצחק וליעקב ואתין יתה לכון ירותא אנא יי׃ ואדכלכם אלי אלבלד אלדי קסמת באמרי אן אעטיה לאבר' ויצ' ויעק' פאעטיה לכם חוזא אנא אללה אפי כדאך׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ בא דבר אל פרעה
מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו׃
וידבר משה לפני יהוה לאמר הן בני ישראל
לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל
שפתים׃
וידבר יהוה אל משה ואל אהרן ויצום אל בני
ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את

ומליל משה כן עם בני ישר' ולא קבילו מן משה מעייק רוח ומפלחנא דהוה קשי
עליהון׃ פכלם מוסי כדאך בני אסר' ולם יקבלו מנה מן צ'יק
ארואחהם ומן כדמתהם אצעבה׃ ומליל יי עם
משה למימר׃ תם כלם אללה מוסי תכלימא׃ עול מליל פרעה
מלכא דמצרים וישלח ית בני ישר' מארעיה׃ אדכל כלם
פרעו מלך מצר פי אן יטלק בני אסר' מן בלדה׃ ומליל משה
קדם יי למימר הא בני ישר' לא קבילו מני ואיכדין יקביל מני
פרעה ואנא יקיר ממלל׃ קאל מוסי יא רבי הוא בני אסר' לם
יקבלו מני פכיף יקבל מני פרע ואנא אתקל אלכלאם׃ ומליל
יי עם משה ועם אהרן ופקידנון לות בני ישר' ולות פרעה מלכא דמצרים
לאפקא ית בני ישר' מארע' דמצ׃ פכלם אללה מוסי והרון ואוצאהם בקצב

44

בני ישראל מארץ מצרים׃
אלה ראשי בית אבתם בני ראובן
בכר ישראל חנוך ופלוא חצרן וכרמי אלה
משפחת הראובני׃ ובני שמעון ימואל וימין
ואהד ויכין וצחר ושאול בן הכנענית אלה
משפחת השמעוני׃ ואלה שמות בני לוי
לתלדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי
שבע ושלשים ומאת שנה׃ בני גרשון לבני
ושמעי למשפחתם׃ ובני קהת עמרם ויצהר
וחברון ועזיאל ושני חיי קהת שלש ושלשים
ומאת שנה׃ ובני מררי מחלי ומושי
אלה משפחת הלוי לתלדתם׃ ויקח עמרם
את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את

בני אסף ופרעון
מלך מצר אן
יכרגא בני אסר
מן בלד מצר׃
אלין רישי בית
אבהתהון בני ראובן
בכרא דישראל חנוך
ופלוא חצרון וכרמי
אלין זרעית ראובן׃
הולאי ריסא בית
אבאיהם בני
ראובן בכר אסר
חנוך ופלוא חצרון
וכרמי הולאי

עשאיר ראובן׃ ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בר
כנעניתא אלין זרעית שמעון׃ ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר
ושאול אבן אלכנאעניה הולאי עשאיר שמעון׃ ואלין שמהת בני לוי
לתולדתהון גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי מאה ותלתין ושבע שנין׃
והולאי אסמא בני לוי עלי תואלידהם גרשון וקהת ומררי וסני חיות לוי
קלז סנה׃ בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם׃ בני גרשון לבני ושמעי
לזרעיתהון׃ בני גרשון לבני ושמעי לעשאירהם׃ ובני קהת עמרם ויצהר
וחברון ועזיאל ושני חיי קהת מאה ותלתין ותלת שנין׃ ובני קהת עמרם
ויצהר וחברון ועזיאל וסני חיוה קהת קלג סנה׃ ובני מררי מחלי ומושי אלין
זרעית ליואי לתולדתהון׃ ובני מררי מחלי ומושי הולאי עשאיר אלליואניין
עלי תואלידהם׃ ונסיב עמרם ית יוכבד אחת אבוהי ליה לאתו וילידת
ליה ית אהרן וית משה ושני חיי עמרם מאה ותלתין ושבע שנין׃

אהרן ואת משה ושני חיי עמרם שבע
ושלשים ומאת שנה: ובני יצהר קרח ונפג
וזכרי: ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי:
ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות
נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב ואת
אביהוא את אלעזר ואת איתמר: ובני
קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחת
הקרחי: ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות
פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס
אלה ראשי אבות הלוים למשפחתם: הוא
אהרן ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו את
בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם:

פתזווג עמרם
ביוכבד עמתה
בקבל אן תהער
עליה פורדת לה
הרון ומוסי וסן
סני חיותה קלי
סנה: ובני יצהר
קרח ונפג וזכרי:
ובני יצהר קרח
ונפג וזכרי:
ובני עזיאל מישאל
ואלצפן וסתרי:
ובני עזיאל מישאל

ואלצפן וסתרי: ונסיב אהרן ית אלישבע בת עמינדב אחתיה דנחשון
ליה לאנתו וילידת ליה ית נדב וית אביהוא ית אלעזר וית איתמר:
פתזווג הרון אלישבע אבנה עמינדב אלת נחשון פורדת לה נדב ואביהוא
אלעזר ואיתמר: ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף הלה ~~עשאיר אלקרחיין~~:
אין זרעית קרח: ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף הלה עשאיר אלקרחיין:
ואלעזר בר אהרן נסיב ליה מבנת פוטיאל ליה לאנתו וילידת ליה
ית פינחס אלין רישי אבהת ליואי לזרעיתהון: ואלעזר אבן הרון תזווג
באמראה מן בנאת פוטיאל פורדת לה פינחס הולאי ריסא אבא אלואניין
לעשאירהם: הוא אהרן ומשה דאמר יי להון אפיקו ית בני ישראל
מארעא דמצרים על חיליהון: המא אנהא אלמכאטבין הרון ומוסי
אלדי קאל אללה להמא אכרגא בני אסר מן בלד מצר עלי ביושהם:

הם המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא
את בני ישראל ממצרים הוא משה ואהרן׃
ויהי ביום דבר יהוה אל משה בארץ מצרים׃
וידבר יהוה אל משה
לאמר אני יהוה דבר אל פרעה מלך מצרים
את כל אשר אני דבר אליך׃ ויאמר משה לפני
יהוה הן אני ערל שפתים ואיך ישמע אלי פרעה׃

ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אלהים
לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך׃ אתה תדבר
את כל אשר אצוך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה
ושלח את בני ישראל מארצו׃ ואני אקשה
את לב פרעה והרביתי את אתתי ואת מופתי

אנון דממללין
עם פרעה מלכא
דמצרים לאפקא
ית בני ישראל
ממצרים הוא
משה ואהרן׃
המא אלמכאטבין
פרעון מלך מצר
ליכרגא בני אסר׳
מן מצר המא
מוסי והרון׃ והוה
ביומא דמליל יי׳
עם משה בארע דמצ׳׃
ולמא כאן פי יום

כאטב אללה מוסי פיה פי בלד מצר׃ ומליל יי׳ עם משה למימר
אנא יי׳ מליל עם פרעה מלכא דמצרים ית כל דאנא ממליל עמך׃
וכלם אללה מוסי וקאל לה אנא אללה כלם פרעון מלך מצר בגמיע מא אמרך
בה׃ ואמר משה קדם יי׳ הא אנא יקיר ממלל ואיכדין יקביל מני פרעה׃ פקאל
בין ידיה הודא אנא אגלף שפה וכיף יסמע מני פרעו׃ ואמר
יי׳ למשה חזי דמניתך רב לפרעה ואהרן אחוך יהי מתורגמנך׃ פקאל אללה לה
אנטר קד געלתך אקתדארא לפרעון והרון אכוך יכון תרגמאנך׃ את תמליל
ית כל דאפקדינך ואהרן אחוך ימליל עם פרעה וישלח ית בני
ישראל מארעיה׃ אנת תכלם תרגונ בגמיע מא אמרך בה והו יכלם פרעון
ליטלק בני אסר׳ מן בלדה׃ ואנא אקשי ית לבא דפרעה ואסגי ית אתותי
וית מופתי בארעא דמצ׳׃ ואנא אקסי קלב פר׳ ואכתר איאתי ומעאגזי

לגאוונס ולעשרו
וחד ואני ערל שפתים
פ׳ אמר

בארץ מצרים׃ ולא ישמע אלכם פרעה
ונתתי את ידי במצרים והוצאתי את צבאתי את
עמי בני ישראל מארץ מצרים בשפטים גדלים׃
וידעו מצרים כי אני יהוה בנטתי את ידי
על מצרים והוצאתי את בני ישראל מתוכם׃
ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם
כן עשו׃ ומשה בן שמנים שנה ואהרן בן
שלש ושמנים שנה בדברם אל פרעה׃

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ כי
ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת
אל אהרן קח את מטך והשלך לפני
פרעה יהי לתנין׃ ויבא משה ואהרן אל פרעה

פי בלד מצר׃ ולא
יקבל מנכון פרעה
ואתין ית מחת
גבורתי במצרים
ואפקית ית חילי
ית עמי בני ישראל
מארע דמצרים
בדינין רברבין׃
ולא יקבל מנכם
פלי חתי אחל
אקאתי באלמצריין
ואלגיושי
קומי בני אסר
מן בלד מצר

באחכאם עצימה׃ וידעון מצראי ארי אנא יי כד ארים ית מחת
גבורתי על מצרים ואפיקית ית בני ישראל מביניהון׃ ויעלם אלמצריין
אני אללה אד מדדת ידי עלי אלמצריין אכרגת בני אסר מן בינהם׃
ועבד משה ואהרן כמא דפקיד יי יתהון כין עבדו׃ פצנע מוסי והרון
כמא אמרהמא אללה כדאך צנעו׃ ומשה בר תמנן שנין ואהרן בר תמנן
ותלת שנין במללותהון עם פרעה׃ וכאן מוסי אבן תמאנין סנה והרון אבן תלאתה
ותמאנין סנה חין כלמא פרעון׃ ואמר יי למשה ולאהרן למימר׃
אן קאל אללה למוסי והרון קאילא׃ ארי ימליל עמכון פרעה למימר הבו לכון אתא
ותימר לאהרן סב ית חטרך ורמי קדם פרעה יהי לתנינא׃ ארי כלמכמא פרעון
וקאל אעטונא ברהאנא פקל להרון כד עצאך ואטרחהא בין ידי פרעון יציר
תנינא׃ ועל משה ואהרן לות פרעה ועבדו כין כמא דפקיד יי ורמא אהרן

ית חטריה קד פר
וקדם עבדוהי
והוה לתנינא׃
פקאל מוסי והרון
לי פרעו וצנעא
כדאך כמא קאל
אללה וטרח הרון
עצאה בין ידי פר
וקדאמה פצארת
תנינא׃ וקרא אף
פר לחכימיא ולחרשיא
ועבדו אף אנון
חרשי מצרים
בלחשיהון כין׃

ויעשו כן כאשר צוה יהוה וישלך אהרן את
מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין׃ ויקרא
גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם הם
חרטמי מצרים בלהטיהם כן׃ וישליכו איש
מטהו ויהיו לתנינם ויבלע מטה אהרן את
מטתם׃ ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר
דבר יהוה׃ ויאמר
יהוה אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם׃
לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת
לקראתו על שפת היאר והמטה אשר נהפך
לנחש תקח בידך׃ ואמרת אליו יהוה אלהי
העברים שלחני אליך לאמר שלח את עמי
ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד כה׃ כה

פדעי פרעו באלחכמא ואלסחרה וצנעו כדאך עלמא מצר איצא בכפיהם׃ ורמו
גבר חוטריה והוו לתנינין ובלע חוטרא דאהרן ית חוטריהון׃ פטרח כל
רגל עצאה וצארת תנאנין פאנבלעת עצא הרון עציהם׃ ואתקף
לבא דפרעה ולא קביל מנהון כמא דמליל יי׃ פאשתד קלב פרעו ולם
יקבל מנהמא כמא אמר אללה׃ ואמר יי למשה יקיר
לבא דפרעה סריב לשלחא עמא׃ קאל אללה למוסי קד תקל קלב פרעו ואבא
אן יטלק אלקום׃ איזיל לות פרעה בצפרא הא נפיק למיא ותתעתד לקדמותיה
על כיף נהרא וחוטרא דאתהפך לחויא תסב בידך׃ אמצ׳ אליה בגדאה
הודאה כארג אלי אלמא וקף תלקאה עלי שאט אלניל ואלעצא אלתי אנקלבת חייה
כדהא בידך׃ ותימר ליה יי אלהא דיהודאי שלחני לותך למימר שלח ית עמי
ויפלחון קדמי במדברא והא לא קבילתא עד כען׃ וקל לה אללה אלאה אלעבראניין
בעתני אליך קאילא אטלק קומי יעבדוני פי אלבר והודאך לם תקבל אלי אלאן׃

אמר יהוה בזאת תדע כי אני יהוה הנה
אנכי מכה במטה אשר בידי על המים אשר
ביאר ונהפכו לדם: והדגה אשר ביאר תמות ובאש
היאר ונלאו מצרים לשתות מים מן היאר:
ויאמר יהוה אל משה
אמר אל אהרן קח מטך ונטה ידך על מימי
מצרים על נהרתם על יאריהם ועל אגמיהם
ועל כל מקוה מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל
ארץ מצרים ובעצים ובאבנים: ויעשו כן
משה ואהרן כאשר צוה יהוה וירם במטה
ויך את המים אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני
עבדיו ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם:

כדנן אמר יי
בדא תדע ארי
אנא יי הא אנא
מחי בחטרא דבידי
על מיא דבנהרא
ויתהפכון לדמא:
כדא קאל אללה
בהדה אללה
תעלם אני אללה
אמעאקב האנא
צארב בעצא
אלתי פי ידי אלמא
אלדי פי אלניל פינקלב

דמא: ונוני דבנהרא ימותון ויסרי נהרא וילאון מצראי למשתי מיא
מן נהרא: ואלסמך אלדי פי אלניל ימות ויבתן אלניל ויעגז אלמצריין אן
ישרבון מאא מן אלניל: ואמר יי למשה אימר לאהרן
סב חטרך וארים ידך על מיא דמצראי על נהריהון על אריתיהון ועל
אגמיהון ועל כל בית כנישת מימיהון ויהון דמא ויהי דמא בכל ארע
דמצרים ובמני אעא ובמני אבנא: תם קאל אללה למוסי קל להרון כד
עצאך ומד ידך עלי מיאה מצרין ואנהארהם וכלגאנהם ואגאמהם
וסאיר מלאם מיאהם פתציר דמא ויכון דם פי גמיע בלד מצר ופי אלכשב
ואלחגארה: ועבדו כין משה ואהרן כמא דפקיד יי וארים בחטרא
ומחא ית מיא דבנהרא לעיני פרעה ולעיני עבדוהי ואתהפיכו כל מיא
דבנהרא לדמא: ופעל כדאך מוסי והרון כמא אמרהם אללה ורפע אלעצא וצרב אלמא
אלדי פי אלניל בחצרה פרעו ובחצרה קואדה פאנקלב גמיע אלמא אלדי פי אלניל דמא:

וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בַּיְאֹר מֵתָה וַיִּבְאַשׁ הַיְאֹר וְלֹא יָכְלוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן הַיְאֹר וַיְהִי הַדָּם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלָטֵיהֶם וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ וַיִּפֶן פַּרְעֹה וַיָּבֹא אֶל בֵּיתוֹ וְלֹא שָׁת לִבּוֹ גַּם לָזֹאת׃ וַיַּחְפְּרוּ כָל מִצְרַיִם סְבִיבֹת הַיְאֹר מַיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מִמֵּימֵי הַיְאֹר׃ וַיִּמָּלֵא שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת יְהוָה אֶת הַיְאֹר׃

וּנוּנֵי דִּבְנַהְרָא מִיתוּ וּסְרִי נַהְרָא וְלָא יְכִילוּ מִצְרָאֵי לְמִשְׁתֵּי מַיָּא מִן נַהְרָא וַהֲוָה דְּמָא בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃ ואסמך אלדי פי אלניל מאת ונתן אלניל ועטש אלמצריין אן ישרבו מא מן אלניל פצאר אלדם פי גמיע בלד מצר׃ וַעֲבַדוּ כֵּין חָרָשֵׁי מִצְרַיִם בְּלַחֲשֵׁיהוֹן

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃ וְאִם מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ הִנֵּה אָנֹכִי נֹגֵף אֶת כָּל

וְאִתַּקַּף לִבָּא דְּפַרְעֹה וְלָא קַבֵּיל מִנְּהוֹן כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ׃ פצנע כדאך עלמא מצר בכפיהם פאשתד קלב פרעו ולם יקבל מנהמא כמא קאל אללה׃ וְאִתְפְּנִי פַּרְעֹה וְעַל לְבֵיתֵיהּ וְלָא שַׁוִּי לִבֵּיהּ אַף לְדָא׃ תם ולא ודכל מנזלה ולם ירד כאטרה אלי הדא איצא׃ וְחַפַּרוּ כָּל מִצְרָאֵי סְחוֹר סְחוֹר לְנַהְרָא מַיָּא לְמִשְׁתֵּי אֲרֵי לָא יְכִילוּ לְמִשְׁתֵּי מִמַּיָּא דִּבְנַהְרָא׃ פאחתפר גמיע אלמצריין חואלי אלניל אבארא לישרבו מנהא מאא אד לם יטיקו אן ישרבו מן מא אלניל׃ וּשְׁלִימוּ שִׁבְעָה יוֹמִין בָּתַר דִּמְחָא יְיָ יָת נַהְרָא׃ ולמא כמלת סבעה איאם בעד מא צרב אללה אלניל מצראך׃ ואמר יי למשה עול לות פרעה וְתֵימַר לֵיהּ כִּדְנַן אֲמַר יְיָ שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי׃ פקאל אללה למוסי אדכל אלי פרעון וקל לה כדא אלה אטלק קומי יעבדוני׃ וְאִם מְסָרֵב אַתְּ לְשַׁלָּחָא הָא אֲנָא מָחֵי יָת כָּל תְּחוּמָךְ בְּעוּרְדְּעַנַיָּא׃ פאן אבית אן תטלקהם

גבולך בצפרדעים: ושרץ היאר צפרדעים
ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל
מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך
ובמשארותיך: ובכה ובעמך ובכל עבדיך
יעלו הצפרדעים: ויאמר יהוה אל משה
אמר אל אהרן נטה את ידך במטך על
הנהרת על היארים ועל האגמים והעל את
הצפרדעים על ארץ מצרים: ויט אהרן
את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע
ותכס את ארץ מצרים: ויעשו כן החרטמים
בלטיהם ויעלו את הצפרדעים על ארץ
מצרים: ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר
העתירו אל יהוה ויסר הצפרדעים ממני

האנא צאדם
במיע תכמך
בצפאדע: וירבי
נהרא עורדעניא
ויסקון ויעלון
בביתך ובאדרון
בית משכבך
ועל ערסתך ובבית
עבדך ובעמך
ובתנורך ובאצותך:
ותפיץ מן אלניל
אלצפאדע ותצעד
ותדכל פי ביתך
ופי כדר מצגעך

ועלי פראשך ופי ביות קואדך וסאיר קומך ופי תנאנירך ומעאגנך: ובך ובעמך
ובכל עבדך יסקון עורדעניא: ובך וביות קואדך וסאיר קומך תצעד אלצפאדע:
ואמר יי למשה אימר לאהרן ארים ית ידך בחוטרך על נהריא על
ארתיא ועל אגמיא ואסיק ית עורדעניא על ארע דמצרים: פקאל אללה למוסי
קל להרון מד ידך בעצאך עלי אלאנהאר ואלכלגאן ואלאגאם ואצעד אלצפאדע
עלי בלד מצר: וארים אהרן ית ידיה על מיא דמצראי וסליקו עורדעניא
וחפת ית ארע דמצרים: פמד הרון ידה עלי מיאה אלמצריין פצעד
אלצפאדע עלי בלד מצר: ועבדו כין חרשיא בלחשיהון ואסיקו ית
עורדעניא על ארע דמצרים: וצנע כדאך אלעלמא בכפיהם ואצעדו
אלצפאדע עלי בלד מצר: וקרא פר׳ למשה ולאהרן ואמר צלו קדם יי ויעדי
עורדעניא מני ומעמי ואשלח ית עמא וידבחון קדם יי: פדעי פר׳ במוסי והרון

ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו ליהוה׃
ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי
אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית
הצפרדעים ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה׃
ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע
כי אין כיהוה אלהינו׃ וסרו הצפרדעים
ממך ומבתיך ומעבדיך ומעמך רק ביאר
תשארנה׃ ויצא משה ואהרן מעם פרעה
ויצעק משה אל יהוה על דבר הצפרדעים
אשר שם לפרעה׃ ויעש יהוה כדבר משה
וימתו הצפרדעים מן הבתים מן החצרת
ומן השדת׃ ויצברו אתם חמרם חמרם
ותבאש הארץ׃ וירא פרעה כי היתה הרוחה

וק׳ אשפעה על
וען קומי חתי אטלק
אקום ידבחון ללה׃
ואמר משה לפרעה
שאל לך גבורא
הב לך זמן לאמתי
אצלי עלך ועל
וכל עבדך ועל
עמך לשיצאה
עורדעניא מנך
ומבתך לחוד
דבנהרא ישתארון׃
קא׳ מוסי אקתרח
עליי מתי תשא

ענך
אן אשפעלך וקואדך וקומך וינקטע אלצפאדע ענך וען מנאזלך ותבקא פי
אלניל פקט׃ ואמר למחר ואמר כפתגמך בדיל דתידע ארי לית כיי אלהנא׃
קא׳ גדא קא׳ כמא קלת לכי תעלם אנה ליס מתל אלה רבנא׃ ויעדון עורדעניא
מנך ומבתך ומעבדך ומעמך לחוד דבנהרא ישתארון׃ אי תזול
אלצפאדע ענך ועז מנאזלך וקואדך וקומך ותבקא פי אלניל פקט׃ ונפק
משה ואהרן מלות פרעה וצלי משה ק׳ יי׳ על עיסק עורדעניא דשוי לפר׳׃
ולמא כרג מוסי והרון מן ענד פרעון דעי מוסי אלי אללה בסבב אלצפאדע אלתי
אחלהא בפר׳׃ ועבד יי׳ כפתגמא דמשה ומיתו עורדעניא מן בתיא מן דרתא
ומן חקלתא׃ פצנע אללה כמא קא׳ מוסי פתמאות אלצפאדע מן אלביות ואלדור
ואלציאע׃ וכנשו יתהון דגורין דגורין וסריאת ארעא׃ וגמעוהא אנאבירא
אנאבירא פנתנת אלארץ מנהא׃ וחזא פרעה ארי הות רוחתא ויקר ית לביה

ויכבד את לבו ולא שמע אלהם כאשר
דבר יהוה׃ ויאמר יהוה
אל משה אמר אל אהרן נטה את מטך
והך את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ
מצרים׃ ויעשו כן ויט אהרן את ידו במטהו
ויך את עפר הארץ ותהי הכנם באדם ובבהמה
כל עפר הארץ היה כנים בכל ארץ מצרים׃
ויעשו כן החרטמים בלטיהם להוציא
את הכנים ולא יכלו ותהי הכנם באדם
ובבהמה׃ ויאמרו החרטמים אל פרעה
אצבע אלהים הוא ויחזק לב פרעה ולא שמע
אלהם כאשר דבר יהוה׃

ולא קביל מנהון
כמא דמליל יי׃
פלמא ראי פרעון
אן אלראחה קד
כאנת תקל קלבה
ולם יקבל מנהמא
כמא קאל אללה׃
ואמר
יי׳ למשה אימר
לאהרן ארים ית
חטרך ומחי ית
עפרא דארעא ויהי
לקלמתא בכל ארעא

דמצרים׃ וקאל אללה למוסי קל להרון מד עצאך ואצרב תראב אלארץ יציר
קמלא פי גמיע בלד מצר׃ ועבדו כין וארים אהרן ית ידיה בחטריה ומחא ית
עפרא דארעא והות קלמתא באנשא ובבעירא כל עפרא דארעא הות קלמתא בכל
ארעא דמצרים׃ ופעלו כדאך ומד הרון ידה בעצאה פצרב תראב אלארץ
פצאר אלקמל פי אלנאס ואלבהאים גמיע תראב אלארץ צאר קמלא פי גמיע בלד
מצר׃ ועבדו כין חרשיא בלחשיהון לאפקא ית קלמתא ולא יכילו והות
קלמתא באנשא ובבעירא׃ פצנעו כדאך אלעלמא בלטפהם ליכרגו אלקמל
פלם יטיקו פתבת אלקמל פי אלנאס ואלבהאים׃ ואמרו חרשיא לפרעה מחא
מן קדם יי׳ היא ואתקף לבא דפרעה ולא קביל מנהון כמא דמליל יי׳׃
פקאלו אלעלמא לפרעון הדה בליה מן ענד אללה פאשתד קלבה ולם
יקבל מנהמא כמא קאל אללה׃

154

ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה הנה יוצא המימה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח עמי ויעבדני׃ כי אם אינך משלח את עמי הנני משליח בך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו בתי מצרים את הערב וגם האדמה אשר הם עליה׃ והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי עמד עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני יהוה בקרב הארץ׃ ושמתי פדת בין עמי ובין עמך למחר יהיה האת הזה׃ ויעש יהוה כן ויבא ערב כבד ביתה פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת הארץ מפני הערב׃ ויקרא פרעה אל משה ולאהרן

ואמר יי למשה אקדים בצפרא והתעתד קדם פרעה הא נפיק למיא ותימר ליה כדנן אמר יי שלח עמי ויפלחון קדמי׃ פקאל אללה למוסי אדלג בגדאה וקף בין ידי פרעון הודא כארג אלי אלמא וקל לה כדא קאל אללה אטלק קומי יעבדוני׃

ארי אם ליתך משלח ית עמי הא אנא משלח בך ובעבדך ובעמך ובבתך ית ערובא ויתמלון בתי מצרים ית ערובא ואף ארעא דאנון עלה׃ לאנך אן אבית אן תטלק קומי האנא באעת' עליך ועלי קואדך וסאיר קומך ומנאזלך כ'לט והוש חתי תמתלי מנה ביות אלמצריין ואלארץ אלתי הם עליהא׃ ואפריש ביומא ההוא ית ארעא דגושן דעמי שרן עלה בדיל דלא למהוי תמן ערובא בדיל דתדע ארי אנא יי שליט בגו ארעא׃ ואצייר פראת לקומי ממא יחל בקומך ואביין פי דאך אליום בלד אלסריר אלדי קומי מקים בה ללא יכון תם וחש לכי תעלם אני אללה מסלט עלי גמיע אלעאלם׃ ואשוי פרקן לעמי ועל עמך איתי מחא למחר יהי אתא הדין׃ ואצייר פראא לקומי ממא יחל בקומך גדא תכון הדה אלאיה׃ ועבד יי כן ואיתי ערובא תקיף לבית פרעה ולבית עבדוהי ובכל ארעא דמצרים אתחבלת ארעא מן קדם ערובא׃ פצנע אללה כדאך ודכל וחש כתיר אלי בית פרעון וביות קואדה וגמיע בלד מצר אנפסד מן קבל אלוחש׃ וקרא פרעה למשה ולאהרן

וחמר

ויאמר משה לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים
נזבח ליהוה אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים
לעיניהם ולא יסקלנו׃ דרך שלשת ימים נלך
במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר
אלינו׃ ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם וזבחתם
ליהוה אלהיכם במדבר רק הרחק לא תרחיקו
ללכת העתירו בעדי׃ ויאמר משה הנה אנכי
יוצא מעמך והעתרתי אל יהוה וסר הערב
מפרעה מעבדיו ומעמו מחר רק אל יסף
פרעה התל לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה׃
ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל יהוה׃ ויעש
יהוה כדבר משה ויסר הערב מפרעה

ואמר איזילו
דבחו קדם אלהכון
בארע׳: פדעי פרע׳
במוסי והרון וקא׳
אמצוא אדבחוא לרבכם
פי אלבלד׳: ואמר
משה לא תקין
למעבד כין ארי
בעירא דמצראי
דחלין ליה מניה
אנחנא נסבין לדבחא
קדם יי׳ אלהנא הא אנחנא דבחין
ית בעירא דמצראי
דחלין ליה ואנון יהון

רגמין לנא׃ ארי יימחון למרגמנא׃ קא׳ מוסי לא כתיק אן נפעל דלך לאן מא יכרהה למצריין
נדבחה ללה רבנא פהל נדבחו מא יכרהונה בחצרתהם ולא ירגמונא׃ מהלך תלתא
יומין ניזיל במדברא ונדבח קדם יי׳ אלהנא כמא דיימר לנא׃ לכן מסאפה׳ ג׳ איאם
נסיר פי אלבר ונדבח ללה רבנא כמא יאמרנא׃ ואמר פרעה אנא אשלח יתכון
ותדבחון קדם יי׳ אלהכון במדברא לחוד ארחקא לא תרחקון למיזל צלו עלי׃
קא׳ פרע׳ אנא אטלקכם תדבחון ללה רבכם פי אלבר ענא אבעדוא לא תבעדון
פי אלמסיר אשפעוא עני׃ ואמר משה הא אנא נפיק מעמך ואצלי קדם יי׳ ויעדי
ערובא מפרעה מעבדוהי ומעמיה מחר לחוד לא יוסף פרעה לשקרא בדיל
דלא לשלחא ית עמא לדבחא קדם יי׳׃ קא׳ מוסי הא אנא כארג מן ענדך ואשפע אלי אללה
פיזיל אלחשר ען פרעון ועבידה וקומה גדא ענדא אלא לא יעאודה ללא יטלק אלקום
ידבחון ללה׃ ונפק משה מלות פרעה וצלי קדם יי׳׃ פלמא כרג מוסי מן ענדה שפע אלי אללה׃
ועבד יי׳ כפתגמא דמשה ואעדי ערובא מפרעה מעבדוהי ומעמיה לא אשתאר חד׳׃

מעבדיו ומעמו לא נשאר אחד: ויכבד פרעה
את לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את העם

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ודברת
אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את
עמי ויעבדני: כי אם מאן אתה לשלח ועודך
מחזיק בם: הנה יד יהוה הויה במקנך אשר
בשדה בסוסים בחמרים בגמלים בבקר
ובצאן דבר כבד מאד: והפלה יהוה בין מקנה
ישראל ובין מקנה מצרים ולא ימות מכל
לבני ישראל דבר: וישם יהוה מועד לאמר
מחר יעשה יהוה הדבר הזה בארץ: ויעש
יהוה את הדבר הזה ממחרת וימת כל מקנה

פצנע אללה כמא
קאל מוסי ואזאל אלוחש
ען פר' ועבידה וקומה
לם יבק ואחד:
ויקר פרעה ית ליביה
אף בזמנא הדא
ולא שלח ית עמא:
פתקל פר' קלבה
הדה אלמרה איצא
ולם יטלק אלקום:
ואמר יי
למשה עול לות
פרעה ותמליל
ליה כדנן אמר

יי אלהא דיהודאי שלח ית עמי ויפלחון קדמי: תם קאל אללה למוסי אדכל אלי
פר' וקל לה כד[illegible] אלה אלעבראניין אטלק קומי יעבדוני: ארי אם
מסריב את לש[illegible] [illegible] את מתקיף בהון: פאנך אן אבית אן
תטלקהם ועא[illegible] תתמסך בהם: הא מחא מן קדם יי הויא בבעירך דבחקלא
בסוסותא בחמרי בגמלי בתורא ובענא מותא סגי לחדא: פאן אפה אללה
כאינה פי מואשיך אלתי פי אלצחרא פי אלכיל ואלחמיר ואלגמאל ואלבקר ואלגנם ובאא
עטימא גדא: ויפריש יי בין בעירא דישראל ובין בעירא דמצראי ולא ימות
מכולא לבני ישראל מדעם: ויבין אללה בין מואשי בני אסראיל ומואשי אלמצריין ולם
ימות שי מן גמיע מא הו לבני אסר: ושוי יי זמנא למימר מחר יעביד יי פתגמא
הדין בארעא: וציר אללה וקתא קאילא גדא יצנע אללה הדא אלאמר פי אלבלד: ועבד
יי ית פתגמא הדין ביומא דבתרוהי ומית כל בעירא דמצראי ומבעירא דבני
ישראל לא מית חד: פצנע אללה הדא אלאמר מן גד ומאת גמיע מואשי

מצרים וממקנה בני ישראל לא מת אחד׃
וישלח פרעה והנה לא מת ממקנה ישראל
עד אחד ויכבד לב פרעה ולא שלח את העם׃

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן קחו לכם
מלא חפניכם פיח כבשן וזרקו משה
השמימה לעיני פרעה׃ והיה לאבק על
כל ארץ מצרים והיה על האדם ועל
הבהמה לשחין פרח אבעבעת בכל ארץ
מצרים׃ ויקחו את פיח הכבשן ויעמדו
לפני פרעה ויזרק אתו משה השמימה
ויהי שחין אבעבעת פרח באדם ובבהמה׃

מצריין ומן
מואשי בני אסר׳
לם ימות ואחד׃
ושלח פר׳ והא לא
מית מבעירא
דישראל עד חד
ואתיקר לבא דפר׳
ולא שלח ית
עמא׃ פנעת
כל מצרפתהא
לם ימות מן
מואשי בני אסר׳
ואחד פתקל

קלבה ולם יטלק אלקום׃ ואמר יי׳ למשה ולאהרן סבו
לכון מלי חופניכון פיח דאתונא וידרקיניה משה לצית שמיא
לעיני פרעה׃ וקאל אללה למוסי והרון כדא מל חפניכמא מן פיח
אלאתון ויהוי בה פי אלהוא בחצרה פרעו׃ ויהי לאבקא על כל ארעא
דמצרים ויהי על אנשא ועל בעירא לשחין סגי אבעבועין בכל ארעא
דמצרים׃ ויציר גבארא פי גמיע בלד מצר ויציר פי אלנאס ואלבהאים
קרח נאבת מתנפט פי גמיע בלד מצר׃ ונסיבו ית פיח דאתונא וקמו
קדם פרעה ודרק יתיה משה לצית שמיא והוה שחין אבעבועין
סגי באנשא ובבעירא׃ פאכ׳דוא מן פיח אלאתון ווקפא בין ידי פרעון
וד׳רה בה מוסי פי אלהוא פצאר קרח מתנפט נאבת פי אלנאס ואלבהאים׃

ולא יכלו החרטמים לעמד לפני משה מפני השחין כי היה השחין בחרטמם ובכל מצרים׃ ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה אל משה׃

ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי ויעבדני׃ כי בפעם הזאת אני שלח את כל מגפתי אל לבך ובעבדיך ובעמך בעבור תדע כי אין כמני בכל הארץ׃ כי עתה שלחתי את ידי ואך אותך ואת עמך בדבר ותכחד מן הארץ׃ ואולם בעבור זאת העמדתיך בעבור הראתך את כחי ולמען ספר שמי בכל הארץ׃

ולא יכילו חרשיא למקם קדם משה מן קדם שחנא ארי הוה שחנא בחרשיא ובכל מצראי׃ ולם יטיקו אלעלמא אן יקומו יקפו בין ידי מוסי מן קבל אלקרח לאנה כאן פיהם ופי סאיר אלמצריין׃ ותקיף יי ית לבא דפרעה ולא קביל מנהון כמא דמליל יי עם משה׃ פשדד אללה קלב פר׳ ולם יקבל מנהמא כמא קאל אללה למוסי׃

ואמר יי למשה אקדים בצפרא ואתעתד קדם פרעה ותימר ליה כדנן אמר יי אלהא דיהודאי שלח ית עמי ויפלחון קדמי׃ וקאל אללה למוסי אדלג באלגדאה וקף בין ידי פר׳ וקל לה כדא קאל אללה אלה אלעבראניין אטלק קומי יעבדוני׃ ארי בזמנא הדא אנא שלח ית כל מחתי בלבך ובעבדך ובעמך בדיל דתידע ארי לית דכותי בכל ארעא׃ לאני פי הדה אלמרה אנא באעת בכתיר מן אפאתי פי קלבך וקואדך וקומך לכי תעלם אן ליס מתלי פי גמיע אלעאלם׃ ארי כען קריב קדמי דשלחית פון ית מחת גבורתי ומחית יתך וית עמך במותא ואשתיציתא מן ארעא׃ לאני אן לו אטלקת ידי לקתלתך וקומך באלובא ואנקרצת מן אלארץ׃ וברם בדיל דא קיימתך בדיל לאחזיותך ית חילי ובדיל דיהון משתען גבורת שמי בכל ארעא׃ ולכן בסבב הדה בקיתך לכי אוריך קותי ולכי יקץ אסמי פי

הארץ ׃ עודך מסתולל בעמי לבלתי שלחם ׃ הנני ממטיר כעת מחר ברד כבד מאד אשר לא היה כמהו במצרים למן היום הוסדה ועד עתה ׃ ועתה שלח העז את מקנך ואת כל אשר לך בשדה כל האדם והבהמה אשר ימצא בשדה ולא יאסף הביתה וירד עלהם הברד ומתו ׃ הירא את דבר יהוה מעבדי פרעה הניס את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים ׃ ואשר לא שם לבו אל דבר יהוה ויעזב את עבדיו ואת מקנהו בשדה ׃

גמיע אלארץ ׃
עד כען כבשת
ליה לעמי בדיל
דלא לשלחותהון ׃
ומהמאך מיתרבע
בקומי ללא תטלק
הם ׃ האנא מחית
כעדנא הדין מחר
ברדא תקיף לחדא
דלא הוה דכותיה
במצרים למן
יומא אשתכללת
ועד כען ׃ האנא
ממטר פי מתל

ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים על

הדי אלוקת מן גד ברדא עט'ימא גדא מא לם יכן מתלה פי מצר מן יום אססת
אלי אלאן ׃ וכען שלח כנוש ית בעירך וית כל דלך בחקלא כל אנשא ובעירא
דישתכח בחקלא ולא יתכנש לביתא וייחות עליהון ברדא וימותון ׃ ואלאן
אבעת כנץ מאשיתך וגמיע מא לך פי אלצחרא פאנה אי אנסאן או בהימה
וגד פי אלצחרא ולם יגמע אלי אלמנאזל פינזל עליהם אלברד וימותון ׃ דדחיל
מפתגמא דיי מעבדי פרעה כנש ית עבדוהי וית בעיריה לבתיא ׃ פמן כאף
כלאם אללה מן קואד פרעון אהרב עבידה ומאשיתה אלי אלביות ׃ ודלא שוי לביה
לפתגמא דיי שבק ית עבדוהי וית בעיריה בחקלא ׃ ומן לם יגעל באלה אלי כלאם
אללה תרך עבידה ומאשיתה פי אלצחרא ׃ ואמר יי למשה
ארים ית ידך על צית שמיא ויהי ברדא בכל ארע דמצרים על אנשא ועל
בעירא ועל כל עסבא דחקלא בארע דמצרים ... יד ידך נחו
אלסמא ויכון אלברד פי גמיע בלד מצר עלי אלנאס ואלבהאים וגמיע עשב

אלצחרא

השמים ויהוה נתן קלת וברד ותהלך אש ארצה וימטר יהוה ברד על ארץ מצרים: ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד כבד מאד אשר לא היה כמהו בכל ארץ מצרים מאז היתה לגוי: ויך הברד בכל ארץ מצרים את כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל עשב השדה הכה הברד ואת כל עץ השדה שבר: רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל לא היה ברד: וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר אלהם חטאתי הפעם יהוה הצדיק ואני ועמי הרשעים: העתירו

פי בלד מצר: וארים משה ית חוטריה על צית שמיא ויי יהב קלין וברד ומהלכא אישתא על ארעא ואמטר יי ברדא על ארע דמצרים: כמד מוסי עצאה נחו אסמא פרעון אלה אצואתא וברדא ופארת אנאר

עלי ארץ ואמטר אלה ברדא עלי כל מצר: והוה ברדא ואישתא משתלהבא בגו ברדא תקיף לחדא דלא הוה דכותיה בכל ארע דמצר מעדן דהוות לעם: פכאן ברד ונאר מתלכדה פי וסטה עט׳ גדא מא לם יכון מתלה פי גמיע בלד מצר: מד כאנת לאמה: ומחא ברדא בכל ארע דמצרים ית כל דבחקלא מאנשא ועד בעירא וית כל עסבא דחקלא מחא ברדא וית כל אילני חקלא תבר: פצרב ברד פי גמיע בלד מצר גמיע מא פי אלצחרא מן אנסאן אלי בהימה וצרב גמיע עשבא וכסר גמיע שגרהא: לחוד בארע דגשן דתמן בני ישראל לא הוה ברדא: עדא פי בלד אלגושן אלדי תם בנו אסר׳ לם יכון ברד: ושלח פר׳ וקרא למשה ולאהרן ואמר להון חבית זמנא הדא יי זכאה ואנא ועמי חייבין: פבעת פרעו ודעא במוסי והרון וקאל להמא קד אכטאת הדה אלמרה אלה אלעדל ואנא וקומי אלטאלמין: צלו קדם יי ויסגי קדמוהי דלא יהון עלנא קלין

אל יהוה ורב מהית קלת אלהים וברד ואשלחה
אתכם ולא תספון לעמד׃ ויאמר אליו משה
כצאתי את העיר אפרש את כפי אל יהוה הקלות
יחדלון והברד לא יהיה עוד למען תדע כי
ליהוה הארץ׃ ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם
תיראון מפני יהוה אלהים׃ והפשתה והשערה
נכתה כי השערה אביב והפשתה גבעל׃
והחטה והכסמת לא נכו כי אפילת הנה׃ ויצא
משה מעם פרעה את העיר ויפרש כפיו אל
יהוה ויחדלו הקלות והברד ומטר לא נתך
ארצה׃ וירא פרעה כי חדל המטר והברד
והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו׃

דלוט כען מן
קדם יי וברד ואשלח
יתכון ולא תוספון
לאתעכבא׃
אשכעא אלי אללה
וחסבנא אן תכון
אצואת אללה
וברד עלינא חתי
אטלקכם ולא
תעאודו אן תקפו׃
ואמר ליה משה
כמפקי מן קרתא
אפרוס ית ידי

בצלו קדם יי קליא יתמנעון וברדא לא יהי עוד בדיל דתידע ארי דיי ארעא׃
תם קאל לה מוסי אדי כרגת מן אלקריה אבסט ידי אלי אללה פתנקטע אלאצואת
ואלברד לא יכון איצא לכי תעלם אן אלארץ ללה׃ ואת ועבדך ידענא
ארי עד כען לא אתכנעתון מן קדם יי אלהים׃ ואמא אנת וקומך פאעלם
אנכם קבל אן תכאפון מן בין ידי אללה׃ וכתנא וסערי לקו ארי סערי
אביב וכתנא בעורין׃ אן אלכתאן ואלשעיר קד עטבא לאן אלשעיר כאן
פריכא ואלכתאן משולבא׃ וחטיא וכונתיא לא לקו ארי אפלתא אנין׃
ואלחנטה ואלכרסנה לם יעטבא לאנהמא אפלתאן׃ ונפק משה מלות פרעה
ית קרתא ופרס ידוהי בצלו קדם יי ואתמנעו קליא וברדא ומטרא דהוה
נחית לא מטא לארעא׃ ולמא כרג מוסי מן ענד פרעה ומן קריה בסט ידיה
בין ידי אללה פאנקטעת אלאצואת ואלברד ולם יהטל מטר עלי אלארץ׃ וחזא
פרעה ארי אתמנע מטרא וברדא וקליא ואוסיף למחטי ויקריה ללביה הוא ועבדוהי׃
פלמא ראי פרעה אן קד אנקטע אלמטר ואלברד ואלאצואת עאוד אלכטא פתקל קלבה הו וקומה׃

ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל כאשר דבר יהוה ביד משה׃

קכא פסוק׃ סימ׳ יעיאל׃ בבהי וכו׳

ואתקף ליבא דפרעה ולא שלח ית בני ישראל כמא דמליל יי׳ בידא דמשה׃ ואשתד קלב פרעה ולם יטלקהם כמא קאל אללה למוסי׃

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרבו׃ ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אתתי אשר שמתי בם וידעתם כי אני יהוה׃ ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי העברים עד מתי מאנת לענת מפני שלח עמי ויעבדני׃ כי אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה בגבלך׃ וכסה את עין הארץ ולא יוכל לראת

ואמר יי׳ למשה עול לות פרעה ארי אנא יקרית ית ליביה וית ליבא דעבדוהי בדיל לשואה אתי אלין ביניהון׃

ת׳ם קאל אללה למוסי אדכ׳ל אלי פרעון פאני קד קוית קלבה וקלוב קומה לכי אחל אפאתי הדה בהם׃ וכי ליתחדת׳ קדאם בנך ובני בנך ית̇ כל דעבדית במצרים וית אתותי דשויתי בהון ותדעון ארי אנא יי׳׃ ולכי תקץ עלי אבנך ואבן אבנך מא פעלת במצר... ואפאתי אלתי אחללתהא בהם ותעלמון אני אללה׃ ועל משה ואהרן לות פרעה ואמרו ליה כדן אמר יי׳ אלהא דיהודאי עד אמתי מסריב את לאתכנעא מן קדמי שלח עמי ויפלחון קדמי פדכ׳ל מוסי והרון אלי פרעון וקאלו לה כדא קאל ... אלאה אלעבראניין ... אלי אן ... ידי אטלק קומי יעבדוני׃ ארי אם מסריב את לשלחא ית עמי ... מיתי מחר גובא בתחומך׃ פאנך אן אבית אן תטלק קומי האנא אתי ... בתכמך׃ ויחפי ית עין שמשא דארעא ולא יכול למחזי ית ארעא ויכול ית שאר שיזבתא דאשתארת לכון מן

את הארץ ואכל את יתר הפלטה הנשארת
לכם מן הברד ואכל את כל העץ הצמח
לכם מן השדה׃ ומלאו בתיך ובתי כל עבדיך
ובתי כל מצרים אשר לא ראו אבתיך ואבות
אבתיך מיום היותם על האדמה עד היום הזה
ויפן ויצא מעם פרעה׃ ויאמרו עבדי פרעה
אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את
האנשים ויעבדו את יהוה אלהיהם הטרם
תדע כי אבדה מצרים׃ ויושב את משה
ואת אהרן אל פרעה ויאמר אלהם לכו עבדו
את יהוה אלהיכם מי ומי ההלכים׃
ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו
ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג יהוה

ברדא ויאכל לכ
כל אילנא דאצמח
לכון מן חקלא׃
פי גטיען ארץ
ולא יטיק אחד
אן ינטר אליהא
ויאכל באקי אלפלית
אלתי תבקת לכם
מן אלברד ויאכל
גמיע אלשגר
אלנאבת לכם פי
אלצחרא׃ ויתמלון
בתך ובתי כל
עבדך ובתי כל

מצרים דלא חזו אבהתך ואבהת אבהתך מיום מהויהון על אר עד יומא הדין
ואתפני ונפק מלות פרעה׃ תמתלי מנה ביותך וביות קואדך וביות סאיר אלמצריין
מא לם ירו מתלה אבאיך ואבא אבאיך מנד כונהם עלי אלארץ אלי הדא אליום
תם ולא וכרג מן ענד פרעון׃ ואמרו עבדי פרעה ליה עד אימתי
יהי דין לנא לתקלא שלח ית גבריא ויפלחון קדם יהוה אלההון העד כען
לא ידעתא ארי אבדת מצרים׃ פקאל קואד פרעון לה אלי כם יכון
הדי לנא והקא אטלק אלקום יעבדון אללה רבהם קבל אן תשאהד מצר
קד באדת׃ ואתתב ית משה וית אהרן לות פרעה ואמר להון איזילו פלחו
קדם יהוה אלההון מן ומן דאזלין׃ פארד מוסי והרון אליה פקאל להמא אמצו
אעבדו אללה רבכם מן ומן אלמאצון׃ ואמר משה בעולימנא ובסבנא
נזיל בבננא ובבנתנא בענא ובתורנא נזיל ארי חגא קדם יהוה לנא׃
קאל מוסי בצביאננא ובשיוכנא נמצי בבנינא ובנאתנא בגנמנא ובקרנא

נמצי

159

לנו׃ ויאמר אליהם יהי כן יהוה עמכם כאשר
אשלח אתכם ואת טפכם ראו כי רעה נגד
פניכם׃ לא כן לכו נא הגברים ועבדו את יהוה
כי אתה אתם מבקשים ויגרש אתם מאת פני
פרעה׃ ויאמר יהוה
אל משה נטה ידך על ארץ מצרים בארבה
ויעל על ארץ מצרים ויאכל את כל עשב
הארץ את כל אשר השאיר הברד׃ ויט
משה את מטהו על ארץ מצרים ויהוה
נהג רוח קדים בארץ כל היום ההוא וכל הלילה
הבקר היה ורוח הקדים נשא את הארבה׃
ויעל הארבה על כל ארץ מצרים וינח
בכל גבול מצרים כבד מאד לפניו לא היה

כמא לאן חג אללה
לנא׃ ואמר להון
יהי כען מימרא
דיי בסעדכון כד
אשלח יתכון
וית טפלכון
חזו ארי בישא
אתון סבירין
למעבד לקביל
אפיכון לאתחזאה׃
קאל להמא יכון
אללה מעכם
כמא אטלקכם
ואטפלכם הודא

ארא אשר חוא וגוהכם׃ לא כין אזילו כען גבריא ופלחו קדם יי ארי יתה
אתון בען ותריך יתהון מן קדם פרעה׃ ליס כדאך ימצי אלרגאל מנכם יעבדו
אללה כאנכם אנמא תטלבונהא וטרדהם מן בין ידי פרעון׃
ואמר יי למשה ארים ידך על ארעא דמצרים וייתי גובא ויסק
על ארעא דמצרים וייכול ית כל עסבא דארעא ית כל דאשאר ברדא׃ וקאל אללה
למוסי מד ידך עלי בלד מצר בסבב אלגראד ליצעד עלי בלד מצר ויאכל
גמיע עשבהא גמיע מא בקאה אלברד׃ וארים משה ית חטריה על
ארעא דמצרים ויי דבר רוח קידומא בארעא כל יומא ההוא וכל ליליא צפרא
הוה ורוח קדומא נטל ית גובא׃ פמד מוסי עצאה עלי בלד מצר וסאק
אללה ריח אלקבול פי אלבלד טול דאך אלנהאר ולילה פלמא כאן אלגדאה חמלת
ריח אלקבול אלגראד׃ וסליק גובא על כל ארעא דמצרים ושרא בכל תחום מצרים
תקיף לחדא קדמוהי לא הוה כין גובא דכותיה ובתרוהי לא יהי כין ומעני אלגראד

כֵּן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה כֵּן׃ וַיְכַס אֶת עֵין כָּל הָאָרֶץ וַתֶּחְשַׁךְ הָאָרֶץ וַיֹּאכַל אֶת כָּל עֵשֶׂב הָאָרֶץ וְאֵת כָּל פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבָּרָד וְלֹא נוֹתַר כָּל יֶרֶק בָּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיְמַהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חָטָאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם׃ וְעַתָּה שָׂא נָא חַטָּאתִי אַךְ הַפַּעַם וְהַעְתִּירוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָסֵר מֵעָלַי רַק אֶת הַמָּוֶת הַזֶּה׃ וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל יְהוָה׃ וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחַ יָם חָזָק מְאֹד וַיִּשָּׂא אֶת הָאַרְבֶּה וַיִּתְקָעֵהוּ יָמָּה סּוּף לֹא נִשְׁאַר אַרְבֶּה אֶחָד בְּכֹל גְּבוּל מִצְרָיִם׃

עלי גמיע בלד
מצר ואסתקר פי
גמיע תכמהא
עטים גדא מאלם
יכון קבלה גראד
מתלה ובעדה לא
יכון כדאך וחפא
ית עין שמשא
דאר' וחשוכת אר'
ואכל ית כל עסבא
דאר' ית כל פירי
[illegible]
ברדא ולא אשתאר

כל ירוק באילנא ובעסבא דחקלא בכל אר' דמצ'׃ פגטא עין גמיע אלבלד חתי אטלם ואכל גמיע עשבה וגמיע תמר אלשגר אלדי בקאה אלברד ולם יבק שי מן אלכצרה פי אלשגר ועשב אלצחרי פי גמיע בלד מצר׃ ואוחי פרעה למקרי למשה ולאהרן ואמר חבית קדם יי' אלהכון ולכון׃ ותב אקדע פרע ורעת במוך והרון וקאל קד אכטאת ללה רבכמא ולכמא׃ ולכן שבוק כען לחובי ברם זמנא הדא וצלו קדם יי' אלהכון [illegible] אר' ין׃ ואלאן פאחתמלא דנבי הדה אלמרה ואשפעא אלי אללה רבכמא אן יזיל עני הדא אלמות אלמחק׃ ונפק מלות פרעה וצלי קדם יי׃ פלמא כרג מן ענד פרעון שפע אלי אללה׃ והפך יי' רוח מערבא [illegible] לא אשתאר גובא חד בכל תחום מצרים׃ פקלב אללה ריח אלגרבא שדידא בדא פדאל אלגראד וקד פה בחר אלקלזם ולם יבק גראדה ואחדה פי גמיע בלד מצר׃

ד / פיק / דאית / ברין / לפנו / קדים / לאחרין / בעץ / ב / ובעגרים / בעץ / בשדן / ג / לך / ד / מכות / יצחק / ערוב / ארבה

ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח את בני
ישראל:
ויאמר יהוה אל משה נטה ידך על השמים
ויהי חשך על ארץ מצרים וימש חשך: ויט
משה את ידו על השמים ויהי חשך אפלה
בכל ארץ מצרים שלשת ימים: לא ראו איש
את אחיו ולא קמו איש מתחתיו שלשת ימים
ולכל בני ישראל היה אור במושבתם: ויקרא
פרעה אל משה ויאמר לכו עבדו את יהוה רק
צאנכם ובקרכם יצג גם טפכם ילך עמכם:
ויאמר משה גם אתה תתן בידנו זבחים ועלת
ועשינו ליהוה אלהינו: וגם מקננו ילך עמנו
לא תשאר פרסה כי ממנו נקח לעבד את יהוה

ותקיף יי ית לבא
דפרעה ולא שלח
ית בני ישראל:
פשדד אללה קלב
פרעו ולם יטלק
בני אסרא':
ואמר יי
למשה ארים ידך
על צית שמיא
ויהי חשוכא על
ארע דמצרים בתר
דיעדי קבל ליליא:
וקאל אללה למוסי
מד ידך נחו אלסמא

יכון צלאם עלי גמיע בלד מצר בעד זואל צלאם אלליל: וארים משה ית
ידיה על צית שמיא והוה חשוך קבל בכל ארע דמצרים תלתא יומין:
פמד מוסי ידה נחו אלסמא פכאן צלאם אפל פי גמיע בלד מצר ג
איאם: לא חזו גבר ית אחוהי ולא קמו אנש מתחותוהי תלתא יומין
ולכל בני ישראל הוה נהורא במותבנהון: לם יבצר אנסאן צאחבה ולם
יקום אנסאן מן מכאנה ג איאם ולבני אסר' כאן נור פי מסאכנהם: וקרא
פרעה ואמר איזילו פלחו קדם יי לחוד ענכון ותוריכון שבוקו אף טפלכון
ייזיל עמכון: פדעי פרעון במוסי וקאל אמצו אעבדו אללה לכן גנמכם ובקרכם
דעוהם הנא ואטפאלכם תמצי מעכם: ואמר משה אף את תתן בידנא נכסת
קודשין ועלוון ונעביד קדם יי אלהנא: קאל לה מוסי בל אנת תעטינא דבאיח
ומצאעד נדבחהא ללה רבנא: ואף בעירנא ייזיל עמנא לא תשתאר
מנה מדעם ארי מניה אנחנא נסבין למפלח קדם יי אלהנא ואנחנא לית

אלהינו ואנחנו לא נדע מה נעבד את יהוה עד באנו שמה ׃ ויחזק יהוה את לב פרעה ולא אבה לשלחם ׃ ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר לך אל תסף ראות פני כי ביום ראתך פני תמות ׃ ויאמר משה כן דברת לא אסף עוד ראות פניך ׃

ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחד אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן ישלח אתכם מזה כשלחו כלה גרש יגרש אתכם מזה ׃ דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב ׃ ויתן יהוה את חן העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה

אנחנא ידעין מא נפלח קדם יי עד מיתנא לתמן ׃ ומואשינא אילא תמצי מענא [illegible] מנהא ילף לאנא כאלד מנהא מא נעבד בה אלה לנא ונחן לם נעלם מא מקדאר מא נעבד בה אלה מנהא אי אן נציר אלי תם ׃ ותקיף יי ית לבא דפרעה ולא אבא לשלחותהון ׃

פשדד אלה קלבה ולם ישא אטלאקהם ׃ ואמר ליה פרעה איזיל מעלוי אסתמר לך לא תוסיף למחזי אפי ארי ביומא דתחזי אפי תמות ׃ קאל לה פר אמץ עני אחדר אן תעאוד תרי וגהי כאנך פי יום תרא וגהי תקתל ׃ ואמר משה יאות מלילתא לא אוסיף עוד למחזי אפך ׃ קאל לה מוסי נעמא קלת לא אעאוד ארא וגהך ׃ ואמר יי למשה עוד מכתש חד איתי על פר ועל מצראי בתר כן ישלח יתכון מכא כשלחותיה גמירא תריכא יתריך יתכון מכא ׃ וקאל אלה למוסי קד בקא בלא ואחד אחלה עלי פר ואלמצריין בעד דלך ישלקכם מן ההנא ועד אטלאקה גמלה יטרדכם מן ההנא ׃ מליל כען קדם עמא וישאלון גבר מן חבריה ואתתא מן חברתה מנין דכסף ומנין דדהב ׃ מר אלקום כאן יסתעיר כל רגל מן צאחבה ואמראה מן צאחבתהא אניה פצה ואניה דהב ׃ ויהב יי ית עמא לרחמין בעיני מצראי אף גברא משה רב לחדא בארעא דמצרים בעיני עבדי פר ובעיני עמא ׃
פאעטא אלה אלקום חט[illegible]א ענד אלמצריין ואמא מוסי אלרגל פעט[illegible]ם בוא פי בלד

ג
ז
ב
בקפ
ג
ב
ה

ובע[illegible] עם:

ויאמר משה [illegible] אמר יהוה כחצת הלילה אני יוצא בתוך [illegible]רים: ומת כל בכור בארץ מצרים מבכו[illegible]עה הישב על כסאו עד בכור השפחה אשר אחר הרחים וכל בכור בהמה: והיתה צעקה גדלה בכל ארץ מצרים אשר כמהו לא נהיתה וכמהו לא תסף: ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשנו למאיש ועד בהמה למען תדעון אשר יפלה יהוה בין מצרים ובין ישראל: וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא ויצא מעם פרעה בחרי אף: ויאמר יהוה אל משה

בלד מצר עבד קואר פר וקאיר קום: ואמר משה כדנן אמר יי' כפלגות ליליא אנא מתגלי בגו מצרים: פקאל מוסי כדא קאל אלה שביה בנצף אליל אנא מתגלי פי בלד מצר: וימות כל בכרא בארעא דמצרים מבוכרא דפרעה דעתיד למתב על כורסי מלכותיה עד בוכרא דאמתא דבתר ריחיא וכל בכרא דבעירא: וימות כל בכר פיה מן בכר פר [illegible] עלי כרסיה אלי בכר [illegible] ורא [illegible] וגמיע בכור [illegible]: ותהי צוחתא רבתא בכל ארע דמצרים דכותה לא הות ודכותה לא תוסיף: ויכון צראך עטים פי גמיע בלד מצר מא[illegible] יכון מתלה ולא יעוד מתלה: ולכל בני ישראל לא ינזיק כלבא בלישניה למיבח למאנשא ועד בעירא בדיל דתידעון דיפריש יי' בין מצראי ובין ישראל: ולגמיע בני אסר' לא ינבח כלב בפאה [illegible] מן [illegible] מן אנסאן אלי בהימה לכי תעלמון [illegible] [illegible] אלה בין אלמצריין ובין בני אסר' ויחתון כל עבדך אלין לותי ויבעון מני למימר פוק את וכל עמא דעמך ובתר כין איפוק ונפק מלות פרעה ברגוז ויפירד [illegible] גמיע קואדך הולאי ויסגדון לי קאילין אכרג אנת וגמיע [illegible] אלין מעך ובעד דלך אכרג תם כרג מן ענד פר' בשדה' [illegible] מנה:

ואמר יי' למשה לא יקביל מנכון פרעה בדיל לאסגאה מופתי

לא ישמע אליכם פרעה למען רבות מופתי
בארץ מצרים: ומשה ואהרן עשו את כל
המפתים האלה לפני פרעה ויחזק יהוה
את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל מארצו:
ויאמר יהוה אל משה
ואל אהרן בארץ מצרים לאמר: החדש הזה
לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי
השנה: דברו אל כל עדת בני ישראל לאמר
בעשר לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית
אבת שה לבית: ואם ימעט הבית מהיות
משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו
במכסת נפשת איש לפי אכלו תכסו על השה:

בארע דמצרים:
תם קאל אללה למוסי
לא יקבל מנכמא
פל לכי תכתר
בראהיני פי בלד
מצר: ומשה ואהרן
עבדו ית כל
מופתיא האלין ק
פרעה ותקיף יי
ית לבא דפרעה
ולא שלח ית בני
ישראל מארעיה:
ומוסי והרון צנעא

גמיע הדה אלבראהין בחצרתה פשדד אללה קלבה ולם יטלק בני אסראיל מן
בלדה: ואמר יי למשה ולאהרן בארעא דמצרים למימר:
וקאל אללה למוסי והרון פי בלד מצר קאילא: ירחא הדין לכון ריש ירחיא
קדמאי הוא לכון לירחי שתא: הדא אלשהר לכם אול אלשהור יכון לכם
אולא לשהור אלסנה: מלילו עם כל כנשתא דישראל למימר בעשרא
לירחא הדין ויסבון להון גבר אמר לבית אבא אמרא לביתא: כלמא
גמאעה' בני אסראיל וקולא להם פי אלעאשר מנה אן יתכדו כל מריך ראס
לבית אבאיהם ראס לכל בית: ואם זעיר ביתא מלאתמנאה על אמרא
ויסב הוא ושיבביה דקריב לביתיה במנין נפשתא גבר לפום מיכליה
יתמנון על אמרא: פאן קל אהל אלבית מן אלחאגה אלי ראס פליאכדה הו
וג'ארה אלקריב אליה מנזלה במוזאה מן אלנפוס כל אמרי עלי קדר מא יאכלה
תתואפוה:

כבשים בני שנה שנים ליום תמיד: את הכבש האחד
תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין
הערבים: ועשרן סלת בלול בשמן כתית
רבע ההין ונסך רביעת ההין יין לכבש האחד:
ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת
הבקר וכנסכה תעשה לה לריח ניחח אשה
ליהוה: עלת תמיד לדרתיכם פתח אהל מועד
לפני יהוה אשר אועד לכם שמה לדבר אליך
שם: ונעדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבדי:
וקדשתי את אהל מועד ואת המזבח ואת אהרן
ואת בניו אקדש לכהן לי: ושכנתי בתוך בני
ישראל והייתי להם לאלהים: וידעו כי אני
יהוה אלהיהם אשר הוצאתי אתם מארץ

אבני סנה פי כל
יום דאימא: ית
אמרא חד תעביד
בצפרא וית אמרא
תנינא תעביד בין
שמשיא: אחדהמא
בגדאה ואלאכר בין
אלגרובין: ועסרונא
סלתא דפיל במשח
כתישא רבעות
הינא ונסכא רבעות
הינא חמרא לאמרא
חד: ועשר מן סמיד
מלתות ברבע קסט

מן דהן זיתון מרקוק ומזאג רבע קסט כמר מע כל חמל: וית אמרא תנינא
תעביד בין שמשיא כמנחת צפרא וכנסכה תעביד לה לאתקבלא ברעוא
קרבנא קדם יי: ואלי קרבת אלתאני בין אלגרובין פמתל הדיה אלגדאה ומזאגהא
תצנעה פיציר מקבולא מרציא קרבאנא ללה: עלת תדירא לדריכון לתרע
משכן זמנא קדם יי דאזמן מימרי לכון תמן למללא עמך תמן: צעידה
דאימה לאגיאלכם עבר באב קבה אלמחצר בין ידי אללה אלדי אחצרך הנאך
ואכאטבך תם: ואזמין מימרי תמן לבני ישראל ואתקדש ביקרי: פאחצר מערת
הם לבני אסר תקדס בית נורי: ואקדיש ית משכן זמנא וית מדבחא
וית אהרן וית בנוהי אקדיש לשמשא קדמי: וקדסת בה קבה אלמחצר ואלמדבח
וקדסת הרון ובניה לי יכהנו לי: ואשרי שכינתי בגו בני ישראל ואהוי להון לאלה:
ואסכן נורי פי מא בין בני אסל ואכון להם אלאהא: וידעון ארי אנא יי אלההון דאפקית
יתהון מארעא דמצרים לאשראה שכינתי בגיהון אנא יי אלההון: ויעלמו אני אלה

מצרים לשכני בתוכם אני יהוה אלהיהם׃

ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים
תעשה אתו׃ אמה ארכו ואמה רחבו רבוע
יהיה ואמתים קמתו ממנו קרנתיו׃ וצפית
אתו זהב טהור את גגו ואת קירתיו סביב
ואת קרנתיו ועשית לו זר זהב סביב׃ ושתי
טבעת זהב תעשה לו מתחת לזרו על שתי
צלעתיו תעשה על שני צדיו והיה לבתים
לבדים לשאת אתו בהמה׃ ועשית את הבדים
עצי שטים וצפית אתם זהב׃ ונתתה אתו
לפני הפרכת אשר על ארן העדת לפני הכפרת
אשר על העדת אשר אועד לך שמה׃

רבהם אלדי אכרגתהם
מן בלד מצר
לאסכן נורי
פימא בינהם אנא
אלה רבהם אני בזאך׃
ותעביד
מדבחא לאקטרא
עלוהי קטורת
בסמין דאעי שטין
תעביד יתיה׃
ואצנע מדבח
לתבכיר אלבכור
מן כשב שמשט
תצנעה׃ אמתא

אורכיה ואמתא פותיה מרובע יהי ותרתין אמין רומיה מניה קרנוהי׃
טולה דראע וערצה דראע יכון מרבעא וקאמתה דראעין מנה ארכאנה׃
ותחפי יתיה דהב דכי ית אגריה וית כתלוהי סחור סחור וית קרנוהי ותעביד ליה
זיר דדהב סחור סחור׃ ותגשה בדהב כאלץ סטחה וחיטאנה מסתדירא וארכאנה
ותצנע לה זיגא מן דהב מסתדירא׃ ותרתין עזקן דדהב תעביד ליה מלרע
לזיריה על תרתין זויתיה תעביד על תרין סטרוהי ויהי לאתרא לאריחיא למיטל
יתיה בהון׃ ותלקתין מן דהב תצנעהמא לה מן דון זיגה פי גהתיה כלאך עלי
גאנביה תכון מכאנא לדהוק ליחמל בהא׃ ותעביד ית אריחיא דאעי שטין
ותחפי יתהון דהבא׃ ותצנע דהוק מן כשב שמשט ותגשהא בדהב׃ ותתין
יתיה קדם פרוכתא דעל ארונא דסהדותא קדם כפורתא דעל סהדותא דאזמין
מימרי לך תמן׃ ותגעלה בין ידי אלסגף אלדי עלי צנדוק
אלשהאדה בין ידי אלגשא אלדי עלי אלשהאדה אלדי אתעדך הנאך׃

מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל
נפש הוא לבדו יעשה לכם: ושמרתם את
המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את
צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם את
היום הזה לדרתיכם חקת עולם: בראשן
בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו
מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב:
שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי
כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת
ישראל בגר ובאזרח הארץ: כל מחמצת
לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות:

ויקרא משה לכל ישראל ויאמר אלהם

דמתאכיל לכל נפש
הו בלחודוהי יתעביד
לכון: ויום אלאול אסם
מקדס ויום אלז' אסם
מקדס יכון לכם ולא
יצנע פיהמא שיא
מן צנאיע אלא מא
יוכל לכל נפס הו
וחדה יצנע לכם:
ותיטרון ית פטירא
ארי בכרן יומא הדין
אפיקית ית חיליכון
מארעא דמצרים ותיטרון
ית יומא הדין
לדריכון קים עלם: ואחפטו אלפטיר לאני פי דאת הדא אליום אכרגת גיושכם
מן בלד מצר ואחפטו הדא אליום לאגיאלכם רסם אלדהר: בניסן בארבעת
עסרא יומא [illegible] ברמשא תיכלון פטירא עד יומא חד ועשרין לירחא
ברמשא: פי [illegible] אלאול פי יום יד מנה בעשי כלו פטירא אליום ואחד
ועשרין מן [illegible] בעשי: שבעה יומין חמירא לא ישתכח בבתיכון
ארי כל דייכול [illegible] וישתיצי אנשא ההוא מכנשתא דישראל בגיוריא
ובייציביא דארעא: ז' איאם לא יוגד כמיר פי ביותכם וכל מן אכל מכמרא ינקטע
דלך אלאנסאן מן גמאעה' בני אסראיל מן אלגריב ואלצריח אלבלד: כל מחמעא לא
תיכלון בכל מותבניכון תיכלון פטירא: שיא מן אלמכמר לא תאכלו ופי
גמיע מסאכנכם כלו פטירא: וקרא משה לכל סבי
ישראל ואמר להון אתנגידו וסבו לכון מן בני ענא לזרעיתכון ונכוסו פסחא:

משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו
הפסח׃ ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם
אשר בסף והגעתם אל המשקוף ואל שתי
המזוזת מן הדם אשר בסף ואתם לא תצאו
איש מפתח ביתו עד בקר׃ ועבר יהוה לנגף
את מצרים וראה את הדם על המשקוף ועל
שתי המזוזת ופסח יהוה על הפתח ולא יתן
המשחית לבא אל בתיכם לנגף׃ ושמרתם את
הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם׃ והיה כי
תבאו אל הארץ אשר יתן יהוה לכם כאשר
דבר ושמרתם את העבדה הזאת׃ והיה כי
יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם׃

פדעא מוסי בגמיע
שיוך אסראיל וקאל
להם אמתדו וכדו
לכם גנמא
לעשאירכם ואדבחוא
אלפסח׃ ותסבון
אסרת איזובא
ותטבלון בדמא
דבמנא ותדון
לשקפא ולתרין
ספיא מן דמא
דבמנא ואתון
לא תפקון אנש

מתרע ביתיה עד צפרא׃ ופלן באקה מן צעתר ואגמסוהא פי אלדם
אלדי פי אלטשת ולא יכרג אנסאן מנכם מן באב מנזלה אלי אלגדאה׃
ויתגלי יי למימחי ית מצראי ויחזי ית דמא על שקפא ועל תרין
ספיא ועל שקפא על ספיא דייכלון יתיה ויחוס יי על תרעא ולא
ישבוק מחבלא למיעל לבתיכון למימחי׃ פיתגלא אללה ליצדם אלמצריין
וינצר אלדם על אלמטל ועלי אלבאב ויתחא למן דאכלה ולא ידע
אלמהלך אן ידכל אלי ביותכם פיהלככם׃ ותטרון ית פתגמא [illegible] הדין
לקים לך ולבנך עד עלמא׃ ואחפטו הדא אלאמר רסם לכם ולאבנאכם אלי אלדהר׃
ויהי ארי תיעלון לארעא דיתן יי לכון כמא דמליל ותטרון ית פלחנא
הדין׃ ואדא דכלתם אלי אלבלד אלדי יעטיכם אללה כמא [illegible]
אלצנעה׃ ויהי ארי יימרון לכון בניכון מא פלחנא הדין לכון׃
ויכון אדא קאלו לכם בנוכם מא הדה אלצנעה לכם׃

ואמרתם זבח פסח הוא ליהוה אשר פסח על בתי
בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו
הציל ויקד העם וישתחוו׃ וילכו ויעשו בני ישראל
כאשר צוה יהוה את משה ואהרן כן עשו׃
ויהי בחצי הלילה ויהוה הכה כל בכור בארץ
מצרים מבכור פרעה הישב על כסאו עד בכור
השבי אשר בבית הבור וכל בכור בהמה׃ ויקם
פרעה לילה הוא וכל עבדיו וכל מצרים ותהי צעקה
גדלה במצרים כי אין בית אשר אין שם מת׃
ויקרא למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך
עמי גם אתם גם בני ישראל ולכו עבדו את יהוה
כדברכם׃ גם צאנכם גם בקרכם קחו כאשר דברתם
ולכו וברכתם גם אתי׃ ותחזק מצרים על העם למהר

ותימרון דיבח חייס
הוא קדם יוי דחס על
בתי בני ישר' במצר'
כד מחא ית מצראי
וית בתנא שיזיב וכרע
עמא וסגידו׃ ותקולו
הו דבח ארחמה ללה
כמא ארחמה לביות
בני אס במצר אד
צרב אלמצריין וכלץ
ביותכם פכר אלקום
וסגדו׃ ואזלו ועבדו
בני ישראל כמא
דפקיד יוי ית משה
ואהרן כין עבדו׃
פמצו וצנעו בנו א
אסר' כגמיע מא
אמר אללה מוסי והרון
כדאך צנעו׃ והוה

בפלגות ליליא ויוי קטל כל בוכרא בארעא דמצרים מבוכרא דפרעה דעתיד למיתב על
כורסי מלכותיה עד בוכרא דשביא דבבית אסיריא וכל בוכרא דבעירא׃ ולמא כאן פי נצף אלליל
קתל אללה כל בכר פי בלד מצר מן בכר פרעו אלגאלס עלי כרסייה אלי בכר אלסבי אלדי פי אל
חבס וגמיע בכור אלבהאים׃ וקם פרעה בליליא הוא וכל עבדוהי וכל מצראי והות צווחתא
רבתא במצרים ארי לית ביתא תמן דלא הוה ביה מיתא׃ פקאם פר' לילא הו וגמיע ע
קואדה וסאיר אלמצריין וכאן צראך עטים במצר אד ליס בית לם פיה מית׃ וקרא למשה
ולאהרן ליליא ואמר קומו פוקו מגו עמי אף אתון אף בני ישראל ואזילו ופלחו קדם יוי
כמא דהויתון אמרין׃ ודעא במוסי והרון לילא וקאל קומא אכרגא מן בין קומי אנתמא
ובני אסר' ואמצו אעבדו אללה כמא קלתם׃ אף ענכון אף תוריכון דברו כמא דמלילתון
ואיזילו ותברכון אף עלי׃ ואיצא גנמכם ובקרכם כדוהא כמא קלתם ואמצו ואגעלוני פי
חל׃ ותקיפו מצראי על עמא לאוחאה לשלחותהון מן ארעא ארי אמרו כולנא מייתין׃

לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו מתים: וישא
העם את בצקו טרם יחמץ משארתם צררת
בשמלתם על שכמם: ובני ישראל עשו כדבר
משה וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלת:
ויהוה נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו
את מצרים:
ויסעו בני ישראל מרעמסס סכתה כשש מאות
אלף רגלי הגברים לבד מטף: וגם ערב רב עלה אתם
וצאן ובקר מקנה כבד מאד: ויאפו את הבצק אשר
הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ כי גרשו
ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם:
ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה
וארבע מאות שנה: ויהי מקץ שלשים שנה וארבע
מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות
יהוה מארץ מצרים: ליל שמרים הוא ליהוה להוציאם

פטרד' אלמצריין עלי אל
קום ליסרעו אן יטלקוהם
מן אלבלד לאנהם קאלו
כלנא מאיתין" ונטל
עמא ית לישיהון עד
לא חמע מוגר אצותהון
צריר בלבושיהון על
כתפיהון" פחמל אלקום
עגינהם קבל אן יתכמר
וכאנת מעאגנהם מ
מצרורה פי תיאבהם
עלי אענאקהם: ובני
ישראל עבדו כפתגמא
דמשה ושאילו ממצרים
מנין דכסף ומנין
דדהב ולבושין: ובני
אסראיל צנעו כמא
קאל מוסי ואסתוהבו
מן אלמצריין אניה פצה
ואניה דהב ותיאבא
וייי יהב ית עמא
לרחמין בעיני מצראי

ואשאילונון ורוקינו ית מצראי: ואללה אעטא אלקום חטא ענד אלמצריין פוהבוהא להם ואסתנבו
אלמצריין" ונטלו בני ישראל מרעמסס לסכות כשית מאה אלפין גוברא רגלאה בר מטפלא"
תם רחלו בנו אסר' מן עין שמס אלי סכות שביה כת'ר אלף רגל ראגל מא כלא אלאטפאל" ואף
נוכראין סגיאין סליקו עמהון ועאן ותורי בעירא סגי לחדא" וכרג כלט כתיר צעדו
מעהם וגנם ובקר מאשיה עצימה גדא" ואפו ית לישא דאפיקו ממצרים גריצן פטירן
ארי לא חמע ארי אתרכו ממצרים ולא יכילו לאתעכבא ואף זוודין לא עבדו להון" ת'ם
אכתבזו אלעגין אלדי אכרגו מן מצר מלילה פטירה אד' לם יכתמר למא טרדו מן מצר
ולם יטיקו אן יתלבתו חתי גאדא לם יצנעו להם" ובאן מקאם ומותב בני ישראל דיתיבו
במצרים ארבע מאה ותלתין שנין: וכאן מקאם אלדי אקאמו פי עמל אלמצריין ת' ול' סנה"
והוה מסוף ארבע מאה ותלתין שנין והוה בכרן יומא הדין נפקו כל חילא דייי מארעא
דמצרים: ולמא כאן בעד ארבע מאיה ול' סנה פי דאת דאך אליום כרגו גמיע גיוש אללה
מן בלד מצר" ליליא נטיר הוא קדם ייי לאפקותהון מארעא דמצרים הוא ליליא הדין קדם

165

מארץ מצרים הוא הלילה הזה ליהוה שמרים לכל
בני ישראל לדרתם׃
ויאמר יהוה אל משה ואהרן זאת חקת הפסח כל
בן נכר לא יאכל בו׃ וכל עבד איש מקנת כסף
ומלתה אתו אז יאכל בו׃ בבית אחד יאכל לא
תוציא מן הבית מן הבשר חוצה ועצם לא תשברו
בו׃ כל עדת ישראל יעשו אתו׃ וכי יגור אתך גר
ועשה פסח ליהוה המול לו כל זכר ואז יקרב לעשתו
והיה כאזרח הארץ וכל ערל לא יאכל בו׃ תורה
אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוככם׃ ויעשו כל בני
ישראל כאשר צוה יהוה את משה ואת אהרן כן
עשו׃ ויהי בעצם היום הזה הוציא יהוה
את בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם׃
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ קדש
לי כל בכור פטר כל רחם בבני ישראל באדם

יתנטרין לכל בני
ישראל לדריהון׃ וכמא
כאן ליל חפץ ללה ליכ'
רג'הם מן בלד מצר
כדאך הדא אליל ללה
מחפוטא לבני אסראיל
לאגיאלהם׃ ואמר יי
למשה ולאהרן׃ דא
גזירת פסחא כל בר
ישראל דאשתמד
לא ייכול ביה׃ תפס
קאל אלה למוסי והרון
הדי רסם אלפסח כל
אגנבי לא יאכל מנה׃
וכל עבד גבר זבין
כספא ותגזר יתיה
בכין ייכול ביה׃
וכל עבד לאנסאן
משתרא בתמן פ
פאכתנה וחיניד יאכל
מנה׃ תותבא ואגירא
לא ייכול ביה׃ ותושב ואגיר לא יאכלון מנה׃ בחבורא חדא יתאכיל לא תפקון מן ביתא
מן בשרא לברא וגרמא לא תתברון ביה׃ ופי בית ואחד יוכל לא תכרגו מן אלבית מן אל
לחם כארגא ועצם לא תכסרון מנה׃ כל כנשתא דישראל יעבדון יתיה׃ כדאך גמאעה
בני אסראיל יצנעונה׃ וארי יתגייר עמכון גיורא ויעביד פסחא קדם יי מגזר ליה כל דכורא
ובכין יקרב למעבדיה ויהי כיציבא דארעא וכל ערלא לא ייכול ביה׃ ואדא רכל מעכם
גריב ואראד אן יצנע פסחא ללה פליכתתן כל רגל פי נאחיתה וחיניד יתקרב ליצנעה
אד יציר כצריח אלבלד וכל אקלף לא יאכל מנה׃ אוריתא חדא תהי ליציבא ולגיורא
דיתגיירון ביניכון׃ שריעה ואחדה תכון לאצריח ואגריב אדכיל פי מא בינכם׃ ועבדו כל
בני ישראל כמא דפקיד יי ית משה וית אהרן כין עבדו׃ כדנעו בני אסר כמא אמר
אלה מוסי והרון כדאך צנעו׃ והוה בכרן יומא הדין אפיק יי ית בני ישראל מארעא דמצ'
על חיליהון׃ ולמי כאן פי דאת דלך אליום אכרג אלה בני אסר מן בלד מצר עלי גיושהם׃
ומליל יי תפס׃ אקדיש קדמי כל בוכרא פתח כל ולדא בבני ישראל באנשא ובבעירא׃

ד׳ ו׳

ובבהמה לי הוא:

ויאמר

ד'ילי הוא: אקדס לי כל בכר פאתח כל בטן מן בני אסראיל מן אנאס ובהאים לי הו··

ואמר

166

ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ׃ היום אתם יצאים בחדש האביב׃ והיה כי יביאך יהוה אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והחוי והיבוסי אשר נשבע לאבתיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש ועבדת את העבדה הזאת בחדש הזה׃ שבעת ימים תאכל מצת וביום השביעי חג ליהוה׃ מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל גבלך׃ והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים׃ והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין

ואמר משה לעמא הוו דכירין ית יומא הדין דנפקתון ממצרים מבית עבדותא ארי בתקוף יד אפיק יי יתכון מכא ולא יתאכיל חמיע׃ פקאל מוסי לקום אדכרו הדי אליום אלדי כרגתם פיה מן מצר מן בית עבודייה לאן

בשדה' יד אכרגכם אלה מן ההנא ולא יוכל כמיר׃ יומא דין אתון נפקין בירחא דאביבא׃ אליום אנתם כארגין פי שהר אפריך׃ ויהי ארי [illegible] לארע כנענאי וחתאי ואמוראי וחואי ויבוסאי דקיים לאבהתך למתן לך ארע עבדא חלב ודבש ותפלח ית פלחנא הדא בירחא הדין׃ ובמא אדי אדכלך אלה אלי בלד אלכנאעניין ואלחתיין ואלאמוריין ואלחויין ואליבוסיין אלדי קסם לאבאיך אן יעטיכאה בלד יפיץ אללבן ואלעסל פאצנע הדה אלצנעה פי הדא אלשהר׃ שבעה יומין תיכול פטירא וביומא שביעאה חגא קדם יי׃ ז' איאם תאכל פטירא ופי אליום אלז' חג לה׃ פטירא יתאכיל ית שבעא יומין ולא יתחזי לך חמיע ולא יתחזי לך חמיר בכל תחומך׃ אלז' יוכל פטיר פי הדה אלז' איאם ולא ירא לך כמיר ולא מלכמר פי גמיע תכמך׃ והחוי לברך ביומא ההוא למימר בדיל דא עבד יי לי במפקי ממצרים׃ ואלכבר [illegible] : ...

עיניך למען תהיה תורת יהוה בפיך כי
ביד חזקה הוצאך יהוה ממצרים: ושמרת
את החקה הזאת למועדה מימים ימימה:

והיה כי יבאך יהוה אל ארץ הכנעני כאשר
נשבע לך ולאבתיך ונתנה לך: והעברת כל פטר
רחם ליהוה וכל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך
הזכרים ליהוה: וכל פטר חמר תפדה בשה ואם
לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך תפדה:
והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת
ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים
מבית עבדים: ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו
ויהרג יהוה כל בכור בארץ מצרים מבכר

ויהי לך לאת על
ידך ולדכרן בין
עינך בדיל דתהי
אוריתא דיי בפומך
ארי ביד תקיפא
אפקך יי ממצר:
ויכון לך איה עלי
ידך ודכרא בין
עינך לכי תכון
שריעה אלה
פי פמך לאן ביד
שדידה אכרגך
אלה מן מצר:
ותיטר ית קימא

פרשה

הדין לזמנה מזמן לזמן: ואחפט הדי אל... וקתה מן חול אלי חול:
ויהי ארי יעלנך יי לארעא כנענאי כמא דקיים לך ולאבהתך
ויתנה לך: וכדאך אדא אדכלך אלה אלי בלד אלכנעניין כמא אקסם לך ולאבאיך
ואעטאה לך: ותעבר כל פתח ולדא קדם יי וכל פתח ... בעירא דיהון לך דכרין
תקדיש קדם יי: פאעזל כל פאתח בטן ללה ... כתאג אלבהאים אלדי יכון לך
מן אלדכור ללה: וכל בכרא דחמרא תפרוק באמרא ואם לא תפרוק
ותקפיה וכל בכרא דאנשא בבנך תפרוק: וכל ... ה בשאה ואן
לם תפדה פאקפה וכל בכר דכר מן בניך פאפדה: ויהי אר... בנך ברך
מחר למימר מא דא ותימר ליה בתקוף יד אפקנא יי ממצרים מבית עבדותא:
ואדי סאלך אבנך גדא קאילא מא הדי פקל לה בשדה ... אכרגנא אלה
מן מצר מן בית אלעבודיה: והוה כד אקשי פרעה לשלחותנא וקטל יי
... כל בוכרא

אדם ועד בכור בהמה על כן אני זבח ליהוה כל
פטר רחם הזכרים וכל בכור בני אפדה׃ והיה לאות
על ידכה ולטוטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו
יהוה ממצרים׃ ה̇ו פסוקים סימ̇ יהללאל ג̇ג̇ה סימן למנחה
ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ
פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן ינחם העם
בראתם מלחמה ושבו מצרימה׃ ויסב אלהים את העם
דרך המדבר ים סוף וחמשים עלו בני ישראל מארץ
מצרים׃ ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע
השביע את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים א
אתכם והעליתם את עצמותי מזה אתכם׃ ויסעו
מסכות ויחנו באתם בקצה המדבר׃ ויהוה הלך לפניהם

דבח קדם יי׳ כל
פתח ולד דכריא
וכל בוכרא תכני
אפרוק׃ ולמא א
הגלב פרעון פי
אן יטלקנא קתל
אללה כל בכר פי
בלד מצר מן
בכור אלנאס אלי
בכור אלבהאים
לדאך אנא דאבח
ללה כל פאתח
בטן מן בכור
אלבהאים וגמיע
בכור בני אפדי
הם יי׳ ויהי לאת
על ידך ולתפלין

בין עיניך ארי בתקוף ידא אפקנא יי׳ ממצרים׃ פתכון אית עלי ידך ומנצורא בין עיניך
לאן בשדה יד אכרגנא אללה מן מצר׃ והוה כד שלח פרעה ית עמא ולא
דברינון יי׳ אורח ארע פלשתאי ארי קריבא היא ארי אמר יי׳ דלמא יתועון עמא
במחזיהון קרבא ויתובון למצרים׃ פכאן למא אטלק פרעון אלקום אן אלה לם
יסיירהם טריק בלד פלסטין לאנה קריב לאן אללה קאל כלא ינדם אלקום אדא ראו אלחרב
פירגעון אלי מצר׃ ואסחר יי׳ ית עמא אורח מדברא ליומא דסוף ומזרזין סליקו בני
ישראל מארעא דמצרים׃ פאדארהם אללה טריק אלבר אלי בחר אלקלזם ומתעביין
צעדו בני אסר מן בלד מצר׃ ואסיק משה ית גרמי יוסף עמיה ארי אומאה אומי
ית בני ישראל למימר מדכר דכיר יי׳ יתכון ותסקון ית גרמי מכא עמכון׃ פאכד
מוסי עצאם יוסף מעה לאנה אחלף בני אסר קאילא אדי דכרכם אלה פאצעדו בעצאמי
מן הנהנא׃ ונטלו מסוכות ושרו באתם דבסטר מדברא׃ פרחלו מן סכות
ונזלו פי איתם פי טרף אלבריה׃ ויי׳ מדבר קדמיהון ביממא בעמודא דענגא

לדרכו הין

יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש
להאיר להם ללכת יומם ולילה : לא ימיש עמוד הענן
יומם ועמוד האש לילה לפני העם :
וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל
וישבו ויחנו לפני פי החירות בין מגדל ובין הים לפני
בעל צפון נכחו תחנו על הים : ואמר פרעה לבני
ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר :
וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם ואכבדה ב
בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני יהוה ויעשו
כן : ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה
ועבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו
את ישראל מעבדנו : ויאסר את רכבו ואת עמו :
ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשם

לקח עמו :

לדברותהון באורחא
ובליליא בעמודא
דאישתא לאנהרא
להון למהך ביממא
ובליליא ׃ ואללה סאיר
בין ידיהם נהארא
בעמוד מן גמאם
לידלהם אלטריק ו
ליל בעמוד מן
נאר ליצי להם ליסירון
נהארא ולילא ׃ לא
עדי עמודא דעננא
ביממא ועמ לא -
עמודא דאישתא
בליליא מן קדם
עמא ׃ לא יזול
עמוד אלגמאם נהא
רא ועמוד אלנאר
לילא מן בין ידי
אלקום ׃ ומליל יי

עם משה למימר : קל כלם אלה מוסי תכלימא : מליל עם בני ישראל ויתובון וישרון קדם
פום חירתא בין מגדול ובין ימא קדם בעל צפון לקבלה תשרון על ימא : מר בני אסר
אן ירגעון וינזלון בין ידי פם אלחירות בין מגדול ובין אלבחר בין ידי בעל צפון -
חיאלה תנזלון עלי אלבחר : ויימר פרעה על בני ישראל מעורבלין אינון בארעא
אחד עליהון מדברא : חתי יקול פרעון ען בני אסראיל אנהם מתחיירין פי אלבלד
ואן אלבר קד אנגלק עליהם : ואתקיף ית ליבא דפרעה וירדוף בתריהון ואתייקר
בפרעה ובכל משריתיה וידעון מצראי ארי אנא יי ועבדו כין ׃ ואשדד קלב פרעון
ויכלבהם ואתעטם בפרעון וגמיע קואדה ויעלמון אלמצריון אני אללה פצנעו כדאך
ואתחוא למלכא דמצרים ארי אזל עמא ואתהפיך ליבא דפרעה ועבדוהי בעמא
ואמרון מא דא עבדנא ארי שלחנא ית ישראל מפולחננא ׃ פאכבר מלך מצר
אן אלקום קד הרבו פאנקלב קלבה וקלוב עבידה עליהם וקאלו מא דא צנענא אד אטלקנא
בני אסראיל מן כדמתנא ׃ ואקים ית רתיכיה וית עמיה דבר עמיה ׃ פאסרג -
מרכבה ואכד קומה מעה ׃ ודבר שית מאה רתיכין בחירין וכל רתיכי -

מצראי

על כלו: ויחזק יהוה את לב פרעה מלך מצרים וירדף
אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה:
וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על הים
כל סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת לפני
בעל צפן: ופרעה הקריב וישאו בני ישראל
את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו
מאד ויצעקו בני ישראל אל יהוה: ויאמרו
אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו
למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו
ממצרים: הלא זה הדבר אשר דברנו אליך

מצראי ותגיברין
ממנן על כולהון:
ואכד סה מתיה
מרכבה: מלכתארא
וסאיר מראכב ארץ
כואף וקואד עלי
גמיעהם: ותקיף
יי ית ליבא ד
דפרעה מלכא
דמצרים ורדף
בתר בני ישראל
ובני ישראל נפקין
בריש גלי: פשדד
אלה קלב פרעון
מלך מצר וכלב

בני אסראיל ובני אסראיל כארגין ביד רפיעה: ורדפו מצראי בתריהון ואדביקו יתהון
כד שרן על ימא כל סוסות רתיכי פרעה ופרשוהי ומשריתיה על פום חירתא דקדם
בעל צפון: וכלבוהם אלמצריון ולחקוהם נאזלין עלי אלבחר גמיע כיל פרעון ו
ומראכבה ופרסאנה וגנדה עלי פם אלחירות בין ידי בעיל צפון: ופרעה קריב
וזקיפו בני ישראל ית עיניהון והא מצראי נטלין בתריהון ודחילו לחדא ו
וזעיקו בני ישראל קדם יי: ולמא קרב פרעון שאל בני אסראיל עיונהם
פאדא באלמצריון ראחלין וראהם פכאפו גדא וצרכו אלי אלה: ואמרו
למשה המדלית קברין במצרים דברתנא לממת במדברא מא דא
עבדת לנא לאפקותנא ממצרים: קאלו למוסי אמן עדם אלקבור במצר
אכדתנא לנמות פי אלבר מא דא צנעת בנא אד אכרגתנא מן מצר:
הלא דין פתגמא דמלילנא עמך במצרים למימר שבוק מננא ונפלח

במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את
מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו
במדבר: ויאמר משה אל העם אל תיראו
התיצבו וראו את ישועת יהוה אשר יעשה
לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום
לא תספו לראתם עוד עד עולם: יהוה ילחם לכם
ואתם תחרישון:
ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר
אל בני ישראל ויסעו: ואתה הרם את מטך
ונטה את ידך על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל
בתוך הים ביבשה: ואני הנני מחזק את לב

מצרים

ית מצראי ארי
טב לנא דנפלח
ית מצראי מדנמות
במדברא: אליס
הדא אלקול אלדי
קלנא לך במצר
קאילא דענא
נכדם אלמצריין
פאן כדמתנא
להם אפצל
מן מותנא פי
אלבר: ואמר
משה לעמא
לא תדחלון
אתעתדו וחזו

ית פורקנא דיי דיעביד לכון יומא דין ארי כמא דחזיתון ית מצראי יומא
דין לא תוספון למחזיהון עוד עד עלמא: קאל מוסי ללקום לא תכאפו
קפו ואנצרו מעונה אללה אלדי יצנעהא לכם אליום פאנכם כמא ראיתם
אלמצריין אליום לא תעאודו אן תרוהם אבדא אלי אלדהר: יי יגיח לכון
קרב ואתון תשתקון: אללה יחארב ענכם ואנתם פאמסכו:
ואמר יי למשה קבילית צלותך מליל עם בני ישראל ויטלון: נקאל
אללה למוסי מא תצרך אלי מר בני אסר׳ וירחלון: ואת טול ית חוטרך
וארים ית ידך על ימא ובזעהי ויעלון בני ישראל בגו ימא ביבשתא:
ואנת פארפע עצאך ומד ידך עלי אלבחר ושקה וידכלון בני אסראיל
פי וסטה פי אליבס: ואנא האנא מתקיף ית ליבא דמצראי

ויעלון בתריהון: מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל
ואתיקר בפר׳ ובכל חילו ברכבו ובפרשיו: וידעו מצרים כי אני
משריתיה ברתכוהי יהוה בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו: ויסע
ובפרשוהי׳ והאנא מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל
משרד קלב אמצריין וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם
וירכלון וראהם ויעמד מאחריהם: ויבא בין מחנה מצרים
ואתעזם בפרעון ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר
ובגמיע גנדה את הלילה ולא קרב זה אל זה כל הלילה: ויט
ומראכבה ופרסאנה׳ משה את ידו על הים ויולך יהוה את הים ברוח
וידעון מצראי קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה
[illegible] ויבקעו המים: ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה
בפר׳ ברתכוהי ובפרשוהי: והמים להם חומה מימינם ומשמאלם: וירדפו
ויעלם אלמצריין מצרים ויבאו אחריהם כל סוס פרעה רכבו
אני אללה אדי

תמא תעט̇מת בפר׳ ומראכבה ופרסאנה: ונטל מלאכא דיי׳ דמדבר קדם
משריתא דישראל ואתא מבתריהון. ונטל עמודא דעננא מן קדמיהון ושרא
מבתריהון: פרחל מלך אללה אלסאיר בין ידי בני אסר׳ וצאר וראהם ורחל
עמוד אלגמאם מן בין ידיהם ווקף וראהם: ועאל בין משריתא דמצראי ובין
משריתא דישראל. והוה עננא וקבלא למצראי ולישראל נהר כל ליליא
אתקרבו דין לות דין כל ליליא: פדכל בין עסכר אלמצריין ובין עסכר אלאסראיליין
וכאן אלגמאם ואלט̇לאם פגשיא אליל ולם יתקדם אחדהמא אלי אלאכר טול אלליל:
וארים משה ית ידיה על ימא ודבר יי׳ ית ימא ברוח קידומא תקיף כל ליליא ושוי
ית ימא ליבשתא ואתבזעו מיא: פמד מוסי ידה עלי אלבחר נקייר אללה אלבחר בריח
קבול שדידה טול אלליל חתי צירה גפאפא בעד מא אנשק אלמא: ועלו בני ישראל בגו
ימא ביבשתא ומיא להון שורין מימיניהון ומשמאלהון: ודכלו בנו אסר׳ פי וסט אלבחר פי
אליבס ואלמא להם אסווארא ען ימינהם וען יסארהם: ורדפו מצראי ועלו בתריהון.

ופרשיו אל תוך הים: ויהי באשמרת הבקר וישקף יהוה אל מחנה מצרים בעמוד אש וענן ויהם את מחנה מצרים: ויסר את אפן מרכבתיו וינהגהו בכבדת ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל כי יהוה נלחם להם במצרים:

ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על הים וישבו המים על מצרים על רכבו ועל פרשיו: ויט משה את ידו על הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וינער יהוה את מצרים בתוך הים: וישבו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה

כל סוסות פרעה רתכוהי ופרשוהי לגו ימא: פכלנוהם אלמצריין ודכלון וראהם גמיע כיל פל ומראכבה ופרסאנה: [illegible] והוה במטרת צפרא ואסתכי יי' למשריתא דמצראי בעמודא דאשתא ועננא ושגיש ית משריתא דמצראי:

פלמא כאן פי נובה' אלגדאה אטלע אללה אלי עסכר אלמצריין בעמוד מן נאר וגמאם פאהאמה: ואעדי ית גלגלי רתכיהון ומדברין להון בתקוף ואמרו מצראי נערוק מן ק' ישר' ארי דא היא גבורתא די' דעבד להון קרבין במצרים: ואזאל לולב מראכבהם וסאקהם בעגף חין קאל אלמצרי' נהרב מן בין בני אס' לאן אללה יחארב ענהם אלמצריין: ואמר יי' למשה ארים ית ידך על ימא. ויתובון מיא על מצראי על רתכיהון ועל פרשיהון: פקאל אללה למוסי מד ידך עלי אלבחר ירגע אלמא עלי אלמצריין ועלי מראכבהם ופרסאנהם: וארים משה ית ידיה על ימא ותב מיא לעדן צפרא לתקפיה ומצראי ערקין לקדמותיה ושניק יי' ית מצראי בגו ימא: פמד מוסי ידה על אלבחר פרגע אלבחר ענד אקבאל אלגדאה לצעובתה והם הארבין תלקאה פגלקהם אללה פי וסט אלבחר: ותבו מיא וחפו ית רתיכיא וית פרשיא לכל משרית פרעה דעאלו בתריהון בימא לא אשתאר חד: פאן ירגע אלמא גטא אלמראכב ואלפרסאן ואיר גיש פר' אלדאכלין וראהם פי אלבחר לם יבק מנהם ולא ואחד: ובני ישראל

הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד: ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה מימינם ומשמאלם: ויושע יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים: וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה יהוה במצרים וייראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו: אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר אשירה ליהוה כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים: עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי ואנוהו אלהי אבי וארממנהו: יהוה איש מלחמה יהוה שמו: מרכבת פרעה

אזלו ביבשתא בגו ימא ומיא להון שורין מימינהון ומסמאלהון" ובני אסר' פארו פי אליבאס פי וסט אלבחר ואלמא להם אסוארא ען ימינהם ואש ען יסארהם" ופרק יי ביומא ההוא ית ישראל מידא דמצראי וחזא ישראל ית מצראי מייתין על כיף ימא: ואגאת אללה פי ד'לך אליום בני אסר' מן יד אלמצריין וראו בני אסר אלמצריין אמואתא עלי שאטי אלבחר: וחזא ישראל ית גבורת

ידא רבתא דעבד יי במצרים ודחילו עמא מן קדם יי והימינו במימרא דיי ובנביאות משה עבדיה" וראו בני אסר' אלקדרה אלעט'ימה אלתי אחלהא אללה באלמצריין פכאפו אלקום ואמנו באללה ובמוסי רסולה" בכין שבח משה ובני ישראל ית תושבחתא הדא קדם יי ואמרו למימר נשבח ונודי קדם יי ארי אתגאי על גיותניא וגאותא דיליה היא סוסיא ורכביה רמא בימא" חיניד סבח מוסי ובני אסר' בהד'ה אלתסביחה ללה וקאלו אג'מעין נסבח לללה אד' אקתדר אקתדרא אלכ'יל ורכאבהא רמא בהם פי אלבחר: תוקפי ותושבחתי דחילא יי אמר במימריה והוה לי לפריק דין אלהי ואבני ליה מקדש אלהא דאבהתי ואפלח קדמוהי: עזי ומגדי אללה אלד'י כאן לי גותא הד'א טאיקי ואני אליה אלאה אבי ארפעה" יי מרי נצחן קרביא יי שמיה" אללה רבי אלמלאחם אללה אסמה" רתיכי פרעה ומשריתיה שדי בימא ומבחר גברוהי אטבעו בימא דסוף"

מרכבת

וחילו ירה בים ומבחר שלשיו טבעו
בים סוף: תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו
אבן: ימינך יהוה נאדרי בכח ימינך
יהוה תרעץ אויב: וברב גאונך תהרס
קמיך תשלח חרנך יאכלמו כקש:
וברוח אפיך נערמו מים נצבו כמו נד
נזלים קפאו תהמות בלב ים: אמר
אויב ארדף אשיג אחלק
שלל תמלאמו נפשי אריק חרבי תורישמו ידי:
נשפת ברוחך כסמו ים צללו
כעופרת במים אדירים: מי כמכה באלים יהוה
מי כמכה נאדר בקדש נורא
תהלת עשה פלא: נטית ימינך תבלעמו ארץ:
נחית בחסדך עם זו גאלת נהלת
בעזך אל נוה קדשך: שמעו עמים ירגזון חיל

כמכה
כ'
כמכה
כ'

מראכב פרעון וגנדה
זדה בהם ע' אבחר
וכיאר קואדה גרקו
פי בחר אקלזם ··
תהומיא חפא עליהון
נחתו לעומקיא כאבנא
אגמר גטאהם גלו
פי אבחר כאחגאר ··
ימינך יי אדירא כ
בחילא ימינך יי תברת
סנאה ·· ימינך יא רב
גלילה אקווה ימינך
יא רב הרהב אעדא ··
ובסגי תוקפך תברתנון
לדקמו על עמך שלחת
רוגזך שיצינון כנורא
לקשא ·· ובכתרה
אקתדרך הערס מקאו
מיך הבעת בסכטך
פיאכלהם כקש ··
ובסגי תוקפך תברתנון
לדקמו על עמך
שלחת רוגזך

ובמימר פומך חכימו מיא קמו כשור אזליא קפו תהומי בלבא דימא ·· ובריח גצבך
הערם אמא ווקפה כאטואר אהואטל וגמדת אגמר פי קלב אבחר: דהוה אמר סנאה ארדוף
ארביק אפליג ביזתא תתמלי מנהון נפשי אשליף חרבי תשיצינון ידי ·· אר קא שעדו אכבהם אחקם
ואקסם סלבהם השתפי מנהם נפסי אגרד סיפי ותקרצהם ידי: אמרת במימרך חפא עליהון
ימא אשתקעו כאברא במין תקיפין ·· הבבת בריחך פגטאהם אבחר ורסבו בארצאץ פי
אמא אגזיר: לית בר מינך את הוא אלהא יי לית שלה את אדיר בקודשא דחיל תשבחן עביד
פרישן ·· מן מתלך פי אמעבודאת יא רב מן מתלך אגליל אמקדס מכוף אמדאיח צאנע
אעגובאת ·· ארימת ימינך בלעתנון ארעא: מדדת ימינך פאבתלעתהם אארץ ·· דברתי
בטובתך לעמא דנן ופרקתא סוברתי בתוקפך לדורא דקודשך ·· וסיירת בכצלך אשעב
אדין פככתהם וסקתהם בעזך אלי מאוה קדסך ·· שמעו עממיא וזעו דחלא אחדתנון
לדהוו יתבין בפלשת · בכל תרגומו רברבי אדום תקיפי מואב

אז נבהלו אלופי אדום

אילי מואב יאחזמו רעד נמגו כל

ישבי כנען תפל עליהם אימתה

ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן עד

יעבר עמך יהוה עד יעבר עם זו

קנית תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון

לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו

ידיך יהוה ימלך לעלם ועד כי

בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יהוה עלהם

את מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים

ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף בידה ותצאן כל הנשים

אחריה בתפים ובמחלת ותען להם מרים שירו ליהוה כי גאה גאה

עד דיעבר עמא דנן דפרקתא ית ירדנא תקע עליהם אימתא ודחלא

בתקיפתך כאבנא עד דיעבר עמך יי ית ארנונא עד דיעבר עמא דנן

תעילנון ותשרינון בטורא דאחסנתך אתר לבית שכינתך אתקינתא

יי אתקנוהי ידך יי מלכותיה קאים לעלם ולעלמי עלמיא

ארי עלו סוסות פרעה ברתכוהי ובפרשוהי בימא ואתיב יי עליהון ית מי ימא ובני ישראל הליכו

ביבשתא בגו ימא

ונסיבת מרים נביאתא אחתה דאהרן ית תפא בידה ונפקא כל נשיא בתרהא בתופין ובחנגין

ותנת להון מרים נשבח ונודי קדם יי ארי אתגאי על גותניא וגאותא דיליה היא סוסיא ורכביה רמא בימא

וגחותה הן

סוס ורכבו רמה בים: ויסע [...]

ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא [...]

ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם [...]

שמה מרה: וילנו העם על משה לאמר מה נשתה: ויצעק [...]

ויורהו יהוה עץ וישלך אל המים וימתקו המים שם שם לו חק

ומשפט ושם נסהו: ויאמר אם שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך

והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו [...]

המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני יהוה

רפאך: ויבאו אילמה ושם שתים עשרה

עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שם על המים: ויסעו מאילם

ויבאו כל עדת בני ישראל אל מדבר סין אשר בין אילם ובין

סיני בחמשה עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים:

[...] איאם פי אלבריה ולם יגדו מאא: ואתו למרה ולא יכילו למשתי מיא [...]

על כן קרא שמה מרה: פגאו אלי מרידה ולם יטיקו אן ישרבו מן מאהא מאא לאנה [...]

מרידה: ואתרעמו עמא על משה למימר מא נשתי: פתדמר אלקום עלי מו[...]

וצלי קדם יי ואחויה יי אעא ורמא למיא ובסימו מיא תמן גזר ליה קים ודין ותמן

[...] פדלה עלי שגרה טרח מנהא פי אלמא פחלא תם יציר לה רסומא ואחכאמא ותם

אמתחנה: ואמר אם קבלא תקביל למימרא דיי אלהך ודכשר קדמוהי תעביד ותצית

לפקודוהי ותיטר כל קימוהי כל מרעין דשויתי במצרים לא אשוינון עלך ארי אנא

יי אסיך: וקאל אן קבלת אמר אללה רבך וצנעת אלמסתקים עבדה ואצגית אלי וצאיאה

וחפטת גמיע רסומה פגמיע אלאמראץ אלתי אחללתהא באלמצריין לא אחלהא פיך

לאני אללה מעאפיך: ואתו לאילים ותמן תרי עסר מבועין דמיין ושבעין

דקלין ושרו תמן על מיא: תם גאו אלי אלים ותם יב עין מא וע נכלה פנזלו תם עלי אלמא:

ונטלו מאלים ואתו כל כנשתא דבני ישראל למדברא דסין דבין אילים לבין סיני בחמשת עשר

יומא לירחא תנינא למפקהון מארעא דמצרים: ורחלו מן אלים ואתת גמאעה בני אסראיל אלי ברייה סין אלתי

בין אלים ובין סינא פי יום כמסה עשר מן אלשהר אלתאני לכרוגהם מן מצר:

וילינו כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן במדבר׃ ויאמרו אלהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד יהוה בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר באכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה ברעב׃ ויאמר יהוה אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא׃ והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום׃ ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים׃ ובקר וראיתם את כבוד יהוה

ואתרעמו כל כנשתא דבני ישראל על משה ועל אהרן במדברא׃ פתדמר גמאעה בנו אס' עלי מוסי והרון פי תלך אלבריה׃ ואמרו להון בני ישראל לוי דמיתנא קדם יי בארעא דמצרים כד הוינא יתבין על דודי בסרא כד הוינא אכלין לחמא ושבעין ארי אפיקתון

יתנא למדברא הדין לקטלא ית כל קהלא הדין בכפנא׃ וקאלו להם בנו אס' יא ליתנא מתנא באמר אללה פי בלד מצר פי גלוסנא עלי קדור אללחם ואכלנא מן אלטעאם שבענא אד אכרגתמונא אלי הדה אלבריה לתקתלו גמיע הדא אלגוק פי אלגוע׃

ואמר יי למשה האנא מחית לכון מן שמיא ויפקון עמא וילקטון פתגם יום ביומיה בדיל דאנסינון היהכון באוריתי אם לא׃ פקאל אללה למוסי האנא מנזל לכם טעאמא מן אלסמא ויכרג אלקום וילקטונה אמר יום ביום לכי אן אמתחנהם איסלכון פי שראיעי אם לא׃ ויהי ביומא שתיתאה ויתקנון ית דייתון ויהי על חד תרין על דילקטון יום יום׃ פאדי כאן פי אליום אלסאדס יעדון מא יאתו בה פאנה יכון צעף מא ילקטונה פי כל יום׃ ואמר משה ואהרן לכל בני ישראל ברמשא ותדעון ארי יי אפיק יתכון מארעא דמצרים׃ פקאל מוסי והרון לגמיע בני אס' בעשי תעלמון אן אללה אכרגכם מן בלד מצר׃ ובצפרא ותחזון ית יקרא דיי בדשמיע קדמוהי תרעמתכון על יי ...

בשמעו את תלנתיכם על יהוה ונחנו מה כי תלונו עלינו. ויאמר משה בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע בשמע יהוה את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יהוה: ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנתיכם: ויהי כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה כבוד יהוה נראה בענן:

ארי מתרעמתון עלנא: ובמגדאה תנגדרון כרם אלה אד סמע תדמרכם עליה ונחן מן אד תתדמרון עלינא: ואמר משה בדיתין יי לכון ברמשא בסרא למיכל ולחמא בצפרא למסבע בדשמיען קדם יי תרעמתכון דאתון מתרעמין עלוהי

תליכו ק

אל משה לאמר:

וידבר יהוה אל משה לאמר שמעתי את תלונת בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יהוה

ונחנא מאלא עלנא תרעמתכון אלהין על מימרא דיי: ותם קאל מוסי דאך באן יעטיכם אלה בעשי לחמא תאכלונה וטעאמא בגדאה תשבעונה אד סמע תדמרכם אדי אנתם תתדמרון עליה ונחן מן לים עלינא תדמרכם בל עלי אלה: ואמר משה לאהרן אימר לכל כנשתא דבני ישראל קרבו קדם יי ארי שמיען קדמוהי תרעמתכון: וקאל מוסי להרון קל לגמאעה בני אל תקדמון בין ידי אלה פאנה קד סמע תדמרכם: והוה כד מליל אהרן עם כל כנשתא דבני ישראל ואתפניאו למדברא והא יקרא דיי אתגלי בעננא: פלמא כלם הרון גמאעה בני אל אתפתו אלי אלבריה פאדי בנור אלה קד צהר פי אלגמאם: ומליל יי שמיע קדמי ית תרעמת בני ישראל מליל עמהון למימר בין שמשיא תיכלון בסרא ובצפרא תסבעון לחמא ותדעון ארי אנא יי אלהכון: קד סמעת תדמר בני אסר בין אלעשיין תאכלון לחמא ובגדאה תשבעון טעאמא ותעלמון אני אלה רבכם:

אלהיכם: ויהי בערב ותעל השלו ותכס את
המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה:
ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק
מחספס דק ככפר על הארץ: ויראו בני ישראל
ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה
הוא ויאמר משה אלהם הוא הלחם אשר נתן
יהוה לכם לאכלה: זה הדבר אשר צוה יהוה
לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת מספר
נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו: ויעשו כן
בני ישראל וילקטו המרבה והממעיט: וימדו
בעמר ולא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר
איש לפי אכלו לקטו: ויאמר משה אלהם
איש אל יותר ממנו עד בקר: ולא שמעו אל

והוה ברמשא
וסליקת סלוי
וחפת ית משריתא
ובצפרא הות נחתת
טלא סחור סחור
למשריתא: פלמא
כאן בעשי
צעד אלסלוא
פגטא אלעסכר
ובאלגדאה כאן
קכב אלטל חולי
~~אלעסכר וסליקת~~
נחתת טלא והא
על אפי מדברא

דעדק מקלף דעדק דגיר כגלידא על ארעא ולמא צעד קכב אלטל עלי וגה
אלבריה כשי ... דקיק כאלדמק עלי אלארץ: וחזו בני ישראל
ואמרו גבר לאחוהי מנא הוא ארי לא ידעין מה הוא ואמר משה
להון הו לחמא די יהב יי לכון למיכל: פנטר בנו אסראיל וקאל בעצהם לבעץ
הו מנא לאנהם לא יעלמו מא הו קאל מוסי להם הו אלטעאם אלדי אעטאה
אללה לכם מאכלא: דין פתגמא דפקיד יי ללוקטון מניה גבר לפום מיכליה
עמרא לגלגלתא מנין נפשתכון גבר לדבמשכנה תסבון: הדא אלאמר
אלדי אמר אללה בה ילקט מנה כל רגל עלי קדר עישה מרזבאן לכל גמגמה
עלי אחצא אנפסכם וכל רגל יאכד למן פי ביתה: ועבדו כין בני ישראל ולקטו
דאסגי ודאזער: פצנעו כדאך בנו אסראיל ולקטו מן כתיר ומן קליל: וכלו בעמרא
ולא אותר דאסגי ודאזער לא חסר גבר לפום מיכליה לקטו: פלמא ... אלדי
כאן יפצל מן כתיר ומן קליל לם יכן כל רגל עלי קדר עישה ...

אל משה ויותרו אנשים ממנו עד בקר וירם
תולעים ויבאש ויקצף עלהם משה: וילקטו
אתו בבקר בבקר איש כפי אכלו וחם השמש
ונמס: ויהי ביום הששי לקטו לחם משנה
שני העמר לאחד ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו
למשה: ויאמר אלהם הוא אשר דבר יהוה
שבתון שבת קדש ליהוה מחר את אשר תאפו
אפו ואת אשר תבשלו בשלו ואת כל העדף
הניחו לכם למשמרת עד הבקר: ויניחו אתו
עד הבקר כאשר צוה משה ולא הבאיש ורמה
לא היתה בו: ויאמר משה אכלהו היום כי שבת
היום ליהוה היום לא תמצאהו בשדה:

משה להון אנש
לא ישאר מניה
עד צפרא: פקאל
להם מוסי לא יבקי
אנסאן מנה שיא אלי
אלגדאה: ולא קבילו
מן משה ואשארו
גבריא מניה עד
צפרא ורחיש
רחשא וסרי ורגיז
עליהון משה:
~~פלם יקבלו~~ אנאס
מן מוסי ובקי

מנה אלי אלגדאה פנתן ונגל דודא פסכט עליהם מוסי: ולקטו יתיה בצפר
בצפר גבר כפום מיכליה ומא דמשתאר מניה על אפי חקלא כד חמא עלוהי
שמשא פשר: וכאנו ילקטונה פי כל גדאה כל רגל עלי קדר עילה פאדי
חמת אלשמס תמאעא: והוה ביומא שתיתאה לקטו לחמא על חד תרין
תרין עומרין לחד ואתו כל רברבי כנשתא וחויאו למשה: פלמא כאן פי
אליום אלסאדס לקטו מן אלטעאם צעפא מרזבאנין לכל ואחד פגאו גמיע
אשראף אלגמאעה ואכברו מוסי: ואמר להון משה הוא דמליל יי שבא שבתא
קדשא קדם יי מחר ית דאתון עתידין למיפא איפו וית דאתון עתידין לבשלא
בשילו וית כל מותרא אצנעו לכון למטרא עד צפרא: פקאל להם הו מא קאלה
אללה הי סבת מקדסה ללה גדא מא תרידון אן תכבזוה אכבזוה ומא תרידון אן
תרידון אן תטבכוה אטבכוה ומא פצל דעוה לכם מחפוצא אלי אלגדאה: ואצנעו
יתה עד צפרא כמא דפקיד משה ולא סרי ורחשא לא הות ביה: פודעוה
אלי אלגדאה כמא אמרהם מוסי ולם ינתן ודודה לא תכון פיה: ואמר משה אכלוה

174

ששת ימים תלקטהו וביום השביעי שבת לא
יהיה בו ׃ ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט
ולא מצאו ׃ ויאמר יהוה
אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי
ותורתי ׃ ראו כי יהוה נתן לכם השבת על כן הוא
נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו
אל יצא איש ממקמו ביום השביעי ׃ וישבתו
העם ביום השביעי ׃ ויקראו בית ישראל את שמו
מן והוא כזרע גד לבן וטעמו כצפיחת בדבש ׃
ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא
העמר ממנו למשמרת לדרתיכם למען
יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר
בהוציאי אתכם מארץ מצרים ׃ ויאמר משה [illegible]

יומא דין ארי
שבתא יומא דין
קדם יי יומא דין לא
תשכחוניה בחקלא
פקאל מוסי אכלוה
אליום לאן אליום
סבת ללה ואליום
לא תגדוה פי אלצחרא
שתא יומין תלקטוניה
וביומא שביעאה
שבתא לא יהי ביה
סתה איאם תלקטונה
ואליום אלז סבת לא
יכון פיה והוה ביומא

שביעאה נפקו מן עמא למלקט ולא אשכחו ׃ פלמא כאן פי אליום אלז כרג
אנאס מן אלקום לילקטון פלם יגדו שיא ׃ ואמר יי למשה עד אמתי
אתון מסרבין למטר פקודי ואוריתי ׃ פקאל אללה למוסי אלי כם קד אביתם אן תחפטו
וצאיאי ושראיעי ׃ חזו ארי [illegible] הב לכון שבתא על כין הוא יהיב לכון ביומא
שתיתאה לחים [illegible] אנש תחותוהי לא יפוק אנש מאתריה ביומא
שביעאה ׃ אנטרו אן אללה קד אעטאכם שריעה אלסבת ולדלך הו מעטיכם פי
אליום אלסאדס טעאם יומין פליבלס כל אמר מכאנה ולא יכרג אחד מן מוצעה
פי אליום אלז ׃ ונחו עמא ביומא שביעאה ׃ פאסבת אלקום פי אליום אלז ׃ וקרו בית ישראל
ית שמיה מנא והוא כבר זרע גידא חיור וטעמיה כאסקריטון בדבש ׃ וסמו
בנו אסמה אלמן והו כבזר אלכזברה אביץ וטעמה כקטאיף בעסל ׃ ואמר משה
דין פתגמא דפקיד יי [illegible] יחזון ית לחמא
דאוכלית יתכון במד[illegible] הדי ואמר אלדי אמר
אללה כה מר אלמרד [illegible] מנה מחפוטא לאגיאלכם לכי יבצרון אלטעאם אלדי

אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא
העמר מן והנח אתו לפני יהוה למשמרת
לדרתיכם: כאשר צוה יהוה אל משה ויניחהו
אהרן לפני העדת למשמרת: ובני ישראל
אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל
ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה
ארץ כנען: והעמר עשרית האיפה הוא:

ל ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סין
למסעיהם על פי יהוה ויחנו ברפידים ואין מים
לשתת העם: וירב העם עם משה ויאמרו
תנו לנו מים ונשתה ויאמר להם משה מה
תריבון עמדי מה תנסון את יהוה: ויצמא

אטעמתכם ית
לבר חין אפקית יתכון
מן ארעא דמצרים:
ואמר משה לאהרן
סב צלוחית חדא
והב תמן מלי
עמרא מנא
ואצנע יתיה קדם יי
למטרא לדריכון:
כמא דפקיד יי ית משה ואצנעיה אהרן קדם סהדותא למטרא
פקד מוסי להרון
כד ברניה ואחדה
ואגעל פיהא מל
אלעמר מנא
ואצעה בין ידי
אללה מחפוצה לאגיאלכם: כמא אמר אללה מוסי וצעה הרון בין ידי אלשהאדה
מחפוצא: ובני ישראל אכלו ית מנא ארבעין שנין עד דעלו לארע יתיבתא
ית מנא אכלו עד דאתו לסיפי ארע דכנען: ובנו אסראיל אכלו אלמן ארבעין סנה
אלי דכולהם אלי בלד עאמר אכלו אלמן אלי דכולהם אלי טרף בלד כנעאן:
ועומרא חד מן עסרא בתלתסאין הוא: וכאן אלעמר אלעשר מן אלאיבה:
זנטלו כל כנשתא דבני ישראל ממדברא דסין למטלניהון
על מימרא דיי ושרו ברפידים ולית מיא למשתי עמא: תם רחלו גמאעה
בני אסראיל מן ברייה סין פי מראחלהם עלי אמר אללה ונזלו פי רפידים ולם יכן
מאא לישרבו אלקום: ונצא עמא ואמרו הבו לנא מיא ונשתי ואמר להון
משה מה נצן אתון עמי מה מנסן אתון קדם יי: פכאצם אלקום מוסי וקאלו
אעטונא מאא נשרבה קאל להם מוסי מא תכאצמוני ומא תמתחנון אללה:
וצחי תמן עמא למיא ואתרעם עמא לקבל משה ואמר למא

דנן אסיקתנא ממצרים

לקטלא יתי וית בני

וית בעירי בצחותא

ולמא עם ש...

תם יקום ...

ת... עלי מוסי

וקאלו לה לם

אצעדתנא מן

מצר לתקתלנא

ובנינא ומואשינא

באלעטש: וצרך

משה קדם למימר

מא אעביד

לעמא הדין

ויצמא שם העם למים וילן העם על משה ויאמר
למה זה העליתנו ממצרים להמית אתי ואת
בני ואת מקני בצמא: ויצעק משה אל יהוה
לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט
וסקלני: ויאמר יהוה אל משה עבר לפני
העם וקח אתך מזקני ישראל ומטך אשר
הכית בו את היאר קח בידך והלכת: הנני
עמד לפניך שם על הצור בחרב והכית בצור ויצאו
ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה לעיני
זקני ישראל: ויקרא שם המקום מסה
ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסתם
את יהוה לאמר היש יהוה בקרבנו
אם אין:

ויבא

עוד זעיר כון ורגמוני: פצרך מוסי אלי אללה קאילא מא אצנע
בהולאי אלקום ען קליל ורגמוני: ואמר י' למשה עבר קדם עמא ודבר
עמך מסבי ישראל וחוטרך דמחיתא ביה ית נהרא סב בידך ותיזיל: הנא
אללה למוקי סר ... משאיכהם ועצאך אלדי צרבת
בהא אלנהר כדה בידך ואמץ: הא אנא קאים קדמך תמן על טנרא
בחורב ותמחי בטנרא ויפקון מניה מיא וישתי עמא ועבד כין משה
לעיני סבי ישראל: האנא מוקף דלילא בין ידיך הנאך עלי אלצואן פי
חריב פאצרב אלצואן יכרג מנה מאא ישרבה אלקום פצנע מוסי כדאך
בחצרה שיוך בני א... ... ומצותא על דנצו בני
ישראל ועל דנסיאו קדם י' לאמר האית שכינתא די י' ביננא אם לא: פסמא דלך
... אלמחנה ואלכצומה עלי מא כאצם בנו אל ואמתחנו אללה קאיל
... מגוד נור אללה פי מא ביננא אם לא:

ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם׃ ויאמר
משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם
מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה
האלהים בידי׃ ויעש יהושע כאשר אמר
לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו
ראש הגבעה׃ והיה כאשר ירים משה ידו
וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק׃
וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו
וישב עליה ואהרן וחור תמכו בידיו מזה
אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה עד בא
השמש׃ ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו
לפי חרב׃

ואתא עמלק
ואגיח קרבא עם
ישראל ברפידים׃
תם גא עמלק
וחארב בני אסר
פי רפידים׃ ואמר
משה ליהושע
בחר לנא גברין
ופוק אגיח קרבא
בעמלק מחר
אנא קאים על
ריש רמתא
וחטרא דאתעבידו
ביה ניסין מן קדם יי בידי׃ פקאל מוסי ליהושע אכתאר לנא רגאלא
ואכרג חארב עמלק גדא אנא ואקף עלי ראס אליפאע ועצא אל
אמר אללה בהא פי ידי׃ ועבד משה כמא דאמר ליה משה לאגחא
קרבא בעמלק ומשה אהרן וחור סליקו לריש רמתא׃ פצנע יהושע
כמא קאל לה מוסי אן יחארב עמלק ומוסי והרון וחור צעדו אלי ראס אל
יפאע׃ והוי כד מרים משה ידוהי מתגברין דבית ישראל וכד מנח ידוהי
מתגברין דבית עמלק׃ פכאן מוסי כמא ירפע ידה יגלב אסראיל וכמא
יחטהא יגלב עמלק׃ וידי משה יקרא ונסיבו אבנא ושויאו תחותוהי
ויתיב עלה ואהרן וחור סעדין בידוהי מכא חד ומכא חד והואה ידוהי
פריסן בצלו עד דעל שמשא׃ ולמא תקלת ידי מוסי אכדו חגרא
פגעלוהא תחתה וגלס עליהא והרון וחור יסנדא ידיה אחדהמא ימנה
ואלאכר יסרה פכאנתא ידאה מתצלתין אלי מגיב אלשמס׃ ותבר יהושע ית
עמלק וית עמיה לפתגם דחרב׃ חתי כסר יהושע עמלק וקומה בחד אלסיף׃

ויאמר יהוה אל משה כתב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים: ויבן משה מזבח ויקרא שמו יהוה נסי: ויאמר כי יד על כס יה מלחמה ליהוה בעמלק מדר דר:

ואמר יי למשה כתוב דא דכרנא בספרא ושוי קדם יהושע ארי ממחא אמחי ית דכרנה דעמלק מתחות שמיא: כתב ... אכתב הדה דכרא ... ואתלה ... יהושע ... סאמחו דכר עמלק מן תחת אלסמא: ובנא משה

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלהים למשה ולישראל עמו כי הוציא יהוה את ישראל ממצרים: ויקח יתרו חתן משה את צפרה אשת משה אחר שלוחיה: ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה: ושם האחד אליעזר כי אלהי אבי בעזרי ויצלני מחרב

מדבחא ופלח עלוהי קדם יי דעבד ליה נסין: סבטה מוסי מדבחא וסמאה אלה ... עלמי: ואמר בשבועה אמירא דא מן קדם דחילא דשכינתיה על כורסי יקרא דעתיד דיתגח קרבא קדם יי בדבית עמלק לשיציהון מדרי עלמא: וקאל אן ... אקסם ... אן תכון ללה חרב פי עמלק גיל בעד גיל:

ושמע יתרו רבא דמדין חמוהי דמשה ית כל דעבד יי למשה ולישראל עמיה ארי אפיק יי ית ישראל ממצרים: תם סמע יתרו חמו מוסי גמיע מא צנעה אלה למוסי ולאסראיל קומה אד אכרג אלה בני אסראיל מן מצר: ודבר יתרו חמוהי דמשה ית צפרה אתת משה בתר דשלחה: פאכד יתרו חמו מוסי צפרה זוגתה בעד מא כאן קד ארסלהא אליה: וית תרין בנהא דשום חד גרשם ארי אמר דייר הויתי בארע נכראה: ואבניהא אלדין אסם אחדהמא גרשם לאנה קאל ... פי בלד גרבה: ושום חד אליעזר ארי אלהא דאבא הוה בסעדי ושיזבני מחרבא דפרעה: ואסם ... אליעזר לאנה קאל ... באעאנני ...

פרעה׃ ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל
משה אל המדבר אשר הוא חנה שם הר
האלהים׃ ויאמר אל משה אני חתנך יתרו
בא אליך ואשתך ושני בניה עמה׃ ויצא
משה לקראת חתנו וישתחו וישק לו וישאלו
איש לרעהו לשלום ויבאו האהלה׃ ויספר
משה לחתנו את כל אשר עשה יהוה לפרעה
ולמצרים על אודת ישראל את כל התלאה
אשר מצאתם בדרך ויצלם יהוה׃ ויחד
יתרו על כל הטובה אשר עשה יהוה לישראל
אשר הצילו מיד מצרים׃ ויאמר יתרו
ברוך יהוה אשר הציל אתכם מיד מצרים
ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד

מן קדם פרעה׃
ואתא יתרו חמוהי
דמשה ובנוהי
ואתתיה לות משה
למדברא דהוא שרי
תמן לטורא דאתגלי
עלוהי יקרא דיי׃
ובא יתרו חמו
מוסי ובנה וזוגתה
אליה אלי אלבר אלדי
הו נאזל תם אלי גבל
אללה׃ ואמר למשה
אנא חמוך יתרו אתי
לותך ואתתך

ותרין בנהא עמה׃ ובעת במן קאל למוסי ענה אנא חמוך יתרו גאי אליך וזוגתך
ואבניהא מעהא׃ ונפק משה לקדמות חמוהי וסגיד ונשיק ליה
ושאילו גבר לחבריה לשלם ועלו למשכנא׃ פכרג מוסי ליתלקא חמוה פסגד
תם קבלה וקאל כל אמר ען סלאמה׃ צאחבה ודכלא אלי אלכבא׃ ואשתעי משה
לחמוהי ית כל דעבד יי לפרעה ולמצראי על עיסק ישראל ית כל עקתא
דאשכחתנון באורחא ושיזבנון יי׃ פקץ מוסא עלי חמוה גמיע מא
צנע אללה בפרעון ואלמצריין בסבב בני אס׳ ובגמיע אלמציבה אלתי כאלתהם פי
אלטריק ונגאהם אללה׃ וחדי יתרו על כל טבתא דעבד יי לישראל דשיזבינון
מידא דמצראי׃ פסר יתרו בגמיע אלכיר אלדי צנעה אללה לבני אס׳ אד כלצהם מן יד
אלמצריין׃ ואמר יתרו בריך יי דשיזיב יתכון מידא דמצראי ומידא דפרעה דשיזיב
... יתהון מרות מצראי׃ וקאל יתרו תבארך אללה אלדי כלצכם מן יד
... יד פ׳ ... כלצהם אקום מן כקל אלמצריין׃ כען ידענא ארי

177

מצרים: עתה ידעתי כי גדול יהוה מכל האלהים כי
בדבר אשר זדו עליהם: ויקח יתרו חתן משה עלה
וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל זקני ישראל
לאכל לחם עם חתן משה לפני האלהים: ויהי
ממחרת וישב משה לשפט את העם ויעמד
העם על משה מן הבקר עד הערב: וירא חתן
משה את כל אשר הוא עשה לעם ויאמר מה
הדבר הזה אשר אתה עשה לעם מדוע אתה
ישב לבדך וכל העם נצב עליך מן בקר עד ע

רב יי ולית אלה
בר מניה ארי -
בפתגמא דחשיבו
מצראי למדן ית
ישראל ביה ד
דנינון" אנן -
עלמה אן אלה
אכבר מן גמיע
אמעבודאת א
אד׳ עתקבהם ב
באאמר אדי א
אתקחו בה עליהם:
וקריב יתרו חמוהי
דמשה עלון ו

ונכסת קודשין קדם יי ואתא אהרן וכל סבי ישראל למיכל לחמא עם ח
חמוהי דמשה קדם יי: וקדם יתרו חמו מוסי צואעדא ודבאיחא ללה כגא
הרון וגמיע שיוך א אקר ליאכלו מעה טעאמה בין ידי אלה: והוה ביומא
דבתרוהי ויתיב משה למדן ית עמא וקם עמא עלוהי דמשה מן צפרא
עד רמשא" ולמא כאן מן גד וקף מוסי ליחכם ללקום פוקף אקום אמאמה
מן אגדאה אלי עשא" וחזא חמוהי דמשה ית כל דהוא עביד לעמא ואמר
מא פתגמא הדין דאת עביד לעמך מא דין את יתיב כלחודך וכל עמא
קיימין עלוך מן צפרא עד רמשא" פראי חמוה מוסי גמיע מא הו צאנעה
באקום פקא מא הדא אאמר אדי אנת צאנעה באקום מא באך אנת גאם
וחדך

ערב׃ ויאמר משה לחתנו כי יבא אלי העם
לדרש אלהים׃ כי יהיה להם דבר בא אלי ו
ושפטתי בין איש ובין רעהו והודעתי את חקי
האלהים ואת תורתיו׃ ויאמר חתן משה אליו
לא טוב הדבר אשר אתה עשה׃ נבל תבל גם
אתה גם העם הזה אשר עמך כי כבד ממך הדבר
לא תוכל עשהו לבדך׃ עתה שמע בקלי איעצך
ויהי אלהים עמך היה אתה לעם מול האלהים
והבאת אתה את הדברים אל האלהים׃ והזהרתה
אתהם את החקים ואת התורות והודעת להם את
הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון׃
ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי
אמת שנאי בצע ושמת עלהם שרי אלפים שרי
מאות שרי חמשים ושרי עשרת׃ ושפטו

וחדך וגמיע אלקום
ואקפין אמאמך
מן אלגדאה אלי
אלעשא׃ ואמר
משה לחמוהי
ארי אתין לותי
עמא למתבע
אלפן מן קדם יי׃
כקו׳ לה תורה
גאני אלקום ׃
יטלבון אמר
אללה׃ כד הוי
להון דינא אתן
לותי ודאינא בין
גוברא ובין
חבריה ומהודענא
להון ית קימיא דיי
וית אוריתיה׃
אן כאנת להם
כצומה גאו אלי חכמת בין אלרגל וצאחבה ועדפתהם רסום אללה ושראיעה׃ ואמר חמוהי
דמשה ליה לא תקין פתגמא דאת עביד׃ קאל לה ליס אלצלח הדי אנת אמר אלדי אנה
צאנעה׃ מלאה תלאי אף את אף עמא הדין דעמך ארי יקיר מנך פתגמא לא
תיכול למעבדיה בלחודך׃ כללא תכל אנת ואלקום אלדין מעך איצא לאן אלא
אמר תקיל עליך ולא תטיק אן תצנעה וחדך׃ כען קביל מני אמלכינך
ויהי מימרא דיי בסעדך הוי את לעמא תבע אולפן מן קדם יי ותהי מיתי
את ית פתגמיא [illegible] אלאן אקבל מני מא אשיר בה עליך ויכון אללה מעך כן
אנת לאקום מן גהה אללה ותערפהם איה׃ ותזהר יתהון ית קימיא [illegible] וית
אוריתא ותהודע להון ית אורחא דיהכון בה וית עובדא דיעבדון׃ ותנדרהם עלי
רסום אללה ושראיעה ותערפהם אלטריק אלדי יסלכון פיה ואלעמל אלדי יעמלונה׃ ואת
תחזי מכל עמא גוברין דחילא דחלין דיי גוברין דקשוט דסנן לקבלא ממון ותמני עליהון רבני אלפין
ורבני מאותא רבני חמשין ורבני עשורתא׃ ואנת פאנצר מן גמיע אלקום אנאס דוי חיל אתקיא
אללה דוי אלחק שאני אלרשא וול עליהם רויסא אלוף ומאיין וכמסין ועשראת׃
וידונון

וּשְׁפְטוּ אֶת הָעָם בְּכָל עֵת וְהָיָה כָּל הַדָּבָר הַגָּדֹל
יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וכל הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם וְהָקֵל
מֵעָלֶיךָ וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ׃ אִם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה
וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וְיָכָלְתָּ עֲמֹד וְגַם כָּל הָעָם הַזֶּה
עַל מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם׃ וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה
לְקוֹל חֹתְנוֹ וַיַּעַשׂ כֹּל אֲשֶׁר אָמָר׃ וַיִּבְחַר
מֹשֶׁה אַנְשֵׁי חַיִל מִכָּל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם
רָאשִׁים עַל הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי
מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ וְשָׁפְטוּ
אֶת הָעָם בְּכָל עֵת אֶת הַדָּבָר הַקָּשֶׁה
יְבִיאוּן אֶל מֹשֶׁה וְכָל הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפּוּטוּ
הֵם׃ וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה אֶת חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל
אַרְצוֹ׃ פ

ט
ג׳ דנביא
יח שמיע׳ דקול
ד׳ פיס׳ דמ״ן
ה׳ וכל עזרא כות
ה׳ פיס׳ דמ״ן
ל׳ ומל׳
יח סוף פ׳

וידינון ית עמא
בכל עדן ויהי כל
פתגם רב ייתון
לותך וכל פתגם
זעיר ידינון אנון
וייקלון מינך
ויסוברון עמך׃
פיחכמון פימא
בין אלקום פי כל
וקת ויכון כל
אמר עטים ירפעו
אליך וכל אמר
צגיר יחכמון
פיה הם ויכפף

ען נפסך ויחתמלון מעך׃ אם ית פתגמא הדין תעביד ויפקדינך יי
ותיכול למקם ואף כל עמא הדין על אתריה יהך בשלם׃ אן אנת צנעת
הדא אלאמר ואמרך אללה בה ואסתטעת אלקיאם ואיצׄא גמיע הדא אלקום
אלי מוצעה יציר בסלאם׃ וקביל משה למימר חמוהי ועבד כל דאמר׃
פקבל מוסי מן חמוה וצנע גמיע מא קאל לה׃ ובחר משה גברין דחילא
מכל ישראל ומני יתהון רישין על עמא רבני אלפי רבני מאותא ורבני
חמשין ורבני עשורייתא׃ פאכתאר אלנאס דוי חיל מן בני אסר וולאהם
רוסא עליהם רוסא אלוף ומאיין ומכמסין ועשראת׃ ודיינין ית עמא
בכל עדן ית[illegible] מיתן לות משה וכל פתגם זעיר דיינין אנון׃
פצארו יחכמון בין אלקום פי כל וקת ואלאמר אלצעב ירפעוה אלי מוסי ואלאמר
אלצגיר יחכמון פיה הם׃ ושל[illegible] לארעיה׃

פאתלק מן חמיה
ומצי אלי בריה:
בירחא
תליתאה למפק בני
ישראל מארעא דמצ'
ביומא הדין אתו
למדברא דסיני:
פי אלשהר אלתאלת
מן כרוג בני אסר'
מן בלד מצר פי דלך
אליום גאו אלי ברייה
סיני ונטלו מרפידים
ואתו למדברא דסיני
ושרו במדברא.

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ
מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: ויסעו
מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר
ויחן שם ישראל נגד ההר: ומשה עלה אל
האלהים ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר כה
תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם
ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם
על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: ועתה אם
שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי
והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ:
ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה
הדברים אשר תדבר אל בני ישראל:
ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם

ושרא תמן ישראל לקביל טורא: אד רחלו מן רפידים וגאו אלי ברייה סיני
ונזלו פי אלבר' ונזל תם אסר' חדא אלגבל: ומשה סליק לקדם יי' וקרא ליה יי'
מן טורא למימר כדין תימר לבית יעקב ותחוי לבני ישראל: ומוסי צעד
אלי אללה פנאדאה אללה מן אלגבל קאילא כדא קל לאל יעקוב ואכבר בני אסר':
אתון חזיתון דעבדית למצרים ונטלית יתכון כד על גדפי נשרין וקריבית
יתכון לפלחני: אנתם שאהדתם מא צנעת באלמצריין וחמלתכם שביה
עלי אגנחה אלנסור ואתית בכם אלי גבלי הדא: ולעתה פלא תקבלון למימרי
ותטרון ית קימי ותהון קדמי חביבין מכל עממיא ארי דילי כל ארעא: ואן
אנתם קבלתם אמרי וחפטתם עהדי כנתם לי דכירה מן גמיע אלשעוב עלי
אן לי גמיע אלארץ: ואתון תהון קדמי מלכין כהנין ועם קדיש אלין פתגמיא דתמליל
עם בני ישראל ואנתם תכונון לי

תקולו

פ

179

את כל הדברים האלה אשר צוהו יהוה׃
ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר
יהוה נעשה וישב משה את דברי העם אל
יהוה׃ ויאמר יהוה אל משה הנה אנכי בא אליך
בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך
וגם בך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי
העם אל יהוה׃ ויאמר יהוה אל משה לך
אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם׃
והיו נכנים ליום השלישי כי ביום השלשי
ירד יהוה לעיני כל העם על הר סיני׃ והגבלת
את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות
בהר ונגע בקצהו כל הנגע בהר מות יומת׃
לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יירה אם

תקולה לבני אסר׃
ואתא משה וקרא
לסבי עמא וסדר
קדמיהון ית כל
פתגמיא האלין דפקדיה
יי׃ פגא מוסי ודעי
משיך׳ אלקום ותלי
עליהם גמיע הדא
אלכלאם אלדי אמרה
אללה בה׃ ואתיבו כל
עמא כחדא ואמרו·
כל דמליל יי נעביד·
ואתיב משה ית פתגמי
עמא לקדם יי׃ פאגאבוה

אגמעין וקאלו גמיע מא קאלה אללה נצנעה פרד מוסי כלאמהם אלי אללה׃ ואמר יי למשה
הא אנא מתגלי לך בעיבא דעננא בדיל דישמע עמא במללותי עמך ואף בך
יהימנון לעלם וחוי משה ית פתגמי עמא לקדם יי׃ חין קאל אללה לה האנא מתגלי
לך פי גמאם אלסחאב לכי יסמע אלקום מכאטבתי לך ויומנו בך איצא אלי אלדהר
פאכבר מוסי בכלאם אלקום אללה׃ ואמר יי למשה איזיל לות עמא ותזמנינון
יומא דין ומחר ויחוורון לבושיהון׃ פקאל אללה למוסי אמץ׳ אלי אלקום וטהרהם
אליום וגדא ויגסלו תיאבהם׃ ויהון זמינין ליומא תליתאה ארי ביומא תליתאה
יתגלי יי לעיני כל עמא על טורא דסיני׃ ויכונו מסתעדין ליום אלתאלת
כאן פיה יתגלא אללה בחצ׳רתהם עלי גבל סיני׃ ותתחים ית עמא סחור סחור למימר
אסתמרו לכון מלמיסק לטורא ולמקרב בסופיה כל דיקרב בטורא אתקטלא
יתקטיל׃ [illegible] ויקל להם אחד׳רו [illegible] ותדנו מן
טרפה וכל מן דנא בה פליקתל קתלא׃ לא תקרב ביה יד ארי אתרגמא יתרגים

בהמה אם איש לא יחיה במשך היבל המה
יעלו בהר׃ וירד משה מן ההר אל העם ויקדש
את העם ויכבסו שמלתם׃ ויאמר אל העם היו
נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה׃
ויהי ביום השלישי בהית הבקר ויהי קלת וברקים
וענן כבד על ההר וקל שפר חזק מאד ויחרד
כל העם אשר במחנה׃ ויוצא משה את העם
לקראת האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחתית
ההר׃ והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו
יהוה באש ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד
כל ההר מאד׃ ויהי קול השפר הולך וחזק
מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול׃

או אשתדאה
ישתדי אם בעירא
אם אנשא לא
יתקיים. במיגד
שופרא אנון מרשן
למיסק בטורא׃
מן חית לא תמסה
יד אלא ירגם רגמא
או ינשב פיה
נשאבא בהימה
כאן אם אנסאנא
לא יחיא ואדי ערב
בצבוק גאיז להם

אן יצעדו אלי אלגבל׃ ונחת משה מן טורא לות עמא וזמין ית עמא וחוורו
לבושיהון׃ פנזל מוסי מן אלגבל אלי אלקום וטהרהם וגסלו ת׳יאבהם׃ ואמר לעמא הוו
זמינין לתלתא יומין לא תקרבון לצית אתתא׃ וקאל להם מוסי כונו מסתעדין לג
איאם לא תקארבו אמרה׃ והוה ביומא תליתאה במהוי צפרא והוו קלין וברקין
ועננא תקיף על טורא וקל שופרא תקיף לחדא וזע כל עמא דבמשריתא׃
פלמא כאן פי אליום אלתאלת בשגדאה כאנת אצואת וברוק וגמאם עלים עלי
אלגבל ורצות בוק שדיד גדא חתי זעג גמיע אלקום אלדי פי אלעסכר׃ ואפיק משה
ית עמא לקדמות מימרא דיי׳ מן משריתא ואתעתדו בשפולי טורא׃
פאכרג מוסי אלקום לילקא אמר אללה מן אלעסכר פוקפו אספל אלגבל׃ וטורא
דסיני תנן כליה מן קדם דאתגלי יי׳ עלוהי באשתא וסליק תננה כתננא דאתונא וזע כל טורא
לחדא׃ וגבל סיני מדכן כלה מן קבל מא תגלא אללה עליה בנאר וצעד דכאנה כדכאן אלאתון
[illegible]
ליה בקל׃ ובאן צות אלבוק כלמא מר אשתד גדא מוסי יתכלם ואללה יגיבה בצות׃

180

לריש טורא

ואתגלי יי על וירד יהוה על הר סיני אל ראש ההר ויקרא
טורא דסיני וקרא יהוה למשה אל ראש ההר ויעל משה׃
יי למשה לריש ויאמר יהוה אל משה רד העד בעם פן
טורא וסליק משה׃ יהרסו אל יהוה לראות ונפל ממנו רב׃ וגם הכהנים
ותגלא אללה הנגשים אל יהוה יתקדשו פן יפרץ בהם
עלי גבל סיני פי יהוה׃ ויאמר משה אל יהוה לא יוכל העם
ראסה ונאדא לעלת אל הר סיני כי אתה העדתה בנו לאמר
מוסי מן ראסה הגבל את ההר וקדשתו׃ ויאמר אליו יהוה
פצעד ואמר יי לך רד ועלית אתה ואהרן עמך והכהנים והעם
למשה חות אסהיד אל יהרסו לעלת אל יהוה פן יפרץ בם׃
בעמא דלמא וירד משה אל העם ויאמר אלהם׃
יפגרון קדם יי למחזי וידבר אלהים את כל הדברים
ויפול מנהון סגי׃ האלה לאמר׃ אנכי
ויקל לה אנזל

פאשהד עלי אלקום כלא יהגמו עלי נור אללה ויקע מנהם כתירין׃ ואף כהניא
דקריבין לשמשא קדם יי יתקדשון דלמא יקטול בהון יי׃ ואיצא אלאימה אלמקרבין
אלי אללה יתקדסון לילא יתלם אללה מנהם׃ ואמר משה קדם יי לא יכול
עמא למיסק לטורא דסיני ארי את אסהידת בנא למימר תחום ית טורא
וקדישהי׃ קאל מוסי ללה לא יטיק אלקום אלצעוד אלי גבל סיני לאנך אשהדתנא
וקלת תחם אלגבל וקדסה׃ ואמר ליה יי איזיל חות ותיסק את ואהרן
עמך וכהניא ועמא לא יפגרון למיסק לקדם יי דלמא יקטול בהון׃
קאל לה אמץ אנזל תם אצעד אנת והרון מעך ואלאימה ואמא אלקום
לא יהגמו עלי אלצעוד אלי נור אללה לילא יתלם מנהם׃ ונחת משה
לות עמא ואמר להון׃ פנזל מוסי אלי אלקום וקאל להם דלך׃
ומליל יי ית כל פתגמיא האלין למימר׃ תם כלם אללה בגמיע

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדִים: לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
עַל פָּנָי לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל תְּמוּנָה אֲשֶׁר
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר
בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם
וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא
פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל בָּנִים עַל שִׁלֵּשִׁים וְעַל
רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי
וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֺתָי: לֹא
תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא
יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לַשָּׁוְא:

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד

הדא אלכלאם קאילא:
אנא
יי׳ אלהך דאפיקתך
מאר׳ דמצ׳ מבית
עבדותא: אנא
אלה רבך אלדי
אכרגתך מן בלד
מצר מן בית
אלעבודייה: לא
יהוי לך אלה אחרן
בר מני: לא תעביד
לך צלם וכל דמו
דבשמיא מלעילא
ודבארעא מלרע:

ודבמיא מלרע לארעא לא תסגדון להון ולא תפלחינין ארי אנא יי׳ אלהך
אל קנא מסעיר חובי אבהן על בנין מרדין על דר תליתי ועל דר רביעי
לסנאי כד משלמין בניא למחטי בתר אבהתהון ועביד טיבו לאלפי דרין
לרחמי ולנטרי פקודי: לא יכון לך מעבוד מעבוד אכר מן דוני לא תתכד
לך פסלא ולא שבהא ממא פי אלסמא פי אלעלו וממא פי אלארץ פי אלספל וממא
פי אלמא פי תחת אלארץ לא תסגד להא ולא תעבדהא לאני אלה רבך אלגאיר
אלמעאקב מטאלב בדנוב אלאבא מע אלבנין ואלתואלת ואלרואבע לשאניי ואצאנע
אלאחסאן לאלאלוף מן מחבי וחאפטי וצאיאי: לא תימי בשמא דיי׳ אלהך
למגנא ארי לא יזכי יי׳ ית דיימי בשמיה לשקרא: לא תחלף באסם אלה
רבך באטלא לאן אלה לא יברי מן יחלף באסמה באטלא:
הוי דכיר ית יומא דשבתא לקדשותיה שיתא יומין תפלח ותעביד כל עבידתך.

181

ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברך יהוה את יום השבת ויקדשהו׃

ויומא שביעאה שבתא קדם יי אלהך לא תעביד כל עבידא את וברך וברתך עבדך ואמתך ובעירך וגיורך דבקרוך ארי שתא יומין עבד יי ית שמיא וית ארעא ית ימא וית כל דבהון ונח ביומא שביעאה על כן בריך יי ית יומא דשבתא וקדשיה׃

כבד את אביך ואת אמך למען יארכון ימיך על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך׃

לא תרצח׃

לא תנאף׃

לא תגנב׃

אוקר

ויום אלסבת וקדסה סתת איאם תעמל ותצנע גמיע צנאיעך ואליום אלסאבע סבת ללה רבך לא תצנע שיא מן אלצנאיע אנת ואבנך ואבנתך ועבדך ואמתך ובהאימך וציפך אלדי פי מחאלך לאן אללה כלק פי סתה איאם אלסמאואת ואלארץ ואלבחר וגמיע מא פיהא ואסתראח פי אליום אלסאבע לדלך בארך אללה פי יום אלסבת וקדסה׃

יקר ית אבוך וית אמך בדיל דיירכון יומך על ארעא דיי אלהך יהיב לך׃ אכרם אבאך ואמך לכי יטול עמרך פי אלבלד אלדי אללה רבך מעטיה לך׃

לא תקטול נפש׃ לא תקתל אלנפס׃

לא תגוף׃ לא תזני׃

לא תגנוב׃ לא תסרק׃

לא תענה ברעך עד שקר׃
לא תחמד בית רעך
לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך׃
וכל העם ראים את הקולת ואת הלפידם ואת קול השפר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק׃ ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות׃ ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו׃ ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים׃

לא תסהיד בחברך סהדותא דשקרא׃
לא תשהד עלי צאחבך שהאדה באטלה׃
לא תחמיד בית חברך לא תחמיד איתת חברך ועבדיה ואמתיה ותוריה וחמריה וכל דלחברך׃
לא תתמן מנזל צאחבך לא תתמן זוג'תה ועבדה ואמתה ותורה וחמארה וגמיע מא לה׃

וכל עמא חזן ית קליא וית בעוריא וית קל שופרא וית טורא דתנן וחזא עמא וזעו וקמו מרחיק׃ וגמיע אלקום יבצרון אלאצואת ואלמצאביח וצות אלבוק ואלגבל מדכן פלמא ראי אלקום דלך זעגו ווקפו מן בעיד ואמרו למשה מליל את עמנא ונקביל ולא יתמלל עמנא מן קדם יי דלמא נמות׃ וקאלו למוסי כלמנא אנת כי נסמע מנך ולא יכלמנא אללה כלא נהלך׃ ואמר משה לעמא לא תדחלון ארי בדיל דנסאה יתכון אתגלי לכון יקרא דיי ובדיל דתהי דחלתיה על אפיכון בדיל דלא תחובון׃ פקאל מוסי לאלקום לא תכאפו ...

[illegible]

פאן לכי ימתחנכם תגלא לכם נור אללה ולכי תכון תקואה פי קלובכם׃ וקם עמא מרחיק ומשה קריב לצית אמיטתא דתמן יקרא דיי׃ פוקף אלקום מן בעיד ומוסי תקדם אלי אלצבאב אלדי תם נור אללה׃

ויאמר יהוה אל משה
כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן
השמים דברתי עמכם: לא תעשון אתי אלהי
כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם: מזבח אדמה
תעשה לי וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך
את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר
את שמי אבוא אליך וברכתיך: ואם מזבח
אבנים תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי חרבך
הנפת עליה ותחללה: ולא תעלה במעלת
על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו:

עב פס סימ אליאל גבר ובתקין יששכר והח

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם: כי
תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת
יצא

ואמר יי למשה
כדנן תימר לבני
ישראל אתון חזיתון
ארי מן שמיא
מלילית עמכון:
פקל אלה למוסי
כדא קל לבני אסר
אנתם שאהדתם
אני מן אלסמא
כאטבתכם: לא
תעבדון קדמי
דחלן דכסף ודחלן
דדהב לא תעבדון
לכון: לא תצנעו
מעי מעבודאת מן פצה ומעבודאת מן דהב לא תצנעוהא לכם: מדבח
אדמתא תעביד קדמי ותהי דבח עלוהי ית עלותך וית נכסת קודשך מן
ענך ומן תורך בכל אתר דאשרי שכינתי לתמן אשלח ברכתי לך ואברכינך:
מדבח עלי ארץ תצנעה לי ואדבח עליה צואעדך ודבאיח סלאמתך
מן גנמך ובקרך פי כל מוצע אדכר אסמי אתגלא לך ואבארכך פיה:
ואם מדבח אבנין תעביד קדמי לא תבני יתהון פסילן דאן תרים חרבך
עלה ותחלנה: ואן צנעת לי מדבחא מן חגארה פלא תבנהא מהנדמה
לאנך אן חרכת חדידך עליהא בדלתהא: ולא תיסק בדרגין על מדבחי דלא
תתגלי עריתך עלוהי: ולא תצעד במראקי על מדבחי ללא תנכשף עורתך עליהא:
ואלין דיניא דתסדר קדמיהון: והדה אלאחכאם אלתי תתלוהא
עליהם: ארי תזבון עבדא בר ישראל שית שנין יפלח ובשביעיתא יפוק לבר חורין

יצא לחפשי חנם: אם בגפו יבא בגפו יצא
אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו: אם
אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות
האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו:
ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את
אשתי ואת בני לא אצא חפשי: והגישו אדניו
אל האלהים והגישו אל הדלת או אל המזוזה
ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם:
וכי ימכר איש את
בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים: אם רעה
בעיני אדניה אשר לא יעדה והפדה לעם
נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה: ואם
לבנו ייעדנה כמשפט הבנות יעשה לה:

מגן: קל והם אדי
אבתעת עבדא
עבראניא פליכדמך
סת סנין ופי אלסאבעה
יכרג חרא מגאנא:
אם בלחודוהי ייעול
בלחודוהי יפוק אם
בעל אתתא הוא
ותפוק אתתיה עמיה:
אן דכל עזבא כרג
עזבא ואן כאן דו
זוגה כרגת זוגתה
מעה: אם רבוניה יתן
ליה אתתא ותליד

ליה בנין או בנן אתתא ובנהא תהי לרבונה והוא יפוק בלחודוהי: ואן זוגה מולאה באמראה
פולדת לה בנין או בנאת פאמראה ואולאדהא יכונו למולאהא והו יכרג עזבא:
ואם מימר יימר עבדא רחימנא ית רבוני ית אתתי וית בני לא אפוק בר חורין:
ואן קאל אלעבד קד אחבבת מולאי ותוגתי ובניי לא אכרג חרא: ויקרבניה רבוניה לק
דייניא ויקרביניה לות דרשא או לות מזוזתא וירצע רבוניה ית אודניה במרצעא
ויהי ליה עבד פלח לעלם: פליקדמה מולאה אלי אלחכאם יקדמה אלי אלמצראע או
אלי אלבאב ויתקב אדנה במתקב ויכדמה אלי אלדהר: וארי יזבין גבר
ית ברתיה לאמהו לא תפוק כמפקנות עבדיא: ואן באע רגל אבנתה באמה
תכרג כמכרג אלעבד: אם בישת בעיני רבונה דיקימה ליה ויפרקנה לגבר אחרן לית ליה
רשו לזבונה במשלטיה בה: ואן קבחת ענד מולאהא אן יתזווג בהא פליפדיהא ולבעץ אקום
אחר לא יתסלט אן יביעהא אד גדר בהא: ואם לבריה יקימינה כהלכת בנת ישראל
יעבד להון: ואן זוגהא לאבנה פכסירה לבנאת יצנע להא:

אם אוכ׳דנהא אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא
יפנ ליה מונה יגרע ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה
כסותהא לא ימנע חנם אין כסף מכה איש
אכותזוג באג׳רא ומת מות יומת ואשר לא צדה והאלהים אנה
פטעאמהא וכסותהא לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה
ואוקאתהא לא וכי יזד איש על רעהו
ינקצהא ואם להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות
תלת׳ין לא יעמיר ומכה אביו ואמו מות
לה ותתפוק מגן יומת וגנב איש ומכרו
דלא כסף ואן ונמצא בידו מות יומת
לם יצנע להא ומקלל אביו ואמו מות יומת
ואחדה מן הדה וכי יריבן אנשים והכה
תלאת פלתכרג איש את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל
מגאנא בלא תמן

דימחי לאנש ויקטליניה אתקטלא יתקטיל ׃ ומן צ׳רב אנסאן
פקתלה פליקתל קתלא ׃ ודלא כמן ליה ומן קדם ייי אתמסר לידיה ואשוי
לך אתר דיערוק לתמן ׃ ומן לם יתעמד אן ילה אוצל ע׳ אמרה אן יציר
לה מוצע שיה ׃ וארי יזיד גבר על חבריה למקטליה
בנכילו מן מדבחי תדבריניה למקטל ׃ ואן אתקח אנסאן עלי צאחבה
פיקתלה בכבת חתי מן ענד מדבחי כ׳ד׳ה ואקתלה ׃ ודימחי לאבוהי
ולאמיה אתקטלא יתקטיל ׃ ומן צ׳רב אבאה ואמה פליקתל קתלא ׃
ודיגנוב נפשא מבני ישראל ויזבניניה ויתשכח בידיה אתקטלא
יתקטיל ׃ ומן סרק נפסא מן בני אסר פבאעה או וג׳ד בידה פליקתל קתלא ׃
ודילוט לאבוהי ולאמיה אתקטלא יתקטיל ׃ ומן שתם אבאה ואמה
פליקתל קתלא ׃ וארי ינצון גברין וימחי גבר ית חבריה באבנא או

למשכב: אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו
ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא:
וכי יכה איש את עבדו
או את אמתו בשבט ומת תחת ידו נקם ינקם: אך
אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו הוא:
וכי ינצו אנשים ונגפו
אשה הרה ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון ענוש
יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן
בפללים: ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת
נפש: עין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד
רגל תחת רגל: כויה תחת כויה פצע תחת פצע
חבורה תחת חבורה:

בכורמיזא ולא
ימות ויפול לבטלן:
ואד'א תכ'אצם אנאס
ויצ'רב אחדהמא
צאחבה בחג'ר או
בשאדך ולם ימות
בל וקע עלי פראש:
אם יקום ויהליך
בברא על בוריה
ויהי זכאה מחיא
לחוד בטליה יתן
ואגר אסיא ישלם:
פאן הו קאם ומשא

פי אלסוק עלי ובאיה לנפסה פקד ברי אלצ'ארב ענהא עטלתה יעטיה ועלאג'א
יעאלג'ה: וארי ימחי גבר ית עבדיה או ית אמתיה בשרבטא וימות
תחות ידיה אתדנא יתדן: ואן צ'רב אנסאן עבדה או אמתה בקציב ומאת תחת
ידה פלינקם בה: ברם אם יומא או תרין יומין יתקיים לא יתדן ארי כספיה
הוא: פאן אקאם יום או יומין פלא יקאד בה לאנה מאלה: וארי
ינצון גברין וימחון אתתא מעדיא ויפקון ולדהא ולא יהי מותא אתגבאה
יתגבי כמא דישוי עלוהי בעלה דאתתא ויתין במימר דיינא: ואן
תכאצמא אנאס פצדמו אמראה חאמל וכרג' אולאדהא ולם תכון מניה
פליגרם אלצ'ארם במא ילזמה בעלהא ויעטיה באנצאף: ואם מותא
יהי ותתין נפשא חלף נפשא: ואן תכון מניה פאג'על נפסא בדל
נפסא: עינא חלף עינא שנא חלף שנא ידא חלף ידא רגלא חלף רגלא: ועין בדל
עין וסן בדל סן ויד בדל יד ורג'ל בדל רג'ל: כואה חלף כואה פתעא חלף פתעא
משקופי חלף משקופי: וכי בדל כי ושג'ה בדל שג'ה וג'ראחה בדל ג'ראחה:

וכי יכה איש את עין עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו תחת עינו׃ ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי ישלחנו תחת שנו׃

וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקול יסקל השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי׃ ואם שור נגח הוא מתמל שלשם והועד בבעליו ולא ישמרנו והמית איש או אשה השור יסקל וגם בעליו יומת׃ אם כפר יושת עליו ונתן פדין נפשו ככל אשר יושת עליו׃ או בן יגח או בת יגח כמשפט הזה יעשה לו׃ אם עבד יגח השור או אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור יסקל׃ וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בר ולא יכסנו

וארי ימחי גבר ית עינא דעבדיה או ית עינא דאמתיה ויחבלנה לבר חורין יפטריניה חלף עיניה׃ ואם שנא דעבדיה או שנא דאמתיה יפיל לבר חורין יפטריניה חלף שניה׃

ואן צרב אנסאן עין עבדה או עין אמתה פאהלכהא פליטלקה חרא בדל עינה׃ ואם שנא דעבדיה או ... ואן טרח סן עבדה או סן אמתה פליטלקה חרא בדל סנה׃

וארי יגח תורא ית גברא או ית אתתא וימות אתרגמא יתרגים תורא ולא יתאכיל ית בסריה ומריה דתורא יהי זכאי׃ ואן כטח תור רגל או אמראה פקתלה פלירגם אלתור ולא יוכל מן לחמה ורב אלתור ברי׃ ואם תור נגח הוא מאתמלי ומדקמוהי ואתסהד במריה ולא נטריה תורא יתרגים ואף מריה יתקטיל׃ ואן כאן תורא נטאח מן אמס ומא קבלה פנושד צאחבה ולם יחפטה וקתל רגל או אמראה פלירגם אלתור איצא ויקתל צאחבה איצא׃ אם ממון ישוון עלוהי ויתין פרקן נפשיה ככל דישוון עלוהי׃ ואן אוגב עליה פדא פליעט פדא נפסה גמיע מא ילזמה׃ או לבר ישראל יגח תורא או לבת ישראל יגח כדינא הדין יתעביד ליה׃ ואן נטח אבן או אבנה פליעמל בה מתל הדא אלחכם׃ אם עבדא יגח תורא או אמתא כספא תלתין סלעין יתן לרבוניה ותורא יתרגים

וְנָפַל שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר׃ בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם
כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה לּוֹ׃
וְכִי יִגֹּף שׁוֹר אִישׁ אֶת שׁוֹר רֵעֵהוּ
וָמֵת וּמָכְרוּ אֶת הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת כַּסְפּוֹ וְגַם אֶת
הַמֵּת יֶחֱצוּן׃ אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמוֹל
שִׁלְשֹׁם וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם שׁוֹר
תַּחַת הַשּׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה לּוֹ׃
כִּי יִגְנֹב אִישׁ שׁוֹר אוֹ שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ
מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת
הַשֶּׂה׃ אִם בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְהֻכָּה וָמֵת אֵין
לוֹ דָּמִים׃ אִם זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים לוֹ שַׁלֵּם
יְשַׁלֵּם אִם אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבָתוֹ׃ אִם הִמָּצֵא

ואן כאן עבד או
אמה פליעט מולאה
ל' מתקאל מן פצה
וירגם אלתור׃
ואדי יפתח גבר גוב
או אדי יכרי גבר
גוב ולא יכסיניה
ויפול תמן תורא או
חמרא׃ ואן כשף
אנסאן בירא או כרא
בירא ולם יגטיה
פוקע פיה תורא או
חמארא מריה דגובא

ישלים כספא יתיב למרוהי ומיתא יהי דיליה׃ פקיגרם צאחב אלביר תמנה וירדה אלי
אלי רבה ואלמית יכון לה׃ ואדי יגוף תור דגבר ית תורא דחבריה וימות ויזבנון
ית תורא חיא ויפלגון ית כספיה ואף ית דמי מיתא יפלגון׃ ואן צדם תור לאנסאן
תור צאחבה פמאת פליביעו אלתור אלחי ויקתסמו תמנה ואיצא אלמית יקתסמונה׃ או
אתידע ארי תור נגח הוא מאתמלי ומדקמוהי ולא נטריה מריה שלמא ישלים תורא
חלף תורא ומיתא יהי דיליה׃ פאן עורף אנה תור נטאח מן אמס ומא קבל ולם יחפצה
צאחבה פליסלם תורא בדל תורא ואלמית יכון לה׃ ארי יגנוב גבר תור או
אימר ויכסיניה או יזבניניה חמשא תורין ישלים חלף תורא וארבע ענא חלף
אמרא׃ ואן סרק אנסאן תורא או שאה פדבחה או באעה פליסלם בדל אלתור כמסה
ובדל אלשאה ארבעה׃ אם במחתרתא ישתכח גנבא ויתמחי וימות לית ליה דם׃
ואן וגד אלסארק פי אלנקב פצרב וקתל פלא תבעה לה׃ אם עינא דסהדיא נפלת עלוהי
דמא ליה שלמא ישלים אם לית ליה ויזדבן בגניבתיה׃ ואן טלעת אלשמס
פתבעה לה פליסלם ... ואן לם יכון לה תמן פליבאע בסרקתה׃ אם אשתכחא

תשתכח בידיה תמצא בידו הגנבה משור עד חמור עד שה
גנובתא מתור עד חיים שנים ישלם׃ כי
חמר עד אמר יבער איש שדה או כרם ושלח את בעירה ובער
אלוקחיין על חד בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם׃
תרין ישלים׃ כי תצא אש ומצאה
ואן וגדת פי ידה קצים ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם
אלסריקה מן תור ישלם המבער את הבערה׃
אלי חמאר אחיא כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים
אלי שאה אחיא לשמר וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם
פליגרם בדלהא אתנין שנים׃ אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל
אתנין׃ האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו׃
ארי יכיל גבר על כל דבר פשע על שור על חמור על שה
חקל או כרם וישלח על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה
ית בעיריה וייכול

בחקל אחרן שפר חקליה ושפר כרמיה ישלים׃ ואדי ארעא אנסאן ציעה
או כרם לה פאטלק בהימתה ורעת פי ציעה אכרא פליגרם מן אגוד
ציעתה או כרמה׃ ארי יתפק נור וישכח כובין וייכול גדישין או קמא
או חקל שלמא ישלים דאדליק ית דליקתא׃ ואן כרגת נאר פוגדת שוכא
ואחרקת כדיסא או סנבלא קאימא או סאיר מא פי צׄיאע פליגרם מא קבסה
אלמשעל לאשתעאל׃ ארי יתין גבר לחבריה כסף או מנין למיטר ויתגנבון
מבית גברא אם ישתכח גנבא ישלים על חד תרין׃ ואן דפע אנסאן לצאחבה ורק
או אניה ליחפצה לה פסרק דאך מן מנזלה אן וגד אלסארק פלם אתנין׃ אם לא
ישתכח גנבא ויתקרב מריה דביתא לקדם דיינא אם לא אושיט ידיה במא
דמסר ליה חבריה׃ ואן לם יוגד אלסארק תקדם צאחב אלמנזל אלי אלחאכם יחלף אנה
לם ימד ידה אלי מלך צאחבה׃ על כל פתגם דחוב על תור על חמר על אמר על

עד האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיען אלהים ישלם שנים לרעהו׃

כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וכל בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה אין ראה׃ שבעת יהוה תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא ישלם׃ ואם גנב יגנב מעמו ישלם לבעליו׃ אם טרף יטרף יבאהו עד הטרפה לא ישלם׃

וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם׃ אם בעליו עמו לא ישלם אם שכיר הוא בא בשכרו׃

על כל אבידתא
דיימר ארי הוא דין
לקדם דיינא ייעול
דין תרויהון דיחייבון
דיינא ישלים על
חד תרין לחבריה׃
עלי כל אמר גחוד
מן תור אי חמאר
אי שאה ואי תוב
ואי כל צ'אלה אן יקול
הדי הו פלי אלחאכם
ירפע אמרהמא
ומן ט'למה אלחאכם

קדם אלחכאם לצאחבה׃ ארי יתין גבר לחבריה חמר או תור או אימר וכל
בעירא למיטר ומית או אתבר או אשתבי לית דחזי׃ ואן דפע אנסאן לצאחבה
חמאר או תור או שאה או שי מן סאיר אלבהאים כמאת או אנכסר או סבי
בגיר בינה׃ מומתא דיי׳ תהי בין תרויהון אם לא אושיט ידיה במא דמסר
ליה חבריה ויקביל מריה מניה מומתא ולא ישלם׃ פימין אללה תפצל פי מא
בינהם אנה לם ימד ידה אלי מלך צאחבה ויקבלהא צאחבה ולא יגרם שיא׃
ואם אתגנבא יתגניב מעמיה ישלים למריה׃ ואן סרק מן ענדה גרם לה׃
אם אתברא יתבר ייתי סהדין יתיב דלא ישלים׃ ואן אפתרס פליאת בשאהד ולא
יגרם אלפריסה׃ וארי ישאל גבר מן חבריה ויתבר או ימות מריה לית עמיה
שלמא ישלים׃ ואן אסתעאר אנסאן שיא מן צאחבה פאנכסר או מאת וליס
רבה מעה פליגרמה׃ אם מריה עמיה לא ישלם אם אגירא הוא עאל באגריה׃
ואן כאן רבה מעה פלא יגרמה ואן כאן אגירא פקד מצא באגרתה׃

וארי ישדיל גבר יפתה וכי יפתה איש בתולה
בתולתא דלא אשר לא ארשה ושכב עמה מהר ימהרנה לו לאשה:
מארסא וישכוב אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל כמהר
עמה קיימא יקיימנה הבתולת: מכשפה לא
ליה לאנתו: ואן תחיה: כל שכב עם בהמה מות יומת:
ברע רבל גאדיה זבח לאלהים יחרם בלתי ליהוה
נכר מא לם תמלך לבדו: וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ
פצאגעהא מצרים: כל אלמנה ויתום לא תענון: אם
פלימהרהא ענה תענה אתו כי אם צעק יצעק אלי שמע
ותכון לה זוגה: אשמע צעקתו: וחרה אפי והרגתי אתכם
אם מנעהא לא בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם יתמים:
יעטיה אבוהא
למתנה ליה כספא אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה
יתקול כמוהרי

בתולתא: ואן אבוהא לם יחבוהא מנה פליזן לה מן ורק כמוהר אלאבכאר:
חרשא לא תחי: ואסאחר פלא תקתבקה: כל דישכוב עם בעירא
אתקטלא יתקטיל: ומן צאגע שיא מן אלבהאים פליקתל קתלא: דידבח
לטעות עממיא יתקטיל להין לשמא דיי בלחודוהי: ומן דבח לל מעבודאת
פליהלך אלא ללה וחדה: ולגיורא לא תונון ולא תעיקון ארי דיירין הויתון
בארעא דמצרים: ואלגריב פלא תגבנה ולא תצגטה פטש מא כנתם גרבא בי בלד מצר:
כל ארמלא ויתם לא תענון: כל ארמלה ויתים לא תצלמון: אם עצאה תעני
יתיה ארי אם מקבל יקבל קדמי קבלא אקביל קבילתיה: פאנך אן צלמתהם
יצרך אליי אגבתה ען צראכה: ויתקף רגזי ואקטול יתכון בחרבא ויהוון נשיכון
ארמלן ובניכון יתמין: פאן ישתד גצבי ואקתלכם באלסיף ותציר נסאכם
אראמלא ובניכם יתאמא: אם כספא תוזיף לעמי לעניא דעמך
לא תהי ליה כרשיא לא תשוון עלוהי חיבוליא: אן אקרצת בגץ קומי

ורבא לצעיף
מעך פלא תכון
לה כאלגרים ולא
תציר עליה ריבא:
אם משכונא תסב
כסותא דחברך עד
מיעל שמשא
תתיבניה ליה:
ואן אסתרהנת
תוב צאחבך פענד
מגיב אלשמס רדה
אליה: ארי היא
כסותיה בלחודוהי
היא תותביה למשכיה:

לו כנשה לא תשימון עליו נשך: אם חבל
תחבל שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו:
כי הוא כסותה לבדה הוא שמלתו לערו במה
ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני:
אלהים לא תקלל ונשיא
בעמך לא תאר: מלאתך ודמעך לא תאחר בכור
בניך תתן לי: כן תעשה לשרך לצאנך שבעת
ימים יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו לי:
ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא
תאכלו לכלב תשלכון אתו:
לא תשא שמע שוא אל תשת ידך
עם רשע להית עד חמס: לא תהיה אחרי רבים
לרעת ולא תענה על רב לנטת אחרי רבים להטת:

במא ישכוב ויהי ארי יקבל קדמי ואקביל קבלתיה ארי חננא אנא: אן
כאנת הי כסותה וחדהא או היא תוב גלדה פבמא דא ינאם פאנה אן
צרך אליי סמעת לה לאני ראוף: דיינא לא תקיל ורבא בעמך לא
תלוט: ולא תשתם אלחכמא ושריף פי קומך לא תלענה: בכורך ודמעך לא
תאחר בכרא דבנך תפריש קדמי: וקלאתך ורשחך לא תווכרהמא ובכור
בניך תעטיניהם: כן תעביד לתורך לענך שבעה יומין יהי עם אמיה ביומא
תמינאה תפרשיניה קדמי: כדא תצנע בבקרך וגנמך סבעה איאם יכון מע
אמה וליום אלתאמן תעטיניה: ואנשין קדישין תהון קדמי ובסר תליש מן חיוא
חיא לא תיכלון לכלבא תרמון יתיה: ואנאס מקדסין תכונו לי ולחם מפתרס
פי צחרא לא תאכלו [illegible] לכלב אטרחוה: לא תקביל שימע דשקר לא
תשוי [illegible] סהיד שקר: ולא תקבל כברא [illegible] ולא
תשען [illegible] גלם: לא תהי בתר סגיאי לאבאשא ולא תתמנע

ודל לא תהדר בריבו: כי
תפגע שור איבך או חמרו תעה השב תשיבנו
לו: כי תראה חמור
שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב לו עזב
תעזב עמו: לא תטה
משפט אבינך בריבו: מדבר שקר תרחק ונקי
וצדיק אל תהרג כי לא אצדיק רשע: ושחד
לא תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי
צדיקים: וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש
הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים: ושש
שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה:
והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו אבני
עמך ויתרם תאכל חית השדה כן תעשה

מלמימר מא דבעינך
על דינא בתר סגיאי
שלים דינא: לא
תכון כ׳תבע אלכתיר
לאשר ולא תג׳יב
פי כ׳צומה לתמילהא
כלהא לאכתר מהל:
ועל מסכינא לא
תרחים בדיניה:
ולא תחאבי אלפקיר
פי כ׳צומתה:
ארי תערע תורא
דסנאך או חמריה
דטעי אתבא
תתיביניה ליה: פאד׳י פאג׳את תור עדוך או חמארה צ׳לא פרדה אליה רדא:
ארי תחזי חמרא דסנאך רביע תחות טעניה ותתמנע מלמשבק ליה
משבק תשבוק מא דבלבך עלוהי ותפריק עמיה: ואד׳י ראית חמאר שאניך
ראבצא תחת חמלה פאנתה ען תרכה כלאך כל חטא תחת משה: לא
תצלי דין מסכינך בדיניה לא תמייל חכם מסכינך פי כ׳צומתה: מפתגמא
דשקרא אתרחיק ודזכי ודנפק זכי מן דינא לא תקטול ארי לא אזכי חייבא:
מן כלאם אלבאטל פאבעד ואלברי ואלזכי לא תקתלהמא פאני לא אזכי אלטאלם:
ושוחדא לא תקביל ארי שוחדא מעוור עיני חכימין ומקלקל פתגמין תריצין: ולא
תאכ׳ד רשא לאן ארשא יעמי עיון אלבצרא ויזיח אלקול אלעאדלה: וגיורא לא תעיקון
ואתון ידעתון ית נפשא דגיורא ארי דיירין הויתון בארעא דמצרים: ולא תצ׳גט
אלגריב פאנתם עארפין בלעת נפס אלגריב טול מא כנתם גרבא פי בלד מצר: ושית
שנין תזרע ית ארעך ותכנוש ית עללתה: וסת סנין תזרע אלארץ לנפסך ותגמע
גלתהא: ושביעתא תשמטנה ותרטשינה וייכלון מסכיני עמך ושארהון ייכול חית

ג בשדה חמרו חק אדם תועה מל

ב וחד בקל

ויסלף

ג

ב חד חק וחד מל

לכרמך לזיתך: ששת ימים תעשה מעשיך
וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך
וחמרך וינפש בן אמתך והגר: ובכל אשר
אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים
לא תזכירו לא ישמע על פיך: שלש רגלים
תחג לי בשנה: את חג המצות תשמר שבעת
ימים תאכל מצות כאשר צויתך למועד
חדש האביב כי בו יצאת ממצרים ולא יראו
פני ריקם: וחג הקציר בכורי מעשיך אשר
תזרע בשדה וחג האסף בצאת השנה
באספך את מעשיך מן השדה: שלש פעמים
בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן יהוה:

ושביעיתא תשמטנה
ותרטשינה וייכלון
מסכיני עמך
ושארהון תיכול
חית ברא כין תעביד
לכרמך לזיתך:
ואלסאבעה תסייבהא
ותדרהא יאכל
מנהא מסאכין
קומך ופאצלהם
יאכלה חיואן צחרי
כדאך תצנע בכרמך
וזיתונך: שיתא

יומין תעביד עובדך וביומא שביעאה תנוח בדיל דינוח תורך וחמרך וישקוט
בר אמתך וגיורא: סתה איאם תעמל עמלך ואליום אלסאבע תסבת לכי יסתריח תורך
וחמארך ויקר אבן אמתך ואלגריב ענדך: ובכל דאמרית לכון תסתמרון ושום
טעות עממיא לא תדכרון לא ישתמע על פומכון: ובגמיע מא קלת לכם
אחפטו ואסם אלמעבודאת אלאכר לא תדכרוהא ולא יסמע מן פמך: תלת זמנין
תיחוגון קדמי בשתא: תלאת מראר תחג לי פי אלסנה: ית חגא דפטיריא תיטר.
שבעה יומין תיכול פטירא כמא דפקידתך לזמן ירחא דאביבא ארי ביה
נפקתא ממצרים ולא יתחזון קדמי ריקנין: וחג אלפטיר פאחפטה סבעה איאם תאכל
פטירא כמא אמרתך פי וקת שהר אלפריך לאנך פיה כרגת מן מצר ולא תחצרון
בין ידי פארגא: וחגא דחצדא בכורי עובדך דתזרע בחקלא וחגא דכנשא
במפקה דשתא במכנשך ית עובדך מן חקלא: וחג אלחצאד בכור עמלך אלדי תזרעה
פי אלצחרא וחג אלגמע עגד כרוג אלסנה ובגמעך אעמאלך מן אלצחרא: תלת זמנין
בשתא יתחזון כל דכורך קדם רבון עלמא יוי: ג מראר פי אלסנה יחצר גמיע דכוראנך

לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי
עד בקר׃ ראשית בכורי אדמתך תביא בית
יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו׃

הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך
ולהביאך אל המקום אשר הכנתי׃ השמר
מפניו ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא
לפשעכם כי שמי בקרבו׃ כי אם שמוע תשמע
בקלו ועשית כל אשר אדבר ואיבתי את
איביך וצרתי את צרריך׃ כי ילך מלאכי לפניך
והביאך אל האמרי והחתי והפרזי והכנעני
החוי והיבוסי והכחדתיו׃ לא תשתחוה
לאלהיהם ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם

בין ידי אלסייד אלה׃
ל׳ לא תכוס על
חמיע דם פסחי
ולא יביתון בר
ממדבחא תרבי
נכסת חגא עד
צפרא׃ לא תדבח
פסחי עלי כמיר
ולא תבית שחום
חגי אלי אלגדאה׃
ריש בכורי ארעך
תיתי לבית מקדשא
דיי׳ אלהך לא
תיכלון בשר בחלב׃

ואול בכור ארצך תאתי בהא אלי בית אללה רבך ולא תאכל לחמא בלבן׃
הא אנא שלח מלאכא קדמך למיטרך באורחא ולאעלותך לאתרא
דאתקינית׃ האנא באעת במלך בין ידיך יחפטך פי טריק ויאתי בך אלי מוצע
אלדי אעדדתה לך׃ אסתמר מן קדמוהי וקביל למימריה לא תסריב לקבליה
ארי לא ישבוק לחוביכון ארי בשמי מימריה׃ פאחדרה ואקבל אמרה ולא
תכאלפה פאנה לא יצפח גרמכם ועלי אן אסמי מעה׃ ארי אם קבלא תקביל
למימריה ותעביד כל דאמליל ואסני ית סנאך ואעיק לדמעיקין לך׃ פאנך אן
קבלת אמרה וצנעת גמיע מא אקולה לך עאדית מעאדיך וצאררת מצאררך׃ ארי
יהך מלאכי קדמך ויעלינך לות אמוראי וחיתאי ופרזאי וכנענאי חואי ויבוסאי
ואשיצינון׃ ואדא סאר מלכי בין ידיך ואדכלך אלי אמוריין וחתיין ופרזיין
וכנעניין וחויין ויבוסיין ואגחדתהם׃ לא תסגוד לטעוותהון ולא
תפלחנון ולא תעביד כעובדיהון ארי פגרא תפגרינון ותברא תתבר קמתהון׃

לא

כי הרס תהרסם ושבר תשבר מצבתיהם:
ועבדתם את יהוה אלהיכם וברך את לחמך
ואת מימיך והסרתי מחלה מקרבך:
לא תהיה משכלה ועקרה
בארצך את מספר ימיך אמלא: את אימתי אשלח
לפניך והמתי את כל העם אשר תבא בהם
ונתתי את כל איביך אליך ערף: ושלחתי את
הצרעה לפניך וגרשה את החוי את הכנעני
ואת החתי מלפניך: לא אגרשנו מפניך
בשנה אחת פן תהיה הארץ שממה ורבה
עליך חית השדה: מעט מעט אגרשנו מפניך
עד אשר תפרה ונחלת את הארץ: ושתי את
גבלך מים סוף ועד ים פלשתים וממדבר

לא תסגד למעבוד
אתהם ולא תעבדהא
בל הדמהא הדמא
וכסר מנאצבהם
תכסירא ותפלחון
קדם יי ויברך ית
מיכלך וית משתך ו
ואעדי מרעין
בישין מבינך:
ואעבדו אללה רבכם
ויבארך פי טעאמך
ושראבך ויזיל
אלאמראץ׳ מנך:

לא תהי תכלא ועקרא בארעך ית מנין יומך אשלים: לא תכון מתכל
ועאקר פי ארצך ואחצא איאמך אכמלהא: ית אימתי אשלח
קדמך ואשגיש ית כל עמא דאת אתי לאגחא בהון ואמסר ית בעלי
דבבך קדמך מחזרי קדל: ואבעת בהיבתי בין ידיך [illegible]
אלדין תצד אליהם ואגעל גמיע אעדאיך בין ידיך מדברין: ואשלח ית
ערעיתא קדמך ותתריך ית חואי ית כנענאי וית חתאי מן קדמך: ואבעת
בלזעאה בין ידיך פתטרד אלחויין ואלכנעניין ואלחתיין מן בין ידיך: לא אתריכנה
מן קדמך בשתא חדא דלמא תהי ארעא צדיא ותסגי עלך חית ברא: לא אטרדהם
מן בין פי סנה ואחדה בלא יציר אלבלד והשא ויכתר עליך חיואן אלצחרא: זעיר
זעיר אתריכנון מן קדמך עד דתסגי ותחסין ית ארעא: קלילא קלילא
אטרדהם מן בין ידיך [illegible] אלארץ: ואשוי ית תחומך מימא
דסוף ועד ימא דפלשתאי ומדברא עד פרת ארי אמסר בידכון ית יתבי

184

עד הנהר כי אתן בידכם את ישבי הארץ
וגרשתמו מפניך: לא תכרת להם ולאלהיהם
ברית: לא ישבו בארצך פן יחטיאו אתך לי
כי תעבד את אלהיהם כי יהיה לך למוקש:

ואל משה אמר עלה אל יהוה אתה ואהרן נדב
ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם
מרחק: ונגש משה לבדו אל יהוה והם לא
יגשו והעם לא יעלו עמו: ויבא משה ויספר
לעם את כל דברי יהוה ואת כל המשפטים
ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים
אשר דבר יהוה נעשה: ויכתב משה את כל
דברי יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת

אלי ותתריכינון
מן קדמך: ואגעל
תכמך מן בחר
אלקלזם אלי בחר
פלסטין ומן אלבר
אלי אלפראת ואגעל
תמאמך באן אסלם
פי אידיהם סכאן
אלבלד ותטרדהם
מן בין ידיך: לא
תגזר להון
ולטעותהון קים:
לא תעאהד מעהם
ומע מעבודאתהם

עהדא: לא יתבון בארעך דלמא יחיבון יתך קדמי ארי תפלח ית טעותהון
ארי יהון לך לתקלא: ולא יקימון פי בלדך לילא יכטונך לי באן תעבד
מעבודאתהם פתכון לך והקא: ולמשה אמר סק לקדם יי את ואהרן
נדב ואביהוא ושבעין מסבי ישראל ותסגדון מרחיק: תם קאל למוסי אצעד
אלי אללה אנת והרון נדב וסבעין מן שיוך בני אסראיל ואסגדו מן בעיד: ויתקרב
משה בלחודוהי לקדם יי ואנון לא יתקרבון ועמא לא יסקון עמיה: ויתקדם
מוסי וחדה אלי אללה והם לא יתקדמון ואלקום לא יצעדון מעה: ואתא משה
ואשתעי לעמא ית כל פתגמיא דיי וית כל דיניא ואתיבו כל עמא קלא חד
ואמרו כל פתגמיא דמליל יי נעביד: פגא מוסי וקץ עלי אלקום גמיע כלאם אללה
וגמיע אלאחכאם פאגאבוה גמיע אלקום בצות ואחד וקאלו גמיע אלכלאם אלדי
אמר אללה נצנעה: וכתב משה ית כל פתגמיא דיי ואקדים בצפרא ובנא
מדבחא בשפולי טורא ותרתא עשרי קמא לתרי עשר שבטיא דישראל:

ההר ושתים עשרה מצבה לשנים עשר
שבטי ישראל: וישלח את נערי בני ישראל
ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים:
ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי
הדם זרק על המזבח: ויקח ספר הברית ויקרא
באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה
ונשמע: ויקח משה את הדם ויזרק על
העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה
עמכם על כל הדברים האלה: ויעל
משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני
ישראל: ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו
כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר:

פכתב מוסי
גמיע כלאם אללה
ואדלג בגדאה
ובנא מדבחא
תחת אלגבל ונצב
אתני עשר דכה
באזא אתני עשר
אסבאט אלי':
ושלח ית בכורי
בני ישראל ואסיקו
עלוון וקריבו
נכסת קודשין קדם יי'
תורין: ובעת

בכור בני אסראיל פקרבו צואעדא ודבחו דבאיח סלאמה ללה מן אלבקר:
ונסיב משה פלגות דמא ושוי במזרקיא ופלגות דמא זרק על מדבחא:
פאכד מוסי נצף אלדם וגעלה פי אגאנן ונצף רשה עלי אלמדבח ונסיב
ספרא דקימא וקרא קדם עמא ואמרו כל דמליל יי' נעביד ונקביל:
ואכד כתאב אלעהד וקראה עלי אלקום וקאלו גמיע מא אמר אללה
נקבלה ונטיעה: ונסיב משה ית דמא וזרק על מדבחא לכפרא על עמא
ואמר הא דין דם קימא דגזר יי' עמכון על כל פתגמיא האלין: ואכד מוסי
מן אלדם ורשה עלי אלקום וקאל הדא דם אלעהד אלדי עהדה אללה מעכם עלי
גמיע הדה אלכלאם: וסליק משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעין מסבי ישראל:
תם צעד מוסי והרון נדב ואביהוא וסבעין מן שיוך אסראיל: וחזו ית
יקר אלהא דישראל ותחות כורסי יקריה כעובד אבן טבא וכמחזי שמיא
לבריו: פנצרו נור אלה אסראיל ומן תחת כרסיה כצנעה אלמהא ולונה כלון אלסמא
פי צפאה:

ולרברבי בני ישראל · ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את

לא הות נזקא וחזו · האלהים ויאכלו וישתו׃

ית יקרא דיי והוו · ויאמר יהוה אל משה עלה אלי ההרה

חדן בקרבנהון דאתקבלו · והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה

כאילו אכלין ושתן׃ · והמצוה אשר כתבתי להורתם׃ ויקם משה

ועלי כקבא בני אס · ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים׃

לם יבעת באליה · ואל הזקנים אמר שבו לנו בזה עד אשר נשוב

כנטרון נור אלה · אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים

פשאהדו ואכלו ושרבו׃ · יגש אלהם׃ ויעל משה אל ההר ויכס הענן את

ואמר · ההר׃ וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו

יי למשה סק לקדמי · הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום

לטורא והוי תמן · השביעי מתוך הענן׃ ומראה כבוד יהוה

ואתין לך ית לוחי · כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל׃

אבנא ואוריתא

ותפקידתא דכתבית לאלופיהון׃ פקאל אלה למוסי אצעד אלי אלי אלגבל וקם תם

אעטיך אלואח אלגוהר ואלשראיע ואלוצאיא אלתי כתבתהא לאדלהם בהא׃ וקם משה

ויהושע משומשניה· וסליק משה לטורא דאתגלי עלוהי יקרא דיי׃ פקאם

מוסי ויהושע כראמה וצעד מוסי אלי גבל אלה׃ ולסביא אמר אוריכו לנא הכא · עד

דנתוב לותכון· והא אהרן וחור עמכון· מאן דאית ליה דינא יתקרב לקדמיהון׃ וקאל

לשיוך אלבתו לנא ההנא אלי אן נרגע אליכם והרון וחור מעכם מן כאן לה אמר

יתקדם אליהם׃ וסליק משה לטורא· וחפא ענגא ית — טורא׃ ולמא צעד מוסי אלי

אלגבל גטא אלגמאם אלגבל׃ ושרא יקרא דיי על טורא דסיני· וחפהי ענגא שתא יומין·

וקרא למשה ביומא שביעאה מגו ענגא׃ וסכן נור אלה עלי גבל סיני וגטאה

אלגמאם סתה איאם ודעא במוסי פי אליום אלז מן וסט אלגמאם׃ וחיזו יקרא

דיי כאישא אכלא בריש טורא — לעיני [illegible] וכאן

ראיא נור אלה [illegible] בני אסר׃

ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה:

ועל משה בגו עננא וסליק לטורא והוה משה בטורא ארבעין יממין וארבעין לילון: אד דכל מוסא פי וסט אלגמאם למא צעד אלי אלגבל אקאם פיה ארבעין יומא וארבעין לילה:

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי: וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת: ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים: וערת אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: שמן למאר בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים: אבני שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן: ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן

ומליל יי׳ עם משה למימר: תם כלם אללה מוסי תכלימא: מליל עם בני ישראל ויפרשון קדמי אפרשותא מן כל גבר דיתרעי לביה תפרשון ית אפרשותי: מר בני אסראיל באן יאכדו לי רפיעה מן ענד כל אנסאן אן תסכו נפסה תאכדו רפיעתי: ודא אפרשותא דתסבון מנהון דהבא וכספא ונחשא: והדה אלרפיעה אלתי תאכדוהא מנהם דהב ופצה ונחאס: ותכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ ומעזי: ואסמאנגון וארגואן וצבג קרמז ושש ומרעזא: ומשכי דדכרי מסמקי ומשכי ססגונא ואעי שטין: וגלוד כבאש אחמר וגלוד וארש וכשב שמשאר: משחא לאנהרותא ובוסמיא למשח רבותא ולקטרת בוסמיא: ודהן לאצואה ואטיאב לדהן אלמסח ולבכור אלעמום: אבני בורלא ואבני אשלמותא לשקעא באפודא ובחושנא: וחגארה בלור וחגארה נצאם ללצדרה ולאלבדנה: ויעבדון קדמי מקדשא ואשרי שכינתי ביניהון: ויצנעו לי מוצעא אקדס מקדס

אסכן בינהם [illegible]

ועשו ארון עצי

שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו

ואמה וחצי קמתו: וצפית אתו זהב טהור

מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב

סביב: ויצקת לו ארבע טבעת זהב ונתתה על

ארבע פעמתיו ושתי טבעת על צלעו האחת

ושתי טבעת על צלעו השנית: ועשית בדי

עצי שטים וצפית אתם זהב: והבאת את

הבדים בטבעת על צלעת הארן לשאת את

הארן בהם: בטבעת הארן יהיו הבדים לא

יסרו ממנו: ונתת אל הארן את העדת אשר

אתן אליך: ועשית כפרת זהב טהור אמתים

וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה: ועשית שנים

כל מנוהי וכן

תעבדון: כגמיע

~~מא אנא אריך~~

מוריך מן שכל

אלמסכן ושכל

גמיע אניתה כדאך

תצנעו:

ויעבדון ארונא

דאעי שטין תרתין

אמין ופלגא ארכיה

ואמתא ופלגא פותיה

ואמתא ופלגא רומיה:

ויצנעון צנדוקא

מן כשב אלסנט

דראעין ונצף טולה וזראע ונצף ערצה וזראע ונצף קאמתה: ותחפי יתיה דהב

דכי מגיו ומברא תחפניה ותעביד עלוהי זיר דדהב סחור: ותגשיה בדהב מן

מן דאכל ומן כארג ואצנע לה אכליל דהב מסתדירא: ותתיך ליה ארבע עזקן

דדהב ותתין על ארבע זויתיה ותרתין עזקן על סטריה חד ותרתין עזקן על

סטריה תניין: ותצוג לה ד׳ חלק מן דהב ותגעלהא פי ד׳ גהאתהא ב׳ חלקתין

פי גאנבה אלואחד וחלקתין פי גאנבה אלתאני: ותעביד אריחי דאעי שטין ותחפי

יתהון דהבא: ואצנע דהוק מן כשב אלסנט וגשהא בדהב: ותעיל ית אריחיא

בעזקתא על סטרי ארונא למיטל ית ארונא בהון: ואדכל אלדהוק פי אלחלק

עלי גאנבי אלצנדוק ליחמל בהא: בעזקת ארונא יהון אריחיא לא יעדון

מנה: ותכון אלדהוק פי חלק אלצנדוק לא תזול מנה: ותתן בארונא ית

סהדותא דאתן לך: ואגעל פי אלצנדוק אלשהאדה אלתי אעטיכהא: ותעביד כפורתא

דדהב דכי תרתין אמין ופלגא ארכיה ואמתא ופלגא פותיה: ואצנע גטאה מן דהב

כרבים זהב מקשה תעשה אתם משני
קצות הכפרת: ועשה כרוב אחד מקצה מזה
וכרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת תעשו
את הכרבים על שני קצותיו: והיו הכרבים
פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על
הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת
יהיו פני הכרבים: ונתת את הכפרת על הארן
מלמעלה ואל הארן תתן את העדת אשר
אתן אליך: ונועדתי לך שם ודברתי אתך
מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על
ארון העדת את כל אשר אצוה אותך אל
בני ישראל:

כ׳ עץ ודראעין ונצף
טולה ודראעין ונצף
ערצה: ותעביד
תרין כרובין דדהב
נגיד תעביד יתהון
מתרין סטרי כפורתא:
ואצנע כרובין מן
דהב מצמתין
תצנעהמא מן טרפי
אלגשא: ועביד
כרובא חד מסטרא
מכא וכרובא חד
מסטרא מכא מן

כפורתא תעבדון ית כרוביא על תרין סטרוהי: ואצנע כרובא מן הדי אלטרף
וכרובא מן הדא אלטרף מן נפס אלגשא תצנע אלכרובין מן טרפיה: ויהון כרוביא
פריסין גדפיהון לעילא מטלין בגדפיהון על כפורתא ואפיהון חד לקביל חד
לקביל כפורתא יהון אפי כרוביא: ויכונאן אלכרובין באסטין אגנחתהמא אלי
פוק ומטללין בהא אלי אלגשא ווגוההמא אלואחד אלי אלאכר ואלי אלגשא תכון
וגוההמא: ותתין ית כפורתא על ארונא מלעילא ובארונא תתין ית סהדותא
דאתין לך: ואגעל אלגשא עלי צנדוק מן פוק בעד מא תגעל פי אלצנדוק
אלשהאדה אלתי אעטיכהא: ואזמין מימרי לך תמן ואמליל עמך מעלוי
כפורתא מבין תרין כרוביא דעל ארונא דסהדותא ית כל דאפקיד יתך
לות בני ישראל: פאחצרך הנאך ואכאטבך מן פוק אלגשא מן בין ידי
אלכרובין אלדי עלי צנדוק אלשהאדה בגמיע מא אמרך אלי בני
אסראיל:

ועשית שלחן עצי שטים אמתים ארכו
ואמה רחבו ואמה וחצי קמתו: וצפית אתו
זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב: ועשית לו
מסגרת טפח סביב ועשית זר זהב למסגרתו
סביב: ועשית לו ארבע טבעת זהב ונתת את
הטבעת על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו:
לעמת המסגרת תהיין הטבעת לבתים לבדים
לשאת את השלחן: ועשית את הבדים עצי
שטים וצפית אתם זהב ונשא בם את השלחן:
ועשית קערתיו וכפתיו וקשותיו ומנקיתיו
אשר יסך בהן זהב טהור תעשה אתם:
ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד פ

ותעביד פתורא
דאעי שטין תרתין
אמין אורכיה
ואמתא פותיה
ואמתא ופלגא
רומיה: ואצנע
מאידה מן כשב
אסנט ודראעין
טולהא ודראע
ערצהא ודראע
ונצף סמכהא:
ותחפי יתיה דהב
דכי ותעביד ליה
זיר דדהב סחור סחור:

ותשיהא בדהב כאלץ ואצנע להא זיגא מן דהב מן דירא: ותעביד ליה
גדנפא רומיה פושכא סחור סחור ותעביד זיר דדהב לגדנפיה סחור סחור:
ואצנע להא אטפה מקדאר קבצה מן דירא ואצנע זיגא מן דהב
לאטפתהא מן דירא: ותעביד ליה ארבע עזקן דדהב ותתין ית עזקתא
על ארבע זויתא די לארבע רגלוהי: ורכב להא ארבע חלק מן דהב ואגעל
אלחלק פי ארבע זואיא אלתי באזא ארבע ארגלהא: לקביל גדנפא יהוין
עזקתא לאתרא לאריחיא למיטל ית פתורא: תמאם אלאטפה תכון אלחלק מכאנא
לאדהוק להחמל בהא אלמאידה: ותעביד ית אריחיא דאעי שיטין ותחפי יתהון דהבא
ויהון נטלין בהון ית פתורא: ואצנע אדהוק מן כשב אסנט וגשהא בדהב לתחמל
בהא אלמאידה: ותעביד מגסוהי ובזיכוהי וקסוותיה ומכילתיה דיתנסך בהון דהב דכי
תעביד יתהון: ואצנע קצאעהא ודרוגהא ומראחהא ומלאעקהא אלתי תגטא בהא מן
דהב כאלץ תצנעהא: ותתין על פתורא לחים אפיא קדמי תדירא:

ועשית מנרת זהב טהור מקשה תעשה
המנרה ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה
ממנה יהיו: וששה קנים יצאים מצדיה
שלשה קני מנרה מצדה האחד ושלשה
קני מנרה מצדה השני: שלשה גבעים
משקדים בקנה האחד כפתר ופרח ושלשה
גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח
כן לששת הקנים היצאים מן המנרה:
ובמנרה ארבעה גבעים משקדים כפתריה
ופרחיה: וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר
תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת
שני הקנים ממנה לששת הקנים היצאים
מן המנרה: כפתריהם וקנתם ממנה יהיו

תדירא: ואגעל
עלי אלמאידה
כבזא מואגהא בין
ידי דאימא:
ותעביד מנרתא
דדהב דכי נגיד
תתעביד מנרתא
שדה וקנהא כלידהא
חזורהא ושושנהא:
ואצנע מנארה מן דהב
כאלץ מצמתה
תצנעהא ואדגלהא
וקצבהא וגמאמהא
ותפאפיחהא וסוסנהא

מינהא יהון: ושתא קנין נפקין מסטרהא תלתא קני מנרתא מסטרהא חד ותלתא
קני מנרתא מסטרהא תנינא: וסת קצבאת כארגאת מן גאנבהא תלאת קצבאת מן
אלמנארה מן גאנב ואחד ותלאת קצבאת מן גאנבהא אלתאני: תלתא כלידין מציירין
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ובמנרתא ארבעה כלידין מציירין חזורהא ושושנהא: וכי אלמנארה ד גמאמאת
מלוזאת ותפאפיחהא וסוסנהא: וחזור תחות תרין קנין דמנה וחזור תחות
תרין קנין דמנה וחזור תחות תרין קנין דמנה לשתא קנין דנפקין מן מנרתא:
ותפאחה תחת כל קצבתין מנהא כדאך לסת קצבאת כארגה מן אלמנארה:
חזוריהון וקניהון מנה יהון כלה כלידא חדא דדהב דכי: ותפאפיחהא
וקצבהא מנהא יכונו כלהא מצמתה ואחדה מן דהב כאלץ:

193

ותעביד ית כלה מקשה אחת זהב טהור׃ ועשית את
בוציניהא שבעא נרתיה שבעה והעלה את נרתיה והאיר על
ותדליק ית בוצינהא עבר פניה׃ ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור׃
ויהון מנהרין לקביל ככר זהב טהור יעשה אתה את כל הכלים
אפהא׃ ואצנע האלה׃ וראה ועשה בתבניתם אשר אתה
להא סבעה סרג מראה בהר׃ ואת המשכן
פאדי אסרגת תעשה עשר יריעת שש משזר ותכלת
סרגהא תלי ט ׳ וארגמן ותלעת שני כרבים מעשה חשב
גהה׳ ובהרא׃ תעשה אתם׃ ארך היריעה האחת שמנה
וציבתהא ומחתיתהא ועשרים באמה ורחב ארבע באמה היריעה
דדהב דכי׳ וכלבאתיא האחת מדה אחת לכל היריעת׃ חמש
ומגאמרהא מן היריעת תהיין חברת אשה אל אחתה וחמש
דהב כאלץ׃ ככרא יריעת חברת אשה אל אחתה׃ ועשית ללאת
דדהבא דכיא

תעביד יתה ית כל מניא האלין׃ מן בדרה דהב כאלץ אצנעהא ובמיע אלתה
אלאניה׃ וחזי ועביד כדמותהון דאת מתחזי בטורא׃ ואנטר ואן ואצנע
בשכלהא אלדי אנת מורא פי אלגבל׃ וית משכנא
תעביד עסר יריען דבוץ שזיר ותכלא וארגונא וצבע זהורי צורת כרובין
עובד אומן תעביד יתהון׃ ואצנע ראק אלמסכן עשר שקאק מן עשר מע זור
ואסמאנגון וארגואן וצבע קרמז צורא צנעת חאדק תצנעהא׃ אורכא
דיריעתא חדא עסרין ותמני אמין ופותיא ארבע אמין דיריעתא חדא
משחתא חדא לכל יריעתא׃ טול כל שקה תמאניה ועשרין דראע ועדהא
ארבע אדרע מסאחה ואחדה לגמיע אלשקאק׃ חמש יריען יהוין מלפפן
חדא עם חדא וחמש יריען מלפפן חדא עם חדא׃ כמס שקאק תכון מלפפה
ואחדה מע אלאכרא וה שקאק מלפפה ואחדה מע אלאכרי׃ ותעביד
ענובין דתכלא על ספתא דיריעתא חדא בסטרא ביה לופי

ו׳ ג׳
במדש
מחולף
פ׳ ה׳
לגוונים
ג׳
ר״ש
פ״ק
ג׳
לעזרא

ג׳
חק
וחד
מי
תאכלכו
התלעת

תכלת על שפת היריעה האחת מקצה
בחברת וכן תעשה בשפת היריעה הקיצונה
במחברת השנית: נ חמשים ללאת תעשה
ביריעה האחת וחמשים ללאת תעשה בקצה
היריעה אשר במחברת השנית מקבילת
הללאת אשה אל אחתה: ועשית חמשים
קרסי זהב וחברת את היריעת אשה אל
אחתה בקרסים והיה המשכן אחד: ועשית
יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה
יריעת תעשה אתם: ארך היריעה האחת
שלשים באמה ורחב ארבע באמה היריעה
האחת מדה אחת לעשתי עשרה יריעת:

וכין תעביד
בספתא דיריעתא
בסטרא דבית
לופי תנינא:
ואצנע עראקן
אקמאכנגן פי
חאשיה' אלשקה
אלואחדה אלטרפא
אלמולפה וכדאך
אצנע פי חאשיה'
אלשקה אלמתלפה
אלתאניה: חמשין
ענובין תעביד

ביריעתא חדא וחמשין ענובין תעביד בסטרא דיריעתא דבית לופי תנינא
מכוונן ענוביא חדא לקביל חדא: נ עריו תצנעהא פי אלשקה אלואחדה נג
עריו תצנעהא פי טרף אלשקה אלמתלפה אלתאניה ותכון אלעראו מתקאבלה
ואחדה מע אכרא: ותעביד חמשין פורפין דדהב ותלפיף ית יריעתא חדא
עם חדא בפורפיא ויהי משכנא חד: ואצנע נ שציץ מן דהב ולף אלשקק
אלואחדה מע אלאכרא באלשציץ ויציר אלמסכן ואחד: ותעביד יריען דמעזי
למפרסא על משכנא חדא עם חדא בפורשא עסרי יריען תעביד יתהון:
ואצנע שקאקא מן מרעזא כבאא עלי אלמסכן אחדי עשר שקה תצנעהא:
אורכא דיריעתא חדא תלתין אמין ופותיא ארבע אמין דיריעתא חדא:
משחתא חדא לחדא עסרי יריען: טול כל שקה תלאתין דראע וערצהא
ארבעה' אדרע מסאחה ואחדה לאחדי עשר אלשקה:

וחברת את חמש היריעת לבד ואת שש
היריעת לבד וכפלת את היריעה הששית
אל מול פני האהל ׃ ועשית חמשים ללאת
על שפת היריעה האחת הקיצנה בחברת
וחמשים ללאת על שפת היריעה החברת
השנית ׃ ועשית קרסי נחשת חמשים והבאת
את הקרסים בללאת וחברת את האהל והיה
אחד ׃ וסרח העדף ביריעת האהל חצי היריעה
העדפת תסרח על אחרי המשכן ׃ והאמה
מזה והאמה מזה בעדף בארך יריעת האהל
יהיה סרוח על צדי המשכן מזה ומזה
לכסתו ׃ ועשית מכסה לאהל ערת אילם
מאדמים ומכסה ערת תחשים מלמעלה ׃

ותלפיף ית חמש
יריען לחוד וית
שית יריען לחוד ׃
ותיעוף ית
יריעתא שתיתיתא
לקביל אפי משכנא ׃
ואליף אלכמס אשקאק
עלי חדה ואלסת
אשקאק עלי חדה
ואתני אלשקה
אלסאדסה אלי מא ילי
וגה אלכבא ׃ ותעביד
חמשין ענובין
על ספתא דיריעתא
חדא מסטרא בית לופי וחמשין ענובין על ספתא דיריעתא דבית לופי תנינא ׃
ואצנע נ עורוה פי חאשיה אלשקה אלטרפה אלמתאלפה ונ עורוה פי חאשיה
אלשקה אלמתאלפה אלתאניה ׃ ותעביד פורפין דנחש חמשין ותעיל ית פורפיא
בענוביא ותלפיף ית משכנא ויהי חד ׃ ואצנע נ שטאט מן נחאס וארכל
אלשטאט פי אלערא ואלף אלכבא ויציר ואחדא ׃ ותרחא דיתיר ביריעת משכנא
פלגות יריעתא דיתרא תסרח על אחורי משכנא ׃ ואסבל אלפאצל מן שקאק
אלכבא והו נצף אלשקה אלפאצלה תסבלהא עלי מוכר אלמסכן ׃ ואמתא מכא
ואמתא מכא ביתיר באורך יריעת משכנא יהי סריח על סטרי משכנא
מכא ומכא לכסיותה ׃ וד̇ראע מן ההנא וד̇ראע מן ההנא אלפאצל מן טול שקאק
אלכבא יכון מסבלא אלי גאנבי אלמסכן מן ימנה ויסרה ליגטיה ׃ ותעביד חופאה
למשכנא דמשכי דכרי מסומקי וחופאה דמשכי ססגונא מלעילא ׃ ואצנע

ב
ביתו
ד׳
ויעוית
את
כלבתי

ל׳
וחס

ל׳
ל׳ יש
חס

ל׳
ל׳
וחד
כיריעת
שלמה

ב
א
כיתו
וא
כבכ

ג כל
ויחד
ג
סגול
בכתו

ואחרי
חס
במל
ומכסה
עורות
ת

ה ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים
עמדים׃ עשר אמות ארך הקרש ואמה
וחצי האמה רחב הקרש האחד׃ שתי ידות
לקרש האחד משלבת אשה אל אחתה כן
תעשה לכל קרשי המשכן׃ ועשית את
הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת
נגבה תימנה׃ וארבעים אדני כסף תעשה
תחת עשרים הקרש שני אדנים תחת הקרש
האחד לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש
האחד לשתי ידתיו׃ ולצלע המשכן השנית
לפאת צפון עשרים קרש׃ וארבעים אדניהם
כסף שני אדנים תחת הקרש האחד ושני

גשאא ללמסכן
מן גלוד כבאש
אחמר וגשא מן
גלוד זארש מן
פוק׃
ותעביד ית דפיא
למשכנא דאעי
שטין קימין׃
ואצנע אלתכאתג
ללמסכן מן כשב
אלסנט קאימא׃
עסר אמין ארכא
דדפא ואמתא ופלגות
אמתא פותיא דדפא

חד׃ טול כל תכתה י אדרע ודראע ונצף עדצהא׃ תרין צירין לדפא חד משלבין
חד לקביל חד כין תעביד לכל דפי משכנא׃ ולהא צידאן מלפקתאן אחדהמא באיזא
אלאכר כדאך תצנע בגמיע תכאתג אלמסכן׃ ותעביד ית דפיא למשכנא עסרין
דפין לרוח עיבר דרומא׃ ואצנע תכאתג אלמסכן כ תכתה מן גהה מהב אלגנוב׃
וארבעין סמכין דכסף תעביד תחות עסרין דפין׃ תרין סמכין תחות דפא חד לתרין
צירוהי ותרין סמכין תחות דפא חד לתרין צירוהי׃ וארבעין קאעדה מן פצה
תצנעהא תחת אלכ תכתה קאעדתאן תחת כל תכתה לצידיהא׃ ולסטר משכנא
תנינא לרוח צפונא עסרין דפין׃ ולגאנב אלמסכן אלתאני מן גהה מהב אלשמאל כ
תכתה׃ וארבעין סמכיהון דכסף׃ תרין סמכין תחות דפא חד ותרין
סמכין תחות דפא חד׃ ולהא ארבעין קאעדה מן פצה
קאעדתאן תחת כל תכתה׃

195

ב דין וחבי
ב וחס
ויהיו ויחדו
יא רפי ג
יקדם על ראשו תנינ אל ראשו

ולסיפי משכנא
מערבא תעביד
שיתא דפין׃ ותפי
מוכר למסכן מן
אגרב תצנע טת
תכאתג׃ ותרין
דפין תעביד לזוית
משכנא לסופהון׃
ותכאגתין תצנעהמא
פי רכני למסכן פי
לזאויתין׃ ויהון
מכוונן מלרע׃
וכחדא יהון מכוונן
על רישיה כחד

אדנים תחת הקרש האחד׃ ולירכתי המשכן
ימה תעשה ששה קרשים׃ ושני קרשים
תעשה למקצעת המשכן בירכתים׃
ויהיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים
על ראשו אל הטבעת האחת כן יהיה
לשניהם לשני המקצעת יהיו׃ והיו שמנה
קרשים ואדניהם כסף ששה עשר אדנים
שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים
תחת הקרש האחד׃ ועשית בריחם עצי
שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחד׃
וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן
השנית וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן
לירכתים ימה׃ והבריח התיכן בתוך הקרשים

ל' ודמשכנא תנינ המשכן האחת

בעזקתא חדא כן יהי לתרויהון לתרתין זוין יהון׃ ותכון מעתדלה מן אספל
וגמיעא תכון מעתדלה מן פוק בחלקה ואחדה כדאך יכון לזרכנין
כלהמא׃ ויהון תמניא דפין וסמכיהון דכסף שיתת עסר סמכין תרין
סמכין תחות דפא חד ותרין סמכין תחות דפא חד׃ פתציר ח תכאתג
וקואעדהא מן פצה סתה עשר קאעדה קאעדתאן תחת כל תכתגה׃
ותעביד עברי דאעי שטין חמשה לדפי סטר משכנא חד׃
ואצנע אמהאגא מן כשב שנט ה לתכאתג גאנב אלמסכן אלואחד׃
וחמשה עברין לדפי סטר משכנא תנינא וחמשה עברין לדפי סטר
משכנא לסופהון מערבא׃ ולמסה אמהאג לתכאתג גאנב אלמסכן
אלתאני וה אמהאג לתכאתג באגב אלמסכן לזאויתין פי [illegible] ועברא
מציעאה בגו דפיא מעבר מן סיפי לסיפי׃ ואלמהג אלאוסט פי [illegible] תכאתג

מבריח מן הקצה אל הקצה׃ ואת הקרשים	נאפד מן אלטרף
תצפה זהב ואת טבעתיהם תעשה זהב	אלי אלטרף׃ וית
בתים לבריחם וצפית את הבריחם זהב׃	דפיא תחפי דהבא
והקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית	וית עזקתהון
בהר׃ ועשית פרכת	תעביד דהבא
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר	אתרא לעבריא׃
מעשה חשב יעשה אתה כרבים׃ ונתתה	ותחפי ית עבריא
אתה על ארבעה עמודי שטים מצפים זהב	דהבא׃ וגש
וויהם זהב על ארבעה אדני כסף׃ ונתתה	אלאלואח בדהב
את הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה	ואצנע להא חלקא
מבית לפרכת את ארון העדות והבדילה	מן דהב מכאנא
הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים׃	לאמהאג וגש

אלאמהאג איצא

בדהב׃ ותקים ית משכנא כהלכתיה דאתחזיתא בטורא׃ ואנצב אלמסכן
כהיאתה אלתי אוריתהא פי אלגבל׃ ותעביד פרוכתא
דתכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר עובד אומן יעביד יתה
צורת כרובין׃ ואצנע סגפא מן אסמאנגון וארגואן וצבג קרמז ועשר
משזור צנעה חאדק יצנעה צורא׃ ותתן יתה על ארבעה עמודי שטין
מחופן דהבא וויהון דהבא על ארבעה סמכין דכסף׃ ועלקה עלי ד
עמד מן סנט מגשאה דהב וזראפינהא דהב עלי ד קואעד מן פצה׃
ותתין ית פרוכתא תחות פורפיא ותעיל לתמן למגיו לפרוכתא ית
ארונא דסהדותא ותפריש פרוכתא לכון בין קודשא ובין קודש
קודשיא׃ ועלק אלסגף תחת אלשטט ואדכל הנאך מן דאכל אלסגף
תאבות אלשהאדה ויפצל אלסגף לכם בין אלקדס ובין קדס
אלאקדאס׃

ונתת את הכפרת על ארון העדת בקדש
הקדשים׃ ושמת את השלחן מחוץ לפרכת
ואת המנרה נכח השלחן על צלע המשכן
תימנה והשלחן תתן על צלע צפון׃ ועשית
מסך לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת
שני ושש משזר מעשה רקם׃ ועשית
למסך חמשה עמודי שטים וצפית אתם
זהב וויהם זהב ויצקת להם חמשה אדני
נחשת׃ ועשית את
המזבח עצי שטים חמש אמות ארך וחמש
אמות רחב רבוע יהיה המזבח ושלש אמות
קמתו׃ ועשית קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו
תהיין קרנתיו וצפית אתו נחשת׃

ותעביד׃ ותתין
ית כפורתא על
ארונא דסהדותא
בקדש קודשיא׃
ואגעל אלגשא עלי
[illegible] אלשהאדה
פי קדס אלאקדאס׃
ותשוי ית פתורא
מברא לפרכתא
וית מנרתא
לקביל פתורא
על סטר משכנא
דרומא ופתורא
תתין על סטר

צפונא׃ ותציר אלמאידה כארג אלסגף ואלמנארה בחיאלהא אלי גאנב אלמסכן אלגנובי
ואלמאידה אגעלהא אלי גאנב אלשמאל׃ ותעביד פרסא לתרע משכנא תכלא
וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר עובד ציור׃ ואצנע סתרא לבאב אלכבא
מן אסמאנגון וארגואן וצבג קרמז ועשר משזור צנעה ראקם׃ ותעביד
לפרסא חמשה עמודי שטין ותחפי יתהון דהבא וויהון דדהבא ותתיך להון חמשא
סמכין דנחשא׃ ואצנע לסתרה עמדה מן [illegible] בדהב ורזאתהא דהבא
וצב להא ה׳ קואעד מן נחאס׃ ותעביד ית מדבחא דאעי שטין
חמיש אמין ארכא וחמיש אמין פתיא מרובע יהי מדבחא ותלת אמין רומיה׃
ואצנע מדבח מן כשב אלסנט ה׳ אדרע טולה וה׳ אדרע ערצה [illegible]
מרבעא ותלת אדרע סמכה׃ ותעביד קרנוהי על ארבע זויתיה מניה יהוין קרנוהי
ותחפי יתיה נחשא ואצנע ארכאנה עלי ד׳ [illegible] מנה תלך ארכאנה ולשה בנחאס׃

וְעָשִׂיתָ סִּירֹתָיו לְדַשְּׁנוֹ וְיָעָיו וּמִזְרְקֹתָיו וּמִזְלְגֹתָיו וּמַחְתֹּתָיו לְכָל כֵּלָיו תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת׃ וְעָשִׂיתָ לּוֹ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל הָרֶשֶׁת אַרְבַּע טַבְּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו׃ וְנָתַתָּה אֹתָהּ תַּחַת כַּרְכֹּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְּמָטָּה וְהָיְתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְעָשִׂיתָ בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת׃ וְהוּבָא אֶת בַּדָּיו בַּטַּבָּעֹת וְהָיוּ הַבַּדִּים עַל שְׁתֵּי צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בִּשְׂאֵת אֹתוֹ׃ נְבוּב לֻחֹת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הֶרְאָה אֹתְךָ בָּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ׃ וְעָשִׂיתָ אֵת חֲצַר הַמִּשְׁכָּן לִפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה קְלָעִים לֶחָצֵר שֵׁשׁ מָשְׁזָר מֵאָה בָאַמָּה אֹרֶךְ לַפֵּאָה הָאֶחָת׃

ותעביד פסכתירוותיה למספי קטמיה ומגרופיתיה ומזרקוהי וצנוריתיה ומחתיתיה כל מנוהי תעביד נחשא׃ ואצנע צנאנה לרמאדה ומגארפה וכראנבה ומנאשלה ומגאמרה גמיע אלתהא אצנעהא מן נחאס׃ ותעביד ליה סרדא עובד מצדתא דנחשא ותעביד

על מצדתא ארבע עזקן דנחשא על ארבעה סטרוהי׃ ואצנע קרוא עלי הנעה שבכה מן נחאס ואצנע פי שבכה ד חלק מן נחאס פי ד אטראפהא׃ ותתן יתה תחות סובבא דמדבחא מלרע ותהי מצדתא עד פלגות מדבחא׃ ואגעלהא תחת שרגב אלמדבח מן אספל פתבלג אלי נצפה׃ ותעביד אריחיא למדבחא אריחי דאעי שטין ותחפי יתהון נחשא׃ ואצנע דהוקא למדבח מן כשב אלסנט וגשהא בנחאס׃ ותעיל ית אריחיא בעזקתא ויהון אריחיא על תרין סטרי מדבחא במיטל יתה׃ וארכב דהוקה פי אלחלק ותכון עלי גאנבי אלמדבח אדא חמל׃ לוחין תעביד יתיה כמא דאחזי יתך בטורא כן יעבדון׃ אצנעהא אואחא מגוופה כמא אורית פי אלגבל כדאך יצנעו׃ ותעביד ית דרת משכנא לרוח עיבר דרומא קלעי

לדרתא דבוץ שזיר מאה אמין ארכא לרוחא חדא׃

ועמדיו עשרים ואדניהם עשרים נחשת
ווי העמדים וחשקיהם כסף׃ וכן לפאת
צפון בארך קלעים מאה ארך ועמדו עשרים
ואדניהם עשרים נחשת ווי העמדים
וחשקיהם כסף׃ ורחב החצר לפאת ים קלעים
חמשים אמה עמדיהם עשרה ואדניהם
עשרה׃ ורחב החצר לפאת קדמה מזרחה
חמשים אמה׃ וחמש עשרה אמה קלעים
לכתף עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה׃
ולכתף השנית חמש עשרה קלעים עמדיהם
שלשה ואדניהם שלשה׃ ולשער החצר
מסך עשרים אמה תכלת וארגמן ותולעת
שני ושש משזר מעשה רקם עמדיהם

מן גהת מהב
אלגנוב קלוע אלדאר
מן עשר משזור
מאיה דראע
טולהא פי אלגהה
אלואחדה׃ ועמודוהי
עסרין וסמכיהון
עסרין דנחשא ווי
עמודיא וכבושיהון
כסף׃ ועמדהא כ
וקואעדהא עשרין
מן נחאס ורזאת
אלעמד וטלאהא
פצה׃ וכין לרוח

צפונא באורכא סרדי מאה אורכא ועמודוהי עסרין וסמכיהון עסרין דנחשא
ווי עמודיא וכבושיהון כסף׃ וכדאך פי גהת אלשמאל פי אלטול קלוע טולהא מאיה
דראע ועמדהא כ וקואעדהא כ מן נחאס ורזאת אלעמד וטלאהא פצה׃ ופותיא
דדרתא לרוח מערבא סרדי חמשין אמין עמודיהון עסרא וסמכיהון עסרא׃

198

ולנאב לצראדק ארבעה ואדניהם ארבעה׃ כל עמודי החצר
קתר טולה כ דראע סביב מחשקים כסף וויהם כסף ואדניהם
מן אסמאנגון וארג׳ נחשת׃ ארך החצר מאה באמה ורחב
ואן ויצבג קרמז חמשים בחמשים וקמה חמש אמות שש
ועשר משזור ולה משזר ואדניהם נחשת׃ לכל כלי המשכן
עמד ד׳ וקואעדהא בכל עבדתו וכל יתדתיו וכל יתדת החצר
ד׳ כל עמודי דרתא נחשת׃ צו פיסו קים סלו לדב יבן בתקון יששכר ואתה
טהסה מלבשין כסף תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית
ווויהון כסף וסלכיהון זך כתית למאור להעלת נר תמיד׃ באהל מועד
ונחשא׃ גמיע מחוץ לפרכת אשר על העדת יערך אתו
עמד לצראדק אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת עולם
מהרריא תכון לדרתם מאת בני ישראל׃
מעלייה פצה

וזראפינהא פצה וקואעדהא מן נחאס׃ אורכא דדרתא מאה אמין ופותיא חמשין
בחמשין ורומא חמיש אמין דבוץ שזיר ׃ וסמכיהון דנחשא׃ טול לצראדק
מאיה׳ דראע וערצה במסין בכמסין וסמכה ה׳ אדרע מן עשר משזור
וקואעדהא מן נחאס׃ לכל מני משכנא בכל פלחנה ולכל סכוהי ׃ כל סכי
דדרתא [illegible] וסאיר אניה׳ למסכן אלתי פי גמיע כדמתה וגמיע אותאדה
ואותאד לצראדק מן נחאס ואת תפקיד ית בני
ישראל ויסבון לך משח זיתא דכיא כתישא לאנהרא לאדלקא
בוציניא תדירא׃ ואנת מר בני אסר אן יאתוך בדהן זית צאף מרקוק
לאצאאה להסרג בה אסרג דאימא׃ במשכן זמנא מברא לפרוכתא דעל
סהדותא יסדר יתיה אהרן ובנוהי מרמשא עד צפרא קדם יי קיים עלם לדריהון מן בני
פי קבה אלמחצר מן כארג אלסגף אלדי עלא אלשהאדה יעדלה הרון [illegible]
מן אלעשא אלי אלצבאח בין ידי אללה דאימא מן בני אסראיל׃

בן חזק

ואתה הקרב אליך את אהרן
אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו
לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני
אהרן: ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד
ולתפארת: ואתה תדבר אל כל חכמי לב
אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי
אהרן לקדשו לכהנו לי: ואלה הבגדים אשר
יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת
ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו
לכהנו לי: והם יקחו את הזהב ואת התכלת ואת
הארגמן ואת תולעת השני ואת השש:

ועשו את האפד זהב תכלת וארגמן תולעת

ואת קריב לותך
ית אהרן אחוך
וית בנוהי עמיה
מגו בני ישראל
לשמשא קדמי
אהרן נדב ואביהוא
אלעזר ואיתמר בני
אהרן: ואנת אוצא
קרב ליך הרון
אכיך ובניה מעה
מן בין בני אסר
ליאמו לי הרון
נדב ואביהוא אלעזר
ואיתמר בניה:

ותעביד לבושי קודשא לאהרן אחוך ליקר ולתשבחא: ואצנע תיאב קדס
להרון אכיך לכראמה ופכר: ואנת תמליל עם כל חכימי לבא דאשלימית
עמהון רוח חכמא ויעבדון ית לבושי אהרן לקדשותיה לשמשא קדמי:
ואנת כלם כל חכים אכמלתה עלם רוח אלחכמה אן יצנעו תיאב קדס
הרון לתקדיסה ליאם לי: ואלין לבושיא דיעבדון חשנא ואפודא ומעילא
וכתונין מרמצן מצנפן והמיינין ויעבדון לבושי קודשא לאהרן אחוך ולבנוי
לשמשא קדמי: והדה אלתיאב אלתי יצנעונהא בדרה וצדרה וממטר ותוניה
מושי ועמאמה ומנטקה ויצנעו תיאב קדס להרון אכיך ובניה ליאמו לי:
[illegible]ון ית דהבא וית תכלא וית ארגונא וית צבע זהורי וית בוצא: והם
[illegible]גון וארגואן וצבע קרמז ואלשש:
ויעבדון ית אפודא דדהבא תכלא וארגונא צבע זהורי ובוץ שזיר עובד

199

שני ושש משזר מעשה חשב: שתי כתפת	אומן: ויצנעו זהוא
חברת יהיה לו אל שני קצותיו וחבר: וחשב	מן דהב ואסמאנגון
אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה	וארגואן וצבג קרמז
זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש	ועשר משזור צנעה
משזר: ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת	חאלף: תרין כתפין
עליהם שמות בני ישראל: ששה משמתם	מולפפין על תרין
על האבן האחת ואת שמות הששה הנותרים	קטרוהי ויתלפף:
על האבן השנית כתולדתם: מעשה חרש	ולהאנ כאן מטיטאן
אבן פתוחי חתם תפתח את שתי האבנים	תכון עלי טרכיהא:
על שמת בני ישראל מסבת משבצות זהב	והמין תקוניה דעליהי
תעשה אתם: ושמת את שתי האבנים על	כעובדיה מנה יהי
כתפת האפד אבני זכרן לבני ישראל ונשא	דהבא תכלא וארגואן
אהרן את שמותם לפני יהוה על שתי כתפיו	וצבע זהורי ובוץ
	שזיר: ושכינתא

ג / וחד חבר יחד זבר

ג

ג ג

ג חס

ג חס / בן מל / וכל בנש שמות

ג חס / מות במט

בן מל / מל / בת

ואסמאנגון

אקסת

ואתדרה אלדי עליהא כצנעתהא מן דהב ואסמאנגון וצבג קרמז ועשר משזור:
ותאכד את תרתין אבני בללא ותגלוף עליהון שמהת בני ישראל: ותכד חגרי בלור
ותנקש עליהמא בני אסראיל: שתה משמהתהון על אבנא חדא וית שמהת
שיתא דאשתארו על אבנא תנייתא כתולדתהון: עבד מנהא עלי אחד לאחד
וצפתה צאקמא צבאע עלי אחד צאחבי כתולדהם: עובד אומן אבן
יכתב מפרש כגלוף דעזקא: תגלוף ית תרתין אבניא על שמהת בני ישראל
משקען מרמצן דדהב תעביד יתהון: צנעה כרט גוהר כנקש
תנקש: ותגלין אחאטא בעאקד ואצנעהא תחיט בהא עיון מן דהב:
ותשוי ית תרתין אבניא על כתפי אפודא אבני דוכרנא לבני ישראל ויטול
אהרן ית שמהתהון קדם יי על תרין כתפוהי לדוכרנא: ויחמל אהרון
אצדרה תחמלה דכר לבני אסר ויחמל אהרן אסמאהם בין ידי
דכרא:

לזכרן׃ ועשית משבצת
זהב׃ ושתי שרשרת זהב טהור מגבלת
תעשה אתם מעשה עבת ונתתה את שרשרת
העבתת על המשבצת׃
ועשית חשן משפט מעשה חשב
כמעשה אפד תעשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משזר תעשה אתו׃ רבוע
יהיה כפול זרת ארכו וזרת רחבו׃ ומלאת בו
מלאת אבן ארבעה טורים אבן טור אדם
פטדה וברקת הטור האחד׃ והטור השני
נפך ספיר ויהלם׃ והטור השלישי לשם שבו
ואחלמה׃ והטור הרביעי תרשיש ושהם
וישפה משבצים זהב יהיו במלואתם׃ והאבנים

ותעביד מרמצן
דדהב׃ ואצנע
עיונא מן דהב׃
ותרתין תכין דדהב
דכי מתחמן תעביד
יתהון עובד גדילו
ותתן ית תכיא
גדילתא על
מרמצתא׃
וקלקלתין מן דהב
כאלץ מעתדלתין
תצנעהמא צנעה
צפר ותעלק
אלקלתין
מצפורתין עלי אלעיון׃ ותעביד חושן דינא עובד אומן כעובד
אפודא תעבדיניה דדהבא תכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר
תעביד יתיה׃ ואצנע בדנה כהיאתהא צנעה חאדק כצנעה אלצדרה
מן דהב ואסמאנגון וארגואן וצבע קרמז ועשר משזור תצנעהא׃
מרובע יהי עיף זרתא ארכיה וזרתא פתיה׃ ותכון מרבעה מצעפה
טולהא שבר ועראצהא שבר׃ ותשלים ביה אשלמות אבנא ארבעה
סדרין דאבן טבא סדרא קדמאה׃ סמקן ירקן וברקן סדרא [illegible] ותרכבם
פיהא כנצאם גואהר ארבעה [illegible]ור מן גואהר אלסטר אלאול יאק[illegible]ת אחמר
וזמרד ואצפר׃ וסדרא תנינא אזמרגדין שבזיז וסבהלום׃ ואלסטר אלתאני
בהלי ומהא ובהרמאן׃ וסדרא [illegible] תליתאה קנכירי טרקיא ועין עגלא׃ ואלסטר אלג
[illegible] ובורא דביעאה [illegible] בדהב׃
[illegible] פטר [illegible] אזרק ובלור ויסף ותכון מרכבה בדהב׃ כלהא׃

200

ואבניא יהוין על שמהת בני ישראל תרתא עסרי על שמהתהון כתב מפרש כגלף עזקא גבר על שמיה יהוין לתרי עסר שבטין׃

ותכון עלי אחגארה אסמא בני אסר איל הי אתני עשר [illegible] אסמאיהם כנקש אלכואתם

תהיין על שמת בני ישראל שתים עשרה על שמתם פתוחי חותם איש על שמו תהיין לשני עשר שבט׃ ועשית על החשן שרשת גבלת מעשה עבת זהב טהור׃ ועשית על החשן שתי טבעות זהב ונתת את שתי הטבעות על שני קצות החשן׃ ונתתה את שתי עבתת הזהב על שתי הטבעת אל קצות החשן׃ ואת שתי קצות שתי העבתת תתן על שתי המשבצות ונתתה על כתפות האפד אל מול פניו׃ ועשית שתי טבעות זהב ושמת אתם על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפד ביתה׃

אסם כל ואחד עלי חגר לאתני עשר סבט׃ ותעביד על חושנא תכין מתחמן עובד גדילו דדהב דכי׃ ואצנע לאבדנה סלאסל מעתדלה צנעה צפר מן דהב כאלץ׃ ותעביד על חושנא תרתין עזקן דדהב ותתין ית תרתין עזקתא על תרין סטרי חושנא׃ ואצנע להא חלקתין מן דהב ואגעלהמא פי טרפיהא׃ ותתין ית תרין גדילן דדהב על תרתין עזקתא בסטרי חושנא׃

עלי גיבי אצדרה מן מקדמהא׃ ותעביד תרתין עזקן דדהב ותשוי יתהון על תרין סטרי חושנא על ספתיה דלעבלא דאיפודא לגין׃ ואצנע איצא חלקתין ואגעלהמא פי טרפי אבדנה פי חאשיתהא אלתי אלי גאנב אלצדרה מן דאכל׃

ועשית שתי טבעות זהב ונתתה אתם על
שתי כתפות האפוד מלמטה ממול פניו
לעמת מחברתו ממעל לחשב האפוד:
וירכסו את החשן מטבעתו אל טבעת
האפוד בפתיל תכלת להיות על חשב האפוד
ולא יזח החשן מעל האפוד: ונשא אהרן את
שמות בני ישראל בחשן המשפט על לבו
בבאו אל הקדש לזכרן לפני יהוה תמיד:
ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת
התמים והיו על לב אהרן בבאו לפני יהוה
ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו
לפני יהוה תמיד: ועשית
את מעיל האפוד כליל תכלת: והיה פי ראשו

ותעביד תרתין
עזקן דדהב
ותתין יתהון על
תרין כתפי אפודא
מלרע מלקבל
אפוהי לקבל בית
לופי מעלוי להמין
אפודא: ואצנע
איצא חלקתין מן
דהב ואגעלהמא
באיזאן קבי אצדר
מן אספל מקאבל
ילי וגההא ימקב
תשיתהא פוק

שמשגהא: ויחדון ית חושנא מעזקתיה לעזקת אפודא בחוטא
דתכלתא למהוי על המין אפודא ולא יתפרק חושנא מעלוי אפודא:
ויחבכו צדרה מן חלקה אלי חלק אצדרה בסלך מן אסמאנגון חתי תציר
פוק שמשגהא ולא תזול ענהא: ויטול אהרן ית שמהת בני ישראל בחושן
דינא על ליביה במיעליה לקודשא לדוכרנא קדם יי תדירא: ויחמל הרון אסמא בני
[illegible] עלי צדרה פי דכולה [illegible] אללה דאימא
ותתין בחושן דינא ית אוריא וית תומיא ויהון על ליבא דאהרן במיעליה
קדם יי ויטול אהרן ית דין בני ישראל על ליביה קדם יי תדירא: ואגעל פי צדרה
[illegible] אלאנואר ואלצראיח ותכון עלי צדר הרון פי דכולה בין ידי אללה
ויחמל הרון חכם בני אסראיל עלי קלבה בין ידי אללה דאימא: ותעביד
ית מעילא דאפודא גמיר [illegible] בגמלתה מן אסמאנגון:

בתוכו שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג כפי
תחרא יהיה לו לא יקרע: ועשית על שוליו
רמני תכלת וארגמן ותולעת שני על שוליו
סביב ופעמני זהב בתוכם סביב: פעמן זהב
ורמון פעמן זהב ורמון על שולי המעיל סביב:
בבאו אל הקדש לפני יהוה ובצאתו ולא ימות:
ועשית ציץ זהב טהור
ופתחת עליו פתוחי חתם קדש ליהוה: ושמת
אתו על פתיל תכלת והיה על המצנפת אל
מול פני המצנפת יהיה: והיה על מצח אהרן
ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו
בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה על

יהי פומיה כפיל
לגויה תורא יהי מקף
לפומיה סחור סחור
עובד מחי כפום
שריין יהי ליה דלא
יתבזע: ויכון פמה
פי ראסה פי
וסטה וחאשיתהא
תחיט בה מסתדירא
צנעה חאיך כפם
דרע תצור לה
לא תתמזק: ותעביד
על שפולוהי רמוני

תכלא וארגונא וצבע זהורי על שפולוהי סחור סחור וזגין דדהב ביניהון
סחור: ואצנע פי דילה רמאנין מן אסמאנגון וארגואן וצבג קרמז
מסתדירא וגלאגלא מן דהב פי מא בינהם מסתדירא: זגא דדהבא
וזגא דדהבא ורמונא על שפולי מעילא סחור סחור: גלגל מן דהב
גלגל מן דהב ורמאנה פי דיל אלממטר מסתדירא [illegible]

[illegible]

מפרש קדש ליי: ואצנע עצאבה מן דהב כאלץ ותנקש עליהא כנקש כואתם
קדס ליי: ותשויה יהיה על חוטא דתכלתא ויהי על מצנפתא לקביל אפי מצנפתא
יהי: ושדהא בסלך אסמאנגון והכון דון אלעמאמה מן מקדמהא: ויהי על בית עינוהי
דאהרן: ויטול אהרן ית עוות קודשיא דיקדשון בני ישראל לכל מתנת קודשיהון: ויהי

מצחו תמיד לרצון להם לפני יהוה: ושבצת
הכתנת שש ועשית מצנפת שש ואבנט
תעשה מעשה רקם: ולבני אהרן תעשה
כתנת ועשית להם אבנטים ומגבעות
תעשה להם לכבוד ולתפארת: והלבשת אתם את
אהרן אחיך ואת בניו אתו ומשחת אתם
ומלאת את ידם וקדשת אתם וכהנו לי: ועשה
להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה ממתנים
ועד ירכים יהיו: והיו על אהרן ועל בניו בבאם
אל אהל מועד או בגשתם אל המזבח לשרת
בקדש ולא ישאו עון ומתו חקת עולם לו
ולזרעו אחריו: וזה
הדבר אשר תעשה להם לקדש אתם לכהן לי

לכל מתנת קודשיהון
ויהי על בית עינוהי
תדירא לרעוא להון
קדם יי: ותכון עלי
גבהה' הרון אבדא
יתגפר ען דנב
אקדאס אלתי
יקדסוהא בנו אסר'
לגמיע עטאיאהם
ואקדאסהם פתכון
עלי גבהה' הרון
דאימא לירצא
ענהם בין ידי אללה:
ותרמץ כתונא

דבוצא ותעביד מצנפתא דבוצא והמינא תעביד עובד צייר: ותנסג אלקמיץ מן עשר
ואצנע עמאמה מן עשר ואזאר תצנעה צנעה' ראקם: ולבני אהרן תעביד כתונין
ותעביד להון המינין וקובעין תעביד להון ליקר ולתשבחא: ולבני הרון תצנע קמצא
ואצנע להם מנאטק וקלאנס תצנעהא לכראמה ופכר: ותלביש יתהון ית אהרן אחוך
וית בנוהי עמיה ותרבי יתהון ותקריב ית קרבנהון ותקדש יתהון [illegible]
הרון אכיך ובניה מעה [illegible] קרבאנהם ויאמו לי
[illegible] להבאה בקר עריא מחרצין ועד ירכין יהון: ואצנע להם סראויל [illegible]
מן אבדאנהם עבואה מן [illegible] ירכבתין תהון: ויהון על אהרן ועל בנוהי במיעלהון למשכן
זמנא או במקרבהון למדבחא לשמשא בקודשא ולא יקבלון חובא [illegible]
ליה ולבנוהי בתרוהי: ותכון עלי הרון ובניה פי דכולהם אלי קבה אלמחצר וקרבהם אלי אלמדבח
[illegible] ולא יחתמלו [illegible] בעדה:

לקח פר אחד בן בקר ואילם שנים תמימם׃
ולחם מצות וחלת מצת בלולת בשמן ורקיקי
מצות משחים בשמן סלת חטים תעשה אתם׃
ונתת אותם על סל אחד והקרבת אתם בסל
ואת הפר ואת שני האילם׃ ואת אהרן ואת
בניו תקריב אל פתח אהל מועד ורחצת אתם
במים׃ ולקחת את הבגדים והלבשת את
אהרן את הכתנת ואת מעיל האפד ואת האפד
ואת החשן ואפדת לו בחשב האפד׃ ושמת
המצנפת על ראשו ונתת את נזר
הקדש על המצנפת׃ ולקחת את שמן
המשחה ויצקת על ראשו ומשחת אתו׃

מה דתעביד
להון לקדשא יתהון
לשמשא קדמי סב
תור חד בר תורי ודכרין
תרין שלמין׃ והדא
אלאמר אלדי תצנעה
להם לתקדיסהם
ליאמו לי כד לחא
מן אלבקר וכבשין
צחיחין׃ ולחים
פטירי וגריצן
פטירין דפילן במשח
ואספוגין פטירין
דמשיחין במשחא סלת דחטין תעביד יתהון׃ וכבז פטיר בראדך פטיר מלתותה
בדהן ורקאק פטיר ממסוחה בדהן מן סמיד אלחנטה תצנעהא׃ ותתין יתהון
על סלא חד ותקריב יתהון בסלא וית תורא וית תרין דכרין׃ ואגעלהא פי סלה ואחדה וקדמהא פיהא
מע אלתור ואלכבשין׃ וית אהרן וית בנוהי תקריב לתרע משכן זמנא ותסחי יתהון
במיא׃ וקדם הרון ובניה אלי באב כבא אלמחצר ואגסלהם במא׃ ותיסב ית לבושיא
ותלביש ית אהרן ית כתונא וית מעיל איפודא וית איפודא וית חשנא ותתקן ליה
בהמיין איפודא׃ וכד תחת אלתיאב ואלבס הרון אלתונה ... ואלצדרה
ואשדדה בשמשגהא׃ ותשוי מצנפתא על רישיה ותתין ית כלילא דקודשא
על מצנפתא׃ וציר אלעמאמה עלי ראסה ואגעל תאג אלקדס דון אלעמאמה׃
ותיסב ית משחא דרבותא ותריק על רישיה ותרבי יתיה׃ וכד
מן דהן אלמסח וצב עלי ראסה ואמסחה בה׃

ואת בניו תקריב והלבשתם כתנת: וחגרת
אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת להם מגבעת
והיתה להם כהנה לחקת עולם ומלאת יד
אהרן ויד בניו: והקרבת את הפר לפני אהל
מועד וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש
הפר: ושחטת את הפר לפני יהוה פתח אהל
מועד: ולקחת מדם הפר ונתתה על קרנת
המזבח באצבעך ואת כל הדם תשפך אל
יסוד המזבח: ולקחת את כל החלב המכסה
את הקרב ואת היתרת על הכבד ואת שתי
הכלית ואת החלב אשר עליהן והקטרת
המזבחה: ואת בשר הפר ואת ערו ואת
פרשו תשרף באש מחוץ למחנה חטאת

וית בנוהי תקריב
ותלבישנון כתונין
תם קדם בנה ותלבס
הם תונניא:
ותזריז יתהון
המיינין אהרן ובנוהי
ותתקין להון קובעין
ותהי להון כהונתא
לקים עלם ותקריב
קרבנא דאהרן
וקרבנא דבנוהי:
ואשדדהם במנאטק
הרון ובנה ושבכום
קלאנס אקתניר

אמאמה רסם אלדהר ואכמל ואגב הרון ואגב בנה: ותקריב ית תורא לק[דם] משכן
זמ[נא] ויסמוך אהרן ובנוהי ית ידיהון על ריש תורא: וקדם אלת[ור] בין ידי [illegible]
אלמחצר ויסנד הרון ובנה אידיהם עלי ראסה: ותיכוס ית תורא ל[illegible] [illegible]
זמנא: ואדבחה בין ידי אללה עגד באב קבה אלמחצר: ותיסב מדמא דתורא ותתן
על קרנת מדבחא באצבעך וית כל דמא תשפוך [illegible]
עלי ארכאן אלמדבח באצבעך ויצב באקי אלדם עלי אסאס אלמדבח: ותיסב ית כל תרבא
דחפי ית גוא: וית חצרא דעל כבדא וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהון ותסיק על
למדבחא: וכד מנה אלתרב אלמגטי אלגוף ואלזאידה אלכבד ואלכליתין ואלשחם אלדי עליהמא
וקתר לדך עלי אלמדבח: וית בסר תורא וית משכיה וית אוכליה תוקיד בנורא מברא
למשריתא חטתא הוא: ולחם אלתור וגלדה ופרתה אחרקה באלנאר פארג אלעסכר לאנה
דכוה:

הוא: ואת האיל האחד תקח וסמכו אהרן
ובניו את ידיהם על ראש האיל: ושחטת את
האיל ולקחת את דמו וזרקת על המזבח
סביב: ואת האיל תנתח לנתחיו ורחצת קרבו
וכרעיו ונתת על נתחיו ועל ראשו: והקטרת
את כל האיל המזבחה עלה הוא ליהוה ריח
ניחוח אשה ליהוה הוא: ולקחת את האיל
השני וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש
האיל: ושחטת את האיל ולקחת מדמו ונתתה
על תנוך אזן אהרן ועל תנוך אזן בניו הימנית
ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית
וזרקת את הדם על המזבח סביב: ולקחת
מן הדם אשר על המזבח ומשמן המשחה

וית דכרא חד
תסב ויסמכון
אהרן ובנוהי
ית ידיהון על ריש
דכרא: תם קדם
אחד אלכבשין ויזנד
הרון ובניה אידיהם
עלי ראסה: ותכוס
ית דכרא: ותיסב
ית דמיה: ותזרוק
על מדבחא סחור
סחור: ואדבחה וכד
מן דמה ורשה
עלי אלמדבח

ג כאיל אהרן ובנו בעי
ל מל קן במנצא מכל הדמוכן
ה ב
כתו תה בקי
ג מל כתו ז ושא אמר לעברא הוא לב ה
ה
כל קר ומל

מסתדירא: וית דכרא תפליג לאברוהי ותחליל גויה וכרעוהי ותתן על
אברוהי ועל רישיה: ועצה אעצאה ואגסל גופה ואכארעה ואצפהא עלי
אעצאיה וראסה: ותסיק ית כל דכרא למדבחא עלתא הוא קדם יי לאתקבלא
ברעוא קרבנא קדם יי הוא: וקתרה עלי אלמדבח לאנה צעידה ללה מרצי מקבול
קרבאן ללה: ותיסב ית דכרא תנינא ויסמכון אהרן ובנוהי ית ידיהון על
ריש דכרא: וקדם אלכבש אלתאני ויסנד הרון ובנה אידיהם עלי ראסה: ותכוס
ית דכרא ותיסב מדמיה ותתין על רום אודנא דאהרן ועל רום אודנא דבנוהי
דימינא ועל אליון ידיהון דימינא ועל אליון רגליהון דימינא ותזרוק ית דמא
על מדבחא סחור סחור: ואדבחה וכד מן דמה ואגעל עלי שחמה אדן הרון ועלי
שחמה אדאן בנה אלאימן ועלי אבהאם אידיהם אלאימן ועלי אבהאם
ארגלהם אלאימן ורש באקי אלדם עלי אלמדבח מסתדירא: ותיסב מן דמא דעל

והזית על אהרן ועל בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו אתו וקדש הוא ובגדיו ובניו ובגדי בניו אתו: ולקחת מן האיל החלב והאליה ואת החלב המכסה את הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן ואת שוק הימין כי איל מלאים הוא: וככר לחם אחת וחלת לחם שמן ורקיק אחד מסל המצות אשר לפני יהוה: ושמת הכל על כפי אהרן ועל כפי בניו והנפת אתם תנופה לפני יהוה: ולקחת אתם מידם והקטרת המזבחה על העלה לריח ניחוח לפני יהוה אשה הוא ליהוה: ולקחת את החזה מאיל המלאים אשר לאהרן והנפת אתו תנופה

מדבחא ומִמשחא דרבותא ותדי על אהרן ועל לבושוהי ועל בנוהי ועל לבושי בנוהי עמיה ויתקדש הוא ולבושוהי ובנוהי ולבושי בנוהי עמיה: וכ'ד מן אלדם אלדי עלי אלמדבח ומן דהן אלמסח ואנצח עלי הרון ותיאבה ועלי בניה ותיאב בניה מעה ליתקדס הו ותיאבה ובניה ותיאב

בניה מעה: ותיסב מן דכרא תרבא ואליתא וית תרבא דחפי ית גווא וית חצר כבדא וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהון וית שקא דימינא ארי דכר קורבניא הוא: ותאכ'ד מן אלכבש אלשחם ואליה וגמיע אלשחם אלמגטי אלגוף ואלזאידה אלכבד ואלכלותין ואלשחם אלדי עליהמא ואלסאק אלאימן לאנה כבש אלכמאל: ופתא דלחים חדא וגריצתא דלחים משח חדא ואספוג חד מסלא דפטיריא דקדם יוי: ורגיף ואחד מן [illegible] ואחדה אלזית ממסוחה בדהן ורקאקה ואחדה מן סל אלפטיר אלדי בין ידי אללה: ותשוי כולא על ידי אהרן ועל ידי בנוהי ותרים יתהון ארמא קדם יוי: ותציר אלגמיע עלי כפי הרון וכפי בניה ותחרכהא תחריכא בין ידי אללה: ותיסב יתהון מידהון ותסיק למדבחא על עלתא לאתקבלא ברעוא קדם יוי קורבנא הוא קדם יוי: תם כ'דהא מן אידיהם ותקתרהא עלי אלמדבח פוק אלצעידה מקבול מרצי בין ידי אללה קרבאנא הו ללה: ותיסב ית חדיא מדכר קורבניא דלאהרן
אלקץ מן כבש אלכמאל אלדי להרון ותחרכה

לפני יהוה והיה לך למנה: וקדשת את חזה
התנופה ואת שוק התרומה אשר הונף
ואשר הורם מאיל המלאים מאשר לאהרן
ומאשר לבניו: והיה לאהרן ולבניו לחק
עולם מאת בני ישראל כי תרומה הוא
ותרומה יהיה מאת בני ישראל מזבחי
שלמיהם תרומתם ליהוה: ובגדי הקדש
אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשחה
בהם ולמלא בם את ידם: שבעת ימים
ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבא אל
אהל מועד לשרת בקדש: ואת איל המלאים
תקח ובשלת את בשרו במקם קדש:

תקריבא בין ידי
אלה ויכון לך
נציבא: ותקדיש
ית חדיא דאלמותא
וית שקא דאפלשותא
דאתלים ודאתפרש
מדכר קרבניא
[illegible] מדלאהרן
ומדלבנוהי:
וקדקן אתחריך
וקאן [illegible] רפיעה
טלי חרכתהא
בעד מא רפעתהא

מן כבש אכמן אלי להרון ולבניה: ויהי לאהרן ולבנוהי לקים עלם מן
בני ישראל ארי אפלשותא הוא ואפלשותא יהי מן בני ישראל מנכסת
קדשיהון אפרשותהון קיי: פיציר להרון ובניה רקס אזהר מן בני
אסל כמא אנהם רפיעה בדאך יכונו רפיעה מן בני אסר דבאיח
דלאמיתהם המא רפיעתהם ללה: ולבושי קדשא דלאהרן יהון לבנוהי
בתרוהי לרבאה בהון ולקרבא בהון ית קרבנהון: והיאב שקדס אתי להרון
תבון לבניה מן בעדה ומקחון פירא ויכמד בהא ואגבהם: שבעה
יומין ילבשינון כהנא תחותוהי מבנוהי דייעול למשכן זמנא
לשמשא בקודשא: [illegible] איאם ילבסהא אמאם בעדה מן בניה
פיצלה אן ירבל אי לבא אמחלי יכרס פי אקדס: וית דכר קרבניא תיסב
ותבשיל ית בסריה באתר קדיש: וכבש אכמן התכלר בנאג
לחמה פי מוצע מקדס:

ל
ב
חד קמץ
וחד פת
ל
דמיטע
בתו
ל
ה
ובגדי
קדש
ל
ל
ל
ב
ואכלת

ואכל אהרן ובניו את בשר האיל ואת הלחם אשר בסל פתח אהל מועד: ואכלו אתם אשר כפר בהם למלא את ידם לקדש אתם וזר לא יאכל כי קדש הם: ואם יותר מבשר המלאים ומן הלחם עד הבקר ושרפת את הנותר באש לא יאכל כי קדש הוא: ועשית לאהרן ולבניו ככה ככל אשר צויתי אתכה שבעת ימים תמלא ידם: ופר חטאת תעשה ליום על הכפרים וחטאת על המזבח בכפרך עליו ומשחת אתו לקדשו: שבעת ימים תכפר על המזבח וקדשת אתו והיה המזבח קדש קדשים כל הנגע במזבח יקדש:

וזה אשר תעשה על המזבח כבשים

ויכול אהרן ובנוהי ית בסר דכרא וית לחמא דבסלא ו בתרע משכן זמנא: ויאכל הרון ובניה לחם אלכבש מע אלכבז אלדי פי אלסל ענד באב מצרב אלועד: ויכלון יתהון דאתכפר בהון לקרבא ית קרבנהון לקדשא יתהון וחילוני לא ייכול ארי קדשא אנון: ויאכלהם

אלדי אסתגפר בהם ליכמל ואגבהם ולי קדסהם ולא יאכל מנהם גריבא אד הם קדסא: ואם ישתאר מבסר קרבניא ומן לחמא עד צפרא ותוקיד ית דאשתאר בנורא לא יתאכיל ארי קדשא הוא: ואן תבקא מן לחם אלכבש ומן אלכבז אלי אלצבח פאחרק אלבאקי באלנאר ולא יוכל אד הו קדס: ותעביד לאהרן ולבנוהי כדין ככל דפקידית יתך שבעה יומין תקריב קרבנהון: ואצנע להרון ובניה כדא כגמיע מא אמרתך ז איאם תכמל ואגבהם: ותורא דחטאתא תעביד ליומא על כפוריא ותדכי על מדבחא בכפרותך עלוהי ותרבי יתיה לקדשותיה: והדא אלתור תעמל כל יום ללגפראן ותדכי אלמדבח [illegible] קדסה: שבעה יומין תכפר [illegible] קדש קדש: כל דיקרב במדבחא [illegible] יש: ז איאם תסתגפר [illegible] ותקדסה פיציר אלמדבח מן כואץ אלקדס [illegible] מן דנא בה תקדס: ודין דתעביד על מדבחא אמרין בני שנא תרין ליומא תדירא: והדא מא תקרבה עלי אלמדבח חמלין

שה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן הכבשים
ומן העזים תקחו׃ והיה לכם למשמרת עד ארבעה
עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל
עדת ישראל בין הערבים׃ ולקחו מן הדם
ונתנו על שתי המזוזת ועל המשקוף על
הבתים אשר יאכלו אתו בהם׃ ואכלו
את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על
מררים יאכלהו׃ אל תאכלו ממנו נא ובשל
מבשל במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו
ועל קרבו׃ ולא תותירו ממנו עד בקר והנתר
ממנו עד בקר באש תשרפו׃ וככה תאכלו
אתו מתניכם חגרים נעליכם ברגליכם ומקלכם
בידכם ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא ליהוה׃

אימר שלים
דכר בר שתיה יהי
לכון מן אמריא
ומן בני עזיא
תסבון׃ ויהי לכון
לכם ראסא מחיחא
[illegible]
ויכסון יתיה כל
קהלא כנשתא

דישראל בין שמשיא׃ יכון עגדכם מחפוטא אלי יום ארבעה עשר מן הדא
אלשהר וידבחוה גמאעה בני אסר בין אלגרובין׃ ויסבון מן דמא ויתנון על
תרין ספיא ועל שקפא על בתיא דייכלון יתיה בהון׃ ויאכלון מן דמה
ויגעלונה על [illegible] אלתי יאכלונה פיהא׃ וייכלון
ית בשרא בליליא הדין טוי נור ופטיר על מררין ייכלוניה׃ ויאכלון לחמה
פי תלך אללילה שוי נאר ופטיר מע מראר יאכלונה׃ לא תיכלון מניה כד
חי ואף לא כד בשילא מבשל במיא אלהין טוי נור רישיה על כרעוהי ועל
גויה׃ לא תאכלו מנה שייא ניא ולא טביך מטבוך במא אלא משויא בנאר
ראסה ואכארעה וגופה׃ ולא תשארון מנה עד צפרא ודישתאר
מניה עד צפרא בנורא תוקדון׃ ולא תבקו מנה אלי אלגדאה פאן בקי מנה שי אלי אלגדאה
אחרקוה באלנאר׃ וכדין תיכלון יתיה חרציכון יהון אסירין מסניכון ברגליכון וחטריכון
בידכון ותיכלון יתיה בבהילו פסחא הוא קדם יי׃ וכדא פכלוה תכון אחקאפכם משדודה

ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי
כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה
ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני יהוה:
והיה הדם לכם לאת על הבתים אשר אתם
שם וראיתי את הדם ופסחתי עלכם ולא יהיה
בכם נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים:
והיה היום הזה לכם לזכרון וחגתם אתו חג
ליהוה לדרתיכם חקת עולם תחגהו: שבעת
ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו
שאר מבתיכם כי כל אכל חמץ ונכרתה
הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד יום
השבעי: וביום הראשון מקרא קדש וביום
השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל

ונעלכם פי ארגלכם
ועציכם פי איריכם
ותאכלוה בחפז
הו פסח ללה:
ואתגלי בארע דמצ
בליליא הדין
ואקטול כל בכרא
בארע דמצרים
מאנשא ועד בעירא
ובכל טעוות מצראי
אעביד דינין אנא
יי: ואגתאז פי בלד
מצר פי הדה אלליה
ואקתל כל בכר

פי מן אלנאס אלי בהימה ובגמיע מעבודאת אלמצריין אצנע אחכאמא אנא
אללה אלואחד: ויהי דמא לכון לאת על בתיא דאתון תמן ואחזי ית דמא ואחוס
עליכון ולא יהי בכון מותא לחבלא במקטלי בארע דמצר: ויכון אלדם לכם
עלאמה עלי אלביות אלדי אנתם פיהא ואנטר אלדם ואחאמי עליכם ולא יחל בכם ובא
מהלך אדא צרבת אהל בלד מצר: ויהי יומא הדין לכון לדוכרנא ותחגון יתה
חגא קדם יי לדריכון קים עלם תחגוניה: ויכון אליום הדא לכם דכרא תחגו פיה חג
ללה לאגיאלכם רסם אלדהר תחגונה: שבעא יומין פטירא תיכלון ברם ביומא
קדמאה תבטלון חמירא מבתיכון ארי כל דייכול חמיעא וישתיצי אנשא
ההוא מישראל מיומא קדמאה עד יומא שביעאה: סבעה איאם תאכלון פטירא אמא
פי אליום אלאול פעטלו אלכמיר מן מנאזלכם כל מן יאכל כמירא [illegible] תלך אלנפס
מן בין אסראיל מן אליום אלאול אלי אליום אלסאבע: וביומא קדמאה מערע קדיש
וביומא שביעאה מערע קדיש יהי לכון כל עבידא לא יתעביד [illegible] בהון

והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר
בהיטיבו את הנרת יקטירנה: ובהעלת אהרן
את הנרות בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד
לפני יהוה לדרתיכם: לא תעלו עליו קטרת
זרה ועלה ומנחה ונסך לא תסכו עליו:
וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה מדם
חטאת הכפרים אחת בשנה יכפר עליו
לדרתיכם קדש קדשים הוא ליהוה:

קי״א פסו׳ סימן מיכאל

וידבר יהוה אל משה לאמר: כי תשא את ראש
בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו
ליהוה בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם

ויקטר עלוהי
אהרן קטורת בוס
מין בצפר בצפר
באתקנותיה ית
בוציניא יקטרינה:
ויבכר עליה הרון
מן בכור אצמוג
פי כלגדאה אדא
אצלח אסרג יבכר
בה: ובאדלקות
אהרן ית בוציניא
בין שמשיא
יקטרינה קטורת
בוסמין תדירא קדם ייי לדריכון: ובאשעאלה אלסרג בין אלגרובין יבכר בה
בכורא דאימא בין ידי אללה לאג׳יאלכם: לא תסקון עלוהי קטורת בוסמין נוכראין
ועלתא ומנחתא ונסכין לא תנסכון עלוהי: לא תבכרו עליה בכורא גריבא ולא
צעידה ולא הדייה ומזאגא לא תרשו עליה: ויכפר אהרן על קרנוהי חדא
בשתא מדם חטאת כפוריא חדא בשתא יכפר עלוהי לדריכון קדש קודשין
הוא קדם ייי: ויתגפר הרון ענד ארכאנה מרה פי אלסנה מן דם דכוה׳ יום אלגפראן
מרה פי אלסנה יתגפר ענדה לאג׳יאלכם מן כואץ אלאקדאס ללה:
ומליל ת׳ם כלם אללה: ארי תקביל ית חושבן בני
ישראל למניניהון ויתנון גבר פרקן נפשיה קדם ייי כד תמני יתהון ולא יהי
בהון מותא כד תמני יתהון: אן תקבל גמלה׳ גמאעה במאעה בני אסר׳
עלי עדדהם [illegible] פדא נפסה ללה אלא אחציתהם ולא
יחל בהם ובא ענד דלך:

זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל
בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל
תרומה ליהוה: כל העבר על הפקדים מבן עשרים
שנה ומעלה יתן תרומת יהוה: העשיר לא ירבה
והדל לא ימעיט ממחצית השקל לתת את
תרומת יהוה לכפר על נפשתיכם: ולקחת את
כסף הכפרים מאת בני ישראל ונתת אתו
על עבדת אהל מועד והיה לבני ישראל לזכרון
לפני יהוה לכפר על נפשתיכם:

דין יתנון כל
דעבר על מנינא
פלגות סלעא
בסלעי קודשא
עסרין מעין סלעא
פלגות סלעא
אפרשותא ליי:
והדא מא יעטי
כל מן גאז עליה
אלעדד נצף מתקאל
במתקאל אלקדס
עשרין דאנק
אלמתקאל נצפה
רפיעה ללה: כל

וידבר יהוה אל משה לאמר: ועשית כיור
נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בין אהל
מועד ובין המזבח ונתת שמה מים: ורחצו

דעבר על מנינא מבר עסרין שנין ולעילא יתן אפרשותא ליי: כל מן גאז
עליה אלעדד מן אבן עשרין סנה פצאעדא והו יעטי רפיעה ללה: דעתיר לא
יסגי ודמסכין לא יזער מפלגות סלעא למיתן ית אפרשותא קדם יי לכפרא על
נפשתכון: אלמוסר לא יכתר ואלפקיר לא יקלל מן נצף מתקאל פאנטורפיעה
ללה יכפר ען אנפסכם: ותיסב ית כסף כפוריא מן בני ישראל ותתין יתיה
על פלחן משכן זמנא ויהי לבני ישראל לדכרנא קדם יי לכפרא על נפשתכון:
ואלד פצה אלגפראן מן בני אסר' ואצרפהא פי כדמה' כבא אלמחצר ויכון
לבני אסר' דכרא בין ידי אללה וכפרו ען אנפסכם: ומליל יי:
תם כלם: ותעביד כיורא דנחשא [illegible] בסיס דנחשא לקדוש ותתין יתיה בין
משכן זמנא ובין [illegible] ומקינה
מן נחאס לגסל ואגעלה בין כבא אלמחצר ואלמדבח ואגעל פיה מא: ויקדשון
ויקדשון מנה אהרן ובנוהי מנה [illegible] ויגסל הרון ובנוה

אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם:
בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימתו
או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר
אשה ליהוה: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא
ימתו והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדרתם:

וידבר יהוה אל משה לאמר: ואתה קח לך
בשמים ראש מר דרור חמש מאות: וקנמן
בשם מחציתו חמשים ומאתים וקנה בשם
חמשים ומאתים: וקדה חמש מאות בשקל
הקדש ושמן זית הין: ועשית אתו שמן
משחת קדש רקח מרקחת מעשה רקח
שמן משחת קדש יהיה: ומשחת בו את

מן [illegible]
וארגלהון:
במיעלהון למשכן
זמנא יקדשון
מיא ולא ימותון
או במקרבהון
למדבחא לשמשא
לאסקא קרבנא
ליי': ופי דכולהם
אלי קבה אלמחצר
יגתסלון במא
ולא יהלכון ופי
תקדמהם אלי אל
מדבח ליכדמו

ויקתרו קרבאן ללה: ויקדשון ידי' ורגליהון ולא ימותון ותהי להון קים
עלם ליה ולבנוהי לדריהון: ויגסלון איציהם וארגלהם ולא
יהלכון ויכון להם רסם דהר לה ולבניה לאגיאלהם:
ומליל: ואת סב לך בוסמין רישא מורא דכיא מתקל חמש
מאה: וקנמן בסם פלגותיה מתקל מאתן וחמשין: וקנה בסמא מתקל מאתן
וחמשין: ואנת פכ'ד לך מן רוס אלטיב מן אלמסך אלכאלץ כמס מאיה מתקאל
ומן אלעוד אלטייב מתקאל בנצפה מאיתין וכמסין מתקאל ומן קצב אלדריר מאיתין
וכמסין מתקאל: וקציעתא מתקל חמש מאה בסלעי קודשא ומשח זיתא כמלי
הינא: ומן אלסליכה כמס מאיה מתקאלא במתקאל אלקדס ומן דהן אלזית מלו קסט:
ותעביד יתיה משח רבות קודשא בוסם מבסם עובד בוסמנו משח רבות קודשא יהי:
ואצנע דלך דהן מסח אלקדס עטרא מעטרא צנעה עטאר כדלך יכון דהן מסח
אלקדס: ותרבי ביה ית משכן זמנא וית ארונא דסהדותא: ואמסח בה

אהל מועד ואת ארון העדת: ואת השלחן
ואת כל כליו ואת המנרה ואת כליה ואת
מזבח הקטרת: ואת מזבח העלה ואת
כל כליו ואת הכיר ואת כנו: וקדשת אתם
והיו קדש קדשים כל הנגע בהם יקדש:
ואת אהרן ואת בניו תמשח וקדשת אתם
לכהן לי: ואל בני ישראל תדבר לאמר
שמן משחת קדש יהיה זה לי לדרתיכם:
על בשר אדם לא ייסך ובמתכנתו לא תעשו
כמהו קדש הוא קדש יהיה לכם: איש אשר
ירקח כמהו ואשר יתן ממנו על זר ונכרת
מעמיו: ויאמר
יהוה אל משה קח לך סמים נטף ושחלת

כנה [illegible]
ר[illegible] זמנא וית ארון סהדותא:
וית פתורא וית כל
מנוהי וית מנרתא
וית מנהא וית
מדבחא דקטרת
בוסמיא ושמירה
וגמיע אניתהא
ואמנה ונתהא
ומדבח לבכור:
וית מדבחא דעלתא
וית כל מנוהי וית
כיורא וית בסיסיה:
ומדבח לעעידה

וגמיע אניתה ואורע ומקערה: ותקדיש יתהון ויהון קדש קדשין כל דיקרב בהון
יתקדש: ויקדשה לי בוצו מן בוצין דאקדאס כל מן דנא בהם תקדש: [illegible]
~~[illegible] ותקדיש יתהון ויהון קדש קדשין כל דיקרב בהון יתקדש~~
ליבוהו מן בוצין דאקדאס כל מן דנא בהם תקדש: וית אהרן וית בנוהי תרבי
ותקדיש יתהון לשמשא קדמי: ואהרן ובניו תמשחהם ותקדשהם לכהן לי: ועם
בני ישראל תמליל למימר משח רבות קדשא יהי דין קדמי לדריכון: ומר בני אדם
קאילין יכון הוא לכם דהן מסח קדש לאגיאכם: על בסרא דאנשא לא יתנסך
ובדמותיה לא תעבדון כותיה קדשא הוא קדשא יהי לכון: עלי כרן ואנשאן
לא יהב מנה ובהיאתה לא תעבדו מתלה וכמא לך קדש כדאן קדשא יכון לכם:
גבר דיבסם דכותיה ודיתן מניה על חילוני וישתיצי מעמיה: ויש [illegible] תעבד
במתלה [illegible] מנה עלי [illegible] יקטע מן קומה: ואמר יי
למשה סב לך בוסמין בוסמא וטופרא [illegible] בוסמין [illegible] מתקל

וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה:
ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח
ממלח טהור קדש: ושחקת ממנה הדק
ונתתה ממנה לפני העדת באהל מועד אשר
אועד לך שמה קדש קדשים תהיה לכם
והקטרת אשר תעשה במתכנתה לא תעשו
לכם קדש תהיה לך ליהוה: איש אשר יעשה
כמוה להריח בה ונכרת מעמיו:
וידבר יהוה אל משה לאמר:
ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור
למטה יהודה: ואמלא אתו רוח אלהים
בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה:

במתקל יהי: ויקא
אלה למודי כד
לך צמוגא מנהא
אקטראק ואצפאר
ומאיעה וצמוג
מע לבאן זכי אגזא
מתסאויה: ותעביד
יתה קטרת בסמין
בוסם עובד בסמכן
מערב דכי לקדשא:
ואצנעהא בכורא
מעטרא צנעה עטאר
מטרא מטהרא מקדסא:

ותשחוק מנה ותדיק ותתין מנה קדם סהדותא במשכן זמנא דאזמין מימרי
לך תמן קדש קדשין תהי לכון: ותסחק מנהא דקיקא ואגעל מנה בין ידי
אלשהאדה פי קבא אלמחצר חית אחצרך הנאך ומן כואץ אלקדאס יכון לכם:
וקטורת בוסמין דתעביד בדמותה לא תעבדון לכון קודשא תהי לך קדם יוי: ואלבכור
אלדי תצנעה בהיאתה לא תצנעו מתלה קדסא יכון לכם כמא ללה:
גבר דיעביד דכותה לארחא בה ישתיצי מעמיה: אי אנסאן צנע מתלה
ליתנשק בה יקטע מן קומה: ומליל: חזי דרביתי בשום
בצלאל בר אורי בר חור לשבטא דיהודא: אנטר קד שרפת באסם
בצלאל אבן אורי אבן חור מן סבט יהודה: ואשלימית עמיה רוח מן
קדם בחוכמא ובסכלתנו ובמדע ובכל עבידא: ואכמלת פיה
עלמא מן עבד אללה בחכמה ופהם ומערפה בגמיע צנאיע:

לחשב מחשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת׃ ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכה׃ ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן אחיסמך למטה דן ובלב כל חכם לב נתתי חכמה ועשו את כל אשר צויתך׃ את אהל מועד ואת הארן לעדת ואת הכפרת אשר עליו ואת כל כלי האהל׃ ואת השלחן ואת כליו ואת המנרה הטהרה ואת כל כליה ואת מזבח הקטרת׃ ואת מזבח העלה ואת כל כליו ואת הכיור ואת כנו׃ ואת בגדי השרד ואת בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן׃ ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים

לאלפא אומנון למעבד בדהבא ובכספא ובנחשא׃ ובכרש וחאדק באמהן בצנעה אלדהב ואלפצה ואלנחאס׃ ובאומנות אבן טבא לאשלמא ובנגרות אעא למעבד בכל עבידא׃ ובכרט אלגוהר ללנצאס ונגר אלכשב ויצנעו איר אלצנאיע׃ ואנא הא

יהבית עמיה ית אהליאב בר אחיסמך לשבטא דדן ובלב כל חכימי לבא יהבית חוכמתא ויעבדון ית כל דפקידתך׃ ואנא קד צממת אליה אהליאב אבן אחיסמך מן סבט דן ופי קלב כל חכים קד געלת חכמה פיצנעו גמיע מא אמרתך בה׃ ית משכן זמנא וית ארונא לסהדותא וית כפורתא דעלוהי וית כל מני משכנא׃ כבאת אלמחצר ואלתאבות לשהאדה ואלגשא אלדי עליה וגמיע אניה אלכבא׃ וית פתורא וית מנוהי וית מנרתא דכיתא וית כל מנהא וית מדבחא דקטרת בסמיא׃ ואלמאידה וגמיע אניתהא ואלמנארה אלכאלצה וגמיע אניתהא ומדבח אלבכור׃ וית מדבחא דעלתא וית כל מנוהי וית כיורא וית בסיסיה׃ ומדבח אלצעידה וגמיע אניתהא ואלחוץ ומקעדה׃ וית לבושי שמושא וית לבושי קודשא לאהרן כהנא׃ וית לבושי בנוהי לשמשא׃ ותיאב אלשמשה ותיאב אלקדס להרון אלאמאם ותיאב בניה לאלאמאמה׃ וית משחא דרבותא וית קטורת בסמיא לקודשא בכל דפקידתך

ד

לקדש ככל אשר צויתך יעשו׃

ויאמר יהוה אל משה לאמר׃ ואתה דבר אל
בני ישראל לאמר אך את שבתתי תשמרו כי
אות הוא ביני וביניכם לדרתיכם לדעת
כי אני יהוה מקדשכם׃ ושמרתם את השבת
כי קדש הוא לכם מחלליה מות יומת כי כל
העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא
מקרב עמיה׃ ששת ימים יעשה מלאכה
וביום השביעי שבת שבתון קדש ליהוה
כל העשה מלאכה ביום השבת מות יומת׃
ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את
השבת לדרתם ברית עולם׃ ביני ובין בני

יעבדון׃ ודהן צמחה
ובכור אלצמוג
ללקדס לגמיע
מא אמרתך
יצנעון׃
ואמר יי׳ למשה
למימר׃ וקאל אללה
למוסי קאילא׃
ואת מליל עם
בני ישראל למימר
ברם ית יומי שבייא
דילי תטרון ארי
את היא בין מימרי
וביניכון לדריכון

למדע ארי אנא יי׳ מקדשכון׃ ואנת פמר בני אסר׳ וקל להם אמא סבותי
פאחפטוהא לאנהא עלאמה ביני ובינכם לאגיאלכם לתעלמו אני אללה
מקדסכם׃ ותטרון ית שבתא ארי קדשא היא לכון דיחלינה אתקטלא
יתקטיל ארי כל דיעביד בה עבידתא וישתיצי אנשא ההוא מגו עמיה׃
ואחפטו אלסבת פאנהא מקדסה לכם ובאדלהא יקתל קתלא וכל מן יעמל
פיהא עמלא יסתאצל דלך אלאנסאן מן קומה׃ שיתה יומין יתעביד עבידתא
וביומא שביעאה שבא שבתא קדשא קדם יי׳ כל דיעביד עבידתא ביומא
דשבתא אתקטלא יתקטיל׃ סתה איאם תצנע אלצנאיע ופי אליום אלז׳
עטלה הי סבת מקדסה ללה וכל מן יעמל עמלא פי יום אלסבת יקתל׃ ויטרון בני
ישראל ית שבתא למעבד ית שבתא לדריהון קים עלם׃ וכדאך יחפט בני
אלסבת ויקימו בהא לאגיאלהם עהד אלדהר׃ בין מימרי ובין בני ישר׳ את
היא לעלם ארי שיתה יומין עבד יי׳ ית שמיא וית ארעא וביומא שביעאה

ישראל אות הוא לעולם כי ששת ימים עשה
יהוה את השמים ואת הארץ וביום השביעי
שבת וינפש: ויתן אל
משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לחת
העדת לחת אבן כתבים באצבע אלהים:
וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר
ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום
עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה
משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים
לא ידענו מה היה לו: ויאמר אלהם אהרן
פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם
ובנתיכם והביאו אלי: ויתפרקו כל העם את
נזמי הזהב אשר באזניהם ויביאו אל אהרן:

שבת ונח: פי
מא בינא ובין בני
אסר' הי עלאמה
לדהר לאן פי סתה
איאם צנע אללה
אלסמאות ואלארץ
ופי אליום אלסאבע
עטלהא ואראחהא:
ויהב
למשה כד שיצי
למללא עמיה בטורא
דסיני תרין לוחי
סהדותא לוחי
אבנא כתיבין

באצבעא דיי: ולמא דפע אלי מוסי חין פרג מן מכאטבתה עלי גבל סיני לוחי
אלשהאדה לוחי גוהר מכתובין בקדרה' אללה' וחזא עמא ארי אוחר
משה למיחת מן טורא ואתכנש עמא על אהרן ואמרו ליה קום עביד
לנא דחלן דיהכון קדמנא ארי דין משה גברא דאסקנא מארעא דמצרים
לא ידענא מא הוה ליה: ולמא ראי אלקום אן מוסי קד אבטא אן ינזל
מן אלגבל תגמעו אלקום עלי הרון וקאלו לה קם אצנע לנא מעבודא יקדם בין
ידינא פאן האדא אלרגל מוסי לם נעלם מא כאן מן אמרה: ואמר להון אהרן
פריקו קדשי דדהבא דבאודני נשיכון בניכון ובנתכון ואיתו לי: פקאל להם הרון
פכו אשנאף אלדהב אלתי פי אדאן נסאכם בניכם ובנאתכם ואתוני בהא:
ואתפריקו כל עמא ית קדשי דדהבא דבאודניהון ואיתיאו לות אהרן:
פפך גמיע אלקום אשנאף אלדהב אלתי פי אדאנהם ואתו בהא אלי הרון:

ויקח מידם ויצר אתו בחרט ויעשהו עגל
מסכה ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר
העלוך מארץ מצרים: וירא אהרן ויבן מזבח
לפניו ויקרא אהרן ויאמר חג ליהוה מחר:
וישכימו ממחרת ויעלו עלת ויגשו
שלמים וישב העם לאכל ושתו ויקמו לצחק:

ונסיב מידהון
וצר יתיה בזיפא
ועבדיה עגל
מתכא ואמרו אלין
דחלתך ישראל
דאסקוך מאר דמצ׳:
פאכדה מנהם
ואמר כמן צוורה
בקלב וצנעה
עגלא מסבוכא
פסגדו לה וקאלו
הדא רבך יא אסר
אלדי אצעדך מן

וידבר יהוה אל משה לך רד כי שחת עמך
אשר העלית מארץ מצרים: סרו מהר
מן הדרך אשר צויתם עשו להם עגל מסכה
וישתחוו לו ויזבחו לו ויאמרו אלה
אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים:

בלד מצר: וחזא אהרן ובנא מדבחא קדמוהי וקרא אהרן ואמר חגא קדם יי
מחר: פלמא ראי דלך הרון בנא מדבחא בין ידיה ונאדא וקאל חג ללה גדא:
ואקדימו ביומא דבתרוהי ואסיקו עלון וקריבו נכסין ואסחר עמא למיכל
ולמשתי וקמו לחייכא: תם אדלגו בגדאה פקרבו צואעדא וזבחו קראבה
וגלס אלקום ליאכלו וישרבו וקאמו לילעבו: ומליל יי
עם משה איזיל חות ארי חביל עמך דאסיקתא מאר דמצרים: סטו בפריע
אמץ אנזל פאנקד אפסד קומך אלדי אצעדתהם מן בלד מצר: קטו בפריע
מן אורחא דפקידתנון עבדו להון עגל מתכא וסגידו ליה ודבחו ליה ואמרו
אלין דחלתך ישראל דאסקוך מאר דמצרים: זאלו סריעא ען טריק אלדי
אמרתהם בה וצנעו להם עגלא מסבוכא וסגדו לה וזבחו לה וקאלו הדי
רבך יא אסראל אלדי אצעדך מן בלד מצר:

ויאמר יהוה אל משה ראיתי את העם הזה
והנה עם קשה ערף הוא׃ ועתה הניחה לי
ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי
גדול׃ ויחל משה את פני יהוה אלהיו ויאמר
למה יהוה יחרה אפך בעמך אשר הוצאת
מארץ מצרים בכח גדול וביד חזקה׃ למה
יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם להרג
אתם בהרים ולכלתם מעל פני האדמה שוב
מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך׃ זכר
לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר
נשבעת להם בך ותדבר אלהם ארבה את
זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת
אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם׃ וינחם

ואמר יי למשה
גלי קדמי עמא
הדין והא עם קשי
קדל הוא׃ תם קאל
אללה לה קד עלמת
אן הולאי אלקום
קום צעאב אלרקאב׃
וכען אנח בעותך
מן קדמי ויתקף
רוגזי בהון
ואשיצינון ואעביד
יתך לעם סגי׃
ואלאן פאן כפת ען
אלתשפע אשתד
וצלי משה

גצבי עליהם ואפניתהם וצנעת מנך אמה עטימה׃
קדם יי אלהיה ואמר למא יי יתקף רגזך בעמך דאפקתא מארץ מצרים
בחיל רב וביד תקיפא׃ למא יימרון מצראי פאבתהל מוסי אלה רבה
יא רב לא ישתד גצבך עלי קומך אלדי אכרגתהם מן בלד מצר בקוה
עטימה וביד שדידה׃ למא יימרון מצראי למימר בבישא אפיקנון
לקטלא יתהון ביני טוריא ולשיצאותהון מעל אפי ארעא תוב מתקוף
רגזך ואתיב מן בישתא דמלילתא למעבד לעמך׃ לא יקול אלמצריין
אנה אכרגהם בשר ליקתלהם פי מא בין אלגבאל ויפניהם ען וגה אלארץ
ארגע מן שדה גצבך ואצפח ען אלבליה לקומך׃ אדכר לאברהם ליצחק
ולישראל עבדך דקימתא להון במימרך ומלילתא עמהון אסגי ית בניכון
ככוכבי שמיא וכל ארעא הדא דאמרית אתין לבניכון ויחסנון לעלם׃ ואדכר לאבר
ויצחק ואסראיל עבידך אלדי אקסמת להם באסמך וקלת להם אכתר זרעכם ככואכב

ב̇ ויאמר טעמין
ג̇ ב̇ חד מל׳ ופת בנ״ש וחד זל״ף
קד
ואמתום
ותא יקורין
ג̇
ב̇ ועתה
לדיגו דדכו
ב̇ חס׳
ב̇ על עבדיך
ל̇ וחד ואת זרעכם
חס׳ בתו

שמאת ובמע אמלו יהוה על הרעה אשר דבר לעשות לעמו׃
אלדי קלתה אעמלה
בקומך ויחוזוה ויפן וירד משה מן ההר ושני לחת העדת
ולי ארהר׃ ותב יי׃ בידו לחת כתבים משני עבריהם מזה ומזה
מן בישתא דמליל הם כתבים׃ והלחת מעשה אלהים המה
למעבד לעמיה׃ והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת׃
פעפח אלה ען וישמע יהושע את קול העם ברעה ויאמר
אלשר אלדי קאל אל משה קול מלחמה במחנה׃ ויאמר אין
אן יחלהא בקומה׃ קול ענות גבורה ואין קול ענות חלושה
ואתפני׃ קול ענות אנכי שמע׃ ויהי כאשר קרב
ונחת משה מן אל המחנה וירא את העגל ומחלת ויחר
טורא ותרין לוחי אף משה וישלך מידו את הלחת וישבר
סהדותא בידיה׃ אתם תחת ההר׃ ויקח את העגל אשר עשו
לוחי כתיבין מתרין

עבריהון מכא ומכא אנון כתיבין׃ תם ולא מוסי ונזל מן אלגבל ולוחי אלשהאדה
בידה לוחין מכתובין מן גאנביהמא מן דא ומן דא׃ ולוחיא עובדא
דיי וכתבא כתבא דיי הוא מפרש על לוחיא׃ ואללוחין המא צנעה
אללה ואלכתאב הו כתאב אללה מחפור עליהמא׃ ושמע יהושע ית קל עמא
כד מיבבין ואמר למשה קל קרבא במשריתא׃ פסמע יהושע צות
אלקום פי תגליבהם פקאל למוסי צות חרב פי אלעסכר׃ ואמר לא קל גברין
דנצחין בקרבא ואף לא קל חלשין דמיתברין קל דמחיכין אנא שמע׃
קאל ליס הו צות ידל עלי [illegible] צפר ולא צות ידל עלי הזימה בל צות
עוצא אנא סאמע׃ והוה כד קריב למשריתא וחזא ית עגלא וחנגין
ותקיף רגזא דמשה ורמא מידוהי ית לוחיא ותבר יתהון בשפולי טורא׃
פלמא קרב מן אלעסכר ראי אלעגל [illegible] מוסי [illegible] אללוחין
מן ידיה וכסרהמא תחת אלגבל׃ ונסיב ית עגלא די עבדו ואוקיד בנורא

וישרף באש ויטחן עד אשר דק ויזר על פני
המים וישק את בני ישראל: ויאמר משה
אל אהרן מה עשה לך העם הזה כי הבאת
עליו חטאה גדלה: ויאמר אהרן אל יחר
אף אדני אתה ידעת את העם כי ברע הוא:
ויאמרו לי עשה לנו אלהים אשר ילכו
לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו
מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו: ואמר
להם למי זהב התפרקו ויתנו לי ואשלכהו
באש ויצא העגל הזה: וירא משה את
העם כי פרע הוא כי פרעה אהרן לשמצה
בקמיהם: ויעמד משה בשער המחנה
ויאמר מי ליהוה אלי ויאספו אליו כל בני

ושף עד דהוה
דקיק ודרא על אפי
מיא ואשקי ית בני
ישראל: פאכד׳ אלעגל
אלד׳י צנעוה פאחרקה
באלנאר ומחקה באלמברד
אלי אן דק ודראה עלי
וגה אלמא וסקאה בני
אסראיל: ואמר משה
לאהרן מא עבד
לך עמא הדין
ארי איתיתא עלוהי
חובא רבא: וקאל
להרון מא צנע לך

הולאי אלקום אד׳ גלבת עליהם כטייה עטימה: ואמר אהרן לא יתקף רוגזא
דרבוני את ידעת ית עמא ארי בביש הוא: קאל הרון לא ישתד גצב סיידי
אנת עארף באלקום אנהם שרירון: ואמרו לי עביד לנא דחלן דיהכון
קדמנא ארי דין משה גברא דאסקנא מארעא דמצרים לא ידענא מא
הוה ליה: פקאלו לי אצנע לנא מעבודא יסיר בין ידינא פאן ד׳אך אלרגל
מוסי אלד׳י אצעדנא מן בלד מצר לם נעלם מא כאן מן אמרה: ואמרית
להון למאן דהבא פריקו ויהבו לי ורמיתיה בנורא ונפק עגלא הדין: פקלת
להם אנט׳רו למן ד׳הב פפכוה ואתוני בה פטרחתה באלנאר פכרג הד׳א אלעגל:
וחזא משה ית עמא ארי בטיל הוא ארי בטילנון אהרן לאסבותהון שום ביש
לדריהון: פלמא ראי מוסי אן אלקום מכשופין אד׳ כשפ הרון [illegible] אלשין מן
[illegible] דיי ייתון לותי
ואתכנשו לותיה כל בני לוי: פוקף מוסי בבאב אלעסכר [illegible] מן ללה יקבל אלי

לוי׃ ויאמר להם כה אמר יהוה אלהי ישראל
שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו
משער לשער במחנה והרגו איש את אחיו
ואיש את רעהו ואיש את קרבו׃ ויעשו בני
לוי כדבר משה ויפל מן העם ביום ההוא
כשלשת אלפי איש׃ ויאמר משה מלאו
ידכם היום ליהוה כי איש בבנו ובאחיו ולתת
עליכם היום ברכה׃ ויהי ממחרת ויאמר
משה אל העם אתם חטאתם חטאה גדלה
ועתה אעלה אל יהוה אולי אכפרה בעד חטאתכם׃
וישב משה אל יהוה ויאמר אנא חטא העם
הזה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי זהב׃

פאגתמע אליה גמיע
בני לוי׃ ואמר
להון כדנן אמר יי
אלהא דישראל שוו
גבר חרביה על
ירכיה עיברו ותובו
מתרע לתרע
במשריתא וקטולו
גבר ית אחוהי וגבר
ואנש ית קריביה׃
פקאל להם כדא קאל
אללה אלאה אסראיל
יתקלד כל רגל

מנכם סיפה ואמצו וארגעו מן באב אלי באב פי אלעסכר ויקתל כל רגל חמי
אליה וצאחבה וקראבתה׃ ועבדו בני לוי כפתגמא דמשה׃ ונפל מן עמא
ביומא ההוא כתלתה אלפין גברא׃ פצנעו בנו לוי כמא אמרהם מוסי פוקע
מן אלקום פי דלך אליום שביה בתלתת אלף רגל׃ ואמר משה קריבו ידיכון
יומא דין קרבנא קדם יי ארי גבר בבריה ובאחוהי ולאיתאה עליכון
יומא דין ברכן׃ וקאל להם מוסי אכמלו אליום ואגבכם ללה כל רגל חתי באבנה
ואכיה ותחל עליכם אליום ברכה׃ והוה ביומא דבתרוהי ואמר משה לעמא
אתון חבתון חובא רבא וכען אסק לקדם יי מא אם אכפר על חוביכון׃ ולמא
כאן מן גד קאל מוסי ללקום אנתם אכטיתם כטייה עטימה ואנא אצעד אלי
אללה לעלי אתגפר ען כטייתכם׃ ותב משה לקדם יי ואמר בבעו חב עמא
הדין חובא רבא ועבדו להון דחלן דדהב׃ פרגע מוסי אלי אללה וקאל
יא רב קד אכטא הולאי אלקום וצנעו כטייה עטימה וצנעו להם אלאהא
מן דהב׃

ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני
נא מספרך אשר כתבת׃ ויאמר יהוה אל משה
מי אשר חטא לי אמחנו מספרי׃ ועתה לך
נחה את העם אל אשר דברתי לך הנה מלאכי
ילך לפניך וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם׃
ויגף יהוה את העם על אשר עשו את העגל
אשר עשה אהרן׃ וידבר
יהוה אל משה לך עלה מזה אתה והעם
אשר העלית מארץ מצרים אל הארץ אשר
נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר
לזרעך אתננה׃ ושלחתי לפניך מלאך
וגרשתי את הכנעני האמרי והחתי והפרזי
החוי והיבוסי׃ אל ארץ זבת חלב ודבש כי

וכען אם שבקת
להון לחוביהון ואם לא
מחיני כען מספרך
דכתבתא׃ ואן
אן גפרת כטייאתהם
ואלא פאמחיני מן
דיואנך אלדי כתבתה
פאסתליה׃ ואמר
יי׳ למשה מן דחב
קדמי אמחיניה
מספרי׃ פקאל אללה
למוסי אלדי אכטא
לי אמחוה מן
דיואני׃ וכען איזיל

ז׳ וחד עב׳ ספרך · ז׳ ז׳ · ז׳ ה׳ ו׳ דמיטע בתו · ב׳ חס בתו · פס׳ ויגף איבו מיתים בצבור · ג׳ לשון דבור רחק לאמר · ג׳ וקי׳ מארץ בכותך שאול נפשי · קי׳ עמם · ג׳ למית סוף דקר׳

דבר ית עמא לאתר דמלילית לך הא מלאכי יהך קדמך וביום אסערותי
ואסער עליהון חוביהון׃ ואן פאמץ סייר אלקום אלי אלמוצע אלדי קלת לך והודא
מלכי יסיר בין אידיהם ופי יום מטאלבתי אטאלבהם בכטייאתהם׃ ומחא יי׳
ית עמא על דאשתעבדו לעגלא דעבד אהרן׃ פצרם אללה אלקום עלי מא
אסתעגלו אלעגל אלדי צנע הרון׃ ומליל יי׳ עם משה איזיל סק
מכא את ועמא דאסיקתא מארעא דמצרים לארעא דקיימית לאברהם ליצ׳ וליעקב
למימר לבנך אתננה׃ פקאל אללה למוסי אמץ אצעד מן ההנא אנת ואלקום
אלדי אצעדתהם מן בלד מצר אלי אלבלד אלדי אקסמת לאבר׳ ויצ׳ ויעקו׳ קאילא
לנסלכם אעטיה׃ ואשלח קדמך מלאכא ואתריך ית כנענאי אמוראי וחתאי
ופרזאי חואי ויבוסאי׃ ואבעת בין ידיך מלכא אטרד בה אלכנעניין ואלאמוריין
ואלחת׳ ואלפרזיין ואלחוריין ואליבוסיין׃ לארע עבדא חלב ודבש׃ אלי ארץ [illegible]

שכינתי מבינך
ארי עם קשי קדל
את דלמא אשיצינך
באורחא: אלי בלד
יפיץ אללבן ואלעסל
פאני לא אצעד גורי
פי מא בינכם
לאנכם קום צעאב
אלרקאב כלא אפניכם
פי אלטריק: ושמע
עמא ית פתגמא
בישא הדין ואתאבלו
ולא שוו גבר תקון
זיניה עלוהי:

כי לא אעלה בקרבך כי עם קשה ערף אתה
פן אכלך בדרך: וישמע העם את הדבר הרע
הזה ויתאבלו ולא שתו איש עדיו עליו:
ויאמר יהוה אל משה אמר אל בני ישראל
אתם עם קשה ערף רגע אחד אעלה בקרבך
וכליתיך ועתה הורד עדיך מעליך ואדעה
מה אעשה לך: ויתנצלו בני ישראל את
עדים מהר חורב: ומשה יקח את האהל
ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה
וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש יהוה
יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה:
והיה כצאת משה אל האהל יקומו כל העם
ונצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה

ולמא סמע אלקום הדא אלכבר אלסו חזנו ולם יגעל כל אמר זיה עליה: ואמר
יי למשה. אימר לבני ישראל אתון עם קשי קדל שעה חדא אסליק שכינתי
מבינך ואשיצינך. וכען אעדי תקון זינך מינך. גלי קדמי מא אעביד לך:
כמא אללה למוסי קל לבני אסראיל אנתם קום צעאב אלרקאב פלו אני אצעדת
גורי פי מא בינכם טרפה ואחדה אפניתכם ואלאן אזילו כלע זיכם ענכם
חתי אערפכם מא אצנע בכם: ואעדיאו בני ישראל. ית תקון זינהון מטורא
דחורב: פנזעו בנו אסראיל כלע זיהם מן גבל חריב: ומשה נסיב ית
משכנא. ופרסיה ליה מברא למשריתא ארחיק מן משריתא וקרי ליה
משכן בית אלפנא. דמברא למשריתא: וכאן מוסי יאכד אלכבא פיצרבה
כארג אלעסכר בעידא מנה ויסמיה מחדב אלועיד וכאן כל מן טלב אללה
יכרג אלי כבא אלמחצר אלתי כארג אלעסכר: והוי כד נפיק משה למשכנא
קימין כל עמא ומתעתדין גבר בתרע משכניה ומסתכלין אחורי משה:

והוי כל דתבע
מן קדם יי
נפיק למשכן
בית אולפנא

עד באו האהלה: והיה כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה: וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו: ודבר יהוה אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו ושב אל המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל:

ויאמר משה אל יהוה ראה אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני: ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרכך

עד דעליל למשכנא:
וכאן מוסי אדי כאן
אלי אלקבה יקום גמיע
אלקום ויתצב כל אמר
ענד באב כבאיה
ויתלחטון ורא מוסי
אלי דכולה אלי אלקבה:
והוי כד עליל משה
למשכנא נחית
עמודא דעננא
וקאים בתרע משכנא
ומתמלל עם משה:
וכאן מוסי אדי דכל
אלקבה ינזל עמוד

אלגמאם ויקף עלי באב אלקבה ויכלם אללה מוסי: וחזן כל עמא ית עמודא דעננא
קאים בתרע משכנא. וקם כל עמא וסגדין גבר בתרע משכניה: פאדי ראי גמיע
אלקום עמוד אלגמאם ואקף עלי באב אלקבה קאמו [illegible] וסגד כל אמר עלי באב
כבאיה: ומתמליל יי׳ עם משה ממלל עם ממלל. כמא דמתמליל גברא עם חבריה ותאיב
למשריתא ומשומשניה יהושע בר נון עולימא. לא עדי מגו משכנא: ותכלם
אללה מע מוסי שפאהא כמא יכלם אלמר צאחבה וירגע אלי אלקבה וכאן כאדמה
יהושע בן נון שאבא לא יזול מן אלקבה: ואמר משה קדם יי׳. חזי דאת
אמר לי אסיק ית עמא הדין. ואת לא הודעתני ית דתשלח עמי. ואת אמרת
רביתך בשום. ואף אשכחתא רחמין קדמי: פקל מוסי ללה אנט׳ר [illegible]
באנך קלת לי אצעד הולאי אלקום ואנת כלם תערפני מן [illegible]
פקד קלת לי אני שרפת אסמך ווגדת חט׳א ענדי: וכען אם כען [illegible] רחמין
קדמך. הודעני כען ית אורח טובך ואדע רחמך בדיל דאשכח רחמין

ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי	קדמך ואגלי קדאמך
עמך הגוי הזה׃ ויאמר פני ילכו והנחתי לך׃	אלי עמך עמא
ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו	הדין׃ פשאן אן
מזה׃ ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך	וגדת חטאא
אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני	ענדך עלפני
ועמך מכל העם אשר על פני האדמה׃	סיירך חתי אערף
	בך לכי אגד חצאא
ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר הזה אשר	ופלא ענדך
דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם׃	ואנטר לשעבך
ויאמר הראני נא את כבדך׃ ויאמר אני אעביר	הדה אלאמה׃
כל טובי על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך ו	ואמר שכינתי
חנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם׃	תהך ואניח לך׃

קאל נורי יסיר מעך

שכינתך

לי אן אלרך׃ ואמר קדמוהי אם לית מהלכא ביננא לא תסקיננא מכא׃ קאל אן לם תסיר נורך מענא פלא תצעדנא מן ההנא׃ ובמא יתידע הכא אדי אשכחית רחמין קדמך אנא ועמך הלא במהך שכינתך עמנא ויתעבדן לנא פרישן לי ולעמך משוני מכל עמא דעל אפי ארעא׃ ובמא דא יערף אלאן וגדת חטאא ענדך אנא וקומך לא בתסיר נורך מעך עלי וגה אלארץ׃

נורך מעגא פנבין אנא וקומך מן כל אלנאס אלדי עלי וגה אלארץ

ואמר יי למשה אף ית פתגמא הדין דמלילתא אעביד ארי אשכחתא רחמין קדמי ורביתך בשום׃ פקאל אללה למוסי הדי שאמר איצא קד אצנעה איצא לאנך קד וגדת חטאא ענדי וכרמת אסמך׃ ואמר אחזיני כען ית יקרך׃ קאל אורני נורך איצא׃ ואמר אנא אעבר כל טובי על אפך ואקרי בשמא דיי קדמך ואחון למן דאחון וארחים על מאן דארחים׃ קאל אנא אמר גמיע נורי בחצרתך ואנאדי באסם אללה בין ידיך וארוף מן ארוף וארחם מן ארחם׃

ויאמר לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי: ויאמר יהוה הנה מקום אתי ונצבת על הצור: והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד עברי: והסרתי את כפי וראית את אחרי ופני לא יראו:

ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לחת אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת: והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת לי שם על ראש ההר: ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא: ויפסל

ואמר לא תיכול למחזי ית אפי שכינתי ארי לא יחזינני אנשא ויתקיים: קאל לא תטיק אן תנטר נורי לאנה לא יראה אנסאן פיחיא: ואמר יי׳ הא אתר מתקן קדמי ותתעתד על טנרא: וקאל אלה הודא מוצע ענדי תנתצב עלי אלצואן:

ויהי במעבר יקרי ואשוינך במערת טנרא ואגין במימרי עלך עד דאעבר: פאדי מר בר נורי צירתך פי נקיר אלצואן ואצללת בכאפי עליך אלי אן יגוז אולה: ואעדי ית דברת יקרי ותחזי ית דבתרי ודקדמי לא יתחזון: ואזיל כאפי חתי תנטר אואכר נורי ואואילה לא תרהא: ואמר יי׳ למשה פסל לך תרין לוחי אבניא כקדמאי ואכתוב על לוחיא ית פתגמיא דהוו על לוחיא קדמאי דתברתא: וקאל אללה למוסי אנחת לוחי גוהר כאלאולין ואכתב עליהמא אלכלאם אלדי כאן עלי אללוחין אלאולין אלדי כסרתהמא: והוי זמין לצפרא ותסק בצפרא לטורא דסיני ותתעתד קדמי תמן על ריש טורא: וכן מהייא לאלגדאה ואצעד פי אלגדאה אלי גבל סיני וקף לי תם עלי ראס אלגבל: ואנש לא יסק עמך ואף אנש לא יתחזי בכל טורא אף ענא ותורי לא ירעון לקביל טורא ההוא: ואנסאן לא יצעד מעך ולא ירא אנסאן פי שי מן אלגבל חתי אלגנם ואלבקר לא ירעון ממא יליה: ופסל תרין לוחי אבניא

215

כקדמאי ואקדים שני לחת אבנים כראשנים וישכם משה
משה בצפרא בבקר ויעל אל הר סיני כאשר צוה יהוה
וסליק לטורא דסיני אתו ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה
כמא דפקיד יי בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה:
יתיה ונסיב בידיה ויעבר יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל
תרין לוחי אבניא: רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר
פנחת לוחי בוהר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה
כאאוליין ואדלג לא ינקה פקד עון אבות על בנים ועל בני בנים
מוסי בגדאה על שלשים ועל רבעים: וימהר משה
ויצעד אלי גבל סיני ויקד ארצה וישתחו: ויאמר אם נא מצאתי
כמא אמרה אללה חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו כי
ואכד מעה אללוחין: עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו
ואתגלי יי בעננא ונחלתנו: ויאמר הנה אנכי כרת ברית
ואתעתד עמיה

תמן וקרא בשמא דיי: פתגלא אללה פי אלגמאם ואוקף נורה מעה הנאך ונאדא
באסם אללה: ואעבר יי שכינתיה על אפוהי וקרא יי יי אלהא רחמנא
וחננא מרחיק רגז ומסגי למעבד טבון וקשוט: פלמא מר נור אללה בין
ידיה נאדא אללה אללה אלטאיק אלרחים אלראוף טויל אלמהל כתיר אלפצל ואלאחסאן:
נטר טיבו לאלפי דרין שביק לעוין ולמרוד ולחובין סלח לדתיבין לאוריתיה
ולדלא תיבין לא מזכי ~~מרחיק רגז ומסגי למעבד טבון וקשוט~~ מסער
חובי אבהן על בנין מרודין על בני בנין על דר תליתי ועל דר רביעי:
חאפט אלפצל לאלוף גאפר אלדנב ואלגרם ואלכטייה ויברי ולא יברי מטאלב
בדנוב אלאבא מן אלבנין ובני אלבנין ואלתואלת ואלרואבע: ואוחי משה וכרע
על ארעא וסגיד: פאסרע מוסי וכר עלי אלארץ וסגד: ואמר אם כען אשכחית
רחמין קדמך יי תהך כען שכינת יקרא דיי ביננא ארי עם קשי קדל הוא ותשבוק
לחובנא ולחטאנא ותחסננא: קאל אן וגדת חטוה ענדך יארב יסיר נורך פימא בינה

יו׳ וכל א׳ הר הסיני כות׳
ג׳ ושא חנון ורחום מלא מל׳ בטע׳ ב׳ חס׳
מלו׳ אף דלת נון יוד בקר׳

נגד כל עמך אעשה נפלאת אשר לא
נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל
העם אשר אתה בקרבו את מעשה יהוה כי
נורא הוא אשר אני עשה עמך׃ שמר לך את
אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך
את האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי
והיבוסי׃ השמר לך פן תכרת ברית ליושב
הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש
בקרבך׃ כי את מזבחתם תתצון ואת מצבתם
תשברון ואת אשריו תכרתון׃ כי לא
תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו
אל קנא הוא׃ פן תכרת ברית ליושב הארץ
וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא

והמקום צעאב ... פאגפר דנובנא
וכטייתנא ואצטפנא׃
ואמר הא אנא גזר קים
קדם כל עמך אעביד
פרישן דלא אתבריאו
בכל ארעא ובכל עממיא
ויחזון כל עמא דאת
ביניהון ית עובדא
דיי ארי דחיל הוא
דאנא עביד עמך׃
קד האנא עאהד עהדא
חדא גמיע קומך
אצנע אעגובאת

מא לם יכלק מתלהא פי גמיע אלעאלם פיבצר גמיע אלקום אלדי אנת פי מא בינהם
צנע אללה אנה מכוף אלדי אנא צאנעה מעך׃ טר לך ית דאנא מפקיד לך
יומא דין האנא מתריך מן קדמך ית אמוראי וכנענאי וחתאי ופרזאי וחואי
ויבוסאי׃ פאחפט מא אמרך בה אליום האנא טארד מן בין ידיך אלאמוריין ואלכנע
עניין ואלחתיין ואלפרזיין ואלחויין ואליבוסיין׃ אסתמר לך דלמא תגזר קים
ליתיב ארעא דאת עליל עלה דלמא יהי לתקלא בינך׃ אחדר אן תעהד עהדא
לאהל אלבלד אלדי אנת דאכל אליה כלא יכונו והקא פי מא בינך׃ ארי ית איגוריהון
תתרעון וית קמתהון תתברון וית אשיריהון תקצצון׃ בל מדאבחהם תנקצון
ונצאבהם תכסרון ומואריהם תגדעון׃ ארי לא תסגוד לטעות עממיא ארי יי
קנא שמיה אל קנא הוא׃ ולא תסגד למעבוד אכר לאן אללה אסמה אלמעאקב והו
יקדר עלי אלמעאקבה׃ דלמא תגזר קים ליתיב ארעא ויטעון בתר טעותהון ויקרבון
לטעותהון ויקרון לך ותיכול מדבחיהון׃ כלא תעהד עהדא מע אהל אלבלד פיטגון פי תבע

לך ואכלת מזבחו ולקחת מבנתיו לבניך
וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את בניך
אחרי אלהיהן אלהי מסכה לא תעשה לך את
חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות
אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש
האביב יצאת ממצרים כל פטר רחם לי וכל
מקנך תזכר פטר שור ושה ופטר חמור
תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור
בניך תפדה ולא יראו פני ריקם ששת ימים
תעבד וביום השביעי תשבת בחריש
ובקציר תשבת וחג שבעת תעשה לך
בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה

מעבודאתהם
ויזבחון להא
רדעך כך פתאכל
מן דבחה ותסב
מבנתהון לבנך
ויטעון בנתהון
בתר טעותהון
ויטעון ית בנך
בתר טעותהון
ותשוג בנך מן
נבאתה פתטגי
נטאתה פי תבע
מעבודאתהן

ותטגי בנך איצא: דחלן דמתכא לא תעביד לך: ומעבודא מסבוכא
לא תצנע לך: ית חגא דפטירא תיטר. שבעה יומין תיכול פטירא דפקידתך
לזמן ירחא דאביבא ארי בירחא דאביבא נפקתא [illegible] ממצרים: חג אלפטיר
פאחפטה ז' איאם כל פטירא כמא אמרתך פוקת שהר אפריך לאנך
כרגת פיה מן מצר: כל פתח ולדא דילי הוא וכל בעירך [illegible]
בכור תור ואמר: וכל אול נתג פהו לי מא דכרתה גמיע מאשיתך מן
אנאיל אבקר ואגנם: ובכרא דחמרא תפרוק באמרא ואם לא תפרוק
ותנקפיה. כל בכרא דבנך תפרוק. ולא יתחזון קדמי ריקנין: ובכר אתמיר
פאפדה בשאה ואן לם תפדה פאקפה וגמיע בכור בנך אפדהם ולא תחצרן
בין ידי פרגא: שתה יומין תפלח וביומא שביעאה תנוח בזרועא ובחצדא
תנוח: פי סתה איאם אכדם וביום אלסאבע תסבת חתי וקת אלחרת ואלחצאד איצא: וחגא
דשבועיא תעביד לך בכורי [illegible] חצד חטין. וחגא דכנשא במפקה דשתא:
וחג אלאסאביע תצנעה לך וקת בכור חצאד אלחנטה וחג אלגמע פי נהאיה אלסנה:

שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את
פני האדן יהוה אלהי ישראל: כי אוריש
גוים מפניך והרחבתי את גבלך ולא יחמד
איש את ארצך בעלתך לראות את פני יהוה
אלהיך שלש פעמים בשנה: לא תשחט על
חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג
הפסח: ראשית בכורי אדמתך תביא בית
יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו:

תלת זמנין בשתא
יתחזון כל דכורך קדם רבון
עלמא יי אלהא דישראל:
ת'לאת מראר פי
אלסנה יחצ'ר גמיע
דכראנך בין ידי אלרב
אללה אלאה אסראיל:
ארי אתריך עממין
מן קדמך ואפתי
ית תחומך ולא
יחמיד אנש ית
ארעך במסקך
לאיתחזאה קדם יי

ל לגאונים ולגמרא

ויאמר יהוה אל משה כתב לך את הדברים
האלה כי על פי הדברים האלה כרתי אתך
ברית ואת ישראל: ויהי שם עם יהוה
ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל

תפסיר

אלהך תלת זמנין בשתא: פאני אקרץ' אלאמם מן בין ידיך ואוסע ולא יגבט
אחד שיא מן ארצ'ך אד' צעדת לתחצ'ר בין ידי אללה ת'לאת מראר פי סנה:
לא תכוס על חמיע דם פסחי. ולא יביתון לצפרא תרבי נכסת חגא דפסחא:
ולא תדבח פסחי עלי כמיר ולא תבית שחומה אלי אלגדאה: ריש בכורי ארעך
תיתי לבית מקדשא דיי אלהך. לא תיכלון בשר בחלב: ואואיל בכור ארצ'ך תאתי
בהא אלי בית אללה רבך ולא תאכל לחמא בלבן: ואמר יי למשה כתוב
לך ית פתגמיא האלין ארי על מימר פתגמיא האלין גזרית עמך קים ועם ישראל:
פקאל אללה למוסי אכתב לך הדא אלכלאם לאני עלי נצבה עאהדת מעך עהדא ומע
בני אסראיל: והוה תמן קדם יי ארבעין יממין וארבעין לילון לחמא לא אכל
ומיא לא שתי. וכתב על לוחיא ית פתגמי קימא עסרא פתגמין:
פאקאם תם ענד אללה ארבעין יומא וארבעין לילה לם יאכל טעאמא

ולם ישרב מאא   ומים לא שתה ויכתב על הלחת את דברי
וכתב לה עלי אלוחין הברית עשרת הדברים: ויהי ברדת משה
בלאם אלעשר והי   מהר סיני ושני לחת העדת ביד משה
אלעשר אלכלמאת: ברדתו מן ההר ומשה לא ידע כי קרן עור
יהוה כד נחת משה   פניו בדברו אתו: וירא אהרן וכל בני
מטורא דסיני   ישראל את משה והנה קרן עור פניו וייראו
ותרין לוחי סהדותא   מגשת אליו: ויקרא אלהם משה וישבו
בידא דמשה: אליו אהרן וכל הנשאים בעדה וידבר
במיחתיה מטורא. משה אלהם: ואחרי כן נגשו כל בני ישראל
ומשה לא ידע   ויצום את כל אשר דבר יהוה אתו בהר סיני:
ארי סגיאין יקרא   ויכל משה מדבר אתם ויתן על פניו מסוה:
דאפוהי במללותיה ובבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר את
עמיה: פלמא   המסוה עד צאתו ויצא ודבר אל בני ישראל
נזל מוסי מן
גבל סיני ולוחי אלשהאדה פי ידה פי נזולה מן אלגבל ומוסי לם יעלם
אנה קד בץ וגהה חין כלמה אללה: וחזא אהרן וכל בני ישראל ית משה
והא סגי זיו יקרא דאפוהי ודחילו מלאתקרבא לותיה: פראי הרון וסאיר
בני אסראיל מוסי פאדי קד בץ וגהה פכאפו אן יתקדמו אליה: וקרא להון
משה ותבו לותיה אהרן וכל רברביא בכנשתא ומליל משה עמהון:
חתי דעא בהם מוסי פרגע אליה הרון וגמיע אשראף אלגמאעה פכלמהם
מוסי: ובתר כן אתקריבו כל בני ישראל ופקידינון ית כל דמליל
יי עמיה בטורא דסיני: ובעד דלך תקדם סאיר בני אסראיל פאמרהם בגמיע
מא כלמה אללה בה פי גבל סיני: ושיצי משה מלמללא עמהון ויהב
על אפוהי ביתאפי: פלמא פרג מן כלאמהם געל עלי וגהה ברקעא:
וכד עליל משה לקדם יי למללא עמיה מעדי ית בית אפי עד מפקיה ונפיק וממליל
עם בני ישראל ית דמתפקיד: וכאן מוסי אדא דכל בין ידי אללה ליכאטבה ינזע

את אשר יצוה ׃ וראו בני ישראל את
פני משה כי קרן עור פני משה והשיב משה
את המסוה על פניו עד באו לדבר אתו ׃

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם
אלה הדברים אשר צוה יהוה לעשת
אתם ׃ ששת ימים תעשה מלאכה וביום
השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה
כל העשה בו מלאכה יומת ׃ לא תבערו
אש בכל משבתיכם ביום השבת ׃

ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר
זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר ׃ קחו מאתכם

אנבדקע אי כרוגה
תם יכרג ויכלם
בני אסר במא יע
מא יומר בה ׃
וחזן בני ישראל
ית סבר אפי משה
ארי סגי זיו
יקרא דאפי משה
ומתיב משה ית
בית אפי על אפוהי
עד דעליל למללא
עמיה ׃ וכלך
גמיעהם וקבה
אנה קד כאן תם

אלד אנבדקע עלי וגהה אי וקת דכולה לימאטבה ׃
ואכנש משה ית כל כנשתא דבני ישראל ואמר להון פתגמיא
דפקיד יי למעבד יתהון ׃ תם גמע מוסי גמיע בני אסר וקאל להם הדה
אלאמור אלתי אמר אללה אן תצנעוהא ׃ שיתא יומין תתעביד עבידתא
וביומא שביעאה יהי לכון קודשא שבא שבתא קדם יי כל דיעביד ביה
עבידתא יתקטיל ׃ פי סתה איאם תצנע אלצנאיע ופי אליום אלז יכון לכם
קדשא עטלה הי סבת ללה כל מן עמל עמלא פיהא יקתל ׃ לא תבערון
אישתא בכל מותבניכון ביומא דשבתא ׃ לא תשעלו אלנאר פי גמיע
מסאכנכם פי יום אלסבת ׃ ואמר משה לכל כנשתא דבני
ישראל למימר דין פתגמא דפקיד יי למימר ׃ כמא מוסי לגמאעה בני
אסר ה אלא הדא אלאמר אלדי אמר אללה בה ׃ סבו מנכון אפר שותא קדם יי

תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת
יהוה זהב וכסף ונחשת. ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים. וערת אילם
מאדמים וערת תחשים ועצי שטים. ושמן
למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת
הסמים. ואבני שהם ואבני מלאים לאפוד
ולחשן. וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו את כל
אשר צוה יהוה. את המשכן את אהלו ואת
מכסהו את קרסיו ואת קרשיו את בריחו
את עמדיו ואת אדניו. את הארן ואת בדיו
את הכפרת ואת פרכת המסך. את השלחן
ואת בדיו ואת כל כליו ואת לחם הפנים.

כל דיתרעי לביה
ייתינה ית אפרשותא
קדם יי׳ דהבא
וכספא ונחשא.
זיהו מן ענדכם
כרפיעה ללה כל מן
סכת נפסה יאתי
ברפיעה ללה דהב
וורק ונחאס
ותכלא וארגונא
וצבע זהורי ובוץ
ומעזי " ואסמנגון
וארגואן וצבג

קרמז ועשר ומרעזא: ומשכי דדכרי מסמקי ומשכי ססגונא ואעי
שטין: וגלוד כבאש אדים וגלוד דארש וכשב סנט: ומשחא
מיא למשח רבותא ולקטורת בוסמיא ודהן ללאנאר
אמוג. ואבני בורלא ואבני אשלמותא.
שקעא באיפודא ו... וגואהר כלור וגואהר כצאם לל צדרה
ללבדנה: וכל חכימי לבא דבכון ייתון ויעבדון ית כל דפקיד יי׳:
וכל חכים פיכם ויצנעו גמיע מא אמר אללה בה: ית משכנא
ית פרסיה וית חופאיה ית פורפוהי דפוהי עברוהי עמודוהי וסמכוהי:
אלמסכן וכבאיה וגטאיה ושצאיה ותלאתגה ואמהאגה ועמדה וקואעדה:
ית ארונא וית אריחוהי ית כפורתא וית פרוכתא דפרסא " ואצנדוק
ודהוקה ושגשא וסגפה אלמסתור: ית פתורא וית אריחוהי וית כל מנוהי
... ניהו וצלבה ומאגה:

ואת מנרת המאור ואת כליה ואת נרתיה ואת

שמן המאור ואת מזבח הקטרת ואת בדיו

ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת

מסך הפתח לפתח המשכן: את מזבח העלה

ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל

כליו את הכיר ואת כנו: את קלעי החצר את

עמדיו ואת אדניה ואת מסך שער החצר:

את יתדת המשכן ואת יתדת החצר ואת

מיתריהם: את בגדי השרד לשרת בקדש

את בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי

בניו לכהן: ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני

משה: ויבאו כל איש אשר נשאו לבו וכל

אשר נדבה רוחו אתו הביאו את תרומת

וית מנרתא

דאנהורי וית מנרהא

וית משחא דאנהורא

ומנארה אלאצאה

ואניתהא וקרבהא

ודהן אלאצאה:

וית מדבחא דקט[illegible]

בסמיא וית אריחוהי

וית משחא דרבותא

וית קטרת בסמיא

וית פרסא דתרעא

לתרע משכנא

ומדבח אלבכור

ודהנה ודהן אלמסח

ובכור אלצמוג וסתר באב קבא אלמקדס: ית מדבחא דעלתא וית סרדא דנחשא

דילה ית אריחוהי וית כל מנוהי ית כיורא וית בסיסיה: ומדבח אלצעוד

ושבכה [illegible] להא והוקה וגמיע אניה [illegible] וית [illegible]

ית עמודוהי וית סמכהא וית פרסא דתרע [illegible] וקלוע אלדאר ועמדה

וקואעדה וסתר באבה: ית סכי משכנא וית סכי דרתא וית אטוניהון

ואותאד אלמסכן ואותאד אלדאר ואטנאבהא: ית לבושי שמושא ל[illegible]

לשמשא בקודשא ית לבושי קודשא לאהרן כהנא וית לבושי בנוהי לשמשא

ותיאב [illegible] לכדמה פי אלקדס ותיאב אלקדס להארון אלאמאם ותיאב בניה

לאלאמאמה: ונפקו כל כנשתא דבני ישראל מן קדם משה: פכרג גמאעה בני אסר

מן בין ידי מוסי: ואתו כל גבר דאתרעי ליביה וכל דאשלימת רוחיה עמיה

אייתיו ית אפרשותא קדם יי לעבידת משכן זמנא ולכל פולחניה ולבושי קודשא

יהוה למלאכת אהל מועד ולכל עבדתו ולבגדי הקדש: ויבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו חח ונזם וטבעת וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הניף תנופת זהב ליהוה: וכל איש אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים וערת אילם מאדמים וערת תחשים הביאו: כל מרים תרומת כסף ונחשת הביאו את תרומת יהוה וכל אשר נמצא אתו עצי שטים לכל מלאכת העבדה הביאו: וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ויביאו מטוה את התכלת ואת הארגמן את תולעת השני ואת השש: וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טוו את העזים:

כאתי כל אמר
במא ראי ראיה
וכל מן טאבת נפסה
אתא ברפיע אללה
לצנעה לכבא
אלמחצ'ר וגמיע
עמלה ולבאס
אלקדס: ואיתו גבריא
על נשיא כל
דאתרעי לביה
איתיאו שירין
ושבבין ועזקן
ומחוך כל מן
דדהב וכל גבר

דארים ארמות דהבא קדם יי: אתה כדלך ארגאל מע אלנסא ומן כאן סכיא מנהם אתי חתי בשטתנג ושנף וחלקה וחקאב וסאיר אניה' דהב וכל מן שלעלה מן אלדהב ללה: וכל גבר דאשתכח עמיה תכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ ומעזי ומשכי דדכרי מסמקי ומשכי ססגונא איתיאו: וכל מן וגד מעה אסמאנגון וארגואן וצבג קרמז ועשר ומרעזא וגלוד כבאש אדים וגלוד דארש אתא: כל דארים ארמות כסף ונחש איתיאו ית אפרשותא קדם יי וכל דאשתכח עמיה אעי שטין לכל עבידת פלחנא איתיאו: וכל מן רפע רפיעה מן פצה ונחאס אתא בהא ללה וכל מן וגד עידאן שב סנט לגמיע צנעה אלעמל אתא בה: וכל אתתא חכימת לבא בידהא עזלן ומיתין כד עזיל ית תכלא וית ארגונא וית צבע זהורי וית בוצא: וכל אמראה חכימה בידיהא עזלת ואתת במגזולהא אסמאנגון וארגואן וצבג קרמז ועשר: וכל נשיא דאתרעי לבהון עמהון בחכמא עזלן ית מעזיא: וכל אמראה כלת מן בחרהא גזלן אלמרעזי:

והנשאם הביאו את אבני השהם ואת אבני המלאים לאפוד ולחשן: ואת הבשם ואת השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת הסמים: כל איש ואשה אשר נדב לבם אתם להביא לכל המלאכה אשר צוה יהוה לעשות ביד משה הביאו בני ישראל נדבה ליהוה:

ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יהוה בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה: וימלא אתו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה: ולחשב מחשבת לעשת בזהב ובכסף ובנחשת: ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל

ורברביא איתיו ית אבני ברלא וית אבני אשלמותא לשקעא באיפודא ובחשנא: ואשראף אתו בחג'אר אלבלור והג'ואהר אלנטאם לאלצדרה: וית בסמא וית משחא לאנהורא ולמשח רבותא ולקטורת בסמיא: ואלטיב ואלדהן ללאצבאח

ודהן אלמסח ובכור אלעטור: כל גבר ואתתא דאתרעי לבהון עמהון לאיתאה לכל עבידתא דפקיד יי למעבד בידא דמשה איתיאו בני ישראל נדבתא קדם יי:
כואף כל רגל ואמראה סכת אנפסהם אן יאתו בשי לגמיע אלצנאעה אלתי אמר אללה בהא אן תצנע ביד מוסי אתו בהא בנו אסר תברעא ללה: ואמר
משה לבני ישראל חזו דרבי יי בשום בצלאל בר אורי בר חור לשבטא דיהודה:
פקאל מוסי לבני אסראיל אנטרו אן אללה קד שרף אסם בצלאל אבן אורי בן חור
מן סבט יהודה: ואשלים עמיה רוח מן קדם יי בחכמא בסכלתנו ובמדע ובכל
עבידא: ואכמל פיה עלם מן ענד אללה בחכמה ופהם ומערפה בגמיע
אלצנאיע: ולאלפא אומנון למעבד בדהבא ובכספא ובנחשא: ואחרך בעמל מן
אלצנאעה אלדהב ואלפצה ואלנחאס: ובאומנות אבן טבא לאשלמא ובנגרות אעא
למעבד בכל עבידת אומנון: וכרט אלגוהר ליתנצאם ונגר אלכשב ועמל סאיר

שמהן׃ ולאלפא
יהב בליביה
הוא ואהליאב
בר אחיסמך
לשבטא דדן׃
ולאתעלים געל
פי קלבה הו
ואהליאב בן
אחיסמך מן סבט
דן׃ אשלים
עמהון חכימות
לבא למעבד כל
עבידת נגר ואומן׃

מלאכת מחשבת׃ ולהורת נתן בלבו הוא
ואהליאב בן אחיסמך למטה דן׃ מלא
אתם חכמת לב לעשות כל מלאכת חרש
וחשב ורקם בתכלת ובארגמן בתולעת השני
ובשש וארג עשי כל מלאכה וחשבי
מחשבת׃ ועשה בצלאל ואהליאב וכל
איש חכם לב אשר נתן יהוה חכמה ותבונה
בהמה לדעת לעשת את כל מלאכת עבדת
הקדש לכל אשר צוה יהוה׃ ויקרא משה
אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם
לב אשר נתן יהוה חכמה בלבו כל אשר נשאו
לבו לקרבה אל המלאכה לעשת אתה׃

ויצייר בתכלא ובארגונא ובצבע זהורי ובבוצא ומחי עבדי כל עבידתא
ומלפי אומנון׃ אכמל פי קלובהם אלחכמה אן יצנעו כל צנעה אלנגאר
וחאדק וראקם באלאסמאנגון ואלארגואן ואצבג אלקרמז ואלעשר וחאיך פהמא
צאנעאן כל צנעה וחאדקאן באמהן׃ ועבד בצלאל ואהליאב וכל גבר
חכים לבא דיהב יי׳ חוכמתא בליביה וסוכלתנותא בהון למידע למעבד
ית כל עבידת פלחן קודשא לכל דפקיד יי׳׃ פליצנע ופאיר אלחכמה מן
געל אללה פיהם חכמה ופהם אן יערפו ויעמלו גמיע צנעה עמל אלקדס
כמא אמר אללה׃ וקרא משה לבצלאל ולאהליאב ולכל גבר חכים לבא
דיהב יי׳ חוכמתא בליביה כל דאתרעי לביה למקרב לעבידתא למעבד
יתה׃ תם בדא מוסי בה ובאהליאב ובסאיר אלחכמא אלדין געל אללה
אלחכמה פי קלובהם כל מן והבה אללה אן יתקדם אלי אלצנאעה ליעמלהא׃

ויקחו מלפני משה את כל התרומה אשר הביאו בני ישראל למלאכת עבדת הקדש לעשת אתה והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר׃ ויבאו כל החכמים העשים את כל מלאכת הקדש איש איש ממלאכתו אשר המה עשים׃ ויאמרו אל משה לאמר מרבים העם להביא מדי העבדה למלאכה אשר צוה יהוה לעשת אתה׃ ויצו משה ויעבירו קול במחנה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויכלא העם מהביא׃ והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אתה והותר׃ ויעשו כל חכם לב בעשי המלאכה את המשכן

ונסיבו מן קדם משה ית כל אפרשותא דאיתיאו בני ישראל לעבידת פלחן קדשא למעבד יתה ואינון מיתן ליה עוד נדבתא בצפר בצפר׃ פקבצו מן בין ידי מוסי גמיע ארפיעה אלתי גאו בהא בני אסר׳ לצנעה עמל אלקדס לתעמל מנהא

ויצאר אלקום יאתו בה תברעא פי כל גדאה׃ ואתו כל חכימיא דעבדין ית כל עבידת קדשא גבר גבר מעבידתיה דאנון עבדין׃ וחצ׳ר אלחכמא אלצאנעין גמיע צנעה אלקדס כל אמר מן פן צנעתה אלדי הם יצנעון׃ ואמרו למשה למימר מסגן עמא לאיתאה כדי עבדתא לעבידתא דפקיד יי׳ למעבד יתה׃ פקאלו למוסי הוא אלקום מכתרון אן יאתו באפצ׳ל מן כפאיה עמל אלצנאעה אלתי אמר אללה אן תעמל׃ ופקיד משה ואעברו כרוז במשריתא למימר גבר ואיתא לא יעבדון עוד עבידתא לאפרשות קדשא ופסק עמא מלאיתאה׃ פאמר מוסי פנודי בצות פי אלעסכר יקול כל רגל ואמראה לא יאתו בשי בעד הדא מן רפיעה אלקדס פאנקטע אלקום מן אלמגי בשי׃ ועבידתא הות מסת לכל עבידתא למעבד יתה ויתרת׃ פכאן כל מא אתו בה כפאיה לגמיע אלצנאעה אן תעמל מנהא ופצ׳לה׃ ועבדו כל חכימי לבא בעבדי עבידתא ית משכנא עסר

ויעשו

עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן
ותולעת שני כרבים מעשה חשב עשה
אתם׃ ארך היריעה האחת שמנה ועשרים
באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת
מדה אחת לכל היריעת׃ ויחבר את חמש
היריעת אחת אל אחת וחמש יריעת חבר
אחת אל אחת׃ ויעש ללאת תכלת על שפת
היריעה האחת מקצה במחברת כן עשה
בשפת היריעה הקיצונה במחברת השנית׃
חמשים ללאת עשה ביריעה האחת וחמשים
ללאת עשה בקצה היריעה אשר במחברת
השנית מקבילת הללאת אחת אל אחת׃
ויעש חמשים קרסי זהב ויחבר את היריעת

יריען דבוץ שזיר
ותכלא וארגונא
וצבע זהורי צורת
כרובין עובד אומן
עבד יתהון׃ פצנע
כל חכים מן צאניע
אלמסכן עשר
שקאק מן עשר
משזור ואסמאנגון
וארגואן וצבג קרמז
צורה צנעה חאדק
צנעהא׃ אורכא
דיריעתא חדא
עסרין ותמני אמין׃

ופתיא ארבע אמין דיריעתא חדא משחתא חדא לכל יריעתא׃ טול כל שקה
תמאניה וכ׳ דראע וערצהא ד׳ אדרע מסאחה ואחדה לגמיע אלשקאק׃ ולפיף
ית חמש יריען חדא עם חדא וחמש יריען לפיף חדא עם חדא׃ ולייט
ה׳ אלשקאק עלי חדה ואחדה מע אלאכרא וה׳ אלשקאק אלאכר כדלך ואחדה
מע אלאכרא׃ ועבד ענובין דתכלא על ספתא דיריעתא חדא מסטרא בית
לופי כין עבד בספתא דיריעתא בסטרא בית לופי תנינא׃ וצנע ערא מן
אסמאנגון פי חאשיה אלשקה אלואחדה פי אלטרף אלמולף וכדאך צנע פי טרף
אלחאשיה אלטרפי אלמולפה אלתאניה׃ חמשין ענובין עבד ביריעתא חדא
וחמשין ענובין עבד בסטרא דיריעתא דבית לופי תנינא מכונן ענוביא
חדא לקביל חדא׃ נ׳ מן עדוה צנעהא פי אלשקה אלואחדה ונ׳ עדוה צנעהא
פי טרף אלשקה אלמולפה אלתאניה ובגעל אלערא מתקאבלה ואחדה מע אלאכרי׃
ועבד חמשין פורפין דדהב ולפיף ית יריעתא חדא עם חדא בפורפיא והו׳

ה׳
ה׳ זוג נחולף בטעמ׳
ל׳
כל׳ אורי חס
ל׳ מל׳
ג׳ חמשים חמשים השבכה וכל אתנח זקף פיק פות

אחת אל אחת בקרסים ויהי המשכן אחד׃ משכנא חד׃ וצנע
ה׳ לעזרא
שיעץ מן דהב
ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי ודלף בשראן
עשרה יריעת עשה אתם׃ ארך היריעה ואחדה מע אלאכרא
האחת שלשים באמה וארבע אמות רחב בשעיץ פיצאר
היריעה האחת מדה אחת לעשתי עשרה אלמסכן ואחדא׃
יריעת׃ ויחבר את חמש היריעת לבד ואת ועבד
שש היריעת לבד׃ ויעש ללאת חמשים יריען דמעזי
על שפת היריעה הקיצנה במחברת לפרסא על משכנא
וחמשים ללאת עשה על שפת היריעה חדא עסרי יריען
החברת השנית׃ ויעש קרסי נחשת חמשים עבד יתהין׃ וצנע
לחבר את האהל להית אחד׃ ויעש מכסה שקקא מן מרעזא
לאהל ערת אילם מאדמים ומכסה ערת נשזאן עלי אלמסכן
אחדי עשר שקה

צנעהא׃ ואורכא דיריעתא חדא תלתין אמין וארבע אמין פותיא דיריעתא חדא
משחתא חדא לחדא עסרי יריען׃ טול כל שקה תלאתין דראע ועׄרצׄהא ד׳ אדרע
מקאדר ואחדה ליא׳ שקה אלמלפוף׃ ית חמש יריען לחוד וית שית יריען לחוד׃
ולפיתא לשקתין על חדה וסתה שקאק על חדה׃ ועבד ענובין חמשין על
ספתא דיריעתא בסטרא בית לופי׃ וחמשין ענובין עבד על ספתא דיריעתא
דבית לופי תנינא׃ וצנע נׄ ערוה פי חאשיה׳ שקה ואחדה טרפי מולפה
ונׄ ערוה צנעהא פי טרף שקה מולפה תאניה׃ ועבד פרפין דנחש חמשין
ללפפא ית משכנא למהוי חד׃ וצנע נׄ שיעץ מן נחאס ליולף בהא ויציר
ואחדא׃ ועבד חופאה למשכנא דמשכי דדכרי מסמקי וחופאה דמשכי
ססגונא מלעילא׃ וצנע גטא לכבא מן גלוד כבאש אדים
וגטא מן גלוד דארש מן פוק׃

פ׳ ז״ג מ״ן כ״ב בענ׳ מחולף בטעמ׳

כולה חס במב מ״ל

ל׳ ד׳ חס

כל סמיך ער׳ וכל מוכרת מכסה

ה 222

ועבד

תחשים מלמעלה: ויעש

את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים:

עשר אמת ארך הקרש ואמה וחצי האמה

רחב הקרש האחד: שתי ידת לקרש

האחד משלבת אחת אל אחת כן עשה

לכל קרשי המשכן: ויעש את הקרשים

למשכן עשרים קרשים לפאת נגב תימנה:

וארבעים אדני כסף עשה תחת עשרים

הקרשים שני אדנים תחת הקרש האחד

לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש

האחד לשתי ידתיו: ולצלע המשכן

השנית לפאת צפון עשה עשרים קרשים:

ית דפיא למשכנא

דאעי שטין קימין:

וצנע אלתכאתג

ללמסכן מן כשב

אלסנט קאימה:

עסר אמין אורכא

דדפא ואמתא

ופלגות אמתא

פותיא דדפא חד:

עשרה אדרע

טול כל תכתה

ודראע ונצף

ערצהא: תרין צירין לדפא חד משלבין חד לקביל חד כין עבד לכל

דפי משכנא: ולהא צירתאן מרכנאן אחדהמא באזא אלאכר כדאך

צנע לתכאתג אלמסכן: ועבד ית דפיא למשכנא עסרין דפין

לרוח עיבר דרומא: וצנע אלתכאתג ללמסכן עשרין תכתה מן גהה

מהב אלגנוב: וארבעין סמכין דכסף עבד תחות עסרין דפין תרין סמכין

תחות דפא חד לתרין צירוהי ותרין סמכין תחות דפא חד לתרין צירוהי:

וארבעין קאעדה מן פצה צנעהא תחת אלמ' אלתכתה קאעדתין תחת כל

תכתה לציריהא: ולסטר משכנא תנינא לרוח צפונא עבד עסרין

דפין: ולגאנב אלמסכן אלתאני מן גהה מהב אלשמאל צנע עשרין תכתה:

וארבעים אדניהם כסף שני אדנים תחת
הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש
האחד: ולירכתי המשכן ימה תעשה ששה
קרשים: ושני קרשים תעשה למקצעת
המשכן בירכתים: והיו תאמם מלמטה
ויחדו יהיו תמים אל ראשו אל הטבעת
האחת כן יהיה לשניהם לשני המקצעת:
והיו שמנה קרשים ואדניהם כסף ששה
עשר אדנים שני אדנים שני אדנים תחת
הקרש האחד: ועשית בריחי עצי שטים
חמשה לקרשי צלע המשכן האחת: וחמשה
בריחם לקרשי צלע המשכן השנית
וחמשה בריחם לקרשי המשכן לירכתים

וארבעין סמכיהון
דכסף תרין סמכין
תחות דפא חד
ותרין סמכין תחות
דפא חד ולארבעין
קאעדה מן פצה
קאעדתאן תחת
כל תכתה [illegible]
משכנא מערבא
תעביד שיתא דפין:
למוכר אלמסכן
מ' אלגרב סתה
תכתאת:
ותרין דפין תעביד

לזוית משכנא בסופיהון: ותכתתאן צנעהמא לרכני אלמסכן פי
אלמוכרתין: ויהון מכוונין מלרע וכחדא יהון מכוונין על רישיהון בעזקתא חדא
כן יעביד לתרויהון לתרתין זוין: ותכון מתצלה מן אספל וגמיעא
צארת מתצלה מן פוק בחלקה תעמהמא כדאך צנע לארכאן כלאהמא:
ויהון תמניא דפין וסמכיהון דכסף שיתא עסר סמכין תרין סמכין תרין
סמכין תחות דפא חד: פצארת תמאן תכאת וקואעדהא מן פצה
סתעשר קאעדה קאעדתאן תחת כל תכתה: ותעביד עברין דאעי שטין
חמשא לדפי סטר משכנא חד: ותצנע אמראג מן כשב אלסנט כמסה
לתכאת גאנב אלמסכן אלואחד: וחמשא עברין לדפי סטר משכנא
תנינא וחמשא עברין לדפי משכנא לסופיהון מערבא: וה' אמראג לתכאת
גאנב אלמסכן אלתאני וה' אמראג לתכאת גאנב אלמסכן פי מוכרה גרבא:

ועבד

ימה׃ ויעש את הבריח התיכן לברח בתוך
הקרשים מן הקצה אל הקצה׃ ואת הקרשים
צפה זהב ואת טבעתם עשה זהב בתים
לבריחם ויצף את הבריחם זהב׃ ויעש את
הפרכת תכלת וארגמן ותולעת שני ושש
משזר מעשה חשב עשה אתה כרבים׃
ויעש לה ארבעה עמודי שטים ויצפם זהב
וויהם זהב ויצק להם ארבעה אדני כסף׃
ויעש מסך לפתח האהל תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם׃ ואת
עמודיו חמשה ואת וויהם וצפה ראשיהם
וחשקיהם זהב ואדניהם חמשה נחשת׃
פ

ועבד ית עברא
מציעאה לאעברא
בגו דפיא מן סיפי
לסיפי׃ וצנע
אלמג׳ אלאוסט
כאפדא פי גוף
אלתכאתג מן אלטרף
אלי אלטרף׃ וית דפיא
חפא דהבא וית
עזקתהון עבד
דהבא אתרא
לעבריא וחפא
ית עבריא
דהבא׃ ואלתואג

גשאהא בדהב וצנע חלקהא מן דהב מכאנא לאמהאג וגשא אלאמהאג
איצא בדהב׃ ועבד ית פרוכתא תכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר
עובד אומן עבד יתה צורת כרובין׃ וצנע אלסגף מן אסמאנגון וארגואן
וצבג קרמז ועשר משזור צנעה חאדק צנעה צורא׃ ועבד לה ארבעה
עמודי שטין וחפנון דהבא וויהון דהבא ואתיך להון ארבעה סמכין דכסף׃
וצנע לה ארבעה עמד מן סנט וגשאהא בדהב וזראפינהא מן דהב וצאג
להא ד׳ קואעד מן פצה׃ ועבד פרסא לתרע משכנא תכלא וארגונא
וצבע זהורי ובוץ שזיר עובד צייר׃ וצנע סתר לבאב אלקבה מן אסמאנגון
וארגואן וצבג קרמז ועשר משזור צנעה ראקם׃ וית עמודוהי חמשה
וית וויהון וחפי רישיהון וכבושיהון דהבא וסמכיהון חמשה דנחשא׃
ועמדה ה׳ וזראפינהא וגשא רוסהא וטלאהא דהבא וקואעדהא ה׳ מן נחאס׃

ויעש בצלאל את הארן עצי שטים אמתים
וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו:
ויצפהו זהב טהור מבית ומחוץ ויעש לו
זר זהב סביב: ויצק לו ארבע טבעת זהב
על ארבע פעמתיו ושתי טבעת על צלעו
האחת ושתי טבעת על צלעו השנית:
ויעש בדי עצי שטים ויצף אתם זהב:
ויבא את הבדים בטבעת על צלעת הארן
לשאת את הארן: ויעש כפרת זהב טהור
אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה: ויעש
שני כרבים זהב מקשה עשה אתם משני
קצות הכפרת: כרוב אחד מקצה מזה וכרוב
אחד מקצה מזה מן הכפרת עשה את הכרבים

ועבד בצלאל ית
ארונא דאעי שטין
תרתין אמין
ופלגא אורכיה
ואמתא ופלגא
פותייה ואמתא
ופלגא רומיה:
וצנע בצלאל [illegible]
צנדוק מן כשב
אלסנט דראעין
ונצף טולה וזראע
ונצף ערצה וזראע
ונצף [illegible]
[illegible] מגוו

[illegible] דדהב [illegible] : וגשאה בדהב כאלץ מן דאכל ומן כארג
וצנע לה זיגא מן דהב מסתדירא : ואתיך ליה ארבע עזקן דדהב על ארבע זויתיה
ותרתין עזקן על סטריה חד ותרתין עזקן על סטריה תנינא : וצאג לה ד' חלק
מן דהב וגעלהא פי ד' גהאתה חלקתין פי גאנבה אלואחד וחלקתין פי גאנבה
אלתאני : ועבד אריחי דאעי שטין וחפא יתהון דהבא : וצנע דקוקא מן
כשב אלסנט וגשאהא בדהב : ואעיל ית אריחיא בעזקתא על סטרי ארונא
למיטל ית ארונא : ואדכל אלדהוק פי אלחלק על גואנב אלצנדוק לחמל בהא :
ועבד כפורתא דדהב דכי תרתין אמין ופלגא ארכה ואמתא ופלגא פתיה : וצנע
גשאא מן דהב כאלץ דראען ונצף טולה וזראע ונצף ערצה : ועבד תרין כרובין
דדהב נגיד עבד יתהון מתרין סטרי כפורתא : וצנע כרובין מן דהב מצמתין
צנעהמא מן טרפי אלגשא : כרובא חד מסטרא מכא וכרובא חד מסטרא
מכא מן כפורתא עבד ית כרוביא מתרין סטרוהי : אחדהמא מן גאנבה אלימן

משני קצותו. ויהיו הכרבים פרשי כנפים
למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם
איש אל אחיו אל הכפרת היו פני הכרבים.

ויעש את השלחן עצי שטים אמתים
ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי קמתו. ויצף
אתו זהב טהור ויעש לו זר זהב סביב. ויעש
לו מסגרת טפח סביב ויעש זר זהב למסגרתו
סביב. ויצק לו ארבע טבעת זהב
ויתן את הטבעת על ארבע הפאת אשר
לארבע רגליו. לעמת המסגרת היו
הטבעת בתים לבדים לשאת את השלחן.

ואלאכר מן גאנבה
אלאיסר מן אלגשא
עמלהמא מן טרפי
אלגשא. והו כרוביא
פריסין גדפיהון
לעילא. מטולין
בגדפיהון על
כפורתא. ואפיהון
חד לקביל חד. לקביל
כפורתא הוו אפי
כרוביא. פכאנא
אלכרובין באסטין
אגנחתהמא אלי
פוק ומטללין בהא עלי אלגשא ווגוההמא אלואחד אלי אלאכר מנהמא ואלי
אלגשא כאנת ווגוההמא. ועבד ית פתורא דאעי
שטין תרתין אמין ארכיה ואמתא פותיה ואמתא ופלגא רומיה: וצנע
אלמאידה מן כשב אלסנט דראעין טולהא ודראע ערצהא ודראע ונצף
סמכהא: וחפא יתיה דהב דכי ועבד ליה זיר דדהב סחור סחור:
וגשאהא בדהב כאלץ וצנע להא זיגא מן דהב מסתדירא: ועבד ליה
גדנפא רומיה פשכא סחור סחור ועבד זיר דדהב לגדנפיה סחור סחור: וצנע
להא חאפה מקדאר קבצה וצנע להא זיגא מן דהב מסתדירא: ואתיך ליה
ארבע עזקן דדהב ויהב ית עזקתא על ארבע זויתא דלארבע רגלוהי:
וצאג להא ד׳ חלק מן דהב ובעל אלחלק פי אלארבע אלגהאת אלתי כאנת אלד׳
ארגלהא: לקבל גדנפא הואה עזקתא אתרא לאריחיא למיטל ית
פתורא: אמאם אלחאפה כאנת אלחלק מכאנא לאלדהוק ליחמל בהא אלמאידה:

קצותיו
ויהיו
מלמעלה
יתיר
כל
ויעש
מלחמה
זהב
וחבי
וחק
ויצק
ארבע
טבעת

ויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם זהב
לשאת את השלחן: ויעש את הכלים אשר
על השלחן את קערתיו ואת כפתיו ואת
מנקיתיו ואת הקשות אשר יסך בהן זהב
טהור:

ויעש את המנרה זהב טהור מקשה עשה
את המנרה ירכה וקנה גביעיה כפתריה
ופרחיה ממנה היו: וששה קנים יצאים
מצדיה שלשה קני מנרה מצדה האחד
ושלשה קני מנרה מצדה השני: שלשה
גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח
ושלשה גבעים משקדים בקנה אחד כפתר
ופרח כן לששת הקנים היצאים מן המנרה:

ועבד ית אריחיא
דאעי שטין וחפא
יתהון דהבא [illegible]
למיטל ית פתורא:
וצבע אלדהוק מן
כשב אלסנט וגשאהא
בדהב ליחמל בהא
אלמאידה: ועבד
ית כל מאניא דעל
פתורא ית מגסוהי
וית בזיכוהי וית
מכילתיה וית קשותא
די יתנסך בהון דדהב
דכי: וצנע אלאניה

אלתי עליהא מן צחאף ודרוג ומלאעק ומדאהן אלדי תגטא בה מן דהב כאלץ:
ועבד ית מנרתא דדהב דכי נגיד עבד ית מנרתא שדה
וקנה כלידהא חזורהא ושושנהא מנה הוו: וצנע אלמנארה מן דהב כאלץ
מצמתה צנעהא ארגלהא וקצבתהא ובאמאתהא ותפאפיחהא ופוקאנהא
מנהא כאנת: ושיתא קנין נפקין מסטרהא תלתא קני מנרתא מסטרה חד
ותלתא קני מנרתא מסטרה תנינא: וסת קצבאת כארגה מן גאנבהא
תלאת קצבאת מן גאנבהא אלאימן וג קצבאת מן גאנבהא אלאיסר תלתא
כלידין מציירין בקניא חד חזור ושושן ותלתא כלידין מציירין בקניא
חד חזור ושושן כן לשתא קנין דנפקין מן מנרתא: תלאת באמאת
מלוזאת פי כל קצבה תפאחה וסוסנה כדאך צנע לשת אלקצבאת
אלכארגאת מנהא:

ובמנרה ארבעה גבעים משקדים כפתריה
ופרחיה. וכפתר תחת שני הקנים ממנה
וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת
שני הקנים ממנה לששת הקנים היצאים
ממנה. כפתריהם וקנתם ממנה היו כלה
מקשה אחת זהב טהור. ויעש את נרתיה
שבעה ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור.
ככר זהב טהור עשה אתה ואת כל כליה.

ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים אמה
ארכו ואמה רחבו רבוע ואמתים קמתו ממנו
היו קרנתיו. ויצף אתו זהב טהור את גגו
ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו ויעש לו זר.

...ותא בראקי לאסת אקצעאת ארבעה מנרא:
מנה הון כלה כגירא חדא דדהב דכי: תעקפיחהא
מאנת כלהא מצמתה ואחרה מן זהב כלץ:
...הא שבעה ציבתהא ומחתיתהא דדהב דכי: ועב
...לבאתהא ומגאמרהא מן... דהב כלץ: וחד
...יא עבד יתה ויתה כל מאנהא: מן בררה להב כאלץ
וגיתהא: ועבד ית מדבחא דקטרת בקמיא
דאעי שטין אמתא ארכיה ואמתא פותיה מרובע ותרתין אמין רומיה
מניה הואה קרנוהי: וצנע מדבח אבכור מן כשב אפנטולה דרתע
יערצה לראש מרבעה ומכה לראעין מנה ארכאנה: וחפא יתיה דהב דכי
ית איבריה וית כתלוהי סחור סחור וית קרנוהי ועבד ליה זיר דדהב סחור סחור:
וגשאה בזהב כלץ סטחה וחיטאנה מסתדירא וארכאנה וזנעלה קיבא

זהב סביב: ושתי טבעת זהב עשה לו מתחת
לזרו על שתי צלעתיו על שני צדיו לבתים
לבדים לשאת אתו בהם: ויעש את הבדים
עצי שטים ויצף אתם זהב: ויעש את שמן
המשחה קדש ואת קטרת הסמים טהור
מעשה רקח: ויעש את
מזבח העלה עצי שטים חמש אמות ארכו
וחמש אמות רחבו רבוע ושלש אמות קמתו:
ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו היו
קרנתיו ויצף אתו נחשת: ויעש את כל כלי
המזבח את הסירת ואת היעים ואת המזרקת
את המזלגת ואת המחתת כל כליו עשה
נחשת: ויעש למזבח מכבר מעשה רשת

מן [illegible] סחור סחור:
ותרתין עזקן
דדהב עבד ליה
מלרע לזיריה
על תרתין זויתיה
על תרין סטרוהי
לאתרא
לאריחיא למטל
יתיה בהון:
[illegible]
[illegible]
תחות [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] יתהון

מכאנא [illegible] [illegible]
דהבא: ועבד [illegible] מן [illegible] [illegible] [illegible]
דרבותא קודשא וית קטורת בוסמיא [illegible] עובד [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ועבד
ית מדבחא דעלתא דאעי שטין חמש אמין אורכיה וחמש אמין [illegible]
מרובע ותלת אמין רומיה: [illegible] מדבח [illegible] מן [illegible]
[illegible] ועבד קרנוהי על ארבע
זויתיה מניה הואה קרנוהי וחפא יתיה נחשא: [illegible]
[illegible] ועבד ית כל מני מדבחא ית [illegible]
ית מגרופיתא וית מזרקיא וית צנוריתא וית מחתיתא כל מנוהי עבד נחשא
[illegible]
[illegible] ועבד למדבחא סרדא עובד מצדתא דנחשא [illegible]

ב בטע משנ
כל אור' חס במ לס' מל
כל יתיו חס במא מל
כל קל' חס במא מל
כל

נחשת תחת כרכבו מלמטה עד חציו: ויצק
ארבע טבעת בארבע הקצות למכבר הנחשת
בתים לבדים: ויעש את הבדים עצי שטים
ויצף אתם נחשת: ויבא את הבדים בטבעת
על צלעת המזבח לשאת אתו בהם נבוב
לחת עשה אתו: ויעש
את הכיור נחשת ואת כנו נחשת במראת
הצבאת אשר צבאו פתח אהל מועד:
ויעש את החצר
לפאת נגב תימנה קלעי החצר שש משזר
מאה באמה: עמודיהם עשרים ואדניהם
עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף:

ועבד למדבחא
סרדא עובד מצדתא
דנחשא תחות
סוביביה מלרע
עד פלגיה: וצנע
לה סרדא מן נחאס
עלי צנעה שבכה
דון שרגבה מן
אספל אלי נצפה:
ואתיך ארבע עזקן
בארבע זויתא
לסרדא דנחשא
אתרא לאריחיא:

וצאג ארבע חלק פי ד' אטראף אלסרד אלנחאס מכאנא ללעוד: ועבד ית
אריחיא דאעי שטין וחפא יתהון נחשא: וצנע אלעוד מן כשב אלסנט
ואלבסהא בנחאס: ואעל ית אריחיא בעזקתא על סטרי מדבחא למיטל
יתיה בהון חליל לוחין עבד יתיה: ואדכל אלעוד פי אלחלק אלי גאנבי
אלמדבח ליחמל בהא לואחא מגופה צנעהא: ועבד ית כיורא
דנחשא וית בסיסיה דנחשא במחזית נשיא דאתין לצלאה בתרע משכן
זמנא: וצנע אלחוץ ומקעדה מן נחאס מן מראיא אלנסא אלמתגישאת
אלי באב כבא אלמחצר: ועבד ית דרתא לרוח עיבר דרומא קלעי
דדרתא דבוץ שזיר מאה אמין: וצנע אלצראדק מן גהה מהב אלגנוב קלוע
אלצראדק מן עשר משזור מאיה' דראע: עמודיהון עסרין וסמכיהון עסרין
דנחשא ווי עמודיא וכבושיהון כסף: עמדהא עשרין וקואעדהא
עשרין מן נחאס ורזאפין אלעמד וטלאהא פצה:

ולפאת צפון מאה באמה עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף: ולפאת ים קלעים חמשים באמה עמודיהם עשרה ואדניהם עשרה ווי העמדים וחשוקיהם כסף: ולפאת קדמה מזרחה חמשים אמה: קלעים חמש עשרה אמה אל הכתף עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה: ולכתף השנית מזה ומזה לשער החצר קלעים חמש עשרה אמה עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה: כל קלעי החצר סביב שש משזר: והאדנים לעמדים נחשת ווי העמודים וחשוקיהם כסף וצפוי ראשיהם כסף והם מחשקים כסף כל עמדי החצר:

ולרוח צפונא מאה אמין עמודיהון עסרין וסמכיהון עסרין דנחשא ווי עמודיא וכבושיהון כסף: ומן גהה' אלשמאל [illegible] דראע ועמדהא כ' וקואעדהא כ' מן נחאס ורזאפין אעמדה וטלאהא פצה: ולרוח מערבא סרדי חמשין אמין עמודיהון עסרא וסמכיהון עסרא ווי עמודיא וכבושיהון כסף: ומן גהה' אלגרב קלוע טולהא נ' דראע ועמדהא עשרה וקואעדהא י' ורזאפין אעמדה וטלאהא פצה: ולרוח קדומא מדנחא חמשין אמין: ומן גהה' אלשרק כמסין דראע: סרדי חמיש עסרי אמין לעיברא עמודיהון תלתא וסמכיהון תלתא: מנהא קלוע כמסה' עשר דראע לגאנב ועמדהא ג' וקואעדהא ג': ולעיברא תניינא מכא ומכא לתרע דרתא סרדי חמיש עסרי אמין עמודיהון תלתא וסמכיהון תלתא: ולגאנב אלתאני ימנה ויסרה לבאב אלצראדק קלוע טולהא כמסה' עשר דראע ועמדהא ג' וקואעדהא ג': כל סרדי דרתא סחור סחור דבוץ שזיר: גמיע קלוע אלצראדק מסתדירא מן עשר משזור: וסמכיא לעמודיא דנחשא ווי עמודיא וכבושיהון כסף וחפוי רישיהון כסף ואנון מכבשין כסף כל עמודי דרתא: וקואעד מן נחאס ורזאפין אלעמד וטלאהא פצה וגשא רוקהא איצא פצה כמא אן גמיעהא מטלייה פצה:

ל מל בתו · ג מל בתו ובכל · ל מל בתו יא · ב מל חס והחדש · ל מל בתו · ג חס בתו · ב חד חס וחד מל · ב מל · ב חס ועמדי החצר

227

וּמָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר מַעֲשֵׂה רֹקֵם תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר וְעֶשְׂרִים אַמָּה אֹרֶךְ וְקוֹמָה בְרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת לְעֻמַּת קַלְעֵי הֶחָצֵר׃ וְעַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת וָוֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף׃ וְכָל הַיְתֵדֹת לַמִּשְׁכָּן וְלֶחָצֵר סָבִיב נְחֹשֶׁת׃

אֵלֶּה פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וּבְצַלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב בֶּן אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם

ופרסא דתרע עובד צייר תכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר ועסרין אמין ארכא ורומא בפותיא חמיש אמין לקבל סרדי דרתא׃ וסתר באב אלצאדק צנעה' ראקם מן אסמאנגון וארגואן וצבג קרמז ושער משזור טולה כ' דראע ורפעה אלי הו ערצ'ה ה' אדרע באזא קלוע אלצאדק׃ ועמודיהון ארבעה וסמכיהון ארבעה דנחשא וויהון כסף וחפוי רישיהון וכבושיהון כסף׃ ועמדהא ד' וקואעדהא ד' מן נחאס ורזאתהא פצ'ה וגשא רוסהא וטלאהא פצ'ה׃ וכל סכיא למשכנא ולדרתא סחור סחור דנחשא׃ גמיע אותאד אלמסכן ואל צאדק מסתדירא מן נחאס׃ אלין מניני משכנא משכנא דסהדותא דאתמניאו על מימרא דמשה פלחן ליואי בידא דאיתמר בר אהרן כהנא׃ הדא עדד מא דכל פי אלמסכן מסכן אלשהאדה אלדי עד באמר מוסי אלי כ'דמה אללואניין עלי יד איתמר אבן הרון אלאמאם׃ ובצלאל בר אורי בר חור לשבטא דיהודה עבד ית כל דפקיד יי ית משה׃ ובצלאל אבן אורי בן חור מן סבט יהודה עמל גמיע מא אמר אללה בה מוסי׃ ועמיה אהליאב בר אחיסמך לשבטא דדן נגר ואומן צייר בתכלא ובארגונא ובצבע זהורי ובבוצא׃ ומעה אהליאב אבן אחיסמך מן סבט דן אסתאד אלאלאת ראקם

בתכלת ובארגמן ובתולעת השני ובשש׃ כל הזהב העשוי למלאכה

בכל מלאכת הקדש ויהי זהב התנופה

תשע ועשרים ככר ושבע מאות ושלשים

שקל בשקל הקדש׃ וכסף פקודי העדה

מאת ככר ואלף ושבע מאות וחמשה

ושבעים שקל בשקל הקדש׃ בקע לגלגלת

מחצית השקל בשקל הקדש לכל העבר

על הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה לשש

מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים׃

ויהי מאת ככר הכסף לצקת את אדני הקדש

ואת אדני הפרכת מאת אדנים למאת

הככר ככר לאדן׃ ואת האלף ושבע

באסמאנגון וארגואן ושצבג אלקרמז

ואלעשר׃

כל דהבא דאתעביד

לעבידתא בכל

עבידת קודשא׃

והוה דהב ארמותא

עסרין ותשע ככרין

ושבע מאה

ותלתין סלעין

בסלעי קודשא׃

אמא אלדהב אלדי

עמל מנה לצנעה

לגמיע צנאעה

אלקדס פכאן גמלה׳ אלמנאעה דהב אלרפיעה תסעה ועשרין בדרה וסבעמאיה

ותלאתין מתקאלא אלקדס׃ וכסף מניני כנשתא מאה ככרין ואלף ושבע מאה

ושבעין וחמישא סלעין בסלעי קודשא׃ ואמא אלפצה פכאן גמלה מא חצל

מן מעדודי אלגמאעה מאיה׳ בדרה ואלף וסבע מאיה וכמסה וסבעין מתקאלא

במתקאל אלקדס׃ תקלא לגולגלתא פלגות סלעא בסלעי קודשא לכל דעבר על

מנינא מבר עסרין שנין ולעילא לשית מאה ותלתא אלפין וחמיש מאה

וחמשין׃ מן שקל לכל גמגמה ודנהא נצף מתקאל במתקאל אלקדס לכל

מן גאז עליה אלעדד מן אבן עשרין סנה פצאעדא לסת מאיה אלף ותלת

אלאף וכמס מאיה וכמסין׃ והוה מאה ככרי כספא לאתכאה ית סמכי קודשא

וית סמכי פרוכתא מאה סמכין למאה ככרין ככרא לסמכא׃ פכאן מן אלמאיה

בדרה אלדי מא סיכ מנהא קואעד אלקדס וקואעד אלסגף ודלך מן מאיה

קאעדה לכל קאעדה בדרה׃ וית אלפא ושבע מאה ושבעין וחמישא עבד

ויין

וזין לעמודיא המאות וחמשה ושבעים עשה ווים
וחפי רישיהון לעמודים וצפה ראשיהם וחשק אתם׃ ונחשת ג
וכביש יתהון׃ התנופה ככר ואלפים וארבע מאות שקל׃
ואלף ושבעמאה ויעש בה את אדני פתח אהל מועד ואת
ושלמסה ואסבען מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר לו
מתקאל צנע ואת כל כלי המזבח׃ ואת אדני החצר סביב
מנהא גראפינא ואת אדני שער החצר ואת כל יתדת
לעמד וגשא המשכן ואת כל יתדת החצר סביב׃ ומן
רוקהא וטלאהא׃ התכלת והארגמן ותולעת השני עשו
ונחש ארמותא בגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את בגדי
שבעין ככרין הקדש אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את
ותרין אלפין וארבע משה׃

שבעים

יח
פ"ק
דמ"ן
מן
דד
מלין
קדמאה
לא
נקיב
ל
וחד
תלעת השני
וו
תנינ
יח
נקיב
בעני
לכבד
וו
בדכות
שנתפל

ואמא נחאס אלנפל פכאן סבעין קנטאר ואלפין וארבע מאה מתקאל׃
ועבד בה ית סמכי תרע משכן זמנא וית מדבחא דנחשא וית קנקלא
דנחשא דיליה וית כל מני מדבחא׃ וצנע מנה קואעד באב כבא אלמחצר
ומדבח אלנחאס ושבכה אלנחאס אלדי לה וגמיע אניתה׃ וית סמכי דרתא
סחור סחור וית סמכי תרע דרתא וית כל סיכי משכנא וית כל סיכי דרתא
סחור סחור׃ וקואעד אלצראדק מסתדירא וקואעד באבה וגמיע אותאד
אלמסכן ואותאד אלצראדק מסתדירא׃ ומן תכלא וארגונא וצבע זהורי
עבדו לבושי שמושא לשמשא בקודשא ועבדו ית לבושי קודשא
דלאהרן כמא דפקיד יי ית משה׃ ומן אלאסמאנגון ואלארגואן ואלצבג
אלקרמזי צנעו תיאב אלשי לאלכדמה פי אלקדס בעד מא אצלחו תיאב
אלקדס אלתי להרון כמא אמר אללה מוסי׃

ויעשו את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר׃ וירקעו את פחי הזהב וקצץ פתילם לעשות בתוך התכלת ובתוך הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש מעשה חשב׃ כתפת עשו לו חברת על שני קצותו חבר׃ וחשב אפדתו אשר עליו ממנו הוא כמעשהו זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר כאשר צוה יהוה את משה׃

ויעשו את אבני השהם מסבת משבצת זהב מפתחת פתוחי חותם על שמות בני ישראל׃ וישם אתם על כתפת האפד אבני זכרון לבני ישראל כאשר צוה יהוה את משה׃

פ

ועבדו ית אפודא דדהבא תכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר׃ ורדידו ית טסי דדהבא וקציצו חוטין למעבד בגו תכלא ובגו ארגונא ובגו צבע זהורי

ועמלוא צפאיח ... מן ... ...
וגזלוהא מע אסמאנגון וארגואן וצבג קרמז ועשר משזור׃ ...
כתפין עבדו ליה מלפפן על תרין סטרוהי מלפף׃ וצנעו לה ...
... פי טרפיה׃ והמין תקוניה דעלוהי מניה הוא כעובדיה דהבא
תכלא וארגונא צבע זהורי ובוץ שזיר כמא דפקיד יי ית משה ...
... עליה מתלה כצנעתה מן דהב ואסמאנגון וארגואן וצבג קרמז
ועשר משזור כמא אמר אללה מוסי׃ ועבדו ית אבני ברלא
משקען מרמצן ברהבי גליפן כתב מפרש. על שמהת בני ישראל׃ וצנעו
חגרי ... ... בהא ... מן דהב מנקוש עליהמא ...
... ושוי יתהון על כתפי אפודא אבני דכרנא לבני ישראל׃
כמא דפקיד יי ית משה׃ ... פי ... ... דכר לבני
אסר כמא אמר אללה מוסי׃

ויעש את החשן מעשה חשב כמעשה אפד ועבד ית חושנא

זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר עובד אומן כעובד

רבוע היה כפול עשו את החשן זרת ארכו איפודא דהבא

וזרת רחבו כפול וימלאו בו ארבעה טורי תכלא וארגונא

אבן טור אדם פטדה וברקת הטור האחד וצבע זהורי ובוץ

והטור השני נפך ספיר ויהלם והטור השלישי שזיר וצבע

לשם שבו ואחלמה והטור הרביעי תרשיש עובד צנעה

שהם וישפה מוסבת משבצת זהב במלאתם חאלק כצנעה

והאבנים על שמת בני ישראל הנה שתים עשרה טעדה מן דהב

על שמתם פתוחי חתם איש על שמו לשנים ואמאנגן והגוון

עשר שבט ויעשו על החשן שרשרת גבלת וצבע קרמזי ועשר

מעשה עבת זהב טהור ויעשו שתי משבצת משזור מרוכע

זהב ושתי טבעת זהב ויתנו את שתי [illegible]

ית חושנא [illegible]

אולי [illegible] פותיה שיף וכאנת אל צנעוהא מרבעה מצעפה טולהא שבר

וערצהא שבר ואשלימו פיהא ארבעה סורין דאבן טבא סדרא קדמאה יסמקן

[illegible] סדרא חד ונצמן פיהא ד סטור מן גוהר אסטר אאול יאקות אחמר

ואמרד ואצפר ד סדרא תאניא אזמרדין שבדיר וקהלוס ואסטר אתאני כחלי

ומהא ובהרמאן וסדרא תליתאה [illegible] סרקיא ועין עגלא ואסטר אג בדע ובבג

ופירוזג וסדרא רביעאה פרוס ימא ובדלא [illegible] משקען מרמצן בדהב

באשלמותהון ואסטר אד אזרק וכלור ויקף יחיט בהא עיון מן דהב פי נצאמהא

ואבניא על שמהת בני ישראל אניתדרת עסרי על שמהתהון כתב מפרש גבר

על שמה [illegible] עסר שבטין וכאן עלי אחבארה אסמא בני אסר [illegible]

באיזא וסמאיהם כנקש אלאתם אקם כל ואחד עלי חגר כדאך לאתני עשר

סבט ועבדו על חושנא [illegible] עובד [illegible] דדהב דכי וצנעו פי [illegible]

סלסלתין מעתדלתין צנעה צפר מן דהב כאלץ ועבדו [illegible]

הטבעת על שני קצות החשן: ויתנו שתי
העבתת הזהב על שתי הטבעת על קצות
החשן: ואת שתי קצות שתי העבתת נתנו
על שתי המשבצת ויתנם על כתפת האפד
אל מול פניו: ויעשו שתי טבעת זהב וישימו
על שני קצות החשן על שפתו אשר אל
עבר האפד ביתה: ויעשו שתי טבעת זהב
ויתנם על שתי כתפת האפד מלמטה ממול
פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפד:
וירכסו את החשן מטבעתיו אל טבעת
האפד בפתיל תכלת להית על חשב האפד
ולא יזח החשן מעל האפד כאשר צוה יהוה
את משה: פ

ה׳ למחוברות בקונדריס

ותרתין עזקן
דדהב ויהבו ית
תרתין עזקתא
על תרין סטרי
חושנא: וצנעו
עזן מן דהב וחלקין
מן דהב פגעלו
אלחלקתין פי טרפי
אלצדרה ויהבו:
תרתין גדילין דדהבי
על תרתין עזקתא:
על סטרי חשנא:
ועלקו אלצפירתין
אלדהב פי אלחלקתין

פי טרפי אלצדרה: ויתנון תרתין גדילין דעל תרין סטרוהי· יהבו על תרתין מרמצתא·
ויהבונון על כתפי איפודא לקביל אפוהי: וטרפי אלצפירתין אלאכרתין עלקוהמא פי אלעין
וגעלוהמא עלי גיבי אלצדרה מן מקדמהא: ועבדו תרתין עזקן דדהב ושוינון על
תרין סטרי חושנא· על ספתיה דלעברא דאיפודא לגיו: וצנעו איצא חלקתין מן דהב
וצירוהמא פי טרפי אלצדרה פי אלחאשיה אלתי אלי גאנב אלצדרה מן דאכל: ועבדו
תרתין עזקן דדהב ויהבונון על תרין כתפי איפודא מלרע מלקביל אפוהי לקביל
בית לופי מלעילא להמיין איפודא: תם צנעו איצא חלקתין מן דהב וגעלוהמא באזא
גיבי אלצדרה מן אספל מן מקדמהא אמאם תאליפהא פוק שמשבהא: ואחדו ית
חושנא מעזקתיה לעזקת איפודא בחוטא דתכלתא למהוי על המיין
ולא יתפרק חושנא מעלוי איפודא כמא דפקיד יי ית משה: וחבכו
אלצדרה מן חלקהא אלי חלק אלצדרה בכיט אסמאנגוני ליכון פוק שמשבהא
ולא תזול אלצדרה ען אלצדרה כמא אמר אללה מוסי:

ויעשו

וַיַּעַשׂ אֶת מְעִיל הָאֵפֹד מַעֲשֵׂה אֹרֵג כְּלִיל תְּכֵלֶת׃ וּפִי הַמְּעִיל בְּתוֹכוֹ כְּפִי תַחְרָא שָׂפָה לְפִיו סָבִיב לֹא יִקָּרֵעַ׃ וַיַּעֲשׂוּ עַל שׁוּלֵי הַמְּעִיל רִמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מָשְׁזָר׃ וַיַּעֲשׂוּ פַעֲמֹנֵי זָהָב טָהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת הַפַּעֲמֹנִים בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים עַל שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים׃ פַּעֲמֹן וְרִמֹּן פַּעֲמֹן וְרִמֹּן עַל שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב לְשָׁרֵת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃

וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַכָּתְנֹת שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אֹרֵג לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו׃ וְאֵת הַמִּצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאֶת פַּאֲרֵי הַמִּגְבָּעֹת שֵׁשׁ וְאֶת מִכְנְסֵי הַבָּד שֵׁשׁ מָשְׁזָר׃

ועבדו ית מעיל אפודא עובד מחי גמיר תכלא׃ וצבע ממטר אצדרה צבע׳ חאיך במלתה מן אסמא כגון ופומיה דמעילא כפיל לגויה כפום שרין תורא מקף לפומיה סחור דלא יתבזע׃

וכאן ראסה פי וסטה כפם אדרע ואחאשיתה תחיט בהא ללא ינחרק׃
ועבדו על שפולי מעילא רמוני תכלא וארגונא וצבע זהורי שזיר׃
וצנעו פי דילה רמאנא מן אסמאנגון וארגואן וצבג קרמז משזור׃
ועבדו זגין דדהב דכי ויהבו ית זגיא בגו רמוניא על שפולי מעילא
סחור סחור בגו רמוניא׃ וצנעו גלאגלא מן דהב כאלץ וגעלו אלגלאגל פי מא
בין ארמאמין פי דיל אלממטר מקתדירא פי מא ארמאמין׃ זגא ורמונא
זגא ורמונא על מעילא סחור סחור לשמשא כמא דפקיד יי ית משה׃
גלגל ורמאנה גלגל ורמאנה פי דיל אלממטר מקתדירא ליכדם בה כמא אמר
אללה מוסי׃ ועבדו ית כתונא דבוצא עובד מחי לאהרן
ולבנוהי [illegible] מן עשר צנעה חאיך להרון ובניה׃ וית
מצנפתא דבוצא וית שבח קובעיא דבוצא וית מכנסי בוצא דבוץ
שזיר׃ ועמאמה [illegible] שר וקלאנס אפאלרה מן עשר ואסראויל את מן
עשר משזור׃

ואת האבנט שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רקם כאשר צוה יהוה את משה׃ ויעשו את ציץ נזר הקדש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש ליהוה׃ ויתנו עליו פתיל תכלת לתת על המצנפת מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה׃ ותכל כל עבדת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו׃

ויביאו את המשכן אל משה את האהל ואת כל כליו קרסיו קרשיו בריחו ועמדיו ואדניו׃ ואת מכסה עורת האילם המאדמים

וית המינא דבוץ שזיר ותכלא וארגונא וצבע זהורי עובד ציור כמא דפקיד יי׳ ית משה׃ ואלזנאר מן עשר משזור ואסמאנגון וארגואן וצבג קרמז צנעה ראקם כמא אמר אלה מוסי׃ ועבדו ית ציצא כלילא דקודשא

דדהב דכי וכתבו עלוהי כתב מפרש קדש ליי׳ וצנעו עצאבה תאג אלקדס מן דהב כאלץ ונקשו עליהא כנקש אלכאתם [illegible] ליי׳ ויהבו עלוהי חוטא דתכלתא למיתן על מצנפתא מלעילא כמא דפקיד יי׳ ית משה׃ וגעלוהא בסלך אסמאנגון לתגעל עלי אלעמאמה [illegible] כמא אמר אלה מוסי׃ ושלימת כל עבידת משכן משכן זמנא ועבדו בני ישראל ככל דפקיד יי׳ ית משה כין עבדו׃ פכמל [illegible] עמל אלמסכן כבא אלמחצר וצנעו בני אסל כגמיע מא אמר אלה מוסי כדאך צנעו׃

ואיתיאו ית משכנא לות משה ית משכנא וית כל מנוהי פורפוהי דפוהי עברוהי ועמודוהי וסמכוהי׃ [illegible]

וגמיע אניתה [illegible] שטיצה ותכלאהה ואמוהא ועמדה וקואעדה וית

[illegible] משכי דדכרי מסמקי וית חופאה [illegible]

ל חרבא

ואת מכסה ערת התחשים ואת פרכת
המסך׃ את ארון העדת ואת בדיו ואת
הכפרת׃ את השלחן את כל כליו ואת לחם
הפנים׃ את המנרה הטהרה את נרתיה
נרת המערכה ואת כל כליה ואת שמן המאור׃
ואת מזבח הזהב ואת שמן המשחה ואת
קטרת הסמים ואת מסך פתח האהל׃ את
מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר
לו את בדיו ואת כל כליו את הכיר ואת כנו׃
את קלעי החצר את עמדיה ואת אדניה ואת
המסך לשער החצר את מיתריו ויתדתיה
ואת כל כלי עבדת המשכן לאהל מועד׃
את בגדי השרד לשרת בקדש את בגדי

דכרא׃ ואלגלוד
אלכבאש אלאדים
ואלגטא אלגלוד
אלדארש ואלסגף
אלמסתור׃ ית
ארונא דסהדותא
וית אריחוהי וית
כפורתא׃ וצנדוק
אלשהאדה ודהוקה
ואלגשא׃ ית פתורא
ית כל מנוהי וית
לחם אפיא׃
ואלמאידה וגמיע
אניתהא ואלכבז
אלוגה׃ ית מנרתא דכיתא ית בוציניהא בוציני סדרא וית כל מנהא וית
משחא דאנהורותא׃ ואלמנארה אלכאלצה וסרגהא סרג אלנצוד וגמיע
אניתהא ודהן אלצוה׃ וית מדבחא דדהבא וית משחא דרבותא וית
קטורת בוסמיא וית פרסא דתרע משכנא׃ ומדבח אלדהב ודהן אלמסח
ובכור אלעמוג וסתר באב אלכבא׃ ית מדבחא דנחשא וית סרדא
דנחשא דיליה ית אריחוהי וית כל מנוהי ית כיורא וית בסיסיה׃ ומדבח
אלנחאס ואלסרד אלנחאס אלדי לה ודהוקה וגמיע אניתה ואלחוץ ומקעדה׃
ית סרדי דרתא ית עמודהא וית סמכהא וית פרסא לתרע דרתא׃ ית
[illegible] זמנא׃ וקלוע אלדאר
ועמדהא ואעמדה וסתר באבהא ואטנאבה ואותאדה וסאיר עמל אלמסכן
לקבה אלמחצר׃ ית לבושי שמושא לשמשא בקודשא ית לבושי קודשא
לאהרן כהנא וית לבושי בנוהי לשמשא׃ ותיאב אלדי לכדמה פי אלקדס

הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן:
ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו בני
ישראל את כל העבדה: וירא משה את כל
המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה יהוה כן
עשו ויברך אתם משה:

ה׳ למחברות בקונדריס

וידבר יהוה אל משה לאמר: ביום החדש
הראשון באחד לחדש תקים את משכן
אהל מועד: ושמת שם את ארון העדות
וסכת על הארון את הפרכת: והבאת את
השלחן וערכת את ערכו והבאת את המנרה
והעלית את נרתיה: ונתתה את
מזבח הזהב לקטרת לפני ארון העדת

ותיאב אלקדס
להרון אלאמאם
ותיאב בניה
לאלאמאמה:
ככל דפקיד יי
ית משה כין
עבדו בני ישראל
ית כל פולחנא:
כגמיע
מא אמר אללה
מוסי כדאך
צנעו בני אסר׳
גמיע אלעמל:
וחזא משה ית

כל עבידתא והא עבדו יתה כמא דפקיד יי כין עבדו ובריך יתהון משה:
פלמא ראי מוסי גמיע אלעמל ואדי בהם קד צנעוהא כמא אמר אללה
כדאך צנעו פבארך עליהם מוסי: ומליל יי עם משה למימר:
ביום ירחא קדמאה בחד לירחא תקים ית משכנא משכן זמנא: פי אלשהר
אלאול פי אליום אלאול מנה אנצב אלמסכן כבא אלמחצר: ותשוי תמן ית
ארונא דסהדותא ותטליל על ארונא ית פרוכתא: ותגעל פיה צנדוק
אלשהאדה ואסתר עליה באלסגף: ותעיל ית פתורא ותסדר ית סדרוהי:
ותעיל ית מנרתא ותדלק ית בוציניהא: ותדכל אלמאידה ותצף — מנרתא
צפופהא ותם ארכל אלמנארה ותקד סרגהא: ותתן ית מדבחא דדהבא
לקטרת בסמין קדם ארונא דסהדותא ותשוי ית פרסא דמשכנא:

ושמת את מסך הפתח למשכן׃ ונתתה
את מזבח העלה לפני פתח משכן אהל
מועד׃ ונתת את הכיר בין אהל מועד ובין
המזבח ונתת שם מים׃ ושמת את החצר
סביב ונתת את מסך שער החצר׃ ולקחת
את שמן המשחה ומשחת את המשכן ואת
כל אשר בו וקדשת אתו ואת כל כליו והיה
קדש׃ ומשחת את מזבח העלה ואת כל
כליו וקדשת את המזבח והיה המזבח
קדש קדשים׃ ומשחת את הכיר ואת כנו
וקדשת אתו׃ והקרבת את אהרן ואת בניו
אל פתח אהל מועד ורחצת אתם במים׃

תם אגעל מדבח
אלדהב לבכור
בין ידי צנדוק
אלשהאדה ועלק
סתר באב אלמסכן׃
ותיתין ית מדבחא
דעלתא לקדם תרע
משכנא משכן
זמנא׃ תם אגעל
מדבח אלקראבין
בין ידי באב כבא
אלמחצר׃ ותתין
ית כיורא׃ בין
משכן זמנא ובין מדבחא ותתין תמן מיא׃ ואגעל אלחוץ בין כבא אלמחצר
ואלמדבח ואגעל פיה מאא׃ ותשוי ית דרתא סחור סחור ותתין ית פרסא
דתרע דרתא׃ ואצרב אלצראדק מסתדירא ועלק סתר באבה׃ ותיסב
ית משחא דרבותא ותרבי ית משכנא וית כל דביה ותקדיש יתיה וית
כל מנוהי ויהי קדשא׃ תם כד מן דהן אלמסח ואמסח אלמסכן וגמיע מא
פיה וקדסה׃ ותרבי ית מדבחא דעלתא וית כל מנוהי ותקדיש ית מדבחא
ויהי מדבחא קדש קדשין׃ ואמסח מדבח אלצעידה וגמיע אניתה וקדסה
פיציר מן כואץ אלאקדאס׃ ותרבי ית כיורא וית בסיסיה ותקדיש יתיה׃
ואמסח איצא אלחוץ ומקעדה וקדסהמא׃ ותקריב ית אהרן וית בנוהי
לתרע משכן זמנא ותסחי יתהון במיא׃ וקדם הרון ובניה אלי באב
כבא אלמחצר ואגסלהם במא׃

כט
חל
בקר
ג
כתיב
סס

כל
אורי
חל
במ
ג
מל

כל
כלי
המשט
כתקדשו
במשיחה
ולדורות
בעשירות
בלבד
יהן
מתקדשין

כל
חור

והלבשת את אהרן את בגדי הקדש ומשחת
אתו וקדשת אתו וכהן לי׃ ואת בניו תקריב
והלבשת אתם כתנת׃ ומשחת אתם כאשר
משחת את אביהם וכהנו לי והיתה להית להם
משחתם לכהנת עולם לדרתם׃ ויעש משה
ככל אשר צוה יהוה אתו כן עשה׃

ויהי בחדש הראשון בשנה
השנית באחד לחדש הוקם המשכן׃ ויקם
משה את המשכן ויתן את אדניו וישם את
קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו׃
ויפרש את האהל על המשכן וישם את מכסה
האהל עליו מלמעלה כאשר צוה יהוה את
משה׃ ויקח ויתן

ותלביש ית
אהרן ית לבושי
קדשא ותרבי
יתיה ותקדיש
יתיה וישמש
קדמי׃ ואלבס הרון
תיאב אלקדס
ואמסחה וקדסה
ליאם לי׃ וית בנוהי
תקריב ותלביש
יתהון כתונין׃
וקדם בניה ולבסהם
תואבא׃ ותרבי
יתהון כמא

דרביתא ית אבוהון וישמשון קדמי ותהי למהוי להון רבותהון לכהנת
עלם לדריהון׃ ואמסחהם כמא מסחת אביהם ליאמו לי ויכון מסחהם
דאך להם אמאמה אלדהר לאגיאלהם׃ ועבד משה ככל דפקיד יי יתיה
כין עבד׃ פצנע מוסי בגמיע מא אמרה אללה בה כדאך צנע׃
והוה בירחא קדמאה בשתא תניתא בחד לירחא איתקם
משכנא׃ ולמא כאן פי אלשהר אלאול מן אלסנה אלתאניה פי אליום אלאול
מנה נצב אלמסכן׃ ואקים משה ית משכנא ויהב ית סמכוהי ושוי
ית דפוהי ויהב ית עברוהי ואקים ית עמודוהי׃ פאול מא נצב
מוסי וצע קואעדה ורכב עליהא תכאתגה וצעפהא אמרא [illegible]
עמדה׃ ופרס ית פרסא [illegible] ית חופאה דמשכנא
דעלוהי מלעילא כמא דפקיד יי ית משה׃ תם בסט עליה אלכבאת ויציר
אלגטא עליה מן פוק כמא אמרה אללה׃ ונסיב ויהב ית סהדותא

ל̇ יחד כהן בבית
ל̇ בגדי ל̇ יש במלם
סס
ל̇ ג̇
ל̇ וחד
ל̇ וכל
ל̇ ב̇

כל
אורי
אל
במה
מז 233

את העדת אל הארן וישם את הבדים על	בארונא ושוי
הארן ויתן את הכפרת על הארן מלמעלה:	ית אריחיא על
ויבא את הארן אל המשכן וישם את פרכת	ארונא ויהב ית
המסך ויסך על ארון העדות כאשר צוה	כפרתא על ארונא
יהוה את משה: ויתן את	מלעלא ית
השלחן באהל מועד על ירך המשכן צפנה	[illegible]
מחוץ לפרכת: ויערך עליו ערך לחם לפני	[illegible]
יהוה כאשר צוה יהוה את משה:	[illegible]
וישם את המנרה באהל מועד	ואעיל ית ארונא
נכח השלחן על ירך המשכן נגבה: ויעל הנרת	למשכנא ושוי
לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה:	ית פרוכתא
וישם את מזבח הזהב	דפרסא ואטיל על
באהל מועד לפני הפרכת: ויקטר עליו קטרת	ארונא

ח
מל
כתו

א
וחל

ט
וחד
וערך
בבדים

א
כו
הנכה
בעני
ככגד
ברכות
אלהלה

דפקיד ייי ית משה:

[illegible] צפונא [illegible] לצכדוק אי למסכן ועליך לסקף למסתור פסתרה
עליה בנא אמרה אלה: ויהב ית פתורא במשכן זמנא
על שידא דמשכנא צפונא [illegible] לפרוכתא: [illegible] על למאידה פי כבא
למחצר פי גאנב למסכן לשמאלי מן כארג לסקף: וסדר עלוהי סדרין
דלחים קדם ייי כמא דפקיד ייי ית משה: וצף עליהא צפי כבז בין ידי
אלה כמא אמר אלה מוסי: ושוי ית מנרתא במשכן
זמנא לקביל פתורא על שידא דמשכנא דרומא: וצייר למאידה [illegible]
פי כבא למחצר [illegible] למאידה פי גאנב למסכן לגבלה [illegible]
ית בוציניא קדם ייי כמא דפקיד ייי ית משה: ואסרג לסרג בין ידי לה
כמא אמר אלה מוסי: ושוי ית מדבחא דדהבא במשכן
זמנא קדם פרוכתא: וצייר מדבח לדהב פי כבא למחצר בין [illegible] לסקף
ואקטר עלוהי קטורת בוסמין כמא דפקיד ייי ית משה ובבר

סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃
וַיָּשֶׂם אֶת מָסַךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן׃
וְאֵת מִזְבַּח הָעֹלָה שָׂם פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד
וַיַּעַל עָלָיו אֶת הָעֹלָה וְאֶת הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיָּשֶׂם
אֶת הַכִּיֹּר בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן
שָׁמָּה מַיִם לְרָחְצָה׃ וְרָחֲצוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וּבָנָיו אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם׃ בְּבֹאָם אֶל אֹהֶל
מוֹעֵד וּבְקָרְבָתָם אֶל הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיָּקֶם
אֶת הֶחָצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן
אֶת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת
הַמְּלָאכָה׃

עליה מן בכור
... כמא
אמרה ... לה׃
ושוי
פרסא דתרע
למשכנא׃ תם
עלק ...
עלי ... משכן
וית מדבחא
דעלתא שוי בתרע
משכנא משכן
זמנא ...

יי ית משה׃ תם צייר מדבחא לקראבין עלי ...
עבידה ... כמא אמרה לה׃
זמנא ובין מדבחא. ויהב תמן מיא לקידושא ...
ואמדבח ובעלפיה מאא לגסל׃ ומקדשין מנה משה ...
ידיהון וית רגליהון׃ ... מנה מוסי והרון ...
במיעלהון למשכן ... זמנא ובמקרבהון ...
יי ית משה ... כבא ...
כמא אמרה לה׃ ואקים ית ...
ולמדבחא. ויהב ית פרסא דתרע דרתא ...
תם ... משכן ומדבחא ...

ויכס הענן את אהל מועד וכבוד יהוה מלא את המשכן ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא את המשכן׃ ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם׃ ואם לא יעלה הענן ולא יסעו עד יום העלתו׃ כי ענן יהוה על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם׃

וחפא עננא ית משכן זמנא ויקרא דיי אתמלי ית משכנא׃ ואלבס אלגמאם כבא אלמחצ'ר ונור אללה מלא אלמסכן׃ ולא יכיל משה למיעל למשכן זמנא ארי שרא עלוהי עננא ויקרא דיי אתמלי ית משכנא׃ ולם יטיק מוסי אן ידכ'ל אלי כבא אלמחצ'ר למא סכן עליה אלגמאם ונור אללה מלא אלמסכן׃ ובאסתלקות עננא מעלוי משכנא נטלין בני ישראל בכל מטלניהון׃ פכאן אדי ארתפע אלגמאם ען אלמסכן ירחל בנו אסראיל פי גמיע מראחלהם׃ ואם לא מסתלק עננא ולא נטלין עד יום אסתלקותיה׃ ואן לם ירתפע לם ירחלון אלי יום ירתפע׃ ארי ענן יקרא דיי על משכנא בימאמא ועמודא דאשתא הוי בליליא ביה לעיני כל בית ישראל בכל מטלניהון׃ לאן גמאם נור אללה עלי אלמסכן נהארא ונארא פיה לילא בחצ'רה גמיע בני אסראיל פי גמיע מראחלהם׃

חזק

סכום הפיסוקים שלספר זה אלף ומאתים ותשעה פיסוק׃ קימ״ו אל״ט׃ ומנין הפרשיות הפתוחות תשע ועשים והסתומות חמש ותשעים הכל מאה וארבע ועשרים׃ סימ׳ קל״ד׃ ומנין הסדרים שלשה ושלשים סדר סימ׳ ל״ג׃ ב״ה לעולם אמן ואמן

GENESIS & EXODUS
WITH TARGUM
AND
ARAB. VERS.
HEBREW.